

CLAVIS POËTICA

ANTIQUAE

LINGVAE SEPTENTRIONALIS

QUAM E LEXICO POËTICO

SVEINBJÖRNIS EGILSSONII

COLLEGIT ET IN ORDINEM REDEGIT

BENEDICTUS GRÖNDAL (EGILSSON)

EDIDIT

SOCIETAS REGIA

ANTIQUARIORUM SEPTENTRIONALIUM

HAFNIAE

TYPIS J. D. QVIST & COMIT'

mdeccclxiiij

Praefatio.

~~~~~

*A*dparatus poëticus veterum poëtarum septemtrionalium, e lexico poëtico Sveinbjörn's Egilssonii collectus et in vocum latinarum ordinem alphabeticum et systematicum redactus, continetur hoc libro, cui in primis hoc propositum est, ut quotquot ad aetatem nostram pervenerunt veterum Scaldorum poëticae voces et circumscriptiones ad suam quaeque speciem relatae ponantur in medio, quo facilius adpareat, qualis et quam immensa et inexhausta fuerit copia antiqui sermonis poëtici septemtrionalis.

In iis vocabulis, quae maiorem habent synonymiae et variationis abundantiam, eam adhibuimus dispositionem, ut primo loco sint verba simplicia (v. c. skip), secundo voces compositae non denominativae (v. c. hafskip); tum sequantur denominationes (kenningar), et quidem plerumque eo ordine, ut primae sint singulae voces compositae, deinde denominationes duorum verborum, porro trium, quatuor, quinque, ultra quem verborum numerum paucae denominationes transeunt. In minoribus autem vocibus hunc ordinem non semper secuti sumus, sed exposuimus voces simplici modo secundum

significationes suas, quam regulam etiam adhibuimus in nonnullis aliis maioribus, quae hanc simplicitatem dispositionis pati potuerunt, v. c. *Maria, poëta, Thor*. In duobus contra articulis, iis, qui auri et viri adpellationes continent, majores divisiones fecimus fundamentales, quarum intra limites ordo secundum numerum singulorum verborum est conservatus.

Quod praeterea synonyma latina et adfinitates explicationum adjecimus, ea nobis maximi momenti visa est res, quum haec adlegatio ad synonyma se invicem tangentia et illustrantia, plexus et anastomoses linguae nostrae mirabiles ante oculos proponat, efficiatque, ut quod uno loco non invenitur, in alio reperiat.

Facile autem perspicitur, in tali opere necessario multa esse, quae inconsequentiae speciem prae se ferant; res autem originem ducit a versatili ingenio sermonis poëtici et multifario denominationum circuitu. Multae enim denominationes sunt quasi in gyrum contortae et in seipsas per circulos revertentes, ut varias habeant significationes, sensu tamen poëtico et nexu orationis inviolato. Verbi causa adferamus: *stökkvifýrr hlífar þeys stalls explicatur sub stökkvifýrr (in lex. poët.) per gladium, rectè; sed stallr stökkvifýra hlífar þeys sub voce stallr explicatur per clipeum, etiam rectè, nam vir per utrumque justè denominatur: clipei et gladii rector vel moderator (stýrir); potuit autem etiam dici:*

stýrir þeys stalls stekkvifýra hlífar, *rector pugnae*, quae viri denominatio etiam justa est, ut stýrir rómu, stýrir hildar; est igitur híc eorundem verborum triplex acceptio aequalis momenti. Sunt etiam alia verba, quae ordine non mutato dissimilem habeant sensum, v. c. garðr Svölnis, quod cum pugnam, tum clipeum significare potest. Praeterea adpellationes auri et argenti, annulorum et armillarum apud veteres saepe confunduntur, neque etiam corvus ab aquilá nisi paucis locis discernitur. Ex quibus omnibus factum est, ut eadem verba interdum variis locis reperiantur, variam habentia significationem.

Adjuncimus denique varia epitheta praestantiorum notionum, et vocabula de sono vel voce animalium vel rerum sonantium, v. c. gladii et maris (ut grenja, þjóta, dynja etc.).

Lexicon poëticum perlustrantes quaedam deprehendimus, de quibus híc agere liceat, partim errores, qui tamen in tanto et tali opere excusari possunt, quum auctori morte defuncto opus suum revidere et corrigere non contigerit, quod factum est a duobus hominibus, praefationis lexici poëtica pag. IX. laudatis; partim alia observanda; in quibus autem praeterivimus omnia, quae aut in erratorum indice lexici poëtica enumerata sunt, aut quae ad errores merè typographicos latinae interpretationis pertinent.

Aldrlag *vet. sax.* aldarlagu.

Árr *lex. poët. pag. 21 col. 2²¹: clipei l. arcús.*

Askr *lex. poët. pag. 22 col. 2³⁶: clipei l. arcús.*

Bandíngi *vinctus, i. e. captivus, deest in lex. poët. sec. æ kveða*
bandíngja bifast *Fm. 7.*

Baugrein *tellus (dea) annulorum, femina, deest in lex. poët. suo*
loco, v. rein.

Baugskati *rector, possessor annulorum, vir, deest in lex. poët.*
suo loco, v. blóðskati.

Beinvíðr *cf norv. beinvid, I. Aasen, lex. norv.*

Reita *lex. poët. pag. 43 col. 1¹⁵ l. Beita.*

Beli *cf vet. slav. bali magus.*

Billíngr *cf Jac. Grimm, mythol. germ. 347.*

Bíðja *lex. poët. pag. 56 col. 1⁴⁷: beðit imperf. bittu l. beðit;*
imperat. bittu.

Bjórr *lex. poët. pag. 58 col. 1¹⁴: hróka bjórr l. hróka bjórr*
Haddingja vals, v. hrókr *lex. poët. pag. 402 col. 1⁴⁰⁻⁴¹,*
Haddingr *lex. poët. pag. 284 col. 1¹⁻² et val lex. poët. 842*
col. 1¹; nam hrókr absolutè ut nomen corvi non occurrit.

Bleyði. *absol. occurrit: með bleyði borinn, Sigurdrm. 26; um*
bleyði borinn, *Lodsm. 16; et bleyðifirðr duobus verbis*
legendum est, ut etiam bleyði vöndr et bræði vændr, quae
duobus verbis scribenda sunt.

Blóltrygill *lex. poët. pag. 64 col. 2 l. blótrygill.*

Bógsvell *lex. poët. pag. 66 col. 2⁵⁰: aurum l. argentum (in hac*
clavi perperam receptum est sub auro III B 4 a).

Höðgefn *lex. poët. pag. 71 col. 2¹⁰ l. böðgefn, quod deest in*
compositis sub gefn.

Bragr: bragr kvenna *cf anglosax. mægða bealdor.*

Bresta *lex. poët. pag. 79 col. 1²⁵ brestr l. brestr.*

Brúðvast *deest in lex. poët. suo loco, sec. branga pag. 75*
col. 1²⁵.

Brý *cf norv. bry, I. Aasen, lex. norv.; βρύας pro βύας bubo,*
strix, Aristot. hist. an.

Bryðja *usurpatur hod. de femina crassa et informi, cf brý et*
norv. brya, I. Aasen. lex. norv.

Bundinskeggi *a bundin merges; cf barbatorum Assyriae prin-*
cipum et monstrorum figuras apud Layard (Niniveh) et
Rawlinson (the five great monarchies, Lond. 1861—63).

Dagstjarna *cf norv. dagstjerne, I. Aasen, lex. norv.*

- Dæmi *lex. poët. pag. 99 col. 1⁴⁵: deest: n. (ɔ: neutr.) et in fine compositum ódæmi.*
- Dómreynir *lex. poët. pag. 103 col. 1³⁷ l. dómreynir.*
- Dunna, *apud Faeroenses hodiè etiam anas, sec. Ant. Tidsskr. 1849—51 pag. 320 (vaccinium myrtillus, isl. bláber, dan. norv. blaabær, faeroeicè vocatur dunnumber; cf Tidsskr. for Naturvidensk. 1855 II 234 seqq).*
- Egðir *cf ἔκτις, ἐκτίως et infra igða.*
- Eitdreki *draco venenatus, deest in lex. poët., sec. Sóll. 64, et in compositis sub dreki.*
- Elfr. *elfargrímar vocati sunt qui tractum fluminis Götaelf nunc adpellati habitaverunt; alwargrim adpellatur charadrius pluvialis ab incolis insulae Åland, sec. S. Nilsson, Fauna Suecica, aves Vol. II 130.*
- Eligr *cf norv. eleg, I. Aasen lex. norv. et isl. hod. lèligr, graec. ἀλιγός.*
- Elliði *navis, derivandum est ab el procella, et liði = linní serpens, et veris denominationibus adnumerandum; v. tractatum nostrum de superstitione Hyperboreorum (Folketro i Norden) in Annaler for nordisk Oldkyndighed 1863 pag. 92.*
- Enni *frons, i. e. caput ɔ: homo: gunnhvöt (enni) Svarfd. cap. 19 in Ísl. II 1830 pag. 163 legendum pro gunnhlaut text. et var. gunnhlut.*
- Eyrarúna *cf vet. germ. órrúno.*
- Fen *cf fenne (in Marsk), Tidsskr. for Naturvidensk. I 241.*
- Fjölmóði *avis, aut pro fjör-móði fessus vitá, quod in acerrimo hiemis frigore in litoribus hyperboreis vermiculos marinos et algarum semina colligit, aut pro fjörum-óði, a fjara litus et óðr furibundus, litus velocissimè percurrens. Derivationes in lex. poët. adlatae minus mihi adrident.*
- Fjörgynn *pater Friggæ, cf Perkunos, Jac. Grimm, mythol. germ. 156, 157, 168.*
- Fjörvan *lex. poët. pag. 179: í fjörvan uno verbo legendum est: ífjörvan, Ýngl. cap. 44, ab ífjör = íendr, ἔμβριος, ἔμπνευστός, ἔμψυχος.*
- Flaustýr *in lex. poët. adfertur inter composita sub Týr, suo loco deest.*
- Flug *praecipitium; ad vocem flugabjörg adde locum F. VIII 49, in lex. Fritsneri per errorem typographicum 94; haec vox in num. sing. non existit.*

Fornjótr *certè a multis hodiè pronunciat* forn-jótr σ : *vetus gigas, quod sententiae Finni Magnussonii congruit, Eddalæren IV 247, quam secutus est Jac. Grimm, myth. germ 220, et alii.*

Fox, *holl. vos, germ. fuchs, hodiè de contentiosa femina usurpatur.*
Freyr. *cf adiect. frær fertilis, et úfrær sterilis, de agro, Vigagl. cap. 7, Ísl. II 1830 pag. 340.*

Funafengr *debut certè admitti, sec. SE I 338 not. 2, quae lectio sensum unicè rectum praebet.*

Gáta *aenigma, deest in lex. poët. sec. FR I 465 etc.: góð er gáta þín, Gestr blindi.*

Gaukr. *Grott. 7 gaukr absol. est gallus, francogall. coq, et of sal gaukar tribus verbis rectè scribitur, σ : in palatio (domo) galli, non autem uno verbo salgaukar. gaukr, cf caucus, coucalari, gougulari, germ. gaukler, dan. gögler, isl. kuklari; cf etiam malas virorum adpellationes gókr et gokr.*

Gimfastr. *de hac voce cf tractatum nostrum de superst. Hyperb. in Ann. for nord. Oldk. 1863 pag. 173 not., cui adde: ok fóru mikinn F. IX 366 (Sturla Þórðarson).*

Glenr *maritus solis, cf norv. glan, glana, de diruptione nubium, I. Aasen, lex. norv. et isl. glanni, quod hod. saepissime auditur, v. lex. poët.*

Gnaddr *cf γνάθος.*

Goðleidr *vet. germ. gote leide, Jac. Grimm, mythol. germ. 17.*

Grjúpan *hodiè in orientali Islandia interdum auditur.*

Gullinkambi *eadem idea est ac Graecorum ἡλέκτωρ et ἡλέκτωρ ὑπερίων.*

Gunnhvatr *deest in lex. poët. sec. adnotationem nostram ad enni.*

Hábrók. *deest significatio 2: gallus, sec. SE II 488.*

Haddingr *propr. crinitus; cf Jac. Grimm, mythol. germ. 317, 322. Wolf, zeitschr. für deutsche mythol. II 301. Munch, Nordens ældste Gude og Heltesagn 143. W. Müller, System der altd. Rel. Simrock, Handb. der deutschen Mythol. 364. Finnr Magn. Eddalæren IV 221. Lex. poët. art. Hadingjaland. Forma Hadingi vel Hadíngi, sub art. Hadingi adlata, deest.*

Hagbarðr *cf vet. germ. hagebart et lex. poët. art. karlhöfði, cf norv. kallhovde, I. Aasen, lex. norv.*

Hamalt. *cf vocem isl. höm in phrasi at standa í höm de equis qui magno imbre vel nivosa procellá irruente congregantur*

- certumque ordinem vel corporum positionem statuentes communem calorem conservant et vi tempestatis se opponunt.*
- Heilivágr a Sturla Þórðarson usurpatum, magni in antiqua religione momenti, cf Jac. Grimm, mythol. germ. 551, ubi nostra vox, auctori ignota, non adfertur, sed tantummodo formae germanicae heilawác, heilwác, heilwæge, heilwag.
- Himinváangi cf vet. sax. hebenwang (i. e. hifinváangi, hifinn = himinn), Jac. Grimm, mythol. germ. 782 et 781.
- Hlær, hlær adpellatio maris, a hlæja cachinnare, de sonitu fluctuum; cf kymr. llyr vel leri mare, Hermod 1825—26 Nr. 3 pag. 43.
- Hlýr FR I 297, ubi: hafs létum vèr hesta, hlýr stinn, á brim renna, quo loco hlýr esset adpositio ad hafs hesta, scilicet: fecimus equos maris (naves), rigida (valida) navigia (hlýr prora, pars pro toto) in aestum (maris) currere; sed melius: hafs létum vèr hesta hlýrstinna brim renna fecimus equos maris, validis proris instructos, per aestum (maris) currere; si vis, ad vocem brim subintellige praepos. of vel um, quod tamen necesse non est; deest igitur in lex. poët. vocabulum
- Hlýrstinnr validá prorá, epith. navis.
- Hnegg cor, = negg, deest in lex. poët. sec. compos. hneggveröld et F. X 208, ubi: hneggi ber ek æ ugg pro í hneggi etc. Hic versus falsò Haraldo pulchricomo adscriptus verosimiliter auctorem habet Orm Steinþórsson.
- Hnýðingar cf etiam isl. annálar ed. Arnamagn. 1847, ad ann. 1373 (1372), 1376 (1374, 1375), 1377 (1375, 1376).
- Hraun aspretum, cf vet. germ. royn et tractatum nostrum de superst. Hyperbor. Ann. for nord. Oldk. 1863 pag. 50 et 105.
- Hræskóð lex. poët. pag. 393 col. 1₆: gladii l. pugnae.
- Hrist hreifva kvista dea digitorum, femina, deest in lex. poët. sec. Gretl. 171.
- Hrognkelsi. hrogn ova piscium, germ. rognen, dan. rug, isl. rúgr et rúfr, propr. corpuscula globosa.
- Húka lect. in Lokagl. 60 pro hnúka, deest suo loco in lex. poët. sed memoratur sub hokinn.
- Hund- cf etiam dan. hundekold, hundeveir, valde frigidus, pessima tempestas, et hundesteile, gasterosteus (piscis), ob ingentem multitudinem, non autem ab hund canis.
- Hválfa lex. poët. pag. 416 col 2¹³: hvólfa l. hvelfa.

Hvippa *cf phrasin hodiernam isl.* út í hvippinn ok hvappinn *huc illuc, in omnes partes.*

Hyfjaberg *sine dubio rectè, non lyfjaberg ut vult S. Bugge; est mons beatitudinis ut montes vitrei fabularum, cf supra himinvangi et ethnicum nomen loci hefenfelth „quod dici potest latinè caelestis campus”, Beda III c. 2.*

Íendr *vide fjörvan.*

Igða *in lex. poët. vert. psitta; Jac. Grimm myth. germ. 637 vert. hirundo (svala), sed possit esse femin. ad egðir aquila, cf assa fem. ad ari aquila, merr, hod. meri, dan. mær, fem. ad marr equus, et ylgr lupa, forte propriè fem. ad elgr alces, lupae significationem usurpans. Sed huic sententiae repugnat, quod plur. igður SE I 358 quasi plures con-sedentes nominantur, aquilae autem secundum avium rapacium naturam semper solitariae sunt, et nunquam loquentes adferuntur, nisi Odin aut gigas in aquilinâ formâ (i arnarham).*

Ilmr *dea, cf deum finnicum Ilmarinen, Jac. Grimm myth. germ. XXXV, Kruse, Urgesch. des esthn. Volksst. Moskau 1846 pag. 105 not 1 et 2, et pag. 185.*

Jarðarmegin *lex. poët. pag. 448 col. 1³¹: svalhöldum l. svalköldum. Karlhöfði v. hagbarðr.*

Kausúngr, *i. e. kösúngr, cf francogall. casaquin.*

Kjár, *adde locum SE I 522.*

Kleggi. *cf norv. klegg, dan. klæge tabanus (insectum), et kleggi massa compacta, unde heykleggi massa compacta foeni, F. III 208, 209, 210; klæg gleba, in terrâ palustri Marsk, Tidsskr. for Naturvidensk. I 1855 pag. 243.*

Korpr *corvus, germ. korp, provenz. corp.*

Kvásir *cf slavon. kvas convivium, potus.*

Kvistr hreifa *ramus carpi, digitus, deest in lex. poët. sec. hrist hreifa kvista, q. v. supra.*

Lagastafr *cf norv. barlog, I. Aasen, lex. norv., et barlak in lex. poët.*

Læmingr *potest esse mus lemming vulgo adpellatus, v. I. Aasen, lex. norv. art. lemende, ubi complures formae huius vocis adferuntur; etiam lemengris in lex. soc. scient. dan.; animal autem mammiferum in Gisl. Sürss. s. cum ave confunditur, sicut camelopardalis (giraffa) diu pro ave habita est, et leðrblaka, vespertilio, in SE II 489 et Levitic. 11, 19 inter aves numeratur. (lemming etiam bubo vel strix, sec. lex. soc. scient. dan.).*

- Lauksíkr *deest in lex. poët. pag. 498 col. 2, sec. alin, pag. 10 col. 1³², 38, 39, 40, 42.*
- Leynisíkr *piscis latens, deest in lex. poët. sec. leynileikr, pag. 515 col. 1²¹.*
- Logn *etiam in FR II 343.*
- Lundr, *lex. poët. pag. 537 col. 1¹⁹⁻²² desunt composita ímunlundr et þrimlundr, þrymlundr.*
- Marpak *tectum maris, glacies, cf danicam phrasin: vinter lægger loft på vandet, Sören Povelsens prosodi, cit. in N. M. Petersen, bidrag til den danske literaturs historie III 535.*
- Maðkr *vermis, deest in lex. poët. pag. 552 col. 1, sec. spraðka, pag. 768 col. 2⁷.*
- Mæltá *lex. poët. pag. 561 col. 1²⁰: m. reiði sína cf Hom. χόλον πέσσειν.*
- Meldropi *cf anglos. meledeaw, quod nobis esset meldögg.*
- Menja. *praeter manigold cf serb. munja fulmen.*
- Mörn *amnis et mörn femina gigas idem sunt, scil. mærunn tum unda terrae, i. e. fluvius, tum unda (ǝ: dea, ut Ranae filia) terrae (montis), gigas femina. Sic sæunn propr. est unda marina; et jör-unn vel unda pugnae (a jara) vel unda gladii (a hjör, per aphaeresin), quae adpellationes sanguinis sunt, vel etiam jör-unn est dea pugnae, bellona, si unda ut dea (Ranae filia) usurpatur. Sæunn et Jorunn (Jörunn) non rara feminarum nomina sunt in Islandia.*
- Mund *lex. poët. pag. 584 col. 2³⁷: mundir l. níundir, quam lectionem veram esse monstravimus in tractatu nostro de numero novenario in Ann. for nord. Oldk. 1862 pag. 374 ex. 42.*
- Mý *μύα.*
- Náttþing *lex. poët. pag. 594 col. 1³³: „n. göndlar borðs securis” debuit esse sub nauma, est enim securis nauma g. b., non náttþing g. b.*
- Nílsandr *cf anglos. eolsand i. e. álsandr, arena maris, electrum. (cf lucida mica salis, Ov. Fast. I 338).*
- Nunna *gunnar monialis pugnae, bellona, deest in lex. poët. sec. Isl. II 271; nanna, quod magis cum indole poëseos nostrae consentiret, metro repugnat.*
- Öflugr *dan. avet, vet. germ. ebich, got. ibuks.*
- Ölbæki *cf dan. öltræ.*
- Ölun *lex. poët. pag. 622 col. 2¹³: áttin l. gáttin.*

Öndverðr: það örnú klóast öndverða *cf phrasin francogall. sub nista.*

Önn *in gladio, cf oman, Didr. pag. 104 et indic.*

Örk *cf ungar. hun-úrka, germ. hünengrab.*

Orkn *cf got. áirknis sacer, sanctus (cf anglos. eorcanstán nobis iarknasteinn propr. lapis sacer); vel etiam pro rökn per metathesin, ut ragr et argr, gisl et gils, hrogn et korn.*

Páfi *vel pávi papa, deest in lex. poët. sec. F. X 19 (Sturla Þórðarson).*

Rausn *pars navis, deest in lex. poët. pag. 645 col. 2 sec. H. cap. 9 et 11, Hkr. I 82, 83, 86, et forte adpellatio navis naðr rausnar ab hoc verbo derivanda et sic pro verá denominatione habenda est.*

Reifar, *lex. poët. pag. 651 col. 1₁₈: σπαργαριώτης l. σπαργανιώτης.*
Rokkr, *etiam in vopnrokk FR. I 172.*

Salgaukr *v. gaukr supra.*

Sangríðr *forte pro isangríðr (σ: iarngríðr, arngríðr, ut iarnviðia, arnviðia cf tract. de superst. Hyperb. saepè adlatum, pag. 69, 70, 72, 73); cf Sangrim pro Isangrim, Isingrim, Rígr pro Irígr, Iríng, dís pro idís, sec. Jac. Grimm.*

Silfrvaðinn *lex. poët. pag. 706 col. 2¹⁵: auro l. argento.*

Skautjálfaðar *lex. poët. uná voce sub skyldir, pro skauts jálfaðar, v. skaut et jálfaðr.*

Sker *scopulus, cf σχέρος.*

Skjöldúngur *cf Tac. hist. IV 15: impositus scuto more gentis et sustinentium humeris vibratus dux deligitur, cf Jac. Grimm, deutsche rechtsalterth.*

Skrauti *etiam nomen navis Hálfðanar Brönufóstra, FR III 577, 431, 436, 444, 447, 448, cf 426 (cap. 11).*

Skrjúpr (skrjúfr; skrúf merges, aridum quid et fragile; skrof *glacies tenuis et fragilis, quam aqua sustinet nulla [cf þunniss lex. poët.] —? skrofa avis et insula) cf scrobs, scrupus, scrupeus.*

Skrúð *etiam FR III 512.*

Skúr *vet. germ. schúr, germ. hod. schauer, angl. shower, superest in dan. skorsten, isl. skorsteinn quod occurrit iam in Knytl. cap. 114, F. XI 367, cf vet. germ. schürestein, schawerstein σ: donnerstein, dan. tordensten, tordenkile.*

Smíð *masc. gen. occurrit in compos. verksmíð(r), Ísl. II 321.*

Sorgeyra *apud Thiodolfum Hviniensem forte pro sorgæra, a sorgærr dolore furens, dolore plenus.*

Stíga *lex. poët. pag. 777 col. 2*: stíga yfir (of, um) e-n, stíga yfir höfuð e-m; *de quo disseruimus in tractatu de superst. Hyperb. pag. 159-160 not. 2, cui addere liceat 2 Reg. V 3; cf etiam phrasin: at standa á hálsi e-m v. lex. poët. sub háls, quae in principio planè directus est sermo et nullo modo metaphoricus.*

Stórlátr *lex. poët. pag. 781 col. 2₁₋₃*: ³búl l. búii, ²heimil, l. heimill *'post farargreiði adde punctum.*

Svángur *propr. concavus, inanis, tener, dan. svang, de stirpe segetum.*

Sverja *imperf. svarði apud Snorr. SE I 340.*

Sviðarr *Odin, cf vet. sax. suith fortis et velox.*

Sýn l. sýni, *lex. poët. pag. 806 col. 1₂₂.*

Taðskegglíngar *cf dritskeggingar eodem sensu, in Bretasögur. Ann. for nord. Oldk. 1849 pag. 12 not. 6.*

Trýta *norv. tryta lentè mugire, de bove.*

Vár (vor) *ver, deest in lex. poët. sec. Fagursk. pag. 51.*

Varða *lex. poët. pag. 854 col. 1₁₉*: víggýrdill l. viðgýrdill; *deest inter composita huius vocis blývarða q. v. suo loco.*

Vágr *in compos. heilivágr.*

Varðrún *vet. germ. wartrún, Graff, ahd sprschz.*

Ve *cf norv. ve inum foci, I. Aasen, lex. norv.*

Veorr *nihil est nisi ve-árr, orr vel órr = árr, sed non a vígja; veodr et veiðr sunt formae dilatatae et quidem falsae, a veorr; forma viðorr, quam adfert Jac. Grimm, mythol. germ. 316, non admittenda est.*

Vefreygr. *in tractatu de superst. Hyperb. pag. 173 not. proposuimus derivationem a veðr et eygja, videre, eygr oculatus (ut malè oculatus, Suet. Rhet. cap. 5); veðreygr igitur tempestatem vel aëris statum videns, i e. praevidens, prae-sagiens, quod aptissimum est venatoris epitheton.*

Vífíll. *de ho. nomine vide tractatum de superst. Hyperb. pag. 108.*

Vinnraðr *deest suo loco in lex. poët. sec. raðr serpens.*

Vinr *lex. poët. pag. 885 col. 2₁₈*: tryggvinnr l. tryggvinnr.

Þróttardjarfr *lex. poët. pag. 923 col. 2, l. þróttardjarfr.*

In hac clavi poëtica desunt :

denominatio patibuli meiðr vínga ;
deus chalybeus stálgoð.

Errores typographicos deprehendimus tres :

pag. 13 col. 2 lin. infimá: tröuubeina *l.* trönubeina.

pag. 49 col. 2 lin. infimá: B 3 a *l.* 1 B. 3 a.

pag. 188 verbum supra scriptum neuque *l.* neque.

Forte etiam desunt nonnullae adpellationes et denominationes apud poëtas occurrentes, quae autem in lexico poëtico non inveniuntur, per emendationes editorum in recentiores editiones receptae.

A.

A, *ab* af, at, braut, brott, bort, burt, fyrir, fyrir, fur, frá, ífrá, of, ofrá, um, umb, undan, við. *cf ante, cum, ex, per.*

Abactor tjúgari.

Abacus bekkur blíðskálar. — *a. lusorius* húnborð, húns vängur, (leikborð). *cf tabula, regulus, mensa.*

Abalienari (*ab aliquo*) bregðast (e-m). *cf movere.*

Abalienatus aflíma. *cf divulsus.*

Abbatissa abbadissa, (abbadís).

Abdomen ístur; *den.* bergi fótár. *cf inguen, nates, adeps.*

Aberrare skeika. *cf fallere.*

Aberratio afgerð, afgjörð. *cf delictum.*

Abest án er.

Abhorrere firrast. *cf removere.*

Abiegnus fyrir-. *silva abiegna* fyriskógr. *tabula abiegna* fyrirborð. *falanga abiegna* fyrirhlunnr.

Abies fura, fyra; fyrir *coll.*; gátt. *cf janua.*

Abigere heita. *cf vocare.*

Abjicere bregða, hafna, hrinda, rjóða, kasta. *cf jacere, re-*

cusare, rejicere, repudiare, tradere, vacuefacere.

Abire vappa á veg. *cf discedere, vertere. qui abiit* horfinn.

Abluere leyðra, lyðra. *cf purgare, spumare.*

Aboleri fyrnast. *cf vetustas.*

Abominare fussa. *abominandus* argur, herfiligr, þjóðleiðr. *cf detestabilis, turpis.*

Abrusus rakskorinn.

Abripere se láta drífa undan. *cf cedere.*

Abrogare skýfa. *cf dissecare, extinguere.*

Abrumpere stýfa. *qui abrumpit* stýfir. *cf abscindere.*

Abruptio slit. *cf dissolutio.*

Abruptum montis flug, flugstallr. *cf volatus.*

Abruptus stuttligur. *cf brevis.*

Abscedere hverfa frá. *cf vertere.*

Abscindere efsa, skemma, skýfa, skúfa, stýfa. *cf dissecare, abrumpere, amputare, decurtare. qui abscindit* stýfir.

Abscissio afskurðr. *cf praecisio.*

Abcondere borga, fela. *qui abscindit* -leynir. *cf celare, condere, servare, custodire.*

Abconditus (innfjalgr).

Absolvere afla, kvitta, leysa, lúka. *cf* *perficere*, *solvere*, *expedire*.

Absolutus gerr, geyrr, gjörr, görr, gorr; algerr, algjörr, liðinn. *cf* *facere*, *ferre*.

Absorbere svelgja. *cf* *devorare*.

Abstergere þerra.

Absterrere leiða. *cf* *aversari*, *deterrere*, *detestari*.

Abstinentia viðrjá. *cf* *cautio*.

Abstinere se a... hindast (e-s). *cf* *ligare*.

Abstrahere draga frá. *cf* *trahere*, *avertere*.

Abstractus firðr. *cf* *removere*.

Abstrusus krappur. *cf* *angustus*.

Absumere vana. *cf* *minuere*.

Absumtus roðinn. *cf* *spargere*, *vastare*.

Abundans ærinn, erinn, yrinn, ærr; gnegðr, gnægðr, gnögðr; nægðr; nógr, gnógr, iðgnógr, yfrinn. *viribus a.* afnægur. *cf* *copiosus*, *ditare*, *magnus*, *sufficiens*.

Abundantia gnótt, iðgnótt; of. *a. opum* fésæla, fullsæla. *cf* *copia*.

Abunde gnóga. *cf* *satis*.

Accedere hverfa at, koma til, sækja, tilsækja. *qui accedit* tilsækir. *cf* *venire*, *vertere*.

Accelerare bræða, greiða, hvata, snúða. *qui accelerat*

greiðandi. *cf* *explicare*, *properare*, *cibare*, *movere*, *praeda*.

Accendere æsa, glæða, kveikja, kveykja, kveykva, kynda. *a. ignem* elda. *qui accendit* eldir. *cf* *ardere*, *succendere*, *incitare*.

Acceptio þága.

Acceptus dýrr, alldýrr, ástugr, ástúðigr, hollr, hugþekkr, ljúfr, vildr, þægur, þekkiligr, þekkr, þokkr; þægiligr. *cf* *bonus*, *carus*, *commodus*, *gratus*, *pulcher*.

Accessio ilag, magnaðr. *cf* *auctio*.

Accidere bella, gánga, gánga um, gánga yfir, gerast, geta, henda, koma á, ske, verða. *accidit* berst at borði. *cf* *capere*, *facere*, *fieri*, *ire*, *prehendere*, *venire*.

Accipere fá, flinna, taka við, þiggja, þekkjast. *qui accipit* -flinnandi, -þegi, -þegir. *cf* *adipisci*, *capere*, *impetrare*, *invenire*, *nancisci*, *obtinere*, *probare*, *sumere*.

Accipiter eglir, öglir, eiglir, æglir, fjörsúngr 1), forseti*, gamdir, gamli 2), gemlir 3) gelmir, ginnarr 3, 4, 5), ginnúngr, gollúngr 4), gyllúngr, golkinngur, hamdir, harmr 10), haukr, heimþer, hemdir, heiðr, hrímnir 6, 7, 8), ifill, ifli, ifjúngr 9), koglinng, koglinng, mútari, mútarr, ölgr 4, 7, 14), sauðnir, tregi 10), valr, dökkvalr, viðnir 11, 12), ymir 4), yrlygr 13), þrömmúngr 1).

Denominatur 1. *filius accipitris* haukjóð, barn öglis, úngi heidis.

2. *noxa anseris, volucris* gaglfár, gaglhati, gaglfellir lóns.

3. *gigas tetraonis* sylggrimnir rjúpu. 4. *canis sanguinis* hundr hrynsæva hræva. 5. geirloðnir, hábrók, veðrfölnir, undskornir.

cf 1. *piscis*. 2. *pirata*. 3. *aquila*. 4. *Odin*. 5. *nanus*.

6. *gigas*. 7. *ignis*. 8. *aper*.

9. *ursus*. 10. *dolor*. 11. *lupus*.

12. *serpens*. 13. *clipeus*. 14. *bos*. **Asa, qui accipitrem*

cibat hauknistir.

Accire heita. *cf* *vocare*.

Accisus skarðr.

Acclivitytas hallr, hlið, holtrið. *cf* *clivus, jugum*.

Accommodare haga, laga, þíða. *a. se* hverfa eptir. *cf* *adparere, adplicare, curare, ordinare, temperare, vertere*.

Accumulare (sverra). *qui accumulatur* sverrir.

Accurate gjörva, gerva, görva, grant, skilit, vandliga, vandla, -vannla. *a. noscens* glöggþekkinn. *cf* *distincte, exacte, solliciter, dextre*.

Accuratus glöggr. *cf* *diligens*.

Accursus atrenni.

Accusare saka. *cf* *incusare, violare*.

Accusatio kæra, sök. *cf* *causa*.

Accusator sækir sóknar, vekjandi vítar.

Acer (*arbor*) mösur, mosurr.

Acer atall, barr, bragðmildr,

bragðvíss, fránn, fullharðr, geðstirðr, geðstránger, geystr, harðr, harðráðr, haukfránn, hauklundaðr, hauksnarr, heiptarnýtr, herðimaðr, *subst.*, hlítstyggur, hnæfligr, horskr, hoskr, hugumstránger, hugstránger, hvass, hvatr, kappsamr, röskr, skarpr, snarfenginn, snarfengr, snarpr, snarr, stránger, úvægr, örnfránn, þriðhvass. *acer in pugna*: böðharðr, dólgerstránger, gunnbráðr, gunnhvatr, ógnhvatr, ógnsnarr, sikhvatr, sóknharðr, sóknstránger, sökrammr, úblífinn, vigharðr, þingharðr. *cf* *acutus, alacer, animosus, asper, bellicosus, celer, difficilis, durus, ferox, fortis, immanis, impetuus, pertinax, promptus, pronus, saevus, strenuus, vehemens, velox*.

Acerbe sárliga, sárla, sárt. *cf* *avide, atrociter, saeviter*.

Acerbus beiskr, bitr, bitrliqr, fastnæmr, grimmr, harmastr *superl.*, öfugr, sárligr, sárr. *a. fellis instar* gallsúrr. *cf* *aversus, crudelis, saucius, tristis*.

Acervus vide *cumulus*.

Acies egg, (blóðvaka, brá). *acie acutá* eggfránn, egghvass, skarpeggjadr, snarpeggjadr. *a. durá* harðeggjadr, starreggjadr. *a. fractá* eggfallinn. *a. splendidá* eggfáinn. *a. tenui* eggþunnr. *acies letifera* banmunnr. *acies oculi* geisli hvarma túngls. *Epith.* fránn, svalr, traustr. *Acies* = *agmen* fólk, ferð. *a. prima* broðdr ferðar. *a. instructa*

fylki. *a. cuneata* hamalt.
aciem instruere fylkja. *cf ca-*
terra.

Acipenser (piscis) styrja,
(-störr).

Acrifolium (herba) beinviðr.

Acriter fast, harða, hvast,
skarpliga, skarpla, snarpliga,
hauksnarliga, hvatliga. *cf*
acutus, celeriter, duriter, fir-
miter, magnopere, valde, vio-
lenter.

Actio causae laga-gánger,
sókn. *a. de caede* vígsök. *cf*
adgressio.

Actor sækir. *cf petitor,*
occupator.

Actus continuus lota.

Acuere brýna, eggja, hvesa,
hversu, hvetja. *qui acuit* hvekkir,
hyssir, hvekkimeidr. *nuper acu-*
tus nýbrýndr. *cf ciere, concitare,*
excitare, hortari, impellere,
intendere, instigare, stimulare,
suasor.

Aculeare þyrna.

Aculeatus hnæflligr (*de ver-*
bis).

Acupingere bóka, hafa á
skriptum. *a. auro* gullbóka.
acupictum textile bók, borði.
cf. fagus, ora.

Acus nál.

Acutus bitr, fránn, bráðr,
hvass, hass, hvekk, hvars, hvatr,
skarpr, snarpr, fullegg, harð-
eggjaðr, skarpeggjaðr, snarp-
eggjaðr, brýndr, -eggjaðr, -egg,
-beittr, -beitr. *a. ad speciem*
bitrlligr, *acutum esse* bíta. *cf*
acer, acriter, animosus,

argutus, canorus, celeriter,
durus, fortis, peracutus, sono-
rus, strenuus, subtilis, valde,
vehemens.

Ad at, fyri, fyrir, með, til,
við, viðr, veðr, vit, vitt. *cf*
ante, apud, cum, in.

Addere auka, efla, færa, leggja
viðr. *cf adiuvare, augere,*
corroborare, facere, ponere.

Adeo svá, þá. *non a. svági.*
cf sic.

Adeps ístur, mór. *cf ab-*
domen.

Adequitatio framreið.

Adest dreggr at, dreggr upp
impers. cf trahere, imminere.

Adfabilis fjölblíðr, hýrr,
þýðr, vanr málþings. *a. in*
pugna sóknþýðr. *cf comis,*
familiaris.

Adfabilitas blíða.

Adfectio nauð. *cf necessitas.*

Adfectus subst. þýða.

Adferre bera, bjóða, býta,
færa, draga at (e-m), leita (e-m
e-s). *cf dare, ferre, intendere,*
quaerere, trahere.

Adficere ignominiá blygða.
a. animum reita. *dolore ad-*
fici ángrast. *vehementer ad-*
ficiens fastnæmr (*de dolore*).

Adfigere festa. *cf firmare.*

Adfinis hlætamaðr, sífjúngr,
mágr, svili. *cf vitricus, cog-*
natus.

Adfinitas hleti, hlæti, hleyti,
mægi, mægð, sífjar pl. *cf*
necessitudo.

Adfirmare játta. *cf confiteri.*

Adflictio köl, kvöl, mæðing,

pína, píníng, plága, sorg. *a. spontanea* meinlæti *pl. cf cruciatus, dolor, molestia, poena.*

Adflictus alklökkur, grandaukinn:

Adfligere há, kneypa, nauða, pína, plága, þjá. *cf cruciare, premere, strepere.*

Adfluentia iðgnótt.

Adfulgens hjartlígr.

Adgravare (sverra). *qui adgravat* sverrir.

Adgredi fara at, koma til, vinna atgaungu. *cf venire.*

Adgressio atganga, heimsókn, mótigangur, sókn. *cf agmen, coetus, conventus, oppugnatio, adversatio, pugna, septem.*

Adhaerere cui semper nara. *adhaerens* ólauss.

Adhibere beita, neyta, njóta, verja. *cf communicare, dare, experiri, frui, percipere, incitare, uti, circumdare. qui adhibet* neytir.

Adhortatio fýsi.

Adhuc enn, eðr, meir, meirr, *cf etiam, porro.*

Adigere (reka). *cito adactus* bráðrakinn, bráðrekinn.

Adimere bregða, nema, furenema. *cf capere.*

Adipisci eignast, geta, hljóta, merkja (sér), öðlast, sæta, þiggja. *cf accipere, capere, nancisci, oblinere, potiri, signare, tribuere. qui adeptus est* öðull.

Adire hverfa at, sækja, tilsækja. *cf vertere. qui adit* tilsækir.

Aditus gaung *pl. aditu difficilis* vandfærr.

Adiumentum stoð. *cf auxiliium, columna.*

Adiutor eflir.

Adiuvare beina, efla. *cf augere.*

Adlapsus atrenni.

Adlicere lokka, teygja. *cf ducere, pellicere.*

Adlidere drepa. *adlidi* hníta. *adlidi cum sonitu* skella, skjalla. *cf caedere, illidere.*

Adloqui kallsa, kveða at, *cf calumniari, compellare, loqui, vituperare.*

Adminiculum rétta, stoð. *cf columna, fulcrum.*

Administrare geta. *cf capere. multa administrans* fjölgegn.

Administratio önn. *a. rei publicae* landráð *pl. cf cura.*

Admirabilis dásamligur, forkunnligur. *cf eximius, mirabilis, mirificus.*

Admirari finnast til (mér finnst til e-s *et* mér finnst at e-u). *cf mirari.*

Admixtus hverfðr. *cf vertere.*

Admodum afar, firna, höllzti, stundar, til. *cf hora, nimium, perquam, valde.*

Admonere bjóða vörnuð.

Admovere drepa (e-u), færa, færa at, leggja at. *cf caedere, ponere, tangere.*

Adnunciare bjóða, boða. *cf deferre, significare.*

Adolescens v. juvenis. adolescentes bernska. *cf pueritia.*

Adolescentulus frumúngr, manúngr.

Adolescere dafna, rös-kvast, vaxa; fræva. *cf* *vigere, crescere*.

Adorare lúta (e-m). *cf* *inclinare*.

Adparare búa. *cf* *habitare*.

Adparatus atfáng, búningr, gervi, gerðar *pl.*, reida, reiði. *cf* *armatura, domus, officium, ornatus*.

Adparere laga. *cf* *accommodare*.

Adparet sèr, of sèr, á sèr. *cf* *videre*. *adparere in somnis* dreyma, gánga (e-m) í drauma.

Adpellare heita, kalla.

Adpellatio heiti. *a. tropica* kenning. *cf* *nomen*.

Adpellere navem in portum hafna, lenda, strenda. *cf* *adsignare, evadere, restituere*.

Adpendere reida. *cf* *tollere*.

Adpetens lystr, þrási. *cf* *cupidus*.

Adpetenter tíðliga.

Adpetere fíkjast.

Adpetitus háng. *cf* *cupiditas*.

Adplicare beita, þíða. *cf* *accommodare*.

Adportare færa. *cf* *ferre*.

Adprecari fur-mæla.

Adprehendere nema. *cf* *capere*.

Adprehensio nám. *cf* *perceptio*.

Adprobare sæma. *cf* *decorare*.

Adpropinquare nálgast.

Adquiescere una. *cf* *habere*.

Adquirere finna (sèr), græða, geta, heyja, verka. *a. cui quid* leita e-m e-s. *adquirens* græðir. *cf* *augere, capere, comparare, facere, invenire, quaerere, sanare, sanator*.

Adremigatio atróðr.

Adripere geta, nema, þrifa. *quae adripit* -þriful, -þrimul. *cf* *capere,prehendere*.

Adrisor viðhlæjandi. *cf* *adulator*.

Adrogans dulgreypur, dulrækinn, dulrífr; ofláti *subst.* *cf* *fastuosus, impudens, superbiens, superbus*.

Adrogantia dul, dulsi, (dusli, dysli). *cf* *occultatio*.

Adscendere stiga upp. *adscendit* (*impers.*) dregur upp. *cf* *emergere, gradi, trahere*.

Adscensus uppgánger. *adscensu arduus* brattstíginn. *cf* *progressio, successus*.

Adscribere eigna, kenna. *cf* *cognoscere, tribuere*.

Adsentator vilmælandi, viðhlæjandi.

Adsentire (já). *adsentiens* -jáinn. *cf* *consentire*.

Adsequi fátga, fara (e-n), geta, hæfa. *cf* *attingere, capere, consequi, potiri*.

Adservare fela. *cf* *condere*.

Adsidue iðugliga, iðula, iðla.

Adsiduus iðinn, samr. *cf* *adsuetus, diligens, sedulus*.

Adsignare merkja (e-m e-t).

a. alicui territorium lenda. *cf* *signare*.

Adspectus álit, bragð, ásján, sýn, viðrlit, geisli hvarma túngls. *cf* *conspectus, forma*.

Adspargere ausa, dreifa, stökkva. *adspergi* drifa. *adspersus* drifinn. *pulchre a.* fagrdrifinn. *a. aquá mariná* bifrokinn, sjárokinn. *cf* *spargere, conspergere*.

Adspargo maris drif, dríf, brimdrif, sædrif, særoka. *cf* *tempestas*.

Adspicere líta, sjá. *cf* *videre*.

Adsuefacere venja.

Adsuetus andvanr, annvanr, samr, tamr, vandr, vendr, vændr, vanr. *non a.* úsamr. *a. pugnae* gunntamiðr, gunntamr. *cf* *asiduus, diligens, solitus*.

Adtribuere eigna (e-m), merkja (e-m). *cf* *tribuere, signare*.

Advena gestr. *cf* *hospes*.

Advenire koma at. *cf* *venire*.

Adventus koma, kváma, kvoma. *a. facilis* auðkunda. *a. in eam partem* þángatkváma. *cf* *ilio, visitatio*.

Adversari brjóta bág (á e-m, við e-n, móti e-m), бага, bægja, stríða. *cf* *incommodare, molestia*.

Adversarius bagi, bægi, bægir, bekki, dólgr, sökki, sökkvi, sökkvir, stríðir, vaði, vítandi, þrýstir; andskoti, annskoti, andvinr, fángboði, fángvinr, farsætandi, meingarðr, rógsmaðr, sökudólgr, sökunautr, þrætudólgr. *adj.*: andvígr, bæginn.

cf *agger, calumniator, collucator, diabolus, hostis, obtrektor*.

Adversatio mótigánger. *cf* *adgressio, impugnatio*.

Adversum, adversus adv. á, endr, fur, fyr, fyri, fyrir, gegn, gin, gögn, ígegn, ígögn, at móti, við, andæris. *cf* *contra, cum, iterum, olim, sinistre, trans*.

Adversus adj. öndverðr, öndurðr. *in adversá parte* framan. *ex adverso* gagnvert. *res adversae* lími. *cf* *primus*.

Adulator viðhlæjandi. *cf* *adsentator, adrisor*.

Adulter hórr.

Adulterium hórdómr.

Adultus alvaxinn, alþroskinn, þroskr. *cf* *maturus*.

Adumbrare mynda. *cf* *figurare*.

Aduncus niðrbjúgr.

Advocare heita. *cf* *vocare*.

Advorsum vide *adversum*.

Adurere sviða. *aduri* sviðna. *cf* *urere*.

Aedes bær, búð, flet, garðr, gátt, gólf, hof, höll, hús, inni, rann, salr, set, setr, sjót, sjöt, skáli, tóptir *pl.*; salkynni *pl.*; *den. navigium lecti* knörr legvers. *Epith.* timbrfastr, taugreptr. *aedes lemurum* draughús. *ae. nani* dvergrann. *ae. montana* bergsalr, bergstufa. *ae. obscura* dökksalr. *ae. primaria* höfuðstaðr. *ae. opulentae* auðsalir, *pl. ae. sacra* smiðja

bænar beðs. *ae. cantui de-*
stinata saungstofa. *cf agger,*
aula, domicilium, domus, cu-
biculum, ianua, locus, regio,
sedes, solum, sepulcrum, tu-
mulus.

Aedificare timbra. *firmiter*
aedificatus timbrfastr. *cf ex-*
struere.

Aedificatio gerð. *cf factio.*

Aeger kránkr, sjúkr, *cf*
difficilis, incommodus, malus,
molestus, violatus.

Aeger, deus maris Ægir,
gýmir, hlér, sær. *Den.* 1) *pa-*
ter undae faðir báru, faðir
hylju, faðir dúfu, faðir hrannar,
faðir unnar. 2) *maritus Ranae*
verr Ránar. 3) *frater venti*
bróðir vágs roða. *cf mare.*

Aegre trautt, traudla, traulla,
varliga, varla, vart. *cf viæ.*

Aegritudo ángist, ángr, móðr,
sorg, sótt, sút, þjóstr; hugtregi,
módtregi, óvili, (leidstafir, *pl.*)
aegritudinem adferre ángra.
cf dolor, furor, incommodum,
molestia, morbus.

Aegrotus (morbo letali)
fjör sjúkr. *cf aeger.*

Aeneus eir- (*in comp., v. c.*
eirhestr, eirjöfurr, eirmaðr).

Aenigma gáta; *den. talio*
Odinis gjöld rögnis *pl.*

Aequalis hæfr, jafn; *subst.*
jafnoki, maki. *ae. ab omni*
parte laukjafn. *cf coniuz,*
convenire, par, socius; allium.

Aequare hæfa, jafna. *ae.*
cursu fylgja. *cf arbiter, at-*
tingere, sequi.

Aequitas sannr, saðr. *cf*
fides, hospitalitas, integritas,
sinceritas, veritas.

Aequus sannr, slètt. *cf*
planus, verus.

Aër lopt, himinn, heimr.

Denominationes: 1) *domicilium*
(*aedes etc.*) *ventorum (tempe-*
statum). a) glyggrann, hregg-
rann, hreggtjald, hreggpjálmi,
veðrheimr, veðrhöll, veðrskrín,
vindheimr, vindhjálmr, vindker,
vindræfr, þeylåd, þeyrann. b)
birtirann byrjar, varðker glyggs,
hátunna regns, naust hríðar,
strönd veðrs. 2) *denominatur*
a nubibus skýdrupnir, skýstallar,
skýtjörn; slóð skýja. 3) *vocatur*
mundus avium foglheimr. 4)
terra tonitrús låd þrimu. 5)
tentorium montanorum heid-
tjald. 6) = *chaos* ginnúnga-
gap, gunnúngagap. 7) marr
mistar (*incert.*). *aër tranquil-*
lus dús, dag-sævi, dags-vera.
a. nubilus mugga. *cf caelum,*
mundus, tabulatum.

Aerarium fjarghús (?).

Aerumna böl, sút, vil. *ae-*
rumnae raunir *pl. cf dolor,*
experimentum, labor, miseria,
sollicitudo.

Aerumnosus hörmugr. *ae-m*
fieri hölna.

Aestas sumar, gróði. *De-*
nominative vocatur 1) *voluptas,*
clementia, alimentum serpen-
tum líkn orma, eldi orms,
miskunn dalreyðar, dalmiskunn
fiska (∴ miskunn dalfiska),
miskunn heidar þoska. 2) *vo-*

luptas avium gleði fugla. *mythol.* son Svasaðar. *ae. iniens* broddr sumars.

Aestimare meta, mæta, vakta, vega, virða. *aestimari* heita. *magni aestimandus* dýrr, fjöldýrr, fjölmætr. *omnibus aestimatus* almætr. *cf. curare, detrectare, existimare, metiri, carus, vocare.*

Aestimatio mætur *pl.*

Aestimator mætir, virðir.

Aestiva sel.

Aestuare ausast, æsast, øsast, brenna, svella, þrútna. *cf. intumescere.*

Aestuarium hóp, óp.

Aestuosus brimsólginn.

Aestus 1) *ignis* brun, hiti, íma; eldvelli. 2) *maris (aquarum)* brim, straumur; brimdrið, brimsgánger, flugastraumur, flugstraumur, hafstraumur, óðastraumur, styrstraumur; brim blálands. *ae. recedit* fjara *impers.*

Aetas aldr, æfi, ævi, efi, æfvi, öld, aldrteigr. *aetate primá* ár. *ae. tenerá* barnúngr, frumúngr. *ae. propectus* aldraðr, aldrænn. *cf. tempus.*

Aeternus ilifr. *in aeternum* líflíga.

Aether himinn, hifinn.

Aevum æfi, ævi, aldr. *cf. aetas.*

Afri, Africani Afríkar. *cf. Saraceni.*

Agathes (lapis) hrafn tinna.

Ager akr. *Epith.* ársáinn, ársamr, alfrjáfaðr, ósáinn. *a.*

mortis dánar akr. *cf. frumentum, seges.*

Agere bella, drýgja, keyra, reiða, reka, ukkva, ykkva, ykva, þjóna. *agendi ratio* breytni. *cf. facere, habere, impellere, pellere, percutere, propellere, servire, tollere, verberare.*

Agger garðr. *a. lucidus* ljósgarðr. *a. lapideus* steinabrú. *a. exclusorius* meingarðr. *a. clipeorum* randgarðr, ranngarðr. *cf. aedes, area, domus, domicilium, hortus, murus, praedium, pratum, procella, sepes, villa, adversarius, praesidium, testudo.*

Agilis fimr, fimmr, fimligr, frakkr, frárr, frárr, frorr, krínginn. *cf. dexter, promptus, sollers, velox.*

Agilitas -fimi, -fimni, -finni. *cf. velocitas.*

Agitare hrista. *a. alas* draga (svan-) fjaðrar. *a. se* bregðast. *qui agital* hristimeidr. *cf. trahere, quatere.*

Agitatio -rekstr.

Agmen dunn, fera, ferja, ferð, sögn, sókn. *agmina* rásir *pl.* — *a. primum* fararbroddr, broddr ferðar. *cf. adgressio, coetus, cohors, cursus, iter, motus, narratio, septem.*

Agnomen kenninafn.

Agnoscere halda, þekkja. *cf. cognoscere, tenere, tueri.*

Agnus lamb. *agni albi* hvítíngar.

Agonia fjörbrot *pl.*

Agrestis (vir) lokr. *cf ignavus, ineptus.*

Agricola akrmaðr.

Aira (herba) puntr.

Ala fleygr, flugr, vengr, vængr; den. 1) *remus venti* vindár. 2) *palma pennae* blað fjaðrar. *cf volatus.*

Alacer -eggjaðr, eyrr, fórr, fýstr, barr, bráðr, hress, kaskr, (nár), reifr, reiðr, skotskr, sparkr; fjölhress, fyrstlundaðr, hresslyndr, móðhress, ótrauðr, snerilátr, kappsinnr. *a. in pugná* böðrakkr, böðreifr, hjaldrórr, sóknhvatr. *cf acer, animosus, iratus, laetus, promptus, sublimis, vegetus.*

Alacritas hvöt. *cf incitatio, strenuitas.*

Alacriter árliga, hvatliga, sýsliga. *cf celeriter, operose, strenue.*

Alapa kinnhestr.

Alauda lævirkí.

Albescere blikna, bleikja.

Albis (flumen) Elfr, Saxelfr.

Albus bleikr, hvítr. *album facere* bleikja.

Alcarum species: álka, geirfugl, lundi, lyndr, tyrðilmúli. den. mjóflskr sjóvar.

Alces elgr.

Alea, dufl, tafl. *a. nucalis* hnottafl. *cf ludus. aleá ludere* dufla, tefla, drygja dufl, efla tafl.

Alere ala, bjarga, fæða, feða, fæða, fremja, næra, nöra. *qui alit* eldingi, fæðir, fæðir, framiðr, frömuðr, magn-

andi, magnaðr, magnuðr, nærir, nörir; -framaðr, -næringr, -nárúngur, norúngur; fóstrgæðandi, sanneldingur. *cf cibare, fovere, gignere, nutrire, nutritor.*

Ales hausreyti Hýmís.

Alga þáng. (v. *fucus*). *a. saccharifera* söl pl. *a. aestu maris evulsa* brúk.

Algere kala.

Algidus kaldr. *a. aquá mariná* hafkaldr. *cf frigidus.*

Alias ella, elligar.

Alienare (rem) lóga, selja. *cf dare, erogare.*

Alienatus firðr, fjarðr. *cf removere.*

Alienis rebus se immiscendi cupidus hlutvandr.

Alimentum björg, björk, eldi, fáng, fæzla, fözla, gát, geta, næring, nest, væri, verðr, vörðr. *cf auxilium, cibus, pastus, viaticum, victus. alimenta invenire* bjargast.

Alioquin ella.

Aliquamdiu um sinn.

Aliquando at méli. *cf tempus.*

Aliquanto hótí, stundu (*cum compar.*) *cf hora, tempus.*

Aliquantum hót.

Aliquis einn, maðr, einhverr, einnhverr, nakkvarr, nekkvarr, nokkurr, nökkurr, nokorr. *aliquid* hót, vetr, vætr, hvat, nakkvat etc. *cf homo, unus.*

Aliquoties nakkvara sinnum.

Alius annarr.

Alliatum (iusculum) lauka brim.

Allium laukr, geirlaukr. *a. praestans* ítrilaukr. *laevis instar allii* laukjafn. *cf arbor, herba, malus.*

Almus mærr, nýtr. *cf utilis.*

Alnus elri, elrirr, ölr, (ölviðr, ylli). *cf silva.*

Alpes Mont, Mundía.

Altare altari.

Alte hátt, hot, hott. *a. se gerens* hábjóstr. *cf pectus.*

Alter annarr.

Altercari deila, senna, þjarka, þræta. *cf contendere, dividere, loqui.*

Altercatio kappmæli *pl.*, rimma, rumma, rymma, saga, sleita, þræta, hermdar spjöll *pl. cf contentio, cunctatio, jurgium, rixa, tergiversatio.*

Alteruter annartveggi.

Altisonus málhvessandi.

Altitudo djúpleikr, hæð. *cf sublimitas.*

Altum 1) *maris* áll, djúp, haf, kaf, kof. 2) *caeli* lopt.

Altus brattr, djúpr, hárr, hár, háleitr, hræsinn, ógrunnr, ólágr, úlágr, reisuligr. *aeque a. jafnhár. cf celsus, elatus, excelsus, eximius, gloriosus, immanis, magnus, procerus, profundus, sublimis.*

Alveolus trog.

Alveus lusorius leikborð. *a. latruncolorum* den. vängur húns.

Alumna fóstura.

Alvus kvíðr. *cf venter.*

alvo lato (de navi) breiðhúfaðr.

Amabilis ástugr, ástúðigr. *cf carus.*

Amandare forða. *cf amovere.*

Amare elska, fría, frjá, fullhyggja, unna, þýðast. *amatus* ástúðigr, tíðr. *a. multis* fjölvínjaðr. *cf concedere, diligere, favere, indulgere.*

Amasius frí, frír, fríðill, hórr.

Amasia brúðr.

Amator frí, frír, mansveigjandi, fægir fölska ságu. *a. vehemens* örþrasir.

Amatoriae artes manvèlar *pl.*

Amazona hjálmvittr, skjaldmær.

Ambages skí.

Ambire (uxorem) biðja (konu).

Ambitosus ráðgjarn.

Ambitus umgaung *pl. a. verborum (poëticus)* kenning.

Ambo báðir.

Ambulare árna, gá, gánga, spróga. *cf ire.*

Ambulatio ferill. *cf via.*

Amens ærr. *amentem redere* æra.

Amentia ergi.

Amica brúðr, beðvina, biðkvæn, eðlvina, frilla, fríðla, mála, málvina, rúna, vina, unnusta. *cf coniux, socius.*

Amice blíðliga, kærliga.

Amicitia fríðr, gott, vinaðr, vinon, vínfengi vinskapr. *amicitiae violatio* vinspell. *in*

a. constans vinfastr. *cf pax, bonitas.*

Amictus fjall. *amictu sicco* þurfjallr. *a. nigro* bláfjallaðr.

Amictus (part.) drifinn.

Amiculum feldr, höfn, ólpa, stakkr, verja, vera, yfirhöfn, -kufi. *cf lacerna, pallium, vestis, toga.*

Amicus granni, gulli, máli, rúni, spjalli, vin, vinr, viðr; arinbrauti, einkili, fulltrúi, dýrlingr, ráðgjafi; geðreynir, hugreynandi, sannreynir; málu-nautr, ráðunautr, sessnautr, sessunautr; ástvinr, áttvinr, ottvin, otvin, auðvinr, gjafvinr, gjöfvinr, hollvinr, hnossvinr, lángvinr, málvinr, sannvinr, tryggvinr, virktarvinr, ástmenn *pl. cf animus, sodalis. a. fallax* tálvinr. *amicis florens, valens* vinhróðigr, vinsæll, fjölvinjaðr. *amicos pauciores reddens* vínryrir. *amicorum expers* vinlauss. *amici fraudator* vinþjófr. *in amicis confidentia* vintraust. *amici (amicitiae) tentamentum* vinraun. *amicorum visitatio (adequitatio)* vinreið.

Amicus adj. vinsamligr.

Amittere láta, missa, týna, þarfnast, þermlast, þremlast. *cf carere, desiderare, perdere, ponere.*

Amnis 1) *in genere* á, o, elfr, móða, rennandi, vötn *pl.*, þjóðá, hlaupá; *vocatur* a) *sanguis terrae* dreyri dals, dreyri sals. b) *claustrum ter-*

rae grind jarðar. c) *domus piscium* hús vatnfiska. d) *saliva lupi Fenrer* (SE I 112) hráki Fenrisúlfs, hráki tuggu gleipnis. 2) *amniium nomina*, alin, alkoga, andskjálgr, aparðjón, auðr, auðskjálgr, höll, brá, bro, byrmörk, dína, dun, duna, dyn, dýna, durn, dyrn, dynhöll, eikin, einstika, einstiga, einstikla, eiðrennir, ekin, ekla, elfr, fara, farelfr, fellihryn, fimbul, fimbulþul, fjörm, fjörn, fold, freka, fýri, ganges, geirrumul, geirvimul, gera, gilling, gilvarstraumar (*pl.*), gipul, gjöll, glit, gloð, glöð, glauð, gnapa, gömul, gráð, gunnþorin, gunnþrá, gunnþráin, gunnþró, hávaði, hjálmunlá, hjömunlá, hnipul, hniful, hnöpul, höll, horn, hrið, hrönn, humra, ífa, ífing, íva, jórdán, kerlaug, körmt, leifstr, leiftr, leiptr, leira, ljón, lodda, luma, mein, merkriða, möra, mavra, maura, maurn, morn, mörn, morni, mun, myn, mynd, mynt, naut, not, not, nauð, níl, nis, niz, nið, nönn, navnn, nyt, nytja, ógn, olga, örmt, óron, úrun, þaðá, raumelfr, rimr, rin, riðrennir, ró, rögn, rön, rönn, ruðr, rymr, salin, sekin, sækin, semd, sæmorn, síð, slíð, slíðr, somd, spe, strauuma, strind, strönd, suðr, svöl, sylgr, temps, tempsá, tems, tvedda, útskjálgr, uðr, valin, valskjálfr, ván, vað, vegsvinn, vella, ver, vervaða, vil, vimra, vimur, vin, vina,

vinfella, vÍng, víð, víðsvöl, von, vond, vönd, vönn, vöð, vöð, ylgr, yn, ysa, ysja, þin, þyn, þjóðmuna, þjóðnuma, þöll, -þul, þumbuldri, þund. *Epith.* eitrikaldr, veltandi. *amnes conglaciati* ísvödir. *cf fluvius.*

Amoenitas unað, unat. *cf deliciae, jucunditas, voluptas.*

Amoenus friðr, sælligr, verr, værr. *cf beatus, pulcher, tranquillus.*

Amor, ást, elska, elskugi, elskogi, friðr, frygð, gaman, munöð, munuð, rækt, rökþ, sætt, sefi, sævi, sevi, sjafni, virkt, þekt; afmor. *cf animus, cura, deliciae, fides, gaudium, iocus, laetitia, levamen, medela, pax, voluptas. amori operam* dans ástnenninn, ástvitjóðr. *amoris plenus* ástsamligr. *amore captus* frygðugr. *amore clarus* ástskýrðr. *amore caecus* ástblindr. *amoris adfectu* hugástum. *amoris defectus* elskuleysi. *amorum expers* ástalauss, ástsnauðr. *amoris dea* Sjöfn, Sjömn.

Amovere forða. *cf amandare, avertere, fugere, remove, servare, vitare.*

Amphora skukka.

Amplecti faðma, feðma, hálsa, spenna, umfaðma. *qui amplectitur* spennir, -feðmir. *feminam amplectens* mansveigjandi. *cf collum, complecti, intendere, tendere, trahere.*

Amplexus fáng, faðmbrögð

pl., faðmlag, hálsfáng, fáng háls.

Amplificare göfga, stæla, stæra. *cf augere. imperio amplificatus* láðgöfgaðr.

Amplificatio magnaðr. *cf auctio.*

Amplitudo hæð. *cf altitudo, dignitas.*

Amplius enn, fremr, um, umb. *cf etiam, per.*

Amplus breiðr, breiðfeldr, ómjór, stórligr, svaðr, sveldr, svellr; göfugr, virðugligr. *cf diffusus, dilatatus, ingens, latus, magnus, spatiosus, turgidus, vastus; eximius.*

Ampulla skukka.

Ampulare kvista, skemma, stytta. *cf brevis, ramus, abscondere.*

Amuleta heillir *pl. cf fascina, felicitas.*

An hvárt, hvert. *utrum-an* hvárt-eðr.

Anarrichas (piscis) steinbít, stæinbæitr, steinbetr.

Anas önd. *den.* bekkþiðurr. *coll.* andarfygli. *anatum species* arta, brandgás, brimorri, æðr, helsíng, hroðgás, nösgás, dunna.

Anceps hætr, svartleitr. *cf dubius, incertus, niger.*

Ancilla ambátt, ambott, deigja, fenja, drumba, hapta, herkja, kumba, menja, mær, ysja, þý, þýr, varðkur *pl.*; arinnefja, eikintjasna, gengilbeina, hergopa, ökkvinkálfa, töttryghypja, töttryghypja, tröuubeina.

Ancora akkeri (ankeri). farnest, kaldnefr, kallnefr, kaldnez. *dens ancorae* fleinn, krókr. *index ancorae* hnakkmiði. *ancoram demittere* auka króki kaf.

Anfractuusus með bugum.

Anfractus bugr.

Angelica (*herba*) jóll, (thvönn).

a. tenella hvannar-kálfr. *a. montana* fjallhvönn.

Angelus engill. *a. lucis* ljóseingill. *angeli* gotnar himins. *coll.* dáðstétt dags lands, lið engla, fylki engla.

Angere sturla. *angi* sýta.

Angli Englar, ensk þjóð, ensk drótt, ensk ætt, engskt fólk; kind Ellu.

Anglia England, jörð Engla, þjóð Engla, ættgrund Engla, ensk slétta; ættleifð Ellu. — *Angliae rex* otvín Engla, gramr Lundúna, Lundúnu-gramr, niðr Ellu.

Anglicus enskr, engskr.

Angor ángist.

Anguilla áll, oll. *den.* 1) *caper paludis* bokkr díkis. — 2) *vermis maris* ormr leygjar. *a. tortuosa* hrökkvi-áll.

Anguis snákr, snókr.

Angulus krá, rá, krókr; laun-krá. *cf latebra, uncus.*

Angustia örþveiti. *angustiae* fasti. *ad angustias redigi* verða fyrir borði. *cf defectus, firmitas.*

Angustus aungr, öngr, hneppr, neppr, nepr, krappr, þraungr. *in rebus angustis laetus* öng-

reifr. *cf abstrusus, arctus, brevis, contractus, curvus, difficilis, exiguus, iniquus, occultus.*

Anhelatio, anhelitus blástr.

Anima önd, sál, sála. *sine animá* anda-lauss.

Animadversio aktan. *cf notatio.*

Animadvertere sinna, gá, heyra, hyggja, kenna, líta, marka, nema, sinna, skynja, vita. *qui animadvertit* (sinnir). *cf capere, cognoscere, comperire, imaginare, invenire, sentire, signare, videre.*

Animal dýr, vætt. *a. terrae* láðdýr. *a. commodum* hógdýr. *a. brutum* grasbítr.

Animari kvikna.

Animatus hyggjaðr.

Animose haukliga. *v. fortiter.*

Animositas brjóst, ofrhugi. *animositate turgidus* hugþrúttinn.

Animosus a) *in genere* frækn, frökn, (frækinn), horskr, hvatr, móðr, rakk, rekk, snjallr, þorinn; frækligr, haukligr, hugaðr, móðugr; hugdyggr, hugframr, hugfullr, hugfylðr, hugmóðr, hugþrúðr, hugsnjallr, hugstinnr, hugstórr, hugtrútr, hugumsterkr, hugumhæfr, fullhugaðr, fullhugi *subst.*; fullhvatr, framlundaðr, framlyndr, geðframr, geðvarðr *subst.*, geðvörðr *subst.*, hauksnjallr, (haugsnjallr), alsnjallr, hugrakk, hugar-rakk, lundrakk, lund-

ýgr, margsnjall, móðbarr, móðhress, móðfikinn, móðgjarn, móðþrútinn, móðöflugr, móðrakk, ofrhugaðr, ofrhugi *subst.*, orðrakk, rakklyndr, sannprúðr, skjaldfrýðr, þrúngmóðigr, þrúðmóðigr, forsnjallr; bleyði firðr. *aeque animosus* jafnsnjallr. b) *in pugnâ* böðrakk, flóttstygg, fólkprúðr, fólkrakk, fólkrekkr, gagnprúðr, gunnrakk, hjaldrmóðr, ógnprúðr, sigrakk, sókn-djarfr, víghress; rannregnþorinn; elmóðr gunnbliks, gunnar rakk. *cf acer, acutus, alacer, audax, bellicosus, ferox, fortis, indoles, intrepidus, promptus, strenuus.*

Animus andi, önd, elskugi, æði, gesni, gæsni, gessni, gersi, gednsni, geð, hugi, hugr, hugð, hugða, lund, lyndi, móðr, munr, muni, óðr, sefi, sevi, sævi, sinni, sjafni, skap, vili, þokki, þokkr, þótti, -þukka; móðsefi, óveri, óværi, óuæri, óþveri, óðuere; innri maðr. *den. vocatur* 1) *ventus gigantidis* a) byrr gríðar, glaumvindr gríðar, sterkviðri herkju, veðr gífrs, vindr tröllkvenna. b) byrr vífs hamra, byrr kvánar Surts, vindr brúðar bergjarls, hregg sprakka hraunatla, leiði snótar jótuns, byrvindr mana hjarnar. c) byrr kvánar óðs mána. 2) *ventus (procella) gigantis* hregg bergstjóra. 3) *ventus domicilii gigantis* byrr bærs þursa. *Epith.* fastr, blíðr, góðr, lítill, grár, illr, úfr *animus audax* fram-

ræði. *a. infestus* fárhugi, fárhugr. *a. iratus* hermd. *a. durus* harðgeði. *a. cautus* varhugi. *a. adtentus* gaumr. *a. volubilis v. inconstans* hraðgeði. *a. tristis* muggur bergstjóra *pl. animi aeger* hjartasjúkr. *animo haerens* lundfastr. *animo infixus* hugfastr, hugstæðr. *animo excellenti, generoso* ítrgeðr, lundprúðr. *animi tentator* geðreynir. *animorum confirmator* geðbætir. *animum adficere* reifa. *animum addere* rekkja. *cf amor, contumacia, furor, fortitudo, indoles, ingenium, mens, modulus, prudentia, ratio.*

Anniculus vetrgamall.

Annona ár, landkostr. *annonae deus* (Freyr) árguð, landkostárr. *annonae rex (Christus)* árstillir. *annonâ felix* ársæll. *bonae annonae cupidus* árgjarn. *annonae difficultas* árgalli, hallæri.

Annosus aldinn. *cf vetustus.*

Annulus baugr, hringr, ringr, sími, símr, vöf *pl.*, (gelgja, seil); fíngurgull, liðbaugr; baugr munda; *a. aurcus (in specie)* gullhringr, gollhringr, gullbaugr; hringr hyrflæðar; slúngit gull, vasit gull. *Denominations: A. una voce composita.* 1) *ignis manus vel brachii* armglóð *au.*, handfurr *au.*, liðbál *au.*, liðbrandr, 2) *lapis manus vel brachii* hrammþviti *au.*, *ar.*, 3) *funis brachii* liðband. 4) *nix catini* dígulskaflar *pl. au.*

5) *fons annuli*, baughverr (cf B 4). 6) *semper stillans* eydraupnir (cf B 4). 7) *gutta annuli* hringdropi (cf B 4). 8; örglasir. B. *duobus verbis*. 1) *ignis (fulgor) manus vel brachii* brandar vallands *pl.*, *au.*, vitar valstaðar *pl.*, blik spannar, hánaga-leygr liðar. 2) *lapis brachii* sker liðar. *au. ar.* 3) *nix catinorum* drifgagl dígla *au. ar.* 4) *flivus, gutta, sudor Dropneris* (sec. SE I 342, 344) niðr Draupnis, dropi Draupnis *au. ar.*, dýrsveiti Draupnis *au.* 4) *spira manus* hánki handar. 5) *vinculum manus* fjöturr handar, virgill handar. 6) *scintilla auri* andsiur læsikis *pl.* 7) *electrum fluvii* röl ósa *au.* 8) *serpens (circumterraneus)* endir álgrundar. 9) *funis auri (aureus)* seil ryðmeldis. C. *tribus verbis*. 1) *ignis manus vel brachii* elding ifla foldar *au.*, brandr ifla foldar *au.* 2) *serpens manus* linni ginnúngs brúar. 3) *cimelium manus* men bauga lands. 4) *funis manus* sig saudnis vara. D. *quatuor verbis vocatur pendulus manus* hángi tångar sylggrinnis rjúpu. (*au.* = *aurum*. *ar.* = *argentum*). *n. propr.* Draupnir, Drypnir, Foldi, Moldi. *annulus antiqus* fornbaugr. *a. clangens* hrynivirgill. *a. ferreus* járnhringr. *a. metallicus* málhringr. *a. eximius* valbaugr. *a. III semilibras pendens* þrímerkíngr. *Epith. annuli* bendr,

(brendr), holr, ljóss, rauðr, vóluspakr. *annulo decorus, ornatus* baugsæmr. *annulis instructus* baugvariðr, hringvariðr. *annulis contextus* hringofinn, ringofinn. *annulis destitutus* hringfár. cf *armilla, aurum*.

Annus ár. *anni computatio* ártal.

Ansa hadda, hríngr. *a. clipei* mundriði. *ansae in navi* (etc.) eyru. cf *circulus*.

Anser gás, grágás, heimgás, hroðgás, nösgás. cf *anas. a. altilis* aligás. *anseris pulus* gagl. *Vox:* gella.

Ante eðr (endr), fur, fyr, fyri, fyrir, fyrr, fyrri, fer, for, ofyr, yfir. cf *ab, ad, apud, contra, coram, ex, in, ob, obviam, per, prae, pro, propter*.

Antea áðr, endr, eðr, fyrr, fyrrum, fyrri.

Antecellere bregða (um, of, yfir e-n, e-t), bera (af e-um). *qui antecellit* yfirbátr.

Antelucanum tempus ótta.

Antenna rá.

Anterior fremri. *in anteriore parte* frammi. *pars anterior* framstallr.

Anthemis (herba) Baldrsbrá.

Antiphrerna mundr.

Antiquitas fyrnska, fornir staflr.

Antiquus aldinn, forn, forn-gerr, fornaldinn. cf *vetustus*.

Antistes fani goði, hofgoði, drottinn.

Antrum hellir, hreysi; steinn.

Denominationes. A. 1) *aula montis* (*montana*) bergsalr, berstufa (þ: bergstufa). 2) *lebes aspreti* raunketill. 3) *aedes gigantis* þornrann. B. 1) *casa montium* byrgi bjargs. 2) *aula montium* salr fjalla. 3) *lebes montium* hverr holtriða. 4. a) *sedes gigantum* bygðir trölla pl., sjót rúngnis, dyr Ýmis pl. b) *palatium gigantidis* salr naumu. n. *propr.* Gnúpa-hellir, Gnúpa-hellir. cf *caverna, specus, spelunca.*

Anus kerling, hornkerling; *a. calyptra vetustá* *caput velata* den. aldinfalda, frigg fornrar földu.

Apage drif þú at vegi.

Aper göltr, galti, dritroði, hrímnir 1), hrinnir, irminir, ívimnir, jöfuðr, skumpr, skunpr, valbassi, valglitnir, vaníngi 2), vignir, vigrir, villigalti, villigöltr, víðrir 3), þrórr 4), þrórr. n. *propr.* gullinbursti, slórug-tanni. cf *porcus, verres.* cf 1) *ignis, gigas, accipiter.* 2) *Freyus. canis Helae.* 3) *aquila, Odin.* 4) *gladius, Odin, Thor.*

Aperire opna, ræsa, lúka upp, hvelfa; birta. *aperiri* hválfa. cf *subvertere, solvere, claudere, mittere, proferre; supinari.*

Apertura gluggr, upplok. *a. in glacie* vök. cf *fenestra, reclusio.*

Apertus berr, opinn, rúmr, sýnn; óblindr. (*de janua*) hniginn. *apertum* dullaust. cf

conspicius, evidens, laxus, manifestus, patulus.

Apex skaut, tindr, toppr, typpi. *a. mali navis* húnn. *a. vegetabilium* hnefi. cf *cacumen, calyptra, fastigium, gladius, pugnus.*

Apis bý.

Apostolus postuli. *apostoli* den. a) *famuli caeli* árar heiðar bæs, ærir uppþings heiðar bæs. b) *sapientes comites* (*Christi*) fylgjandi vitrar.

Aptare fella. cf *dejacere.*

Apte hagliga. cf *commode, congrue, dextre, decenter, scite.*

Aptus fjölnýtr, hagligr. cf *commodus, dexter, lepidus, solers, venustus.*

Apud at, fur, fyrir, hjá, með, und, undir, við, víðr, veðr. cf *ad, ante, cum, iuxta, sub.*

Aqua þif, brunnr, brunnr, brudr, flóð, flot, fors, lögr, lón, óss, tjörn, veita, úr, vatn, vátr, vottr. *Denominatur* 1) *campus venti* (byrmörk). 2) *sanguis montis vel terrae* blóð bjargs, dreyri vengis, dreyri dals, dreyri sals, dreyri jarðar. 3) *haustus rivi* drekka bekkjar. 4) *claustra terrae* grind jarðar. 5) *noxa terrae* tröll jarðar. 6) *noxa ignis* tröll ells. 7) *campus piscis* vángr lýsu. cf *amnis, mare, ostium, stagnum. aquis adsuetus* flóðbundinn *aquam ducere* ræsa. cf *incitare.*

Aquari bryнна.

Aquarius vatndragi.

Aquila ari 1), egðir 2), gemlir 3), ginnarr 1. 3. 4), kinnar, kumarr, naðr 5), örn 1) víðrir 1. 6). *Den. A. uná voce compositá.* 1. *campi praelii* a) *avis* valfugl. b) *vultur* valgammr. c) *anser* valgagl. 2) *pugnae larus* hjaldrmór. 3) *a vulnere* bengagl, bengiði, sármutari, undgjóðr, undskornir. 4) *a cadavere* hræskúfr, hræsvelgr. 5) *a fele* gallofnir, gallopnir. 6) andhrimnir, arnkell, blindvitnir, blindviðnir, hreggskornir. B. *duobus verbis.* 1) *proles, genus, propinquus aquilae* jóð ara, jóð arnar, þrábarn arnar, ætt ara *coll.*, ætt arnar *coll.*, hlýri ara. 2) *vocatur avis diversi generis.* a) *accipiter.* α) *pugnae vel bellonae* haukr hjórleiks, haukr hlakkar, valr gunnar, valr vígs. β) *vulnerum* valr unda, valr holunda, tármutarr benja. γ) *cadaverum* haukr hræs. b) *vultur.* α) *cadaveris* gammr nás. β) *bellatoris* gammr glamma. γ) *sanguinis* hrægammr sævar. c) *tetrao pugnae* orri hjaldrs. d) *grus pugnae* trani rómu. e) *cygnus pugnae vel bellonae* svanr hjaldrs, svanr hlakkar. f) *larus.* α) *vulnerum* már sára, már unda. β) *sanguinis* már sveita, már dreyra. g) *anser vulnerum* gögl sára *pl.* 3) *denominatur sec.* FR. I 292 *cf ib. pag.* 328 *et* 354). a) *perniciēs regis Ellae* aldrtjón Ella. b) *crubro Ellae* geitúngr

Ellu. 4) *incert. sign.* ofnir sónar (*cf* SE I 216. 218). sker haulþa (holda). C. *tribus verbis ab ave denominatur.* 1) *accipiter cadaveris* harmr hugins fermu. 2) *vultur sanguinis* hrægammr ara sævar. 3) *catarrhactes sanguinis* fenskuífr benja vala. 4) *anser bellonarum* gögl gunna systra *pl.* 5) *larus.* a) *bellonae* már snyrtigerðar sverðmanns. — b) *sanguinis* már valkastar báru. *Epith.* aldinn, átfrekr, bráðauðr, fótgulr, frekr, grár, hræskærr, hræsveipaðr, ilbleikr, jarpleitr, neffölr, víðflögull, hagli stokkinn. *Vox:* gala, gella, gjalla, gnyja, hlakka. 1) *Odin.* 2) *lupus.* 3) *accipiter.* 4) *nanus.* 5) *serpens, gladius.* 6) *aper. in denominationibus saepe = corvus.*

*Aquilolandi*nyrdingr. *cf* *plaga.*

Ara stallr, stalli, (hörgr). *a. sacra (fani)* ve-stallr. *cf* *de-lubrum.*

Arabes Rabítar.

Arabicum mare rauða haf.

Aranea köngrvafa.

Arare erja. *splendide aratus* hjartplógaðr.

Aratrum arðr, plógr. *a. laevigans* arþskavi. *cf* *fruges.*

Arbiter horfir, sökkvi, oddamaðr; jafnendr *pl.*, virðar *pl.*; *a. unicus* einsköpuðr. *cf* *aequare, auctor, spectator.*

Arbitrium gjörð, ráð. *a. liberum* sjálfræði. *a. liberum habens* sjálfráða, sjálfráði. *qui*

nostri est arbitrii sjálfráðligr.
cf consilium, factio, iudicium,
sententia.

Arbor, a) *in genere* við, viðr, vöndr, trè, stofn, skógr, barr, baðmr, laukr, lundr, lyndr, meiðr, meðr, mörk, runnr, ruðr, rauðr, röðr, rjóðr. b) *arborum species* askr, birki, björk, borr, buss, eik, eiki, fjorr, fjörr, basinn, bæinn, gran, hagall, hallarr, ilstri, jost, jöstr, leraðr, læraðr, lykkja, marhrísla, mistilteinn, mopurr, mosurr, mösur, ösp, pálmarr, pálmr, pera, píll, pass, pors, reynir, selja, úlfviðr, ullir, yllir, ylli, ýr, þollr, þöll. *arboris truncus* bolr, stofn. *arbor inclyta* hróðrbarmr (ǝ: — baðmr). *a. caesa* lág, log. *arbores frugiferae* aldin-skógr, aldinviðr. *arbor Ygdrasil* mjötudr, (moldþinurr). *Epith. arboris* aldinn, hár, grænn, laufgr. *cf allium, fruticetum, herba, lignum, lucus, quercus, seges, silva.*

Arbuscula spira.

Arbutus heggr, hæggr, hægr, hoggr, höggr.

Arca (örk), kista, skokkr.
cf capulus, cista.

Arcere hegna, varða, verja.
cf circumdare, custodire, prohibere, punire.

Accessere heimta, heita, sækja.
cf petere, recipere, vocare.

Accessitor sæki-álfr. *cf petitor.*

Archipirata vide *pirata.*

Arcte fastliga, fastla, nauðliga.
cf constanter, presse, stricte.

Arctus aungr, hneppr, neppr, krappr, þraungr. *cf angustus.*

Arcuatus hveldr.

Arcus bogi, boði, álmr, dalr, ýr, ír, glær, gler, skógr, sómr, sveigr, þrymr, (þömb); álmbogi.

Denominationes. a) tvíviðr, skálgelmir. b) vápn Finna, vápn Egils, nauð kykva. *Epith.* starr, sveigðr. *arcum flectere* henda álml beygja á., draga á. *arcus pluvius vide iris.*

Ardea hegri, heiri, heri.

Ardere brenna, brinna, glæða, loga. *ardens* heitr. *ardens facile* brenniligr. *cf accendere, comburere, concremare, cremare, fervere, flagrare, inurere, lucere, urere.*

Ardus brattr, brattstiginn.

Area reitr, teigr, teinn, tún, vángr, vengi. *a. domus* garðr, toft, topt, tuft, tupt. *a. certaminis* (cyrr allvángs), bakki. *a. alta* hátún. *a. splendida* ítrtún. *a. rubra* rauðtún. *in eadem areá* samtýnis. *cf agger, campus, fundus.*

Arefactus (vento) vindþurr, vinþurr.

Arena eyrr, jörvi, sandr. *a. limosa* leira, læra. *mica arenae* sandkorn. *cf litus, lingula.*

Arenosus sandauðigr, söndugr. *arenosum terrae stratum* senda.

Areola (kálfá).

Arescere þorna. *non arescens* óþornaðr.

Argentum silfr; *a. griseum* grásilfr. *Denominationes.* 1)

glacies vel nix manús vel brachii a) armsvell, bógsvell, mundjökull. b) fönn arms, svell greipar, dript álнар*, hëla handar, hëla liðs, hëla leggjar, jökull spannar, svell leggjar, íss leggjar, snær liðs, svell liðs. — c) drifa hanka ness *. — 2) *glacies vel nix catini* a) díguljökull, dígulskafi, dígulsnjár. b) drifgagl dígla *. *onus catini* dígulfarmr *. *sudor catini* dígulsvæiti *. 3) *saxum manús vel brachii* a) hrammþviti *, ólungrjót *, b) grjót handar *, grjót mundar *, grjót ólna *, sker liðar *, hraun handar *. c) hraun vala slóðar *. 4) *nix crumenae* sjóðmjöll; snær sjóðs. 5) *pecunia alba* hvít fé. 6) *glacies (dura) clipei* ramsvell róða ræfrs. *Epith.* gjallr, grár, snæhvitr. (* = *aurum*. cf *annulus*, *armilla*. *argento revinctus* silfrvasinn. *argento inaurato ornatus* silfrgyltr.

Argilla aurr. cf *terra*.

Arguere frýja.

Argumentum deili *pl.*, gögn *pl.*, frumgögn *pl.*, rök *pl.*, röksemd. *argumenta insignia* stórmerki.

Argutia orðkríngi.

Argutus hvass, hvellr; málhvettr. cf *acutus*, *sonorus*.

Aries hrútr, bekri, berr 1), bærr 1), blær 1), blërr 1), (brör), gumarr, hvedurr, mörðr, miðjúngr 3), veðr, væðr; hvedruðr, gjaldhróinn, hallinskíði 2), heimdali 2), hornglói, hornglóinn, hornhróinn,

hornumskvali, ofrhyrningr. 1. *gladius*. 2. *Heimdallus*. 3. *gigas*.

Arma vápn, vopn, slög *pl.*; hervopn, fólkvopn; hlífar, lífar; ör *pl.* — *den.* gunnþing, (siktól), vígskóð. 1) *vestes* a) *bellonae* (*pugnae*) klæði hildar. b) *bellatorum* klæði ættar Gjúka. 2) *bellatorum* a) *metallum* málmr Gota. b) *ignes* eldar Hjaðninga. c) *saxa* grjót Hjaðninga. d) *tigilla* vendir Hjaðninga. 3) *deliciae Odinis* teiti Yggs. 4) *instrumenta pugnae* vápn þundar graps. *cf tela. rubor vel splendor armorum* vígroði. *Epith. armorum* traustr, valdreyrugr, þúngr; grimmr (törgum).

Armamenta (navis) reidi. cf *ornamentum*.

Armarium skemma. cf *promtuarium*.

Armatura gerðar *pl.*, reidi. *a. militaris pl.* herklæði, herváðir. *Den.* böðgerð; föt Óðins, föt sækonunga, váðir Regins. cf *adparatus, lorica*.

Armatus hervæðr, (hervæddr). *a. ense* hjarradr.

Armentum hirð, hjörð.

Armilla hríngr, armaugr. *Denominations. A. uná voce compositá.* 1) *sol brachii* armsól, armsýn. 2) *ignis, fulgor manús vel brachii* armblík, armbrandr, armglóð, handfurr. 3) *serpens brachii* armlinnr. 4) *vinculum brachii* leggfjóturr. 5) *onus brachii* leggfarmr. B. *duobus verbis vocatur* 1) *ignis, fulgor manús vel brachii* brandr

handleggjar, brandar vallands *pl.*, eldr leggjar, eldr liðs, eldr liðar, hyrr liðar, vitar valstaðar *pl.*, leiptr álnar. 2) *serpens brachii* ormr arms, ormr álnar, ormr armleggjar, lýngs-grimr álnar. *vinculum manús* girði handar, hlekkir handar. 4) *onus brachii* farmr leggjar. 5) *funis brachii* strengr álnar. 6) *spira manús* háunki handar. 7) *lapis brachii* sker liðar. 8) *glacies brachii* svell leggjar, svell liðs. 9) *nix vel pruina brachii* snær liðs, hëla liðs, hëla leggjar. C. *tribus verbis vocatur* 1) *catena auri (aurea)* festr legu liðs. 2) *cimelium manús* men lands bauga. 3) *cubile serpentis (aurum)* láttir mens lýngva. *cf annulus, argentum, aurum.*

Armus (brutorum) bógr.

Ars bragð, dugr, fræði, froði, frøði, íprótt, list, vel, væl, vinnur *pl.* *artes* iðjan, nám. *ars poëtica* bragar tól *pl.* *a. fabricandi* smíð. *a. amatoria* manvèlar *pl.*; *a. magica* kyngi. *arte elaboratus* listugr. *artes ludicrae* skelli-brögð. *arte facere* vela, væla. *cf dolus, noxa, vis, labor, opus, perceptio.*

Articulus liðr. *cf brachium, familia, implicatio, nodus, spira.*

Artifex hagsmíðr, völuendr. *a. summus* höfuðmeistari.

Artificiosus hagr, listugr. *cf dexter.*

Artificium vel, væl. *cf ars.*

artificia manuarum mulierum hannyrði *pl.*

Artus köggull.

Arundo reyrr, reyrr, ryr, hreyr, hrær, spjót, trumba. *cf calamus, bacillus, tibia, tigillum. arundo piscatoria* dorg.

Arvina mör.

Arvum ekra, örð, sæðis-jörð. *cf messis, seges.*

Arx borg, berg, hjarg, virki, kastali; háborg, herborg. *a ferrea* járnborg. *a. primaria* höfuðkastali. *cf pyra, munimentum.*

Asa áss, oss. *Asae* æsir.

Denominationes. A. a) *fili* *Asarum* ásmegir. b) *dii beati vel victoriosi, vel pugnarum* sigtívar. B. *denominantur ab Asis.* a) *fili* *Asarum* synir Ása, synir sigtíva. b) *genus Odinis* átt Óðins, kind Fjöltnis. c) *fili* *Odinis* megir Hropts, niðjar þriggja. d) *satellites Odinis* ærir Yggs. e) *familia Freyi* átt Íngifreys. f) *familia Thoris* ættir funnistis *pl.* g) *fabricatores incantationum (vel pugnarum)* smíðir galdra. h) *ductores agminum* seggjendr sagna. C. *vocantur* a) *reges Odini* mildingar hapta beiðis. b) *vastatores gigantum* hrjóðendr fjöru þjóðar. *Asis oriundus* áskunnigr, áskunnr. *Asarum socii* áslíðar. *Asicus furor* ásmóðr. *Asicum robur* ásmegin. *Asarum domicilia* Ásgarðr, Ása garðar. *Asarum pons* Ásbrú, Bifröst.

Bilröst, (v. *iris*). *Epith.*
Asarum almærr, allmærr,
 vammalauss. *cf. dii.*

Asides ásynjur, osynjur.

Asinus asni.

Asper hrjónn, hrjúfr, skarpr,
 harðr, skorpinn, stinnr, stírdr,
 strídr, stírfinn; afkár, allhvass,
 alstrídr; báglundur, gedhardr,
 geðstírdr, geðstránger, harð-
 geðjaðr, harðgedr, harðhugaðr,
 hlítstyggr, hugstránger, hugum-
 stránger, örðiglyndr, örðuglyndr,
 ósvífr, úsvífr, stríðlundr. *a.*
in pugnâ sóknstrídr. *cf. acer,*
debilis, difficilis, durus, infe-
stus, procax, rugosus, severus,
vehemens.

Asperitas óslætta. *cf. inae-*
qualitas.

Aspretum hraun, (raun),
 hrun, hölkn, hrönvengi. *a. re-*
sonans drynhraun.

Assare steikja. *cf. torrere,*
urere.

Asser borð, fjöl, hlýða,
 raptr, trafr; sessmeiðr; borð-
 viðr *coll.*; spíra. *a. scutarius*
(in navi) skjaldrim. *multis*
asseribus lectus margreptr. *cf.*
axis, scamnum, sedile.

Asserculus skopt, -rim. *cf.*
tigillum.

Assula spánn, spónn. *cf.*
cochleare, tuba, vagina.

Assum steik. *cf. caro, esca,*
praeda.

Astrum himinröðull, himin-
 túngl. *cf. sidus.*

Astute slægliga, slögliga.

Astutia flærð; sveipvísi,
 svipvísi.

Astutus, flár, slægr, líðskr,
 kyndugr; bragðviss, flærðar-
 aukinn, flærðarfullr, djúphugaðr,
 kaldráðr, lægjarn, lækendr,
 lómhugaðr, lómgedr, orðslægr,
 flærðar fróðr. *valde a. marg-*
brugðinn, stórbrögðótt. *cf.*
callidus, dolosus, fraudulentus,
malevolus, subdolos, vafer,
versatus, versutus; consilium,
fraus, ingenium.

At en.

Ater blár, brúnn, brýnn;
 dimmr, sámr. *cf. niger.*

Athleta hetja, kappi, kempa,
 kenpa. *a. furiosus* berserkr.
athletae lupinâ pelle induti
 úlfhèðnar.

Atmosfera heimr, meðal-
 heimr; *den. vas pluviae* há-
 tunna regns. *cf. caelum, mun-*
dus.

Atratus sortaðr.

Atrocitas munflagð, ofstæki.
cf. insolentia, vehementia.

Atrociter ferliga, (fella),
 gráliga, grimmliga, hermila,
 meinsamliga, sárliga, sárla,
 svart. *cf. acerbe, crudeliter,*
immaniter, male.

Atrox atall, feikn, grár,
 gramr, slídr; aumr; erriligr,
 gráligr, öndótt, slíðrfengligr,
 slíðrhugaðr. *atrocem facere*
 greipa. *cf. canus, iratus, ma-*
lus, saevus, vehemens.

Attendere gá. *cf. curare.*

Attentio (animi) gaumr.

Attentus hugall. *valde a.*

kappsgáligr. *vir a.* gæimaðr, gætimaðr. *cf cordatus.*

Attenuare grenna. *qui attenuat* grennir. *attenuatus* grannr. *cf minuere, tener, attritus.*

Atterere má, skerða. *atteri* furast. *attritus* dreginn, grannr. *cf attenuare, terere, trahere, secare.*

Attingeresæta, taka á. *scopum, metam a.* hæfa. *cf adsequi, aequare, consequi, convenit, exaequare, obtinere, oportet, sumere.*

Attrahere hnykkja. *cf excutere.*

Attribuere eigna.

Avaritia ágirni, fægirni, sín-girnd (sinngrið).

Avarus auðmætandi, fægjarn, síngjarn.

Auctio magnaðr. *cf accessio, amplificatio, confirmatio.*

Auctor beinir, fæðir, geirir, geyrvir, höfundr, sökkvi, valdi, valdr, valdari, valderi, eggjandi, (frumkvöðull). *auctorem esse* valda. *qui ipse a. est* sjálfskapa. *cf acuere, arbiter, dirigere, dominus, enunciare, hortari, tenere.*

Auctoritas hæð, magn, völd *pl.*; forráð, röksemd, rogeemd. *a. imperii* landráð *pl.* *cf amplitudo, argumentum, vis.*

Auctumnus haust *nox auctumnalis* haustnótt, haustgríma. *tempus auctumnale* hörmeitiþr. *cf linisecium.*

Audacia áræði, dul, dulsi,

dælska, djarfi, móðr, framræði, hugborð. *nimia a.* ofrausn. *audaciam sumere* draga djarf-hött yfir skör. *cf confidentia, fortitudo, furor, magnificentia, occultatio.*

Audacter derfiliga, fasta. *cf constanter.*

Audax djarfr, þorinn, þorrinn; djarfligr, skelegr, skolegr: orð-rakkr, heiþoraðr. *a. in pugná* fólkðjarfr, fólkþorinn, dólgþorinn, geirþorinn, gunndjarfr, gunnþorinn, hildardjarfr, hjaldþorinn, hjördjarfr, ógndjarfr, ógnþorinn, sóknðjarfr, sóknþorinn, vígdjarfr, gunnheittir *subst.*, gunnhættir *subst.* *valde a.* megindjarfr. *cf animosus, bellicosus, celer, fortis, intrepidus, promptus, strenuus.*

Audere treysta. þora. *qui audet* hættir. *cf fidere.*

Audientia þögn. *cf silentium.*

Audire fregna, frétta, heyra, haura, nema, sjá, spyrja. *cf capere, circumspicere, interrogare, percontari, quaerere, resciscere, rogare, sciscitari, scrutari, videre.*

Auditus heyrn; hlust. *cf auris.*

Avena hafr, hafri, ginhafri.

Avere lysta. *cf cupere.*

Averruncare (bregða, brigða).

Averruncator brigðir. *a. matorum* meinhrjóðandi. *cf matorum, propulsator.*

Aversari bölvá, firrast, fjá,

fjóna, leiðast, rækjast, skirra, láta fir lið. *cf absterree avertere, expellere, odisse, rejicere, remove, repudiare.*

Aversus öfugr. *cf acerbus, malus, perversus.*

Avertere banna, bregða, forða, (skirra), draga frá (e-u). *qui avertit* -bannaðr, bönnuðr, hnekkir. *qui avertunt* forðar. *cf abstrahere, amovere, aversari, remove, trahere.*

Auferre bera, heimta, hnykkja, svipta. *qui aufert* sviptir. *olim ablatus* árborinn. *cf recipere, remove.*

Aufugere flæja, flýja, láta drífa undan. *cf abripere, cedere, fugere.*

Augere auka, drýgja, efla, ægsla, æxla, öxla, (æxa), ekja, fremja, gæða, göða, gilda, græða, herða, magna, magna, rekkja, remma, stæla, stæra, stóra, vexa. *augeri* breiðast, þrifast, þróast. *qui auget* eflir, frömuðr, gæðir, gildir, græðir, magnaðr, -magnuðr, magnandi, stærir, stæriskr, -remmir. *qui commode auget* hagstærir. *magnopere augens* margaukandi. *cf adiuvere, amplificare, celebrare, comparare, confirmare, corroborare, crescere, efficere, facere, incitare, indurare, instituere, patrare, sanare, solvere, vigere.*

Augmentum auki.

Augustus aldrprúðr, göfugr, göfuglátr, hreinn, tírbráðr, veg-

ligr, veglyndr, virðugligr. *cf magnificus, eximius, purus.*

Avia amma.

Avide fast, sárliga, sárla, slíðrlega, tíðliga. *cf acerbe, cito, vehementer.*

Aviditas gráðr, græðgi; forvitni; úlfgráðr. *a. auri* heiðgráðr. *qui aviditatem excitat* greddir, grennir. *cf cupiditas, curiositas, vehementia, voracitas.*

Avidus fikinn, fíkr, frekr, fýstr, gráðugr, sólginn; allfrekr. *a. cibi, escae* árgjarn, átfrekr, átgjarn, húngtrauðr. *a. sanguinis* blóðfrekr. *a. cadaverum* valgjarn. *a. vulnerum* (vel valde a.) sárfikinn. *a. pugnae* gunnfikinn, vígfrekr, sóknfúss, víglystr. *cf cupidus, vorax, bellicosus.*

Avis fugl, fogl. *a. marina* sæfugl. *a. fera* útfugl. *a. mala* illfygli *coll. avium species* (*exclusis accipitre, aquilá, corvo, cygno, gallo, anate et ansere*) akri, álka, doðka, doðrkvisa, dúfa, (dunna), dynbrokr, ertla, fjallrota, fjölmóði, flóðskitr, Friggjar efla, fýling, fýlúngr, fýlíng, fýlvíng, gammr, gaukr, gaurkþjórr, geirfugl, gjóðr, gleða, grípr, haftyrdíll, hegri, helsíng, hængivakr, hilduri, himbrin, hraukr, hrókr, hrossagaukr, hryggjarkstykki, igða, jarpi, jadrakarn, karn, kjalarfugl, kjarfíli, kreppíng, krípr, kvisa, lánge, læmíng, lævirki, líri, ló, lóa, lómr, lóþræll, lundi, lýnghæns, már, márr, mór, fúlmárr, mæsíng,

mýrisnípa, nagr, nætíngur, orri, Óðins hani, pái, pellicanus *lat.-gr.*, rindilþvari, ritr, rytr, rívangskinna, rjúpa, rjúpkeri, sendlíngur, sæðíngur, skarfr, skeglíngur, skíði, skjór, skjöldúngur, skrofa, skári, skori, skrýtíngur, skúfr, skúmr, skurfir, smyrill, snæfugl, spætr, spiki, spói, spörr, stari, steindelfr, stelkr, storkr, súla, svala, svarrskjór, svartbakur, sviplekja, sviplækja, svörr, titlíngur, tjaldur, trana, túrtúr *lat.*, tyrðilmúli, úfr, ugla, vakr, vallofr, ýfíngur, þeist, þerna, þiðurr, þröstr. *Epith. avis* barngjarn. *Vox avium* klak, klök *pl.*

Avita terra áttland.

Avium afstígr.

Aula höll, hall, hof, bær; *den. navis poculi* sjávar naðr ölknarrar. *a. tumultuosa* þys-höll. *magister aulae* stallari. *cf aedes, domus, fanum, laquear, palatium.*

Aulaeum ársalur, refill, tjald. *cf tabernaculum, tapes, tentorium, velum.*

Aulicus hallarmaðr, hirðmaðr, húskarl. *aulici* drótt, hirð, jarlar; inndrótt, dróttmegir, beksagnir, friðmenn, salþjóð; rúnar konúngs, sessar konúngs, rekkrar þjóðans.

Aura blær, gol, gráð, gustr. *cf ventus.*

Auratus, aureus gullinn, gollinn, goldinn, gyldinn, gyldr, gyltr, roðinn; gullmarkaðr, gullmerktr, gullrendr, gullsettr, gullroðinn, gullvariðr, gullvarpaðr,

gullviviðr; loptvarðaðr lýngsbarda. *multum a.* margullinn; algullinn.

Auris eyra, heyra, hlust. *den.* 1) *oculus (oculi) auditus* auga hlustar, sjónir heyrnar *pl.*, augu heyrnar *pl.*, sjónir hlusta *pl.* 2) *oculi genarum* sjáldr kinna, sjáldr vanga. 3) *ora auditus* munnar hlusta. 4) *vas auditus* spann heyrnar. 5) *terra auditus* land heyrnar. 6) *meatus auditus* rás heyrnar. 7) *tentoria auditus* hlertjöld. *aures praeberere* hlýða.

Aurora sólroð. *cf rubor.*

Aurum gull, goll, gyll, hödd, hödd, (höddar, *pl.*), málmur, men *pl.*, seimur, taurar *pl.*, vell. (býsnir *pl.*, heið, heiðr, heyðr). lýsigull; vala-málmur; rauðr auðr.

Denominationes:

I. *fulgor quicunque maris, undae, amnis.* (SE. I 336. Sæm. Möb. p. 49). A. *uná voce compositá.* 1) *sol a) maris* brimröðull, djúpröðull, haf-röðull, kafsunna. b) *undae* unnröðull, unnsól. 2) *luna maris* straumtúngl. 3) *ignis a) maris* álfurr, brimlog, brimlogi, fenglóð, fenlogi, fjarðbál, fjarðeldr, fjarðlogi, flæðabál, flóðhyrr, gjálfrbrandr, gjálfreldr, hafglóð, hafleygr, hafviti, lauðrhyrr, læsíkr, marglóð, ránsíkr, ránsími, sæfuni, sundbál, sunnbál, sunbál, sundeimur, varbál, verbál, verglóð, versokr, vikeldr. b) *undae* hrannbál, hranneldr, unnelldr, unnfurr, unnforr, un-

fýrr, unnglöd. c) *amnís* árkyndill, ársími, glóðeimr, niðbrandr, ofurr, ósneisti, rínfurr, rínleygr, strandlogi; (niðleikr). *arena amnís* (o: *mica fulgens* = *fulgor*) nilsandr. 4) *dies* (o: *lux*) *maris* gjálfrdagr. 5) *splendor undae* hrannblik. B. *duobus verbis*. 1) *sol* a) *maris* sól sandheims, sól sægs, sól sunds, sól svanfoldar, sól straums, sunna mars, sunna sunda. b) *amnís* sól rínar, álfroðull elfar. 2) *luna maris* máni lagar. 3) *ignis* a) *maris* bál sævar, bál flæðar, bál ægis, bál lýskála, bál sunda, hagbál lagar, brandrgjálf, brandr brims, brenna sjós, brími lægis, eisa fens, eisa ránar, eldr hafs, eldr djúps, eldr lagar, eldr ægis, eldr lægis, eldr brims, eldr gjálfrs, eldr flæðar, eldr vers, eldr víka, eldr varrar, eldr síka, eldr álfoldar, eldr svanteigs, eldr ángrs, fasti farlands, fasti glymrastar, valfasti djúps, funi fens, funi víðis, furr fleyvángs, furr hlès, furr vága, furr flóðs, furr fjarðar, fýr hafnar, fýr kafs, fýr kofs, fýrr fylla, glóð flóðs, glóð glæðis, glóð síks, glóð víðiss, glóðir lýslóðar *pl.*, bjartglæðr flóðs *pl.*, herkir sunns, hyrr hafs, hyrr flóðs, hyrr fjarða, hyrr hóps, hyrr lægis, hyrr geima, hyrr vága, hyrr hvalranna, leygr lægis, ítrleygr svanbings, log lægis, log lóns, log lýteigs, fagrlog gjálfrs, logi fjarðar, kindar flóða *pl.*, síkr eyfítjar, sindr sægs, garðviti grundar. b) *undae* brenna hranna.

eimr bylgju, eldr drafnar, eldr öldu, eldr unnar, eldr hrannar, fasti upnar, glóð unnar, hyrr báru, hyrr hranna, hyrr dúfu, leygr báru, log báru, lavg bylgju, logi drafnar, logi öldu, lögr bylgju, eyviti drafnar. (Þingdagr Ýngva). c) *amnís* bál elfar, bál rínar, eimr gjallar, eldr ár, eldr vatna, eldr óss, eldr ósa, eldr bekks, eldr vðnar, eldr vimrar, eldr oranar, eldr óronar, eldr órunar, eldr foldar, blóðeisa bjargr, brandr niðar, furr forsa, fýrr forsa, fýr móðu, glóð rínar, glóð vinar, glóð óss, hyrr fors, log rínar, log þynjar, log vðnar, lögr nytju, bjartleygr rínar, sannleygr fljóts, viti mörnar, viti óss, tjörr rínar. 4) *dies* (o: *lux*) a) *maris* dagr fjarðar, dagr fyllar. b) *undae* dagr unnar. c) *amnís* dagr vðnar. 5) *splendor* a) *maris* blik ægis, blik sunds, ramblík gnaphjarls, vegljómi brims. b) *undae* blik báru, blik unnar, ljós öldu. c) *amnís* blik mörnar, ljómi ógnar (*gladius* B II, 3), skín elfar, grænleikr vínu. d) *liquoris* blik bjórs. 6) *electrum* a) *maris* röf sæfar. b) *amnís* röf ósa, röf rínar. C. *tribus verbis*. 1) *sol maris* sól Siggjar linda. 2) *ignis maris* bál Beita borgar, brinnandi (birnandi) glólista lautar, eisa umgirdis jarðar, eisa jarðar mäs, eldr Ata lands, eldr Ata foldar, eldr Ata jarðar, eldr hrynbrautar áls, eldr hrynleidar seiðs, eldr skeiðs skautborðs, eldr áls ferðar, eldr

ölna bekks, eldr ölna skeiðs, eldr ölna foldar, eldr vängs dorgar, eldr hrynslóðar vögnu, eldr úthauðrs knarar, eldr vegs varðelgs, ildi þrumu girðis, fasti barðs túna, fyrr foldar fjötra, glæðr Glamma slóðar, hyrr humra bíngs, log landa bands, log Leifa brautar, logi bekkjar hlunndýrs, dýrlogi bekkjar hlunns, viti lautar Leifnis, viti brautar Leifnis. 3) *dies* (o: *lux*) *maris* dagr áls ræfrs. 4) *splendor maris* blik glymfjöturs landa. 5) *fulgur maris* leiptr ægis grundar, leiptr stafna jarðar. 6) *radius* (o: *fulgor*) *maris* geisli gnýjarðar girðis. D. *quatuor verbis*. 1) *ignis maris* eldr bands þrumu sanda, glóð brautar svana Gautreks. 2) *splendor maris* lýsiblik lands skevaðar branda. 3) *electrum* (o: *fulgor*) *maris* róf svalteigar Viðblinda galtar.

II. *denominatur a serpente* (o: *dracone*, SE. I, 356. FR. I, 153-154. 159-162). 1) *culcita, cubile, sedile serpentis* a) linnbeðr, linnból, linnsetr, naðrbíngr, ormbekkr, ormból, ormlátr, ormsetr, ormstallr. b) beðr orma, beðr fáfnis, beðr grafvitnis, linnbeðr eitrs, ból dreka, ból fáfnis, ítrból dalreyðar, bíngr naðrs, dogg orms, dúnn grafvitnis, dýna linna, dýna þvengláðs, látr dalreyðar, látr svafnis, látr engilúru, lega liðs, ílega naðra, setr orma, sæti móins, stóll haugbúa, glóstallr fjallreyðar. c) beðr fránpvengjar lýngva, dúnn

dælar seiðs, látr linns blóða, látr engjar lýru, látr hrokkinseiðs lýngs, látr mens lýngva, sæti gljúfra fösla, stallr örriða strandar. d) hrynbæðr áls fjörgynjar stedja. 2) *terra, via, stratum etc. serpentis* a) fránskeið, linnvegr, linnvengi, linnvængi, ormland, ormláð, ormeitr, ormtorg, ormvánger, ormvengi, snákhaúðr, snákrann. b) bryggja svafnis, bygð fáfnis, fit fáfnis, fit góins, fold linna, frón linns, grund grafþvengs, ölungrund eitrs, jörð móins, jörð ofnis, jörð snáka, jörð urðhængs, land grafþvengs, land linns, laut linns, láð linns, láð lýbrautar, láð ofnis, láð fadmis (o: famnis = fáfnis), leiti góins, leið orma, leið móins, lýng jauksíkjar, mærr móins, mörk ölung-fráns, mýrr fáfnis, pallr linna, reitr orms, ríki foldsila, röst reyrþvengs, sker góins, stètt góins, stètt hrings, stigr frons, stigr snáka, stræti móins, glóstræti naðrs, strind grettis, setberg linna, torg orms, tún snáka, vánger snáka, vánger gandis, vengi grafþvengs, vengi vallhaugs, rinvengi sefþvengar, völler orms, völler góins, völler hrínga. c) garðr seilar grundar, æskijörð lax urðar, laut bestungja gljúfrstrætis, láð laxa fróns, leið humra foldar, lýng gríms álmar, örð höslu jarðar, strind leynisíka lýngs, hrönvengi mens grundar. d) barð glaums gilja grundar, barð reyðar Svólnis

bedju. 3) *dies, ignis, lux serpentis vel culcitae serpentis* a) ormdagr. b) furr frænings, eldr orrbeðs. 4) *mundus (o: domicilium) serpentis (lucidus)* ljósheimr fjarðölna lýngs. 5) *lignum serpentis (cui incubat o: cubile)* meidr urþvengs. *Add.: vocatur culcita lutrae* dýna otrs.

III. *denominatur a manú vel brachio.* A. *a manú* 1) *ignis manús* a) handbál, handfurr, handlog, gaupeldr. b) bál handar, bál greipar, hrynbál hramma, brandar vallands *pl.*, eldr handar, eldr lófa, eldr reifa (hreifa), eldr ýsetrs, fasti handar, funi ýstéttar, furr mundar, furr valstafns, furr haukstorða, fyrr valklifs, glóð greipa, glæðr handa *pl.*, hyrr handar, hyrr haukborðs, hyrr haukstrandar, log handa, viti hugtorgs (o: hauktorgs), viti mundar, fagr viti mundar. c) brandr ifla folds, brimi stalls bauga, eld íng ifla foldar, eldr háklifs hauka, eldr öglis stéttar, fasti vala strætis, geiri jarðar hamdis, hyrr hauka klifs, hyrr hauka strætis, leygr hauka fróns, tandri vala strætis. 2) *splendor, dies (lux) manús* a) blik handar, blik spannar, dagr mundar. b) blik láðs bauga. 3) *saxa manús* a) armgrjót, hrammþviti*. b) hraun handa*, grjót handar*, grjót mundar*, mól haukstrandar, sker liðar. c) hraun vala slóðar*, sker hauks lóðar. 4) *nix manús* drifa hauka ness*. 5) *electrum manús* róf

spannar. B. *a brachio* 1) *ignis brachii* a) alinleygr, almleygr (o: armleygr), alunbrandr, armbrandr, armglóð, armlog, bógviti, leggviti, liðbál, liðfasti. b) eisa armleggs, eldr leggjjar, brandr ermvangs, brandr handleggjar, gim álnar, glóð armleggs, hyrr arms. 2) *fulgor brachii* leiptr álnar. 3) *saxa brachii* a) ölungrjót*. b) grjót ölna*, sker liðar*. 4) *glacies, nix brachii* a) bógsvell*. b) dript álnar. 5) *electrum brachii* róf armleggjar. 6) *onus brachii* farmr leggjjar.

IV. *denominatur ab armis.* 1) *a gladio* a) *sol gladii* sól brynreiðar. b) *ignis gladii* a) furr hjörva. *β)* fyrr seiðs Fjölnis. c) *splendor gladii* blik sverða. 2) *ab hastá: ignis hastae* furr fleins. 3) *a clipeo* a) *ignis clipei* log lindar. b) *splendor clipei* blik örborðs. c) *ornatus clipei* tíngl túngla örveðrs. 4) *a vexillo: fulgor vexilli* merkiskin.

V. *denominatur a navi: ignis apicis mali* hyrr húna.

VI. *denominatur secundum mythum de rege Frodio* (SE. I, 374 *seqq.*). 1) *farina Frodii* mjöl Fróða, sáð Fróða; fagrbygg Fróða, friðbygg Fróða. 2) *farina ancillarum Frodii* meldr Fróða þýja. 3) *farina Feniae* meldr Fenju; fagrmjöl Fenju. 4) *opus Feniae* verk Fenju, forverk Fenju. 5) *farina Meniae* meldr Menju. 6) *splendida nix molae*

*Grotti*gladdript Grotta. 7) *farina maris* meldr græðis. 8) *absolute farina rubra* ryðmeldr (o: rauðmeldr).

VII. *vocatur frons luci Glaseris* (SE. I, 340) barr Glasis, glóbarr Glasis, lauf Glasis.

VIII. *vocatur lacrimae vel fletus Freyjae* (SE. I, 114, cf 346-350). a) tár Freyju, tár Maddallar, grátr Freyju, grátr Maddallar, bráðript Freyju, hvarmþeyr Freyju. b) augnaregn beðvinu Óðs, fagrregn hvarma Maddallar.

IX. *vocatur vitta Fullae* (*Asidis*, SE. I, 114). a) höfuðband Fullu. b) fallsól brávallar Fullu (Fyllar).

X. *vocatur coma Sivae* (*Asidis* SE. I. 340) haddr Sifjar.

XI. *vocatur dentes Heimdalli* (SE. I, 100) tennr Hallinskíða.

XII. *vocatur multa Asarum pro caede lutrae expensa* (SE. I, 352-356. FR. I, 152-153) gjöld otrs, nauðgjöld otrs, nauðgjöld Ása. (cf *poësis* VII, 4).

XIII. *denominatur ab annulo Dropner* (SE. I, 342-344). 1) *gutta Dropneris* dropi Draupnis. 2) *ros Dropneris* dökk Draupnis. 3) *pluvia Dropneris* regn Draupnis. 4) *thesaurus Dropneris* skattr Draupnis. 5) *sudor (pretiosus) Dropneris* dýrsveiti Draupnis.

XIV. *denominatur a gigantibus* (SE. I, 214). 1) *sermo gigantum*. a) orð fjallgestils, munntal jötna, sagnir jötna *pl.*,

orð iðja, dómr iðja, glysmáliðja, mál þjaza, orðtak þjaza, munntal þjaza, þingskil þjassa, *pl.*, kveðja þussa, boð mellings. b) mál mildings hella. 2) *vox gigantum* a) galdr iðja, gnýr geitis, hljóð íma. b) galdr heidar jöfra, glórödd hellis gauta. c) rödd ála undirkúlu vasta.

XV. *denominatur a Rolfio Krakio* (SE. I, 398. FR. I, 92). 1) *pluvia Krakii* drífa Kraka. 2) *semen Krakii* örð Yrsu burðar. 3) *frons Krakii* barr Kraka. 4) *semen campi Fyrensis* fræ Fýrisvalla.

XVI. *denominatur secundum narrationes de Volsungis etc.* SE. I, 356, 360. FR. I. 150. 159. 165. þiðr S. 1) *onus equi Granii* byrðr Grana, farmr Grana, fagrbyrðr Grana, hliðfarmr Grana, þungfarmr Grana. 2) *metallum saltús Gnitensis* málmr Gnítaheidar, reidmálmr Gnítaheidar. 3) *thesaurus Niflungorum* (cf þiðr. p. 308. 321, 333. 359-360) skattr Niflunga. 4) *causa dissidii Niflungorum* róg Niflunga. 5) *absolute*: a) *metallum dissidii auctor* rógmálmr (SE. I, 356). b) *hostis concordiae* sökkvir samþukku. c) *rubrum metallum Rheni* rauðmálmr Rínar.

XVII. *vocatur tectum tumuli regis Hölgi* (SE. I, 400) haugpak Hölga.

XVIII. *denominatur a catino* 1) *sudor catini* dígulsvæiti *. 2) *onus catini* dígulfarmr *.

3) *nix catinorum* drifgagl dígla*.

4) *ignis catinorum* eldr dígla.

XIX. *vocatur ignis formae metallicae* a) löðhyrr. b) eldr löðar.

XX. *vocatur ignis crumenae* eldr sjóðs.

Epitheta auri afar þúngr, þjartr, fjölvinjaðr, gjallr, gjallinn, glaðr, glóandi, glódrauðr, höfugr, hreinn, iðgnógr, litrauðr, ljóss, óprotligr, skírr, stórr, svalr, tandrauðr, fagr. (= *argentum*. cf *annulus, armilla*).

Auscultare hlýða. cf *decere, licere, obedire, parere; tutus, morigerus*.

Auspicium (negotii) heill, forráð. cf *omen*.

Auster sunnrænn vindr. cf *meridies*. ab *austro* sunnan. *austrum versus declinans* suðr-hallr. *homines australes* sunnmenn. cf *Germani*.

Austeritas þjóst, þjóstr. cf *vehementia*.

Austerus fúlligr. cf *super-ciliosus, tetricus*.

Australis plaga suðrheimr.

australes terrae suðrlönd. *australes populi* suðrþjóðir. cf *meridies*.

Aut eða, ella, eð, eðr.

Autem en.

Avunculus móðurbróðir.

Avus afi.

Auxiliari bjarga, hjálpa, fulltingja.

Auxiliaris liðligr.

Auxiliator hjálpari.

Auxilium afl, björg, björk, dugnaðr, gengi, hald, hjálp, hverfi, lið, sinni, tenaðr, tænaðr, tæ, vernaðr; fullting; brautar gengi. a. *ferre* duga, fulltýja. *auxilio iuvare* atfylgja. *auxilio corroboratus* hjálpremmdr. *auxilio potens* hjálpríkr. *auxilio praestans* haldframr. *auxilium praebens* hjálpremmdr, hjálpsterkr, *auxilii expers* liðþrota. *auxilii osor, recusator* liðhatti. *auxilii spes* aflvæn, liðvæn. cf *alimentum, comitatus, copiae, fortuna, locus, perfugium, prosperitas, refugium, robur, tutela, vis*.

Axis trafr. cf *asser, trabs*.

B.

Bacca ber, vísir; aldinber. cf *uva*.

Bacillus hemla, spjót; -kaffi, þref. cf *arundo, tigillum*.

Baculus gandr, kefli, stafr, völr, vöndr. cf *columen, cylindrus, lupus, virga*. b. *divinatorius* hlautviðr, hlutviðr,

spágandr. b. *episcopi* bagall. b. *commodus* hógbrotníngur skóg-ar. *baculi funesti* helstafr.

Badius jarpr, hvítjarpr. cf *fulvus*.

Balaena vide *cetus*.

Balatus jarmr. cf *convicium, garritus*.

Balbus stamr. *cf* *lentus*, *tardus*.

Balbutire stama.

Balderus Baldr, barn Óðins, son Óðins, eigandi Draupnis, sonr Friggjar, ver Nönnu, dólgri Haðar, sefi Ullar, sinni Heljar, vörðr jarða Hálfðanar; grátaguð.

Balderi palatium Breiðablik.

Balista valslánga.

Balsamum balsamum (*lat.*; balsám).

Balteus fetill, lindi, umgerð; baldrekr; böðgerð, brynfetill. (sikulgjörð, svikulgjörð). *cf* *cingulum*, *lorum*, *vinculum*. *balleo aduetus* gjarðvenjuðr *subst.* = *Thor*.

Balticum mare austmarr.

Baptismus skírn. *dator nominis in baptismo* skírínafni.

Baptizare skíra. *cf* *illustrare*. *non baptizatus* óskírðr.

Barba barð, skegg. *den. silva* a) *genarum*. α) kinnskógr. β) skógr kiinna, víðr kinna. b) *menti* skógr höku, víðr höku. c) *inguli* skógr kverka, víðr kverka. b. *labii* kampr, grön. *barbá promissá* síðskeggr.

Barbarae gentes óþjóðir.

Barbatus (*tantum in compositis*)-barðr, -kinnaðr, -skeggjaðr, -skeggi, -skeglíngur. "*fimo-barbatuli*" taðskegglingar.

Barca prámr, þjámr.

Basiare kyssa.

Basium koss.

Baubare gala. *cf* *canere*.

Beare se sælast.

Beatitudo sæla, sæld. *cf* *felicitas*.

Beatus góðr, sæll, sælligr; alsæll, fullsæll, gagnauðigr, happkunnigr, ókvaldr. *aeque b.* jafnauðigr. *b. natalibus* sælborinn. *non b.* ósæll. *cf* *bonus*, *felix*, *fortunatus*, *salvus*; *cruciare*, *miser*.

Belgium Flæmingja veldi.

Belius Beli.

Bellator hermaðr, herdrengur, herdrótt *coll.*, herglötuðr, herlundr, hermegir *pl.*, herstefnir, herstefnandi, herskatnar *pl.*, skilmíngar *pl.*, víkingr, hjarlstriðandi, rógbirtíngar *pl.*, morðárr, líðskelfir, valafólk *coll.*, vígdrótt *coll.*, friðraskaðr, friðskerðir, dólgmaðr, (hornklofi), gunnar, eldgunnar *pl.*, blóðskati, sverðmaðr, hjálmnjörðúngar *pl.*, hjálmrækjandi, hjálmárr, hjálmnjótr, hjálmdrótt *coll.*, geirdrótt *coll.*, hjörðrótt *coll.*, sverðberendr *pl.*, randberendr *pl.*, sverðmerlíngar *pl.*, spjör ráðandi; asksöggn Ullar *coll.*, ferðir málmregns *pl. coll.*, meginsveitir ógnar skýs *pl. coll.*, öld gunntjalda *coll.*, dróttir þundregns *pl. coll.*, menn eggmóts *pl.*, sannjörðúngar sennu *pl.*, ásmegir Hlakkar *pl.*, þegnar sverðregns *pl.*, rekkar gunnveggjar *pl.*, niðjúngar sverða *pl.*, vinir eggmóts *pl.*, hreggöld hristar *coll.*, árr ógnar, árr fleinþeyrs, árr oddbragðs, árr örbragðs, orr eggmóts, seggr álms, hafr hjálmgrands, höldr

hjørþeys; orr vísiljóss eggmöts, menn dólga fangs *pl.*, gotnar saxa fox *pl.*, sörvar hyrjar hjörlantar *pl.*, herr hjörva raddar *coll.*, fólg hildar flaums *coll.*, avrr ara steikar; árr niðleiks ara steikar; menn hnuts hjalts lands. *cf vir* II-VI.

Bellicosus 1) *sensu latiori.* a) errinn, sleitinn, stírdr. b) afkárlyndr, dylgjusamr, frárlýndr, gedbrádr, heiptarnýtr, heiptbrádr, heiptfíkin, heiptgjarn, heiptmildr, heiptminnigr, heiptórr, heiptsnarr, hugstránger, hugumstránger, hugstrídr, mannskædr, móðprútinn, ofvægr, ofvegr, slíðrhugaðr, stinngædr. 2) *sensu strictiori* a) álþingsamr, bödfíkin, bödgjarn, böðharðr, böðmildr, dólgmínnigr, fjölsnerrinn, fólkbrádr, fólkjarfr, fólkéflandi, geirvanr, gunnfíkin, gunnmildr, gunntamiðr, gunntamr, gunnþeysandi, herfylgin, hergjarn, hernenninn, herskár, hildarfúss, hjaldrgegninn, hjaldrórr, hjaldríkr, hjaldrsnerrandi, hjaldrstrídr, hjaldrsverrandi, hlífarstygg, hrafnþarfr, morðbrádr, morðfíkin, morðgjarn, ógnarmildr, ógnmildr, ógnblídr, ógnbrádr, ógnfúss, rannregnþorinn, rógstrídr, sigrhvatr, sigrhvatr, sóknarhvatr, sóknhvatr, sóknarstránger, sóknstránger, sóknbrádr, sóknfúss, sóknörr, sóknstrídr, sókrammr, styrfenginn, varghollr, víghress, vígskárr, þíngfrækn. b) framr sverðels, byrgegn brands, grimmr fólukum,

hvatr eggleiks, hvatr hjörleiks, mildr hervígs, mildr hjörleiks, mildr styrjar, leikmildr hildar, veðrmildr geira, hjaldrmóðr hringa, hríðöfluigr hjörgraps, hjaldrórr málma, veðrórr valfasta, ramr hervígs, rekkur gunnar, samr oddbrags, snarr sigrleiks, tamdr gunnar, valdr styrjar. c) hríðfímr sköglar dyra, dýnfúss mens dreyr-a, hreggmildr hyrjar geirnets, ríkr hróts Fjölnis, snarr skúrar málma. d) eljunfróðr seiðs lögðis læbrautar. e) róstumaðr *subst. cf acer, alacer, animosus, audax, contentiosus, crudelis, fortis, infestus.*

Bellona. 1) dís, göll, göndul, gunn, gunnr, guðr, herja, hildr, hlökk, brist, rist, hrund, rund, ilm, ilmr, mist, rósta, róta, skögul, skuld, sveið, svipuð, þögn, þríma, þrúdr. (darröð, skytja). 2) *Denominationes.* A. *uná voce compositá.* a) *a pugná* böðgefn, dólgband, sigfjód, sigrmeijar *pl.*, vígdís. b) *ab armis* α) *gladio* hjörþrimul, málmgná, skálmöld. β) *hastá* geirahöð, geirvör, gæirdriful, geirölul, geirönlul, geirróta, geirskögul, geirvíf, geirþriful, gerrþriful, geirþrúdr. γ) *galeá* hjálmþriful, hjálmþrimul. δ) *clípeo* randgríð, randgrídr, ranngríð, radgríð. c) *a campo praelii* (α: *caesilega*) valdrós, valfreyja, valkyrja, valmar, valmær, valþögn. d) *denominationes inc. signif.* herfjötör, reginleif, sangrídr, skeggöld, skeggjöld. B. *duobus*

verbis. a) *ab Odine* dís Herjans, drós Yggs, vörr valpögnis; meyjar Óðins *pl.*, nönnor Herjans *pl.* b) *a pugnā* snót jöru, snót saka, þrúðr hjaldrs; systr gunna *pl.*, vættir randóps *pl.*, vinur randverks *pl.* c) *ab armis.*

α) *gladio* felliguðr fólkvandar, geymigöndul gunnclda, sága rifjúnga. β) *hastā vel telo* göll geira, leikn odda, víf edda. γ) *clipeo* gefn hjaldrskýja, gefn valgrindar. d) *a bellatoribus.*

α) snyrtigerðr sverðmanns. β) snót Hèðins. γ) mæn Högna, mær Högna. δ) sprund Hjaðninga. *C. tribus verbis vocatur:* a) *amasia Odinis* biðkvæn dvalnis hánga. b) *femina pugnae* eykvæn þeyjar Hèðins. c) *de apraeliorum arbitra* felliguðr dóms fólkvandar. *D. quatuor verbis: deae clipeorum* dísir hlýrna Högna mans. *bellonae sacer* gunnheilagr. (*bellona saepe pugnae loco ponitur.*)

Bellum stríð, herr, læspjöll, ángr Ýngva. (*vide pugna.*) *bellum inferre* gánga á frið. *bellum gerere* stríða. (*vide pugnare, strages.*) *bello infectus* herskár. *bellum indicens* stríðkviðjandi.

Bellus góligr. *cf bonus.*

Bene góliga, góla, hæft, val, vel. *cf copiose, facile, gnaviter, liberaliter, magnopere, recte, strenue.*

Benedicere blessa.

Benedictio blessan.

Beneficium dugnaðr, gagn,

gott, mildiverk, veizla. *qui alios beneficiis ornat* gagnþrýðandi. *cf bonitas, fortuna, usus.*

Beneficus bölhnekkjandi, brigðir bölvá. *in multos b.* margveittinn. *cf averruncator, rumpe.*

Benevolentia vild. *cf favor.*

Benevolus blíðr, góðr, hollr; gagnhollr, góðgjarn, góðráðr, góðsámr, hugblíðr, huggóðr, lunggóðr. *cf bonus.*

Benignitas gott, menska, mildi, góðleikr. *cf bonitas, humanitas.*

Benignus gegn, góðr, virkr; auðarmíldr, eirsámr, greiðvirkr, happmíldr, sáttarándi. *cf benevolus, bonus, clemens, humanus, pacificus, liberalis, strenuus. b. erga amicos* vingóðr.

Betula björk, birki *coll.*, fjallrapi, fjallhrapi, fjalldrapi, mosurr, mösur. *b. sonora* hrinbirki. *b. caduca* hrunbirki. *b. coquinaria* hyrbirki.

Betulinus birkin.

Bibacitas nimia ofdrykkja.

Bibere bergja, drekka. *qui bibit* bergir, -sognir. *cf combibere, computatio, celebrare, ebrietas, potare, propinare, sugere.*

Biceps ambhöfði (?).

Bilis gall. *b. irae* reidigall.

Binus tvevetr, tvævetr, tvívetr.

Bini tvennr.

Binio (jactus tali) daus.

Bis tvisvar, tysvar, tvisvar sinnum.

Blandiloquium vilmæli.

Blandiloquus býrmæltr.

Blanditor gulli.

Blandus blíðr, fagr, býrr.

cf comis, pulcher.

Bolus tugga.

Bombyx silki; fjargvefr.

Bonitas gæzka, gott, góðleikr. *cf beneficium, benignitas, amicitia, copia, facultas, familiaritas, virtus.*

Bonus dæll, dyggr, dygr, fríðr, fráðr, gegn, góðr, hollr, ítr, virkr; ángrhrjóðandi, dáðvandr, hlutvandr, iðyandr, ægóðr, fjölgóðr, hvargóðr, lundgóðr, fjölddyggr, fjölkostigr, góligr, góðligr, góðlátr, góðsamr, lofkvaddr, lofligr. *valde bonus* kappgóðr. *satis b.* fullgóðr. *aeque b.* jafngóðr, jafngóðligr. *ninis b.* ofgóðr. *non b.* ógóðr. *bona n. pl.* eyrir, góts, mæti *pl.*, tak. *cf beatus, benevolus, comis, dives, facilis, favens, honestus, humanus, insignis, integer, laudabilis, liberalis, propitius, probus, pius, utilis, praestans, pulcher, benignus, optimus, eximius, bellus, venustus, fidus, sedulus; opes, facultates.*

Bos álfr 1), apli 2), arfr, arfuni, orfuni, arnr, árvaqr 2) begir, böruðr, baurruðr, baurnuðr, bautuðr 2) bautaðr 2), digir, digni, ðirnir, drjóni, eikismiðr, eyþvari, eiðvari, farri 3), forsimi, freyr 4), gelli 5), glymir, glymr 6, 23), gollinhorni, gullinhorni, golinhorni, granúngr,

(gradúngr), grímr 7, 9, 21, 22), gríðúngr, harðfari, hæfir, hevir, herforsimi, himinbrjótr, himinhrjótr, himinhrjóðr, himinrjótr, hjölluðr, hiavllvðr, hiolluðr, hljðr 8), hreði, hreiði, hrið 10, 18), hrjóstr, jormuni 2, 9), jormunrekr 11), kæfir, kévir, kiollvrr, kyrr 5), lítr 7, 12, 13, 14) naut, öldúngr 15) ölgr 3, 9, 24) örgefinn, oxi, reginn 7), rekinn, rekníng 5), rökkvihliðr, sími 16, 17, 18), símir 2), simull, skranti, smiðr 19), stjórr, stúfr 2, 5) sveiðuðr, tarfr, tíðúngr, vigg, víngnir 9, 12, 20), þjórr, *pl.* eyxn, öxn, uxn, yxn. *denominatur:* a) *ursus jugi* okbjörn. b) *tarandus jugi* okreinn. c) *pl jumenta currentia* rennirökn. d) *jumentum gigantis (bos ferus)* eykr jötuns. e) *dux armenti* vísi hjarðar. *bos urus* ýri, vísundr. *pars bovis elixati* þjórhlufr. *cf* 1. *genius.* 2. *equus.* 3. *ignis.* 4. *Asa.* 5. *gladius.* 6. *sonus.* 7. *nanus.* 8. *cervus.* 9. *Odin.* 10. *procella.* 11. *rex n. pr.)* 12. *gigas.* 13. *salmo.* 14. *color.* 15. *vulpes.* 16. *funis.* 17. *annulus.* 18. *mare.* 19. *faber.* 20. *Thor.* 21. *serpens.* 22. *caper.* 23. *ventus.* 24. *accipiter.*

Bracca brók. *pars braccarum* geiri.

Brachium alin, ölung, öln, armr, leggr, liðr; armleggr, handleggr. *denominatur:* a) *terra manicae* ermváng 6) b)

territorium ulnae alinveldi. c) *caelum medullae* himinn mergs. d) *arbor*. α) *humerorum* víðr axla. β) *manuum* víðr hreifa, víðr lófa. γ) *manicae* víðr erm-ar. e) *patibulum annuli* (?) gálgi gelgju. f) *brachia puellae vocantur promontoria terrae auri* (σ: *feminae*) andnes lands gims álmar, andnes lands lýngs lauksíklar. g) *pl. brachia* axlimar, boglimir, tjálgur, tjálgur handa, bjúglimar herða. *brachia et pedes* útlimir. *brachiis candidis* hvítarmr. *cf articulus, crus, digitus, ulna*.

Bracteis (metallicis) ornatus rekinn, málfáinn. *cf clarisonus, inscriptio, lamella, politus*.

Bragius Bragi; verr Íðunnar, son Óðins, síðskeggi áss.

Branchia tálkn.

Brevia (n. pl.) grunn, grunn-sæfi. *cf syrtes, vadum*.

Brevis hneppr, skammr,

skamr, stuttr. stuttligr. *cf angustus, abruptus, curtus, nuper. brevis* (adv.) af stundu *cf horis, mox breviorum facere* stytta, skemma.

Bretones, Britanni Bretar.

Britannicus bretskr, brezkr.

Brutum animal grasbítr. *cf pecus*.

Bubo ugla.

Bubulcus fjósnir, fæðir frenju. *cf servus*.

Bucca biti; hvâptr. *cf offa, os*.

Buccella bitlingr.

Buccina horn. *cf cornu*.

Bulga hít, belgr.

Bulla (gladii) hjalt. *bullis instructus* hjaltaðr, hjalt-uggiðr. *aureis bullis* gullhjaltaðr.

Bustum leiði. *cf sepulcrum*.

Butyrum (smjör). *butyro conditus* smjör.

Byne malt.

Byssus pell. *cf sericum*.

C.

Caballus kapall.

Cacabus hverr. *cf lebes*.

Cacumen toppr. *cf apex, conus*.

Cadaver bolr, búkr, hræ, ræ, hre, hrer, nár, tafn. *Denominations* 1. valbráð, valtafn. 2. *esca, cibus* a) *lupi* beita úlfs, verðr úlfs, krásir úlfa pl., beita gera, fóðr fenris, eldi örgildis, tafn ylgjar, barr úlfa, hveiti freka. b) *corvi vel*

aquilae krós hjaldrmós, ferma hugins, tugga munins, barr hugins, náttverðr ara, steik ara, barr ara. 3. *augmentum pulveris terrestris* moldauki foldar. 4. *incola pulveris terrestris* moldbúi foldar. *cadaver pendulum* hángi, virgílnár. *cumulus cadaverum* hræköstr, ræköstr, hræsollr; pl. lanar hræs, lanar sigrsvans. *cadavera discerpens* hræskærr. *cadaverum*

cupidus nágráðugr. *cadaveribus circumdatus* hræsveipaðr. *Epith. cadaveris* bleikr, bólginn, vápnsundraðr. *cf esca, funus.*

Cadaverinus hræugr.

Cadere falla, fallaz, hníga, níga, lúta, hrapa, rapa, skeika. *c. guttatim* drjúpa, drjópa. *c. praelio* hníga, falla, hníga í gras, hníga í hadd jarðar, hníga at velli, hníga á sjót heljar, hníga und eggjar, hníga und hramma arnar, falla und greipar ara, höggva börðum í gras, lúta í gras, lúta til jarðar. *cf decidere, demittere, fallere, imminere, inclinare, interire, labi, lugere, mori, occidere, perire, propendere, prosternere, ruere, stillare, submittere, vergere.*

Caducus (*improvisio*) váfallr.

Caecias landnyrðingr. *cf plaga.*

Caecitas blindi.

Caecus blindr, ósýnn. *non c. óblindr. cf visus, manifestus.*

Caedere berja, blaka, drepa, höggva, heygga, ljósta, slá. *caesus armis, in pugnâ* valfallinn, vápnbautinn, vápndauðr. *recens caesus* nýfeldr. *caesorum locus* valjörð. *caesorum corpora* valr. *caesorum corporum cumulus* valköstr. *cf adzovere, calcare, deprimere, contundere, ferire, interficere, offendere, percutere, pulsare, rejicere, tangere, verberare, vexare.*

Caedes dráp, fall, morð, ruð, víg, sekja, kvisting, banaorð,

banorð, fólkvíg. *caedes cognati* ættvíg, frændsekja. *caedem committere* benda víg. *caedem patrans* fallheygjaðr. *caedis avidus* vígfúss. *caedibus auctus* morðaukinn. *caedis praenuntius* vígspárr. *caedis consiliator, auctor* ráðbani. *caedis nuntius* vígspjöll *pl. caedis lacrimae* vígtár. *cf casus, excidium, homicidium, interitus, mors, noxa, nex, pernicies, strages, vastatio.*

Caelebs verlauss.

Caelestis himneskr. *regnum caeleste* himinríki. *mansio caelestis* himinvist.

Caelites englar. *denominantur* hirð himna, hirðmenn drottins, himnesk ferð, gotnar himins, ferð hróz heims. *cf angeli, divi.*

Caelum himinn, himin, hifinn, blár, drifandi, glitnir, leiptr, lopt, ský; drjúpr salr. *nomina novem caelorum*: I. heidornir, heidyrnir, heidþornir, heidþyrnir, hreggmimir, vindbláinn. II. andlángur. III. víðbláinn. IV. víðfedmir. V. hrjóðr. VI. hlýrnir, lýrnir. VII. gímur. VIII. vetmimir, vetrmimir, vætmimir, vettmimir, vetrinnir. IX. skaturnir, skatyrnir, skathynir, skatynir. *Denominaciones. A. unâ voce compositâ.* 1. *a sole.* a) *terra (domicilium) solis* röðulgrund, sólhauðr, sólmörk, sólvánger, sólheimr. b) *via, pons solis* sólbrugja, sólstétt. c) *arx solis* sólborg. d) *palatium solis* sólhöll.

- e) *tentorium solis* sóltjald. 2. *a luná*. a) *sedes lunae* túngl-sjót. b) *pons lunae* túnglbryggja. 3. *ab astris*. a) *scrinium (receptaculum) astrorum* logskrin. b) *septemtrionum* α) *via* vagnbraut. β) *tectum* vagnræfr. 4. *a die vel luce*. a) *terra, sedes diei* dagmær, dagstallr, (daglegg). b) *domicilium diei* dagból, dagbör c) *curriculum diei* dagskeið. d) *area lucis (cf sol, ☉: lucifer)* ljósfari. 5. *tentorium mundi* heimtjald. 6. *lacunar aëris* lophjálmr. 7. *a nubibus*. a) *terra nubium* skjáðarr. b) *aedes nubium* skýrann. c) *tentorium nubium* skýtjald. 8. *a tempestate*. a) *domicilium, aedes, palatium tempestatis* vindheimr, hreggþjálmr, hreggrann, glyggrann, þeyrann, byrræfr, vindræfr, elhöll, veðrhöll. b) *scrinium (receptaculum) tempestatis* byrskrin, elskrin, veðrskrin. c) *tentorium tempestatis* byrtjald, hreggtjald, hriðtjald. d) *terra tempestatis* byrstallr, elgrund, þeylád. e) *sedes procellae* elsetr. f) *via tempestatis* veðr-vigr (☉: veðrvegr). g) *aulaeum procellae* elserkr. h) *camera venti* vindhjálmr. 9. *aula pluviae* regnbýr, regnhöll, rezn-salr. 10. *a terrá*. a) *lacunar terrae* eyhjálmr, hauðrfjörnir. b) *palatium, tectum terrae* fold-salr, láðhof, salþak, vallræfr. c) *tentorium terrae* hauðrtjald. d. *scrinium (receptaculum) ter-*
- rae* vegskrin. 11. *lacunar aquarum (maris)* forslopt. 12. *spatium* a) *volucris (vulturis)* gammleið. b) *volatús* flugrein, flugstigr. 13. *vehiculum apium* býskip. 14. *vocatur* a) *tectum splendidum* fagaræfr. b) *vastum domicilium* víðheimr. c) (*textor venti*) vindofnir. B. *duobus verbis appellatur* 1. *caput gigantis (Ymeris, SE. I. 48. 314. Vafþr. 21. Grm. 40)* hauss Ýmis, hauss jötuns, hauss heiðdraupnis. 2. *den. a nanis (SE I 50. 314)*. a) *onus nanorum* byrðr dverga, dróg draupnis, niðbyrðr norðra. b) *labor nanorum* erfíði dverga, erfíði austrá, erfíði norðra. c) *galea vel lacunar nanorum* hjálmr austrá, hjálmr vestrá, hjálmr suðra, hjálmr norðra. 3. *sedes deorum* sjót guða, sjót ragna. 4. *den. a sole*. a) *terra, sedes, spatium solis* land sólar, hauðr sólar, frón sólar, grund sólar, jaðarr sólar, sjót sólar, slóð sólar, reitr sólar, ból sólar, ítrból sólar, heimr sólar, heimr hlýskjaldar, setr sólar, setr sunnu, sætr sunnu. stóll sunnu, þúngstóll sólar, braut röðuls, skeið sunnu. b) *palatium, aedes solis* salr sólar, rann sólar, hús sólar, búr röðuls. c) *tentorium solis* tjald röðuls. d) *lacunar solis* hjálmr sólar, hjálmr sunnu. 5) *den. a luná*. a) *terra, via lunae* land túngls, fold mána, hauðr mána, hjall mána, ve mána,

vegr mána. b) *palatium*, *aedes lunae* salr mána, rann mána. c) *tentorium lunae* tjald mána. 6) *den. ab astris*. a) *terra*, *sedes etc. astrorum* land himintúngla, land vagna, reitr stjörnu, ból vagna, býr röðla, veldi vagnbrautar, gnapstóll sóla. b) *palatium*, *aedes*, *camera siderum* salr röðla, höll vagns, rann himintúngla, hválf túngla. 6) *den. a die vel luce (radio)*. a) *terra α diei* land dags, grund dags, gleif dags, dýrgleif dags, reitr dags. β) *radii* grund geisla. b) *palatium diei* höll dags. c) *aula serenitatis* háránn heiðs. d) *vocatur terra vel sedes dierum et noctium* láð dægra, stallr dægra. 8) *appellatur palatium*, *aedes mundi* höll heims, skáli heims. 9) *den. ab aëre*. a) *aedes aëris* hús lopts. b) *tentorium aëris* tjald skýtjarnar. c) *scrinium (receptaculum) aëris* skrin heiðtjalds, skrin skýstalls. d) *lacunar aëris* hjálmr lopts. 10) *den. a nubibus* a) *regio nubium* slóð skýja. b) *tentorium nubium* tjald skýja. c) *scrinium (receptaculum) nubium* skrin skýja. 11) *vocatur scrinium (receptaculum) fulminum* skrin leiptra. 12) *den. a tempestate*. a) *terra*, *sedes*, *spatium tempestatis* land veðra, haudr glyggs, fold els, fold elja, vängur ela, strönd veðrs, heimr hróz, ból ela, erkistóll els, hábraut hreggs. b) *aula*, *palatium*, *arx tempestatis* höll

veðra, salr glyggs, hlunnr byrjar, birtirann byrjar, naust hriðar, háborg hreggs, kastali vinds. c) *tentorium tempestatis* tjald veðra, tjaldrann vinds. d) *receptaculum venti* varðker glyggs. e) *pelvis (ο: receptaculum) ventorum* munnlaug vinda. 13) *den. a terrâ*. a) *palatium*, *aula*, *tectum terrae vel montium* salr grundar, salr fjalla, salr heiða, höll fjalla, hof moldar, musteri fróns, hús jarðar, bær heiðar, ræfr landa, ræfr hreinvers. b) *tentorium terrae* tjald heiða, tjald fróns, fagrtjald fróns. c) *lacunar (galea, petasus) terrae* fjörnir foldar, fjörnir landa, hjálmr heiðar, höttir foldar. 14) *lacunar aquarum (maris)* lopt fors. 15) *via volucris (anseris)* leið gagls. C. *tribus verbis appellatur* 1) *imperium dei optimi maximi* vald moldreks múnka. 2) *a sole*. a) *area solis* itrtún himins rítar. b) *camera (galea) solis* fjörnir sunnu hvels. 3) *terra lunae* haudr mána hvels. 4) *ab aëre*. a) *domicilium aëris* rann há-tunnu regns. b) *scrinium (receptaculum) aëris* skrin skýja slóðar. c) *tentorium aëris* tjald þrimu láðs. 5) *lacunar montis* hjálmr hólms hauks. 6) *palatium undarum* höll amra fjalla. D. *quatuor verbis appellatur*. 1) *terra fulminum* láð glóða leiptra hrótz. 2) *palatium maris* salr brautar fanna hrannvalar. *caelum superius*

uppheimr, upphiminn. *c. serenum* bjarthiminn. *splendor caeli* himinljómi. *cardo, plaga caeli* himinskaut, himinvangi. *trabes caeli* himinkraptar. *caeli epitheta* berr, hjartr, blásinn, hriðblásinn, dýrr, hárr, hreggskár, ljóss, ómjór, sléttr, víðr. (*Confunditur saepe cum aëre; cf atmosphaera*).

Caelum (instrumentum) meitill. *cf scalprum*.

Caerimonia dýrkun. *cf cultus*.

Caeruleus blár, bláfár, blásvartr. *caeruleo-albus* bláhvítr.

Caespes sverðr, svörðr, torf, torfa.

Caespitare rasa, hrata, rata, hnjósa. *cf labi, ruere*.

Caesus fjörseldr, -bautinn (*v. caedere*).

Calamitas ángr, böf, böfstafrir *pl.*, heipt, (hervi), hörmúng, kland, kvalræði. læ, mæða, mannaun, mæði, nauð, sorg, stríð, sút, tál, vá, väs, skarð lukku. *nimia c.* ofstríð. *calamitatis auctor* fárvaldr. *cf certamen, difficultas, dolor, dolus, ira, labor, infortunium, malum, necessitas, noxa, periculum*

Calamus reyr, reyr, ryr, hrær, hreyr, spjót. *c. cerevisiarius* ölreyr. *cf arundo*.

Calcar oddr, spori. *cf cuspis, stimulus*.

Calcare sporna, (sperna), spennna, troða, ilsporna, fóttröða. *c. viam* drepa slóð. *antea*

*calcatu*s forntraddr. *cf caedere, facere*.

Calceamentum (skæði). *calceamentis se induere* skæðast.

Calcearius skósmíðr. *cf sutor*.

Calceus skór, skórr. *den.* ilfat, kilja ilvegs. *c. coriaceus* húðskórr. *c. ferreus* járnskórr. *c. equi* skafl, skeifa.

Calculus aleatorius tafla.

Calefacere heita, hlýja, orna, varma, verma. *cf coctio, comburere, fovere*.

Caleferi hitna.

Calere hlóa.

Calidus heitr, varmr, úkaldr. *cf ardens, fervidus, tepidus. calidiusculus* iheitr.

Caliga hosa; skjól fótar.

Caligo mökkr, mjörkvi, mörkvi, myrkr, myrkvi, þoka. *cf nebula, tenebrae*.

Callere kunna, skilja. *cf disjungere, nosse*.

Callidè slægliga. *perquam c.* raunframla. *cf dextre*.

Calliditas bragvísi, bragðvísi.

Callidus fróðr, kænn, slægr, fróðugr, kunnigr, bragðmíldr, bragðvíss, djúphugaðr, lævíss. *cf astutus, fraudulentus, peritus, prudens, sapiens*.

Callis bryggja, slóð, stígr. *c. pascui* afréttr. *cf semita, stratum, via; pascuum, saltus*.

Calor hiti, hlý, hyrr, ilr, varmi, heitleikr.

Calumnia flimtun, flimtr, hróp, róg, spott, öfugmæli *pl.* orðslög, sakrúnar *pl. cf cavilla*,

cavillatio, convicium, crimen, criminatio, contentio, maledictum, obtrectatio.

Calumniari kallsa, rægja, víta. *cf adloqui, culpae.*

Calumniator öfundmaðr, rögsmaðr; lastsamr, vítandi. *cf obtrectator, adversarius.*

Calumniosa fabula rögsaga.

Calva, calvaria hauss, hjarni. *den.* a) *aedes cerebri* bær heila. b) *caelum cerebri* himin heila. c) *paries cerebri* veggur heila. *calvam discuneans* haussprengir. *cf caput, cranium.*

Calvaster skalli.

Calvities skalli.

Calx (terrae) lím. (*calce interlitus* límsettr).

Calx (pedis) hæll. *morsor calcis* hælbitr. *qui calcibus incedit* hældræpr *adj.*

Calyptra faldr, skaut. *den. caelum seminae* sólmörk svanna. *altá calyptrá* háfaldr *adj. calyptrá vetustá* aldinfalda (*subst. fem. = anus*). *calyptrae compositio* fallgerð (*faldgerð*). *cf apex, peplus.*

Calyx kalkr *Epith.* gyltr, varðr. *cf poculum.*

Camera hjálmur, hválf, hvolf, salr, skáli. *cf aedes, lacunar*

Caminus afl.

Campana klukka. *den.* þrumgöll, þrymgöll. *campanam pulsare* hríngja.

Campus 1. *in genere* barð, bekkur, flit, fold, mörk, teigr, vängur, vengi, vængi, völlur. 2. *c. altus* hátún. 3. *c. strepens*

glymvöllur, rymvöllur. 4. *c. frigidus* svalteigr. 5. *c. fatalis* dánar akr. 6. *c. praelii* sóknvöllur, vígföld, vígslóð; *den.* a) *campus α bellonae (pugnae)* vängur hjalds þrúðar. β) *hostium (praeliantium)* vängur dólga. b) *sedes ferarum* setr varga. c) *callis sanguinis* stígr hjördöggar. *Campi cruentatio* vallroð. *cf area, limbus, palma, planities, planta, terra.*

Canalis sik, skorníngur. *cf lacus.*

Cancer krabbi, humarr; (marþvara).

Candela kerti, kyndill. *cf lumen.*

Candelabrum kertis stika.

Candidus hvítur, mærr, skírr, skírleitr; líkbjartr. *c. solis instar* sólhvítur. *c. nivis instar* drifhvítur, fannhvítur, mjallhvítur, snæhvítur. *c. cygni instar* gaglebjartr, svanhvítur, svanmærr. *c. ovi membranae instar* skjallhvítur. *c. tiliae instar* lindhvítur. *c. lini instar* línhvítur. *candida cute* hörundbjartr, ljóshamr. *cf albus, almus, cutis, lucidus, niveus, purus.*

Canere gala, kveða, reysta, sýngja, syngva. *in canendo propitius* vilkviðr. *cf baubare, carmen, clangere, crocire, delinire, efferatus, frigulare, garrive, loqui, mulcere, pronunciare, rabiosus, solari, sonare, ululare.*

Canicula grey, tik.

Caninā indole hundgeðjaðr.
cf impudens.

Caninis oculis hundeygðr.
cf impudens.

Canis hundr, (-hyndr), grey, rakki; strútr; gagarr, geri 1), gifr 2), búrhundur; greystóð *coll.*; *n. pr.* Garmr. *vox canis* geyja, grenja. 1. *corvus*, *lupus*. 2. *femina gigas.*

Canities hæra. *cf senectus.*

Canorus hvass, hvellr. *cf acutus*, *argutus*, *cantare v. canere.*

Cantharus kanna.

Cantus galdr, saungr, söngr, seiðr, spil. (*christ.*) messa, missa. *c. militaris* vöpnasaungr. *c. lugubris* ángrljóð. *c. matulinus* (*christ.*) prími. *cantū circumdatus* (σ: *laudatus*) saungvarðaðr. *cantui deditus* saungvinn. *aedes cantūs* saungstofa. *Epith. cantūs* ágætr, sætr, afkár. *cf carmen, incantatio, missa, pugna, sermo, sonus, strepitus.*

Canus grár, gránn, hárr; gránserkr. *cf atrox, cinereus, glaucus, griseus, leucophaeus, maleficus, pallidus, saevus, subdolos, vaser.*

Capella haudna, haðna. *cf capra.*

Caper bokkr, bukkr, brúsi, geirólnir 1), grimmir 1, 2), grímr 1, 3, 4, 5), kjappi, skimmuðr, skæmotr, skæmotr, tanngrísnir (tjossi). *Epith. horn-göfugr.* 1. *Odin.* 2. *gigas.* 3. *nanus.* 4. *serpens.* 5. *bos.*

Capere fá, geta, handa, henda, nema, taka. *c. voluptatem vel dolorem* bíða. *captus* lenginn, flinginn. *cf accidere, accipere, adimere, adipisci, administrare, adprehendere, adquirere, adripere, adsequi, animadvertere, audire, commemorare, conciliare, coniecturam facere, consequi, contingere, curare, dare, discere, esse, existere, facere, gignere, incidere, largiri, licet, memorare, nancisci, obtinere, orbare, percipere, placere, posse, potiri, praebere, privare, procreare, procurare, resistere, spoliare, sumere, suppeditare, tenere, tradere.*

Capessere taka.

Capillus hár, lokkr. *den. arbor (silva) capitis* eik reikar, teinn skarar, ölr vánga. *capilli cani den. a. nive* mjöll hallar hadds. *capillis promissis* hársiðr. *cf coma, crinis, pilus.*

Capistratus -bitlaðr. *c. auro* gullbitlaðr.

Capistrum bitull, -múll, (runamúll) *c. aureum* gullbitull. *cf frenum, os.*

Capra geit, heidrún, kolmúla, kolmusa. *den. cerva betulae* hind birkibrum. *pellis caprina* geitbelgr.

Capsus (molaris) lúðr. *cf mola, tubus.*

Captare escam snapa. *c. catillare.*

Captivitas herfång. *cf praeda.*

Captivus (*bello*) herfenginn, hernuminn; hernumi (*subst*).

Captura fáng, veiðr. *c. (piscium)* magna megindrátr.

Capulus kista. *cf arca, cista. c. gladii* meðalkafi.

Caput höfuð, hauss, hæfi, hjarni, hjassi, kjanni, kjannr, kollr, skalli, skör, sverðr, svörðr, svíri. *Denominations. A. uná voce compositá appellatur* 1. *coniux pulvini* bólstrmaki. 2. *campus ciliorum* brávöllr. 3. *pileus labiorum* granhötr. 4. *fatum pilei* hattstaup. 5. *sedes, caudex galeae* hjálmsetr, hjálmstallr, hjálmstofn. B. *duobus verbis denominatur* 1. *ab ipsius partibus.* a) *a cerebro.* α) *caelum cerebri* himin heila. β) *terra cerebri* land heila. grund heila. γ) *arx cerebri* borg heila. δ) *paries cerebri* vegg heila. b) *a calvá vel cranio.* α) *sedes cranii* bygð hjarna. β) *rupes calvae* klettr hjarna, kleif hjarna. γ) *turris cranii* háturn hjarna. c) *a comá* α) *terra, solum, mons comae* land hárs, land svarðar, láð svarðar, strönd svarðar, haugr skarar, hlíð hárs, hneigihlíðar hárs (*pl.*), fjall skarar, háfjall skarar. β) *sedile comae* hnakkur lokka. γ) *aula comae* höll hadds. δ) *caudex comae* stofn svarðar. ε) himinn reikar, tún reikar. d) *terra oculorum* land augna. e) *a superciliis.* α) *caelum superciliorum* himinn brúna. β) *terra,*

mons superciliorum grund brúna, berg brúna. γ) *arx superciliorum* borg brúna, hörgr brúna. f) *terra etc. aurium* land eyrna, grunn hlusta, gnipur heyra *pl.* 2. *appellatur vehiculum contemplationis* reið rýnis. 3. *rupes humerorum* klettr herða. 4. *den. a galeá.* a) *terra, mons, sedes galeae* land hjálms, land fjörnir, fold fjörnir, hlíð fjörnir, reitr fjörnir, stallr fjörnir, stoð hjálms, klettr hjálma. b) *quod galeam implet* fyllr hjálms. 5. *terra, mons etc. pilei* land hattar, halland hattar, haudr hattar, stræti hattar, stallr hattar, fell hattar. 6. *appellatur gladius Heimdalli* (SE. I 264) sverð Heimdalar, hjör Heimdalls, mjötuðr Heimdalar. C. *tribus verbis appellatur.* 1. *sedes haereditaria galeae* arfstóll ála hattar. 2. *terra cranii* holt heila bæ. *media pars capitis* reik. *Epith. capitis* jarpr, úlfgrár. *caput bovinum* (∴ *cornu potatorium*) drynhraun drykkjar. *capite phocino* orknhöfði *subst. c. raso* kollótr. *capite longo* lánghöfðadr. *capite mutilus* höfuðsnauðr. *albo caput velatus* hvítfaldadr. *caput plumatus* hausfjadr. *capitis tegmen* ífingr, ísúngr. *caput (clavi) formare* höfða. *cf calva, cranium.*

Carbasus hör. *cf linum.*

Carbo kol.

Carbo (avis) hraukr, hrókr,

skarfr, *c. volatilis* hleypiskarfr.
cf pelicanus.

Carcer serpentina repletus
ormgarðr.

Cardinalis (Romanus) kardín-
áli. *Epith.* kappsnúinn.

Cardo hjarri. *Epith.* krappr.

Carduus -þisl, þistill.

Carere (þarfnastr), þerflast,
þermlast, þremmlast, búa af. *cf*
amittere, desiderare, spoliare.

Carex (herba) stór.

Carina barð, kjöll, kjöll, kjölr,
stál, aurborð, örborð. *c. victrix*
sigrflaust. *cf chalybs, ferrum,*
navis, prora.

Carmen fræði, kvæði, ljóð,
hljóð, lið, óðr, ríma, slagr, söngur,
spil, stef, stikki, verki, þula;
ljóðborg, stefjamál. *den.* 1. *ab*
Odine (SE. I 217-224) a) *liquor*
pectoralis Odinis marr mun-
strandar Viðris. b) *verba oris*
aquilini orð arnar kjapta. 2.
unda gigantum (SE. I 218.)
bára bergmæra. 3. *aedificium*
poëticum knörr stefbranda.
carmen encomiasticum flokkur,
hróðr, leyfð, lof, hróðrmál, lof-
smíð, afbragðs orð. *c. inter-*
calatum drápa. *c. bellicum*
geirhljóð, gunnvers, lof geirveðrs.
c. triumphale sigrhljóð. *c. salu-*
tare líknargaldr. *c. amatorium*
mansaungr. *c. historicum* sögu-
ljóð, sögukvæði. *c. probrosum*
drápníð, raus. *c. lugubre* ángr-
ljóð, tregrof. *c. færale, necro-*
manticum valgaldr. *c. magi-*
cum galdr. *c. magicum the-*
sauris indagandis fæspjöll. *c.*

eximium þryðibragr, fimbulljóð
(*pl.*) *c. futile den.* leir arnar,
leir ara, leir hrægammis sævar
carmen facere, fundere dikta,
glósa, yrkja; auka óð, herða
hljóð, semja mærd, stæra brag,
stæra óð, stæra stef, vanda
brag, vanda stef, vanda hátt,
veita stikka; auka feng Yggs,
nýta feng Fjölnis, orka ölverki
Ásar, semja öldu Óðins, hræra
báru Boðnar, hræra hornstraum
hrímnis, ukkva drekku dverga;
ausa austr vínngóðar hertýs.
carmen recitare reysta, yppa
gjöldum gillings. *carmine effi-*
cere gala. *carmen efficax pro-*
nunciare gala. *carminis con-*
cinnatio hróðrsmíð, óðgerð.
carmen cito fundens hraðkvæðr.
carminis vitium braglöstr. *Epith.*
carminum ágætr, alljós, góðr,
forn, klókr, greypr, ljóss, myrkr,
vegligr, brattstígin, harðsnúinn,
þraungskorðaðr; mjúkt slúnginn.
cf canere, cantus, celebrare,
poësis, versus.

Caro hold, holl, kvett, slátr,
steik. *cf assum, esca, praeda.*
c. viva kvikva, kykva. *cf mu-*
sculus. carnem exsecare hylða.

Carpere edulium minutias
snapa. *cf catillare. c. lanam*
tæta.

Carpus hreifi. *cf manus.*

Carus dýrr, kær, ljúfr, svas,
tíðr, vildr, þekkr; alldýrr, fjöl-
dýrr, hugdýrr, megindýrr, ástugr,
ástúðigr, fjölmætr, hugþekkr.
cf acceptus, amabilis, creber,

dulcis, eximius, gratus, pretiosus.

Casa hróf, róf. *c. lapidea* byrgi. *cf navale.*

Caseus (ostr). *consumtor casei* ostmýgir.

Caste meinalaust, skírliga. *cf innocenter, integer, probus, puriter, sincere.*

Castellum herborg, kastali. *cf arx.*

Castigare hegna, hirta, typta. *cf punire, reprimere.*

Castigatio vitan. *cf reprehensio.*

Castitas hreinlæti, hreinlíf, skírleikr, skírlífi. *cf integritas.*

Castrare gelda.

Castus fagr, hreinn, skírr, hreinlífr. *cf integer, pulcher, purus.*

Casus fall, atburðr, urðr. *cf caedes, eventum, impetus.*

Catarracta fors, foss. *c. ingens* stórfors. *Epith.* aurigr.

Catena festr, fjötr, fjöturr. hapt, hlekk, lás, við. *c. victo a victore iniecta* sigrfjötr. *cf impedimentum, numen, pactum, vinculum.*

Caterva bákr, flokk, fylki, sveit, verðung. *c. ingens* megin-sveit. *c. fremebunda* hrinbákr. *c. pernicioza* bölverðung. *cf acies, carmen, cohors, multitudo, quinquaginta, quinque, praefectura, provincia, turma.*

Catervatim hundrudum. *cf centuriatim.*

Cathedra (archiepiscopalis) erkistóll. *cf sella.*

Catillaresnapa. catillabundus snapvíss.

Catillus bolli, dígull, trygill.

Catinus hjóð, dígull, dískr, trygill, vistfar. *c. sacrificalis* blótrygill.

Catulus hvelpr. *c. ursi* húnn.

Cavare hola.

Cauda hali, sporðr. *den.* tangi hryggjar, hryðjarnes, (o: hryggjar nes = hryggjar nes). *c. equina* tagl. *c. avis* stertr, vèli. *caudâ pennatâ* sporð-fjaðraðr. (*caudam movere* lögra, lavggra).

Caudex hnyðja, stofn. *cf truncus.*

Cavere sjá við, varast, varna. *cf defendere, videre.*

Caverna (saxorum) hreysi.

Cavilla flim, flimtun. *cf calumnia, contumelia.*

Cavillans skelkinn. *cf dicax.*

Cavillatio raus, spott. *cf calumnia, contumelia, garritus, ludibrium, probrum.*

Cavitas hol.

Caurus útnyrðingr. *plaga cauri* útnorðr.

Causa efni, sök, sökk, sókn, syn, völd *pl.*, sakmál *pl.* *sine causâ* saklaust. *cf accusatio, contentio, controversia, damnnum, excusatio, iniuria, innocens, lis, materia, negatio, noxa, oppugnatio, pugna, vis.*

Caute hyggiliga.

Cautio áburgð (ábyrgð), varhugi, varnaðr, vörnuðr, viðsjá,

viðrjá. *cf* *abstinentia, intercessio, sponsio*.

Cautus varr, fjölvarr, fyrirleitinn. *nimis c.* ofvarr. *animus c.* varhugi. *cf* *circumspectus, providus, timidus*.

Cavus holr.

Cedere hliða, liða, hrökkva, snúna, vega, vægja, víkja, leggja undan, láta drifa undan. *c. nescius* ofvegr, ofvægr, óvægin. *cf* *abripere, aufugere, deficere, discedere, ferri, ponere, recedere, spargi, vertere, volare*.

Celare borga, dylja, fela, hylja, leyna. *qui celat* -leynir. *cf* *abscondere, condere, dissimulare, occultere, tegere*.

Celeber fregn, frægr, fregr, leyfðr, mærr, tíðr, allfregn, nafnfrægr, viðfrægr, viðfrækn, allmærr, almærr, hróðigr, lofkendr, lof- ligr, lofsnjallr, nafnkunnr, nafnkuðr, víðkunnr, víðkuðr, alldádögufugr. *cf* *creber, illustris, inclutus, laudabilis, purus*.

Celebrare boða, dýrka, dýrðka, fagna, frægja, fremja, gæða, hefða, lofa, lýsa, mæra, þrifa, ofra lofi, reiða lof, halda (helgi etc.). *carmine c.* hláða lof- köst. *carmine celebrandus* hví- kvæðr. *computatione celebrare* drekka. *celebratus* merðteitr. *a multis celebratus* marglýrkaðr, marglofaðr. *cf* *adnuntiare, augere, bibere, carmen, cibare, collustrare, donare, efferre, gaudere, laudare, ornare, tenere, tollere*.

Celebritas ágæti, frægð, heiti. *cf* *fama, gloria, nomen*.

Celer bráðr, brúnn, brýnn, fljótr, frárr, frór, hraðr, raðr, hvatr, skjótr, skotskr, snarr, snæfr, snöggr, stökkur, bragð- mildr, bragðviss, hraðfeldr, hvatráðr, skelegr, (skelegggr), skeleggjaðr, snefugr, snúðigr, þrífhvass, allsnæfr, osnæfr, hvatfærr, léttfærr. *c. instar aquilae* örnfljótr. *valde c.* megin- skjótr. *c. in consiliis* snarráðr. *c. in pugna* böðsnarr, böðvar- hvatr, fólksnarr. *cf* *acer, acutus, alacer, animus, citus, incons- tans, indoles, ingenium, intrep- idus, promptus, pronus, stren- uus, velox, volubilis*.

Celeritas skeið. *c. in con- silio* snarræði. *cf* *curriculum*.

Celeriter brátt, brýnt, hraða, hvast, hvat, hvatt, hvatz, ört, ótt, snart, títt, bráðliga, bráðla, brálla, fljótliga, fráliga, hvat- liga, hvatla, skjóttla, snarlga, snarla, snúðula, sýsliga, ferð- skundliga, ferðskundila, hauk- snarlga, höggsnarlga, fullsnart, snúðigt, allskjótt, óslætt. *cf* *acriter, acutus, alacriter, cre- bro, cito, hebes, magnopere, mox, subito*.

Cella vinaria vínkjallari.

Celox skúta.

Celsus hárr, hár, hnár, nár, réttinn, reisuligr, ólágr, úlágr. *cf* *altus, excelsus, rectus, sublimis*.

Celticus valskr.

Censere telja. *censeri* heita.
cf numerare, vocare, judicare.

Centies hundradsinnnum.

Cento flóki. *centones* tótrar.

Centum hundrað, herr. *cf*
populus.

Centuplex hundraðfaldr.

Centurialim hundruðum. *cf*
calervatim.

Cera vax.

Cerare vexa.

Cerebrum heili, (hjarni). *den.*
liquor cranii ægir hjarna.

Cerevisia bjórr, gildi, hrosti,
lið, mjöðr, möðr, öl, öldr, sumbl,
suml, veig; bjórveig, mungát,
munngát. *Denominationes.* A.
und voce composita vocatur 1.
liquor (mare, torrens, pluvia)
poculi hornflæðr, hornstraumr,
kerstraumr, hornþeyr. 2. *am-*
nis fermenti jastrín. B. *duo-*
bus verbis. 1. *liquor (aestus,*
mare) poculorum brim horna,
fors horna, sund horna, röst
ölbækis. 2. *liquor (aestus, mare)*
a) *fermenti* brim dreggjjar, röst
jastar. b) *hordei* brim hrosta,
fen hrosta, tjörn hrosto. 3.
morator sermonis tefill orða.
4. *excitator verborum* upphefill
orða. C. *tribus verbis vocatur*
pluvia poculorum ýringr atgeira
ýra. *cerevisia eximia* aðalbjórr.
cerevisiá hilaris ölkátr, öltreifr,
bjórreifr. *cerevisiá satur* ölsaðr.
dator cerevisiae liðgjafi, mjadveit-
ir, ölbeinir, ölberi *confector cere-*
visiae ölsmiðr. *confectio cere-*
visiae ölverk. *patera cerevi-*
siaria ölskál. *calamus cerevi-*

siarius öltreyr. *inopia cerevi-*
siae sumblekla. *Epith. cere-*
visiae dýrr, skýrr. *cf compo-*
tatio, convivium, mulsum, po-
tus, tributum.

Certamen deild, fang, kapp,
stríð. *c. singulare* einvigi,
hólmstefna. *campus certaminis*
hólmr. *cf aemulatio, cala-*
mitas, cura, dolor, divisio,
luctus, malum, moeror, mole-
stia.

Certare deila, keppa, kifa,
treystast. *certandi promptus*
kappsvinnr. *certandi cupidus*
kappfúss, kappsamr, kappstuddr.
cf dividere, fidere, litigare,
rixari, acer, contentiosus.

Certe, certo allt, satt, víst,
vitz, þó, allbert, iflaust, óskjá-
liga, ótála, sannliga, tállaust,
ugglaust, ygglaust, válaust, vand-
liga, vísliga, at sönnu. *cf pro-*
fecto, verte, tamen, dubium.

Certus berr, einn, viss,
iflauss, vísligr. *certus manú*
handviss. *aeque certus* jafnviss.
certum vissa. *omnino certum*
allvíst (*adv.*). *cf gnarus, in-*
dubius, prudens, sapiens, sciens,
unus.

Cervical beðr. *cf culcita,*
cumulus.

Cervix háls, svíri. *ictus*
cervici inflictus hálshögg. *cf*
caput, collum.

Cervus hjörtr, dáinn 1, 2),
dalarr, dalr, 3), duneyrr, dunn-
eyrr, duraprórr, dyraprór, dval-
arr, dvalinn 1), eikþyrnir 4),
hliðr 5), metroðnir, motrauðnir,

motroðnir, moðhrauðnir, moðhroðnir, mjöðhroðnir, mjöðroðnir, moðrauðnir. *c. tarandus* hreinn, reinn. *c. capreolus* rádyr. *cervis calcatus* hjartfærr. *cervino capite* hjarthöfði *subst.* *Epith. cervi* gagháls, gaglháls, hábeinn. 1. *nanus*. 2. *vulpes*. 3. *vallis*, *arcus*. 4. (*ursus*). 5. *bos*.

Cessare dvína, enda, hætta, hetta, hindra, lètta, þverra; (*de vento*) lygna, þegja. *c. facere* þreyta, þverra. *qui cessare facit* lættir, þreytir. *cf. decre-scere, desinere, desistere; finire, impedire, intermittere, levare, minuere, sedare, tacere, tran-quillus, fatigare.*

Cessatio le, slot. *cf. quies.* *c. a labore domestico, antequam cubitum eatur* hættur *pl.*

Cessator in opere faciundo verkþjófr.

Cetus hvalr, hálr. *den. por-cus gigantis* göltr Viðblinda. *Caro cetaria* þvestskytti, (þvest-slitti). *segmenta carnis cetariae* hvalfjósir *pl.*, hvalklippa. *cetorum species* andhvalr, barði, blejohvalr, blæjuhvalr, brúúngr, bunnúngr, bunúngr, búróúngr, búrhvalr, byrhvalr, fiskreki, geirhvalr, hafgufa, hafrhvalr, hafstrambr, hrafnreyðr, hrosshvalr, kýrhvalr, kurhvalr, leiptr, leiftr, náhvalr, rauðkembíngur, reyðr, sandlægja, skeljúngr, skjaldhvalr, skjallhvalr, skutuhvalr, skituhvalr, slèttbaka, slèttibaka.

Chalybs stál. opus chaly-beum stálsmiði. *cf. carina, ferrum.*

Chaos ginnúngagap, ginnúngagap.

Character. 1. kynni. *cf. consuetudo, indoles, mos.* 2. rún. *characteres runicos perfecte callens* fullrýniun. *characteres runicos legere* rýna. *characterum nomina:* aldrúnar, bjargrúnar, bókrúnar, brimrúnar, æfirrúnar, (gamanrúnar), hugrúnar, limrúnar, málrúnar, meginrúnar, ölrúnar, (sákrúnar), sigrúnar, valrúnar; opi, ópoli, tjösull, topi, þurs.

Chasma montis gil. *cf. fissura.*

Chirotheca hanzki, hanzki, vötr. *pars chirothecae pollicem tegens* þumall. *cf. manica.*

Chorda strengur. *cf. funis.*

Chorus kóri. *cf. coetus.*

Chrisma krisma, krismi.

Christianus kristinn. *christiana religio* kristni. *christianum reddere* kristna.

Christus Kristur, lausnari, sonur, hvítakristur. *Denominationes.* A. *uná voce compositá.* 1. *auctor solatii* líknfæðir. 2. *nuntius pacis* friðkennandi. 3. *rex mundi, hominum* allsráðandi, yfirþjóðkonungur. 4. *rex caeli* himinstýrir, himintyggi. 5. *rex solis* sólkonungur. 6. *imperans religionem* siðbjóðr. 7. *custos morum* siðgætir. 8. *oppressor malorum* ángrhegnandi, ángrstríðir. 9. *rex fertilitatis* árstillir. B. *duobus verbis.* 1.

filii Dei sonr allsráðanda, óskmögur drottins. 2. *proles Mariae virginis* sveinn Mariu, mögur meyjar, blóm Maríu. 3. *creator, imperator etc. angelorum* skapari engla, stýrandi engla, stýrir engla, konúnger engla, gramr engla, kennir engla, konúnger engla, gramr engla, hilmir engla, hirsamnaðr himna. 4. *creator caeli, terrae* gervir himna, skapari foldar, skepandi láðs, einskepandi landa. 5. *agnus dei* lamb guðs. 6. *lumen mundi* ljós heims. 7. *sol iustitiae, misericordiae* sól réttlætis, sunna réttlætis, sól miskunnar. 8. *pacis auctor, dator, praeceptor* deilir friðar, veitir friðar, stærir friðar, kennari friðar. 9. *rex clementiae* hildínger mildi. 10. *hostia vitae* fórn lífs. 11. *ramus vitae* grein lífs. 12. *moderator factorum* deilir skapa. 13. *pretium mundi et hominum* verð heims ok virða. 14. *sanator, auctor salutis mundi, hominum* bætir seggia, græðari manna, græðari heims, græðari várr, græðir skatna, læknir lýðs, kvöibannaðr manna, þrifvaldr aldar; græðari meins, læknir lasta. 15. *oppressor peccatorum* brjótr synda. 16. *patrator miraculorum* kennir kraptis. 17. *dux gregis* stýrir hjarðar. 18. *vita hominum* líf þjóðar. 19. *dux, monstrator etc. viae, honoris* vísi vegs, vísi dáða, eflir sóma, ræsir tírar, stýrir tírar. 20. *rex,*

dominus, custos caeli stýrandi himinríkis; herra andlángs, harri elskrins, harri hauðrtjalda, gramr elserkjar, gramr hauðrfjörnir, gramr sólhallar, gramr sólstöttar, konúnger eyhjálms, konúnger þeyláðs, siklínger hauðrfjörnir, siklínger sólbruggju, ræsir regnhallar, þengill þeyranns, gætir glyggranns, sannstýrandi sólhauðrs, hjálmstýrandi sunnu, yfirvaldandi himins. 21. *custos solis* gætir himinljóma. 22. *rex lunae* mildínger mána. 23. *rex, auctor fertilitatis* öðlínger árs, skilínger árs, siklínger árs, eflir árs, árveitir ýta. 24. *imperator mundi* stýrandi heims, stýrandinn alls (*cum. art.*). 25. *rex terrae, hominum* gramr lands, yfirvaldandi landa, hildínger hólða, stillir aldar. 26. *imperator, sedator venti* ráðandi vinnis, lægir vins. 27. *rex monachorum* drottinn múnka. 28. *rex Romae* konúnger Róms. 29. *rex Hierosolymae* konúnger Jórsala. 30. *custos Graecorum & Constantinopoleos* vörðr Grikkja ok Garða. 31. *rex Jordanis* konúnger Jórdánar. C. *tribus verbis appellatur*: 1. *pomum* (☉: *progenies, Davidis* epli Jesse kindar. 2. *promotor virtutis* fæðir fremdar ráðs. 3. *custos viae hominum (prudentium)* gætir vegs (*vitra*) hólða. 4. *conciliator pacis* sættir bragna kyns, sættir ýta kyns. 5. *rex hominum* gramr aldar kyns.

6. *caeli rex* arfstillir gags leiðar, döglingr fróns sólar, drottinn dags gleifar, drottinn sólar hauðrs, gramr dægra láðs, gramr geisla grundar, konúngr veðra tjalds, meginskjöldúngr dags gleifar, mildíngur heiða tjalds, öðlingr mána tjalds, ræsir röðla býs, siklíngur sólar landa, siklíngur tjalds fróns, skjöldúngr geisla grundar, skjöldúngr skýja tjalds, stillir hríðar nausts, valderi els foldar, valdi fjörniss foldar, valdr hreggs tjalda. 7. *solis rex* buðlúngur elds hlýrniss. D. *quatuor verbis appellatur* a) *dominus, ornator caeli* drottinn hallar hattar foldar, skryðir skrins skýja slóðar. b. *dominus angelorum* drottinn dáðstéttar dags lands. *Epitheta Christi* aldyggr, aldyrr, alfríðr, auðarmíldr, dáðsímur, eirsamr, fjölglyggr, happmíldr, heilagur, hugblíðr, huggóðr, hvargóðr, kænn, kraptssæll, kynsæll, lofkvaddr, máttígr, öflugur, rjóðlistugur, sæll, sætr, síðnenninn, skírr, veglígr, þýðr; ramr setbergs banda. (*Saepissime appellatur ut Deus*).

Cibare bræða, fæða, feða, gæða, nista. *qui cibatur* bræðir, fæðir, gæðir, mötuðr, -nestir, nistir, nistandi. *cf. accelerare, alere, augere, celebrare, concitare; esca, hospitium, incitare, praeda, progignere, saginare, satiare, stercorare.*

Cibaria ár, fáng, etur *pl.*, mútur akar eldgerðar *pl.*,

cibariorum curam gerens matvís *adj. cf. esus.*

Cibus át, áta, æta, gát; geta, gisting, gjör, hveiti, kostur, matr, snæðíngur, undarn, undorn, undurn, verkn, verðr, vörðr. *c. captivus* veiðimatr. *cibi largus* matargóðr. *cibi desiderium excitare* grenna. *qui cibum offert* verðbjóðr, verðgjafi. *cf. alimentum, coena, conditio, dapes, epulae, esca, esus, hospitium, minuere, multitudo, saturitas.*

Cicatrix ör. *cicatricibus plenus* orróttlr.

Ciconia storkr.

Cicur (tamr). *non cicur* ótamr.

Ciere æsa, beita, hvetja, snerra. *qui ciet* gæðir, gildir. *cf. acuere, augere, incitare.*

Cilium brá. *cilia palpebrarum vocantur* gramen, silva *palpebrarum, oculorum* barmr hvarma, gras hvarma, hris hvarma, skógr hvarma, hvarmskógr; gras augna, hris augna. *ciliis albis* bráhvítur, hvítbránn.

Cimbri Jótar.

Cimbria vegr Jóta.

Cimelium hnoss, meidmar *pl.*, brjóstríngla, fengr. *den.* hróðrbarn Hornar, hagbál lagar. *c. Freyae* brisingamen, girði brisinga. *cimeliorum copia* hnossfjöld. *Epith.* ágætr, mikill, stórr. *cf. ignis, ornamentum, pretiosus, torques, Nossa, aurum* B 3 a.

Cinereus blakkr, grár, gránn, höss, gráleitadr, úlfrár. *cf canus*.

Cingere girða, gerða, geyrða, gyrða, hringja, læsa, ljúka, lykja, slá (e-u um e-t). *cf circumdare, claudere, ferire, saepire*.

Cingulum belti, girði, gjörð, gyrðill, lindi, seil, baldrekr, njarðgjörð, umgerð, umgirði, umgjörð. *c. colli* helsgerð. *c. latum* víðgyrðill. *c. roborificum* megingjörð. *cingulo ad-suetus* gjarðvenjudr *subst.* = *Thor*. *cf balteus, circulus, funis, vagina, zona*.

Cinis aska, fólski, hrím. *cf favilla, pruina*.

Cinoedus ragr. *cf mollis*.

Circa á, at, of, um, umb, umhverfis, umbverfis. *cf per*.

Circuitus svig, svik, umgaung pl. *cf dolus*.

Circularare hvarfla. *cf vagari*.

Circulatio rekningr.

Circulator brautingi. *cf erro, mendicus*.

Circulus girði, hasla, hringja, hringr, krókr, men, baugnöf. *c. splendidus* fagrslíli. *c. ansae lebetis* hadda. *circulo (pulchro) ornatus* fagrrendadr. *cf cingulum, orbis, spira, torques, uncus*.

Circum umhverfis, umbverfis.

Circumagere molam mala, draga steina, draga dólgs sjötul. *cf mola, trahere*.

Circumcirca með hringum.

Circumcludere lykja. *cf claudere*.

Circumdare girða, gerða, geyrða, hringja, kringja. ljúka, sveipa, verja, vinda, bregða, slá (e-u um e-t). *qui circumdat* -gyrðingr. *circumdat* drifinn, horfinn, slúnginn, sleginn, undinn, brugðinn, sveipinn. *cf adhibere, arcere, cingere, circumfundere, circumsecare, circumtondere, defendere, ferire, involvere, obvolvere, prohibere, rotundus, sepire, conspergere*.

Circumductio poetica kenning.

Circumerrare vafra.

Circumfundere slá (e-u um e-t). *cf circumdare, circumfus* ausinn, slúnginn, sleginn, sveipinn. *cf circumdatus*.

Circumire hverfa, hverfa um. *cf vertere*.

Circummunitus palis bálkadr.

Circumsecare kringja. *cf circumdare*.

Circumspectio fornjósn. *cf exploratio*.

Circumspectus fyrirleitinn, gætinn, hyggjandi, varr. *valde c.* kappsgáligr. *cf cautus*.

Circumspicere frétta, skygnast, litast um. *qui circumspicit* umnýsandi. *cf audire, quærere, speculari, videre*.

Circumtondere kringja. *cf circumdare*.

Circumvenire (dolo) ráða. *re verá circumventus* sannráðinn. *cf prodere*.

Circumvincire vefja.

Circumvolitare vafra.

Circumvolvere vefja.

Cirratus (skúfaðr).

Cirrus (skúfr). *cirris pulchrè ornatus* velskúfaðr.

Cista kista, skokkr. *cf arca*.

Cistella eski. *cf fraxinus*.

Citare heimta. *cf recipere*.

Cithara harpa.

Citharizare slá hörpu. *ars citharizandi* harpsláttur.

Cito ár, brátt, æst, áæst, øst, hvast, skjótt, snart, snemma, snimma, allbrátt, allhratt, allhvast, allskjótt, allsnúðula, bráðla, brálla, drjúghvast, fljótliga, greilliga, hraðliga, raunskjótt, raunsnarlaga, skjóttla, -skundliga, (skyndiliga), -skundila, snarlaga, snarla, tíðliga. *cf avide, celeriter, confestim, mane, propere, raptim, statim*.

Citus bráðr, fljótr, frakkr, hraðr, hvatr. *cf celer, promptus*.

Civis þegn, þjóðan; barn þjóðans. *coll.* herr, ljóðmegir *pl.*, lið þjóðans. *cf populus*.

Clades grand, kör, slag, tjón, mannskaði, mannsþjöll *pl.*; (svart). *cf damnum, exitium, ictus, jactura, noxa, perniciēs, strages*.

Clam fylvingum (*dat. pl.*), á laun. *cf glans*.

Clamare hrína, kalla. *clamandi facultas* ákall. *cf eulare, grunnire, postulatio*.

Clamor ljóð, óp, róma, óhljóð, (joll, -kall). *cl. bellicus* herkall. *cf pugna, sonitus, strepitus, vox*.

Clamosus hvellr, háfærr, hreimsamr. *cf canorus, sonorus*.

Clangere gala, gella, gjalla, glumra, glymja, hlakka, hrynja, ymja. *clangens* gallr, gjallr, gjallinn. *cf canere, gemere, sonare, strepere, sonorus*.

Clangor hlam, hljómr, hlóm, hlömm, hryn. *cf ruina, sonitus, strepitus*.

Clare skírt, hjartliga, skelaust, skírliga. *cf diserte, perspicue*.

Claricans skæriligr. *cf coruscus*.

(*Clarisonus* málfáinn, málfár.)

Claritas skýrleikr. *cf perspicuitas*.

Clarus hjarttr, fagr, hreinn, skærr, skírr, skýrr, hjartligr, skírligr, heidmærr. *cl. ignis instar* hyrjar ljóss. *cl. nobilitate generis* áttgöfgaðr, áttgöfugr. *cl. honore* tírgöfugr. *cl. pugnis* mörðgöfugr, víghjartr. *clarum reddere* birta, skíra. *cf egregius, evidens, excellens, eximius, distinctus, facilis, gloriosus, illustris, insignis, limpidus, liquidus, perspicuus, pulcher, purus, serenus, illustrare*.

Classarii flotnar, skipsókn. *den.* herdróttir svanteigar, her-nirðir fleystéttar.

Classis floti, skipastóll. *appellatur equitium* a) *piratae* stóð Gjúka, stóð Róða, stóð Rökkva. b) *maris* gjálfrstóð, stóð lagar, stóð stafnklifs. c) *prorae, tabularum* stafnstóð, stóð hrefnis. *cl. in bellum (a populo) instructa* almenníngur;

leiðánger. *Epith.* mikill, vígligr. *cf expeditio.*

Clathri grind. *cl. mortuorum* nágrindr.

Clava kylfa, -klubba, (kólfr); rótakylfa, rótakylba. *cl. alnea* alriklubba. *cl. quercea* eikikylfa, æikiklubba. *cl. corylina* heslikylfa.

Claudere læsa, ljúka, lukta, lykja, lúka apr. *cf aperire*, *cingere*, *circumcludere*, *finire*, *intercludere*, *occludere*, *praecludere*, *rependere*, *solvere*.

Claudus haltr, skakkr. *claudum facere* helta. *cf iniquus*, *instabilis*, *obliquus*, *vacillans*.

Clavicula viðbein.

Clastrum -loka. *cl. arcis* borgloka.

Clausula klausa. *cf versus*.

Clavus friðr, gaddr, hlað, naddr, nagli, saumur, seymr, spíkr; aurnulinn, blindíngur, eymylinn, eybolinn, farnagli, fasthaldr, hnífúngur, jálfaðr, mellíngur, samnagli, varnagli, reginnagli, regingaddi, stagnagli, reksaumur, feldarstíngi, (darraðr). *clavis* *figere* negla *clavis pulchre ornatus* háseyindr. *forma clavorum (instrumentum)* löð.

Clemens linr, linnr, mjúkr, svífr, þýðr, -vægr; eirsamr, huggóðr, líknarfúss, líknframr, miskunsamr, vorkunnlátr. *cf benignus*, *comis*, *lenis*, *misericors*, *pacificus*, *placidus*, *propitius*, *quietus*, *tranquillus*

Clementia líkn, mildi, miskunn, mýkt, vægð, mildleikr. *cle-*

mentiam praebens líknfæðir. *cf humanitas*, *lenitas*, *levamentum*, *medela*, *misericordia*, *solatium*.

Clericus klerkr. *den.* söngheyrandi, hirðir bagla, meiðr hökla, reginnagli bóka máls. *clerici*, *clericorum ordo* kennidómur, alþýða lærðra, vígð þjóð. *den.* virðar leturs, nálimir tjaldranns vins, vinir kastala vins. *cf sacerdos*, *doctus*.

Clipeus. I. a) *simpliciter*: skjaldur, skjöldur, sköldur, barði 1. 2), baugur 3. 4), bera 5), bogur, bugur, borð 1. 8. 9. 10), borði, buklari, grafníngur 13), grafur, gramur, grýta, heiðr, hlíf 16. 17), líf, lífð, lind 6. 7), lindi 6. 18), randi, rít, rönd 10. 12), saurnir, skaun 12), skírr, skýrr, svalíngur, svalinn, svarmi, svarmr 19), svarmir, targa, tyrr 7. 20), yrlygr 23), aurlígr, urlygr vrygr, skuttíngur, skutíngur, skutþíngur. b) *compositè non denominativè* baugskjöldur, herskjöldur, hlífskjöldur, hlífskjöldur, hrein-skjöldur, tvíbyrðíngur, fagrbláinn.

II. *Denominationes*. A. *uná voce compositá denominatur* I. a) *pugná vel belloná*. a) *luna pugnæ* böðmáni, gunnmáni, sigmáni. b) *lumen pugnæ* baðljós, böðljós. c) *nubes pugnæ* böðský, hjaldrský, moruský, rógský, vígský. d) *terra pugnæ* hjaldrland. e) *agger pugnæ* fólk-hagi, fólkveggr, gunnveggr, hnitveggr, víggarðr 22). f) *tentorium pugnæ* fólk-tjald, gunntjald. g) *tectum, lacunar pugnæ* gunnræfr,

gunnrann, gunnhögr. h) *tabula pugnae* gunnborð, ímunborð, sigrborð. i) *velum pugnae* rógsegl. k) *rota pugnae* morðhjól. l) *scopulus pugnae* gunnlátr. m) *lumula pugnae* vígnest. n) *tegimentum pugnae* ímunbukl. o) *tegens in pugnâ* böðskýlir, (gunnskýlir. p) gunnfáni, hergarðr, valgrind 21), vígladr. 2) *a navi vel eius parte* a) *sol* α) *navis* barðrögnröðull. β) *prorae* hlýrsól. b) *luna* α) *prorae* barðmáni, hlýrtúngl. β) *scalni* háamáni. c) *ignis, lumen prorae* barðeldr, barðellr, barðljós. d) *agger* α) *navis* fleygarðr. β) *prorae* hlýrgarðr. 3) *ab armis*. a) *terra armorum* stálhjarl, vopneyrr. b) *gladii* α) *terra* hjör laut, hjörvángr, sverðfold, (hjörstígr). β) *tabula* hjörhurð, hjörpilja. γ) *orbis* hjörbaugr. c) *hastae* α) *terra* geirflit, geirflet, geirvángr, geirvadill, geirþorp. β) *pons* geirbrú. γ) *tabula* geirbrík. δ) *rete* geirnet. ε) *lignum* geirviðr. d) *sagittae* α) *solum* broddflet, örsæti. β) *tabula* örborð. e) *cuspidis* α) *nubes* oddský. β) *rete* oddnet. f) *circuli (clipei)* α) *luna* baugtúngl. β) *terra* baugjörð, baugland, baugröst, baugvángr, baugvöllr, randlåd, randvöllr. γ) *nubes* þramský. δ) *agger* randgarðr. ε) *velum* baugsegl. ζ) *rota* randhvel. g) *navis aciei* eggfar. 4) *rete cadaveris* hrænet. 5) *sol splendoris* blikisól. 6)

camera compacta (convexa) þrúnginsalr. 7) *döggskaft, döggskafe, döggskafe, dauggskaft, dugskafi, eillifnir, gimskýlir, gymskýlir, hjörmót, hjörnjótr, hlèbarðr, hlæbarðr, miðfjörnir, miðfornir, salbendingr, sambendingr, falbendingr, vetlimi, vættlimi, vetrliði 14), veðrgladr, viðbleiknir, viðheimr, skjaldborg. B. duobus verbis. 1) Odinis. a) sol sól Óðins. b) luna túngl Óðins, máni Viðris. c) caelum himinn Óðins, himinn Gauts. d) nubes ský Óðins, ský Jálsks, ský Þundar. e) terra haudr Þriðja. f) tentorium tjald Óðins, tjald Yggjar, tjald Alföðrs. g) camera salr Svegðis. h) aedes toptir Hropts (pl.) i) agger garðr Óðins, garðr Svölnis (pugna B 3 a), vegg Óðins, vegg Svölnis. k) tabula hurð Óðins, hurð Herjans, hurð Hárs, hurð Gauts, gátt Óðins, þili Óðins, brik Jálsks, meginhurð Gauts, valbrik Yggs. l) sepes bálkr Óðins, bálkr Viðris, grind Óðins, grind Þundar. m) velum segl Óðins, skaut Jálfadar. n) aulaeum rell Óðins. o) hveitihlífar hjaldrgoðs. 2) Valkallae a) (SE I 34) scandulae salnæfrar Svafnis (pl.) b) nummus salpenningr Svölnis. 3) pugnae vel bellonae a) sol sól orrustu, sól gunnar, röðull göndlar. b) luna túngl orrustu, túngl örvedrs, túngl rimmu, túngl hildar, máni geirvífa. (c) lumen ljós valdrósar. d)*

caelum himinn orrustu, himinn göndlar. e) *nubes* ský orrustu, ský egghríðar, ský víga, ský ógnar, ský sköglar, ský gunnar, ský hildar, ský böðvar. f) *tentorium* tjald orrustu, tjald ógnar, tjald sköglar, tjald hlakkar, tjald valmeyja. g) *aedes, tectum* raun ímu, rann ýmu, ræfr gunnar, byrgi böðvar, naust böðvar, næfr hildar. h) *agger* garðr orrustu, garðr oddhríðar, garðr göndlar, garðr hildar, veggr orrustu, veggr hildar. i) *tabula* hurð orrustu, þili orrustu, gátt orrustu, borð víga, borð göndlar, skíð göndlar, borð hildar, hengiborð hildar, borð hlakkar, borð sköglar, dyr sköglar, rauðbrík móts, skript jöru. k) *sepes* bálkr orrustu, grind orrustu. l) *rota* hjól hildar. m) *velum, stragulum* segl orrustu, segl hlakkar, segl hildar, refill orrustu, blæja hildar. n) *flos (cimelium)* blóm valdrósar. o) *scopulus, rupes* sker ógnar, gnýskúti Geitis. 4) *bellatorum, piratarum* a) *sol* sól sækonúnga. b) *luna* túngl sækonúnga, (máni Fjörnir). c) *caelum* himinn sækonúnga, skýrann Sörva. d) *nubes* ský sækonúnga. e) *tentorium* tjald herkonúnga, tjald sækonúnga, tjald Sigars. f) *aedes, tectum* rann Reifnis, rann Sörla, ræfr Róða, ræfr Reifnis, vararhús Ata. g) *agger* garðr sækonúnga, veggr sækonúnga, garðr Geitis, veggr Hèðins, veggr Sigars.

h) *tabula* þili sækonúnga, hurð sækonúnga, gátt sækonúnga, gátt Hèðins, hurð Geitis, hurð Hagbarða, hurð Hjarranda, hurð Högna, brík Hamdis. i) *sepes* bálkr sækonúnga, grind sækonúnga, gerði Fróða. k) *velum, stragulum* segl sækonúnga, refill sækonúnga. l) *frons (ornatus)* lauf víkinga. 5) *navis vel eius partis* a) *sol* sól skips, hlunnsól hliðs. b) *luna* túngl skips. c) *splendor* blik skips, dýrblik leifa, blik borðs. d) *agger, munimentum* garðr skips, veggr viggjar, garðr barða, ljósgarðr barða, hlíf hlæbarðs. e) *frons (ornatus)* lauf skips. 6) *denominatur ab armis*. a) *terra armorum* land vápna. b) *gladii α terra, solum* láð lindar, eið lögðis, völlr hrínga, stètt hríngs, stöð hjörva, vegr leifa, nes sverða, láttir sigðis, læbraut lögðis. β) *tabula* barð hjarar, borð hjarar, borð branda. γ) *arx* borg hjörva, borg benlinns. δ) *nubes* ský lindar. ε) *scopulus manubrii* sker hjalta. (ξ lindi hjörva). c) *hastae α terra, via* land fleina, láð heslis, braut fleina, stigr geira. β) *agger* garðr geirrásar (*pugna* B 3 f η). d) *sagittae α terra* dýrfit dalryrar. β) *glacies* íss álmdrosar. e) *scopulus securis* sker gýggjar. f) *denominatur ab ipsius partibus α caelum circuli* himinn randar. β) *luna circuli* máni randar, remmitúngl randar. γ) *nubes circu-*

lorum ský randa. δ) *solum circuli* botn randar, hólmr randar, flatvölr bauga, bifkleif baugs. ε) *sol lori* sól seilar. ζ) *terra lori* storð fetils. η) *rota manubrii* hjól mundriða. θ) *agger circulatorum* garðr randa. ι) *tabula clavorum* borð nadda. κ) *velum clavorum* segl saums. 7) *rotula manús* naf handar. 8) *sol aedis* sól sals. 9. *pons gigantis* (SE I 306, 274) brú raums. 10) *navis Ulli* (*Asae*, SE I 226, ed. S. Egilss. p. 238) skip Ullar, far Ullar, askr Ullar, kjöll Ullar, kjölr Ullar, hringr Ullar. 11) *tegimen Ulli* varp öndrjálks. 12) setr geirvaðils, hlið heidíss, hleypikjöll randa, teinlaut týra, teinlaut tjörva, laut tjörva, vefr Darradar. C. *tribus verbis*. 1. *tabula Odinis* hlýr hildar ves. 2. *sol Valhallae* sunna Gauts þekju. 3) *pugnae vel bellonae* a) *luna* túngl hrundar hríðar. b) *caelum* hlýrnir Högna maus. c) *nubes* ský hjörva gnýs. d) *tentorium* tjald Högna meyjar. e) *tabula* brik ryms valsaungu, rauðbrik hlakkar móts, hneigiborði Viðris meyja. f) *sepes* bákr brodda gáangs. g) *rota* hjól Högna meyjar. h) *rupes* bjarg skjöldunga veðrs. 4) *brachii bellatoris* a) *sol* bjúgröðull Fróða bógar. b) *luna* raudmáni Hèðins bóga. 5) *navis* a) *luna* hlémáni nausta blakks, máni reidar Ræs, túngl tینگla tångar. b) *agger* garðr Gamla sóta, garðr

Glamma sóta, hnitveggr veltireyðar víðiss. 6) *denominatur ab armis*. a) *terra, solum gladii* grund mistar lauka, setr randa reyrrar, bryggja Yggjar slíðra, hólmr fenris randa. b) *scopulus* α) *telorum* láttur valrúgar Ellu. β) *gladiatorum* sker sköglar elda. c) *navis sagittarum* skautbjörn Gúsar nauta. d) *phalanga securis* hlunnr hlífar flagðs. e) merki hildar borðs, hnigþili randa stranda. 7) *solum gigantis* (v. B 9) stallr Hróngnis fóta, blað Hróngnis ilja, þilja Hróngnis ilja, ilflet örnis spjalla. 8) *navis Ulli* (B 10) knörr örva áss. D) *quatuor verbis appellatur* 1) *nubes pugnae* ský skelfhríðar sköglar borðs. 2) *ornatus bellatorum* lauf runna Leifa landa. 3) *solum gladiatorum* stallr stekkvífura hlífar þeys (*gladius* D II 1). (4) *curvus orbis clipei* baugnöf hjóls Högna meyjar). 5. *solum gigantis* brú ilja fjalla Finns, blað ilja Þrúðar þjófs. *Epitheta clipei* blár, bleikr, blikhvít, blóðdrifinn, blóðrodinn, baugnafadr, ljóss, rauðr, raudljóss, breiðr, brandvorpinn, dreyrfár, fagr, fagrrendadr, gjallr, grannr, grænn, gulr, hallgeislaðr, hjaldrborinn, hjörklofinn, hvítur, hreingörr, hreingróinn steini, loptvarðadr lýngs harða, járnvarðr, steindr, roðinn, ómjúkr, ramligr, skrautbúinn, skygðr. steinfarinn, þykkur, þunnvaxinn.

orbis v. circulus clipei baugr, rönd, baugnóf. *manubrium cl.* mundriði. *lorum cl.* fetill, seil. *asser clipeorum (in navi)* skjaldrim. *testudo clipeorum* skjaldborg. *clipeis munire* skjalda, skilda. *clipeo munitus, ornatus* targaðr, tjargaðr, skjaldbúinn, fagrskjaldaðr. *clipeo decorus* skjaldprúðr. *clipeum cruentum gestans* blóðskjaldaðr. *clipei tractandi peritus* skjaldfímr, skjaldkænn. *qui clipeis ornat, munit* skjöldúngr, skyldir, -skildir. 1. *navis*. 2. *piscis*. 3. *annulus*. 4. *orbis*. 5. *ursa*. 6. *tilia*. 7. *gladius*. 8. *tabula*. 9. *mensa*. 10. *ora*. 11. *tapes*. 12. *terra*. 13. *serpens* 14. *ursus*. 15. *lupus*. 16. *protectio*. 17. *nympha* 18. *balleus*. 19. *tumultus*. 20. *picea*. 21. *foris Valhallae*. 22. *agger*. 23. *accipiter*.

Clivus bakki, brekka, kleif, klif, gleif, hlið, rípr. *cl. splendidus* dýrgleif. *cf acclivitas, terra*.

Clunes adustus brunnirazi (subst.).

Clupea síl, síld. *den.* akrmurur jökla (pl.). *cf halec*.

Coarctare þraungva, þröngva, þreyngja, þrýngja. *dense coarctatus* þraungskorðaðr.

Coassatus pulchrè skarfagr.

Coaxare (de ranis) æpa.

Cobitis (piscis) grunnúngr.

Coccyx gaukr.

Cochlea auris hlust.

Cochleare spánn. *c. corneum*

hornspánn. *c. Helae* affeldr. *cf assula*.

Coclio heita, (eldgerð).

Coena verðr, virðr, náttverðr. *c. amp/a* gambansumbl. *cf cibus, esca, victus, prandium, convivium*.

Coenatus mettr.

Coercere halda, hegna, hemja, birta *qui coerces* haldandi, hegnir, hirtir, þjálfri, þjálmri. *cf cohibere, compescere, defendere, punire*.

Coetus ferð, flaumr, herr, hópr, kóri, lið, sjót, sjöt, skóli, sögn, sókn, sút, sveit, þjóð. *cf adgressio, agmen, chorus, copiae, habitaculum, multitudo, populus, schola, sedes, sex*.

Cogere kúga, neyða, þvinga. *in angustias c.* þraungva, þröngva, þreyngja, þrýngja. *cogi* hljóta, mega, verða. *coactus* tregr. *cf coarctare, premere, urgere; adipisci, fieri, posse, teneri*.

Cogitare ætla, etla, hugsa, hyggja, vætta, þenkja. *cogitabundus* hugsí. *cf decernere, destinare, imaginari, statuere*.

Cognatio (sif). *cognitione junctus* sífjaðr, sífjgr, sífuna.

Cognatus frændi, hnefi, nefi, nepi, kon, konr, mögr, niði, niðr, sefi, sífi, spjalli; átniðr, áttniðr, ættniðr, átrunnr, átruðr, átrunnr, áttkonr, áttstafr, ættstafr, áttúngr, ættíngi, ættniðj-úngr, höfuðniði, sífjúngr, spjallandi. *adj.* náinn, naborinn. *cognati* átt, ætt, niðjar. *cf*

debitus, filius, necessarius, nepos, obligatus, prognatus, propinquus, genus.

Cognomen kenninafn.

Cognominis a) *masc.* nafni, samnafni. b) *fem.* nafna.

Cognoscere kenna, spyrja, þekkja. *explorando c. kanna. certo nuntio cognitum sannfregit, sannfrétt, sannspurt. qui cognoscit* kennimeidr, kennir. *qui vere cognoscit* sannvitandi. *cf adscribere, animadvertere, conspiciere, docere, imputare, indicare, monstrare, nosse, ostendere, quaerere, sentire, videre, vindicare.*

Cohabitate húa saman.

Cohibere halda, hemja, hepta, hirta, hnekkja, knekkja, stöðva. *qui cohibet* haldandi, hirtir, stöðvir. *cf coercere, repellere, reprimere, sistere.*

Cohors fylki, ferð, þjóð. *c. praetoria* verðung. *cohortes* rásir, morðs ferðir. *cf agmen, caterva.*

Colere blóta, fága, rækja, rækta, (tigna). *qui colit* rækir, -blótr. *qui recte colit* réttfágandi, skapfrömuðr. (*cultus populo* helblótinn ǝ: herblótinn). *cf curare, polire, venerari.*

Collabi hníga, hrata. *cf cadere, labi.*

Collectio safn. *cf copia.*

Collidere koma saman. *collidi inter se* gnata. *cf convenire.*

Colligare draga saman, dragast, kneyta, knýta, samanbinda. *cf*

coniungere, contrahere, copulare, ligare, trahere.

Colligere lesa, safna, samna, tína. *c. cavá manu* gaupna. *passim colligendus* viðless. *qui colligit* tínir, -samnaðr. *cf congregare, convocare, legere, loqui, numerare.*

Collineare forma.

Collis áss, bekk, háls, hóll, holt, leiti, þorp, (stopir *f pl.*) *cf campus, collum, oppidum, scamnum, terra.*

Collisio gnat, gnot, gnaust, gnaustan, hnit, mót, sköll, gagnfór. *cf conflictus.*

Collocare fela, láta, leggja, setja, skipa. *quae collocat* sjötul. *malè collocatus* misfenginn. *cf condere, constituere, disponere, instituere, ordinare, ponere, sedare.*

Colloqui dæma, rýna, senna, spjalla, bregðast orðum, takast orðum. *c. cum aliquo* hera e-m annspjall. *colloquens* andspillir, annspillir. *cf iudicare, loqui, sumere.*

Colloquium mál, orð, rúnar (*pl.*), rúnir (*pl.*), andspilli, annspilli, annspjall. *cf litera, rumor, sermo. c. sincerum* hugaðsræða. *colloquia iucunda* gamanrúnar, gamanþing, teiti-mál. *materia colloquii* málsefni.

Colluctatio fang, fangremmi. *c. cum morte* helstrið. *c. lenta et anceps* þóf. *cf amplexus, difficultas.*

Colluctator fangvinur, hnitbróðir. *cf adversarius.*

Colluctatrix fángvina.

Collum háls, (hust, hóst, óst).
collum amplecti hálsa. *collo incurvo* gagháls. *collo crasso* hálsdigr. *collo candido* kverkhvitr. *cf faux, iugulum.*

Collustrare birta, lýsa. *cf celebrare, declarare, exhibere, illuminare, illustrare, lucere, notum facere, ostendere, praedicare, promulgare, significare, splendere.*

Colluvies soll.

Colonus búí, búmaðr, búþegn, karl, þegn. *pl.* búandmenn. *den.* lebrigðir, læbrigðir; týr topta, veitandi fjár, boði ullstakks. *c. liber* höldr. *colonis ortum* höldbórit. *cf incola, rusticus.*

Color litr 1), hallr, men, steinn; *den.* a) *sol libri* sól bókar. b) *os terrae (lapis)* leggjar jarðar. *per homonym.* = *nanus* (Litr) hilmir hólmleggjar. 1) *nanus, bos, salmo, gigas. colore faciei lucido* hjartlitadr. *cf forma, lapis, saxum, species, torques.*

Colorare lita, strykkva, (steina). *coloratus* litkaðr, steindr, steinfarinn, hallgeislaðr, hallgislaðr. *p. lchrè coloratus* fagrstrykkvinn. *cf cruentare, pingere, rubescere, tergere.*

Columba dúfa.

Columnen krapti, stafr, stoð, stuðill. *cf baculus, fulcrum, robur, statumen.*

Columna súla, stoð, stöð, súl, pollr; -stólpi. *den.* fótlegr

fletbjarnar veggja. *cf adimentum, adminiculum, trabs.*

Colus rokkr.

Colymbus himbrin, lómr, þeist.

Coma hárr, lá, lokkr, haddr, skör, skopt, sverðr, svörðr. *den. appellatur.* 1) *herba seges, silva, sentis &c) capitis vel eius partis* hádyrnir, svarðakr; akr höfuðs, akr hvirfils, akr hlýrs, akr vanga, akr hnakka, akr reikar, akr svarðar, akr ennis, ölr vanga, viðr hauss, viðr hjarna, rúfr reikar, skógr hauss, skógr hjarna, skógr höfuðs, rá skalla, teinn skarar, sef sverðar, þyrnir hjarna. 2) *barba cutis* grön svarðar. 3) *funis cutis* svarðfestr, þátr svarðar. 4) *nix capitis* hausmjöll. *c. incomta* lúfa. *Epith. comae* bleikr, hvitr, helagr, svartr, úfr, úlfgrár. *comā candidā* hjarthaddaðr, haddbjatr, bleikhaddaðr, hvíthaddaðr. *comae lavatio den.* sefþeyr sverðar. *comae incrementum* hárvöxtr. *qui comam detondit* hárskerðandi. *laesor comae* hárskaði. *cf capillus, caput, pilus.*

Comare kamba.

Comatus brumaðr hári, (hárr), -faxaðr, -haddaðr. *pulchrè c.* hárfagr, skararfagr. *cf iubatus.*

Combibere drekka á e-n.

Comburare brenna, sviða, uppbrenna. *comburì* brenna, heitast. *cf urere, calefacere.*

Comedere eta.

Comes sinni, sinnr, fylgjari,

förunautr; burgeis; *fem.* sinna. *comites* kníar, liðar, laðmenn, leiðmenn; ferð (*coll.*). *comes gratus* vilsinni. *comitum prae-stantium studiosus* ferðvandr. *cf commilito, socius.*

Comestio eta. *cf esus.*

Comice kýmiliga.

Comis hyrr, lættr, mjúkr, þýðr, mjúkligr, góðlátr, blíðgeðr, fjölgegn, hvargegn, málþings vanr. *c. in pugnâ* sóknþýðr. *cf adfabilis, blandus, bonus, clemens, concinnus, levis, mollis.*

Comitas blíða.

Comitari fylgja, beima, at-fylgja.

Comitatus fylgi, fylgð, fylgja, gengi, sinni. *defectus comitatus* gengileysi. *cf successus.*

Comiter blíðliga, kunnliga.

Comitia þing, alþing. *cf conventus.* *c. habere* þinga. *comitiorum dies* þingdagr. *comitiorum frequentia* þingdrifa. *legitima in comitiis* obser-vanda þingskil. *delectum comitiorum habens* þingveljandi. *in comitiis potens* þingríkr. *qui comitia frustratur* þingloga.

Comitialis vir þingmaðr. *c. locus* allvángr.

Commemorare geta, tína, þátta. *cf capere, enumerare, memorare, recensere, repetere.*

Commendatio lof. *cf laus.*

Commilitones liðar, liðmenn, liðsmenn. *cf comes, miles, socius.*

Comminari ægja, øgja. *cf terrere.*

Comminutio heit (*pl.*). *cf minae.*

Comminuere melja, mylja. *qui comminuit* -mólnir.

Commiscere blanda, blanda saman, sukka. *commixtus* hverfðr. *cf miscere, vertere.*

Commissum lán. *cf creditum, donum, munus, mutuum.*

Commissura (navis) skór. *cf coma.*

Committere vinna. *cf facere.* *c. praelium v. pugnare, strages.* *committi (de pugna)* gánga saman. *cf ire.*

Commodare beina, ljá. *cf praebere.*

Commode hagliga. *cf apte.*

Commodum þagn, hagnaðr, hagr, þrif. *commodis carens* kostalaus, kostávanr *cf conditio, emolumentum, fortuna, lucrum, successus, usus, utilitas.*

Commodus hægr, hentr, linr, linnr, nýtr, hagligr, hógligr, skapligr, þekkiligr, hagþekkr, inndæll, ángrlauss. *aequè c. jafnþarfr.* *cf acceptus, aptus, facilis, gratus, iucundus, laetabilis, laetus, lenis, placidus, utilis.*

Commonefacere minna. *cf monere.*

Commoratio búð, dvöl. *c. in vitâ* lífdvöl. *cf domus, mansio.*

Commovere hrista, vekja. (*commovi* klökkva, klekkva,

kleykkva). *commotus* (valde) alklökkur. *cf excitare, gemere, quater, singultire.*

Communicare verja, (miðla). *communicatu difficilis* tormiðlaðr. *cf adhibere.*

Commutare skipta.

Commutatio skipti, snúðr.

Compactio clavorum in navi saumför. *cf sutura.*

Compactus pulchrè skarfagr.

Comparare aflla, finna, græða, heimta, heyja, merkja (sér), orka, skepja, verka, vinna. *qui comparat* græðir. *comparatu facilis* auðfengr, auðsóttr. *subitò comparatus* bráðfengr *cf acquirere, augere, facere, formare, invenire, pollere, recipere, signare, valere.*

Comparare líkja. *cf conferre.*

Comparatio minni. *cf memoria.*

Compter guðfaðir.

Compellare heita, kalla, kallsa, kvedja, kveða á. *cf adloqui, loqui, salutare.*

Compellatio kalls, kæra, atkvæði.

Compellere (in septum) rétta (e-m).

Compensatio endrþága, iðgjöld (pl.) *cf praemium.*

Comperire vita. *cf animadvertere, sentire, videre. compertus* auðsærr, vitaðr. *cf destinatus, exploratus.*

Compes fjöturr, lás, fasthaldr. *o. lupi Fenreris* Gleipnir, Gleifnir. *cf clavus, vinculum.*

Compescere hemja, hepta. *cf coercere, opprimere.*

Compingere fella. *cf deicere.*

Complanare slétta. *cf planus, lenire.*

Complanatio rétti. *cf explicatio.*

Complecti spenna. *qui complectitur* spennir. *qui (passis digitis) complectitur* yfirspennandi. *cf amplecti, spargere.*

Complementum fylling, magnaðr. *cf auctio.*

Complexus fang. *cf amplexus, colluctatio.*

Complures hundmargr, hunmargr, hunnmargr (sing.).

Componere semja, setja saman. *qui componit* semill, sjötull. *quae c. sjötul. cf conformare, constituere, efficere, facere, ordinare, parare, sedare.*

Compositus (animo) bilgjarn, stiltr. *cf tranquillus, modestus.*

Computatio -drekka, drykkja, gildi, sumbl, suml, öldrykkja, öldrukkja. *c. iucunda* gamandrykkja. *computatione celebrare* drekka. *computationi deditus* sumblsamr. *cf cerevisia, potus. tributum, libere.*

Comprehendere fá. *c. manu* greipa. *cf capere, includere.*

Comprehensio spenna.

Compressio troð.

Comprimere kreista, pressa. *cf premere.*

Comprobare sanna, sæma, skýra. *cf credere, decorare, demonstrare, probare.*

Computare reikna. *cf numerare*.

Computatio reikningr. *c. anni* ártal. *cf ratio*.

Conari kosta. *cf impendere*.

Concavitas svángr. *cf jejunos*.

Concedere selja, unna. *cf dare, amare*.

Conceptio getnaðr.

Concertator hnitbróðir.

Concha brimróti.

Concidere (*act.*) bola, brytja.

Conciliare árna, finna, geta, rækja. *cf capere, curare, invenire, ire*.

Concilium lið, málstefna, þing. *concilia nocturna* náttþing. *cf congressus, conventus, copiae*.

Concinnatio mjöt. *c. carminis* óðgerð. *cf fabricatio*.

Concinnus mjúkr. *cf comis*.

Concitare bræða, æsa, þsa, øsa, etja, geysa, hvetja, hverssa, hvessa. *concitatus vento* byr-rammr. *cf accelerare, acuere, cibare, excitare, immittere, incitare, movere, praeda, ruere*.

Concitor hvati, hvessir, hvötuðr, hötuðr. *cf incitor*.

Conclave karmr, salhús.

Conclusio lok. *cf finis*.

Concoquere mæltta, (melta).

Concordia sátt, samþukkja. *cf consensus, gratia, pax, reconciliatio*.

Concors sátt, samþykkr. *cf pacatus, reconciliare*.

Concremare brenna. *concremari* brenna.

Concubare byggja saman, leggjast (með konu); breiða blæju, verja (mey) blæju.

Concupiscere flikjast, mæta. *cf aestimare, cupere*.

Concurrere samlaupa. *cf conspirare*.

Conculere dýja, hrista, skaka, skelfa, (ryskja). *qui concutit* hristir, hrystir, hrvtir, skelfir, -skjálfr, -ristir. *concuti* bifast. *cf movere, percellere, quater, terrere, tremefacere*.

Condemnatio fellidómr, sektar orð.

Condere fela, hírða, hylja. *cf abscondere, adservare, celare, collocare, custodire, humare, reponere, sepelire, tegere, tradere, velare*.

Condicere mæla. *cf indicere, fari*.

Condimentum krydd.

Conditio dagr, dæmi, eðli, öðli, far, hagr, hlutr, hluti, kaup, kostr, ráð. *c. melior* batnaðr. *commoda vitae c.* örkošta. *conditiones iniquae* afarkaup. *cf cibus, commodum, consilium, copia, dos, exemplum, facultas, genus, gressus, optio, patrimonium, praestantia, res, sors, status, tempus, virtus*.

Conducere leigja.

Conducit (*impers.*) hentar.

Conduis (*promus*) bryti.

Condylus köggull.

Confabulari dæma, hjala, spjalla. *cf iudicare, sermocinari*.

Confabulator máli, spjalli.
cf familiaris.

Confabulatrix mála, rún,
rúna.

Confectio gerð, gjörð. *cf*
factio.

Conferre líkja. *cf compa-*
rare, similis.

Conferre se hverfa. *cf*
vertere.

Confert (*impers.*) hentar.

Confessor játari, játtari.

Confestim bragðs, fljótliga,
hráðliga, snarliga, snarla. *cf*
cito.

Conficere árna, vinna, víða.
confectus framgengr. *non con-*
fectus ólagaðr. *qui cito con-*
ficil flýtir. *cf facere, ire, pro-*
perare.

Confidenter tryggiliga.

Confidentia traust, hugborð.
c. in amicis vintraust. *cf*
audacia, fiducia.

Confidere treysta, treystast,
treysta á, treysta uppá, trúa.
nimum c. oftreysta. *confidens*
tryggr. *confidens viribus* þróttar-
djarfr, þróttardjarfr. *cf fidere.*

Confinia regnorum landa-
mæri.

Confirmare magna, meгна,
remma, styrkva, tryggja, tryggv-
a. *qui confirmat* magnaðr,
-magnaðr, -mögnoðr, -styrkir,
-tryggvir. *animum confirmans*
þekfæðandi. *cf augere, cor-*
roborare, fidus.

Confirmatio magnaðr, remm-
ing. *cf auctio.*

Confltere játta. *cf adfirmare,*
consentire.

Conflictio gnaust, gnaustan,
hnit. *cf collisio.*

Conflictus hnit, mót, sköll,
svipun, svipon, þing, gagnför.
cf collisio, conventus, pugna,
punctio.

Conformare semja. *qui*
conformat semill. *cf componere.*

Confossus hvatinn.
(*Confringere* mölva). *qui*
confringit -mölvir.

Confunderes sulla. *cf miscere.*
Congelare svala, (sýla). *con-*
gelatus sýldr, frörinn.

Congelationes frerar.

Congerere bera saman.

Conglaciare svala.

Conglobari sella.

Congredi hittast, gángast at.
cf invenire.

Congregare safna, samna.
congregari flykkjast. *qui con-*
gregat -samnaðr. *cf colligere.*

Congressio stefna.

Congressus fundr, þing. *c.*
colloquendi causá málstefna,
málþing. *c. optatus* óskafundr.
cf conventus, directio.

Congrue hagliga. *cf apte.*

Congruenter skapliga.

Congruus hæfr, hæfligr,
mátuligr, skapligr. *congruum*
sköp (*pl.*). *cf convenire.*

Coniector heitir. *cf inci-*
tator.

Coniectura geta. *coniec-*
turam facere geta.

Coniectus (*subst.*) skot.

Coniicere flægja, geta,

henda, kasta, skjóta, slöngva, steypa, varpa, verpa, (þeyta). *qui conicit* hendir, ofruni, þeytir.

Coniugium brúðfang.

Coniungere hnepta, hneypta, hnypta, samanbinda, samtengja. *coniunctus* samheldr; klús. *cf colligare*.

Coniux a) *in genere* maki. b) *o*: *femina* beðja, sinna, beðvina; brúðfang. *coniuges* hjón. *cf aequalis, amica, consors, domestici, familia, socius, sponsa, uxor*.

Connivens hvikeygr.

Connubium ráð. *c. cum uxore* brúðfang. *c. cum viro* verfang. *connubio felix* (de *feminá*) versæll. *cf coniugium, coniux, consilium*.

Consanguineus átrunnr. *coll.* ætt, átt, niðjar. *cf cognatus, familia, frater, genus*.

Consecrare helga, oftra, signa, vígja. *cf crux, devovere, initiare, offerre*.

Consecratio signan, vígsla.

Consensescere eldast.

Consensus sátt; almæli. *cf concordia*.

Consentaneus skapligr. *consentaneum* sköp (*pl.*).

Consentire játta. *consentiens* jáinn, fjöljáinn, samhyggjandi. *de quo omnes consentiunt* jafnmælt (*neutr.*). *cf adsentire, confiteri*.

Consequi árna, bíða, fanga, geta, hæfa, hljóta, ljóta. *cf*

adipisci, adsequi, attingere, capere, nancisci.

Conserere sá. *mature consilus* ársáinn. *non consitus* ósáinn.

Consessor sessnautr, sessu-nautr, þópti, sessmegir (*pl.*). *cf sodalis*.

Considerare hugsa. *cf cogitare*.

Considere sitja saman.

Consiliarius ráðgjafi.

Consilium ráð, afráð, umráð; samkunda. *c. carum* ástráð, munráð. *c. exoptatum* óskaráð. *c. calidum* bragð. *c. dolosum* tálráð. *c. capitale* höfuðráð. *c. malum* meðalráð. *Consilii profundi* a) *subst.* ráðsnillíngr, ráðspekingr. b) *adj.* djúphugaðr, djúpráðr, ráðgegn, ráðgegninn, ráðugr, ráðsterkr, ráðvaldr, snjallráðr, ráðsviðr, ráðspakr. *consilii particips* fulltrúi, ráðu-nautr. *consilii dator* ráðgjafi. *consilia salutaria suppeditans* heilráðr (*adj.*). *communi consilio* samráða. *consilii inops* örþrifráða, ráðlauss. *consilium dare* ráða. *consilium capere* ráða. *cf arbitrium, conditio, connubium, constitutum, convivium, decretum, destinatum, facinus, factum, numen, potestas, res, status; astutus, prudens; constituere*.

Consolari fróa, hugga, stilla. *cf moderari*.

Consolatio huggan.

Consolator huggari, sannhugguðr.

Consors v. socius. c. tori (femina) bedja, bedvina. *consortes* limir.

Consortium lag. *cf modus.*

Conspectus auglit, sjón, sýn. *cf adspectus, evidentia, oculus, perspicuitas, spectaculum.*

Conspargere ausa, dreifa, stökkva. *conspersus* drifinn. *valde conspersus* fjöldrifinn. *cf adspargere, circumdare, spargere, perfusus.*

Conspicere kenna. *cf cognoscere.*

Conspicuus friðr, sýnn. *cf apertus, evidens, luculentus, manifestus, perspicuus, pulcher.*

Conspirare samlaupa. *cf concurrere.*

Constans trúr, þrár, stöðugr, einarðlyndr. eljangiarn, eljanhress, eljunþrár, gedfastr, óbrigðr, óvæginn, sálfastr, solfastr. *c. in dictis* fastmáll, fastorðr. *c. in amicitia* vinfastr. *cf fidus, firmus, fortis, strenuus.*

Constanter fasta, þrátt, fastliga, fastla, gedfastliga, í þrá. *cf arcte, audacter, firmiter, stricte, vehementer.*

Constantia eljan, eljun, fasti, þrá, þraut, staðfesti. *cf firmitas, fortitudo, robur, vis.*

Constare liggja. *quod magno constat* harðkeypt. *cf cubare, jacere.*

Consternari farlast. *cf trepidare.*

Consternatio fatalis fjöturr. (herfjöturr; *cf bellona*).

Constituere láta, leggja, marka, ráða, segja, semja, skapa, skepja, skipa, (stedja). *constitutus* staddr, staðinn. *quod constitutum est* sköp (pl.). *non constitutus* óráðinn. *cf collocare, componere, consilium, consulere, decernere, designare, dicere, explicare, formare, interpretari, ponere, prodere, signare, destinare, fatum, eventus, stare.*

Constitutio skipun. *cf institutio.*

Constitutum ráð. *cf consilium.*

Constringere girða, rífa, strengja. *duriter constrictus* harðsveipadr. *cf cingere, stringere.*

Construere fella, hlaða. *cf cumulare, deiicere.*

Consuere rífa. *cf constringere.*

Consuetudo kynni, siðr, vandí, venja. *c. perversa* ósiðr. *cf character, mos.*

Consulere ráða. *cf constituere.*

Consultatio oraculi frètt.

Consultum ráðuligt (n. adi.).

Consultus ráðsnjallr.

Consumere eyða, mýgja, sóa, eta, spenna. *c. fortunas* ama aurum. *consumi* þverra. *cf comedere, delere, prodigere, serere, trahere.*

Consummatus gerr. *cf facere.*

Consumtor auðr, eyðir, fergir, rýrir, töpuðr, vélir, vælir, þverrir, fengeyðandi; -þverrandi.

cf deletor, exstirpator, perditor.

Contabescere morna.

Contabulare repta.

Contaminare dökkva. *cf obscurare.*

Contemplatio rýni.

Contendere deila, jaga, senna, þræta, þreyta. *de itinere* dragast, stefna, stemna. *cf dividere, disputare, disserere, litigare, loqui, procedere, trahere, transire.*

Contentio deild, erring, kapp, róg, saga, senna, sök, þræta, (joll); bekkdómur, þrádrátr. *c. summa, nimia* ofrkapp. *c. summa virium* almátr. *c. hominum* aldarróg. *c. verborum* kappmæli. *cf altercatio, calumnia, causa, dissidium, divisio, rixa.*

Contentiosus keppinn, sleitinn, kappfúss, kappsamr, kappstuddr, rógssamr. *cf bellicosus, jurgiosus, certare.*

Contentum esse una. *cf habere.*

Contexere (vinda). *contextus* undinn.

Contignatio lopt. *cf tabulatum.*

Continenter ey, sí. *cf semper.*

Continere halda. *cf retinere, tenere.*

Contingere geta, henda, skotna, verða auðit. *cf capere.*

Continuò samfast.

Continuus endlánger, enn-

lángur, einarðr. *cf perpetuus, sincerus.*

Contorquere slöngva, snúa, vinda saman. *firmiter contortus* harðsnúinn. *in orbem contortus* hrínglaginn, hrínglæginn, hríngleyginn. *cf conii-cere, iacere, torquere, vertere.*

Contra á, endr, fyrir, gegn, gögn, gin, ígegn, ígögn, við, at móti. *cf adversus, ante, cum, obviam.*

Contradicens gagnmáluqr.

Contrahere dragast, kreppa, draga saman, *c. vela* hláða seglum. *contractus* neppr, öngr. *sero contractum* síðhlaðit. *cf colligere, trahere, angustus, arctus.*

Contrectare manibus þreifa.

Contremiscere pipra.

Contristari glúpna, hnípa, hnípna, hryggvast. *contristatus* sítuaukinn. *cf dolor, lugere.*

Contristator grætir.

Contrito animo linhjartaðr. *cf tristis.*

Controversia sök, deildir *pl. cf causa, divisio.*

Contubernalis mötunautr, sessnautr, sessunautr, sessmegir *pl. cf sodalis.*

Contumacia þrjútska, þverúð, þrályndi, etju lund. *cf animus, pertinacia.*

Contumax baldinn, greiþr, þrjútr *subst. cf intractabilis, nequam, pertinax, protervus, rapax.*

Contumelia flim, háð, háðung,

hneysl, hneyxl, hróp, köl, kvöl, nauð, nið, ósómi; óvegr, reitíng, skemd, sorg, spott, vamm. *c. mortifera* drápníð. *contumeliis onerare* rægja, rægja. *contumeliae obnoxius* neiss. *contumeliá non adfectus* óneisinn. *cf calumnia, carmen, cavilla, cavillatio, convicium, cruciatus, dedecus, dolor, flagitium, ignominia, iniuria, ludibrium, necessitas, probrum, scelus; pudibundus.*

Contumeliose dicta klám. *cf obscoenus.*

Contumeliose tractare hróðr-skota, ósæma. *cf vexare.*

Contumeliosus lastligr.

Contundere beysta, knosa, kremja, lemja, skella. *qui contundit* mærir, -bauti. *cf frangere, illidere, increpare, increpitare, oblidere, percutere.*

Contus áss, forkr. *c. ingens* megináss. *c. longus* háskutill. *cf iaculum, pertica.*

(*Contusio lami. cf. fractio.*)

Contusus (omnino) almeiddr. *Convenienter* skapliga.

Convenire finnast, hittast, koma saman; sama, sæma. *convenit* hæfir (*impers.*) *qui convenit* mætir. *quod convenit* sköp *pl. conveniens* hæfr, sæmr, hæfligr, makligr, mátu-ligr; sæmiligr, skapligr. *cf adtingere, collidere, congregi, esse, existere, invenire, occurrere, offendere. decorare. decere, aequalis, dignus,*

congruus, excellens, par, praestans.

Conventum sáttmál. *cf pactum.*

Conventus fundr, leið, lið, lög *pl.*, mót, sókn, þíng, þíngmót, ofþíng. *c. universalis* alþíng. *c. privatus* húspíng. *c. amatorius* anþíngi, ástafundr, manþíng, yndisferðir *pl. c. gloriosus* snyrtimót. *c. ingens* meginþíng, reginþíng. *c. terribilis* geigurþíng. *c. streperus* gnýþíng. *conventum agere* þínga. *conventum agens* -þíngaðr, -þínguðr, viðþíngaðr, þíngnorúngar *pl. qui conventum frequentant* þíngheimr *coll. ad conventum incitans* þíngeggjandi. *in conventibus audax* þíngdjarfr. *dies conventus* þíngdagr. *cf adgressio, comitia, concilium, conflictus, congressus, copia, invertum, lex, occursus, quindecim, via.*

Conversio snúðr, sveipr. *cf impedimentum, mutatio, rotator.*

Convertere snúa, venda, vísa. *c. se (aliquò)* snugga, hverfa. *cf vertere, dirigere, monstrare, demonstrare.*

Convexitas hvoll, hváll.

Convexus hveldr, hveltr. *convexum* hjálmr. *convexa caeli* hvolf *pl. cf lacunar.*

Convicium hróp, jarmr, nið, róg, sáryrði *pl.*, (joll) *c. letale* drápníð. *cf calumnia, carmen, contumelia; probrum, balatus.*

Convictor mótunautr.

Convivae bekkjunautar, bekk-sagnir. *cf* *contubernalis*.

Convivalis laetitia ölteiti. *c. lectus* ölbekkr. *sermones convivales* ölmál, öldrmál.

Convivator mjaðveitir.

Convivium drekka, jól, sumbl, suml, samkunda. *convivii decus* bekkskrautuðr. *cf* *cerevisia, consilium, dapes, epulae, festum, potus*.

Convocare safna, samna, stefna. *qui convocat* -safnaðr, -samnaðr. *cf* *colligere, dirigere*.

Convolvere vefja saman.

Conus toppr. *cf* *apex*.

Cophinus -laupr, meiss.

Copia 1. gnótt, gott, kostr, makt, magt, nægð, of. *cf* *abundantia, bonitas, conditio, multitudo, nimietas, potestas; nonaginta. c. verborum* orða malt. *cf* *polenta. c. puellarum* mankygni. 2. *copiae* gengi, helfingr, helmíng, lit, lið, neyti, safn, sinni, víglið. *copiarum evocatio* útbod. *copiis abundans* liðdrjúgr. *copiarum exiguus numerus* aflfátt. *cf* *auxilium, coetus, comitatus, consilium, conventus, exercitus, fortuna, ordo, praesidium, successus*.

Copiosus auðigr, drjúgr, ærinn, orinn, yfrinn, yrinn, ærr, frekr, þykksettr. *cf* *abundans, largus, magnus, multus, nimius, sufficiens, magnopere, saepe, vehementer*.

Copula samband.

Copulare tengja, samanbinda. *cf* *colligare, iungere*.

Coquere sjóða, vella. *de metallo* brenna. *de pane* baka. *qui coquit* -sjóði. *coctus* brennheitr, eldvellr, seyðr. *cf* *ardere*.

Coquus bras, matsjóði, matsveinn, hvergetir. *c. Valhallae* andhrímnr. *cf* *lixa*.

cor hjarta, gollorr, negg, hnegg, akarn, eiskald, æisköld, eisköld, æisköldr. *Denominations. A. uná voce compositá. 1. via vitae* fjörbraut. 2. *pulpa vitae* fjörsegi. 3. *lapis animi* geðsteinn. 4. *glans animi* móðakarn. B. *duobus verbis. 1. animi* a) *demus* hús hugar. b) *terra* jörð hugar, jarðir geðs *pl.* c) *saxum* berg hugar, steinn huga, steinn þröttar, mýll hugar. d) *fructus* α) *glans, nux* (*cf* fylvíng) hnot huga, akarn dólg. β) *pomum* epli hugar. γ) *granum* korn hugar. 2. *pectoris* a) *saxum* steinn brjósts, mýll brjósts, mýll geðvángs. hallr hugstrandar. b) *fructus* α) *glans, nux* (*cf* B 1 d α) hnot brjósts, akarn aldrklifs. β) *pomum* epli brjósts, epli aldrklifs. γ) *granum* korn brjósts. 3. *domicilium sanguinis* rann bensæfar. C. *vocatur lapis in pectore* steinn í minnis garði. *cor tremulum* bifstaup. *cor adficiens* hjartnæmr. *Epith. cordis* beiskr, harðr, fránn.

Coram frammi, fyrir, fyrir,
fur, fer. *cf ante.*

Corbis viminea vandlaupr.
cf cophinus.

Cordatus horskr, hoskr,
hugall, hugull, geðsnjallr,
geðsvinnr, hyggju bjartr. *cf*
attentus.

Coriarius den. snákr brákar,
skapdreki skinna, naðr leðrs,
geirröðr hrökkviskafls húða.

Corium húð, leðr, skinn.
cf cutis.

Cornix kráka. *c. noxia*
meinkráka.

Cornu horn. *den. hasta*
frontis ennigeirr. *arbor aurium*
viðr eyrna. *arbores incurvae*
capitum bjúgvíðir hausa. *spec.*
cornu bovis den. appellatur
a) *gladius vel hasta* atgeirr ýra,
ennigeirr uxa, hjörr hæfis,
lögðir okreins, mækir sveiðuðs,
mækir hjarðar, fleinn hauss
hæfis. b) *rostrum (prominentia)*
trjóna farra. *c. Heimdali*
(*etiam de poculo*) gjallarhorn.
c. securis hyrna. *c. aciei*
armr. *cornibus auratis* gull-
hyrindr. *cornibus insignis*
horngöfugr. *cf. poculum.*

Cornus heggr, hæggr, hægr,
hoggr, höggr.

Cornulus -hyrindr; hyrningr
subst.

Corolla garðr. *cf. agger.*

Corona kóróna, króna, krúna.
c. spinea þyrnkrúna.

Coronare kóróna.

Corpus búkr, lík, líki,
líkami, líkamr, hörund. *den. a)*

area pulmonum lúngtorg. b)
strues vitae köstr lífs. *c. huma-*
num hold. *medium corporis* líf.
pars inferior corporis fótalutr.
crasso corpore þjokkvaxinn.
robusto corpore harðvaxinn.
corpori adcretus holdgróinn.
cf cutis, forma, funus,
pectus.

Correctio rétti. *cf explicatio.*

Corrigia þvengr, þvingr. *cf*
lorum.

Corrigere rétta. *cf. rectus.*

Corroborare efla, magna,
megna, remma, sterkja, styrkva.
qui corroborat magnaðr, -magn-
uðr, magnandi, -styrkvir. *cf*
alere, augere, confirmare,
firmare, implere, satiare,
saturare.

Corroboratio remming.

Corrumpere blygða, glepja,
rengja, spilla. *non corruptus*
óspiltr. *cf decipere, depravare,*
impedire, infatuare, laedere,
torquere, violare, vitiare.

Corruere gnata, hrapa, rapa.
cf cadere.

Corruptio brjál.

Corruptor lýtir, skekkir.

Cortex börkr. *c. betulinus*
næfr. *c. delibratus in ali-*
mentum pecudibus skaf. *cort-*
tices tectorii salnæfrar. *cort-*
tice tectus barkaðr. *corticem*
adrodens barkhrjóðr. *sine cor-*
tice barklauss.

Corus v. caurus.

Coruscare glitra, glóa, merla.
cf fulgere.

Coruscus fagr, fránn, skæri-
ligr. cf *acer, pulcher*.

Corvus hrafn, hramn, rafn,
ramn, kramsi, kraumsi, krummi,
krumsi, korpr, krákr, huginn,
muninn 1), blæingr, bleingr,
boríngi, drukur, geri 2), kjalakan,
klóakan, liti, spori 3), vali,
vili 1). (1. *nanus*. 2. *canis*,
lupus. 3. *calcar*.) *Denomina-*
tiones. A. *unâ voce compositâ*.
1. *a pugnâ* dólgskári, dólgs-
svala, fólkskári, fólkstari, gunn-
gjóðr, gunnmár, gunnskári,
gunnstari, gunnsvörr, gunnvalr,
hergammr, hjaldrgagl, hjaldr-
trani, morðhaukr, morðvalr,
sigrsvanr, vígtjaldr, hilduri. 2.
a vulnere bengagl, bengiði,
bengjóðr, benmárr, benskári,
benskori, benstari, benþiðurr,
sárgagl, sárgammr, sárlómr,
sárorri, undgagl, undgjóðr. 3.
a sanguine blóðgagl, blóðhels-
íngi, blóðorri, blóðstari, blóð-
svörr, blóðtrani, blóðvalr. 4.
a cadavere hángvalr, holdbori,
holdboði, hrægammr, hrægeit-
úngr, hræskúfr, náagagl, náskári,
valfugl, valgagl, valgjóðr, val-
þiðurr. 5. árflognir, ártali 1),
blágagl, borginmóði, óvari,
óværi 2). (1. *luna*. 2. *animus*).
B. *duobus verbis*. 1. *filius*,
propinquus corvi niðr hugins,
barmi dólgsvölu. 2. *frater*
aquilae eiðbróðir arnar. 3.
vocatur avis diversi generis.
a) *accipiter* α) *Odinis* haukr
Óðins, dókkvalr dólgbands. β)
pugnae vel bellonae gyllúngr

styrjar, haukr hlakkar, haukr
geirraddar, haukr gunnar, haukr
hjørleiks, valr gunnar, valr
vígs. γ) *vulnerum* valr unda,
valr holunda. δ) *sanguinis*
haukr hrælækjar. ε) *cadaveris*
haukr hræs, valr hánga. ζ)
gladii dókkvalr dólgbands). b)
vultur α) *pugnae* gammr
gunnar. β) *cadaveris* gammr
nás. c) *passer bellatoris* svörr
Endils. d) *cuculus cadaverum*
gaukr hræva. e) *tetrao* α)
Odinis rjúpkeri Tveggja. β)
pugnae orri hjaldrs. f) *grus*
pugnae trani rómu. g) *cygnus*
α) *Odinis* svanr Yggs, svanr
Jálfaðar, svanr farmatýs. β)
pugnae svanr hlakkar, svanr
gunnar. γ) *vulnerum* svanr
sárs, svanr bens. δ) *sanguinis*
svanr blóðs, svanr sveita,
svanr dólgliðs. ε) *cadaveris*
svanr hánga. h) *larus* α)
Odinis már Yggjar. β) *pugnae*
már gunnar. γ) *bellatoris*
már Leifa. δ) *vulnerum* már
sára, már unda, skári sára. ε)
sanguinis már dreyra, már
sveita. ζ) *cadaverum* már
hánga. i) *anser* α) *Odinis* gagl
Yggs. β) *pugnae* gagl ógnar,
gagl hríðar. γ) *vulnerum* gagl
sára, gagl unda. δ) *cadave-*
rum gagl hánga. k) *lestris*
α) *Odinis* gjóðr Yggs, gjóðr
Hnikars. β) *bellonae* gjóðr
dísar, gjóðr siglfjóða. γ) *sang-*
uinis blággjóðr bengjálfrs. l)
catarrhactes bellonae skúfr
göndlar. m) *incert. gen.* nagr

blóðs, nagr sveita, dynbrokr sóknar. 4. *crabro* a) *Ellae* geitúngr *Ellu cf aquila* B 3. b) *sanguinis* sárgeitúngr sveita. 5. *appellatur anguis* snókr dýnkroka, snókr dýnflóka. 6. *venator cadaverum* veiðiviti vals. 7. *potator sanguinis* bergir ræsævar. 8. naðr sára. 9. nýtinjótr nás. 10. sker haulpa (holda). 11. hausreyti Hýmis. C. *tribus verbis appellatur* 1. *accipiter* a) *pugnae* valr vigra seiðs. b) *sanguinis* haukr hræfa dögghvar, haukr hræfa lækjar. c) *cadaveris* harmr hugins fermu. 2. *vultur sanguinis* blágammr benja kólgu. 3. *passer pugnae* svörr randa svarfa. 4. *cuculus* a) *pugnae* gaukr Gauts bragða. b) *cadaveris* gaukr munins tuggu. 5. *cygnus sanguinis* svanr dynbáru sára, svanr sverrifjarðar sverða. 6. *larus* a) *bellonae* már snyrtigerðar sverðmanns. b) *pugnae* már þings þróttar, dynsæðingr dýrbliks Leifa. c) *sanguinis* már sára sogns, már valkastar báru. 7. *anser bellonae* gögl gunna systra pl. 8. *lestris pugnae* gjóðr geira hríðar. 9. *pelecanus militum* hrókr Haddíngja vals. 10. *catarrhactes sanguinis* fenskuðr benja vala. D. *quatuor verbis appellatur cygnus sanguinis* svanr sveita sára þorns. *Epitheta corvi* blár, dökk; fránn, frekr, horskr, hvass, rammr, teitr; bláfíðr-aðr, bláfjallaðr, blásvatr, ham-

dökk, svartklæðr; dögglitr; blóðugr; hausfjaðr; árgjarn, átfrekr, sárfikinn, andvarr átu. *Vox*: gala, gella, gjalla, gnýja, hlakka, kalla. (*denominatur saepe ut aquila*).

Corylus hasl, hesli.

Coryphaeus oddviti.

Cos hein, harðsteinn. *den.* vikr stála, böl ryðs, heylliböl ryðs, (stallr Hrógnis fóta, *cf clipeus* B 9, C 7). *cote acuminatus* heinþyntr.

Costa rif. *c. navis* raung, röng. *costis adstrictis* svángriþja.

Cottabus skellr.

Cottus (piscis) marknútr, fuðryskill, fyðruskill.

Cotula fetida (herba) Baldrs brá.

Crabro (insectum) geitúngr.

Cranium hauss, hjarni; bærr (bör) heila. *cf calva, caput*.

Cras morgin. *cf manè*.

Crassus digr, þykk, þjokkr, þjökk, ballaðr. *crassum fieri* digrast. *cf gravis*.

Crategus (herba) hagþorn, hagþyrnir, hafþorn.

Crater skaptker.

Creare skapa, skepja. *cf formare*.

Creator skapari, -sköpuðr. *c. solus (omnipotens)* einskepji-andi.

Creatura skepna. *cf fatum*.

Creber optligr, tíðr. *cf adsidius, amatus, carus, celebr, exoptatus, frequens, gratus, solitus*.

Crebro drjúgt, títt, þrátt,

opt, opliga, í þrá. *cf copiosus, saepè.*

Credere sanna, trúa, treysta, treystast. *invitus ad credendum* hægintrúðr. *cf fidere, probare.*

Creditum lán. *cf commissum.*

Credulus trygg-, auðtrúa, auðginntr.

Cremare brenna.

Crepare braka, bresta, giumra, glymja, gnesta, hrikta, járma, klappa, klifa, hrynja, skrapa; glaupsa, þruma. *cf clangere, crepitare, cudere, frangere, iterare, nugare, repetere, rumpere, strepere, stridere, tundere, garritus.*

Crepida leistr. *cf solum.*

Crepido bakki, barmr, brún, þrömr. *cf margo, cra.*

Crepitare skrapa. *crepitans* (fig.) veimáll. *cf crepare.*

Crepitus brak, glamm, glymr, hlöm, hlömm, þrymr, þutr, þytr. *cf fragor, fremitus, sonus, strepitus.*

Crepusculum húm, skæra, aptanskæra. *cf diluculum.*

Crescere vaxa, gróa, þróast, bella vexti. *cr. facere* vaxa. *cf florere, germinare, gliscere, ingravescere, pullulare, turgere, virescere; augere.*

Creta insula Kريت.

Crimen deild, grand, lýti, vít, víti, afgerð, afgjörð, sakrúnar pl. *criminis convictus et damnatus* sekr, segðauðigr. *cf calumnia, culpa, damnum, delictum, divisio, peccatum, scelus, vitium.*

Criminatio róg. *cf calumnia.*

Crinis hár. *cf capillus, coma, pilus.*

Crocire gala, gella. *cf canere, sonare.*

Cruciare kvelja, pína, plága, þjá. *non cruciatus* ókvaldr. *cf adfligere, necare, punire, vexare.*

Cruciatus harmkvæli, kvöl, köl, kvelling, pína, pínung, pínsl, písl, plága. *qui cruciatus avertit* kvölbannaðr. *sinè cruciatu* pínulauss. *cf adflictio, contumelia, dolor, iniuria, vexatio, vis, poena, tormentum.*

Crudelis greypr, grimmr, úfr, grimmhugaðr, grimmlundaðr, grim múðugr. *valdè cr.* hvargrimmligr, megingrimmr. *cf acerbus, bellicosus, difficilis, dirus, ferox, immanis, noxius, periculosus, saevus, vehemens.*

Crudelitas grimd, grimmeiki, grimmeikr. *cf saevitia.*

Crudeliter greypiliga, grimmliga, meinliga, meinsamliga, sáluga, sárla. *cr. positus* grimmsetttr. *cf atrociter, duriter, inclementer, nocenter, saeve.*

Crudus hrár, rár.

Cruentare hrjóða, rjóða, lita. *qui cruentat* lituðr. *cf colorare, rubefacere.*

Cruentatio -roð. *cr. campi* vallroð.

Cruentus blóðigr, blóðugr, blóðögr, blóðroðinn, blótroðinn, blóðrekinn, dreyugr, drerugr,

drorugr, drærugr, dreyrblandinn, dreyrfáðr, dreyrfár, dreyrrekinn, dreyrserkr, hrædreyrugr, hræugr, mordaukinn, roðinn, úrigr, valdreyrugr. *proram puppinque cr.* stafnblóðigr.

Crumena sekkr, sjóðr, fèsjóðr. *cf saccus.*

Cruor sveiti. *den.* hræsoll, ræsær, valdögg, sær ara, bland hræfa, fen bens; *eitr. cf sanguis. venenum.*

Crus (pedis) leggr. *den. aedes medullae* salr mergjar. *cf brachium, pes. crura* boglimir. *cf brachium. cruribus altis* hábeinn. *cruribus tortis* beinrángur, rángbeinn.

Crusta húð. *cf. cutis.*

1. *Cruz* kross; vargrtré. *denom. equus funium* sleipnir hörva. *cf patibulum.*

2. *Cruz sancta* kross, krúx, krúciús; kross himinstýriss. *den. sella patientiae* eljunstóll. *columna victoriae* sigrstöð. *decus mundi* þýði heims. *arbor vitae hominum* lífstré þjóðar. *columna opifera* hneigistólpi hjálpar. *flos rerum sanctarum* blómi helgra dóma. *caelorum clavis* lykill himins vistar. *Epith. crucis sanctae* sigrtrúr. *signum sanctae crucis* krossmark, sigmerki, Krists mark, guðs mark, píníngar kross, merki sólar drottins. *signo crucis notare* krossa, signa. *crucis signatio* signing, signan. *Cubare* hvíla, liggja. *c.*

incurvum hnúka. *cf iacere, quiescere, constare, promptus.*

Cubiculum gólf, karmr, salr, set, sett, salhús, -stufa, (stofa). *famula cubiculi* salkona. *cf aedes, conclave.*

Cubile hvíla, beðr, látr, látrr, lega, sæng, sæing, hvílbeðr, ílega. *cubile linteis stratum* línbeðr. *cf. lectus, culcita.*

Cubitio lega.

Cubitus alin, öln, álmbogi. *cf ulna.*

Cudere klappa, slá. *firmiter cusus* rammleginn. *probè cusus* ítrleginn. *cf ferire, tundere, palpate, crepare, iterare.*

Cuiusquemodi hverskonar, hvörskonar.

Culcita beðr, dúnn, dýna, kórbeðr. *cf cubile, pluma, pulvinus. c. sonora* hrynbeðr. *c. serpentis* ormbeðr.

Culeus kýll. *cf uter.*

Culina eldhús, soðgólf.

Culmen mænir, munir, mønir. *cf fastigium.*

Culpa löstr, skript, völd, vít, víti, afgerð, afgjörð. *cf. causa, crimen, delictum, disciplina, malum, peccatum, periculum, poena, vituperium, labes.*

Culpare vítka, víta. *cf calumniari, laedere, reprehendere, vitare.*

Culter knifr, nífr. *c. vibratilis* skelfknifr.

Cullor bljótr, fágari, snytrir. *Cultus* blót, dýrkun. *c.*

sacer þjónan, þjónusta. *cf*
caerimonia, religio.

Cum at, með, meðr, við,
vit. *cf* *ab, ad, adversus,*
apud, contra, erga, inter,
prae, pro, propè, propter, ob,
secundum, sub, unacum.

Cumbri Kumrar.

Cumbricus kumbrskr, kumb-
skr, kunskr.

Cumulare hlaða, hleða,
hlæða, hrúga, skefla. *qui*
cumulat hlæðir, hlæðiruðr. *cf*
construere, deprimere, inter-
ficere, necare, onerare, op-
primere, sternere, struere.

Cumulatè kyngjum, sægjum.
cf *frustum.*

Cumulus dýngja, hleði, hlaði,
hrönn, skafi. *c. laudis* lofköstr.
cumuli beðir. *cumulus cor-*
porum caesorum valköstr. *cf*
culcita, exedra, laus, mo-
numentum, strues, unda.

Cunctari ugga. *cf* *dubitare.*

Cunctatio sleita. *cf* *alter-*
catio.

Cunctus gerfallr, gervallr,
gjörfallr. *cf* *omnis.*

Cuneatim hamalt. *cf* *acies.*

Cuneus (in navì) keili.

Cupere beiða, fýsast, girna,
lysta. *qui cupit* beiðir, lystir,
þursir. *insanè cupiens* óðfúss.
cf *avere, concupiscere, inci-*
tare, petere, lubet.

Cupiditas ágirni, bifr, for-
vitni, fúsi, fýsi, girnd, háng.
cf *adpetitus, aviditas, propen-*
sio, studium.

Cupido lyst, vil, vili. *cf*
libido, voluntas, voluptas.

Cupidus gjarn, frekr, fúss,
fýstr, lyst, þrási, fíkin, fýsinn,
lostigr, lostugr, móðugr, möðugr,
óðfúss, óðgjarn, (hlunninn,
hlynninn). *c. sobolis* barngjarn.
c. pugnae sóknfúss. *c. rerum*
praeclarè gerendarum dáðfeng-
inn. *non c.* ógjarn, ólystugr.
cf *animosus, avidus, copiosus,*
ingens, lubens, moestus, tristis,
vehemens, violentus.

Cuprum v. *aes.*

Cur hvat, hvi.

Cura ant, önn; grand, rækt,
sorg, stríð, súr, virkt, þrá.
curarum plenus hugsjúkr,
sorgafullr, sorgfullr. *curis va-*
cuus sorgalauss, sorglauss. *cf*
administratio, amer, certamen,
curatio, damnum, desiderium,
dolor, labor, negotium, opera,
sollicitudo, studium.

Curare annast, gá, geta,
gæta, haga, hirða, rækja, rekja,
rækta, sýsla, vakta, gefa gaum
(e-u, at e-u). *qui curat* rækir.
cf *adcommoðare, aestimare,*
capere, colere, conciliare, cu-
stodire, evolvere, gerere, obser-
vare, tractare.

Curatio atgjörð, önn. *c.*
negotii forráð. *cf* *cura.*

Curator rækir.

Curiositas forkunnr, forvitni.
cf *aviditas.*

Curiosus fréttinn, undrgjarn;
skúmr *subst.*

Currere hlaupa, laupa, bruna,
renna, springa, stökkva, þyrja,

draga skeið (fótum). *currere* *facere* hleypa. *qui currere facit* hleypihlunnr, hleypimeidr. (*qui currit* brunni). *c. cum stridore* dynja. *cf dissilire, ferri, fluere, fugere, ruere, salire, strepere, trahere.*

Curriculum skeið. *cf. celebritas, cursus, spatium.*

Currus vagn, reið. *curru vehi* aka. *cf plaustrum, rheda.*

Cursare hlaupa.

Cursor -rennari, ofrunni. *cf pedissequus.*

Cursus gánga, rás, renna, skeið, skriðr, stökr, stökr. *c. volubilis* veltiflug. *cursu aequare* fylgja. *cursu adsuetus* gángtamr. *cf agmen, curriculum, impetus, meatus, volatus.*

Curtus skammr, stuttr. *cf brevis.*

Curvamen skafi. *cf solea.*

Curvare benda, beygja, rengja. *cf flectere, sinuare, torquere.*

Curvatura v. curvamen.

Curvus bjúgr, boginn, skeifr, (neppr). *c. ut unguis aquilinae* aringreypr. *cf angustus, obliquus. curvo circulo ornatus* bjúgrendr.

Cuspis oddr. *acutá cuspide* hvassoddaðr. *cf calcar.*

Custodia varðsla, vörðr, varðhald.

Custodire gæta, geta, geyma,

halda, hirða, leyna, varða. *cf abscondere, arcere, condere, curare, defendere, observare, recondere, servare, tenere, tueri.*

Custos geymir, gætir, hirðir, vari, varr, ver, verr, varðr, vörðr, varðandi, gætigautr, gæti-njörðr, geymiárr, geymirunnr, hirðiáss, hirðidraugr, hirðimeidr, hirðinjótr, hirðipollr; -varðaðr, -vörðuðr. *c. verus* skapvörðr. *c. terrae* láðvörðr, láðvarðaðr. *c. civium* hervörðuðr. *c. domesticii* salvörðuðr. *c. portae* hliðvörðr. *custos femina* geymi-bil, geymigöndul, geymiþella, hirðibil, hirðidís, hirðigátt, hirðinauma, hirðisága, hirðisif. *cf defensor, possessor.*

Cutis húð, skinn, hörund. *c. capitis* svörðr, sverðr. *cute candidá* hörundbjartr, ljóshamr, skinnbjartr. *cute nitidá* slétt-fjallaðr. *cf corium, corpus, crusta, pellis.*

Cyathus kalkr. *cf poculum.*

Cyclopterus (piscis) hrogn-kelsi, grámagi.

Cygnus álft, álpt, svanr (SE. I 76). *penna cygnea* svanfjöðr. *cygni instar candidus* svanhvítr. *Epith. cygni* gagháls, gaglháls.

Cylindrus kefli, þrumla.

Cymba barki, kæna, kona, kona, þrámr, þrjámr.

Cyprinus (piscis) karbi, karfi.

Cyprus insula Kípr.

D.

Daemon þúki, skratti, fjandi; surtr; herr hauga *coll. Epith.* síttaukinn.

Dalenses Dælir.

Damnatio sektar orð.

Damnatus óvíslegr. *cf noxius.*

Damnnum auðn, ból, geigr, grand, heipt, lát, missa, missir, rán, slög, söknoðr, söknuðr, spell. spjöll *pl.*, svipr, tórrek, vð, þrá, (hervi), afráð, forspell, -meinstafir *pl.*, óskjóti, óþörf, óþurft. *cf causa, clades, cura, desiderium, detrimentum, ictus, impetus, incommodum, jactura, laesio, molestia, noxa, terror, timor, tributum, vectigal, vis, vitium.*

Dani Danir, Dana þjóð, dönsk drótt, Jótar. *cf Norvegi.*

Dania Danmörk, Jóta vegr.

Daniae rex stillir Fróða stóls, rýrir Vinda, fergir Vinda, hræðir Hollsetu, allvaldr Lundar, jöfurr Lundar.

Danicus danskr, jótskr.

Danus Danr.

Dapes geta, gisting, jól, krás, krós, ölkrás. *cf alimentum, cibus, convivium, epulae, ferculum.*

Dare býta, fá, gefa, geta, gjalda, inna, lúka, selja, tjá, tjóa, töja, veita, verja; beina (at e-m). *cf adferre, adhibere, alienare, capere, concedere, demonstrare, donare, impertire, iuvare, loqui, offerre, opem*

ferre, ostendere, permutare, praebere, prodesse, solvere, tradere, tribuere.

Datio auri heiðgjöf. *cf donum.*

Dator gjafari, gjöfir, -gjafi, veitir, framaðr, framíðr, frömuðr. *fem.* -selja.

De af, frá, of, um, umb, undan, ífrá. *cf per.*

Dea dís, gyðja.

Deambulare sveima. *cf ferri.*

Debere eiga, skulu, skyldast, duga *impers.* *qui debet* skyldr, skyldugr, verðr. *debitus* skyldr. *cf habere, obligare, sufficere, tenere; officium.*

Debilis hrjúfr, hrumr, hrummr, meginlítill. *cf aeger, infirmus.*

Debitari hrærast, hræðast, hröpass, hrörna, hruma.

Debitum skil, skuld, skyld. *d. animi* sefskuld. *cf distinctio, nota.*

Decas tegr, tigr, togr, tuger, tjugr, tögr, tygr.

Decedere gánga fram, afgánga, sætna, sjatna, vikna. *cf ire, remittere, sedare.*

Decem tíu, tíu, tuger. *d. viri* dunn. *d. (decadibus) constans* tíræðr.

Decens sæmr, sæmiligr. *cf conveniens, excellens, honestus, praestans.*

Decentèr hagliga, stilliliga. *cf apte, moderate, modeste.*

Deceptor vèlir, vælir, -blekkir.

Decere duga, hlýða, sama, sæma, sóma, standa. *quod decet* sköp *pl. cf auscultare, convenire, decorare, stare, sufficere.*

Decernere ætla, etla, leggja, miðla, ráða, skapa, skepja. *qui (animo firmiter) decrevit* fullráða. *non decretus* óráðinn. *cf cogitare, constituere, dividere, formare, ponere.*

Decidere falla, hníga, hrapa, rapa, hrjóta, rjóta; leggja. *de unda* bresta. *cf cadere, ferri, ponere; frangere, crepare, sonare, rumpere.*

Decimare tíunda.

Decimus tíundi, tíondi.

Decimus tertius þrettándi.

Decimus quartus fjórtándi.

Decimus quintus fimtándi.

Decimus sextus sextándi.

Decimus septimus seytjándi.

Decipere blekkja, falsa, ginna, glepja, leika (e-n), pretta, stilla, svíkja, sykja, tela, tæla, vela, væla, villa, draga á talar. *cf corrumpere, depravare, fallere, ludere, moderari, pellicere, dolus.*

Declarare lýsa, skýra. *cf collustrare, demonstrare.*

Declinare hallast, hneigja, hneiga. *cf inclinare.*

Decolorari blikna. *cf pallescere.*

Decorare frama, göfga, sæma. *cf adprobare, comprobare, convenire, decere, observare, ornare, sat is, sufficere.*

Decorus þrúðr, sæmleitr,

vegligr, alsæminn. *d. imperio* láðgöfugr. *cf excellens.*

Decrementum þurðr.

Decrepitus afgamall.

Decrescere dvína, ræna, sjatna, vera í þurð. *cf cessare, minuere, sedare.*

Decretum dómr, kviðr, lög *pl.*, ráð. *Decreta* deorum guðrúnar. *cf consilium, existimatio, iudicium, modus, testimonium.*

Decurtare skemma. *cf abscondere.*

Decus sæmd, sómi. *qui d. conciliat* sæmir. *cf honor, ornamentum.*

Dedecet samir-a (*impers.*)

Dedecorare lýta. *cf dehonesta-re, diminuere, labes, turpis, vitium.*

Dedecus skamm, sæmdarleysi. *dedecore non adfectus* óneiss. *cf contumelia.*

Deditus unicc einfeldr.

Deducere ýta. *qui deducit* ýtir. *cf protendere.*

Deductio leiðing.

Deesse skorta, þrotna. *deest* án er. *deesse putare* frýja. *cf deficere.*

Defatigare þreyta, mæða.

Defatigatio þrot, þrott. *cf defectus.*

Defatigatio þreytir, mæðir, moðir, mæðir. *cf oppressor.*

Defectus brestr, ekla, löstr, skortr, vant, þrot, þrott, örkostr, örþveiti. *cf angustia, detrimentum, extremum, finis, fragor, labes, inopia.*

Defendere halda, hegna, hlýja, varna, varða, verja, standa (fyrr e-m). *cf cavere, circumdare, custodire, fovere, prohibere, punire, stare, tenere, tueri.*

Defensio eiðr, vörn. *d. regni* landvörn. *d. quae armis fit* vápneiðr. *cf tutela.*

Defensor varr, veorr, væor, varðandi, formælandi, -væringi, -verinjótr. *cf custos.*

Deferre bjóða. *cf adnuntiare, iubere, offerre, polliceri.*

Defessus móðr.

Deficere bila, bresta, hliða, skorta, þreyta, þrjóta, þrotna, þverra. *qui deficit* ávanr, -þrotligr. *defectus* genginn. *cf cedere, deesse, fatigare, frangere, rumpere, ire.*

Definire marka. *cf signare.*

Deformis ljótr, forljótr, ginljótr, hamljótr, meginljótr, ofljótr, ljótvoxinn, ófriðr, vaskapaðr. *cf foedus, horrendus, horridus, informis, saevus, turpis; rictus.*

Deformitas óprýði.

Degener auðkvisi, örkvísi, aukvisi, spillir ættar.

Degere vitam ala önd. *cf alere.*

De glutire svelgja. *cf devorare.*

Dehonestamentum lýti. *cf labes, vitium.*

Dehonestare lýta, antigna. *cf dedecorare.*

Dehortari letja. *cf tardare.*

Deiector hlöðr, fellir, steypir, veltir.

Deicere fella, hnyggja, nyggja, steypa, velta. *deici* hrapa, rapa. *deiectus* hnugginn, hornúngr. *cf aptare, compingere, construere, demittere, depellere, fundere, repellere, sternere.*

Deinde þá, síðan, of síðir.

Delectabilis sætr, svas, svasligr, munligr. *cf dulcis, iucundus.*

Delectare gamna, gæla, gilja, gláða, gleðja, reifa, skemta, teita. *qui delectat* giljaðr, gyljaðr, glöðuðr, gəlir, reifir, reifnir. *cf exhilarare, movere, oblectare.*

Delectus val, vól.

Delere eyða, hepta, mýgja, hrjóða, rjóða. *cf consumere, opprimere, vastare.*

Deletor fergir, mýgir, óðr, rjóðr, rýrir, töpuðr. *cf consumtor, oppressor, vastator.*

Deliberare getast, gæstast. *cf observare.*

Delicatè sælliga.

Deliciae ángan, elskugi, elskogi, munuð, unað, unat, yndi. *d. oculorum* augnagaman. *cf amoenitas, amor, gaudium, voluptas.*

Deliciosè sælliga.

Delictum glæpr, lýti, synd, afgerð, afgjörð, afruni, misverki, tilgerð, tilgjörð. *cf scelus, vitium, crimen, peccatum, culpa, meritum.*

Deligere velja.

Delinire verbis gala. *cf canere.*

Delinquere misgera, verða fyrir. *cf fieri, peccare.*

Delirium fólka; órar *pl. cf ineptio, stultitia.*

Delphinus hnisa, hnýsa, hnyðingr, vagn, vagna, vögn.

Delubrum blóthús, hörgr. *cf ara, eminentia, fanum, tumulus.*

Demens örviti, vitlauss. *cf insipiens, vesanus.*

Demensum skamtr. *cf portio.*

Demere taka af, láta af, furnema, vana, venja. *cf ponere, minuere, sumere.*

Demergere sökkva, seykkva. *cf submergere.*

Demersio sökk.

Demetere meita.

Deminuere fætta, rýra, þverra. *deminui* fættka. *qui deminuit* þverrir, lýtandi, -þverrandi. *cf dedecorare, imminuere, parcus, consumtor.*

Demissus síðr. *valdè d.* meginsíðr.

Demittere fella, hneigja, hneiga. *demittere vultum* drúpa, stúra. *demitti* drúpa. *cf cadere, deicere, inclinare.*

Demonstrare glósa, skýra, tjá, tjóa, tója, vísa. *cf comprobare, convertere, dare, declarare, designare, explicare, exponere, significare, testari.*

Demortuus aldauðr.

Denegare synja.

Denegatio synjon.

Denique of síðir.

Dens tönn, tanni, tannr. *d.*

maxillaris jaxl, jaxlbróðir. *dentes denominative appellantur terra, saxa vel scopuli* 1. *oris* sker munns, grjót munns 2. *palati* gómsker, sker góma. 3. *linguae* sker tungu, grjót tungu. 4. *verborum* sker orða, grjót orða. 5. *vocis* glaumberg, fles galdra. *dentium series* tanngarðr. *dentium multitudo* tannfjöld. *dentes bovis* den. bitskálmir hálms. *dens ancorae* fleinn.

Densare (þjokkva). *d. lanam* þæfa. *densatus* þafðr, þefðr, þæfðr.

Dentatus, dento tanni, -tannr.

Deorsum niðr, ofan. *cf desuper, superne.*

Depascere bíta (yrja). *depastus* urinn. *cf mordere.*

Depellere hnyggja. *cf deicere, repellere.*

Dependere reiða. *cf tollere.*

Depilatus rotinn. *cf glaber.*

Deponere láta. *cf ponere.*

Depopulari reyfa.

Depravare rengja, spilla, villa. *non depravatus* óviltr. *cf corrumpere, decipere, torquere.*

Depravatio brjál. *cf corruptio.*

Depravator skekkir.

Deprecari árna.

Deprehendere standa (e-n), verða (e-n). *deprehensus* staddr. *cf fieri, stare.*

Deprimere drepa, hlaða, lægja, læga, legja, niðra. *qui deprimi* lægir, slökkvir. *cf*

caedere, cumulare, premere, humilis.

Depulsor varðandi.

Deputare stefna. *cf diri-gere, secare.*

Desciscere hverfa frá.

Deserere hverfa frá, ryðja, láta (e-n, e-t) fyrir róða, bregðast (e-m). *cf vacuefacere, vertere.*

Deses slækin, loki *subst.*, þrumr *subst.* *desidem esse* dasa. *cf desidiosus, iners, otiosus, piger, vappa.*

Desiderare missa, sakna, vilnast, þermlast, þarfnast, þreyja. *semper desiderans* eyþreyjandi. *cf amittere, carere, perdere.*

Desiderium munr, söknuðr, söknuðr, svipr, svipt, þrá, -þró. *acre d.* oftregi. *cf animus, damnum, dolor, cura, vita, voluptas.*

Desidiosus dasinn, dasi *subst.* *cf deses.*

Designare skýra. (*cui*) merkja (e-m). *cf demonstrare, signare.*

Desinere enda, hætta, hetta, hindra. *qui desiit* horfinn. *cf cessare.*

Desistere hætta, hindra, létta. *cf cessare.*

Desolatio eyðing. *cf exstir-patio.*

Despectus (*part.*) hornúngr.

Despoliare (rýja). *despoliatus* rúinn.

Despondere fastna, kveða. *desponderi* (*viro, de fem.*) heitast (e-m). *cf loqui, pacisci.*

Destina (*navis*) skorða. *de-stinis firmare* skorða.

Destinare ætla, etla, forma, kveða, ráða, skapa, skepja. *quod destinatum est* sköp *pl.* *cf cogitare, constituere, formare, loqui.*

Destinatum ráð. *cf consilium.*

Destinatus vitaðr. *d. fato* auðinn. *cf compertus.*

Destitui auxilio verða fyrir borði.

Destitutus trauðr. *cf in-vitus, vix.*

Destruere brjóta. *qui de-struit* brjótr, -brauti, -broti, -brjóti. *cf frangere.*

Desuper ofan. *cf deorsum, supernè.*

Deterere grenna. *cf minuere.*

Deterior verri. *deteriorem fieri* versna.

Determinare marka. *cf sig-nare.*

Deterrere leiða. *cf absterrere.*

Detestabilis argr, herfligr, leiðilligr. *cf abominandus, horribilis, turpis.*

Detestari bölvá, firrast, fjá, leiðast. *cf absterrere, aversari, odisse, remove.*

Detinere halda. *cf tenere.*

Detrahere láta af. *d. pellem* flá. *cf laedere, ponere, violare.*

Detrimentum flærð, geigr, rýrð, skarð, spell, spjöll *pl.*, (svarf). *qui detrimentum ad-fert* lestir. *cf damnum, defectus, dolus, imminuere, iactura, noxa, timor, violare, vitium.*

Devincere slá. *cf ferire.*

Devium afstígr. cf *avium*, *diverticulum*.

Devolvère velta. *qui devolvit* veltir.

Devorare gleipa, svelgja. cf *absorbere*, *deglutire*, *haurire*, *lambere*.

Devorator -seyrir, -svelgr. cf *vulnerare*.

Devotio sen. cf *sensus*.

Devovere vígja; fordæma. cf *consecrare*, *exsecrare*.

Deus I. goð, guð, tífl, tívi. tívor, ve. *di* bönd, díar, höpt, jöln, jólnar, regin, rögn, tífar, tívar, vear, ginnregin, sigtífar, sigtívar. *di* *superi* uppregin. *deorum epitheta* blíðr, fróðr, hollr, nýtr, ríkr, svas, víss, rammaukinn, ginnheilagr. *deus tempestatis* glyggfreyr. *deus bonorum dator* fægjafaguð. *deus ligneus* trègoð. *deorum regio* goðheimr, goðþjóð. *deorum via* goðvegr. *deorum equitatio* goðreið. *deorum decreta* guðrúnar. *deorum sponsa* goðbrúdr. *deorum hostis* goðvargr. *deis ortus* goðborinn. *rex deis ortus* goðkonúgr. *deorum historiam sciens* goðmálugr. *deis invisus* goðleiðr, goðumleiðr. *dei irati* gramir, gröm (o: goð). II. *deus optimus maximus* guð, goð, drottinn, guð drottinn, allsdrottinn, faðir, mildíngr, yfirþengill einn. *Denominatio-nes*. A. *uná voce compositá*. 1. *omnipotens* allsorkandi, allsráðandi, allsstýrandi, allsvald-

andi. 2. *omnisciens* allskannandi. 3. *omnia eligens* allskjóðandi. 4. *omnia curans* allshirðandi. 5. *omnium sanator* allsgræðari. 6. *oppressor majorum* ángrlestandi, ángrskerðandi, ángrstríðandi. 7. *rex mundi, caeli* heimspennir, heimstýrir, himinstjóri. 8. *rex solis* sólkonúgr, sólstýrir. B. *duobus verbis*. 1. *rex gloriae* valdr dýrðar. 2. *rex mundi* kóngur heimstöðu, umgeypnandi heims, valdr heims, yfirspennandi heima. 3. *rex, creator caeli* braguíngur vegskríns, döglíngur lopts, döglíngur lopthjálmis, drottinn dagbojar, frónspennir fagrtjalda, fylkir veðrhallar, gætir himna, gætir foldsala, gramr hauðrfjörnis, gramr hreggranns, gramr sólstéttar, gnæfandi logskríns, skringeypnandi skýstalls, hæstráðandi himna, hildíngur hlýrna, hilmir hlýrna, hirðir himna, jöfurr dagskeiðs, jöfurr hreggranns, jöfurr veðrskríns, jöfurr flugreinar, konúgr byrstalls, konúgr dagbóls, konúgr dagstalls, konúgr himna, konúgr hifna, konúgr hreggranns, konúgr sóltjalds, konúgr þeyláðs, konúgr elhallar, konúgr elsetrs, salkonúgr sólar, stólkonúgr sólar, stólkonúgr himna, öðlíngur lopthjálmis, ræsir heimtjalds, siklíngur sólvángs, siklíngur röðulgrundar, stillir sóltjalda, stillir hreggtjalda, stýrandi himna, hjálmstýrandi sunnu,

hjálmspennandi heidar, tyggi túnglbryggju, valdr himna, vísi veðrhallar, vísi vagnræfrs, vörðr vallræfrs, vörðr skýtjalds, salvörðr grundar, skapvörðr himins, hreggvörðr hábrautar; þæsir lopts; smiðr himna, gervir himna, hreinskaþr himna; þrýðir himna. 3. *rex astrorum* öðlíngur himinröðla, siklíngur himintúngla, stillir stjörnu, stýrir túngla, gramr vagna. 4. *rex solis* drottinn sólar, drottinn himintöngu, ræsir röðuls, tyggi röðuls, stjórnari mulins, harri heimstýris. 5. *rex lunae* tyggi túngls. 6. *rex nubium* siklíngur skýja. 7. *rex, amicus angelorum* þengill ljóssengla, kennir engla, tryggvinnir engla. 8. *creator, rex terrae* skepandi láðs, konúngur fróns, hirðir fróns, varðandi jarðar, lífstýrir láðs. 9. *rex hominum* drottinn ýta, ýngvi þjóðar, yfirskjöldúngur aldar, skýlir hölda, lífstýrir lofða, þrifgæðir þjóðar, þrekfæðandi þjóðar. 10. *explorator hominum* reynir hölda, reynir virða. 11. *exornator hominum* merðvinnandi manna. 12. *rex regum* döglíngur öðlínga, drottinn vísa, drottinn harra. 13. *rex patriarcharum* harri höfuðfeðra. 14. *rex monachorum* drottinn múnka, moldrekr múnka. 15. *explorator monachorum* reynir múnka. 16. *columen salutis* hreinstólpi hjálpar. 17. *sanator mundi* lækniur heims, græðari alls. 18. *auctor pacis* deilir

fríðar, tínir fríðar. 19. *distributor factorum* deilir skapa, deilir skepnu, veitandi auðnu. 20. *oppressor fraudis* þverrir svika. 21. *auctor, rex fertilitatis* eflir árs, öðlíngur árs, siklíngur árs, skilfíngur árs. C. *tribus verbis*. 1. *rex etc. caeli* arfstillir gagls leiðar, buðlúngur ela bóls, buðlúngur fjörnislánda, drottinn dags hallar, drottinn dags reitar, drottinn dægrestalls, drottinn stjörnu reita, drottinn mána hjalls, gramr dags hallar, gramr glyggshauðs, gramr ræfrs lánda, gramr ítrbóls sólar, hildíngur mána hauðs, hilmir sunnu stóls, harri fjalla salar, hirðir himna garðs, jöfurr ela vangs, jöfurr háborgar hreggs, jöfurr hlunns byrjar, konúngur dags grundar, konúngur þungstóls sólar, lofðúngur ranns himintúngla, mildíngur sunnu skeiðs, mildíngur röðulsbrautar, mildíngur mána foldar, mildíngur mána ranns, mildíngur heiða tjalds, öðlíngur salar röðla, ræsir búss röðuls, landreki strandar veðrs, landreki hlýskjaldar heims, siklíngur sunnu setrs, skjöldúngur skýja tjalds, skjöldúngur skýja skríns, skjöldúngur skríns heiðtjalds, stjórnari sólar sætra, stýrandi hallar heims, sökkti sunnu sætrs, valdr hreggs tjalda, valdr birtiranns byrjar, valdr Draupnis drógar, valdr fjörnislánda, valderi els foldar, vísi sunnu setrs, vörðr sólar

slóðar, vörðr grundar sals, vörðr fjalla salar, tyggi sólar hjálms, tyggi sólar heims. 2. *rex astrorum* öðlíngur himins röðla. 3. *rex solis* harri fagrgims hreggranns, jöfurr hyrjar hreggsalar, hilmir flýtileygs hríðtjalds, drottinn ljóss veðrvigar. 4. *rex hominum* hildíngur lofða kyns, ræsir seggja sveitar. 5. *bonorum dator* veitir góðra hluta. 6. *oppressor dolorum* hrjóðandi ángurs þjóðar. 7. *custos Graeciae* gætir Grikkja lands. D. *quatuor verbis*. 1. *rex caeli* drottinn foldar hattar hallar, harri tjalda þrimu láðs, hildíngur hauðrs mána hvels, konúngur fjörnir sunnu hvels, yfirstillir ítrtúns himins rítar, láðvaldr glóða leiptra hróts. 2. *rex etc. solis* gramr hyrjar heidar tjalda, festir rítar fróns musteris. 3. *rex fulminum* drottinn hjartloga hreggs hróts. 4. *rex hominum* yfirhildíngur ættar hverrar aldar. *Dei epitheta* bjartr, dyggr, hár, ljóss, lofaðr, sannr, sætr, skýrr, virkr, hreinn, snjallr, dáðmáttugr, dáðrakkr, dáðreyndr, dáðsnjallr, dáðsterkr, dýrnenninn, eljunkuðr, eljunsterkr, errinn, fjólhress, geðsnjallr, heilagur, heppinn, leyfðar kendr, líkbjartr, líknar styrkr, mannvandr, margríkr, merðleitr, ráðmeginn, ríklýndr, síðskjótr, tírsæll, alhreinn, alhróðigr, almáttigr, veglýndr, þreksnjallr, þrifskjótr, snillifimr.

(*Deus saepe appellatur ut Christus*).

Dexter fimr, hagr, hegr, krínginn, fimligr, hagligr. *cf agilis, aptus, peritus, velox.*

Dexteritas -fimi, -fimni, -finni. *cf velocitas.*

Dextre hagliga, vandliga, vandla. *perquam d.* raunframla. *cf accurate, apte, callide.*

Diabolus djöfull, fjandi, vèlir, vèlir, þúkinn (*cum art.*), andskoti, annskoti, meistari flærða, meistari villu. *Epith.* illr, fáröflugr. *cf adversarius, daemon, hostis.*

Diadema ennidúkr. *den.* dragseil heyrnar spanna. *cf vitta.*

Diaphragma þind.

Dicacitas háð. *cf ludibrium*

Dicax háðsamr, hæðinn, hvassorðr, köpurmáll, lastsamr, skelkinn. *cf cavillari, facetus, hilaris, irridere.*

Dicere greina, inna, kynna, kunna, kveða, kveðja, láta, segja, seggja, telja, tjá, ræða, mæla. *satis dictum* fullrætt. *saepe dictum* margrætt. *non dictus* ósagðr. *cf adloqui, canere, compellere, constituere, despondere, destinare, discernere, eloqui, enuntiare, expetere, exponere, imperare, indicare, indicere, loqui, narrare, numerare, ordinare, pacisci, polliceri, ponere, postulare, praecipere, praedicare, promulgare, pronuntiare, pro-*

vocare, resonare, respondere, saturare, significare, spondere.

Dictum atkvæði, mál, orð, skjal, spjall, -mæli. *verè dicta* sannyrði. *dicta acria, aculeata* námæli, kánginyrði, sáryrði, skæting, skötíng. *festivè dicta* keskiord. *obscoene dicta* klám, klámord. *speciose dicta* skrautmál. *difficile dictú* vandmælt. *in dictis adversus* orðbægin. *qui dictis nocet* orðskæðr. *cf sermo, verbum.*

Dies dagr, dægr, dægn, dögn. *d. laetabilis* feginsdagr. *d. emortalis* dánar dægr, dánar dögn. *d. solis* sunnudagr. *d. Veneris* (*manè*) frjámorginn. *d. Saturni* laugardagr. *eodem die* samdægris. *per totum diem* daglengis, gerstan dag, gjörstan dag. *qui diem perdidit* dagtála. *Epith. diei* ljóss, veltíligr.

Diffamare (*carmine probroso*) níða.

Differentia munr. *cf discrimen.*

Differre dvala, dvelja. *cf tardare, morari.*

Difficilis 1. stríðr, tregr, vandr, vondr, kránkr, torveldr, torráðinn, vandlígr, anderlígr, andærlígr, ódæll, ómakr, strángr. 2. *spec. de ingenio* háglundr, geðstrángr, örðuglyndr, örðiglyndr, -meingjarn. *valdè d. megingrimmr. d. aditú* vandfærr. *difficile dictú* vandmælt. *difficile est* þrautar (*impers.*). *cf acer, aeger, asper, crudelis, incommodus, molestus, noxius.*

Difficiliter trauðla, traulla.

Difficultas fáng, kland, stúra, traudr, vandi, spenníng, meinsemi. *d. mala* argspenníng. *difficultates* herðiraunir. *cf calamitas, collectatio, incommodum, infortunium, inhumanitas, molestia, nocere.*

Diffindere kljúfa, klyfja. *diffindi* klofna. *cf rumpere.*

Diffringere v. *frangere.* *vi diffractus* harðbrotinn.

Diffundi ljósta (*intr.*). *cf iacere.*

Diffusus svaðr. *cf amplus.*

Digitus fingr. *den. patibulum annuli* gálgi linna ginnúngs brúar; tjálgur handar *pl. condylus digiti* knúi. *extremitas digiti* góm. *intervallum digitorum* klauf, kleyf. *digitus pedis* tá. *den. ilkvistr. qui passis digitis complectitur* yfirspennandi. *cf manus, brachium.*

Dignitas hefð, hæð, menska. *cf amplitudo, humanitas, praestantia.*

Dignus bærr, samr, verðr, virðr, verðugr, hæfilígr, maklígr. *cf eximius, conveniens, meritus, libens.*

Digredi hverfa frá, hverfa í sundr. *cf vertere.*

Dii v. *sub deus.*

Dilargiens -skýflir.

Dilatate breiða. *dilatatus* svaðr. *cf amplus, extendere.*

Dilatio (*temporis*) frest.

Diligens glöggr, glyggr, iðinn, rækinn, vandr, iðjusamr. *valde*

d. kappsgáligr. *cf* *accuratus*, *adsuetus*, *assiduus*, *distinctus*, *parcus*, *studiosus*.

Diligenter grant, vandliga, vandla, vannla. *valde d.* meginvannla, örgrant, tygjast. *cf* *accurate*, *exacte*.

Diligere unna. *dilectus* svas. *dilecti homines* ástmenn.

Dilucescere daga, morna.

Diluculum skæra. *cf* *crepusculum*.

Dimicare v. pugnare.

Dimidius hálf, hálf. *ex dimidio structus* hálfger. *cf* *imperfectus*.

Dirae feiknastafir.

Directe einhendis.

Directio stefna. *cf* *congressio*, *congressus*.

Dirigere beina, stefna, stemna, stilla, stýra, vísa. *d. cursum* halda. *qui cursum dirigit* stefnir, beinir, stýrir, haldviðr. *cf* *auctor*, *contendere*, *convertere*, *convocare*, *deputare*, *dissecare*, *ire*, *moderare*, *secare*, *stringere*, *tenere*.

Dirimere skilja. *cf* *disiungere*.

Diripere rupla, svarfa. *cf* *rapere*.

Dirumpere kljúfa, klyfja, knosa, raufa, raufga, rifa, rjúfa, rjóða, slíta. *dirumpi* slitna, sprínga, klofna, rifna, bresta sundr, gánga sundr, blása í sundr. *qui dirumpit* -sprengir, megingrönduðr. *cf* *discerpere*, *dissilire*, *findere*, *frangere*, *nocere*, *laniare*,

cripere, *evellere*, *perforare*, *rumpere*, *transfodere*, *spargere*, *violare*.

Diruptio rof, sprengir.

Dirus armr, aumr, aumligr, grimmr, ljótr. *cf* *crudelis*, *enormis*, *horrendus*, *immanis*, *saevus*.

Discedere gánga, hliða, liða, leysast, hverfa á braut, hverfa braut. *qui discessit* horfinn. *cf* *abire*, *cedere*, *solvere*, *vertere*.

Disceptare þræta. *cf* *litigare*.

Disceptatio þrefli. *cf* *sermo*.

Discere nema. *cf* *capere*.

Discernere greina. *cf* *dicere*, *enarrare*, *exponere*, *intelligere*.

Discerpere slíta. *cf* *dirumpere*.

Discessus skilnaðr, hédan-kvoma. *cf* *fuga*.

Discindere klyfja. *cf* *findere*.

Disciplina læring, nám. *d. ecclesiastica* skript. *disciplinae* klausur. *cf* *institutio*, *perceptio*, *culpa*, *reprehensio*, *versus*.

Discipulus lærisveinn.

Discors tvistr. *cf* *timidus*, *tristis*.

Discrimen grein, munr. *cf* *differentia*, *ramus*, *res*.

Discuneator sundrkljúfr.

Disertus snjallr, snjallmæltr, fljótmæltr, hagorðr, orðfímr, orðhagr, orðsnjallr, orðsvinnr, orðviss, reidmæltr, reidorðr; orðspekingr *subst. d. in conventibus* þingmæltr, þingsnjallr. *cf* *eloquens*, *facundus*.

Disiicere hreyta. *cf dispergere*.

Disiungere skilja. *cf callere, dirimere, intelligere, nosse, scire, separare*.

Dispar longitudine mislángur, misslángur.

Dispensator bryti.

Dispergere bregða, hreyta, stikla. *qui dispergit* hreytir, hreytandi, sundrhreytir, stiklir, örvífill, -skýflir. *dispergi* hrjóta. *latè dispersus* víðless. *cf dis-iicere, iacere, spargere*.

Dispersio dreif.

Dispertire deila. *cf dividere*.

Disponere skipa. *quae disponit* sjötul. *cf collocare*.

Dispositio lag, skikkun. *cf positio, ratio*.

Disputare jaga. *cf contendere*.

Dissecare kljúfa, klyfja, miðla, skífa, skúfa, skýfa, sneiða, stefna, sundra. *qui dissecat* krufi, sneidir, sundrkljúfr. *dissectus gladio* vápnundraðr. *cf abrogare, abscindere, dirigere, dividere, exstinguere, findere, maclare, secare*.

Dissensio ósátt.

Disserere jaga. *cf contendere*.

Dissidium v. contentio. *dis-sidia famulitii* hýróg. *d. inter homines* aldarróg. *dissidiis plenus* rógsamr.

Disilire bresta, bresta (i) sundr, bresta í tvau, hrjóta (i) sundr, gánga sundr, stökkva sundr, springa (sundr), spretta.

cf diffringere, dirumpere, frangere, ire, rumpere, salire.

Dissimilis ólíkr.

Dissimulare dylja, draga á græði. *cf celare*.

Dissimulatio dul. *cf occultatio*.

Dissipator sundrhreytir.

Dissolvere leysa, rjúfa. *dis-solvi* rifna, spretta, vikna. *dissolvi nescius* óblotgjarn. *cf rumpere, salire, solvere*.

Dissolutio rof, slit. *cf abruptio*.

Dissuadere letja. *cf tardare*.

Distantia fjarski. *cf remotus*.

Distincte skelaust, skilit. *cf accurate, exacte*.

Distinctio grein, skil *pl. cf debitum, ius, nota, ramus*.

Distinctus glöggr, skilinn, skýrr. *cf clarus, diligens*.

Distorquere ygla. *d. faciem* yglast. *distortus* rángur, skeifr. *cf obliquus, torquere*.

Distribuere deila, skipta. *qui distribuit* hlutvandi, skiptir, -spennir. *cf dividere, mutare, prodigere*.

(*Disturbator* rúngnir).

Ditare gnegja. *ditatus* nægðr. *cf abundans, opes*.

Diu ár, lengi; tygjast *intens. satis diu* fulllángt.

Diva v. dea. divae disir drottins mála.

Diversus ýmiss, margháttadr. *cf varius*.

Diverticulum (itineris) afhvarf, afstúgr. *cf avium, devium*.

Dives auðigr, auðlagðr, auðr, góðr, öðull, ríkr; afarauðigr, gagnauðigr, sannauðigr. *d. auro* látrkenn linns. *d. ensibus* sverðauðigr. *cf adipisci, beatus, bonus, excellens, liberalis, potens.*

Dividere deila, miðla, skipta. *d. in duas partes* tvískipta. *qui dividit* deilir, skiptir. *cf altercari, certare, contendere, discernere, dispertire, distribuere, mutare, partiri, rixari, dissecare.*

(*Divinare* spá.). *eximíá divinandi facultate praeditus* velspár.

Divinatio spá, spádómr, spáleikr, spásaga. *cf vaticinium.*

Divinitas guðdómr.

Divinus guðligr. *divinum oraculum* guðmæli.

Divisio deild. *cf certamen, contentio, controversia, crimen, lis, pars, partitio, portio, pugna.*

Divisura klof.

Divitiae auðr, eyrir, góts, mundr, skattr; hoddar *pl.*, men *pl.* *cf opes, thesaurus, torques, tributum.*

Diurnum opus dagsverk.

Divulsus aflíma. *cf abalienatus.*

Divum. sub divo úti.

Divus 1. a. *subst.* dýrlíngur; vinr röðuls tyggja; deilir friðar. b. *part. pass.* kviksattr, kykkvasattr. 2. *divi* -njörð-úngar.

Docere kenna, kunna, kynna, læra. *cf cognoscere, significare.*

Docilis námgjarn.

Doctor kennari.

Doctrina lærdómr, nám. *cf perceptio.*

Doctus lærðr, fróðr, fróðligr, fróðugr. *vir d.* klerkr. *cf clericus, sapiens.*

Documentum jarteign, jartein, merki, próf, gögn *pl.* *cf argumentum, experimentum, indicium, miraculum, signum, tentamen.*

Dolabra hefill, lokarr, tálguöx.

Dolare skafa. *cf radere.*

Dolere sárna.

Dolium skukka, spann, -tönnu, -tunna. *cf orca, vas.*

Dolor ángist, ángr, böl, ekki, harmr, hörmúng, hrygð, kvelling, mæði, móðr, nauð, raun, sár, sorg, sótt, stríð, sút, tregi, þjóstr, þrá, harmkvæli, hlátrbann, hugtregi, vangleði, bann hlátrar, brestr kæti, missa yndis, sterkviðri herkju. *d. acer* oftregi, meintregi, jökull hrygðar. *d. corporis* verkr. *dolorem adferre* hryggja, hryggva, trega. *dolorem adferens* ángsamr, grætir. *dolore affici* ángrast, hryggvast. *dolore turgens* bölgróinn. *dolorem avertens* ángrhegnandi, ángrhrjóðandi, ángrlestandi, ángrskerðandi, ángrstríðandi, ángrstríðir, ángrtælir, ángrtöpuðr, ángrþjófr, ángrþverrir, sorgeyra. *dolore liberatus* ángrfirðr,

ángrleystr. *sine dolore* stríð-
vana, stríðvaða. *causa doloris*
harmsök, græti *pl.* *Epith. do-*
loris bitr, fastnæmr, stríðr,
harðr, stórr, þungr, sárr. *cf*
adflictio, aegritudo, aerumna,
calamitas, certamen, con-
tristari, cruciatus, cura, con-
tumelia, experimentum, faci-
nus, furor, iniuria, luctus,
miseria, moeror, morbus, ne-
cessitas, noxa, singultus, tri-
stitia, vexatio, vulnus.

Dolorosus viðkvæmr.

Dolosus lymskr, lækendr,
lævíss, prettvíss, táll, tálsamr.
cf astutus, fallax, fraudulen-
tus, subdolos.

Dolus fláræði, flærð, fox,
hrekkr, hvekk, læ, lómr,
lymska, skollr, svik, tál, vel,
væl, harmbrögð *pl.*, tálráð,
undirgerð. *d. atrox* sverriflagð.
sine dolo a. *adi.* tállauss, tál-
hreinn, velsparr. b. *adv.*
skolllaust, tállaust. *cf calami-*
tas, circuitus, fallacia, falsum,
fraus, ignis, incommodum, in-
iuria, malum, mendacium,
noxa, pestis, vafrities, ve-
nenum.

Domare spekja, temja.

Domestici bekkrekkr, bekk-
sagnir, friðmenn, saldrótt, hjón,
hjú. *effata domesticorum*
heimiskviðr.

Domicilium bær, flet, garðr,
heimr, heimi, hallir *pl.*, setr,
ve *pl.*, bólstaðr, heimisgarðar
pl., heimkynni *pl.*, heimsalir
pl., salakynni *pl.*, salkynni *pl.*

d. iucundum vinheimr, mun-
tún, munarheimr. *cf aedes,*
agger, domus, locus, mundus,
praedium, regio, sedes, terra.

Domina drottning, frú. *cf*
hera, matrona, regina.

Dominari ráða. *dominandi*
cupidus ráðgjarn.

Dominatio vald. *cf imperium,*
potestas, regnum.

Dominica palmarum pálm-
sunnudagr.

Dominus drottinn, harri,
herra, valdi, valdr, valdari,
valderi, þiggjandi, einvaldi,
lánardrottinn, síra, senjor,
sinnjor, synjur. *d. terrae*
láðvaldr. *d. potens* þrúðvaldr.
domini deceptor drottinssviki.
sine domino drottinlauss. *cf*
auctor, deus, herus, imperator,
possessor, rex.

Domitor þjálf, þjálfmi.

Domus arinn, hús, bær,
hör, bú, flet, búð, bygð, þekja,
garðr, gátt, hof, höll inni, íði,
rann, salr, set, sett, sjót, sjöt,
skáli, verbergi. *den.* 1. *animal.*
a) *fera lecti* fletvagr. b)
ursus α) *lecti* fletbjörn. β)
ignis juktanni leygs. c) *equus*
α) *pavimenti* gólfhólkvir. β)
lecti hulkvir hvilbedjar. γ)
parietis vigg veggjar. d) *cervus*
pavimenti gólfhjöttr. 2. *navis*
a) *foci* arinkjöll. b) *lecti*
knörr legvers. c) *postium*
brandnór. d) *parietum* nekkvi
tóptar. e) *lebetis cerevisiarum*
sjávarnaðr ölknarrar. *d. splen-*
did auðrann, auðsalir *pl. d.*

alta háránn, hásalr. *d. lucida* ljósheimr, salbjartr. *d. lapidea* steinn, steindur *pl. d. hostica* sjanðgarðr. *d. finnica* gammi. *postica pars domús* húsbak. *extremitas domús* gasfl, salargasfl. *ostium domús* húsdyr *pl. effractio domús* húsbraut. *domum* heim. *domi* heima. *domo* heiman. *mansio in domo* heimsvist. *domi potens* heimaríkr. *domum eundi cupidus* vepreygr. *adparatus domo abituri* heimangerðir *pl. cf aedes, agger, domicilium, focus, fundus, habitaculum, janua, lectus, locus, palatium, scannum, sedes, terra.*

Donare býta, fremja, gæða, mæra. *qui donat* hlutvandi. *satis donatus* fullgæddr. *cf augere, celebrare, dare.*

Donatio (gratuita) veizla.

Donec unds, unz.

Donum gipt, gjöf, lán, múta, -nautr. *d. eximium* einkagjöf, prýðigjöf. *d. amicum* ástgjöf, vingjöf. *d. spirituale* andargipt. *cf commissum, fortuna, largitio, munus.*

Dormire sofa, blunda. *cf mori, tacere.*

Dorsum bak, hryggr. *den. appell. carina pectoris* kjölr hlátrelliða. *cf tergum.*

Dos. d. marita mundr. *dotes* kostir. *dotes animi* kraptar. *cf conditio, divitiae, facultas, opes, praestantia, robur.*

Draco dreki. *v. serpens. d.*

volans flugdreki. *d. albus* hvítdreki. *d. verus* skapdreki. *d. venenatus* eitrdreki.

Dubitare efast, gruna, ugga, vafa. *cf cunctari, haesitare, metuere, suspicari, timere, versari.*

Dubitatio týja.

Dubium if, ifi, 'týja. *dubio carens* iflauss. *sine dubio adv.* allbert, ugglaustr, ygglaust, válaust. *cf timor.*

Dubius brigðr, hættr, svartleitr. *cf anceps, mobilis, niger, periculosus, turpis.*

Ducere draga, færa, fylgja, leiða, liggja, spenja, stýra, teygja, toga, (tjúga). *d. habendá* teyma. *celeriter ductus* snardreginn. *cf adlicere, ferre, iacere, pellicere, regere, trahere.*

Ductio tog.

Dulcedo sætleikr.

Dulciloquus túngusætr.

Dulcis sætr, sætligr, svas, svasligr. *cf carus, delectabilis, dilectus, iucundus, suavis.*

Dum en, meðan. *cf interea, quamdiu.*

Dumetum þyrnir. *cf sentis.*

Duna fluvius Dýna, Dína.

Duo tveir, tvö, tvau. *duae* tvær. *duo viri* tá.

Duodecim tólf. *d. viri* toglöð, togloþ, togloð, toglot.

Duodecimus tólfti.

Duodevicesimus átjándi.

Duodeviginti átján, áttján.

Duplex tvennr, tvinnr.

Duplo hálfu.

Duramentum staðr. *cf locus, robur.*

Durare halda, standa, vinnast. *cf facere, stare, tenere.*

Duriter harða, meinsamliga. *cf acriter, atrociter, crudeliter.*

Durities herða. *cf fortitudo.*

Durus gneypr, greypr, harðr, skarpr, starr, stinnr, stirðr; stirfinn, ódeigr, ómjúkr, óðharðr. *absol. de ingenio* harðgeðr, harðgeðjaðr. *cf acer, asper, firmus, mollis, piger, rigidus, saevus, strenuus, validus.*

Dux hersir, hessir, stillir,

tognir, vísi, vísir; hertogi, herbaldr, hersjaðarr, forvista, forysta, liðbaldr, liðveljandi, oddviti; skyldir hauka, kneyfir dróttar, stjóri reiðar, rúni konúngs. *d. navalis* skyldir skeiðar brands. *d. viae* laðmaðr, leiðsagi. *quod ducibus ortum est* hersborit. *cf comes, hostis, moderator, rector, rex.*

Dynasta jarl, jarlmaðr, landreki, gætir lands, rúni konúngs, sessi konúngs, sessi þengils, sessi aldar þundar. *cf praefectus, rex.*

E.

E (*praep.*) *v. ex.*

Ebraeus Jüdi.

Ebrietas óminnis hegri (*metaph.*) *ebrietati indulgere* drekka. *cf bibacitas, bibere.*

Ebrius drukkinn, ölr. *immodice e.* ofrölví. *cf bibere.*

Ebullire æla. *cf scaturire.*

Ecce se.

Ecclesia christiana kirkja, kristni, kristinn dómr. *den.*

a) *sponsa dei* brúðr andlángs herra, einkabrúðr allsráðanda.

b) *navigium Petri* knörr Petrs.

Epith. ágætr, sterkr.

Echinus (*animal*) ígull.

Edax átgiarn. *homo e.* skerðir rúghleifa. *cf vorax.*

Edere o: *tollere* yppa. *editus* upphorinn. *cf efferre.*

Edere (*cibum*) eta.

Educare ala upp, fæða. *educatus* alinn. *terra ubi quis educatur* fóstrjörð, fóstrland *cf alere, nutrire, procreare.*

Educatio fóstr.

Eduzia etur. *cf esus.*

Eduium barr, eta. *cf esca, esus.*

Effari telja. *effatum* mál, spjall. *effata domesticorum* heimiskviðr. *effata ut imprecationes* ummæli. *cf loqui, sermo, verbum.*

Effectio efnd, fylling, gerð. *cf complimentum, executio, factio, implere, plenitudo, praestatio.*

Effector, effectrix fylling.

Effectus fremd, framkvæmd.

Effeminatus argr, veikr, veykr. *cf infirmus.*

Efferatus galinn.

Efferre bera, lypta, ofra. *e. se* gánga hátt. *elatus* (*anim.*) hræsinn, stærilátr. *cf celebrare, ferre, gestare, ire, portare, tollere, vibrare, excelsus, gloriosus, superbus.*

Effervescere svella. *cf aestuare.*

Efficacia framkvæmd, kraptr, krapti. *cf robur.*

Efficax máttigr, afínægr, allvirkr; bitr. *cf acutus, potens, validus.*

Efficere anna, árna, drýgia, efna, efna, fremja, heyja, leika, orka, ráða, semja, skapa, skepja, sýsla, valda, vinna. *e. posse* afna. *qui efficit* innir; eflir, skapaðr, valdr. *cf arbiter, augere, comparare, componere, facere, formare, ludere, pollere, praestare, tenere, valere.*

Effigies róða. *e. humana* mannlíkan. *cf simulacrum, statua.*

Efflorescere frævast, frævast.

Effugere halda undan. *cf tenere.*

Effundere blása, slá (e-u út), spræna, steypa. *effundi* dynja, spræna. *qui effundit* ræsir, steypir. *effusus* dyndr. *cf ferire, fundere, strepere.*

Effuse breitt. *cf latus.*

Egenus snauðr, vesall, volaðr, válaðr. *omnino e.* alsnauðr. *cf infelix, inops, pauper.*

Egestas öreign. *cf inopia, paupertas.*

Ego ak, ek, ekk.

Egregie dátt, dýrliga, prúðliga, prúlliga, vel. *perquam e.* raundýrlega, stórvél. *cf eximie, fortiter.*

Egregius ágætr, dýrr, aldýrr, dáðskreyttr, forkunnligr, göfugr, horskr, inniligr, ítr, mætr, skýrr, vegilátr, verðr. *cf clarus, eximius, sapiens.*

Eicere útflæma. *cf expellere.*

Eiaculator rösudr, rusill.

Eiulare æpa, emja, grína, hrína, ýla. *cf clamare, ululare.*

Eiulatio skræktun.

Elabi líða, skreppa, gánga of, halda undan. *cf evadere, excutere, ferri, ire, tenere.*

Elaborare vanda. *splendide elaboratus* hreingörr. *magná operá elaboratus* mikilvirkr.

Electio vól. *cf delectus.*

Electrum róf. *el. eximium* valróf. *cf glessum, splendor, succinum.*

Eleemosyna ölmusa; *den.* vatn grams hauðrfjörnir. *cf ignavus, mendicus.*

Elegans horskr, prúðr, snotr, *valde e.* margsnotr. *gestu e.* látprúðr. *cf excellens, sapiens.*

Elementum höfuðskepna.

Elephantiacus líkþrár.

Elephas fill.

Elevatio hæfing.

Eligere kjósa, velja. *cf optare.*

Eligare sjóða. *cf coquere.*

Eloquens orðhagr. *cf disertus.*

Eloquentia mælska, snild, munns höfn, orðfæri, orðspeki, hróðtala, hreimr orða. *cf* *excellencia*, *facundia*, *lingua*, *sermo*, *praestantia*.

Eloqui segja fram. *cf* *dicere*.

Eloquium mál. *eloquio* *citus* hraðmæltr. *cf* *sermo*.

(*Emanare*). *emanat* byss. *cf* *erumpere*.

Emarcescere morna.

Emberiza nivalis snæfugl.

Emendare bæta, rétta. *cf* *rectus*, *reparare*.

Emere kaupa. *bene emtus* velkeyptr.

Emergere koma upp. *emergit* (*impers*). dregr upp. *cf* *venire*, *adscendere*, *trahere*.

Emensus líðinn. *e. pedibus* fetrunninn. *e. longo tempore* (*de viá*) drjúggenginn. *raro e.* sjaldfarinn. *cf* *ferri*, *ire*.

Emicare brenna, bresta, spretta (uppl). *cf* *frangere*, *rumpere*, *salire*.

Eminentia hæfing. (hörgr). *cf* *delubrum*.

Eminere stúpa upp.

Emittere blása, láta or. *qui emittit* rösudr, steykkvilundr, stökkvilundr. *cf* *iacere*, *ponere*, *spargere*.

Emolumentum hagnaðr, snúnaðr, snúðr. *cf* *commodum*, *fortuna*, *mutatio*.

Emungere snyta.

En se.

Enarrare greina. *cf* *discernere*.

Encomium leyfð, lofsmið. *cf* *carmen*.

Enim þviat.

Enormis grimmligr. *cf* *dirus*.

Ensis v. *gladius*. *ensibus dives* sverðauðigr.

Enumerare telja, tina. *qui enumerat* tinir. *cf* *commemorare*.

Enunciare inna, segja fram. *qui primus enunciat* frumkvöðull. *cf* *loqui*, *dicere*, *auctor*.

Enyo noctis Grímhildr.

Eo þar, þars, þángat, þíngat. *cf* *ibi*, *illic*, *illuc*.

Ephippium hnakkr, reið n. pl., (söðull). *cf* *scamnum*. *e. iumento imponere* söðla.

Epicinium sigrhljóð.

Epilogus (*carminis intercalati*) slæmr.

Episcopus stjórnari. *den.* siðreynir, vélheptir; eðfir víngarðs, hirðir bagla, eyðir hanna, gætir sálna, gætir vígslu, njótr vígslu, gramr mítru, geymir höfuðkirkju, meistari saungs, krapti skóla, veitir vígslu, geymir klerka, stýrir klerka, yfirmaðr lærðra, yfirmaðr kristni, græðir þegna, sættir ýta, sættir sveita, sættir seggja, skýlir hölda, græðir andar, græðir hollðs, reynir sannleiks, réttari bóls, lægir vins, lægir trega, stýrir hölda, stýrir fremdar, þjónari drottins, vinkjallari guðs; þjónandi himna mildings, greiðir laga guðs, reidir laga guðs; greiðir laga

sólar grams. *Epith.* stólsettr, virðugligr. *sedes, dignitas episcopalis* stóll, veldis stóll, hæð stóls.

Epistola bréf, letr. *cf litera, scriptura.*

Epulae jól *pl.*, gisting, snæðingr. ölkrás. *e. funebres* erfi. *cf cibus, convivium, dapes, esus.*

Equa merr, stedda, jalda, garðrofa, brúðr grána.

Eques riddari, riðari, reiðmaðr. *e. potens* baldriði, ballriði.

Equitare riða. *cf ferri. qui celeriter equitat* örriði.

Equitatio reið, jóreið. *e. deorsum* ofanreið. *e. luporum magica* gandreið, gandreiðr. *cf grassatio.*

Equitatus jóreið.

Equitium stóð. *e. currens* hlaupstóð. *e. cinereum* grástóð, gránstóð.

Equus hestr, hross, hors, klárr, kapall, fákr, goti (14), grani, gráni, jór, marr, brúnn, apli (3), askr (4. 5. 6), bautuðr (3), blakkr, bráinn, drasill, drösull, ægir (7), eldr (8), faxi, fengr (1. 15), fölkvir, funi (8), glaumr (9), hár (1. 17), haulknir, hölkvir, hulkvir, hringr (12. 16. 5), jormuni (3), kertr, lúngr, manr, melnir, mýlnir, móinn (16. 17), mór, móðnir, reyni, roni, símir (3), skæfaðr, skæfaðr, skævaðr, skævuðr, skevaðr, skærr, skær, sker, skjóti, sóti, slevöðr, stúfr (3. 6), sýnir,

tjaldari, vakr (1. 20), valr (18), vigg (5), vigr (5), vígr (6. 17), vindr (2. 13), virfill, virvill (19), afarr; hrafn, rafn (11), slúngnir, sprógr, gullfaxi, háfæti, hamskarpr, hamskerpir, hástigi (2), hófgullinn (*adi.*), hófvarpnir, málfæti, stjórnbitlaðr (*adi.*), reiðgotar *pl.*, sporvitnir, vannstyggr, vegbjartr, vegdraupnir, víglitnir, vígskornir, víngskornir, alsvartr (2), alvarr, blóðhófr, bölpvari, falofnir, fetmóðr; gnýfæti, söðuldýr, (glaummanr). *vocatur a. quassator freni* skokr bituls. *b. navis terrae* knörr rastar. *c. cervus equitationis* hjörtr reiðar. *e. celer* skeiðhestur, hleypiblakkr. *e. bellicus* vígblör, hermarr. *e. sagmarius* hnakk-marr. *e. iactabundus* riðmarr. *e. viae* slóðgoti. *e. castratus* jálkr (1). *e. notus* kunnfákr. *Equi Asarum* sleipnir, blóðughófi, falhófnir, gisl, gils, glaðr, gler, glær (7. 10), léttfæti, silfrtoppr, silfrintoppr, gullir, gyllir (2), sínir, gulltoppr, skeiðbrímir. *Equi solis* árvakr, alsviðr, alsvinnr; himinjóðýr. *equi diei* glaðr, drasill, skinfaxi. *equi noctis* fjörsvatnir, fjörsvartnir, hrímfaxi. *pullus equinus* fyl. *equus fluvialis (animal fictum)* nykr. *e. aeneus* eirhestur. *equi genitalia* hestredr. *equo vehens* blakkriðandi, blakkriði, glaðriðandi. *equi dominus* blakkvaldr. *equum incitans* blakkrennandi, blakkrennir, fák-

rennandi, fákrennir. *equum regens* jóstýrandi. *equorum agitator* jókeyrir. *equum alens* fáknistandi, glæðfæðandi. *equum onerans* fákhlæðandi. *equi peritus* jökennandi. *equum ornans* blakkskreytandi, jóskreytandi. *equum (sanguine) rubefaciens* blakkrjóðandi. *equum sternere* söðla. *stratum equi* söðulklæði. *Equi epitheta* blakkr, eyrskr, fölr, gángtamar, góðr, grár, hábjóstr, hábrjóstr, hraðferr, hvítr, léttfærr, melgreypur, mjúkr, svalr, svángrifja, svartr, svasligr, tamr, teitr, úrigtoppa, alskjótr. *cf* 1. *Odin*. 2. *gigas*. 3. *bos*. 4. *arbor*. 5. *navis*. 6. *gladius*. 7. *mare*. 8. *ignis*. 9. *sonus*. 10. *arcus*. 11. *corvus*. 12. *annulus*. 13. *ventus*. 14. *lupus*. 15. *praeda*. 16. *serpens*. 17. *nanus*. 18. *accipiter*. 19. *pirata*. 20. *avis*.

Erga við. *cf cum*.

Erica lýng.

Ericetum lýng, fjörðr lýngs.

Erigere bretta, keisa, reisa, *qui erigit* kertir. *erecti pl.* stoppir. *erecto animo (in rebus angustis)* öngreifr. *cf tollere, sublimis*.

Erinaceus (ursinus, animal) bjarnígull. *cf echinus*.

Eripere furnema, slíta úr. *cf dirumpere*.

Erogare lóga. *cf alienare*. *qui erogat* auðr, eyðir, brigðir.

Errare hvarfla, reika, villast. *errabundus* villr. *valde errans* hundvillr. *cf vagari*.

Erraticus víðförull. *cf vagus*.

Erro brautíngi, villumaðr. *cf circulator*.

Erroneus villr.

Error glöþ, rekníngur, villa, -rekstr. *sine errore* skelaust. *cf impedimentum*.

Eructare fnæsa, fnýsa.

Eruditus fróðr. *cf sapiens*.

Eruere róta.

Erumperere bresta, gjósa, dynja. *cf emanare, frangere, rumpere, strepere*.

Esca áta, æta, æzli, barr, beita, bráð, geta, gisting, matr, nest, næst, steik, tafn, undarn, undorn, undurn, verðr. *escam captare* snapa. *cf alimentum, assum, cadaver, caro, cibus, coena, esus, hostia, praeda, victima*.

Esse vera, finnast, lifa, verða. *cf fieri, vivere, invenire*.

Estones Eistr.

Estonicus eistneskr.

Esurire fasta, húngra, svelta. *esuriens* svánger. *cf ieiunare, mori*.

Esus át, eta, snæðíngur. *cf cibaria, cibus, comestio, esca, edulium, epulae, frumentum*.

Et auk, ok, ouk, avk, auc, oc, aok, øk, sem.

Ethnicismus v. *paganismus*.

Ethnicus v. *paganus*.

Etiám einninn, enn, eðr. *cf adhuc, amplius, insuper, olim, porro, quoque*.

Etsi þótt.

Evacuare grenna. *cf minuere*.

Evadere lenda, skreppa, vega, gánga of, gánga undan, halda undan. *cf elabi, exitus, ire, tenere.*

Evagatio útigánger.

Evanescere hverfa, grennast, draga af (*impers*). *cf languescere, minuere, trahere, vertere.*

Evangelium guðspjall.

Evellere slíta or, slíta upp. *cf dirumpere.*

Evenire gánga, ræsast, ske, snúna, vega, koma fram. *cf accidere, cedere, ire, venire, vertere.*

Eventum atburður, urður, yrð, farðir *pl. cf casus, res.*

Eventus offar, raun, sköp. *pl. cf constituere, experimentum.*

Evertere bregða.

Evidens ljóss, opinn, sýnn, auðsærr. *cf apertus, clarus, conspicuus.*

Evidentia sýn. *cf conspectus.*

Evigilare vakna.

Euphrates fluv. Evfrates.

Evocatio militum útboð.

Evolvere rekja. *citò evolutus* bráðrakinn, bráðrekinn. *cf curare, expedire, explicare, recensere.*

Evomere spýta upp. *cf vomere, spuere.*

Eurus austanvindr.

Ex af, at, braut, brot, brott, bort, fyri, ofrá, or, ör, úr, yr, undan. *cf a, ab, ante.*

Exacte gerva, fullgerva, grant, skillit, vandliga, vandla. *non e. ógerva. cf accurate, diligenter,*

distincte, omnino, penitus, perfecte, plene.

Exaequare hæfa. *cf adtingere.*

Exaestuare svella.

Exagitare rýskja.

Exanimare mæða *cf fatigare.*

Exanimis andvanr, örendr, eyrendr, ólíför. *cf mortuus.*

Exasperare gremja, ýfa. *exasperari* grimmast, ýfast. *exasperatus* úfr. *cf fricare, saevire, insensus.*

Exaudire heyra til.

Excedere rýma, rýma burt.

Excellent dýrr, framr, göfugr, ítr, kostigr, mærr, ríkr, skírr, snjallr, alkostigr, fullframr, háleitr, herligr, hervaldr, hervalinn, ítarligr, kostsamr, margdýrr, margfríðr, megingdýrr, merkiligr, óneisinn, óneiss, rausnarsamr, sæmiligr, snillifimr, snillivandr, týframr, þjóðmærr, dáðframr, höfuðfremstr. *vir e.* afreksmaðr, göfugmenni. *cf altus, clarus, conveniens, decens, decorus, dives, elegans, eximius, fortis, gloriosus, honoratus, magnanimus, purus, venustus.*

Excellentia afbragð, frami, rausn, snild, snilli, tign. *cf eloquentia, fortitudo, gloria, liberalitas, magnificentia, magnitudo, munificentia, praestantia, splendor.*

Excellentere bera frá.

Excelsus háleitr, hræsinn, reisuligr, ólágr, úlágr, stoltr.

cf altus, celsus, gloriosus, sublimis.

Excidere sleppa. *cf labi.*
(*Excidere* skera). *non exci-*
sus óskorinn. *cf secare.*

Excidium ruð. *cf caedes.*

Excitare æsa, ösa, øsa, hvesa, hversa, reifa, vekja. *qui excitat* upphefill. *cf acuere, concitare, incitare, movere.*

Excogitare dikta. *cf versus.*

Excommunicatio bann.

Excommunicatus bannsettr.

Excubiae principes höfuðvörðr.

Excultor snytrir.

Excursio útblaup. *cf populatio, praedatio.*

Excusare fegja, fegra. *cf polire.*

Excusatio syn. *cf causa.*

Excutere velta. *excuti* skreppa. *qui excutit* hnykkir, hnykkilundur, hnykkimeidr. *cf adtrahere, auferre, moliri, raptare, spargere, volvere.*

Exedra mulierum dýngja. *cf cumulus.*

Exemplum dæmi, minni, eptirdæmi. *exempla insolita* fádæmi, sjálfðæmi. *res mali exempli* ódæmi *pl. cf conditio, memoria, sors.*

Exercere drýgja. *cf facere.*

Exercitus herr, lið, lit, safnaðr, samnaðr, somnuðr, landherr, herr hjörva raddar. *ex inferior numero* allfátt. *cf copiae, populus, sexaginta.*

Exhalare blása.

Exhaurire ausa. *exhaustus* (*an.*) alklökr.

Exhibere gjalda, halda, inna, lúka, lýsa, sýna, vátta. *qui exhibit* lýsir. *cf collustrare, loqui, monstrare, praestare, solvere, tenere, testari.*

Exhilarare gleðja. *cf delectare.*

Exhilarator lestir sútar.

Exiens útlífandi. *cf ferre.*

Exiguus grannr, hneppr, lítill, rýrr, smár, tregr. *non e.* ólítill, úlítill, órýrr, ósmár. *exiguus numerus copiarum* allfátt. *re verá exiguum* raunlítit. *cf angustus, ingens, parvus, paucus, tener, parum.*

Exilis eyðiligr. *e. ad speciem* auðligr. *cf inanis.*

Exilium landrekstr. *exilio damnare* sekja. *exilio dignus* rækr.

Eximere láta af. *cf ponere.*

Eximie hála, ítarliga. *perquam e.* raundýrliga, stórvel. *cf egregie, insigniter, magnopere, perbene, splendide, valde.*

Eximius ágætr, bjarttr, dýrr, framr, fríðr, hárr, horskr, ítr, ýtr, mætr, prúðr, skýrr, snjallr, stoltr, venn, vænn, verðr, ágætligr, alfríðr, allgóðr, allkostigr, dáðskreyttr, dýrligr, dýrðligr, forkunnligr, framligr, gleðligr, göfugr, góligr, innligr, ítarligr, kostigr, kostsamr, murgdýrr, margfríðr, megindýrr, öflugr, sanngerr, sanngeyrr, sannprúðr, vegilátr, valinn,

þjóðgóðr, ókostalaus, óniðraðr, afkárligr. *cf admirabilis, amplus, augustus, bonus, carus, clarus, egregius, excellens, generosus, gloriosus, honestus, illustris, insignis, magnificus, perfectus, praeclarus, praestans, pretiosus, pulcher, robustus, splendidus.*

Existere finnast, verða uppi. *existit* (impers.) getr. *cf capere, convenire, fieri, invenire.*

Existimare dæma, meta. *existimari* þikja, þikkja, þykkja. *cf aestimare, colloqui, confabulari, iudicare, sermocinari, videre.*

Existimatio dómr, orðlof. *cf decretum, fama, iudicium, laus.*

Exitialis bitrligr, kaldr. *cf acutus, frigidus, infestus.*

Exitium urðr, tjón, lífgalli. *cf mors, clades.*

Exitus lykt, rök *pl. exitum habere* lenda. *exitu firmatus* rökstæltr. *cf explicatio, finis, evadere.*

Exoptatus tíðr, velkominn. *res exoptata* brekdómr. *cf creber.*

Exoriri upprisa, upprenna.

Exornare skreyta.

Exosus hvarleiðr, óþokkaðr, úþokkaðr. *cf invisus.*

Expandere breiða. *qui expandit* þæsir. *cf extendere, propellere.*

Expedit eira, duga, hlýða, lúka, rekja. *expedit* (impers.) hentar. *cf absolvere, evolvere,*

parcere, prodesse, solvere, utilis.

Expeditio för, leið, herför, leiðánger. *cf classis, via.*

Expeditus greiðr, lauss, óbundinn. *cf facilis, solutus.*

Expellere flæma, útlæma, heita, rækja, bregða. *expellendus* rækr. *vir expulsus* flæmingr. *cf vocare, aversari.*

Expendere greiða. *cf explicare.*

Expergesteri vakna.

Experientia raun.

Experimentum próf, raun. *e. virium* afraun. *e. amici* vinraun. *cf aerumna, documentum, dolor, eventus, periculum, tentatio, tentamen, testimonium.*

Experiri freista, fagna, finna, kanna, neyta, prófa, reyna, treysta, vita, atfreista. *qui experitur* reynir. *expertus* rendr, reyndr, afrendr. *cf adhibere, explorare, fidere, gaudere, invenire, probare, sentire, tentare, uti, vergere.*

Expers án, áni, snauðr, sparr, trauðr, vanr, vendr, vændr, andvana, andvani. *cf destitutus, orbis, parcus, pauper.*

Expetere kveða. *cf loqui.*

Expiabilis facillè auðbættir.

Expiare bæta. *non expiatus* ósjötladr. *cf reparare.*

Expiatio són.

Explicare glósa, greiða, ráða, rekja, rétta. *cf accelerare, carmen, constituere, demon-*

strare, evolvere, expendere, exponere, interpretari, iuvare, ostendere, pectere, pendere, proferre, promere, rectus, solvere, sublevare, figura.

Explicatio rætti, úrskurðr, rök *pl.* *cf* *argumentum, correctio, exitus, fatum, finis, initium, interpretatio, portentum, primordia.*

Explorare kannna, nýsa, treysta, vita. *qui explorat* kannaðr, könnuðr. *homines diligenter explorans* mannvandr. *exploratus* vitaðr, valreyndr. *cf* *cognoscere, comperire, experiri, fidere, lustrare, rimari, scire, speculari, tentare, vergere.*

Exploratio leit, njósn, for-njósn. *e. animi* hugraun. *cf* *investigatio, speculatio.*

Explorator -treystir, sann-reynandi. *e. animi* hugreynandi.

Exponere greina, skýra, þátta, segja (frá), glósa. *cf* *demonstrare, dicere, discere, explicare.*

Expositio sögn. *cf* *narratio.*

Exprobrare bregða (e-m).

Expromere reiða. *qui facile expromi potest* auðþeystr. *cf* *tollere.*

Exsculpere rísta. *exsculpendi peritus* skurðhagr. *cf* *secare.*

Executio efnd. *cf* *effectio.*

Exsequiae hálför. *exsequias instituere* erfa. *cf* *haereditas.*

Exsiccatus brúðurr.

Exsilire spretta, springa. *cf* *salire.*

Exsolvere leysa. *cf* *solvere.*

Exspectare bíða, vætta, vetta, hyggja til (e-s). *cf* *imaginari, sperare, opinari.*

Exspectatio bíð, (beid), væn, væni. *cf* *spes.*

Exspirare verpa fjörvi. *v. mori.*

Exstare stúpa upp, vera uppi. *exstans* uppiverandi, uppverandi.

Exstinctor slökkvir, slökkvir.

Exstinguere skýfa, slökkva. *exstinctus* aldaudr. *cf* *dissecare.*

Exstirpare eyða, hepta. *cf* *vastare, opprimere.*

Exstirpatio eyðing.

Exstirpator fergir. *cf* *consumtor.*

Exstruere altè hátimbra. *cf* *aedificare.*

Exsul daladrengur, gandr, útlægðr (*adi.*). *exsulem facere* útleggja.

Exsultare hlakka. *exsultans* hróðigr. *cf* *inclutus, illustris.*

Exta iðrar.

Extemplò bragðs, hraðliga þegar. *cf* *citò, confestim, statim.*

Extendere breiða, ýta. *e. manum* seilast. *extendi* flaka. *cf* *augere, dilatare, expandere, offerre, pandere, praebere, protendere, sternere.*

Exterior ytri.

Exterus utanverðr.

Extra fyrir utan, út, úti, utan. *cf foris, nisi, prae.*

Extremitas jaðarr, krókr. *cf margo, ora, princeps, uncus.*

Extremus efstr. *extremum*

löstr, praut. *cf defectus, ultimus.*

Exuere fletta.

Exuviae hamr, hams. *e. aviariae* fjaðrhamr. *cf forma, induviae.*

F.

Faber smiðr. *f. dexter* hagsmiðr. *f. ferrarius den.* jöfurr hamra, hlynr hamra, konúngr tángar, Þórr smiðbelgja.

Fabrica vel, væl. *f. chalybea* stálsmíði. *cf ars, dolus.*

Fabricare rísta, skafa, smíða, vela, væla. *cultello f.* tegla, telgja. *firmiter fabricatus* harðsleginn, rammsleginn. *benè fabricatus* ítrgjör. *pulchrè fabricatus* fagsleginn. *tenuiter fabricatus* þunngjör. *igne fabricatus* ellveldr. *cf exsculpere, incidere, insculpere, radere, secare.*

Fabricatio gerð, mjöt, smíð. *cf ars, concinnatio, factio.*

Fabulari glaupsa. *cf nugari.*

Facere bella, drýgja, efla, forma, fremja, gera, gerva, geira, geyra, geyrva, göra, görva, gjöra, gjörfa, gjörva, geta, gjalda, heygja, heyja, inna, láta, leika; ráða, semja, setja, skapa, skepja, verka, vinna, víða, þjóna. *qui facit* gervir, geyrvir, görvir, gjörvir, greidandi, -heygjaðr, -virki. *factus* gerr, geyrr, gjör, gör, gorr, unninn.

citò factus skjótgerr. *cf accidere, addere, adquirere, agere, augere, capere, committere, comparare, componere, conficere, durare, efficere, exercere, fieri, formare, gerere, habere, inficere, laborare, lacessere, loqui, ludere, manere, mittere, operare, patrare, perferre, perficere, ponere, praestare, reddere, solvere, sufficere, tingere, paratus, perfectus, promptus.*

Facetiae keskiörð.

Facetus gladmæltr, keskiörð, orðheppinn, orðnöfr, skelkinn. *cf dicax, facundus, hilaris.*

Facies andlit, ásján, svipr; den. iltún brúna. *facie lividá* bláleitr. *facie macilentá* grunnleitr. *facie furoá* imleitr. *facie sordidá* kámleitr. *facie bellè rubicundá* svinnrjóðr. *pulchro faciei colore* litfagr. *cf frons, motus, species.*

Facile lættliga, ótraulla, vel. *cf benè, leviter, sanè.*

Facilis brýnn, dæll, greiðr, hægr, hógr, högr, lætr, linr, linnr, ljóss, makr, mjúkr, væginn, veginn, -vægr, inndæll, stýrilátr

þekkiligr; blíðgeðr, góðlátr, vorkunnlátr. *f. in dictis* mjúkorðr. *facilem reddere* hægja. *cf bonus, clarus, commodus, expeditus, iucundus, lenis, levis, mansuetus, mitis, obediens, placidus, quietus, mitigare, prospere.*

Facilitas létti.

Faciliter af léttu.

Facinorosus stórráðr, stórværkr.

Facinus a) *in genere* bragr, bragð, ráð, gerðir *pl.* b) *malo sensu* harmr, lýti, smán, drengspell, fárverk, leiðstafir (*pl.*), manndómsleysi. c) *spec. facinus ingens* stórræði. *f. praeclarum* manndýrð, dáðir *pl. f. forte* mannbót, harðræði, herðibrögð *pl. f. periculosum* svadalverk. *f. iracundiae* reidiverk. *facinoribus praeclaris nobilis* dáðumrakkr. *facinorum praeclarorum cupidus* dáðfenginn, dáðgjarn. *cf consilium, crimen, factum, flagitium, fortitudo, opus, virtus, vitium.*

Factio gerð, gjörð. *cf aedificatio, arbitrium, confectio, effectio, fabricatio, facinus, factum, institutum, iudicium, sententia, strenuitas.*

Factiosi homines gryttingar.

Factum bragr, bragð, gjörð, ið, ráð, verk, -virki. *turpia facta* leiðstafir *pl. cf concilium, facinus, factio, ministerium, negotium, opus, studium.*

Facultas audit, færi, kostr. *f. loquendi* málrúm, málrúnar

pl. f. privata causam decidendi sjálfðæmi. *facultates* auðr, eyrir, góts, gott, höfn, tak. *facultates animi* kraptar *pl. cf bonitas, conditio, instrumentum, occasio; opes, robur, dos.*

Facundia mál, málfinni, orðfæri, orðgnótt, orðspeki. *cf eloquentia, sermo.*

Facundus orðsmr, orðgóðr, orðheppinn, orðviss. *cf disertus, facetus, lepidus.*

Fagus bók. *coll.* beyki, bæki.

Falanga v. phalanga.

Falco haukr, valr. *v. accipiter. f. caesius* smyrill. *f. tinnunculus* sparrhaukr.

Fallacia flærð, ginn, lausúng, svipvísi, sveipvísi, flærðarstafir *pl. f. atrox* sverriflagð. *cf dolus, fraudulentia, fraus, noxa.*

Fallax brigðr, svikall, táll, flærðaraukinn, flærðarfullr. *cf dolosus, fraudulentus, mobilis.*

Fallere blekkja, leika, ljúga, svíkja, tæla, tela, væla, vela, skeika (*impers.*). *f. spem alicuius* bregdast e-m. *qui fallit* blekkir, valjúgr, -sviki. *cf aberrare, cadere, decipere, frustrari, ludere, mentiri.*

Falstria Daniae insula Falstr. *Falstriae incolae* Falstrbyggjar.

Falsus falskr, rángr, ósaðr. *falsum* tál. *cf fallax, iniustus, verus.*

Falx le, sigð.

Fama frægð, frètt, heiti, hróðr, kvittr, orð, spjall, tírr, orðlof, orðstírr. *cf existimatio, gloria, nomen, rumor, verbum.*

Famelicus svánger, soltinn, sólginn, húngraðr, einaga. *cf esuriens, ieiunus.*

Fames húngr, sultr, fasta; askr Heljar, diskur Heljar. *f. lupi* úlfgráðr. *fame necare* svelta. *qui famem mitigat, exstinguit* húngrdeylir, húngr-eyðandi, húngrþverrir.

Familia át, átt, ætt, ett, liðr, slekt, áttbogi, ættbogi, ættbarmr, ættbadmr, frændgarðr. *f. domestica* fólk, hjón, hjú, hyski, saldrótt. *familiae columen* áttstudill, ættstudill. *familiae damnum* ættskarð, ættarskari. *familiae clipeus* ættarskjöldr. *familiae decus* ættbætur. *cf articulus, coniux, domesticus, gens, genus, stirps.*

Familiaris máli, rúni, andspillir, annspillir, vanr málþings. *cf adfabilis, amicus, confabulator, socius.*

Familiaritas gott. *cf bonitas.*

Familiariter kunnliga.

Famosus allfregn.

Famula mætr. *f. cubiculi* salkona. *cf ancilla.*

Famulari þena, þjóna. *cf servire.*

Famulatus orka. *cf ministerium.*

Famulus árr, skálkr, sveinn, þjón, þjónn, þjónari. *f. dome-*

sticus húskarl. *cf aulicus, minister, servus, satelles.*

Fanum hof, ve *pl.*, blóthús, fjarghús (?), (vebraut). *saeviens in fana* vegrimmr. *cf aedes, aula, delubrum.*

Far rúfr, rúgr. *f. grande* valrúgr.

Farcimen grjúpan, ketilormr, ormr ketils.

Farcire troða. *cf calcare.*

Fari mæla, mela. *cf condicere, indicere, loqui.*

Farina grjón, meldr, mjöl *f. dura* harðmeldr. *f. rubra* ryðmeldr. *cf molere, aurum* VI 8.

Fartum staup. *cf massa, poculum, vas.*

Fascia band, hann, dregill, dróg, drög, draug, vaf, umband, -benda. *fasciae infantum* reiði, reifar *pl. fascia lintea capitis* blæislin. *cf involucrem, vinculum, zona.*

Fascina vit *pl.*, vitt *pl.*, heillir *pl.* *cf amuletum, felicitas, veneficium, talisma.*

Fascinare heilla, vitka, vitta. *fascinated* fjólmagnaðr. *cf incantare.*

Fascinatío v. *magia, veneficium.*

Fascinator vitki. *cf incantator, veneficus.*

Fascinus tjösull. v. *character. fascinis plenus* vitafullr.

Fastidium leiðstafir *pl.*

Fastigare typpa.

Fastigium bust, byst, höst

mæmir, tindr. *cf apex, culmen, tectum.*

Fastuosus dulrækinn. *homo* f. hrokaland, ofláti, *cf adrogans, magnificentia, splendor, superbus.*

Fastus dul, metnaðr, metnuðr, strúgr, hrokaland. *cf occultatio, superbia.*

Fatidica femina norn, vala, vólva, spákona. *cf parca.*

Fatigare mæða, þreyta. *qui fatigat* þreytir. *cf cessare, contendere, deficere, exanimare, litigare, minuere, urgere.*

Fatigatio mæði, möði. *cf lassitudo.*

Fatiscere gánga sundr. *cf ire, rumpere.*

Fatum forlög *pl.*, örlög *pl.* gípt, rök *pl.*, skepna, sköp *pl.*, dómr norna, orð urðar; megin-dómar *pl.* f. *dira* forsköp, óskepna, ósköp. f. *sacra* vesköp. *fato destinatus* auðinn. *sine fato* örlöglauss. *flum fati* örlögsímr, örlögþátr. *cf creatura, constituere, explicatio, fortuna, mors, nefas, sors.*

Fatuus homo afglapi, api, dárbekill, fífl, físsi, fimbulfambi, glópr, öli, snápr. *cf stolidus, stultus.*

Favere holla, unna. *cf amare, studere. favens* góðr, hollr, virkr. *cf bonus.*

Favilla eimyrja, einmyrja, einmerja, eisa, hrím. *cf cinis, ignis, pruína.*

Favor ást, hollusta, hylli,

vild, líknstafir *pl.*; byrr bæsa þursa. *cf amor, animus, benevolentia, gratia, sermo.*

Favorabilis líknfastr. *cf gratiosus.*

Faustus allheppinn. *cf felix, secundus.*

Faux kverk. *fauces montis* gil, -skor. *cf collum, guttur, iugulum.*

Fax -kyndill. f. *insulae* eykyndill (*cogn.*)

Febris (quercera) riðusótt.

Fel gall. f. *irae* reiðigall.

Felicitas auðna, heill, sæla, sæld, sigr. *cf amuletum, beatitudo, fascina, fortuna, salus, victoria.*

Felicitèr at auðnu.

Felis kött; *den.* vælir viðbjarnar veggja. f. *mas* fress, (brör).

Felix heppinn, auðr, auðligr, auðigr, sæll, trúr, þrífinn, ársæll, allheppinn, ókvaldr, snarr happs, f. *marito* versæll, *cf beatus, faustus, fortunatus, saluus, victoriosus.*

Femina kon, kván, kvon, kona, kven, kvæn, kvinna, kvendi, kvennaðr, bil 1), brúðr 3), díS 2. 8), drós, ekkja 4), feima, fenna 16. 17), fjötra, fljóð, gefn, hörn 5. 6), hrund (2. 13), ilmr 1), kæra líkn 5. 7), man, mæR, motra, nauma 5), ristill, rugr, rygr 5). rún, rúna, sæta, skorð 9), skorða 9), snót, spöng 14), sprakki, sprund, svanni, trúða

10), veig 13. 15), víf, vörð þirr, þöll 11. 12), þrúðr 2). *Denominationes*. A. *uná voce compositá appellatur* 1. *divitiarum* a) *dea* auðfrigg, auðlín, auðnorn, hoddgefn, auðmærr, auðgrund, hoddgrund. b) *arbor* auðtróða, auðþöll. c) *lamina* auðspaung. d) *tabula* auðbrik. 2. *auri dea* gullskögul, gullveig. 3. *annuli* a) *dea* haughlín, baugvara, hringcirr, hringskögul. b) *arbor* hringþöll. 4. *cimelii* a) *dea* mengefn, mengunnr, menhlín, menlín, menskögul, siglisága, menbrekka, mengrund. b) *arbor* menþöll. c) *destina* menskorð. d) *tabula* menbrik. e) *gestatrix* menreid. f) *monili gaudens* menglöð. 5. *vittae dea* hlaðguðr, hlaðnorn, hlaðgrund, hlaðnipt. 6. *infibulae* a) *terra* þorngrund. b) *gestatrix* þornreid. 7. *gemmae dea* hállilmr. 8. *dea bombycis* silkigunnr, silkinanna, silkisága, silkigrund, silkihlíð, silkiey. (silkisif). 9. *calyptrae dea* fallgerðr, valdeir. 10. *lini* a) *dea* hörgerðr, hergerðr, hörbil, hörgefn, hörnauma, hörveig, hörbeiðisif; língefn, vefgefn, hörbrekka, herbrekka, hörfit. b) *arbor* hörþella, líneik, línapaldr. c) *destina* hörskorð, hörskorða. d) *lamina* línspaung. 11. *panni* a) *arbor* námeik. b) *destina* námskorð. 12. *suturae* a) *dea* saumhlökk. b) *destina* saumskorða. 13. *terra (dea) acús* nálgrund.

14. *vini* a) *dea* víngefn. b) *arbor* víneik. 15. *cerevisiae* a) *dea* ölgefjun, ölgefn, ölnanna, ölsága. b) *datrix* ölselja. 16. *dea mulsi* mjöðnanna. 17. *arbor poculi* skáleik. 18. *dea ignis (domesticí)* eldgefn, eldgerðr. 19. *clavium domina* hánginlukla. 20. *dea cibariorum* árgefn, broðgýgr. 21. *dea brachii* armlín. 22. eykvæn, eyrarúna, gæbrúðr, gæibrúðr, gæiþrúðr, bandrindr, dýney. B. *duobus verbis*. 1. *divitiarum* a) *dea* þrúðr auðs, bil seima, guðr seima, lín auðar, bil auðar, lofn seima, hrund seims, eir aura, eirr aura, ná auðar, sjömn seims, lín vella, vedís vella, vígdís vella, fægifreyja hodda, grund hodda, eyrr aura, hlíð auðar, hlíð vella. b) *arbor* eik aura, þella auðar, þópta auðar. c) *tabula* brík auðar. d) beiðimara auðar. 2. *auri* a) *dea* gerðr gulls, vár gulls, njórun gullseims, fylla gyls, hrund bálfæðar, bil linnvengis, eir ormdags, eir eldbekks, eir unnfýrs, eldnjórun öldu, gefn linnvengis, gunnr gjálfrelða, gná linnbedjar, hildr hrannbliks, hlín hafleygjar, hlín lýsigulls, gefn linnvegs, logsága lægis, sólgunnr sunds, nauma niðbrands, nauma niðleiks, grund gulls, fold dígulsveita, fold flóðhyrs, fold unnfors, jörð ormvángs, láð rínleygs, hælibrekka hrannlogs. b) *arbor* selja gulls, þella gulls, tróða

marglóðar, reidiðgátt rínleygs, tyrr taura. c) *destina* velti-stoð straumtúngls. d) *lamina* eldspöng unnar. 3. *annuli* a) *dea* díð eydraupnis, eir örglasis, freyja gullhrings, gerðr gollhrings, hildr hringa, gná hringa, nauma hringa, hristisif hringa, hörn hrings, hörn baugs, gná bauga, grund bauga, grund hringa, grund armsýnar, rein bauga, ey baugs, ey hringa. b) *arbor* þella gullbaugs, gátt bauga, spíra hringa, þöll armlinns, þella armlinns. c) *destina* skorð hringa. d) *rex* stillir bauga. 4. *cimelii* a) *dea* fríðr menja, ná skrauta, ná nistiss, ná spjalda, norn nistis, gefn sörva, ilm sörva, rindr sörva, rist þorna, freyja þorna, þrúðr þorna, þúgra þorna, beiðiblökk blíks, mörk menja, laut menja. b) *arbor* selja mens, þópta þorna. c) *destina* skorða þornteigar. d) *lamina* spaung þorna. 5. *vittae* a) *dea* fríðr gullhláðs, fulla höfuðgulls, sága sveigar, sjöfn silfrbands. b) *arbor* þöll sveigar (sveigs), geymiþella gullhláðs. c) *destina* skorða gullbláðs. 6. *gemmae* a) *dea* gná steina, gná skers, díð dvergranns, freyja eyleggjar, skögul fjarðbyggs, fylla hallar, lofn landrifs, njórun steina, vör bjargs, rein steina. b) *arbor* lind landrifs, fægipella fjallrifs. c) *destina* stoð steina, skorða fjarðbeins. d) *lamina*

spaung mýils. 7. *vestimenti, straguli etc.* a) *dea* ná skikkju, fulla fángs, nauma saums, sága saums, sjöfn saums, hlín guðvefjar, hlín línu, rindr serkjar, rind hördúks, njörð motra, bil skallats, ilmr erma, bil dúks, bil blægju, bil borða. gná borða, göndul borða, skögul driptar, skögul borða, fríðr fjargvefjar, bil falda, eir falda, geymibil falda, haldeir földu, jörð hafna, jörð ísúngs, grund reffls, fold falda, hlíð falda, samland serkjar. b) *arbor* lind líns, lind námdúks, tróða pells, tróða líns, tróða tjalda, apaldr líns, þópta guðvefjar, vár vindu, lind las. c) *destina* skorð silkis. d) *tabula* brík reffa. e) *pons* brú reffa. 8. *fili, fusciae etc.* a) *dea* lín dregla, bil tvinna, syn tynna, rökva tvinna, þrúðr þráða, hrist þráðs, vör banda, rindr bands, jörð þráðs, jörð hörstrengs. b) *arbor* lind þráða, björk bands, viðr dregla. c) *destina* skorð tvinna. 9. *dea lanæ* reidiðsif ulla, gefn toddu, böðgefn toddu. 10. *dea acús* nauma nála. 11. *dea lecti* nanna beðjar, rán dýnu, gná línbeðjar, rein beðja. 12. *domús, triclinii* a) *dea* gerðr garða, nanna bjórranns, syn ölbekkjar. b) *arbor* tré bekkjar. 13. *poculi etc.* a) *dea* njórun vinkers, hlökk horna, hörn horna, hildr horna, mörk ölskála, lýsigrund ölstafrs;

jörð öltreyrar; snyrtigrund sága.
 b) *arbor* eik ölkarma, fura mjóðkarms. c) *destina* skorða skaptkers. 14. *potús* (*vini, cerevisiae, mulsí*) a) *dea* gefn öldrukkju, freyja hornþeyjar, hirðisága hornflæðar, nauma hornstraums, vár víns, hirðibil víns, hrist mjaðar, hneigisól hornflæðar. b) *arbor* eik öls, þöll aðalbjóra, þella mjaðar. c) *tabula* brik bjórs. 15. *ignis* (*domestici*) a) *dea* gerðr gims, syn geira, gná reira, sága fólkska, hlín hyrjar. b) *tabula* brik elds. 16. *custos gladio-rum* geymigöndul gunnelda. 17. *vulnera sanans* bætiþrúðr benja. 18. *manús, brachii* a) *dea* beðlín bauga, hlín haugmærar, hlökk hornstrindar, hrund handar, gunnr valbrautar, lofn handar, rindr mundar, lofn arma. b) *arbor* viðr valklifs, þöll ferklaufa. c) *destina* skorð haukvallar. 19. *dea frontis* gunnr hlaðbeðs. 20. *dea cantús* gerðr galdrs. 21. *allii* a) *dea* lofn lauka, vár lauka. b) *arbor* eik lauka; lind lauka. c) *gestatrix* reið lauka. d) feima lauka. 22. *dea dotis* mist mundar. 23. *maris* a) *dea* freyja drafnar, vár báru, hörn hvítíngs, hlín hvítíngs, hólnjórun hrannblakks, hrund hvítíngs, gunn hvítínga, rund sunds, hlín svalteigar, mörk gjálfrteigs. b) *arbor* gátt glymránar. c) *destina* skorð skerjardar, skorða mágrundar, veg-

skorða varrskíðs. 24. *algae sacchariferae* a) *dea* gunnr sölva. b) *arbor* lág sölva. 25. skáks leika. C. *tribus verbis*. 1. *auri* a) *dea* díś fagrmjólś Fenju, ilmr unnar dags, díś elds lægis, hlökk drífu Kraka, lofn loga drafnar, njórun eyftjar síka, freyja fagrlags gjálfrs, fjötra móins mærar, njórun fura fleyvángs, hirðisíf furs flóðs, gunnr galdrs Iðja, gunnr nytju logs, gunnr sunns herkiss, gná öldu ljósa, snyrtifreyja vángs gandis, hirðinauma sæfar báls, lín unnar blíks, ilmr bála lýskála, vár blíks örborðs, unnr ofnis jarðar, unnr unnar elda, þögn snáka túns, bil báru logs, njórun dýnu þvengláðs, sól unnar dags, sól gullbúa stóla, sól haugbúa stóla, sól skíns elfar, land lauksíklar lýngs, fit fyllar dags, sólgrund Siggjar línða, hlíð meidar urþvengs, ey orms doggvar. b) *arbor* björk brands brims, lind grundar graþvengs, þella boða mellíngs, eik öglis landa, lind fasta glymrastar, gátt góíns sitjar, hirðigátt foldar elda, þöll þynjar logs, tróða furs flóðs, selja rastar reyrvengs, björk elda svanteigs. c) *destina* skorða síka elda. d) *tabula* brik ríkis foldsíla, þilja hyrjar vága. e) *gestatrix* eldreid Ata foldar. eldreid vángs dorgar, reið rínar glóða. 2. *annuli, armillae* a) *dea* hlín handar bála, þrúðr

gaupells þráða, gerðr greipa glóðar, hlín handar girðis, gefn greipar svells, ilmr orma armleggjar, menlæsigunnr bauga lands, jörð álnar leiptra, fold álnar strengs, land gims álnar, grund vita mundar, hyrgrund hauka klifs, kleif funa ýstéttar, lýsibrekka íss leggjar. b) *arbor* lind hyrjar liðs, þella skers handar. c) *columna* stoð gulls strengs. d) *gestatrix* hraunkneif vala slóðar. 3. *dea gemmae* fylla fals hallar, freyja fjarðar leggs, hlín heiðar jótrs, (hlökk miðskípar ökkva), jörð hlóðynjar beina. 4. *dea manús* syn mjúkstalls mens, syn skopts hauka, gefn vala slóðar, hlín hauka klifs, hildir hauka setra, skögul hauka setrs, gerðr vala slóðar, jörð ifla flauts. 5. *poculi* a) *dea* hirðisif víns virkis, haukgæiþrúðr hrosta lúðrs. b) *arbor* lind ölstafrs hagþyrnis. 6. *arbor maris* þöll hyllínga vallar, lind leifnis brautar, lind síka strindar, lind hranna brúða. 7. *arbor allii* lind hagþyrnis lauka. 8. *nympha alliati* hrist lauka brims. 9. *dea quietis gladii* hlín geirs eirar. 10. *dea pectinis* eir háðyrnis geira. 11. *dea vestarii* sif slæðu karms. 12. *dea sanguinem sistens* óskrán æða þeris. 13. *dea lavationis crinium* freyja selþeys sverðar. 14. *dea tabulae latrunculariae* hirðidís húns vángs, happþægibil hjarra húnknarrar. 15. *tellus*

calyptrae serkland sólmarkar svanna). D. *quatuor verbis*. 1. *auri, armillae etc.* a) *dea* bil bríma bauga stalls, gerðr leygjar liðar hánga, nauma niðbrands skarar landa. b) *terra* land lýngs gríms álnar, braut elds Ata lands, strind strandar örriða stalls. e) *arbor* þella ellz Ata jarðar, þella glóraddar hellis gauta, þella elds öglis stéttar, lind vita leifnis lautar, lind strindar leynisíka lýngs. 2. *poculi dea* hlín karms rastar ölbækis. 3. *maris dea* hlökk mið skíðarökkva, fold heiðar hömlu þrumlu *femina eximia* stoltarfljóð. *f. quam quis ambit* biðkván, biðkvæn. *f. superbiens* svarri, spreytisprakki. *f. turbulenta* svarkr. *f. fremebunda* glymbrúðr. *Feminae epitheta* augfagr, bráhvítr, haugvariðr, bjartr, bleikhaddaðr, blíðr, hölvíss, breksamr, brosandí, brúnhvítr, dökkkr, dreypiligr, einfaldr, fagr, fagrúinn, fagrglóa, fagrléitr, fagrvarinn, fagrvoxinn, fannhvítr, fjölerrinn, gáfagr, gángfagr, gaglbjartr, glæstr hörvi, grannr, gullbjartr, gullvariðr, haddbjartr, hagligr, haldorðr, hálsbjartr, handfagr, helsissæmr, hlaðbjartr, höppfagr, horskr, hörskryðdr, hörundbjartr, hörundmjúkr, hreinlátr, hvítarmr, hvíthaddaðr, hvítjarpr, hvítr, hýrmæltr, hýrr, ítr, ítrvoxinn, jarpr, klèn, kurteisligr, kverkhvítr, ljóss, línbundinn,

lindhvít, línhvít, litfagr, ljúfr, lofsæll, margullinn, mektugr, menjogóð, mærr, mildr, mjallhvít, mjúklyndr, mjórr, munnfagr, námgjarn, prúðr, rakkr, rekkilátr, ríkilátr, rjóðr, sannprúðr, saungvarðaðr, sigrunninn, sjálgigr, skinnhjartr, skirleitr, skollvíss, skýrr, sléttfjallaðr, snarliggr, snarlyndr, snerilátr, snotr, sólhjartr, sólhvít, sparkr, stórhugaðr, stórvænn, stránger, svanhvít, svanmærr, svevíss, svinneygr, svinnhugaðr, svinnr, svipvíss, tíðr, tvístr, úrughlýra, válgigr, vammlausss, veglgigr, velborinn, velskúfaðr, vænn, venn, verggjarn, værr, versæll, vitr, þjóðmærr, þrífílgigr, þrútinn, þúnggeðr, þunnggeðr, þýðr. 1. *Asis*. 2. *bellona*. 3. *sponsa*. 4. *vidua*. 5. *femina gigas*. 6. *Freya*. 7. *clementia*. 8. *soror*. 9. *destina*. 10. *pertica*. 11. *arbor*. 12. *amnis*. 13. *insula*. 14. *lamina*. 15. *cerevisia*. 16. *sagitta*. 17. *semita*. *Malae appellationes feminarum* broka, fjappa, flagð, flasa, flotgríðr, gegða, glyðra, herja, hneyta, hreysa, hvippa, klessa, kolta, lodda, saurlifra, snegða, stegla, syrpa, vargynja, þæsibladra.

Femorale brók.

Femur lær.

Fenestra gluggi, gluggr, ljóri. *cf foramen*.

Fenia ancilla Frodii Fenja, Feðja.

Fenrer lupus Fenrir, úlfr,

vitnir, hróðrsvitnir, þjóðvitnir, bagi Tveggja, hvelsvelgr himins, mögr hvedrúngs, sefi Surtar, tugga Gleipnis, gandr vagnar. *compes Fenreris* Gleipnir, Gleifnir. *labia F.* gjólnar, gjólnar.

Fera gálkn, gálgn, hrægífr.

Feracitas gróði, gróðr. *cf aestas*.

Ferale carmen valgaldr.

Ferax ársamr.

Ferculum krás, (fán).

Feretrum náreið. *cf rheda*.

Ferire berja, beysta, drepa, höggva, knýja, ljósta, slá, (bauta, beita). *feriendo valens* högg-rammr. *cf caedere, cingere, circumdare, cudere, devincere, effundere, interficere, jacere, occidere, percutere, premere, pulsare, verberare*.

Fermentum dregg, jast, jastr.

Ferocitas ofsi, ofstopi, úlbúð, úllúð. *cf insolentia*.

Ferociter geysta. *cf furiose, vehementer*.

Ferox afkarr, æfr, eyrskr, greypr, ólmr, hlítstygggr, hugstríðr, óbilgjarn, ofrhugaðr, ofvegr, óstiltlr, ústiltlr, síðlausss, úlfhugaðr. *f. in pugnâ* víggimmr. *cf acer, animosus, asper, crudelis, ferus, immanis, immodicus, intractabilis, saevus, turbulentus, vehemens*.

Ferratus járnvarðr.

Ferre bera, færa, föra, liggja, reida, valda, vega, standast, þola. *qui fert* færir. *cf ad-ferre, gignere, ducere, iacere*,

movere, offerre, parere, pati, portare, proferre, stare, tenere, tollere, vehere. ferri brá, bruna, drífa, fálma, fara, fleygja, geiga, gnæfa, strjúka, svífa, hverfa, líða, ríða, skríða, sveima, svípa, geisa, geysa, þyrja, hrjóta. *cf. cedere, concitare, currere, decidere, elabi, equitare, furere, impetus, labi, percurrere, praeterire, ruere, saevire, spargere, tergere, transire, trepidare, vagari, vertere.*

Ferrugineus járnráur.

Ferrugo ryð. *cf. rubigo.*

Ferrum járn, stál, mel, kalldýrr. *f. lentum* segiárn. *ferro velatus* járnfaldinn. *ferro munitus* járnvarðr. *ferro contextus* járnofinn. *cf. chalybs, frenum, gladius, hasta, lupatum, telum.*

Fertilis ársamr.

Fertilitas annonae ár.

Fervere brenna, vella. *qui fervere facit* -vellir. *cf. intumescere.*

Fervidus heitr, glóðfjalgr. *f. animo* geðbrádr, geðskjótr, geðsnarr, móðþrúttinn. *f. in pugná* vígmóðr. *cf. calidus, acer, animosus.*

Fervor vella. *f. animi* kapp, móðr. *cf. furor.*

Ferus eyrskr, styggr, ótamr. *cf. ferox, fugax, cicur.*

Fessus dæstr, móðr. *f. militando* hermóðr. *cf. defatigare.*

Festinare drífa, hraða, skynda,

snyðja, þyrja, (sneggja). *lubenter festinans* munskyndir. *cf. properare.*

Festinanter ferðskundila. *cf. celeriter.*

Festinatio hröðung.

Festivus in dictis keskiorðr.

Festum hátíð, helgi, jól *pl. cf. convivium, sanctitas.*

Fetidus fúll.

Fetor fnykr.

Fibula nesta, nez, þornteigr, (kínga). *ligula fibulae* þorn. *fibulis aureis* gullknappaðr.

Fidelis dyggr, holtr, trúr, trygggr, ráðvandaðr, ráðvandr, hvardyggr, aldyggr, sanntryggr. *f. in dominum* drottinholtr, drottinvandr. *fidelem reddere* tryggja, tryggva. *cf. constans, felix, fidus, firmus, fortunatus, probus.*

Fidelitas dyggleikr.

Fideliter trúliga.

Fidenter tryggiliga.

Fidere treysta, treysta á, treysta uppá, treyst^tast, trúa. *f. nimium* oftreysta. *cf. audere, confidere, credere, experiri, explorare, tentare.*

Fides dáð, dyggleikr, dygð, einarð, einorð, einörð, einurð, røkþ, sannr, saðr, trú, trúa, trúnaðr, trygð, vãn, varar *pl. f. erga dominum* drottinrækt. *fidei violatio* trygðrof. *cf. aequitas, amor, pactum, probitas, religio, simplicitas, virtus.*

Fides (instrum.) fíðla, strengr. *cf. funis.*

Fiducia traust. *cf* *confidentia*.

Fidus dygðugr, hollr, traustr, trúr, trygggr, óbrigðr. *f. in amicitia* vinfastr, vinheill. *qui fidus* (*homines*) *facit* -dyggvir, tryggvir. *cf* *bonus*, *constans*, *firmus*, *pius*, *probus*, *tutus*.

Fieri gerast, verða, virða. *cf* *accidere*, *cogi*, *delinquere*, *deprehendere*, *esse*, *excipere*, *existere*, *facere*, *incidere*, *incurrere*, *invenire*, *licere*, *mutare*, *offendere*, *oportere*, *oriri*, *peccare*, *reperire*, *sustinere*, *urgere*.

Figere festa, negla, nísta. *cf* *firmare*, *clavus*.

Figura líki. *f. orationis* glósa. *cf* *explicatio*, *forma*.

Figurare mynda. *cf* *adumbrare*, *formare*.

Filia dóttir, man, mæ, nipt; jóð. *f. unica* eingadóttir, engadóttir.

Filius son, sonr, sun, sunr, synr, sunn, arfi, adal, þorr, burr, erfir, erfingi, frændi, hefntir, hefndandi, hlýri, jóð, kon, konr, kundr, mögr, niðr, sefi, sveinn, niðjar *pl.*, niðjúngr, arfnyti, arflegi, arfþegi, arfuni, arfvörðr, arfðegir, erfmeiðr, erfnyti, erfsvörðr; askr ættar, gjöf dóttur. *f. carus* óskmögr. *f. illustris* hróðmögr, hróðrbarn, hróðrsonr. *filius felix* sonsæll. *cf* *cognatus*, *frater*, *haeres*, *progenies*, *ultor*.

Filum band, bann, sími, símr, tvinni, tynni, þátrr, þráðr.

f. aureum gullband, gullinsími, gullseimr. *f. lineum* hörstrengur. *f. e pilis* hársími. *f. sati* örlögsímur, örlögþátr. *instrumentum ad fila metallica du-cenda* löð. *cf* *funis*.

Fimbria hlað. *cf* *vitta*.

Fimbriatus hlaðbúinn.

Findere kljúfa. *fissus* -kleyfðr. *cf* *diffindere*, *discindere*, *dissecare*, *rumpere*.

Fingere forma, skapa, skepja. *cf* *formare*.

Finire enda, ljúka, lúka. *finitus* umgenginn. *cf* *cessare*, *claudere*, *desinere*.

Finis endi, endir, krókr, lok, löstr, lykt, takmark, rök *pl.*, -lag; merki, skorður *pl. f. rerum humanarum* aldarrof. *finem imponere* lëtta. *cf* *conclusio*, *defectus*, *exitus*, *explicatio*, *levare*, *modus*, *mors*, *omnino*, *penitus*, *postremo*, *regula*, *ultimo*, *uncus*.

Finnus Finnur; *pl.* Finnar, Finnendingar. *femina finnica* Finna. *domus finnica* gammi. *Finnorum regio* Finnmörk, Finnbygðir *pl.*, láð Finnum skriðit.

Fionia Daniae insula Fjón. *Fioniae incolae* Fjónbyggjar.

Firmare festa, tryggja. *destinis firmare* skorða. *qui firmat* festir, traustir, treystir, -styrkir, -tryggvir. *raro firmatus* sjaldfestur. *cf* *figere*, *ligare*, *religare*, *spondere*, *vincire*.

Firmitas fasti, -styrkt. *cf* *angustia, constantia*.

Firmiter fasta, fast, fastliga, fastla, stinnan. *cf* *acriter, constanter, valde, vehementer*.

Firmus fastr, fastligr, gildir, hraustr, öflugr, öfligr, ramr, rammr, ramligr, sterkr, sterkligr, stinnr, stöðugr, traustr, trúr, þrekkligr, harðgjör, óbrigðr. *valde f.* þjóðsterkr. *cf* *constans, durus, fidus, fixus, fortis, illustris, stabilis, robustus, validus, vehemens*.

Fiscina -laupr.

Fissura flasa, rauf, skor. *f.* *montis* gil, bergskor, bjargskora. *cf* *chasma, faux, foramen*.

Fistula trumba. *cf* *tibia*.

Fixus fastr, ólauss. *cf* *firminus, stabilis*.

Flagellare flengja.

Flagellum svipa, refsipátr. *cf* *punire, scutica*.

Flagitare æsta, krefja. *cf* *optare, postulare*.

Flagitator beiðir, beiðandi, -beiðaðr; gjörbænn, geyrbænn, örbeiðir, örbeiðandi.

Flagitiose úframliga.

Flagitiosus glæpafullr, gröndugr. *cf* *sceleratus, scelestus*.

Flagitium klæki, löstr, skemd, vamm, manndómsleysi. *cf* *contumelia, ignavia, labes, nequitia, opprobrium, scelus, vitium*.

Flagrare brenna, loga. *cf* *ardere*.

Flamma bál, blossi, hiti, logi, lögr. *f.* *vibrabunda*

vafrlögi, vöfrlögi. *Epith.* hárr, steinóðr. *flammam alentes* lofnárúngar. *cf* *ignis, incendium, pyra*.

Flammeum lín.

Flandri Flæmíngjar.

Flandria veldi Flæmíngja.

Flandricus flæmskr.

Flare blása. *cf* *spirare*.

Flatus gustr. *cf* *ventus*.

Flavus bleikr, gulr, gólr. *cf* *pallidus*.

Flectere benda, beygja, draga, snúa, sveigja, sveggja, sveiga, víkja, vinda. *qui flectit* sveigir, svegir. *flexus* rángur. *cf* *curvare, movere, torquere, trahere, vertere, vibrare, obliquus*.

Flere gráta, hjúfra, klökkva, klekkva, kleykkva. *cf* *lamentari, lugere, plorare*.

Fletus grátr. *Epith.* gjallr.

Flexibilis klökkur. *cf* *timidus, tristis*.

Flexus bugr, svigr, vör. *cf* *inflexio, labium, sinus*.

Florens þrífligr.

Florere blómast, blómgast, æra, gróa, þrifast, þróast. *cf* *creocere*.

Florescere frævaz, frøvaz.

Flos blóm, blómi, flúr.

Fluctus v. unda. f. locorum vadosorum grunnföll *pl.*

Fluentum amnis straumur.

Fluere fljóta, laga, renna, *fluendo sequax* straumfylginn. *cf* *currere, manare*.

Fluidum flóð.

Fluitare fljóta.

Flumen flóð. *f. breve* grunnstraumar *pl. v. fluvius*.

Fluvius dík, dröfn. *den.* sverðfen, dreyri dals, dreyri sals, borg nykra, ræfr skeljunga. *fluvii rapiditas* árstraumur. *Vide amnis, rivus. cf mare.*

Focale dúkr. *cf mappa*.

Focus arinn, eldstaðr, eldstó, *den. mensa ignis* bjóð birkis ótta.

Fodere grafa. *cf patefacere, rimari, scrutari*.

Foedifragus gríðniðingr.

Foedus (*adi.*) ljótr, sölr, meginljótr. *cf deformis, sordidus, spurcus*.

Foenum taða. *den.* verðr sleipnis.

Foenus leiga. *cf usura*.

Foetus barn, eldi. *cf alimentum, partus*.

Fofner Fofnir, Fáfñir.

Folium blað, skotblað.

Follis belgr. *f. officinae ferrariae* smiðbelgr. *cf saccus*.

Fomentum hnjóskr.

Fomes tundur.

Fons brunnr, brunnr, brynnr, brúðr, byrgir, hverr, kelda, grunnlá. *f. Mimeris* Mímisbrunnr, brunnr baugregins. *cf lebes, puteus, rivus*.

Foramen bora, gluggr, gluggi, lopt, rauf. *cf apertura, fenestra, fissura*.

Foras út.

Foris dyr, dyrr, dur *pl.*, gátt, grind, hurð, hliðdyr *pl.*

f. magna meginhurð. *cf ianua, septum, tabula*.

Foris (*adv.*) úti.

Forma álit, form, hamr, hams, líki, litr, mynd, -líkan. *f. aenea hominis* eirmaðr. *formá excellenti* ítrskapaðr, ítrvaxinn. *formá candidá* lík-bjartr. *cf adspectus, exuviae, figura, habitus, color, induviae, similitudo, species*.

Formare forma, mynda, skapa, skepja. *cf constituere, creare, decernere, destinare, facere, fingere, figurare*.

Formatio myndan.

Formica maur.

Formicare spráðka.

Formidabilis leiðr, ægiligr, ógrligr, ógorligr, ógnstórr, ógnfallinn, ðeigurligr. *cf invisus, terribilis*.

Formidare kvíða. *cf metuere*.

Formido æðra. *formidines* grýlur. *cf timor*.

Formulae magicæ fræði. *f. iuridicæ* lögskil.

Fors auðna. *cf fortuna*.

Fortis hraustr, raustr, ern, hvass, gildir, knár, hnár, nár, nærr, næfr, neytr, nýtr, framr, frækn, kerskr, hvatr, kræfr, röskr, örr, prúðr, rakkr, rekk, snarpr, snjallr, snarr, ramr, rammr, sterkr, starkr, styrkr, stirðr, þrótt, öfligr, öflugr, frækligr, fræknligr, haukligr, sterkligr, þróttligr, þróttöflugr, þrúðugr, dáðrakkr, eirekk, geðrakkr, rekkilátr, rakkilátr,

geðfrækn, geðhraustr, forraustr, forhraustr; liðhraustr, alsnjallr, hugsnjallr, þreksnjallr, geðfastr, liðfastr, geðstirðr, hauklundaðr, hauklyndr, hauklundr, þarflyndr, þreklyndr, þreklundaðr, fullharðr, þróttharðr, harðfenginn, harðfengr, örfengr, snarfengr, snarfenginn, harðgerðr, harðgjörr, þreksgjörr, fullhvatr, fullkerskr, hraustgeðr, hugumsterkr, hugunsterkr, hugstarkr, hugstinnr, hugunhæfr, þreksterkr, liðgegn, rammlugaðr, svinnhugall, úslækinn, ústirflinn, þrekiðr, þrekmikill, þreknenninn, þrekstærðr, þrekstórr, þrekrammr, þróttrammr, þrótarmildr, þróttrarstránger, þrúðmóðigr, móðfikinn, alldyggr, afkárlyndr. *subst.* hetja, haukmaðr, herðimaðr, hreystimaðr, þrýðimaðr, þrautamaðr, þrekmaðr, þrekstærir. *fortis ad speciem* drengiligr. *maturè fortis* þrekbráðr. *valdè f.* meginramnr, margþrótt. *manu f.* handsterkr, harðgreipr. *f. et constans* eljanhress, eljunflmr, eljunfrækn, eljunfróðr, eljunprúðr, eljunsterkr, eljunþúnger, sálfastr, solfastr. *f. in pugnâ* böðhraustr, böðrakk, fólkrakk, gunnrakk, ógnrakk, vígrakk, böðvarsnjallr, hjaldrsnjallr, vígsnjallr, böðvarstyrkr, rógstarkr, fólksterkr, ógnsterkr, sóknsterkr, fólkharðr, ógnharðr, fólkprúðr, bilðfrækn, vígrækn, þingfrækn, hjaldrgnár, styrbráðr, styrremdr. *forti viro dignus*

hraustligr. *cf acer, acutus, animosus, bellicosus, constans, excellens, generosus, illustris, robustus, sapiens, strenuus, utilis.*

Fortiter drengila, drengliga, haukliga, hraustliga, hraustla, hrusta, þrúðt, þrútt, þrúðliga, þrúlliga, rakkliga, ramliga, ríkuliga, ríkula, róskliga, rosliga, styrkliga, alldrengila. *cf egregie, strenue.*

Fortitudo dáð, eljan, eljun, herða, hvöt, kerski, kjarkr, þrýði, risna, snilli, þrek, þrekr, þrótt, þrótti, hveysti-, -remi, áræði, harðræði, hugrekki, þegnskapr, hugborð, mannsemi. *den. ventus gigantidis* veðr gífrs, vindr bergjarls brúðar. *f. eximia* meginþrótt. *fortitudine clarus* eljunkuðr, þrekiðr, þrekleyfðr, þrekprúðr, þreksnjallr, þróttarsnjallr. *fortitudine fretus* þróttadjarfr, þróttardjarfr. *fortitudine par* jafnrammr, jafnröskr, jafnsnjallr. *fortitudine tenui* herðiþunnr. *cf animus, constantia, excellentia, durities, facinus, magnanimitas, ornatus, petulantia, robur, strenuitas, virtus.*

Fortuna auðit, auðna, dugnaðr, farnaðr, förnuðr, hagnaðr, happ, sæla, sæld, gæfa, gengi, gengr, gipt, gipta, heill, lukka, snúnaðr, snúðr, tími, tíð, þrif, þrifnuðr, uppreist, aldrigipta. *f. sinistra* úgæfa, stopalt. *fortunae defectus* auðvan. *quod fortunam meliorem reddit*

gæfubati. *fortuná datus* auðinn. *diutiná fortuná utens* lángauðigr. *fortunae* auðr, eiga. *cf auxiliium, beneficium, commodum, donum, emolumentum, felicitas, honor, lucrum, mutatio, officium, prosperitas, sors, successus, tempus, possessio.*

Fortunatus auðigr, auðligr, auðr, gæfufullr, giptufullr, happauðigr, happkunnigr, heppinn, sæll, sælligr, trúr, þrífinn. *vir f.* happreynir. *cf felix, fidus.*

Forere ala, hlýja, næra *qui fovei* nærir, -næríng, -norúng, -nárúngar *pl. cf alere, calefacere, defendere, tegere.*

Fractio brot, -lami. *cf contusio.*

Fractura brestr, brot. *cf fragor, laesio.*

Fragilis brotgjarn, skrjúpr.

Fragmentum brot.

Fragor brak, brag, brakan, brökun, brokon, braukun, brestr, duna, gjálfr, gjálbr, skrjúpr. *cf crepitus, fractura, fremitus, sonitus, strepitus.*

Fragrantia ángi, ilmr, lykt. *cf odor.*

Frangere ilma.

Framea skálm, bitskálm. *v. hasta.*

Franci Frakkar.

Frangere brjóta, knosa, lemja. *frangi* bresta, brotna, gnesta, stökkva. *frangi nescius* óbrotgjarn. *qui frangit* brjótr, bljótr, örbroti, -broti, -brjóti,

-brauti. *cf contundere, destruere, dirumpere, rumpere, dissilire.*

Frater bróðir, bræðr, blóði, barmi, ofbarmi, hlýri, lifri, niði, niðr, sifr. *fratres et sorores* systkyn, sysken. *f. iuratus* eiðbróðir. *fratrum defectus* bræðralcysi. *fratrum percussor* bróðurbani. *cf filius.*

Fraudare vela, væla.

Fraudator amici vinþjófr.

Fraudulenter tála.

Fraudulentus flár, fláráðr, fláráðuðgr, fláræðinn, flærðaraukinn, flærðarfullr, læviss, lómhugaðr, lómgeðr, lymskr, skollviss, sveviss, svikall. *cf astutus, callidus, dolosus, fallax, subdolos.*

Fraus flærð, flæræði, fox, gegr, hrekkr, hvekk, le, læ, lei, ley, lausúng, lóm, lymaska, skollr, snara. svik *pl.*, tál, vel, væl, umstillingar *pl.* *fraudibus notus* flærðarkunnr, lækendr. *fraudibus abstinens* flærðvarr. *sine fraude* ótála, úsvikall, flærðarlaus, læskjarr. *fraudi inimicus* læstygg, lætrauðr. *fraudum repressor* lómblekkir. *cf dolus, fallacia, insidiae, laqueus, levitas, machinatio, mendacium, noxa, obliquitas, pravitas.*

Fraxinus askr, eski.

Fremere braka, bylja, eiskra, fnasa, gnýja, grenja, hrinna, nauða, gnauða, gnyðja, hrína, reyra, þrasa, þylja (trýta). *cf*

*strepere, stridere, ululare, ad-
figere, premere, vexare.*

Fremitus brak, brakan, fnösun, gánger, gjálfr, gjálbr, glamm, glymr, gnauð, gnið, hlöm, hlömm, hlymr, hraung, hreimr, rumr, rymr, sangvan, þrymr, þutr, þytr. *fr. maris* hafgjálfr, skersálmr. *cf crepitus, fragor, motus, murmuratio, sonitus, strepitus.*

Frenatus -bitlaðr.

Frendere gnísta. *qui frendet* -gnjóstr.

Frenditus gníst.

Frenum beisl, bitull, mel, múll; höfudfetlar *pl.*, gervi eykja. *cf capistrum, ferrum, os (oris).*

Frequens optligr, tíðr. *valdè* *fr.* geysitíðr. *cf creber.*

*Frequentare. qui frequen-
tat* mætir, -vaniðr. *cf occur-
rere.*

Frequentia comitiorum þing-
drífa. *cf festinare, nimbus.*

Frctum sund, eysund, vogr, vágr. *custos freti* sundvörðr.

Freyja Freyja, Freygja, Fræja, Frayja, Gefn, Horn, Hörn, Mardöll, Skjálfr, Sýr, Þrúngva, Þúngra, Þrúng. *appellatur* drottning Ása, kona Óðs, beðvina Óðs, mey Óðs, kvæn Óðins, guð Vana, goð Vana, díś Vana, brúðr Vana, vörðr Valhallar, systir Freys, dóttir Njardar, eigandi valfells, eigandi fressa, eigandi Brisingamens, díś loga. *regnum Freyjae*

Fólkvangr. *palatium Freyjae* Sessrúmnir.

Freyjus Freyr, Atriði, Vanr, Vaníngi, Ýngvi, Íngifreyr, Ýngvifreyr, Íngunarfreyr, árguð, landskostárr, árr landskostar, jadarr Ása, goð veraldar, guð Vana, goð Vana, niðr Vana, sonr Njardar, burr Njardar, fólkvaldi goða, bróðir Freyju, dólgrr Belja, bani Belja. *famulus Freyi* Skírnir. *navis Freyi* Skíðblaðnir. *aper Freyi* gullinbursti, slíðrugtanni.

Fricare gnúa, hrífa, klá, ýfa. *cf defricare, exasperare, horridus, irasci, rapere, scalpere. qui fricat* gnýjandi.

Fricatio ýf.

Frigerare svala.

Frigere kala, nólta. *cf torpere.*

Frigescere kólna.

Frigga Frigg, drottning Ása, drottning Ásynja, drottning Fensala, drottning valshams, drottning Fullu, vörðr Valhallar, kvæn Óðins, kvæn Viðris, mærr Fjörgyns, móðir Baldrs, sværa Nönnu, elja Jarðar, elja Rindar, elja Gerðar, elja Gunnhlaðar. *famula Friggae* Fulla. *palatium Friggae* Fensalir.

Frigidiusculus svaligr.

Frigidus kaldr, svalr, sálr, hældr, hæltr, úrsvalr, hreggsvalr, hrægsvalr, vindsvallr, byrkaldr, elkaldr, haustkaldr, hrímkaldr, ískaldr, svalkaldr, sviðkaldr, vindkaldr. *cf gelidus, infestus, pruina.*

Frigulare gala. v. *canere*

Frigus kuldi, (isarnkol). *f. acerrimum* hrævakuldi. *frigore rigescere* kropna.

Frisii Frísir.

Frondens brumaðr, barrhaddaðr.

Frondescere laufgast.

Frondosus laufugr.

Frons, *-ndis* lauf, blað, barr. *fr. splendida* glóbarr.

Frons, *-ntis* enni; *den.* hlaðbedr, grund ársíma, iltún brúna. *ut prima et extrema pars* broddr. *frontis ornatus* ennitingl. *cf facies, sinciput.*

Frontispicium (*aedis*) gaff, salargaff.

Fructus ávöxtr, aldin, blóm, blómi; nyt, nytja. *cf usus.*

Fruges sáð, plógr, hjálmr, barlak. *frugum proventus* gróði. *frugum uberrimus* alfrjáfaðr. *cf aratrum, frumentum, semen.*

Frugi þarflyndr. *frugi esse* duga. *cf sufficere.*

Frui njóta, nýta, ráða. *qui fruitur* nýtir, *-nyti.* *cf adhibere, habere, possidere, uti.*

Frumentum korn, sáð, akr, yaxtr, æti; hnúþinn *cf ager, cibus, esus, granum, semen, incrementum.*

Frustrari skeika, ljúga, verða bilt. *cf fallere, mentiri.*

Frustulum bitlíngur, muli, (moli).

Frustum segi, sigi, segr, sægr, *-stykki.* *cf particula, pulpa.*

Frutex hrís, hrísi, ölstr, storð, smáviði; *den.* hlíðþáng, þáng hlíðar. *cf lignum, fucus, silva.*

Fruticetum runnr, hrísúngr, hrísrunnr. *cf virgultum.*

Fucus þáng, þari, þaungull. *cf alga.*

Fuga flaug, flug, flótti, hëðankvoma, herflótti. *f. aversa* bakflótti. *qui fugam capessit* forflóttu. *cf abruptum, discessus, praecipitium, volatus.*

Fugare elta, stökkva, stekkvu, steykkva. *qui fugat* stekkvir. *cf pellere, persequi.*

Fugax styggr; *subst.* skreyja, skreja. *cf ferus, indomitus, vagus.*

Fugere fljúga, flæja; fljúga, forðast, hrökva, renna, stökkva, strjúka. *effusè f. rjúka.* *fugientes* flótti. *cf amovere, cedere, currere, tergere, volare.*

Fugitivus homo et stultus hrayggviglópr.

Fulcire skorða, stoða, styðja. *cf iuvare, suffulcire, sustentare.*

Fulcrum skorða, stuðill, rëttu, mari, stod. *fulcris densè circummunitus* þraungskorðaðr. *cf adminiculum, columna, sustentaculum.*

Fulgere blikja, blikna, brenna, glitra, glóa, ljóma, skína. *simul fulgens* samskinandi. *cf coruscare, micare, resplendere, splendere.*

Fulgidus fagr, fránn, skygn, skygðr, blikhvitr, brennfagr,

fagrligr, svartskygðr. *f. instar solis* sólbjartr. *f. instar auri* gullbjartr. *cf nitens, pulcher, splendidus.*

Fulgor blika, ljómi. *f. lucidus* lýsiblik. *f. splendidus* vegljómi. *cf splendor.*

Fulgur leiptr. *v. fulmen.*

Fuliginosus sótrauðr.

Fuliginosus hrímugr. *cf sordidus.*

Fuligo sót, hrím; *den.* umdögg arins. *cf pruina.*

Fulla Fulla, Fullr, Fylla, Fyllr.

Fulmen eldíngr, leiptr; heimseldíngr; eldr himna; *den.* vafrevþi, ljós vedrvigar, blika fjálfrs, bjartlogi hreggs hróts, glæðr leiptra hróts *pl.*; (reid, -reyð). *f. periculosum* fáreldíngr. *fulmina et tonitrua* ljóðgím.

Fulvus höss, jarplitr, úlfgrár. *cf badius, cinereus, niger.*

Fumus reykr. *vapor fumi* reykswæla. *fumum emitttere* rjúka.

Funda slanga, slána. *cf iacere, mittere.*

Fundamentum grundvöllr.

Fundere ausa, helia, steypa. *f. sanguinem* blæða. *cf conuicere, deicere, effundere, sternere.*

Funditor sveigir slaungu.

Fundus land, topt, tún. barð, botn, flet, grunnr, grunn, hrönn. *f. maris* marabotnar. *f. avitus* óðal, óðals toptir. *cf vadum, area, domus, rus,*

praedium; patria, patrimonium, haereditarius.

Funereus hræugr.

Funestus. funestum tuber banapúfa.

Funiculus virgill, þátrr, þinull. *f. tortus* snarþátrr. *cf particula.*

Funis bast, besti, hörr, reip, seil, sig, sími, símr, snæri, strengr, taug, tog, tög, við, dragseil, þráreip. *f. nautici v. navis. cf chorda, filum, fides, ligula, linum, lorum, nervus, rudens, taenia, vinculum.*

Funus hræ, hrer, hrær, lík, nár, moldbúi. *qui funus portat* náreidr. *cf cadaver, corpus.*

Fur hvinn, þjófr. *f. nocens* meinþjófr. *cf parcus, scelestus, sordidus.*

Furari stela.

Furca *den.* sleipnir hörva. *cf patibulum.*

Furere æða, geisa. *furens* bystr, óðr, óðlátr, móðgjarn; steinóðr. *cf saevire, furiosus, iratus, insaniens, vehemens.*

Furfur ögn, sáð, vos. *cf seges, semen.*

Furia flagð, skars, skass. listvör, hjúgvör.

Furiosè geysta. *cf ferociter, vehementer.*

Furiosus ólmr, óðr, óðlátr. *cf saevus, furens, rabiosus.*

Furor æði, móðr, grellzskap. *f. giganteus* jötunmóðr. *cf aegritudo, animus, audacia,*

dolor, fervor, ira, insania, rabies.

Furtivus. res furtiva þýfi.

Furtum stuldr, þýfd.

Furvus jarplitr. *cf fulvus, niger.*

Fuscatus sortaðr.

Fuscus blakkr, brúnn, sámr, myrkblár, mosrauðr. *cf niger.*

Fustis -lurkr. *f. ferreus* járnlurkr.

G.

Gadum sp. þorskr, þoskr, þyrsklíngur, þyrsklíngur, brosmá, keila, lánga, lýs, lýsa, ufsi, ýsa.

Gaesum kesja. *v. hasta.*

Galea hjálmr, ægir 6. 7. 8), fjörnir 2), fjölnir 1), glævir, glevir, glovir, gríma 3. 4. 5), herkumbl, herkuml, hlífandi, hraunn, hrönn, hravr, hramr, kelli, kollir, skolir, skolkr 7), skollr 9), stefnir, velgr, þoki, þokki; árhjálmr, arhjálmr, fíkmóinn, fiskmóinn, gullskafinn. hallhrímnir, hjálmhöttur, hildigöltr, hildisvín, sóknhöttur, valgöltr 10), valhrímnir. *Denominations. I. duobus verbis* 1. *pileus, calyptra etc.* a) *Odinis* höttur Óðins, hattur Hropts, hattur Bils, höttur Herjans, höttur Hángatýss, hætta Hángatýss, faldr Óðins. b) *bellonarum* höttur valmeyja, faldr valmeyja. c) *bellatorum* höttur herkonunga, faldr herkonunga, höttur Ála, faldr Hamdis, herkuml Hæðins, húfa Högna. d) *pugnae* faldr orrustu, gríma gunnar, gríma galdrs, ísúngr gunnar. e) *serpentis* faldr

snáks. *cf galea terrifica (infra). II. tribus verbis* a) *ignis (splendor) capitis bellatoris* furr Hæðins reikar. b) *velamen capitis bellatoris* hyla Hæðins reikar. *galea terrifica* ægishjálmr, øgishjálmr, ygishjálmr, ygrshjálmr; faldr hólmreiðar, hjálmr hólmryrar, hjálmr hólmreiðar; gríma gjaldseiðs grundar, gríma seiðs grundar. *galea cooperiens* hulizhjálmr. *galea conspicuus* hjálmgöfugur, hjálmsamr. *galeae adsuetus* hjálm-tamr, hjálm-tamiðr. *galeam complectens* hjálmspennandi. *Epitheta galeae* grár, harðligur, háseyndur, bringreifður, afléttr, úrigr, aringreypr, valskr. 1. *Odin*. 2. *pirata*. 3. *persona*. 4. *nov*. 5. *femina gigas*. 6. *gigas* 7. *gladius*. 8. *mare*. 9. *vulpes*. 10. *lupus*.

Galeatus hjálmaðr, hjálm-faldinn, hjálmhirðr, fallhaddr, járn-faldion.

Galli (occidentales) Valir, Valamengi.

Gallia (occidentalis) Valland.

Gallicus valskr, valneskr.

Gallina hæna, kaða, keila 1), skaða. *pullus gallinaceus* kjúklíngur. 1. *gadus*, *femina gigas*.

Gallus hani, hábrók, árgali, áslákr, fegríngur, fjalar 1), gullínkambi, gylmir, kambr, kokur, salgaur, salgofnir, víðofnir. *galli et gallinae* hæns, höns. *vox galli* gala. 1. *nanus*, *gigas*.

Ganges fluvius Ganges.

Garrire gala, glama, gleipa, klaka. *cf canere*, *crepare*, *nugari*, *obstreperc*.

Garritus gelpun, jarmur, raus, rausan, rösan, saungr, skrap, skvaldr. *cf balatus*, *cavillatio*, *nugae*, *strepitus*, *temeritas*.

Garrulitas gleymur, skrap, slafr, þrap, þrapt. málgúrdur, málskálp, málskap, málskjálp, (málfengi). *cf laetitia*, *loquacitas*, *multiloquium*, *verbositas*.

Garrulus gjósorður, ræðinn, sparkur, þrapur, velmáll, skrök-málasamur, (skálpgrani *subst.*). *cf loquaculus*, *vaniloquus*.

Gasterosteus (piscis) hornsíl.

Gaudere fagna, una. *cf celebrare*, *experiri*, *habere*, *laetari*, *sentire*.

Gaudium fagnaður, fögnuður, friður, frygð, gaman, glaumur, gleði, glý, leikur, vili, yndi. *den.* eitr ekka. *g. spirituale* andargleði. *gaudii expers* viljalauss. *cf amor*, *cupido*, *deliciae*, *laetitia*, *ludus*, *sonus*.

Gausape dúkr. *cf mappa*.

Gelare svala *gelatus* frörinn.

Gelicidia frerar.

Gelidus heldur, svalur, sýldur. *gelida vis aquae* eitr. *cf frigidus*, *praegelidus*, *pruina*, *venenum*.

Gelu frost. *g. glebae* þel. *gelus patiens* frosthárdur.

Gemere klekkva, kleykkva, klökkva, stynja, ymjá. *gemebundus* klökkur. *cf commovere*, *ingemiscere*, *singultire*, *sonare*, *flexibilis*, *miser*, *tristis*.

Geminus tvennr.

Gemma sker, steinn, gimsteinn, jarknasteinn. *den.* eyleggur, dvergrann; bein hlóðynjar, höll Fals, (ökkr skipars miðs). *gemmae* dygða steinar. *Epith.* þjartr, breiður, fagrskygður. *g. arboris* barr, brum, vísir. *cf lapis*, *saxum*.

Gena hlýr, kinn, vangi, vengi. *den.* bígyrðill jótr. *cf os. genis pallidis* kinngrár. *genis madidis* úrughlýra.

Genealogia langfæðga tal.

Generosus andprúður, ættgöfugur, áttgöfugur, ættgóður, áttgóður, frækligr, frækn, geðþjartr, geðfrámr, geðstórr, göfuglundur, göfuglyndur, göfugur, háttprúður, hjartaprúður, hugdýrr, hugfrámr, hugprúður, hugstórr, kynprýddur, kynríkr, kynsæll, kynstórr, lundprúður, prúður, rakklátr, rekkilátr, sannprúður, stoltr, stórlátr. *cf eximius*, *excellens*, *excelsus*, *fortis*, *liberalis*, *magnanimus*, *munificus*, *natus*, *praestans*.

Geniculum (in herbis) knè.

Genius álfr; búar *pl. g. tutularis* hamingja, hjálpvættir, mögþrasir, vattr. *g. terrae tutularis* landálfr, landáss; bönd bergsalar *pl. g. eroticus* ori. *genii lucis* ljósálfr.

Gens drótt, fólk, kind, kynd, þjóð, frændgarðr. *cf familia, genus, populus.*

Gentilis áttúngur.

Gentilitia terra áttland.

Genu knè. *in genera procumbere* krjúpa.

Genus átt, ætt, ætterni, kind, kynd, kyn, öðli, slekt. *g. hominum* mannkyn, kyn beima, átt aldar, átt hölda. *omnis generis* allskonar, hverskyns, hvorskyns, hverskonar, hvörskonar. *g. maternum* móðerni. *generis auctor* niðr. *qui genus satiat* kynframadr. *generis exstirpator* ættrýrir. *cf familia, filius, frater, maiores, conditio, sors, cognati, consanguinei, progenies, posterii, posteritas, prosapia, proles, stirps.*

Gerere bera, heyja, leika, sýsla, vinna. *g. se* breyta, láta. *cf curare, facere, ludere, mutare, ponere, variare.*

Germani Saxar, Sunnmenn.

Germania Saxa sjót.

Germanicus saxneskr.

Germinare gróa. *cf crescere.*

Gerro skraumi.

Gestare bera, halda, valda. *qui gestat* reiðir, valdr, rogandi.

quae gestat reið. *gestatus in pugnâ* hjaldrborinn. *cf portare, tenere, tollere.*

Gestiens hróðigr. *cf inclytus.*

Gestor vettir, berdraugr, vetinjörðr, vættingjörðr, vættdraugr.

Gestus lát, læti. *gestibus elegans* látprúðr. *gestus monstrosi* skripalát. *cf habitus, mos, motus.*

Gibbus kryplíngur (*subst.*)

Gigas jötunn, þurs, þuss, þors, tröll, flögð *pl.*; brý?, (risi). ámr, anduðr, api 1), baugi, beli, björgólfr, (björn), 3. 4), brandíngi, brímír 5), dofri, dumbr 7, dumr, durnir 8), egir, ægir 9), eldr 5. 10. 11), endill 12), sífl 14), fenrir 13), fjalar 8. 15), fleggr, flegr, furnir, fyrnir, galarr 8), gánger 34. 32), geitir 12), gillíngur, gyllíngur 33), glamr, glaumiarr, (glaur) 32), grillir, grimlíngur, grimnir 16. 17), grínir, gripnir, grunnir, gullnir, gusir, gyllir 11), gýmir 9), gýmnir, hafli, hati 13), heiðr 18. 35), herkir 10), hlói, hrauðnir 12), hróðúngur, hrauðúngur 12), hriki 20), hrímnir 10. 21. 22), hróarr, hrökkvir, (hroðr), hrúngnir, rúngnir, hrymr; hvalr 23), hvedrúngur 16), hýmir, ími, imr 13), iði, köttur 24), kröttur, kyrmir, leiði, leifi 12), leyfi, lítr 8. 26. 27), loði, lutr, mellíngur 28), mímir, miði, miðjúngur, narfi, narvi, nörfvi, nati, niði 8), niðjúngur, öndóttur,

örnir, öskruðr, raumr 20), rer 12), sámr 36), skalli 29), skærir, skerkir 5. 10), skorir, skorri, skratti, skrati, skrymir 5), snæðill, sómir, sómr 30), sprettingr, spreytíng, stígandi, stúmi 7), suttúng, suttúngi, suptúng, surtr, svaráng, svartr 36), svasuðr, sviðir 16), tramar *pl.*, unnr 16), vandill 12), ver, verr 9, 5), viddi, vindr 31. 11), víngnir 4. 16. 26), viðarr 37), víparr, vörnir, vornir, vörnir, ýmir, ymsi, þiklíng, þjazi, þorn, þrasir 8), þrymr, 30, 32), þurnir (blendingr). *Nomina composita* bergjarl, bergðanir *pl.*, bergmærir *pl.*, bergrisar *pl.*, bergstjóri, bergýri, bergþórr, berserkir *pl.*, bergsaxar *pl.*, (brunnmigi?) 6), fjallgautr, fjallgestill, fjallgyldir, flesdrótt *coll.*, grjót-móði, grjótneiðaðr, grjótöld *coll.*, helreginn, hraunatli, hraunbúi, hraundreng, hraunhvalr, hraunskjöldúng, hrímþurs, jormunþrjótr; alfarinn, algífri, algífr, alsvartr, ásgrúi, ausgrúi, osgrúi, ósgrúi, beinviðr 2), bergelmir, blappvari, hlapþvari, bölþorn, eimgeitir, æimgæitir, eingeitir, eingelmir, farbauti, fjölverkr, fornjótr, gánglati 38), geirröðr, glaumvarr, (hallvarðr, hamatröll), harðgreipr, harðverkr, hástigi 11), heiðrekr, hlébarðr 3. 13. 18), hlunnarfi, hrekkmímir, hríngmímir, hræsvelgr 19), hríngrimnir, hríngvölnir, hrip-

stoðr, hripstorðr, hripstuttr, hrossþjófr, hundálfr, hundólfr, hundallr, kaldgrani, kallgrani, leirbrímir, (mökkurkálfi), (miðvitnir), ófóti, óglaðnir, örgelmir, örgrímnir, rángbeinn, salfáng, sualfanngr, sámendill, sægrímnir, sækarlsmúli, sökkmímir, sökkmímir, sekmímir, sokmímir, sóknmímir, stórverkr, vaþrúðnir, vagnhöfði, vindgrípr, v-ingríp, víðgríp, vindsvafr, víngvögn *pl.*, viðblindi, (víðgymnir), þistilbarði, þrifaldi, þri-valdi, þrigeitir, (þrigeirr), þrúðgelmir. 1. *stultus*. 2. *acrifolium*. 3. *ursus*. 4. *Thor*. 5. *gladius*. 6. *vulpes*. 7. *mutus*. 8. *nanus*. 9. *mare*. 10. *ignis*. 11. *equus*. 12. *pirata*. 13. *lupus*. 14. *fatuus*. 15. *gallus*. 16. *Odin*. 17. *caper*. 18. *clipeus*. 19. *aquila*. 20. *longurio*. 21. *aper*. 22. *accipiter*. 23. *cetus*. 24. *felis*. 25. *color*. 26. *bos*. 27. *salmo*. 28. *clavus*. 29. *calvaster*. 30. *arcus*. 31. *ventus*. 32. *sonus*. 33. *clavis Helae*. 34. *motus*. 35. *saltus*. 36. *ater*. 37. *Asa*. 38. *servus Helae*. *In denominationibus appellantur gigantes* I. *duobus verbis* 1. *ab ipsis*, 2: *prosapia*, *amici* etc. *gigantum* átrunnr apa, átrannr Hýmís, bekkrekkr falljötuns, bræðr bergrisa, bölverðung helja *coll.*, ætt jötna *coll.*, ætt jötuns *coll.*, fenris kindir *pl.*, synir míms *pl.*, niðjar ýms *pl.*, jód örnis,

spjalli hrúngnis, spjalli örnis, synir jötna *pl.*, synir suttúngs *pl.*, ætt surts *coll.*, ymsa kind *coll.*, hörn þorns *pl.* a *gigantibus* biðill greipar, mellu vinr, mellu mögr, örþrasir greipar, salvaniðr arinsynjar. 2. a *nanis* átruðr suðra. 3. a *montibus vel terrá* yggv áleggjar, gætir bjarga, bólmr fjálfrs, bönd bergsalar *pl.*, byggvendr borða *pl.*, byrgitýr bjarga, danir llóðrifs *pl.*, ella steins, finnr fjalla, þjóð fjöru *coll.*, fjölnir fjalla, fyrðar fróns, jólnir útves, gramr hellis, bór (bravrr) hellis, mildíngr hella, hreinn gnýpa, hrinbálkar þornranns *pl.*, jöfurr heiðar, vörðr nafjarðar, fólk fróns, bönd setbergs *pl.*, þrjótr urðar, dólgr vallar. 4. *devastator solis* elsólar bøl, frumseyrir himintörgu, hleifsvelgr himins. 5. ósvífrandi Ása, kálfar álfheims *pl.*, dólgr manna, hrimkaldr mögr, hapt meinsvarans, mágr sefgrímnis, skyldbretar skytju *pl.*, úlfr snótar, ylgr snótar, víngrógnir vagna, þjófr þrúðar. (lúngl-sjótrúngnir). II. *tribus verbis den.* 1. *ab ipsis* son greipar biðils, greppar fentanna sýrar *pl.*, heimþíngvör víngnis herju, kind miðjúngs mellu. 2. a *montibus* áli undirkúlu vasta, konr fjarðeplis jarðar, menn gallopnis hallar *pl.*, gramr gilja grundar, menn mörar leggs *pl.*, reynir reyrrar leggs,

skatnar sævar beins *pl.*, vömr glamma stöðvar. 3. *hostes caeli* dólgar vagna græðis *pl.* IV. *quatuor verbis den. a monte* vögn myrkbaka reinar hreins.

Femina gigas áma, atla, brýja, bryðja, elgja, fála 1), flagð, forað, forat, forrat 2), geisa, geysa, gessa, geitla, gífr, ginna, gjálp, gjolp, glumra, gneip, gneþja, gneþja 1), gnissa, greip, gríma 3. 4), grisla, gríðr 1), grýla 5), guma, gýgr 1) hala, hála, hæra, herkja 6), horn 15. 16), hörn 16. 17), hruga, hryga, hrygða, hryðga, hryðja, hveðna, hveðra, hyndla, íma 7. 8), imd, imþ, irpa, keila 9. 10), kjallandi, kráka 11), leikn, líkn 17), ljóta, mella, mörn, morun, nauma, njörn, norn 12), rygr 17), simul 13), sindr 18), svimul 7), skars, skass, skríkja, svára, sveðja, tröll, unnr 14), þökk. *Nomina composita* ámgerðr, ángeyja, ángrboða. arinsyn, aurgjafa, bakrauf, búseyra, eisurfála, eipurfála, eldvina, fjölvör, gestilja, gestþilja, grottintanna, gunnlöð, harðgreip, hengikepta, hengikæpta, hengikjapta, hengankepta, hölgabrúðr, hörgabrúðr, hrimgerðr, hyrrokinn, hyrrokkin, hýsnoppa, imgerðr, íviðja, járnglumra, járnþaxa, járnviðja, kveldriða, leirvör, leiðvör, loðinþingra, margerðr, munnharpa, munnrifa, munnriða, mýriðr, myrkriða,

öflugbarða, örboða, ríngafla, rívingafla, sívör, svívör, stophnísa, sveipinfalda, tröllkona, úlfrún, varðrún, vígglöð 1), víglöð, vígtenna, viðsyn, þurbavrð, þurbörð, þurborð, þaurbaurð. 1. *securis*. 2. *pernicies*. 3. *galea*. 4. *nox*. 5. *vulpes*. 6. *ancilla*. 7. *lupa*. 8. *pugna*. 9. *gadis*. 10. *gallina*. 11. *cornix*. 12. *parca*. 13. *per-tica*. 14. *unda*. 15. *amnis*. 16. *Freyja*. 17. *femina*. 18. *scoria*. *Denominatur* 1. *duobus verbis* a) *a gigante* auðsugr jötuns, brúðir berserkja *pl.*, brúðr bergjarls, man bjarnar, brúðr jötuns, drós hrímnis, ekkja hrekkmímis, herja víngnis, hlífnauma hallvarðs, sprakki hraunatla, mella miðjúngs, mella hrúngnis, mey hýmí, þussa meyjar *pl.*, jötna meyjar *pl.*, mella niðjúngs, kván res, kván reggs, kván surts, snót jötuns, tó þursa, kyn gýgjar, móðir jötuns, systir jötna, túngl sjótrúngnis. b) *ab antro, monte etc.* sprund hellis, freyja bjarga, hildr fjalla, víf hamra, sýr fentanna, bil hrauna, íbúur hrauns. c) *mulieres noctivagae* kveldrunnar konur. 2. *tribus verbis vocatur femina (uxor) gigantis* brúðr avrnis jóða, fljóð frumseyris himintörgu, mella hellis grams, kván óðs mána, brúðr mága sefgrímnis, víf áleggjar yggjar. 3. *quatuor verbis appellatur gigantis coniux* farmr arma

meinsvarans hapt. *Epitheta* a) *gigantis* fróðr, greypr, hundvíss, aldinn, ámáttigr, forn, baldinn, ballr, ballaðr, illr, mörr, naddgöfugr, öftugr, skrautgjarn, skautgjarn, sólginn, stórúðigr, þjokkvaxinn, þríhöfðaðr. b) *feminae gigantis* dulrif, ferlig, ginljót, ill, leiðilig, nágráðug, raunsjálíg, sám, ámáttlig, ötul, aum, víðföru. *gigantes primi* úrjötнар, vejötнар, hrímpursar. *gigas vorax* sylggrímnir. *manús gigantum* tröllhendr. *gigantibus habitatus* jötunbygðr. *a gigantibus ori-unda* tröllkund. *furor giganteus* jötunmóðr. *gigantum regio* Jötunheimr.

Gignere ala, bera, fæða, fæða, geta. *cf alere, capere, ferre, nutrire, procreare, sustentare.*

Gingrere gella. *cf sonare.*

Glaber rotinn. *cf depilatus.*

Glacialis ísugr.

Glaciare svala.

Glaciatu sýldr.

Glacies íss, svell, frerar *pl. den. caelum maris* álhíminn. *tectum maris* marþak, næfr ránar. *cortex maris* næfr nykra borgar, næfr hængs hallar. *corium maris* húð hvals húðar. elgjar gálgi. *moles ingens glaciei* stórrerar *pl. fragmina glaciei* ísmöl. *glacie tectus* ísklæddr, svellvifaðr. *cf salebra,*

Gladius. I. arn 1), askr 2. 3. 4), eski 2), atti, blær 5. 6), blèrr, blör, blorr, brandr 7), brimarr, broddr, brumr, dörr, eisa 7), eldr 4. 7. 10), fáfnir 11), fjorr, fólk, gálmr, gárr, góinn 11), gora, gróa, gramr, hjörr, hnefi, hríngr 3. 4. 11. 15. 16), hrotti, hyrr 7), ísarn 1), kvöl 18), kyrr 12), laufi, leiptr 19. 20. 21), leygr 7. 9), lind 22), liðr 11), ljómi 23. 24), ljóti, lótti, mál, málmr 25), malr, marr 4. 9), mekir, mækir, narr, nautr, naðr 3. 11), oddr, ofr, örn 26. 34), refill, sauðr 7), sax, sigðr, skálkr, skolkr 8), skar, skarr, skjómi, skófr, sómi, spörr, stál 27), stúfr 4. 12), sverð, taur, tírr 30), tjörr, tyrr 22. 29), trani 11. 35), vargr 28), ver, verr 9. 10), vífr, vígr, þrórr 24. 26. 32. 33). II. hvati, blaðnir, brigðir, brímír 10), eygir, ægir 8. 9. 10), eimír, eimnir, immír, imnir, fellir, fölnir, fölvir, gellir 12), gillir, herðir, hneitir, neitir, hríðir, liðnir, lögðir, laugðir, mörnir 13), öltir, avtírr, oltir, ockir, raufnir, skerkir 7. 10), skerðir, skreivir, skreyvir, skrævir, skrývir, skrýmir, skygþir, skygðer, skyggþær, snyrtir, sofir, valnir, vægir, vegir, vitnir 28), yfrir; skarðr, sveigr 9), vegar, veigarr, þrimar, þrimarr, þremjar, þinurr 31), höggudr, hogudr, hröndudr, mjötudr, möduðr, möndudr,

munduðr, svifuðr, svipuðr; bæsingr, brotníngr, flæmingr, fylvíngr, hækíngr 13), hokíngr, helsíngr 14), hvítíngr 9. 13. 17), mæringr, nættingr, nettingr, rekníngr 12), skafníngr, skelkíngr, skælkíngr, skelkvíngr, skölkvíngr, skelvíngr, skerðíngr, skilfíngr 26), skilvíngr, skotníngr, togníngr, tyrfíngr, tyrvíng; mímúng, mimmúng, mimmung, mimung, miníung, ríjvíng, sköfnúng. 1. *ferrum*. 2. *arbor*. 3. *navis*. 4. *equus*. 5. *aries*. 6. *aura*. 7. *ignis*. 8. *galea*. 9. *mare*. 10. *gigas*. 11. *serpens*. 12. *bos*. 13. *pirata*. 14. *anas*. 15. *circulus*. 16. *annulus*. 17. *piscis*. 18. *cruciatu*. 19. *fulmen*. 20. *caelum*. 21. *sol*. 22. *clipeus*. 23. *splendor*. 24. *nanus*. 25. *metallum*. 26. *Odin*. 27. *chalybs*. 28. *lupus*. 29. *picea*. 30. *gloria*. 31. *vimen*. 32. *aper*. 33. *Thor*. 34. *aquila*. 35. *grus*. *Denominations*. A. *undá voce composita nominatur* I. *pugnae* 1. *lux*, *fulgor* dólgljós, gnyljómi, gunnblik, hjaldrblik, hjaldrkyndill. 2. *radius* róggeisli. 3. *sol* morðsól, morðröðull. 4. *ignis* dólgbrandr, gunneldr, gunnseidr, gaunnseidr, gönnseidr, gunnlogi, gunnviti, morðbál, morðeldr, morðbrandr, rógeisa, sigrbrandr, vígeldr. 5. *fulmen* vígleiptr. 6. *glacies* fólksvell, gunnsvell, gunniss, hjaldríss, styrjökull. 7. *arbor* etc. hjaldrskíð,

fólkskið, fólkhamla, fólkvöndr, morðvöndr, ímunlaukr, gunnspjót, morðheggr, morðteinn, morðreyrr, vígreyyr, rógþorn, sigbjörk, fleingaldrvölr. 8. *piscis* morðáll. 9. *serpens* dóglinnr, morðlinnr, róglinnr, hjaldrliðr. 10. *malleus* morðhamarr. 11. *cimelium* gunnþing. 12. *terra* hjaldrland. 13. *noxa* morðfár. 14. *penna* mistfjöðr. II. *vulneris* 1. *lux* bendagr. 2. *ignis* beneldr, sáreldr, benfasti, benlogi, undalog, undleygr, yndleygr, bensægr, bensogr, bensögr, bensigr, bensíkr, sárviti. 3. *glacies* sáríss. 4. *arbor etc.* benlaukr, sárlaukr, benvöndr, sárvöndr, sárklúngr, sárþisl, undreyrr, benþvari, benteinn, sárteinn, benhlunnr, undleggr. 5. *piscis* benstörr. 6. *serpens* benlinnr, sárlinnr, undlinnr. 7. *fera* benvargr. 8. *falx etc.* bensigðr, bengrefill. 9. *noxa* beiskóð. III. *sanguinis* 1. *glacies* blóðíss. 2. *arbor* blóðlaukr, blóðvöndr. 3. *candela* blóðkert. IV. *vitae noxa* fjörsoðnir, fjörsváfnir. V. *carnis gigas (noxa)* holdmímir. VI. *den*. 1. *a pede* leggbíti, leggbítr. 2. *a manú* mundgjallr, mungjallr, munngjallr, mundriði, handsax. VII. *capitis percussor* hausamölvir, hausamölnir. VIII. *cadaveris* 1. *fulgor* hræleiptr, hræljómi, rekyndill. 2. *luna* hræmáni. 3. *arbor etc.* hræklúngr, hræteinn. 4. *serpens* hrælinnr.

5. *canis* hrægagarr, rægagarr. 6. *noxa* hræskóð. 7. *hasta* hræfrakki. 8. hrævaðr, hrævarðr, hrævagautr. IX. *armaturae vel armorum* 1. *fera* málmvitnir, málvitnir. 2. *noxa* hlífgrandi. X. *loricae* 1. *ignis* brynglóð. 2. *arbor etc.* brunpálmr, brynskið. 3. brynreið, brynstíngur XI. *clipei* 1. *ignis* barðeldr, hlífeldr, randeldr. 2. *arbor* randlaukr, skjaldreyr. 3. *piscis* randáll, randoll, randhængr. 4. *serpens* randlinnr, randormr, rítormr, skjaldlinnr. 5. *fera* randgálkn. 6. *noxa* randfár. XII. *galeae* 1. *sol* hjálmröðull. 2. *ignis* hjálmeldr. 3. *glacies* hjálmvell. 4. *arbor etc.* hjálmreyrr, hjálmspjót, hjálmproti. 5. *canis* hjálmgagarr. XIII. *vaginae* 1. *ignis* slíðrlogi. 2. *arbor* slíðrvöndr. 3. *piscis* slíðráll. 4. *lingua* slíðrtúnga. XIV. *bullae arbor* hjáltvöndr. XV. *ballei* 1. *lima* fetilþél. 2. *carina* fetilkjöll. 3. fetilstígr, fetilstíngur. XVI. *cotis* 1. *stratum* heinflet, heinland. 2. *arbor* heinvandill. XVII. *campi praelii* 1. *ignis* valfasti. 2. *cuspis* valbroðdr. 3. *arbor* valteinn. 4. *serpens* valnaðr 5. *noxa* valánger, vallánger, valskóð. XVIII. *palatii* 1. *agger* salgarðr. 2. *fera* salgandr. XIX. *ignis coctio* gemseiðr. cf. *BXXII*. XX. eggfáinn, eggjumskarpi, dragvandill, ángrvaðill. XXI. afspríngur, bolbiti, bóbíti,

fetbreiðr, geirvaðill, gestmóinn, glymhringar *pl.*, glymríngar *pl.*, grindlagi, grindlogi, haf-raka, hafrakan, herberi, her-brái, höfuðhversíngur, hring-skóð, huglognir, húðlognir. hvítmál, kaldhamarsnautr, kallhamarsnautr, kallhamarr, kvernbiti, kvernbitr, lángharðr, lánghúss, lánghvass, málmþorr, meginhríngur, missifengur, mið-fáinn, miðfari, naglfari, neð-anskarðr, niðhöggur, ölröðarnautr, ormpvari, skíðjárn, svipaljótr, vafrogi, valkeri, vegjalestir, vægjalestir, snarvendill, verúlfur, vinbjartr, vindbjartr, vinnbjartr, vindþvari. B. *duobus verbis* I. *Odinis* 1. *luna* máni Viðris. 2. *fulgor* ljómi Yms. 3. *ignis* bál Óðins, eldr Óðins, bál Yggjar, eldr Yggjar, bál Hárs, eldr Gauts, eldr Fjölnis, furr Fjölnis, glóð Fjölnis, furr Þróttar, hyrr Þundar, hyrr Hropts, log Þriðja, eldar Olgrs *pl.* 4. *contus* áss Þundar, megináss Þundar, skíð Böl-verks 5. *arbor* vöndr Viðris. 6. *falx* sigðr Gauts. 7. *gaudium* teiti Yggs. *iris* regnböði Hnikars. II. *pugnae vel bellonae* 1. *radius* geisli gunnar. 2. *ignis* eldr orrustu, eldr göndlar, eldr hjaldrs, eldr egg-leiks, eldr hlakkar, eldr mistar, eldr sköglar, brandr oddhríðar, furr fleinbraks, furr sköglar, gim ógnar, glóð hlakkar, log gunnar, hyrr hildar, hyrr hríðar, hyrr járnsviems, hyrr

hjaldrs, hyrr gunnar, glóð mistar, myrkleygr mistar, glóð rimmu, seiðr sóknar, seiðr þrimu, leygr þrimu, glóð styrjar, tandr sköglar. 3. *fulgor* skín hlakkar, leiptr hildar, ógnar ljómi (*aurum* I B 5 c), vísiljós eggmóts. 4. *arbor, contus etc.* áss hlakkar, vöndr gjallar, skíð göndlar, hamla vígs, vöndr hjalds, hjör-teinn hríðar, hlunnr hjörhríðar, hnigreyr hjörflóðs, hriðvöndr hjálms, laukur mistar, reyr dylgjo, reyr rimmu, vöndr vígs, þorn þrymu, trafr hlakkar, þrif hlakkar. 5. *glacies* jökull böðvar, íss hlakkar, þunníss gunnar. 6. *serpens* linnr rómu, liðr (liðnir) hjálmraunar, linnr skjaldels, linnr mistar, gnýlinnr göndlar, naðr sóknar, naðr hristar, naðr vöpnhríðar, snákr rógs, ramsnákr rógs. 7. *falx* sigðr hildar. 8. *culter* nífr mistar. 9. *candela* kerti hildar. 10. *noxa etc.* grand oddhríðar, skóð hildar, sakarvíti randa. III. *bellatoris* 1. *ignis* eldr sækonunga, geiri Gestils, hyrr Heiðis. 2. *arbor etc.* vöndr Vala, vöndr Hjaðninga, hreyr Högna. 3. *noxa* grand Leifnis. IV. *sanguinis* 1. *ignis* eldr blóðs, eldr sárflóðs, eldr úlfvíns, hyrr hramnvíns. 2. *fulmen* eldingar blóðs *pl.* 3. *glacies* svell dreyra, sárjökull geima. 4. *arbor* reyr dreyra, reyr undlagar. 5. *serpens* linnr hræsunda, úrfærningr hræmána.

6. *canis* hundr blóðs. 7. mærir dreyra. V. *vulneris* 1. *fulgor* blik undar. 2. *ignis* eldr benja, log sárs. 3. *fulmen* fárelding meginsára. 4. *arbor etc.* reyrr benja, þorn sára, teinn unda, laukr sára. 5. *remus* ár sárs, ár bens, ræði benja. 6. *falx* sigðr sára. 7. *piscis* lax unda. 8. *serpens* naðr unda, linnr sára. 9. *fera* vargr unda. 10. *noxa etc.* skóð benja, andvaka unda. VI. *manús arbor* vöndr mundar. VII. *cadaveris* 1. *fulgor* blik valköstu. 2. *ignis* eldr hræva. VIII. *armaturae* 1. *ignis* eldr herklæða. 2. *fera* freki helsgerðar. 3. *noxa* grand hlífar. 4. krufar hlífa *pl.* IX. *loricae* 1. *ignis* eldr brynju, hryneldr brynju, rynneldr brynju. 2. *arbor etc.* vöndr brynju, bifteinn brynju, háskutill brynju, birki böðserkjar (*vir* III C 2 b). 3. *piscis* hrynfiskr brynju. 4. *serpens* snákr brynju. 5. *timor* ótti brynju. 6. *noxa* ból hringserkja. X. *clipei* 1. *sol* röðull randa. 2. *fulgor* blik bauga, blik randa. 3. *ignis* eldr törgu, leygr skjaldar, hyrr skjalda, hyrr hjórlautar, hyrr geirnets, gim hlífar, eisa eggfars, seiðr grammis, furr fleygarðs, rauðviti randvallar, riðlogi randvallar, ræfrviti Reifnis, glæðr gunnlátrs *pl.* 4. *glacies* íss randa. 5. *arbor etc.* lind hjaldrskýja, laukr randar, reyrr rítar, reyrr randa, þorn skjaldar, vöndr baugs, hvítvöndr rítar, rjóðvendill randa, leggr randar. 6. *piscis* fránehvítingr rítar. 7. *serpens* linnr randar, ormr randar. 8. *fera* garmr blik-sólar, sólgagarr seilar, gandr skjalda, fenrir randa, hurðúlfr Óðins. 9. *clavus* naddr há-mána. 10. *lima* þel grafninga. 11. *culter* skelfíknífr hlífar. 12. *noxa etc.* fár randa, væði lindar, væði randar, skóð skjaldar, skóð randa, ból víg-nesta, ami víggarðs, andvaka randa, remmiskóð borða, ryð-fjón randa. XI. *galeae* 1. *ignis* eldr hjálms, logi hjálma, hyrr hjálma, funi hjálma. 2. *luna* máni fjörnis. 3. *glacies* svell sóknhattar. 4. *arbor* vöndr hjálms. 5. *noxa* grand hjálms, skóð hjálma, ángr hjálms. XII. *baltei* 1. *glacies* svell fetils, (íss svikulgjardar). 2. *arbor* drafn fetils. 3. stígr fetla. XIII. *arcús noxa* ángr álms. XIV. a) *vaginae* 1. *stratum* bryggja slíðra. 2. *arbor* þorn slíðra. 3. *draco* flugdreki slíðra. 4. *fera* garmr slíðra. 5. *lingua* tunga slíðra. b) *bullae* 1. *metallum* málmr hjalta. 2. *scopulus* sker hjalta. 3. *terra* land hjalts. 4. *lingua* tungur hjalta *pl.* c) *denominatur ab ipsius partibus* 1. *sol* röðull valbasta. 2. *ignis* eldr valbasta, log odda, brandr lögðis. 3. *glacies* svell þremja. 4. *lignum etc.* sigla samnagla,

vöndr þremja, lunnr þremja. 5. *piscis* lax þremja. 6. *serpens* naðr vetríma, naðr vetþryma. 7. *lingua* túnga vættríma, túnga meðalkafla, svaltúngur reknínga *pl.* XV. *cotis* 1. *stratum*, *via* laut heina, gata heinar, beðja heinar, einstigi heinar. 2. *tabula* hurð heinar. XVI. *campi praelii* 1. *arbor* vöndr vígfoldar. 2. *serpens* ormr vals, linni vals. XVII. *Heimdali* a) *caput* höfuð Heimdalar, hjálmfyllr Vindhlaes. b) *sector* mjötuðr Heimdalar. XVIII. *denominatur a lupo Fenrer* tugga úlfs, gómssparri Fenris. XIX. *sector hominis* mjötuðr manns. XX. *lumen tumuli* ljós haugs. XXI. *betula aciei* birki eggjar *coll.* XXII. *filius ignis* blestu niðr *cf* A XIX. XXIII. grand hliðar, teinn týra, teinn tjörva. C. *tribus verbis* I. *Odinis* 1. *sol* röðull vagna Grímnis. 2. *ignis* eldr böðvar týs. II. *pugnae* 1. *sol* sól Svölnis jela. 2. *ignis* bál Yggjar ela, eisa Yggs drósar, eisa els álm-drosar, furr Fjölnis þings, hyrr skjaldar hríðar, seiðr fleina skúrar, hardleygr branda storms. 3. *arbor* skíð varrar valþögnis, skíð hlakkar els, vandill Viðris veðrs. 4. *lima* þel els reknínga. 5. *fulgor* blik þróttar ela. 6. *serpens* linnr sverða sennu. 7. meitir sleitu móts. III. *sanguinis* 1. *sol* sól sára ranna. 2. *ignis* eldr unda

gjálfs, glóð hrafna vins, furr fleina sævar, dynbrími glæs hræs. 3. *glacies* svell sárs dreyra. 4. *lignum etc.* vöndr vopna döggar, árar sárs sunda *pl.* IV. *cadaveris* 1. *luna* nið ara steikar. 2. *ignis* eldr munins tuggu. V. *loricae* 1. *sol* hnutsól ara fitjar. 2. *arbor* litvöndr Hæðins fitjar, víðir Gauta hafnar, birki böðvar serkjar. VI. *clipei* 1. *ignis* eldr Þróttar skýja, furr fleina brautar, brandr böðvar nausts, látreldr valrúgar Ellu, harðglóð borðs blik, ginnviti leygs götu, hyrr gunnar ræfrs, eldr hlæbarðs hlífar, leygr jöru skriptar, kindar lögðis mána *pl.*, leygr skipa sólar, viti ræfrs Reifnis. 2. *lignum* hlunnr hurðar Hagbarða, meginskíð fleina lands, (teinn tjörva lautar). 3. *fera* fress Ata vararhúsa, gálkn Þriðja haudrs. 4. *noxa* skóð Sköglar skýja, galli Gauts hurðar, grand garðs oddhríðar. 5. hneitíknífr hlífa hjaldrgoðs, krufar hveitihlífa hjaldrgoðs *pl.* VII. *galeae noxa* fár gunnar grímu (*pugna* C 7 b). VIII. *denominatur a gladio* skerðir fetils drafnar. IX. *denominatur a lupo Fenrer* sparri Fenris varra, gómssparri gyldis kundar. D. *quatuor verbis* I. *ignis pugnae* valbrandr raddar nadds hámana. II. *clipei* 1. *ignis* stekkvifyrr stalls hlífar þeys (*clipeus* D 3). 2. *lignum* hjálm hólms fenris

randa. 3. *serpens* naðr fetils stordar strandar. *E. quinque verbis* gim drifu gifrs hlémána naustablaðs. *gladii partes* ann, önn, bak, benknúar, benskeið, blóðhnefi, blóðiða, blóðrefill, blóðvaka, blóðvarp, blóðvarta, brandr, eggteinar, emjar, gelmíngur, harðfötr hjalta, (haugfáðr), herðr, hjalt, höggfáðr, höggstaðr, hugró. högggró, iðhvarf, iðvarp, ker, ljúgfengur, meðalkafl, missifengur, mundriði, mundriðr, oddr, sigrhnoð, skafníngr, skálm, skálpr, fetilhams, skíð, þel reknínga, svaltúnga reknínga, sverðgelmíngur, tångi, undirdregningur, unn, onn, valböst, valbust, vargr, vættrim, vettrim, vetþrymar, þremjar. *gladio dissectus* hjörklofinn, hjörkraðr. *gladio auctus* hjörstaðr. *gladio caesus* sverðhautinn. *magna copia gladiorum* sverðgnótt. *vibratio, eductio gladii* sverðtog. *gladii destringendi cupidus* togfúss, tokfúss. *defectus gladiorum* vansverðat. *Epitheta gladii* alstriðr, bitrligr, bitr, blár, blóðfrekr, blóðrekinn, blóðroðinn, blóðugr, bráðrakinn, bráðrekinn, breiðr, dreyrugr, dýrr, eggfáinn, eggfallinn, eggfránn, egghvass, ellveldr, fjörharðr, fjörnæmr, fránn, gyltr, gjallr, gránn, grannfengur, gullhjaltaðr, gullvarpaðr, gullviviðr, hárr, harðeggjaðr, heinþyntr, hjaltaðr, hjaltuggiðr, læblandinn, ljóss,

málfár, málfáinn, mærr, mjúkr, öflugur, ókostalaus, ramligr, ramsleginn, rauðbrúnn, rauðbúinn, gulli, rekinn, reyndr, rauðr, roðinn, rógörr, sárbeitr, silfrvaðinn, skarpeggiðr, skarpr, skafinn, skygðr, slíðrbeittr, slíðrdreginn, slíðrdúkaðr, slíðrtoginn, snarbeiðr, snardreginn, snarpeggiðr, snarpr, þunnr, starreggiðr, stirðr, styrkr, svalr, svartskygðr, sveigðr, toginn, uggligr, úrigr, úskjálfandi, valreyndr, valskr, vígfúss, þróttöfligr, þunngjörr. *sonitus gladii exprimitur verbis* gella, grenja, sýngja, þjóta, hvína, ymja.

Glandulosus ökkvinn. *cf glebosus.*

Glans fylvingar *pl. gl. silvestris* akarn. *cf clam.*

Glarea möl.

Glaretum melr.

Glaucus grár. *cf canus.*

Gleba torf. *cf caespes.*

Glebosus ökkvinn. *cf glandulosus.*

Glessum röf. *cf electrum.*

Gliscere gróa, þróast. *cf crescere.*

Globus böllr, hvel, mýill, mýll. *gl. strepens* rumböllr. *cf lapis, rota.*

Gloria dýrð, æra, era, frami, fremd, frægð, fregð, hróðr, makt, magt, sómi, tír, tírr, uppreist, vegr, vegsemd, vegsemi, manndýrð. *gl. magna* megintírr. *gl. bellica* vígrisni. *Epith.* nýtr, hárr, öflgr, sætr,

lángur, góður, sannur, mætur, vegmikill. *gloriae cupidus, studiosus* tírfylgjandi, tírrókr, vegilátr, vegrækinn, vegrækjandi *subst. gloriá incitatus* tíreggiaðr. *gloria bellicá eminens* vígrísinn. *cf. celebritas, excellentia, facinus, fama, fortuna, honor, laus, miraculum, pompa, potestas, successus, virtus.*

Gloriari hælast. *de se glorians* hælinn, allhælinn, hræsinn. *jure glorians* sannhróðigr. *cf. laudare.*

Gloriatio hól, skrum. *sinè gloriatione* hóllaust.

Gloriosè framliga, framla, steigriga. *cf. iactanter.*

Gloriosus dýrtigr, dýrr, dýrðhittandi, hróðigr, hróðugr, hróðraudigr, sannhróðigr, snillifimr, tírbráðr, tímildir, tírprúðr, tír sæll, tírsamr, tygiligr, vegfróðr, veghrósinn, veglyndr, vegmikill, vegmildir, vegsamr, vegsæll, virðugligr; leyfðar kendr, alhróðigr. *cf. clarus, excellens, eximius, inclytus.*

Glossa glósa. *cf. explicare, figura.*

Gnarus fróðr, svinnr, viss, sannvittr. *gn. multarum rerum* margfróðr, margspakr. *cf. callidus, peritus, prudens, sciens.*

Gnaviter góluga, góla. *cf. bene.*

Gnavus dugall, gegn, idvandur, óslækinn, úslækinn. *cf. sedulus, strenuus.*

Gothi Gautar.

Gothicus gautskur, gotneskur.

Gracilis klèn. *cf. tener.*

Gracula kráka.

Gradi stiga. *cf. incedere, scandere.*

Gradus pallr, stig, -rið. *cf. scamnum, subsellium.*

Graeci Grikkir, Girkir, Gerkir.

Graecia Grikkland, Grikkjaland.

Graecum mare Grikkisalt.

Gramen gras, strá. *den.* haddr jarðar, fax jarðar.

Grandis stórr, stórgjör, ólítill, úlítill. *cf. ingens.*

Grando hagl, grap. *den.* grjót skýja. *gr. crepans* hryngrap. *grandine tegere* hegla. *grandine velatus.* haglfaldinn. *cf. nix, nimbus.*

Granum barr, korn. *cf. semen, mica.*

Grassari gana, geisa, ólmast, svarra, sveima, vaða, þeysast. *g. in pugnâ* böðvast. *qui grassatur* -sveimaðr. *cf. ferri, ruere, saevire, strepere, tumultuari, vagari.*

Grassatio brökun, braukun, brokon, gánger, sveimr. *gr. luporum* gandreid. *cf. turba, tumultus, equitatio.*

Grassator faraldr.

Gratia blessan, hollusta, hylli, sátt, þekt, þökk, líknastafir *pl. gratias agere* þakka. *gratiam sibi conciliare* bliðka. *gratiam concedere* náða. *in gratiam reducere* sætta. *in gratiam redire* sættast. *nullae*

gratiae óþökk. *cf* *amor*,
animus, *concordia*, *favor*,
pax.

Gratiosus byrsæll, líknfastr,
lofsæll, lofstyrkr; rómsæll. *cf*
favorabilis.

Gratus hægr, hollr, ljúfr,
tíðr, vildr, þægr, þekkr, þokkr,
þekkiligr, hugþekkr, -þægiligr.
grato animo þarfsamliga. *cf*
acceptus, *bonus*, *carus*, *commo-*
modus, *creber*, *iucundus*.

Gravare (sverra). *qui gravat*
sverrir.

Graviditas snúðr. *cf* *mu-*
tatio.

Gravida (*de feminá*) barni
aukin. *gravidam facere* barna.

Gravis þúngr, ballr, breiðr,
digr, fíkr, gildr, svarr, þètr,
höfugr, höfugligr, háligr, meg-
inligr, ólètr, aflètr, (hrunull).
valdè gr. afarþúngr, meginþúngr,
stórþúngr. *de dolore* fastnæmr.
gravem reddere þýngja. *cf*
crassus, *illustris*, *magnus*,
momentum, *solennis*, *vehemens*.

Gravitas þýngd.

Graviter allþètt, dála, fíkula,
fullgóluga, raunfast, þèttan.
cf *malè*, *mirabiliter*, *vehe-*
menter.

Gressus far, ferill, gánger.
gr. impeditus vafor; vafur.
cf *conditio*, *ire*, *iter*, *itio*,
incessus, *navis*, *res*, *vectura*.

Grex hirð, hjörð.

Griscus grár, grásenn.

Groenlandia græna veldi.

Grunnire gnyðja, hrína, ríta,
rýta.

Grus trani, trana. *gruum*
more aptatus tranfeldr.

Gryphus grípr.

Gubernaculum *vide sub*
navi.

Gubernare stýra. *gubernans*
terram foldgnár.

Gubernator stýrir, stýrimeidr.
g. navis húfstjóri; loptbyggir
unnar eykja.

Gulosus vir sveigir osta.

Gurges áll, kaf. *cf* *altum*.

Gustare bergja. *qui gustat*
bergir.

Gutta dropi, dros. *gutta*
lupatorum meldropi. *guttae*
veneni eitdropar. *cf* *pluvia*.

Guttur barki; kverk. *cf*
faux.

Gynaecium búr.

H.

Habena taug, taumr, veg-taug, tygill. *habená ducere* teyma. *cf funis, lorum, vinculum.*

Habere hafa, eiga, ráða, una, búa of, búa um. *qui habet* hittir. *haberi* heita. *cf habitare, possidere, debere, agere, tenere, prodere, constituere, regere, potiri, imperare, praeesse, uti, frui, facere, acquiescere, gaudere.*

Habitaculum búð, bygð, heimr, inni, iði, setr, sjót, sjöt, salkynni *pl. cf coetus, domicilium, domus.*

Habitare búa, byggja, byggva. *late habitatus* víðbygðr. *hominibus habitatus* herbygðr. *cf adparare, habere, incolere, instruere, ornare, parare, possidere.*

Habitatio setr. *cf aedes, locus.*

Habitator atseti, atsitjandi.

Habitus hamr, hams, götvar *pl.*, lát. *habitus opimi* þrifligr. *cf forma, gestus, ornatus, vestitus.*

Haematopus (avis) tjaldr.

Haener (Asa) Hæmir, fetmeili, fetmeli, lángifótr, aurkonúngr, sessi Óðins, sinni Óðins, máli Óðins, vin hrafnásar, inn skjóti áss.

Haereditarius; sella haereditaria arfstóll. *fundus haereditarii* aðalvellir, óðalvellir, óðaltorfa. *villae haereditariae*

óðalstóptir. *qui iure haereditario possidet* óðaldraugr.

Haereditas arfr, erfli, erfð, áttleifð, ættleifð, niðerfli. *haereditatem adire* erfa. *haereditatis adpetens* arflyndr. *cf patria, patrimonium, possessio.*

Haerere loða, sitja, skolla, stúra, tolla, þruma. *taediosum h.* snópa. *cf manere, sedere.*

Haeres arfli, erfingi, erfir, arfnyti, arfegi, arfpegi, arfvörðr, arfðegir, erfmeiðr, erfnyti, erfivörðr. *cf filius.*

Haesitare ugga, váfa. *cf dubitare, oscillare, vibrare.*

Halare anda.

Halec síl, síld; *den.* spáþernur nóta *pl.*, akar mútur *pl.*, jökla mútur *pl. sp.* geirsíl. *Epith.* sporðfjadráðr. *cf clupea.*

Halitus andi, blástr, blesta.

Hamus (aungull), agngagl, agngálgi, krókr, (kneif), ángi atrennis. *hamo captus* aungulgripinn.

Hasta darr, dörr, döf, falr, fleinn, frakka, gefja, geirr, kesja, lenz; lind, málmr, myt, nata, naut, oddr, ormr, peita, snata, spjör *pl.*, spjót, spörr, stál, svaf, sviða, vigr; gúngnir. atgeirr, baugspjót, snærisdörr, hræteinn, hræfrakki, hákesja, gafflak, bolbiti, undfleinn, hræmæki, (döflen, dauffleinn, snamfleinn). *Denominations*

A. *una voce composita* 1. *serpens* a) *pugnae* fólknaðra, róglinnr, vígnaðr. b) *sanguinis* blóðormr. c) *vulneris* benlinnr, sárlinnr, undlinni, undlinnr, unnlinnr. d) *cadaveris* hrælinnr, hrænaðr. e) *clipei* ritormr. f) *ictus* skotnaðr, höggormr. 2. *piscis* a) *vulneris* bensíld, benstórr. b) *cadaveris* hræseiðr, hræsikr, hræsíld. 3. *candela cadaveris* rekyndill. B. *duobus verbis* 1. *serpens* a) *pugnae* linnr rómu, linnr mistar, naðr sóknar, eitrvengr vigs. b) *sanguinis* linnr hræsunda, grálinnr undgjálfrs, úrfræningr hræmána. c) *vulneris* linnr sára. d) *campi praelii* linni vals. 2. *piscis* a) *sanguinis* hræbertíngur sevar. b) *loricae* hrynfiskr brynju. 3. *draco* a) *vulneris* flugdreki sára. b) *vaginae* flugdreki slíðra. 4. *tigillum bellonae* spjót hlakkar. 5. *offa (noxa) Odinis* tugga Herjans. 6. dóf Darraðar, staung Darraðar. C. *tribus verbis*: *serpens sanguinis* storða stírdörriði hjaldrdrifs. *tubus hastilis* falr. *spiculum hastae* fjöðr. *manubrium hastae* geirskapt. *amentum hastae* snæri. *Epitheta* flugbeiddr, bráðrakinn, bráðrekinn, gjallandi, gollinn, gránn, grannr, grár, gullroðinn, mannþúngur, traustr.

Hastile geitrè, spjótskapt. staung Darraðar.

Haudquaquam ekki, vilgi. *cf perquam*.

Haurire ausa, svelgja. *cf devorare*.

Haustrum ausa. *h. nauticum* bytta, butta, ausker, austker, austskota.

Hauustus sylgr. *cf potus*. *h. vibrabilis* lyptisylgr.

Hebdomas vika.

Hebes slæfr, sljór, slær, sler. *non h.* úsljór, óslær, úsler. *cf obtusus, ignavus, imbellis, iners, celeriter*.

Hebetare deyfa, sljófa. *qui hebetat* deyfir. *cf mollire, obtundere*.

Hedera víðvindhill.

Heimdallus Heimdallr, Heimdali, gullintanni, dólgr Loka, eigandi Gulltopps, hallinskiði, hvíti áss, mögr níu mæðra, reinvarr ragna, tilsækir Vaga-skars, tilsækir Síngasteins, mensækir Freyju, vörðr goða, Vindhlar.

Hela Hel, lifra úlfs, mærloka, mærlhveðrúngs, nipt fenris, nipt nara, nipt njörva, bróðurdóttir Bileists, jódis úlfs ok narfa, nipt tveggja бага.

Helae 1. *catillus* húngr. 2. *cochlear* affeldr. 3. *sera* lati. 4. *limen* brotaból, þölmóðnir. 5. *domus* Eljúðnir. 6. *aula* víðopnir. 7. *lectus* kór, kórbedr. 8. *tentorium* forað, forat. 9. *culter* sultr. 10. *scamnum* forfall. 11. *arca* frostopna. 12. *servus* gánglati. 13. *an-*

cilla gángleót. 14. *clavis* gillíngur, gyllíngur. 15. *ianua* gjallandi. 16. *ager* hnípinn. 17. *canis* vaníngi.

Hepar lifr.

Hera húsrú, húsfreyja, drottning. *cf* *regina, domina*.

Herba gras, jurt, urt, laukur, rúfr, rúgr. *h. medicamentosa* lyf. *herbarum proventus* gróska, gróði. *cf* *allium, arbor, gramen, secale, seges*.

Heri gær, geir, görr, gor, í gær, í gor.

Heroína breystisprund.

Heros kappi. *coll.* lofða kyn.

Herus halr, drottinn, húsbóndi, húsgumi, lánardrottinn. *cf* *dominus, paterfamilias*.

Hiare gína, gnapa, (gapa). *hiante ore intueri* gapa. *cf* *manere, nutare, os, rictus*.

Hiatus gap.

Hiberni Írar, írsk þjóð, drótt írskar þjóðar.

Hibernia (Írland), Íra land, Íra grund, Íra bygðir.

Hibernicus írskr.

Hic (*pron.*) hinn, þessi, þessi.

Hic (*adv.*) hær, hæðan, hæðra, hín gat, þinnig. *cf* *hinc, huc*.

Hiems vetr, vitr, vintur; hríðmál. *den.* sonr vindsvæls, mögr vindsvæls; *nox ursi* nótt bjarnar, nótt húns. *dolor avium* sútt fugla, stríð fugla. *noxa serpentum* ormspellir, fellir orms, galli orms, sótt grettis, ógn naðrs, bani orms, tregi orms, ángr orms, sótt orms, stríð snáka,

stormr orma, sútt leiðar þvengs. *h. turbulenta* bálkr. *pater hiemis* vindsvælr, vindlóni, vindljóni. *per hiemem* vetr-lengis.

Hierosolyma Jórsalir.

Hilaris bjartur, glaður, hress, kátr, kerskr, teitr, blíðhugaður, glaðværr, huggreifr, ölværr, skelkinn. *valde h.* meginkátr, margteitr. *raro h.* sjaldhýrr. *h. in sermone* glaðmæltr. *h. cerevisiæ* ölkátr, öltreifr. *hilari animo* fullgóluga. *cf* *dicax, laetus, splendidus*.

Hilaritas gláumr, kæti. *hilaritatem praeferens* keskilátr. *cf* *laetitia, sonus, turba*.

Hinc hæðan, þaðan. *cf* *hic, inde*.

Hinnire gneggja.

Hinnulus dýrkálfur.

Hippopotamus nykr.

Hircus v. caper.

Hirrire hrjóta.

Hirsutus loðinn.

Hirundo svala.

Hispanicus valskr.

Historia historia, letr, ritning. *cf* *scriptura*.

Histrion leikari, orgari, trúður, höfuðskrípa maðr. *cf* *ludio*.

Hnossa (dea) Hnoss, mærr Gefnar, mærr Sýrar, hróðrbarn Hornar, dóttir Vana brúðar. *cf* *cimelium, pretiosus*.

Hoedulus kiðlíngur.

Hoedus kið.

Holsatia Hollseta. (Hollsetu-

land, Holdseta, Holdsetuland, Holtsetaland).

Homicida morðvargr. *h. sceleratissimus* yfirmorðingi. *cf interfector, sicarius.*

Homicidium morð.

Homo mann, mannr, maðr, gumi, höfuð, halr. *v. vir. h. niger* blámaðr. *h. vasto corpore* skrokkr. *h. indecorè incedens* skeiðklofi. *h. aeneus* eirmaðr. *h. ligneus* trémaðr. *hominibus spoliatus* herstoli *homines diligenter explorans* mannvandr. *homines* átt, öld, öll, aldir, beimar, dagmegir, dagssynir, drótt, dróttmegir, ferð, fírar, firdar, fyrðar, fjorvar, fjörvar, flotnar, fólk, fólgr, furðar, fyrvar, gautar, gestir, gotar, gotnar, gumnar, gumar, gunnar, gymar, helmingr, helfingr, herr, höldar, hörðar, inndrótt, innhýsingar, ítar, ýtar, kind, kindir, landherr, landsfólk, ljónar, ljóðan, ljódmegir, lofðar, tífar, sveit, urþjóð, verþjóð, yrþjóð, verar, verliðar, verðar, virðar, þjóð; alda börn, alda synir, átt aldar, átt hólða, kyn beima, gumna synir, megir Heimdallar, jóð þjóðar, firda kind, seggja kind, gumna kind, ljóna kindir, skatna kindir, ýta kindir, virða kindir, kyn þjóðar, kyn aldar, kyn lýða, kyn lofða, kyn seggja, lið hólða, lið ljóna, lið fyrða, ljóna sveitir, ljóða synir, niðjar hólða, synir sigtíva, hólða synir, virða synir, ýta synir,

sveit lýða, sveit seggja, kyn ýta, kyn bragna. *homines mali* óþjóð.

Homuncio dritmenni, fnauði, gárúngr, gaurr, gáði, ginnúngr, gunnúngr, gogr, gókr, gopi, gromr, heimdragi, heimdregi, hraumi, kauði, kyrpíngur, leyma, slinni, slókr, snyta, tangi, tútr, vókr. *cf ignavus, nequam, scurra, stultus, vappa.*

Homunculus tuttr.

Honestas siðavendni, siðvendi, siðsemd, svinna. *cf modestia. ad honestatem compositus* siðvandaðr.

Honestus alsæminn, göfugur, hlutvandr, lofkvaddr, sæmiligr, siðlundaðr, snotr, virðugligr. *vir h. heiðrsmaðr. cf bonus, elegans, excellens, eximius, sapiens, splendidus.*

Honor æra, era, frami, fremd, frægð, heiðr, hróðr, makt, magt, menska, sæma, sæmd, sómi, uppreist, vegr, vegsemd, vegsemi; vegsmunir *pl. qui honorem conciliat* sæmir. *qui honorem deprimit* vegþverrir. *honore incitatus* tíreggjaðr. *honore ornatus* tírgöfugur. *honoris cupidus* vegskjótr. *honoris expers* veglauss. *cf decus, gloria, humanitas, magnificentia, pompa, potestas, ornamentum, virtus.*

Honorabilis háligur, virðugligr. *cf laudabilis, gravis, magnus, sanctus.*

Honorare frama, fremja, heiðra. *honoratus* óneisinn,

vegsæll; *h. a populo* áttgöfgaðr. *cf laudare, excellens, contumelia.*

Hora stund. *h. brevis* ögrstund. *h. diei nona* undorn, undurn, undarn. *cf tempus, spatium, mox, brevi, nuper, modo, aliquanto, interdum, admodum, perquam, valde.*

Hordeum barr, bygg. *h. maceratum* hrosti. *h. gallicum* (vel grande) valbygg. *hordei mustum decoctum* virtr. *aceruus hordei* bygghjálmr.

Horrendus ljótr, forljótr, gníðugligr. *cf immanis, deformis, saevus, dirus, periculosus.*

Horrere hrolla.

Horreum hjálmr, hlaða.

Horribilis leiðiligr. *cf destabilis.*

Horridus ljótr, úfr. *horridum facere* ýfa. *cf deformis, iratus, inaequalis, exasperatus.*

Horrisonus hljóðgreipr.

Hortari eggja, fýsa, hvetja, kveðja. *cf acuere, salutare, auctor, suaser.*

Hortus garðr, aldingarðr. *h. pomarius* apaldrsgarðr. *cf agger.*

Hospes gestr. *h. furax* hvinngestr. *cf advena.*

Hospitalis gestrisinn.

Hospitalitas beini, löð, sannr, saðr. *cf aequitas, invitatio.*

Hospitari (apud aliq.) gista (e-n).

Hospitium andfáng, friðr, gisting, löð, vist. *h. amicum*

ástkynni. *h. familiare* kynni. *hospitio excipere* gæða. *cf hospitalitas, cibus, invitatio, mansio, cibare.*

Hostia tafn. *cf esca, victima.*

Hostilis fjandsligr, stríðligr. *cf infestus.*

Hostilitas dólg, dylgja. *cf odium, simultas.*

Hostis dólgr, fjandi, sekvi, sökvi, sökki, sökkvir, stillir, vði, þraungvir, þreyngvir, þröngvir, andskoti, farsætandi, fjandmaðr, ósvífrandi, ósvífrúngr, ósvífrudr, óvinr, skaðamaðr, ofdólgr, umdólgr, sökudólgr, sökunautr, tálvinr. *h. consanguineus* vargdropi. *cf inimicus, adversarius, insidiator, oppressor, dux.*

Huc hëðra, hingat, hinnig, þinnig. *cf hic, ibi.*

Humanitas blíða, menska, menzka, mildi, vinnur vorkunnar pl. *cf benevolentia, benignitas, clementia, liberalitas, dignitas, honor, virtus.*

Humanus menskr, mennskr, menzkr, mennligr, góðlát, mjúklyndr, sáttagjarn. *res humanae* aldarfar. *cf bonus, placidus, pacificus.*

Humare fela. *humatus* moldar genginn, ausinn sandi, ausinn haugi.

Humerales (sacerdotum) hökull.

Humerus herðr, öxl. *den.* stallr byrðar, meiðr heiðiss

únga, hliðar land heiðiss. *humeris pronis* herðilútr. *ab humeris tenuis* herðipunnr.

Humidus deigr, úrigr, votr, dreypiligr, úrþveginn. *cf mollis, madidus, rorans, cruentus.*

Humilis lágr, aumligr, auðmjúkr, mjúklátr. *sensu malo* grunnúðigr. *humilem reddere* lægja, læga, legja. *cf imprudentia, submissus, deprimere, modestus.*

Humor úr. *h. lentus* slíkr.

Humus aurr.

Hunni Húnar, Hýnir, Húna börn, vinir Borgunda. *Hunnorum terra* Húnaland, Húnmörk.

Hunnorum reges Húnkonungar.

Hunnicus húnskr, húnlenzkr.

Hunnicae gentes Borgundar.

Hymnus sálmr, ymni. *cf psalmus.*

Hypocaustum eldhús, hyrketill.

Höðus Höðr, son Óðins, andskoti Baldrs, blindi áss, dólgri Vala, sinni Heljar, skjótandi mistilteins.

I.

Ibi hinnig, hissig, þángat, þar, þars, þaðra, þenna, (þerna), þer. *cf eò, illic, indè.*

Ictus hlömm, högg, slag, -slög. *i. sonorus* dynskot. *i. fronti inflictus* ennihögg. *i. cervici inflictus* hálshögg. *i. ingens* stórhögg. *i. infelix* harmflaug, harmslag. *i. obliquè inflictus* skylhögg. *ictus graves* infligens stórhöggr. *cf clades, damnum, incommodum, modus, molestia, sonitus.*

Idcirco því.

Idem einn, samr, slíkr. *cf unus.*

Ideo því, þí.

Idunna Iðunn, Iðuðr, kona Braga, gætandi epla, Ása leika, ránfengr Þjassa, dís goða bekkjar, (bekkjar dís Brunnakrs). *palatium Idunnae* (Brunnagr).

Igitur þá.

Ignavia bleyði, frýja, hugbleyði, kjarkleysi, klæki; *den.* hreggvana sprakka hraunatla. *crimen ignaviae* frýja. *ignaviae arguere* frýja. *fama ignaviae* slökniörð, slækniorð. *cf flagitium, timiditas.*

Ignaviter slægliga.

Ignavus 1. *adiect.* argr, armr, blautr, blauðr, darrlatr, dáðlauss, dæsinn, drasinn, eljunlatr, hlækinn, hugarglöggr, hugblauðr, huglauss, kvalráðr, óframr, órhjartaðr, ósnjallr, löskr, raglystr, slær, slæfr, þjarfr, þrekförlaðr, þrekvendr, sannargr. 2. *subst.* auvirði, blotamaðr, barkhrjóðr, dóli, dirokkr, dusilmenni, drusilmenni, dugga, leyra, loki, lokr, lóra, lóra, mottí, ölmusa, ragmenni, skjáðr, skræfa, skreyja, skreja, skrjáðr, sleyma, slytti-

makr, slittimakr, teyða, vðmr, væmr, vomr, þembiprjótr. *cf* *hebes*, *imbellis*, *iners*, *mollis*, *nebulo*, *vagus*.

Ignicomus eldfaldinn.

(*Ignipotens* glævaldr).

Ignis bál, blossi, brandr 1), brennir, brími, brinni, brun, busi, buði, dini, duni, dusill, eimi, eimr, eisa 1), eldr 1. 2. 3), ellr, farri 4), fasti, feykir, feyrr, fýrr, furr, forr, fæðir, (fölski 5), freki 6. 7), frekr, funi, geiri, gim, glóð, gneisti, neisti 9), gnipall, (hagall), harkr, herkir 2), hiti, hörvir, hrapi, hrímír, hrímnir 2. 10. 11), husli, hyrr 1), ildi, kindr, kynðr, kveykir, kveyktr, læ, lei, leivi, leygr 1. 12), lögr 12. 13), linnr 8), myln, nertill, ölg 4. 11. 14), sauðr 1), seyðir, síkr 15), skerkir 1. 2), snæra 16), sogr 12), tandr, tandri, (tjörr), tusi, usli, uði, viti, ysja; dunsuðr, dunsuðr, hripuðr, hrotuðr, hroðuðr, eimyrja, einmyrja, eymyrja, eyviti, brisingr, brinnandi, hroðungr, forbrennir, vafrlogi, valfasti, velannfasti. 1. *gladius*. 2. *gigas*. 3. *equus*. 4. *bos*. 5. *cinis*. 6. *lupus*. 7. *navis*. 8. *serpens*. 9. *scintilla*. 10. *aper*. 11. *accipiter*. 12. *mare*. 13. *liquor*. 14. *Odin*. 15. *salmo*. 16. *pugna*. *Denominationes*. 1. (*nutritior vitae*) aldrnari. 2. *possessor radiorum* njótr geisla. 3. *fumi* a) *vomitor* reykvellr. b) *emissor* rösuðr reyks. 4.

canis prunarum garmr glóða. 5. *noxa glaciei* ángr íss. 6. *arboris*, *radicis* a) *noxa* bani víðar, grand víðar, grand elris, hel kastar, vel kastar. b) *hostis* limdólgr, herr víðar. c) *gigas* tröll víðar. d) *morbis* birkisótt, bitsótt hlíðar þángs. e) *dolor* limsorg, böi markar, böi vandar. f) *timor (periculum)* ótti birkis, vði lindar. g) *fur nocens* meinþjófr markar. h) *fera* α) *lupus* hrótgandr, úlfr storðar. β) *canis* hrótgarmr, limgarmr, garmr elris, garmr fyriskóga, rakki selju, hrottgarmr víðar. i) *sudor* sveiti elris. 7. *aedium* a) *noxa* húsþjófr, bani húsa, bani hallar, grand húsa, lífgalli hallar. b) *fera (lupus)* hofgyldir, hólgyldir, gandr hallar. c) *sol* sól húsa. 8. *noxa Halvi* bani Hálf, galli Hálf. 9. *filius Fornioti* sonr Fornjóts. 10. *filius maris* niðr sævar. 11. *frater* a) *maris* bróðir ægis. b) *venti* bróðir vinds, bróðir vidda, bróðir elreka. *Epith.* bjartr, brenniligr, glóðfjalgr, hárr, heitr, hætt, ljóss, skæriligr, steinóðr, suðr, svipgárr. *ignis praenuntiativus* viti, vísiljós. *i. ingens* valbrandr. *i. saliens* stekkvifýrr. *i. fatuus* hræfasti. *i. stridulus* hryneldr, rynjeldr, ljóðgim. *i. praestans* ítrleygr. *i. splendidus* fagvgim, fagr viti. *i. rutilus* rauðviti. *i. tecti* ræfrviti. *i. volitans* (svigalæ). *i. qui*

stipulá alitur stráeldr, hálmeldr.
igne dejectus hyrfeldr. *ignem*
augens hyrgildir, hyrgildandi.
igne intactus óbrunninn. *igne*
deletus orbrendr. *de stridore*
ignis adhibentur voces bauka,
 dynja, gnauða, grenja, þjóta.
cf flamma.

Ignobilis aumligr.

Ignominia hneyxl, hneyxl,
 vansi. *ignominia adficere* hneisa.
ignominia non adfectus óneiss.
cf contumelia.

Ignorantia (eyvit, eyvita):

Ignoscentia miskunn, vár-
 kunn, vinnur várkunnar *pl. cf*
venia.

Ignoscere miskunna.

Ignotus ókunnr, ókuðr,
 ókunnigr, ókunnigr.

Illabi koma á. *cf venire.*

Illaudatus lofhnugginn. *cf*
inhonoratus.

Ille hinn, enn, hann, sá,
 sjá, seá. *cf hic, is, qui.*

Illecebrae blekking.

Il liberalis óknyttinn. *cf*
indignus.

Illic hissigr, hitzigr, hizigr,
 hizi, hizug, þar, þaðra. *cf ibi.*

Illicitus. res illicita bann,
 gjórræði.

Illidi bella, hníta. *i. cum*
sonitu skella, skjalla. *cf*
allidi, contundere, percutere.

Illuc þar, þingát, þinnig. *cf*
eo, ibi, illic.

Illucescere daga, morna.

Illuminare lýsa. *cf collustrare.*

Illustrare lýsa, skíra. *cf*
baptizare, clarus, purus,

Illustris fagr, gildir, göfugr,
 hróðigr, mærr, skírr, skýrr,
 tigrinn, almærr, allmærr, heid-
 mærr, tírkunnr, tírsæll, tírar-
 sterkr, hjarar ljóss. *i. praelio*
 sóknbjartr. *vir i. prydimaðr.*
qui illustrem reddit (tignari).
illustri genere v. natus. cf
pulcher, eximius, inclytus,
clarus, purus, nobilis, magnus,
insignis, praeclarus, ingens,
strenuus, gravis, vehemens,
firmus, fortis.

Imaginari hyggja. *cf cogi-*
tare, animadvertere, observare,
intelligere, existimare, putare,
inspicere, renuntiare, ex-
spectare, circumspectus, ti-
midus.

Imbecillis hrumr, kránger,
 löskr, veigr, veykr, rofinn,
 örríkr. *cf miser, infirmus,*
debilis, ignavus, impotens,
informis, movere, rumpere.

Imbecillitas óstyrkt. *i. animi*
 hugraun. *cf infirmitas.*

Imbellis 1. *adi.* blauðr, blautr,
 darrlatr, (dólglauss), slæfr,
 slær, þjarfr, þrekförlaðr. 2.
subst. dirokkr, löskr, ölmusa,
 ragmennir, teyða, vömr, væmr,
 vígstríðir, sökkvir sveima,
 sökkvir troga. *cf ignavus,*
imbecillis, hebes, nebulo.

Imbellitas kjarkleysi. *cf*
ignavia.

Imber dögg, el, regn, hryn-
 regn. *i. sonorus* dýnskúr,
 glymskúr. *i. effusus* æðiregn.
cf pluvia, ros, ventus; la-
crymae.

Imberbis óskeggjaðr, skegg-lauss.

Imitari temerè apast (at e-u).

Immanis æfr, feikn, feikr, ferligr, felligr, geysiligr, geyst, gífr, gníðugligr, gríðugligr, grimmligr, grimmr, óskapligr, hárr. *immani robore* fáröflugr. *cf sacvus, ferox, atrox, immensus, vehemens, acer, horrendus, dirus, crudelis, altus.*

Immanitas ærsl *pl.*, feikn *pl.*, feiknstafr *pl.* *cf vehementia.*

Immaniter ferliga, fella, (geysiliga), geysla, grimmliga. *cf atrociter, vehementer.*

Immensus feikr, fíringmikill, óþrotligr, úmældr. *cf immanis, inexhaustus.*

Immeritus óverðr, óverðugr. *cf indignus.*

Imminet dregr at (*impers.*); *cf trahere.*

Imminuere fætta, rýra. *imminui* fættka, rëna. *qui imminuit* fættir, lestir, rýrir. *cf deminuere, minui, decrescere, detrimentum.*

Immitis afkár, eirarvanr, vegðarlauss. *cf asper, inclemens, vehemens.*

Immittere láta í; etja. *cf ponere, concitare, propellere.*

Immobilis úskjálíandi. *cf tremere.*

Immoderatus óstíltr.

Immodestus óprúðr, óstíltr, ústíltr. *cf inhonestus, ferox, turbulentus.*

Immodicus afkárígr, óstíltr, ústíltr. *cf vehemens.*

Immolare blóta. *nimum immolatum* ofblótið.

Immortalitas ódaudleikr.

Immotus úskjálíandi.

Immunis poenae sýkn.

Immunitas a poena sýkna.

Impactus citò bráðrakinn, bráðrekinn.

Impages spaung, spöng. *cf lamina.*

Imparatus óbúinn, vanbúinn.

Impatientia (óþoli).

Impedimentum bann, glöp, hapt, klúsun, mein, óskjótí, sein, seinkun, sveipr, tálman, tregi, vaf, (frábægt). *impedimenta* plögg. *cf error, catena, implicatio, malum, noxa, perniciēs, pestis, incommodum, tarditas, mora, mutatio, involucrum.*

Impedire bægja, banna, fjötra, glepja, hindra, kveðja, kvíðja, meina, níta, standa (fyrir e-u). *qui impedit* bannaðr, bönnuðr, tefill, temill. *impeditus* fatlaðr. *cf prohibere, resistere, negare, stare, cessare, corrumpere.*

Impeditè óórt. *cf languidus.*

Impellere hrinda, hvetja, keyra, knýja, skjóta, skota. *cf trudere, acuere, agere, premere, conicere.*

Impendere kosta. *cf insumcre, operam dare, studere, conari, laedere, violare.*

Imperare ráða, ríkjja. *qui imperat* ríkir, seggjandi, -ráð-

andi, *latè imperans* viðlendr. *imperandi cupidus* ráðgjarn. *cf regnare, habere, dicere.*

Imperator 1. *in genere* drottinn, vísi, vísir, fylkir, stólkonúgr, stólpengill, flugþverrir, fólkhvötaðr, fólkstjóri, fólkstudill, fólkstýrir, gunnfari, herbaldr, herflýtir, herforðaðr, herskorðandi, herskorðuðr, herskyldir, hæstráðandi, liðbaldr, kneysir dróttar, oddr helmings, yfirskjöldúngr jöfra, skyldir skauts Jálfadar, stjóri geira dunu. 2. *specialiter* a) *exercitús terrestris* landreki, stjóri reiðar. b) *exercitús navalis* skreytir skautreina, skipuðr unnviggs, stærir stafnviggs, fyrðar varrláðs *pl.*, gætinjörðr hlunnviggs, hleypimeidr hlunnviggja, hlýrskildir blakks heita, hirðir veltireyðar víðiss, skyldir skeiðar brands, vörðr kjalar vagna, vörðr hrannar hrafna, þreytir hranna drasils. *imperator Turcarum* sultán. *cf dominus, dux, rex, vir.*

Imperfectus hálfger.

Imperiosus ráðgjarn, ríkilátr, ríklundaðr, ríklýndr; rausgjarn. *cf magnificus, potens, superbus.*

Imperium ríki, vald, veldi, stjórn, einvald. *i. regium* konungdómr. *cf dominatio, potestas, regimen, vis, monarchia.*

Imperterritus úhræddr, óhræðinn, ókviðinn, ókviðandi, óvæginn, gruntrauðr, flugvarr. *cf intrepidus.*

Impertire selja. *cf dare.*

Impetigo vos.

Impetrare þiggja. *cf accipere.*

Impetuosus geustr. *cf acer.*

Impetus áhlaup, billíngur, fall, flaumr, gánger, gráðr, hrið, hviða, kast, snerra, stormr, snerta, sviþr, þausnir *pl. i. volubilis* veltiflug. *i. equestris* framreið. *strenuus in impetu* hriðöflugr. *cf casus, gressus, grassatio, motus, cursus, vehementia, aviditas, iactus, tempestas, sonus, turbo, damnum, tumultus, vultus, ferri.*

Impietas guðfjón. *cf odium.*

Impiger ern, errinn, kræfr, nenninn, alnenninn, bilstyggur, biltrauðr, dáðrakkr, margnenninn, ódæsinn, ofvegr, ólatr, óslækinn, úslækinn, ótrauðr, ústirfinn. *cf fortis, strenuus, indefessus, alacer, ferox.*

Impigre þrúðt, þrútt. *cf fortiter, strenuè.*

Impius guðleiðr.

Implere fylla, fulla. *qui implet* fyllir, magnaðr, magnaandi.

Implicare vefja.

Implicatio klúsan, liðr. *cf impedimentum, articulus.*

Imponere láta á, leggja á. *cf ponere.*

Importunus eikinn. *cf molestus.*

Impotens úríkr, örríkr. *cf infirmus, imbecillis.*

Imprecare (*alicui*) mala bölva.

Imprecationes ummæli. *cf* *effata*.

Impressio pedis áspyrna.

Imprimis einka. *cf* *praecipuè*.

Improbus vâligr, voligr, meðaldyggr. *vir i.* gafi, gavi. *cf* *malus, sceleratus*.

Imprudens ófróðr, ósnotr, snápr *subst.* *cf* *stultus, insipiens*.

Imprudenter heimsliga, ófyrirsynju, fyrir ósynju. *cf* *stultè, temerè*.

Imprudentia grunnýðgi, ósnilli. *cf* *humilis, insipientia, stultitia*.

Impudens dælskr, framr, dulrækinn, dulrifr, hundeygðr, hundgeðjaðr, ósvifr, úsvifr. *cf* *stultus, adrogans, asper, procax, canis*.

Impugnare. qui impugnat herdraugr.

Impugnatio atsókn, móti-gánger. *cf* *adversatio*.

Impulsus (*subst.*) hlömmun.

Impunitas sýkna.

Impurus óhreinn, saurugr, sörugr. *impurissimus* vergastr. *cf* *sordidus*.

Imputare kenna, kunna, væna, vena. *cf* *insimulare, nosse, cognoscere, promittere*.

Imum botn, grunn, grunnr. *cf* *vadum*.

In i, at, fyri, fyrir, uppá. *cf* *ad, antè*.

Inaequalis hrjónn, stopall, úfr. *cf* *horridus, inconstans, varius, fortuna*.

Inaequalitas hrufa, óslétta. *cf* *asperitas*.

Inamatus fádýrr.

Inamoenus óblíðr.

Inaninus ókvikr.

Inanis tómr. *i. ad speciem* auðligr, eyðiligr. *cf* *exilis*.

Inaudita res ódæmi *pl*.

Inaugurare vígja. *cf* *consecrare*.

Inauguratio vígsla.

Inaurare gylla.

Incantamentum galdr, seiðr, *cf* *cantus*.

Incantare seiða, síða, vitka. *animal incantatum* vætr. *cf* *fascinare*.

Incantatio galdr, seiðr, líknargaldr. *i. efficacissima* galdr galdra. *cf* *cantus, carmen*.

Incantator skratti, vitki, seiðberendr *pl.* *cf* *fascinator, veneficus, daemon, gigas*.

Incantatrix v. saga, venefica.

Incauté ófyrirsynju. *cf* *imprudenter*.

Incautus óvarr.

Incedere gánga, stíga. *pulchrè incedens* gáfagr, gángfagr. *cf* *gradì*.

Incendere sviða. *non incensus* óbrunninn. *cf* *urere*.

Incendarius brennir, brennumaðr, brennuvargr, atblásendr *pl*.

Incendium brenna, husli, sviða, birnandi, leygför. *den.* bitsótt hlíðar þángs, ból markar, ból vandar, hræfasti kastar. *cf* *flamma, ignis*.

Incensor v. incendiarius.

Incertè skjálga.

Incertus brigðr, hætt, myrkr, óráðinn, ósýnn, óviss. *cf anceps, mobilis, obscurus, caecus, perspicuus, visus.*

Incessus far, gángur. *cf gressus.*

Inchoare byrja. *cf incipere.*

Incidere (cad.) bella, geta, koma á, verða fyrir. *i. in* hitta. *cf capere, venire, offendere, fieri.*

Incidere (caed.) rista, skera *cf secare.*

Incipere byrja, hefja, taka, taka til, valda upphöfum. *cf sumere, tollere.*

Incisio ristíng, skurðr. *cf toreuma.*

Incitare beita, benda, bræða, æsa, eysa, øsa, fýsa, herða, rekkja, renna, ræsa, skynda, snerra, þeysa, snarbeina. *incitans equum* blakkrennir, blakkrennandi. *cf excitare, concitare, cupere, augere, indurare, mittere, ciere, proferare, aperire.*

Incitatio at, hvöt. *cf alacritas, strenuitas.*

Incitator beitir, gæðir, gildir, herðir, hnekkir, hvötuðr, hötuðr, hraði, hvati, hvotaðr, keyrir, rennir, runni, ræsir, skyndaðr, skyndir, snerpir, stökkvi, stökkvir, -þeysir, framkeyrir, hraðskyndir, örþeysir. *cf concitator, missor, augere, cibare.*

Inclamare heita (á e-n). *cf vocare.*

Inclemens eirarvanr, vegðarlaus. *cf immitis.*

Inclementer greypiliga, vegðarlaust. *cf crudeliter.*

Inclinare halla, hneigja, hneiga. *i. se* lúta, drúpa, hallast. *i. animum ad aliq.* þýðast. *qui inclinat* hneigir. *inclinatus* hallr, lútr, *inclinatus in mare* sjálútr. *cf declinare, demittere, labi, ruere, submittere, adorare, venerari, cadere, vergere, imminere.*

Inclinatio (animi) bifr, þýða.

Includere byrgja. *i. manú* greipa. *i. cavá manú* gaupna, geypna. *cavá manu includens* samangaupnandi.

Inclytus frægr, hróðigr, mærr, lofsnjallr, markunnr, merkiligr, orðprúðr, orðsæll. *i. pugnis* morðgöfugr, morðkendr, morðkunnr. *cf celebrer, ovans, triumphans, exultans, superbiens, notus, illustris, insignis, purus.*

Incola búí, byggir, byggvir, byggvandi, byggvíngur, íbyggjari; *fem.* íbúa. *coll.* herr. *i. regni* landsmaðr. *i. insulae* eybúi; *fem.* eybúa; eyjarskeggi, eyverskr (*adi*). *cf colonus.*

Incolere búa. *cf habitare.*

Incolumis heill, ólestr. *cf sanus, inviolatus.*

Incolumitas grið, fjörgrið. *cf salus, pax.*

Incommodare stríða. *cf* *adversari*.

Incommodum ami, ángr, (bæ), bögg, böggvi, farald, geigr, kland, slög, tál, mein-stafir *pl.*, mínligt, ógögn *pl.*, óskjóti, óvili, óþörf, óþurft. *i. adferens* ángrsamr. *cf* *ictus, dolus, malum, damnum, difficultas, impedimentum, tristitia, aegritudo, molestia*.

Incommodus kránkr, ómakr. *cf* *aeger, molestus, difficilis*.

Incompletus ófullr. *cf* *plenus*.

Inconstans brigðr, snæfr, stopall, brigðlundaðr, hugbrigðr, hvarfúss, marglyndr, vaskytr, vályndr, velyndr, ýmisgjarn, þunngæðr. *subst.* skreyja, skreja. *cf* *instabilis, mobilis, vagus, varius, levis, inaequalis, celer, ingenium*.

Inconstantia brigð, geðleysi. *cf* *levitas, mobilitas*.

Incontinens laushendr.

Incorruptus óspiltr.

Incrementum vaxtr, vöxtr, þrif, þroski. *cf* *progressus*.

Increpari, increpitare skella (á e-n). *cf* *contundere*.

Incubare liggja á. *cf* *iacere*.

Incubus (nocturnus) mara.

Inculpatus lastalauss, óniðr-aðr, vammalauss. *cf* *innocens, eximius, praestans*.

Incumbere (pronus) greyfast.

Incuriosus gálauss. *i. in sermone* glapmáll.

Incurrere verða fyrir. *cf* *fieri*.

Incurvatus bjúgr, (jorbjúgr).

Incurvus lotr, lútr. *cf* *pronus, inclinatus*.

Incus stedi.

Incusare saka. *cf* *accusare*.

Incussus hlömmun.

Incuti bella.

Inde þaðan.

Indecore úframliga.

Indefessus ódásinn. *cf* *impiger*.

Index bákn. *cf* *portentum, signum*.

Indicare kenna, meina, segja til. *cf* *significare, dicere, cognoscere*.

Indicere mæla, segja upp. *cf* *dicere, fari*.

Indicium deilli, jarteign, jartein, saga. *insignia indicia* stórmerki. *cf* *argumentum, documentum, nota, narratio*.

Indigena ilendr.

Indigentia þurft.

Indigere þurfa.

Indignatio óþökk, þykkja, þykk. *cf* *offensio*.

Indignè úframliga.

Indignus óknyttinn, örverðr, örvirðr, óverðr, óverðugr, svartleitr. *cf* *immeritus, illiberalis, dubius, niger*.

Indigus þarfi, þurfi, þurfinn. *qui se gerit ut indigus sit* þarfíátr. *adv.* þarfsamliga.

Indiligenter ógerva.

Indoles aðal, óðal, æði, eðli, lund, lyndi, geð, kynni,

skap, skapferði. *celeri indole* bráðlyndr. *dura indole* harðmóðigr, lundygr. *bona indole* lunggóðr. *peculiari indole* sèrgóðr. *cf animus, character, ingenium, patrimonium.*

Indomitus styggr. *cf fugax.*

Indubiè óskjálíga.

Indubius iflauss, vísligr. *cf certus.*

Inducere draga á, skæðast. *cf trahere, tegmen.*

Induere smjúga. *cf irrepere.*

Indulgere ala, unna. *indulgens* væginn, veginn, vorkunnláttr. *cf amare, parcere.*

Indurare herða, stæla. *cf intendere, incitare, augere.*

Indusium serkr, skyrtá. *i. laneum* ullstakkr. *i. magnum, firmum* meginserkr. *cf tunica.*

Industrius iðjusamr. *cf diligens.*

Induviae hamr. *cf exuviae, forma.*

Inedia sultr. *cf fames.*

Ineptia fólkska, staðlausa. *cf delirium, stultitia, vanitas.*

Ineptus úgegn. *vir i. drötr,* lokr, strundi. *cf segnis, ignavus, rudis, agrestis.*

Iners argr, dasinn, dæsinn, drasinn, hlækinn, slæfr, slær. *vir i. dirökk, dirækr, dirökkr,* drokr, dóli, teyða, þrumr. *cf deses, hebes, ignavus, imbellis.*

Inescare egna. *cf tendere.*

Inexhaustus óprotligr. *cf immensus.*

Inexorabilis torbænn.

Inexpletus ófullr. *cf plenus.*

Infallibiliter óskjálíga.

Infamis tírarlauss. *cf inglorius.*

Infans jóð, kind. *cf proles.*

Infantulus jóðúngr (*adi*).

Infatuare apa, glepja. *cf corrumpere.*

Infaustus bölvíss.

Infeliciter meinilla. *cf malè.*

Infelix allvesall, armr, aumr, aumligr, happsnauðr, hörmugr, úgæfr, vesall, vesæll. *cf egenus, inops, miser.*

Infensus gramr, reiðr, styggr, kaldr. *infensum reddere* gremja. *cf atrox, saevus, iratus, infestus, alacer, fugax, frigidus.*

Inferi halir. *ad inferos delatus* niðfarinn.

Inferior (neðri). *inferiorem reddere* slækja. *inferior numero exercitus* allfátt. *ex inferiore loco* neðan. *in inferiorem locum* niðr. *in inferiore loco* niðri.

Infernus logheimr, kvölheimar *pl.*, nástrandir] *pl. cf cruciatus, poena, Tartarus.*

Inferre leggja at. *cf ponere.*

Inferus v. infernus.

Infestus ámunr, ballr, eikinn, kaldr, öndótt, skæðr, stríðligr, úlfr *subst.*, andvígr, fárlundaðr, fólkskár, hergrimmr, hvargrimmligr, mannskæðr, mannþúngr, rómusamr, stríðlundr, sítaukinn. *i. bello* vígskárr. *infestum esse* ora. *cf molestus, hostilis, asper, crudelis, noxius,*

malus, perniciosus, exitialis, saevus, turbulentus, frigidus.

Inficere hęjja. *saepę inficiens* marglituðr. *cf facere, tingere.*

Infidus ódyggr, ótryggr. *cf perfidus.*

Infirmari hrærast, hræðast, hröðass.

Infirmitas óstyrkt. *cf imbecillitas.*

Infirmus hrjúfr, hrumr, hrummr, löskr, veikr, veykr, rofinn, oflöskr. *cf asper, debilis, imbecillis, ignavus, impotens, mollis, rumpe.*

Infiari 'synja. *cf negare.*

Inflatus vento vindblásinn.

Inflexere beygja. *inflexus* *ut unguis aquilae* aringreypr.

Inflexio vör. *cf flexus.*

Infligi hnita. *recens inflictus* nýbitinn. *cf allidi.*

Informis kránger, váskapaðr. *cf deformis, imbecillis.*

Infortunatus v. *infelix.*

Infortunium böl, kland, mæði, óför, ógæfa, úgæfa, ógögn, óhapp, úheill, gæfuleysi, mannaun, lukku skarð. *cf calamitas, difficultas.*

Infra niðri, fyrri neðan, fyrir neðan, fur neðan.

Infrequens ótiðr. *cf solitus.*

Infundere skeinkja, skenkja. *cf propinare.*

Ingemiscere stynja. *cf gemere.*

Ingeniosus ráðfimir, ráðsnillfingr *subst.*

Ingenium aðal, óðal, æði,

eðli, geð, lund, vit, hyggja, mannvit, skarpleikr, hyggju bragð. *excellentis ingenii* dýrgeðjaðr. *placidi ingenii* hóg-lífr, mjúklyndr, mjöklyndr. *moderati ingenii* jafnlyndr. *prompti, calidioris ingenii* bráðlyndr. *acris ingenii* frá-lyndr. *alti ingenii* djúphugaðr. *sui ingenii* einlyndr; (einrænn *pros.*); *pro suo ingenio* einrænliga *adv. duri, asperi ingenii* harðgeðjaðr, harðgeðr, örðiglyndr, örðuglyndr. *tristi, moroso, aspero, importuno ingenio* kaldrifjaðr. *varii ingenii* marglyndr. *vehementis ingenii* afkárlyndr. *mali ingenii* vólundr, vályndr, volyndr. *cf animus, indoles, mens, ratio, sapientia, intelligentia, prudentia, patrimonium.*

Ingens ærinn, örinn, erinn, errinn, frekr, gildir, gnógr, hárr, slíðr, stórr, sveldr, váligr, breiðr, drjúgligr, ólítill, úlítill, stórgjör, stórligr. *cf magnus, amplus, grandis, vastus, altus, abundans, copiosus, turgidus, illustris, parvus.*

Ingenus einfaldr. *cf simplex, liberalis.*

Inglorius fáhróðigr, óhróðigr, óhróðugr, tírarlauss, veglauss.

Ingratus leiðr, hvímeiðr, óþægiligr. *non i.* óleiðr. *ingratum (ut adv.)* vilkit.

Ingravescere þrífast, þróast. *cf augere, incrementum.*

Ingruere koma á. *cf venire.*

Inguen laut, hrærar *pl.*; *den.* bergi fótar, læra skopt, (dýney [*fem.*]). *cf pubes.*

Inhoneste sómlaust. *cf turpiter.*

Inhonestus óprúðr, svartleitr. *cf immodestus, indignus, turpis, niger.*

Inhonoratus lofhnugginn. *cf illaudatus, scelestus.*

Inhorrescere (de mari) yglast.

Inhumanitas meinsemi, brestr blíðu.

Inimicitia brigð. *cf mobilitas.*

Inimicus andskoti, bagi, bægi, bægir, bekki, hötuðr, sökki, sökkti, sökktvir, svekkvir, vítandi, þraungvir, þreyngvir, þröngvir, heiptmöggr, óvinr, sökudólggr, sökunautr, tálvinr. *cf adversarius, hostis, osor.*

Inique tála. *cf male.*

Iniquus kránkr, skakkr, ránglátr, dárlligr. *cf aeger, claudus, obliquus, iniustus.*

Initiare vígja. *cf consecrare.*

Initium ár, upphaf, rök *pl.* *cf annus, explicatio.*

Iniicere láta í. *cf ponere.*

Iniucundus óblíðr.

Iniuria böl, harmr, kvöl, köl, læ, reitan, reitíng, sök, harmsök, ósömi, rángindi, ránglæti, vanrætti. *qui iniuriá afficit* reitinn. *cf causa, contumelia, cruciatus, dolor, dolus.*

Iniuriosus bellinn, reitinn.

Iniuste tála. *cf male.*

Iniustus rángrr, ránglátr. *cf iniquus, pravus, vitiosus, falsus, obliquus.*

Innocens frómrr, hreinn, ángrlauss, grandalauss, meinlauss, meinsvanr, saklauss, vammalauss, vammalauss. *cf inculpatus, sanctus, innocuus, integer, purus.*

Innocenter skírliga. *cf caste, puriter.*

Innocentia grandleysi, ómeinsemi.

Innocuus ángrlauss.

Innoxius grandalauss, grandlauss, meinalauss. *cf innocens.*

Innumerus ótal.

Innuptus verlauss.

Inopia öreign, örkost. *cf defectus, egestas.*

Inops áni, andvani, alsnauðr, fáskrudígr, óauðigr, vesall, vesæll, -þrota. *vir i.* þirfíngrr, þjarfr. *cf infelix, miser, pauper.*

Inquietatio ónáðir *pl.*

Inquietus eirarlauss. *cf laboriosus.*

Inquinare sámga. *inquinatus sordibus* dritinn.

Insania æði. *cf furor.*

Insanire v. furere. insaniens steinóðr.

Inscriptio. inscriptione ornatus (málfaínn). *cf bractea.*

Insculpere rísta. *cf fabricare, secare.*

Insidiae vel, væl, umstillíngar. *cf fraus, machinatio.*

Insidiari sæta. *cf obtinere.*

Insidiator farsætandi. *cf* *adversarius, hostis.*

Insignis framligr, gildir, gnógr, göfugr, ítarligr, lofligr, merkr, merkilligr, öflugr, skýrr, þjóðmærr. *insignem facere* merkja. *cf* *eximius, illustris, clarus, praeclarus, laudabilis, magnus, robustus, abundans, verax, signare.*

Insigniter hála. *cf* *eximie, valde.*

Instile skapt. *cf* *manubrium.*

Insimulare væna, vena. *cf* *imputare.*

Inspiciens heimskr, ósnotr, ósvinnr, ósviðr, vitlauss. *homo i. api, snápr. cf* *imprudens, stultus.*

Inspicientia ósnilli. *cf* *imprudencia.*

Insolens afkárliigr. *cf* *vehemens, superbus.*

Insolentia ofsi, stæki, ofstæki. *cf* *atrocitas, ferocia.*

Insolitus fásýnn. *res insolita* kyn. *cf* *mirus.*

Insomnia andvaka, svefufátt.

Insons skírr, sýkn.

Inspirató vonarlaust.

Inspicere hyggja at. *furtim i. gægjast. cf* *imaginari.*

Inspirare blása. *cf* *flare.*

Inspiratio innblástr.

Instabilis haltr, hverfr, hverbr, valtr, hvarbrigðr, hvarfúss, hverflyndr, hverblyndr, snævíss, vallyndr, volyndr. *cf* *claudus, versatilis, volubilis, mutabilis, vagus, inconstans, praeceps, temerarius.*

Instituere efla, skipa, stofna. *cito institutus* bráðsettr. *cf* *augere, collocare.*

Institutio skipun, skikkun, forsögn, læring, kenningar *pl. cf* *constitutio, disciplina, monstratio, ratio, praecepta.*

Institutum bragð, forman, gjörð. *i. vitae* aldrag. *cf* *factio, factum.*

Instruere búa. *qui instruit* skipuðr. *cf* *habitare, distribuere, ornare.*

Instrumentum færi, gagn, tól. *cf* *facultas, usus.*

Insula 1. *n. adpellat.* ey, eybarmr, eyland, hólmi, hólmr, strind; *den.* nagli hólmgærðar. *i. cara* viney. *i. ventosa* vindhólmr. 2. *n. propr.* Ála, Aldi, Algræn, Alöst, Askroð, Asparnir, Aumar *pl.*, Bataldr, Bjarkey, Bókn, Bólrm, Bönn, Borgund, Briml, Brísíng, Brúa, Dímun, Dun, Dyn, Erri, Fenríng, Fetilör, Fjölbyrja, Fólsm, Frigg, Frikn, Friðnar *pl.*, Frosta, Garti, Gizki, Gæla, Glón, Gyllíng, Hánki, Hasley, Hæl, Helliskor, Hæring, Hern, Horn, Herða, Hæðinsey, Hin, Hírar *pl.*, Hitra, Hlèsey, Hnotirnar *pl.*, Höð, Hrafnista, Hrist, Rist, Hrott, Hrund, Hugl, Hugró, Hveðn, Íl, Íra, Ívist, Jala, Jólund, Jóm, Kinn, Kípr, Körmt, Krít, Lág, Lálund, Falstr, Fjón, Ísland, Lauga, Leka, (Lindiseyrr), Lodda, Lóönd, Lofönd, Lýngvi, Lygra, Marsey, Mjola, Mön, Most, Mýl, Mistr, Nala, Nauma,

Nörva, Nos, Öllumlengri, Ömd, Örn, Ostr, Raufa, Re, Rokstr, Rist, Rott, Röd, Rúða, Salarey, Salbjörn, Sámsey, Saxa, Sekk, Sæla, Selund, Sælundr, Sjóland, Selja, Senja, Sigg, Síld, Síri, Skíð, Skolm, Skrofa, Syllingar, Smýl, Sólrönn, Sólskel, Sólund, Sortu-land, Sótr, Stólm, Stord, Strind, Svöld, Svöldr, Taumar, Tjor, Torgar, Usna, Útsteinn, Varða, Vað, Veey, Vigr, Veig, Vikna, Víngi, Veðrey, Vorl, Þjörn, Þjóttá, Þjóð, Þömb, Þrimlingar, Þrymlingar *pl.*, Þriðna, Þruma, Þumla.

Insulani hólmbúar.

Insultare hjá.

Insumere kosta. *cf im-*
pendere.

Insuper enn. *cf etiam.*

Intactus vammlass. *cf*
innocens.

Intaminatus hreinn. *cf*
purus.

Integer einarðr, fullr, heill, hell, hlutvandr, hreinlátr, hreinlífr, læstygr, lætrauðr, meinlass, órofnadr, óskertr, óspiltr, máta góðr. *i. vitae* lífsnjallr. *integrum* einsætt. *cf sincerus, plenus, satur, sanus, probus, bonus, castus, saluus, pius, innocens, tutus.*

Integritas saðr, sannr. *i. morum* hreinlæti. *cf aequitas, castitas.*

Intellectus hyggjandi, skiln-
ing, skilníng, skyn, vit.
cf prudentia, sensus, ratio, notitia.

Intelligentia æði, skilning, skilníng, skyn, vitska, megin-
hyggja, vísdóm. *cf animus, ingenium, prudentia, scientia, sapientia.*

Intelligere greina, hyggja, skilja, forstá. *intelligens* vitr, skynugr, greinagóðr. *maturé intelligens* bráðskynugr. *cf discernere, disiungere, imaginari, sentire, prudens, sapiens.*

Imperantia afgerðir, af-
gjörðir *pl. cf crimen.*

Intendere egna, herða, hvessa, hversá, spenna. *i. alicui aliquid* draga at e-m. *intentus rei alicui* andvarr. *cf acuere, indurare, tendere, trahere, adferre.*

Intentare beita.

Intentio virium kapp.

Inter með, meðal, milli, millim, millum, miðil, miðli. *cf cum.*

Intercalaris v. carmen.

Intercedere árna.

Intercessio áburgð, árnan, tenaðr, tænaðr. *cf cautio, patrocinium.*

Intercessor tænaðarmaðr.

Intercludere lukta. *cf claudere.*

Interdicere banna, kveðja, kviðja, furbjóða. *res interdicta* bann. *cf impedire, prohibere.*

Interdictum bann. *i. ecclesiasticum* den. sverð Petri.

Interdum stundum. *cf hora.*

Interest varðar (*impers.*).

Interfector bani, götvaðr,

myrðir, morðari, sæfir, aldr-mínkandi, einbani, fjörspillir, fjörsváfnir, höfuðbani, höfuðsbani, mannsbani, myrðifreyr, návaldr, ráðbani; *den.* lífhvotudr legranns. *cf homicida, percussor.*

Interficere bana (e-m), deyða (e-n), drepa (e-n), hlaða (e-m), myrða (e-n), fara (e-m), sæfa (e-n), slá (e-n), sóa (e-m), svelta (e-n), vega (e-n); *in circum-scriptionibus* nema (e-n) aldri, ræna (e-n) aldri, synja (e-m) aldrs, hylja (e-n) auri, bera banaorð (banorð) (af e-m), bregða lífi (e-s), bregða fjörvi (e-s), gera (e-n) at nái, nema (e-n) fjörvi, fara öndu (e-s), rjóða eggjar (á e-m), rjóða sverð (á e-m), rjóða járn (á e-m), rjóða benja linn (á e-m), rjóða (e-m) odd, rjóða mæki (á e-m), rjóða vígleiptr blóði (e-s), rjóða (e-m) háls, stýfa (e-n) af lífi, lyfja (e-m) elli, meiða fjör (e-s), fá (e-m) felli lífdvalar, slétta gnapturna aldrs. *interfectus armis* vöpnundaðr. *cf caedere, sopire, mactare, ferire.*

Interimere v. interficere.

Interior innri, iðri.

Interire deyja, falla, þeya, þeyja, drjúpa, drjúpa, verða allr. *cf cadere, perire, mori.*

Interitus fall. *cf caedes.*

Interlunium nið.

Intermillere hindra. *cf cessare.*

Internè innarlíga, innlíga.

Interpretari glósa, ráða, þýða. *cf constituere, explicare.*

Interpretatio úrskurðr. *cf explicatio.*

Interritus úhræddr.

Interrogare fregna, frétta, spyrja. *cf quaerere, audire.*

Interscalmium navis hamla, rúm. *i. prorae proximum* stafnrúm. *cf strophus, tigillum.*

Intervallum miðleggr. *cf medium.*

Intestinum görn, þarmr.

Intortus gagr.

Intra á, innan, fyri innan.

Intractabilis baldinn, greypr. *cf contumax, ferox, potens.*

Intrepidus þleyði firðr, þleyðiskjarr, einarðlyndr, einharðr, grunlauss, gruntrauðr, heilúðigr, hugstarkr, óblauðr, úblauðr, ófællinn, úfællinn, ótrauðr, óttaless, skeleggjaðr, skelegr, æðru styggr. *i. in praelio* eggdjarfr, flaugtrauðr, flugtrauðr, flóttskærr, flóttstyggr, flugskjarr, flugstyggr, flugvarr, gleyggr flugar. *cf animosus, alacer, audax, constans, libens, liberalis, sincerus, promptus.*

Intricare flækja.

Intrinsecus innan, innlíga.

Intueri horfa, skoða, (hara). *ore hiante i. gapa. intentis oculis i. góna, stara. cf observare, speculari, spectare, tueri.*

Intuitus sjón. *i. perspicax* skygnleikr. *cf visus.*

Intumescere svella, þrútna. *cf aestuare, ardere, fervere.*

Intus innan, inni.

Intutus trygglauß.

Inurere brenna.

Inualescere þrífast. *cf au-*
gere.

Invasio heimsókn. *i. eque-*
stris áreið. *cf adgressio.*

Invenire finna, hitta, verða
(e-n). *qui invenit* hittir. *cf*
reperire, convenire, comparare,
conciliare, acquirere, experiri,
sentire, animadvertere, habere,
possidere, accipere, offendere,
fieri.

Inventum fundr. *inventu*
difficilis torfyndr, torogætr.
cf conventus.

Invertere hvelfa. *inverti*
hválfa. *inversus* holfandi. *cf*
subvertere, supinari.

Investigatio leit. *cf ex-*
ploratio.

Invidere furmuna.

Invidia illúð, öfund. *cf*
odium.

Invidiosus öfundgjarn, öfund-
samr.

Inviolabilis armis gunn-
heilagr.

Inviolatus ólestr, vammলাuð.
cf incolumis.

Invisus leiðr, (dár), hvarleiðr,
þjóðleiðr, fádýrr, óþekkr, óþokk-
aðr, úþokkaðr, hornúngr *subst.*
i. diis godumleiðr. *i. deo*
guðleiðr. *non i. óleiðr. cf*
malus, ingratus, odiosus,
exosus, terribilis, formida-
bilis, molestus, periculosus.

Invitare þjóða heim, kveðja,
laða. *cf salutare.*

Invitatio löð, heimboð. *i.*

levis létliboð. *i. liberalis*
þjóðlöð. *cf hospitium.*

Invitator laðmaðr, löðuðr.

Invitus trauðr, tregr, nauðigr,
nauðugr, nuðigr, nauðugligr,
ógjarn, ólystugr, óviljandi.
valde i. altrauðr, fulltrauðr.
cf nolens, destitutus.

Inuncare hremma.

Inundare flæða. *inundari*
flóa.

Invocare heita á (e-n). *cf*
vocare.

Involucrum vaf. *cf fascia,*
tegmen, impedimentum.

Involvere sveipa, vefja. *cf*
circumdare.

Inutilis ónýtr, úþarfr, óþarfr.
cf noxius.

Ipse sjálfr.

Ira reiði, gremi, heipt,
móðr, öfund, munflagð, ofreiði,
reiðipokki. *i. gravis* gamban-
reiði. *verba irarum plena*
heiptkvíðr, heiptyrði *pl. irá*
aestuans heiptmóðr, móðþrút-
inn. *iras exercere* ylfast. *cf*
odium, furor.

Iracundia reiðigall. *facinus*
iracundiae reiðiverk. *cf bilis,*
fel.

Iracundus bræðivaendr.

Irasci reiðast, ýfast. *iratus*
reiðr, bystr, gramr, úfr, ofreiðr.
valde iratus allreiðr. *non*
iratus óreiðr. *verba irata*
bræðiorð. *cf furens, infensus,*
atrox, saevus, alacer, horridus;
fricare.

Ire gánga, fara, arka, árna,
draga, gá, halda, hverfa, rata,

sækja, sinna, skæva, spróga, stunda, svifa. *qui i. potest* fær. *qui saepe it* gaungull. *qui nuper ivit* nýgenginn. *cf ambulare, procedere, proficisci, progredi, vertere, ruere, volare, congregi, decedere, pracedere, nubere, mori, elabi, evadere, committere, dissilire, rumpere, fatiscere, accidere, evenire, succedere, efferre, tenere, trahere, petere, conficere, humare, mortuus, defunctus.*

Iris (pons caelestis) regnbóði, ásbrú, bifróst, bilróst; *den.* rein ragna, brú vindhjálmis.

Ironia skaup, skop. *cf irrisio.*

Irrepere smjúga. *cf induere, penetrare.*

Iridere geyja, glissa, skelkja (at e-m). *irridens* hæðinn, skelkinn. *cf latrare, obgannire, subridere, terrere, dicax.*

Irrigare dögga, skýra. *cf irrorare, madefacere.*

Irrisio dár, hlægi, skaup, skop, spè. *cf ironia, ludibrium, risus.*

Irritum reddere blekkja, hneykja.

Irrorare dögga, skýra. *cf irrigare.*

Is hinn, sá, seá, sjá, þann. *cf ille.*

Islandi Norðmenn, íslenskir menn, íslenskr lýðr, íslenskr herr; *den.* álfhimins-lendingar, alþjóð elgjar gálga, húðlendingar hvals búðar.

Islandia Ísland, Ísaland; *vocatur* snjóland, snegrund, snægrund, heimsendi; *den.* ísa brot, þokuland Gandvíkr, húðland hvals búðar, næfrland nykra borgar. *Islandicus* íslenskr.

Isthmus eið.

Ita svà, þanneg, þannig. *non ita* svàgi. *cf sic.*

Italia Rómaveldi, múnka veldi, múnka mold.

Itaque þá.

Iter far, för, ferja, ferð, gata, gánga, gengn, leið, sinn, sinni, offar. *i. faustum* farartími. *i. splendidum* skrautför. *i. amatorium* gamanferð, göngur *pl. i. infelix* óför. *i. diei unius* dagleið. *itineris diverticulum* afhvarf. *iter facere* fara, ferðast, arka, árna. *cf gressus, motus, profectio, itio, semita, via, comitatus, momentum, societas.*

Iterare klappa, klifa. *cf cudere, crepare.*

Iterum aprtr, endr. *cf contra, retrò.*

Itio árn, för, kvoma. *obviam i. mótför. cf iter, adventus.*

J.

1. *Iacere* liggja, þrúma. *cf cubare, incubare, premere, urgere, ferre, ducere, subiacere.*

2. *Iacere* kasta, fleygja, fleyja, fleyga, henda, hreyta, skjóta, varpa, verpa, slaungva, slöngva, sleyngja, slyngja, hrjóða, rjóða. *iaci* ljósta (*intrans.*). *qui iacit* fleygir, stökkvi, stökkvir, slaungvir, varpaðr. *quae iacit* slöngva. *cf mittere, coniicere, ferri, prehendere, dispergere, vacuifacere, spargere, diffundere, ferire.*

Iactanter steigrlica. *cf gloriose.*

Iactare slöngva, þeysa; glaupsa. *cf propellere, nugari.*

Iactatio reiðing. *i. marina* rættir, volk. *cf motus, vacillatio.*

Iactator skrapr, smotr; hælinn (*adi.*). *cf laudator.*

Iactura auðn, forspell, grand, lát, missa, missir, rán, rýrð, skarð; svipr, torrek, þrá, söknuðr, söknoðr, mannsþjöll *pl. cf mors, damnum, clades, rapina, detrimentum.*

Iactus kast, varp, skot.

Iaculari henda, skjóta, (þeyta). *cf coniicere, prehendere.*

Iaculatio (*telorum*) *den.* álmskúr, dólgæisa, örbragð, ördrif, þrumskúr; skúr Göndlar, regn Gauts, regn strengjar,

vápnglymr Finna, regn randa garðs. *cf sagitta, telum.*

Iaculator skyti, sleyngvir, -þeytir; *fem.* skytja. *i. telorum* álmtýnandi; *den.* þrjótr vegtaugar. *i. annulorum* slaungv-anbaugi, slöngvandbaugi. *cf sagittarius, vir.*

Iaculum kólfr, skutill, þorn, skotbroddr, darraðr (?). *cf missile, spiculum, telum.*

Iam nú.

Iampridem aldr. *cf semper.*

Iamti (*gens Sueciae*) Jamtr, (Jamtar), Jamta kindir.

Ianua gátt, hlið, hurð. *cf ostium, foris, tabula, domus, aedes, postes, abies.*

Iecur lifr. *cf hepar.*

Ieiunare fasta, húngra. *ieiunando fessus* föstumóðr.

Ieiunium fasta.

Ieiunus svánger, soltinn, allsvánger. *cf famelicus, mortuus, concavitas.*

Ientaculum dagverðr.

Ientare fá verðar.

Iesus Jesús.

Ioculariter kýmiliga. *cf comise.*

Iocus gaman. *cf amor.*

Iordanes fluvius Jórdán.

Iuba fax, mön. *iubá pruinosa* hrímfaxaðr. *cf seta.*

Iubatus byrstr, -faxaðr, -manr. *cf comatus, seta.*

Iubere bjóða. *cf deferre.*

Iucunditas losti, unað, unat.
cf amoenitas, voluptas.

Iucundus fagr, hægr, makr, sætr, svas, þekkr, þokkr, lystiligr, munligr, svasligr, þekkilligr, ótvistr. *cf pulcher, suavis, dulcis, gratus, facilis, commodus, tristis.*

Iudaeus Gyðingr, Júði.

Iudex dæmir, dómari, dómvaldr, réttari, dómendr *pl.*, *i. summus* yfirdómari. *sella iudicis* dæmistóll. *cf praefectus.*

Iudicare dæma, telja. *qui rectè iudicat* réttæmr. *cf censere, existimare.*

Iudicium dómr, gjörð, orð, lagagánger. *i. magnum* regindómr. *i. ostiarium* salardómr. *i. experiens* dómreynir. *iudiciorum peritus* dómþakr. *cf existimatio, decretum, res, factio, arbitrium, actio, verbum.*

Iugiter jafnan.

Iugulum kverk, (hust). *cf collum, faux.*

Iugum (ylli). *i. textorium* rifr. *iuga montium* holtrið; *den.* myrkþök hreins reinar *pl.*

Iumentum eykr, vigg, rögn *pl.*, rökn *pl.* *i. exoticum* ess. *i. firmum* harðvigg.

Iuncus rínsef. *cf ulva.*

Iungere tengja. *cf copulare.*

Junior æri, ori, öri, øri.

Iuniperus (herba) einir.

Iuramentum særi *pl.*, skírsla. *cf sacramentum.*

Iurare sverja, vinna eið. *iuratus* eiðsvara.

Iurgiosus sleitinn. *cf contentiosus.*

Iurgium senna, sleita. *cf altercatio, rixa, sermo.*

Ius rættir, sannr, skil *pl.*, ákall. *i. civile* landrættir. *iuris peritus* dómþakr, laga-viss. *qui ius habet faciundi* bærr. *cf postulatum, veritas.*

Iusculum saup, soð. *i. allii den.* lauka brim. *iusculi consumtor* saupstríðir.

Iusiurandum eiðr, baugæiðr. *iurisiurandi servans* eiðfastr. *iusiurandum colens* eiðvandr. *cf tutela.*

Iussum boð, kvöð, köð, kvaðning.

Iustitia réttlæti.

Iustus rættir, sannr, réttferðugr, réttviss, hugdyggr, skilmildr. *cf probus, verus.*

Iutare hjálpa, stöða, tjá, tjóa, tōja, týja, byrgja, greiða. *iuvat (impers.)* hentar, týr. *cf opem ferre, explicare, auxiliare, fulcire, dare.*

Iuventus kvígr. *cf vitulus.*

Iuvenilitas v. iuventus.

Iuvenis 1. *subst.* drengur, sveinn, svenn, bossi. 2. *adi.* úngr, júngr, ongr, bráðgerr.

Iuventus ærska, orska, ørska, æska, øska.

Iuxta á, at, hjá. *cf apud.*

L.

Labare hrolla.

Labefactio (*animi*) hugraun.

Labefieri hrörna.

Labes flekkur, löstr, lýti, vamm, vos. *labem adferre* lýta. *sine labe* flekklauss. *cf macula, defectus, vitium, scabies, flagitium, culpa, dehonestamentum, naevus.*

Labi falla, fara, hníga, hrata, líða, lúta, renna, síga, skriða, sleppa, sveima, svífa. *cf cadere, ferri, inclinare, cespitare, collabi, sidere, serpere, repere, grassari.*

Labium grön, vör, vörr; *den.* borð munns. *l. bestiarum* snoppa. *labia den.* fles galdra. *labia et os* málgögn *pl.*, máltól *pl.* *cf mystax, flexus, dens.*

Labor án, ant, árn, erfíði, iðjan, mæða, önn, starf, stím, víl, vinna, þraut. *l. maritimus* väs, väsþúð. *l. gravis* kappsvinna. *l. iucundus* lostverk. *l. operosus* meginverk. *in sustinendis laboribus strenuus* þrautamaðr *subst.*; *de labore maritimo* väsauðigr, väsöfligr. *laboris expers* starflauss. *cf opus, ars, cura, negotium, occupatio, calamitas, molestia, aerumna.*

Laborare vinna, yrkja. *cf operari.*

Laboriosus erfíðr, eirarlaus,

(anarr). *cf inquietus, molestus.*

Labrum vörr.

Lac (mjólk). *l. coagulatum* drafli, (skyr). *emptio lactis coagulati* skyrkaup *pl.*

Lacerare reita, rífa. *l. se invicem unguibus* klóast. *cf rumpere, vellere.*

Lacerna ólpa, kyla, vera, verja, kausúngr, yfirhöfn, (kuff). *l. hirsuta* loði. *cf amiculum.*

Lacessere bella. *qui alios lacessit* reitinn. *qui alios non lacessit* ótyrrinn. *cf facere, accidere, iniuria.*

Laciniae -reitur *pl.*

Lacrima tár. *lacrimae* vatn, grátr, hagl. *den.* 1. *ros, pluvia etc. doloris* ángrdögg, harmdögg, hlátrbannhrönn. 2. *pluvia, gutta, grando, procella, catarracta* a) *oculorum* dropar augna, el augna, forsar augna, regn augna, skúrir augna, byrr jöfra mána. b) *palpebrarum* brádrípt, bráregn, hvarmþeyr, dropar hvarma, el hvarma, regn hvarma, fagrregn hvarma, hrynnregn hvarma, forsar hvarma, hagl hvarma, skúrir hvarma, dropar brá, el brá, forsar brá, hagl brá, regn brá, skúrir brá, barmskúr hvarma. c) *genarum* dropar kinna, dropar hlýra, el kinna, el hlýra, forsar kinna, forsar

hlýra, hagl kinna, hagl hlýra, regn kinna, regn hlýra, skúrir kinna, skúrir hlýra. d) *absol. gutta pluviae* regns dropi. *Epith.* grimmr, úrsvalr, innfjálgr, ekka þrúnginn. *lacrimis splendidis* grátfagr. *lacrimae caedis* vígtár. *lacrimas movere* græta, gröta.

Lacrimare gráta. *lacrimans* grátinn. *non lacrimans* ógrátandi. *cf flere, lugere.*

Lacrimosus tárokhlýra.

Lactare mjólka.

Lacuna skarð. *cf iactura.*

Lacunar hjálmr, hof, höll, hvolf, skáli. *cf aula, camera, convexus.*

Lacus dík, díki, pollr, sík, tjörn; *den.* lýng lýsu vángs. *cf aqua, canalis, stagnum.*

Laedere lesta, meiða, spilla, víta, kneyla, kosta, kreista, hamla, flá, antigna. *qui laedit* lýtir, meiðir, meiðr, særir, sörir, spillir, vargr, -skemmir. *laesus* grandaukinn, ánglestr, almeiddr. *cf mutilare, sauciare, vitare, corrumpere, premere, violare, impendere, culpae.*

Laesio brot, geigr. *cf fractura, damnum.*

Lactabilis hægr. *cf commodus.*

Lactare reyfa, röyfa. *cf movere. laetari* fagna, gleymast, reifast, reyfast, bella gleði, bella glaumi. *qui laetat* glýjaðr, teitir; lestir sútar. *cf gaudere, movere, oblivisci.*

Laetitia gleði, glý, kæti, kátt, leikr, glaumr, teiti, teitan, frygð, flaumr, friðr, hyggu past. *l. convivalis* ölteiti. *cum magnâ laetitiâ* megin-káttliga. *cf gaudium, ludus, amor, pax, turba, pastus, garrulitas.*

Laetus glaðr, feginn, kerskr, teitr, fravr, (frór), bjartr, hægr, hress, kátr, kaskr, glýjaðr, ángrfirðr, alhress, fjölglýjaðr, fullkátr, fullteitr, glaðværr, hugreifr, móthress, móðhress, ölværr, óhryggr, þjóðglaðr; meginkátr; *l. pueri instar* barnteitr. *l. in pugnâ* böðreifr, fólkgláðr, fólkreifr, gunnblíðr, gunnreifr, heiptgláðr, herreifr, hjaldreifr, ógnblíðr, ógnreifr, ógnnteitr, vígglaðr, vígreifr, vígteitr; þingblíðr þröttar. *l. in rebus angustis* öngreifr. *laetum esse* bella gleði, bella glaumi. *qui laetum reddit* glýjaðr, teitir. *cf hilaris, commodus, alacer, strenuus, splendidus.*

Laicus leikmaðr.

Lambere sleikja, svelgja. *cf devorare.*

Lamella (*ferrea, quâ clavi continentur*) -ró; *l. in gladio* hugró, (höggró). *lamellis* (*metallicis*) *ornatus* málfáinn, rekinn. *cf bractea.*

Lamentari klekkva, klökkva, kleykkva. *lamentabundus* klökkr. *cf flere, singultire, tristis, flexibilis.*

Lamentatio kvein, skræktun.

Lamia skass, skars. *cf furia.*

Lamina spaung, spöng. *cf impages.*

Lampas lampi.

Lana ull, todda. *lanam cogere* (densare) þæfa. *lanam carpere* tæta. *cf villus.*

Lancea v. hasta.

Laneum indusium ullstakkr.

Languescere dofna, draga af (*impers*). *cf torpere, evanescere, trahere.*

Languidè óórt. *cf impeditè, tardè, promptus.*

Languor (*ex senio*) ánasótt.

Laniare slíta. *cf dirumpere.*

Lanugo hý. *lanugine curta* snóggr.

Lanx skál, vág. *l. lignea* trévág.

Lapidare grýta.

Lapidus grýttir.

Lapis steinn, mýll, mýill, sker, mögðir, (lögðir), men, kögðir, þveitr, þviti, bleikr, bivivill, sisisill, gýfingr, hallr, grjót *coll. in denominationibus appellatur* 1. *os a) maris, aquae* álegggr, brimlegggr, brunlegggr, brunlegggr, fjarðbein, fjarðlegggr, flóðrif, bein ægis, bein sævar, bein lagar, legggr fjarðar. b) *terrae, montis etc.* eylegggr, hóllegggr, fjallrif, landrif, bein foldar, bein hlóðynjar, legggr jarðar, legggr stordar, legggr morar. 2. *dens a) maris* fentönn, tönn lagar. b) *terrae* tönn jarðar. 3. *cor a) maris* hjarta lagar. b)

terrae negg foldar. 4. *pomum maris* fjarðepli. 5. *granum, hordeum maris* flóðkorn, (sækorn), fjarðbygg. 6. *forfex ulvae* taung þángs. 7. *ren maris* hafnýra. 8. *globus submarinus* undirkúla vasta. 9. *incus a) terrae* stedi fjörgynjar. b) *Feniae* stedi Feðju. 10. (*latrunculus sinús Lima* fjörðr [o: *maris in gen.*] húni Lima-fjarðar). 11. *rotulae terrae* hvelvölur markar *pl.* 12. *sol libri* (o: *color*) sól bókar. 13. *domicilium a) gigantis* salbjartr sökkmímis. b) *nani* dvergrann, höll Fals, skáli Regins, salr durnis niðja. 14. *gladius gigantis* (o: *Rungneris*) hjörr ins hrímkalda magar. 15. *solum Rungneris* stallr Hróngnis fóta. 16. *durus globus terrae* herðimýll hergauts vinnu. 17. *denominatur a bellatoribus* (SE I 370) geirr Hamdis, grand Hamdis, grand Sörla, harmr Jónakrs bura. 18. vorru hjalt, legggr reyrrar, jótr heiðar. 19. jarknasteinn. 20. ökkir skipar miðs. *lapis terrae* salarsteinn. *l. planus* hella. *lapides discuneati* flettugrjót *coll. lapides in memoriam caesorum erecti* bautarsteinar. *lapidis ictú expressus* steinrunninn. *cf saxum, scopulus, mons, gemma, globus, torques, color.*

Laquear hof, höll. *cf aula, lacunar.*

Laqueus snara, hörr, höftbönd.

den. hauðnu leif Hagbarðs. *cf*
linum, vinculum, fraus.

Lardum flesk.

Large v. largiter.

Largiri geta. *largiens* skiptir,
hlutvandi. *cf capere, distri-*
buere.

Largitas aura veizla. *cf*
munificentia.

Largiter örlega.

Largitio múta. *cf donum,*
munus.

Largus gjafall, gjöfull, rífr,
veitinn, drjúgr, gullbyrstr,
gullhætt, gullmíldr, heidmíldr,
míldgeðr; furgjafall vága,
orms armgóðr, hálgrimmr Beita
borgar. *cf liberalis, munificus,*
copiosus.

Larus már, márr, mór,
sæðingr; *l. marinus* svartbakk,
svarrskjór (?); *l. tridactylus*
ritr, rytr; *l. fetidus* súlmárr.
pullus lari skári, skori,
skeglíng.

Larva gríma, (smýl). *cf*
persona.

Lassitudo mæði, mæði. *cf*
fatigatio, dolor.

Lalè víða, vítt, víðs, vitz.

Latebra fylskni, hæli, hvarf,
laun, skjól, launkrá, lokván.
cf occultatio, refugium, an-
gulus, locus, praesidium.

Latebriones fylvíngar.

Latrunculus húni. *alveus*
latrunculi vángur húns. *cf*
regulus.

Latus (*adi.*) breiðr, víðr,
svaðr, svellr, breiðfeldr. *cf*
amplus, spatiosus.

Latus (*subst.*) hlið, síða. *l.*
cordis (3: *sinistrum*) hjartasíða.
l. navis bógr, borð, húfr, sax.
allis lateribus hábyrðaðr. *la-*
teribus longis húflánger. *late-*
ribus iunctis síbyrðr.

Lavacrum laug, kerlaug.

Lavare þvo, vaska, skola,
skula, skyla, lauga, bleikja.
eximie lotus ítrþveginn.

Laudabilis leyfðr, lofaðr,
loflígr, lofkendr, lofanlígr, lof-
gróinn, hálígr. *cf honestus,*
celeber, insignis, magnus,
probus, bonus.

Laudare lofa, leyfa, hrósa,
mæra, hæla, heiðra, dýrka,
dýrðka, fremja, gæða. *ubique*
laudatus hvarlofaðr, hverlofaðr.
a multis laudatus margdýrkaðr,
marglofaðr. *cf celebrare, ho-*
norare, ornare, probare,
gloriare.

Laudatio mærd, lofgerð.

Laudator hælíbaldr, hælíbör, hælir,
hróðrkveði, lofuðr; hælínn
adi. *cf gloriosus, iactor.*

Laudatrix hælíbrekka.

Laus lof, leyfð, mærd, hrós,
dýrð, orðlof, óskalof. *monu-*
mentum laudis lofköstr. *laudis*
cupidus hróðrfúss. *laude gau-*
dens merðteitr. *cf gloria,*
fama, existimatio, commenda-
tio, carmen, encomium.

Laute hreinlíga, sællíga.

Laxari vikna.

Laxus rúmr, slakr. *cf re-*
missus, apertus.

Lebes hverr, ketill, lögvellir.
l. cerevisiae (*den.*) ölkjöll,

ölknoðr. *l. Valhallae* eld-
hrímnir. *cf cacabus, fons,*
thermae.

Lectus sæng, sæing, beðr,
bíngur, flet, hvíla, lega, rekkja,
stalli, stallr, hvílbeðr, kór,
flatsæng; *den.* sár gólfhökvis,
gnoð hyrketils stafna. *l. dor-*
mitorius bekkur. *l. convivalis*
ölbekkr. *l. nymphae* brúðhvíla.
l. vilis krubba. *l. funebris*
stóll norna. *cf sutura, cu-*
bile, pulvinus, domus.

Legatus árr, sendiboði,
sendimaðr.

Legere lesa, tína. *qui legit*
tínir. *cf colligere, memorare.*

Lembus kæna.

Lemniscus hlað. *cf vitta.*

Lemur draugr, skuppr,
(smýl). geymir galdra. *epith.*
kaldur, harðgeðjaðr. *cf larva,*
manes, spectrum, truncus.

Lenire hægja, líkna, lina,
slétta. *leniri* skipnast. *cf*
levare, mitigare, mollire, se-
dare, planus.

Lenis lættur, linnr, linnr. *cf*
levis, mollis, facilis, commo-
duus, clemens, placidus.

Lenitas líkn. *cf clementia.*

Leniter lættliga. *cf leviter.*

Lentare sveigja.

Lentus seigr, (stamr). *cf*
tardus, balbus.

Leo ljón, leó; et frána fróns
dýr.

Leopardus leparðr, lopatr.

Lepidus horskr, hagligur,
snotur, orðheppinn. *cf aptus,*
facundus, sapiens.

Leprosus líkþrár.

Lestris (avis) gjóðr, skúfr,
skúmr. *l. nigra* blágjóðr.

Letalis fjörharðr, fjörnæmr.

Letum hel. *janua leti*
helgrind, (helgrindr). *cf mors.*

Leucophaeus grár. *cf canus.*

Levamen gaman. *cf amor.*

Levamentum líkn. *l. ad-*
ferens líknfæðir. *cf clementia.*

Levare lætta, líkna, lina.
levari skipnast. *cf lenire,*
cessare, desistere, finis.

Levigare skafa, slétta. *cf*
lenire, radere, planus.

Levis lættur, aflættur; vaskytr,
vályndur, volyndur, þunngedr.
leviorem reddere lætta. *cf*
lenis, facilis, comis, inconstans,
gravis.

Levitas geðleysi, lausúng,
þunngedi, lættleiki. *l. in*
promissis servandis lausmæli.
cf fraus, mobilitas.

Leviter lættliga. *cf facile,*
leniter, placide.

Lex lög *pl.*, lagamál. *quod*
contra leges est ólög *pl.*
legum peritus lagavíss. *legum*
violator lögbrigðir. *cf conven-*
tus, modus.

Libens samr, ónaudigr,
ótraudgr; *v. lubens.* *cf dignus,*
paratus, promptus.

Libenter gjarna.

Liber bók (börkr). *libri*
poëtica fræði.

Liber (adi.) frjáls, kvíttur,
sjálfráða, sjálfráði. *libera vo-*
luntas sjálfræði.

Liberalis gjafall, gjöfull,

góðr, mildr, örr, rífr, veitinn, veitull, almíldr, auðgrímmr, auðmíldr, hauggrímmr, einarð-lyndr, einfaldr, fègrímmr, fèmíldr, gjafmíldr, gjöflundr, gjöfmíldr, gjöfrífr, hoddgrímmr, hoddmíldr, hoddörr, hríngmíldr, ríngmíldr, hríngrífr, meginmíldr, mildgeðr, óhneppr, örlyndr, stórlátr, úsínkall, látrkænn linns, lundýgr linnbeðs; *subst.* fèsærandi, sáttnáðandi, fèstriðir, gjöfláti, mannbaldr, mæringr. *cf largus, munificus, generosus, ingenuus, bonus, sincerus, simplex, intrepidus.*

Liberalitas mildi, örfl, örvi, rausn, gjafli, gjöfli, gjöflund, fèmíldi, stórlæti; *den.* morð Fenju meldrar. *liberalitate clarus* heiðmærr. *sella liberalitatis* gjafstóll. *cf magnificentia, benignitas, clementia, humanitas, excellentia.*

Liberaliter góliga, góla. *cf benè.*

Liberare frelsa.

Liberatio lausn. *l. excel-lens* ítrlausn. *cf solutio, redemptio.*

Liberator frelsir, frjálsari.

Libere tíða. *v. lubet.*

Libertas frelsi.

Libido losti, vil. *l. venerea* kvennsemi. *cf voluptas, cupido.*

Libra vett. *cf pondus.*

Librare reiða. *qui librat* mundaðr. *cf tollere.*

Libum brauð, hleifr, leifr. *liborum complicator* brauð-

sveigir. *libi devorator* brauð-sveigir. *cf placenta.*

Liburna snekkja.

Licentia leyfi. *cf venia.*

Licentiosus framr.

Licere hlýða, verða, mega, ná. *licet* getr (*impers.*). *quod licet* hlýðisamt. *cf fieri, capere, nancisci, posse, auscultare.*

Licitus heimill, heimoll. *licitum* einsætt. *cf tutus.*

Ligamentum band, (hann), (-benda).

Ligare binda, (benda), kneyta, knýta, nýta. *ligatus* -snærðr, -snörðr. *valdè ligatus* fjöl-snærðr. *non ligatus* óbundinn. *cf vincire, nectere, colligare.*

Lignator *den.* hlynr hrun-birkis.

Lignum trè, við, viðr, skíð, stord, klúngr, hemla, þrafni, (drafn, drafni). *l. vitæ* lífstrè. *l. validum* remmilaukr. *l. noxiùm* grandmeiðr. *ligna utensilia* bútimbr. *ligna co-quinaria* skíð. *cf arbor, frutex, sentis, vepris, vagina, xylosolea, patibulum.*

Ligone purgare moka.

Ligula háunki, sili, strengr. *l. fibulae* þorn. *cf spira, funis.*

Lilium lilja.

Lima -þèl. *l. sonora* hlym-þèl. *limæ recisamentum* svarf.

Limare sverfa. *cf polire, vexare, urgere.*

Limbus fit, -listi. *l. splen-didus* glólisti. *cf campus.*

Limen þrepsskjöldr, þreskjöldr.

Limes takmark. *limites regni* landamæri.

Limosa (*avis*) jaðrakarn.

Limpidus skírr. *cf clarus, purus.*

Lineatus -gáraðr.

Lingua tunga; *denominatur*
1. *sermonis* a) *minister* málþjón, árr orða, árr óðar. b) *instrumentum* α) *in genere* orðvörn, tól mælsku, tól raddar. β) *gubernaculum* stýri máls. γ) *gladius* sverð máls. δ) *remus* töluræði, ár orða. ε) *dolabra* ómunlokarr, óðar lokarr. ζ) *arundo* orðreyr. (η) *assula* orða hlýra. θ) *clavus* raddsveif. 2. *oris* a) *gubernaculum* stýri munns. b) *remus* ræði munns. c) *gladius* sverð munns. 3. *gladius palati* sverð góma. 4. mál-skytja. *l. sonora* hátunga. *l. splendida* írtunga. *l. laudatrix* loftunga. *l. frigida* svaltunga. *l. periura* vesæritunga. *usus linguae* munns-höfn. *Epith. linguae* fróð, ófróð, tygiliq.

Lingula eyrr, tångi, andnes, annes, trjóna, tunga, -skagi, *l. ultima* útskagi. *cf arena, litus, promontorium.*

Linisecium hörmeitiþr. *cf auctumnus.*

Linter eikja. *cf ponto.*

Linteum hör, lèrept, lína, línklæði *pl.*, rípt, rípti. *cf*

linum, vestis, velamentum, velum, stragulum.

Linum lín, hör, hörr, hjörr. *lino amictus* hörskrýddr, línbundinn. *cf linteum, velum, carbasus, flammeum, funis, laqueus.*

Lippus hvarmrauðr.

Liquescere þiðna.

Liquidus ljóss. *cf clarus.*

Liquor lögr, lá, læ, dreyri, dræri, dröri, gjálfr, hrönn, alda, vín, bjórr, fjörðr, ægir. *l. adquisitus* fleytifengr, flytifengr. *l. medicus* heilivagr. *l. ruber* raudsýlgr. *l. lebetis* hverlöggr. *liquorem spargens* löghreytandi. *liquorem commode emittens* hagdreyrinn. *cf mare, sanguis, cerevisia, vinum, sonitus.*

Lis sök, deildir *pl. cf causa, divisio.*

Litera rún, -stafr *pl. literae* bréf, letr, fræði, klausur, lærdóms listir. *literae aureae* gullstafr. *litera occulta* launstafr. *litera magica* topi, opi, stafr. *cf scientia, scriptura, versus, character, baculus.*

Litigare kífa, þræta, þreyta. *cf certare, disceptare, fatigare.*

Litus strönd, útströnd, síða, sandr, röð, þrómr, barð, bakki, borð, eyrr, fjara, beðr, hrönn, marbeðr, brimheiðr; *den.* grjót marstéttar Mæfils, grjót mástéttar Mæfils. *l. limosum* leira, læra. *Epith. úrigr. cf*

lingula, ora, margo, arena, saxum.

Lituus bagall.

Lividus blár, bláleitr, blásvart, myrkblár.

Lixa matsjóði, matsveinn. *cf coquus.*

Lixivium hlút, (lút).

Lokius Loki, Loptr, jötunn, dólgr goða, rægjandi goða, verr Signýjar, farmr Sigynjar arma, úlfsföður, faðir vagnar gands, faðir lögseims, faðir Nara, sonr Farbauta, mögr Farbauta, sonr Nálar, sonr Laufeyjar, frændi Sleipnis, ofrunni Þórs, bróðir Bileistz, sessi Óðins, sinni Óðins, geðreynir gauts herþrumu, málunautr miðjúngs, (málunautr hvals), vinr Hænis, hugreynandi Hænis, heimsækir Geirröðar, kistu skruð Geirröðar, sviptir sagna, hrærir sagna, þjófr jötna hafrs, hirðityr herfángs, hárskaði Sifjar, þrætudólgr Skada, þrætudólgr Heimdalar, þjófr Brisíngamens, girðiþjófr brisíngs, þjófr epla Íðunnar, ráðbani Baldrs. (*homon. gammleið*).

Locus skrin; *den.* sæng borðvegs. *cf scrinium.*

Locus staðr, stöð, stétt, setr, rúm, flet. *l. certus* mið. *l. publicus* allváng. *l. depressus* laut. *l. extraneus* útstaðr. *l. lubricus* svað. *l. uliginosus* veita. *l. limosus* leira, læra. *l. glareosus, sabulosus* melr. *l. caesorum*

valr, valjörð. *l. tenebrosus* myrkheimr. *l. ardens* logreitr. *l. in orbem positus* hvarf, hverfi. *l. ubi aliquid reponitur* látr, legrann. *l. ubi quis iacet* leg, legver. *loca deliciosa* munveggar. *multis locis* víða, fullvíða, allvitt. *cf spatium, sedes, domus, domicilium, versatio, latebra, duramentum, robur.*

Londinum Lundún, Lundúnir *pl.*

Longè langt. *satis l.* fulllángt. *longius* fremr, framarr.

Longobardia Lángbarðaland.

Longobardus Lángbarðr.

Longurio áss. *de homine* hriki, hrókr, hrotti, sláni, slápr, slappi.

Longus lángr. *aequè l.* jafnlángr. *longum facere* lengja. *cf producere.*

Loquacitas mælgj, málgráðr, málskálp, málskjálp, málskap, (málfengi), afgelja. *nimia l.* ofrmælgj. *cf sermo, garrulitas, nugacitas.*

Loquaculus sögull, sparkr, breksamr.

Loquax máll, málugr, ör-málugr, velmáll; (skjalþrúnginn), skrökmálasamr; kynmálasamr.

Loquela mælska, hjal, hjald, skálp, (skjálp); skval, gyss, málrúnar *pl. cf sermo.*

Loqui mæla, mela, ræða, røða, segja, telja, inna, kveða, kveðja, láta, lesa, senna. *loquendo efficere* gala. *loquendi libertas* bersögli. *tacitè loqui* óma. *loquens pauca* fámálugr.

animosè loquens orðrakk.
apertè loquens opinspjallr.
submissè loquens lágraustaðr.
loquendi facultas málrúm. *qui loquitur* spillir. *cf fari, dicere, sermocinari, colloqui, enunciare, recitare, narrare, referre, salutare, altercari, contendere, ponere, colligere, tradere, pendere, dare, exhibere, persolvere, ostendere.*

Lorica brynja, hrauð, hröð, hroð, köld, kund, natí, sýn, þyn, þyð. *den.* 1. bláserkr, blóðfara, böðfara, bofæða, bofora, borofa, blóðleika, böðkuff, böðserkr, finnzeif, gunnþing *pl.*, hillserkr, (hildserkr), hjálmgöll, hringserkr, hringskyrta, kjaldúkr. 2. *pugnae vel bellonae vestis etc.* götvar geirrótu *pl.*, serkr Göndlar, serkr Gunnar, kápa Sköglar, kappa Sköglar, serkr Hildar, serkr Sköglar, serkr stýrs, serkr böðvar, klæði Hildar, ullstakkr fleinveðrs, manserkr Hèðins, serkr manþinga Hèðins, serkr Hárs rómu, serkr Vala veðrs, serkr þrimu minnis benstara. 3. *vestis bellatoris* serkr Ála, fit Ara, faung Hamdis *pl.*, fót Sörla *pl.*, fit Hèðins, bjálfi Grams, gránserkr Hamdis, serkr Hamdis, skyrta Hamdis, klæði Hamdis *pl.*, váðir Hèðins *pl.*, kylf Högna, kuff Högna, serkr Hofs, hríngkoff Ínga, váðir Regins *pl.*, rokkr Reifnis, serkr Sörla, gerðar Háls *pl.*,

höfn gauta, hylja hrafnvíns giljaðar, klæði Gjúka ættar. 4. *vestis Odinis* gerðar Hárs *pl.*, hrynserkr Hanga, (hauðr Þriðja), bjálfi Hnikars, serkr Hárs, skyrta Svelnis, váðir Vafaðar *pl.* 5. skyrta hrings, meginserkr baugs, börkr bænar nökkva, (branga?). *annuli loricae* glymhringar, glymríngar; hrynivíngill. *balleus loricae* brynfetill. *loricá lividá indutus* bláserkr. *Epith. loricae* bjartr, traustr, síðr, skreyttr, negldr, steindr, seðr, gyldinn, skjólsamr, ískaldr, járngrár, járnofinn, hríngofinn, seðr hamri, seðr jární, hryns öðull.

Loricatus brynjaðr, hábrynjaðr, harðbrynjaðr, gráserkjaðr, hringserkjaðr.

Lorum ál, ól, band, (bann), fetill, seil, snæri, sneri, taumr, þvengr, þeingr. *lora clipei et gladii* annfetlar. *cf funis, vinculum, balteus, corrigia.*

Lotium þvæl, þvol.

Lotricum vífl.

Lubet lystir, munar. *lubens* lystir, lostigr, lostugr, lystugr. *cf libere, cupere, cupidus, voluntas.*

Lubricus háll. *l. locus* svað.

Lucere brenna, lýsa. *cf urere, collustrare.*

Lucerna lampi, ljósker.

Lucidus bjartr, fagr, ljóss; líkbjartr, bjartiltaðr, birtíngur

subst. l. instar solis sólbjartr.
cf candidus, pulcher.

Lucifer (stella) morgin-
stjarna.

Lucrari. qui non lucratur
ógræðir, úgræðir.

Lucrum hagnaðr, snúnaðr,
vinníngur. *cf commodum, for-*
tuna, victoria.

(*Luctatio vitae* aldrstríð).

Luctuosè tregliga.

Luctus harmr, sorg, stríð,
sút, tregi, hlátrbann. *luctuum*
series tregróf. *cf certamen,*
dolor.

Luculentus sýnn. *cf con-*
spicuus.

Lucus lundr, lyndr. *cf*
arbor, nemus, silva.

Ludere leika. *cf ludificare,*
fallere, decipere, facere,
gerere, patrare, efficere,
tractare.

Ludibrium dár, gletta, háð,
hlægi, leika, skaup, skop, spott.
cf lusus, irrisio, dicacitas,
cavillatio, contumelia.

Ludicrum leika.

Ludificare (quem) leika (e-n),
cf ludere.

Ludio leikari, orgari. *cf*
histrío.

Ludus leikr. *l. iocularis*
gamanleikr. *l. latruncolorum*
kvátra. *l. nucalis* hnottafl.
l. shah skák. *l. furtivus*
leynileikr. *ludum strenuè,*
cupidè exercens leikmíldr, leik-
herðandi. *ludum augens* leik-
stærir. *ludi gestor* leikmíðjúngur

cf gaudium, laetitia, voluptas,
alea.

Lueta bót.

Lugere drúpa, gráta, hnípa,
syrgja, trega *cf moerere,*
flere, lacrimare, cadere, de-
mittere, vultus.

Lumbi þjó- *pl. lumbis*
palposis þjóbreiðr.

Lumen birtí, ljós, lýs, log,
tyri, kerti. *cf lux.*

Luna túngi, máni, fengari,
geisli, glámr, mulinn, mylinn,
mylin, myln, nið, skamr,
skrámr, skjálgr, skyndir,
skýðir, ártali, eyglóa, miðgarðr,
hvoll mána, hverfanda hvel,
félagi fróns. *l. rubra* raud-
máni. *splendor lunae* túngl-
skin. *Epith.* skarðr, fagrskapaðr,
gránsærkr.

Lunula nest, nísti, (kinga),
brjóstkringla.

Lupa íma, svimul, ylgr,
ylgja, vargynja, (borkn).

Lupatum mel. *in lupata*
saeviens melgreypur. *cf ferrum.*

Lupus úlfr, (ölfr), borkn,
fenrir 1), flakkr, freki 2. 3),
gandr 4. 5), geri 8. 9), gildir,
gíldr, gylðir, gylþir, glammi
6), goti 7), hati 1), heidíngi,
hösvir 12), hrísniir, hvinnir,
ilmr, ímarr, imr 1), kinni,
kinnir, ormr 4), sköll, vargr
14), vitnir 14), viðnir, ylgr.
Denominationes A. uná voce
compositá 1. *fera montana*
fjallvargr. 2. *equus gigantidis*
flagðvigg, gífrskær, tröllmarr.
3. gráðyri, hergrímmir, hlébarðr,

hlæbarðr, hlobarðr 1. 10. 11), hreingálkn, hrímgrímnir, hrísgrímnir, hrísgrísgrinnir, járnserkr, örgildir, sefgrímnir, sefgrísgrinnir, skölkyni, sköllkyni, skolkyni, sveiffandkjapti, valdýr, valgöltr 13). B. *duobus verbis* 1. *genus*, *proles lupi* átbogi ylgjar, barn ylgjar, kundr gyldis, jóð gyldis, kyn gylpis, fenris kindir *pl.*, bróðir gera. 2. *adfnis feminae gigantis* átt unnar *coll.* 3. *equus feminae gigantis* fákr flagðs, fákr gríðar, fákr trölls, blakkr fálu, hestr fálu, sóti fálu, faxi járnsoxu, goti flagðs, hestr flagðs, hestr gífrs, skær gjálpar, stóð gjálpar *coll.*, glaumr gýgjar, gláðr gríðar, gránstóð gríðar *coll.*, grástóð gríðar *coll.*, fákr gríðar, sóti gríðar, faxi imdar, hestr leiknar, marr mistar, skær svaru, stóð kveldriða *coll.*, vigg varðrúnar. 4. *equus gigantis* blakkr geitis, gnýfeti geitis. 5. *canicula* a) *parcarum* grey norna. b) *Odinis* grey Viðris. c) *vulnerum etc.* tik benja, sækitík solla. 6. *taurus bellonae* granúngr gunnar. 7. *equus silvae* blakkr öls. 8. skæðasagnir skógs *pl.*; hleifsvelgr himins. C. *tribus verbis* 1. *genus gigantidis* kyn reggs kvánar. 2. *equus gigantidis* hlaupstóð jötuns móður *coll.*, vífmarr áleggjar yggja. l. *noxius* meinvargr. l. *famosus* hróðrsvitnir, hróðvitnir, þjóðvitnir. *lupus Mánagarmr* hvelsvelgr

himins, óðr mána. *luporum ululatus* vargljóð. *lupino more saevire* ylfast. *lupi aviditas* úlfgráðr. *lupi indoles* úlfúð, úlbúð. *lupino colore* úlfgrár. *lupinâ indole* úlfhugaðr. *athletae lupinâ pelle induti* úlfhèðnar. *vox lupi exprimitur verbo þjóta*. *Epitheta lupi* aldinn, blakkr, fráneygr, frekr, grár, gráleitaðr, höss, imleitr, ljót-rannaðr, margspár, órækin, ótamr, skygn, valgjarn, trýni sollinn, byrstr blóði. 1. *gigas*. 2. *ignis*. 3. *navis*. 4. *serpens*. 5. *baculus*. 6. *pirata*. 7. *equus*. 8. *corvus*. 9. *canis*. 10. *ursus*. 11. *clipeus*. 12. *servus*. 13. *galea*, 14. *gladius*. *cf raptor, vastator, ullor, monstrum, pestis, infestus*.

Lupus (piscis) gedda.

Luridus v. *lividus*.

Lustrum bæli, híð. *lustricola* híðbyggvir.

Lusus gletta, leika. *cf ludibrium*.

Lutra otr.

Lutum drítr, leirr, saurr. *luto conspersus* saurstokkinn. *cf sordes, stercus*.

Lux birti, dagr, ljós, skina. *l. matutina* dagsbrún, græti álfa *pl.* *l. viae* vegstýri. *lucem fugiens* dagskjarr. *cf lumen, splendor*.

Luxus svörfon.

Lychnuchus kertis stika.

Lycopodium (herba) jafni.

Lynx gaupa, gaupi.

M.

Macer magr, hengiligr.

Machaera skálm. *cf* *framea*.

Machinationes umstillingar.
cf *fraus*, *insidiae*.

Maclare blóta, sæfa, slátra, sundra. *cf* *interficere*, *sopire*, *dissecare*.

Macula dæli, flekk, klessa.
cf *labes*.

Madefacere skýra, væta. *cf*
irrigare, *irrorare*.

Madere vaða.

Madidus vatr, votr, aurigr, avrigr, úrigr, úrþveginn, dreypiligr, hamvatr. *cf* *udus*, *humidus*.

Magia kyngi, fyrnska, fjölkyngi. *magiae peritus* vittugr, reginkunnigr, fjölkunnigr, fjölkunnr. *cf* *vetustas*, *ars*, *veneficium*, *veneficus*.

Magis gjarnarr, heldr, meir, meirr. *magis magisque* hvímeira. *cf* *magnopere*, *valde*, *potius*, *verum*, *sed*, *quo magis*.

Magister meistari, ráðmaðr. *m. aulae* stallari. *summus m.* yfirmeistari. *cf* *praefectus*, *curator*, *pocillator*.

Magnanimitas risna. *cf* *magnificentia*, *fortitudo*, *virtus*.

Magnanimus þrúðr, hugþrúðr, gedstórr, hugstórr, hugumstórr, stórgeðr, stórhugaðr, stórlýndr, stórúðigr. *cf* *excellens*, *generosus*.

Magnates hoffólk, ríkmenni.

Magnificentia rausn, risna, sómi, oflæti, stórlæti. *m. nimia* ofrausn. *cf* *liberalitas*, *magnanimitas*, *honor*, *splendor*, *audacia*, *severitas*.

Magnificus dýrr, göfugr, göfuglátr, ríkilátr. *cf* *eximius*, *augustus*, *imperiosus*, *superbus*.

Magnitudo animi rausn. *cf* *excellencia*.

Magnopere drjúgt, æfar, afar, furðu, firna, fyrna, mjök, raunmjök, gólíga, góla, hála, harða, harðla, harla, heldr, höltzi, kynjum, nóg, stórum, undrum, óslætt, stórvel. *cf* *vehementer*, *valde*, *perquam*, *satis*, *eximie*, *mirifice*, *bene*, *acriter*, *magis*, *mirus*, *celeriter*, *copiosus*.

Magnus mikill, stórr, ærinn, ærr, hárr, drjúgr, drýgr, gerr, geyrr, gjörr, geirr, gildir, nógr, gnógr, orr, breiðr, drjúgligr, váligr, voligr, yfrinn, yrinn, stórgjörr, meginligr, stórligr, ólítill, úlítill, háligr. *cf* *grandis*, *ingens*, *abundans*, *sufficiens*, *gravis*, *illustris*, *insignis*, *laudabilis*, *honorabilis*, *sanctus*, *satis*; *parvus*, *exiguus*.

Maialis (*porcus castratus*) þrondr, þronðr, þronndr.

Maior meiri, meirri. *maiores* lángeðr, niðjar, lángeðr, niðjar.

Malacia dús, logn, lægi, lögi. *cf* *aër, tranquillitas*.

Malè dátt, dáliga, dála, illa, fullilla, tála, lítt, raunlítt, grálíga. *perquam m.* meinilla, stórilla. *cf* *turpiter, atrociter, iniquè, iniustè, fraudulentè, graviter, parcè, parum, mirabiliter*.

Maledictum lastastafr *pl.*, róg, (joll). *maledicta effundere* regna, rigna. *cf* *calumnià*.

Maledicus illsógnull, orðvandr.

Maleficus illvirki, vargr. *malefica* fordæða.

Malefidus grár, ýgr. *cf* *canus, suspectus*.

Malevolus illgjarn, illhugaðr, illviti *subst.*, kyndugr, lægjarn, meinhugaðr, meinúðigr. *cf* *astutus*.

Malignus v. malevolus.

Malitia illska, ilzka, illúð, illíng, gráleikr. *cf* *vasfrities*.

Malleus hamarr, sleggja. *m. vehemens* þrúðhamarr. *cf* *rupes*.

Malum böl, fár, læ, mein, nauð, stríð, tál, vâ, vo, víti, farald, kvalræði, úheill. *m. avertens* bölhnekkjandi, fárskerðandi, fárskerðir, meinbönnuðr, meinbrjóðandi. *mali inferendi valdè cupidus* meginmeingjarn, meginmeinsamr. *malo medicatus* meinblandinn. *malum (interiectio) án.* *cf* *noxa, calamitas, pernicies, infortunium, incommodum, impedimentum, vitium, crimen,*

necessitas, dolus, certamen, averruncator, noxius.

Malus illr, vandr, vondr, argr, kaldr, kránkr, eligr, eigr, dárigr, öflugr, vondsligr, ógóðr, bölgjarn, meðaldyggr, (dár). *valdè m.* margillr. *cf* *noxius, infestus, invisus, iniquus, improbus, aversus, perversus, pravus, scelestus, difficilis, aeger, frigidus.*

Malus (arbor) apaldr. *m. navis* sigla, víðr, laukr, vöndr, jostr, jöstr, húnferill. *apex mali* hún. *Epith.* rauðr, blár, sveigðr, svartr, kolsvartr.

Manare dreyra, fljóta, gnauda, laga. *cf* *fluere, natere, stridere, murmurare.*

Mancipium man. *m. coalunnum* fóstrman.

Mancus handarvanr, handlauss.

Mandatum sögn. *cf* *naratio.*

Mandere tyggja, tyggva, tögla.

Mane ár, or, árla, morgin, morgon, morgun, snemma, snimma. *primo mane* árdag snemma. *mane laetum* feginsmorginn. *cf* *mature, cras, olim, cito, repente, statim.*

Manere bíða, blífa, gnapa, sitja, standa, tolla, vinnast, þruma, þrymja. *qui manet* -bíðingr. *non manens* óbíðandi, óbíðingr. *loco pertinaciter manens* staðr. *cf* *haerere, hiare, sedere, stare, facere.*

Manes draugr. *cf* *lemur*, *spectrum*, *truncus*.

Manica ermr, hannzki, stúka, haptbönd *pl. m. loricae ferrea* járnstúka. *cf* *chirotheca*, *tegmen*, *vinculum*.

Manifestè allbert.

Manifestus berr, opinn, sýnn, auðsærr, óblindr. *cf* *apertus*, *conspiciuus*, *caecus*.

Manipulus (segetis) bundin.

Mansio búð, dvöl, vist. *m. in mundo* heimstöð, heimsvist. *m. in vitá* lífdvöl. *m. in hoc loco* hævist. *m. caelestis* himinvist. *cf* *mora*, *commoratio*, *domus*, *hospitium*.

Mansuetus hógr, hægr, högr, spakr, hógværr. *cf* *placidus*, *sapiens*.

Mansum tugga.

Mantica kýll. *cf* *uter*.

Manuale vötr. *cf* *chirotheca*, *manica*.

Manubrium hepti, skapt, skopt, skepti, skapttré. *m. falcis foenariae* orb. *manubrio instruere* skepta, (skeyta, sköyta). *manubrio instructus* skeptr, -skeptadr. *manubrio recto* beinskeptadr. *qui manubrio facîle aptari potest* auðskeptr. *manubrii opifex* skeptismiðr. *cf* *missile*, *remus*, *telum*, *tigillum*.

Manus hand, hönd, muud, mynd, fit, greip, lámr, lófi, hreifi, reifi, spönn. *Denominations*. A. *uná voce compositá* 1. *annuli* a) *stratum* haugset. b) *arundo* hringreyr. 2. *arcús*

a) *solum* ýsetr, ýstétt. b) *tormentum* bognaud, dalnaud.

c) *tenaculum* daltaung. d) álmveldi. 3. *terra*, *stratum etc. accipitris* hagstétt, haugstétt, haukbord, haukland, haukmærr, haukstorð, haukströnd, haukvöllr, hugtorg, valbraut, valklif, valland, valstafn, valstöð, valteigr, valtún. 4. *terra poculi* hornstrind. 5. ferklauf, ferkleyf.

B. *duobus verbis* 1. *manús*

a) *arbor* viðr hreifa. b) *aedes* rann greipar. 2. *terra pugni* land hnefa. 3. *arcús*

a) *tormentum* nauð boga, böl boga. b) *tenaculum* tóng boga. c) *solum (mobile)* bifvángur ýs. 4. *terra clipei*

slóð rítar. 5. *receptaculum hastae* tupt atgeirs. 6. *terra armorum* jörð vápna, jörð hlífa, land vápna. 7. *terra, stratum etc. annuli* láð bauga,

land bauga, beðr bauga, akr bauga, brattakr bauga, stallr bauga, fjöll bauga *pl.*, jörð gullhringa, hángferill hrínga, mjúkstallr mens. 8. *accipitris*

a) *terra*, *solum* fold ifla, frón hauka, grund vals, jörð hamdis, skotjörð heiðis, jörð hauks, lóð hauks, land öglis, reitr vals, slóð vala, stræti vala, brú ginnúngs, býr haukjóðs, stallr gelmis, stallr gemlis, nes hauka, setr hauka, stallr heiðis, stræti hauka, stétt öglis, vör saudins, vör saudnis. (kálfor hamdis, *pl.*).

b) *mons* fjöll hauka *pl.*, háfjöll hauks *pl.*, klif hauka, háklif hauka. c) *tigillum* skopt hauka. d) *navis* skip hauka, flaust ifla, ferja hauka. e) *xylosolea* andr gaglfárs. f) *rheda* reið heiðis. C. *tribus verbis* 1. *mons clipei* fjöll Ullar kjöls. 2. *annuli (auri)* a) *repositorium* geimr blóðeisu bjargs. b) *patera (v. aedes)* skál (skáli) báls greipar. 3. *accipitris* a) *terra* hlíðar land heiðis, lautir gaglfellis lóns. b) *tenaculum* tóng sylggrimmis rjúpu. D. *quatuor verbis: patibulum annuli* gálgi linna ginnúngs brúar. *Epitheta manus* gullrendr, skreyttr fjarðar loga, úrsvalr. *partes manus* dyr, hreið, raukn, lófi. *manus expansis digitis* hrammr. *m. cava* gaupn. *m. uncata* krumma, krymma. *dorsum manus* handarbak. *extremas digiti* gómr. *cf palatum. exspectatio manus* handarvæni. *vitium manus* handarmein. *aqua manus lavandum* handlaug. *manum extendere* seilast. *cava manu includere* gaupna, geypna. *cava manu includens* samangaupnandi. *pulchrâ manu* handfagr. *fortis manu* handsterkr. *certus manu* handviss. *qui manu gestari potest* handbærr. *qui manu adhaeret* hendifylginn.

Manutergium þerra.

Mappa dúkr. *cf focale, gausape, velum.*

Mare 1. áll, alda, ála, auðr, uðr, unnr, bára, bekr, bif 1), boði, breki, brim, brunnr 2), bronnr, brynnr, bylgja, dík, díki, djúp, dúfa, ægir 3. 4. 5.), ögir, ogr, ægi, fen 7), fjörðr 6), flæðr, flóð, fors 8), fullr, fyllr, gap, geimi, gjálfr, gjallr, gjaldr, glyvör, glýröðr, gliöðr, glær 9. 10. 11), gnáp, gnarr, gnat 12), gniðr, græðir, gröðir, gumir, gýmir 3), haf, hefríng, höfn 13), hóp, hrönn, húm 14), húmr, hvítíng 5. 15), hylr, iða, kelda 12), kill, lá 16), lögir, legir, lægir, leygir, leygr 4. 24), lögr 16), leið 17), lækr 18), lœkr, marr, mið, rán, röst, salt 19), sægr 20), sogr, sog, ser, sær, sjár, sjór, sík, sími 25), solmn, solmr, solnir, stop, stormr 21), straumr 27), súgr, sumr, sund 26), synd, svelgr 4. 27), svífr, svípr 1. 22. 23), svölr, tjörn 7), vâgr, vogr, vara, vör, vörr, vatn, vegir, vægir 4), ver, vær, verr 4), vík 6), vika, víðir 10. 28), vöst. 2. hafgjálfr, hágjálfr, hafsmegið, hafsmegn. 3. braut báru, belti sjáfar, brautland báru, grund ægis, slóð geima, flet gýmis, salr djúps, tröð báru. *Denominations* A. *unâ voce compositâ* 1. *cingulum terrae vel insulae* bólmgyrðill, brúgyrðill, eybaugr, eyfit, eygarðr, eylúðr, frónband, haudmen, haudrmen, haudrgjörð, hólmfjóturr, hólmgærð, hólmrönd, jarðbelti, landgarðr,

landmen, hólmindi, þrimugirði.
 2. *arenae* a) *mundus* sandheimr.
 b) *caelum* sandhiminn. c) *circulus* sandmen. 3. *terra glaciei* isheimr, ísland. 4. *mundus procellae* gæheimr.
 5. *habitaculum (domus, terra, via etc.) animalium marinorum* a) *piscium* álfold, álgrund, álheimr, álsferð, álvánger, háborg, hlýrvánger, lýrgata, lýsheimr, lýskáli, lýslóð, lýteigr, ölungrund, ölungjörð. b) *avium (cygni et lari)* svanbekkr, svanþingr, svanvánger, svanfánger, svanvengi, svanflaug, svanfold, svanteigr, svanmjöll, máferill, máskeið, móstallr. c) *cetorum* hvalfrón, hvaljörð, hvalmæni, hvalmunir, hvalrann, hvaltún. d) *lutrae* otrheimr. 6. *terra, via navis* borðgrund, borðheimr, borðmærr, borðvöllr, farland, fleybraut, fleystétt, fleyvánger, húnferill, kjölslóð, reggstrind, stafnklif, stafnvöllr. 7. *campus arundinis piscatoriae* dorgtún. 8. *terra caerulea* bláland. 9. *mundus resonans* dynheimar pl. 10. *mundus resplendens* glæheimr. 11. *mundus frigidus* svölheimr, svalheimr, svalteigr. 12. *terra tenebrosa* myrkmörk. 13. *Ranae domicilium* Ránheimr, Ránbeðr. 14. *appellatur* a) brimland, brimleið, brimreið, brimslóð, gjálfrteigr, gnaphjarl, gnaplant, gnapsalr, sægrund, unnflóð, unnheimr, varrið. b) andnes,

annes, blóðughadda, blóðvarinn, iðmolinn, jálmær, lagastafr, lángröst, launstígr, lögstígr, silægja, sogsami, velforir, órór, úrór. B. *duobus verbis*. 1. *cingulum etc.* a) *terrae* handlanda, hrínger foldar, gjörðjarðar, garðr grundar, girði grundar, girði gnýjarðar, fjöturr foldar, glymfjöturr landa, glólisti lautar, umgirði jarðar, umband landa, lás landa, men jarðar, sverrigjörð landa, gandr stordar. b) *insulae* hrínger eyja, þjálmí eyja, baldrekr þjóttu, baldrekr Síra, baugr Bólmar, belti Fenringar, belti Brimlar, girði Gælu, girði Gizka, girði Þrumu, belti Glanar, grásili Stólmar, heli Karmtar, hrínger Hernar, sili Hernar, lindi Hernar, hlekk Manar, hlyngarðr Hlæseyjar, umgjörð Hristar, umgerð Huglar, men Karmtar, lindi Siggjar, lindi Raðar, lindi Lygru, men Lygru, men Lista, þjálmí Manar, umgjörð Ostrar, sili Þjórnar, fjötr Tauma, víggyrðill Vörðu, hrínger Þrymlínga, svalfjöturr Selju. c) *scopuli* glymfjöturr skers. 2. *scopuli* a) *motor* skers aki. b) *terra* fold skerja. c) *domus* hús skerja. d) *mola* grotti skerja. 3. *arenae tectum* hús sanda, salr sanda, set sanda. 4. *terra glaciei* land ísa. 5. *terra venti* land byrjar. 6. *sanguis gigantum* blóð Ýmis, valfall úrjötna, val-

fall vejötna. 7. *algae* a) *ad-flictor* þjálf þánga, þjálfmi þánga. b) *domus* hús þánga. 8. *habitaculum* (*domus, terra, via etc.*) *animalium marinorum* a) *in genere* hús sækvikinda, heimr sævikinda. b) *cancrorum* bíngur humra, braut humra, heiðr humra. c) *piscium* vángur ölna, fold ölna, mörk hænga, hrun síldar, strind síka, vángur lýsu, slóð birtínga, hrynbraut áls, hrynleið seiðs, skeið ölna, bekkur ölna, fjöll amra *pl.*, búð öggs, bust ála, ræfr áls, höll laxa, laug karfa; hlút fiska. d) *avium* (*alcae, cygni et larii*) völlur lunda, beður svana, strind svana, fold svana, fjöll svana *pl.*, dalur svana, braut svana, röst máva, jörð mäs, mörk máva, slóð sæðinga, land sæfogla. e) *cetorum* búð hvals, teigur hvala, láð vögnu, ræfr skeljunga, gljúfr skeljunga, rymvöllur reyðar, túnvöllur reyðar. hrynslóð vögnu, hvítagnipur hvals *pl.* (f. *den. a phocá* modur brimils. *a monstria* borg nykra). 9. *navis* a) *terra, via etc.* flatvöllur fleyja, bláröst bekkjar, bekkur hlunn-dýrs, tún barðs, borg beita, braut barðs, braut barða, mið fjarðmývils, veður flausta. hnígrund hafbekks, höll hrann-blakks, stígr kjalar, land kjalar, slóð kjalar, skeið knarrar, úthauðr knarrar, laut viggs, mástétt Mæfils, marstétt Mæfils, skeið skautborðs (skutborðs),

land skipa, flet stafns, setur flausta, þel stafnkvígs, land sygju, land stála, land súða, tröð fleyja, veður varrskíðs, veður varðelgs. b) *noxa* bani súðs. 10. *terra, via etc. piratae vel bellatoris maritimi* leið sækonunga, grund Atals, bekkur Sölsa, bifgrund Rakna, slóð Buðla, braut Ekkils, völlur Ekkils, fjöll Fjörnir *pl.*, flatslóð Fróða, fold Revils, fannir Heiða *pl.*, röst Geitis, veður Geitis, þjóðtröð Glamma, skeið Glamma, glymfjöturr Gestils, glymvöllur Róða, röst Gylfa, grund Gylva, veður Haka, strönd Haka, sjót Högna, laut Leifnis, láð Leifa, land Leifa, braut Leifa, völlur Leifa, rymleið Rakna, stígr Rakna, rein Rökkva, röst Róða, vángur Sveiða, mold Vínga, strönd Virvils, þing Ýngva. 11. *Ranae terra, via* land Ránar, veður Ránar. 12. *pater undae* (= *Ægir*) faðir bylgju, faðir dúfu, faðir hrannar, faðir unnar, faðir himinglæfu, faðir blóðughöddu. 13. *campus arundinis piscatoriae* land dorgar, vángur dorgar, dynströnd dorgar. 14. *mola Amlotii* kvern Amlóða, meldrból Amlóða. 15. *campus refractionis (luminis)* völlur hyllínga. 16. sker jálmærar. C. *tribus verbis* 1. *frater venti* bróðir roða vags. 2. *sanguis gigantis* undur jötuns háls. 3. *campus celi* svalteigur galtar Viðblinda. 4. *terra, via navis*

bekkr hlunns dýrs, braut hrannvalar fannar, braut svana Gautreks, glókjörð skiðs Gylva, heiðr hömlu þrumlu, bóí skipa hliðar. 5. mörk íslands víðráttu. *Maris epitheta* aldin, blár, djúpr, dökk, grár, ólmr, grænn, greypr, hár, ern, ljóss, vátr, óðr, saltr, kaldr, róinn, skelfdr, skelfr, stórr, stránger, svalr, sollinn, sýldr, víðr, þrútinn, þúnger, barðristinn, byrrammr, eitrsvalr, svalkaldr, úrsvalr, haustkaldr, veðrsollinn, lábrostinn, raustljótr, hergrimmr, ógrunnr, vindlauss, eynegldr, hólmgldr. *de sonitu maris adhibentur verba* gnýja, glymja, dynja, þjóta; þrymr, þutr. *de aestuante mari* þrútna, svella. *mare streperum* hrunsær, hrynsær. *m. aestuosum* straumsær, sverrifjörðr. *m. Arabicum (rubrum)* rauða haf. *m. occidentale (Atlanticum)* vestrver. *mari traiciendo idoneus* sundfærr. *mari adsuetus* gjálfrtamiðr. *mari circumfusus* gjálfrumleikinn. *mari agitatus* vágþeystr, vágþrýstr. *mari exstinctus* sædaudr. 1. *motus*. 2. *fons*. 3. *gigas*. 4. *galea*. 5. *gladius*. 6. *sinus*. 7. *palus*. 8. *catarrhacta*. 9. *arcus*. 10. *equus*. 11. *vitrum*. 12. *collisio*. 13. *portus*. 14. *crepusculum*. 15. *piscis*. 16. *liquor*. 17. *via*. 18. *rivus*. 19. *sal*. 20. *vas*. 21. *tempestas*. 22. *turbo*. 23. *sonus*. 24. *ignis*. 25. *funis, annulus,*

bos. 26. *fretum*. 27. *vortex*. 28. *salix*. *cf unda, oceanus, aqua, tempestas, Æger*.

Margo bakki, barmr, brún, jaðarr, rönd, rönn, röð, skaut, strönd, þrömr. *marginē pulchro* barmfagr. *cf crepido, extremitas, ora*.

Maria virgo Mária. *Adpelatur* 1. *mater Dei* móðir guðs, móðir Krists, móðir yfirþjóðkonúngs, móðir mildings mána. 2. *filia, virgo Dei* dóttir guðs, mæð himna gætis, mæð buðlúngs ela bóls. 3. *domina* a) *absolutè* frú. b) *Dei* frú röðuls ræsis. 4. *regina* a) *regina summa* höfuðdrottning. b) *regina caeli* drottning himins. c) *regina caelitum* drottning himins þegna. d) *regina angelorum et hominum* megin-drottning manna ok engla. e) *regina mundi et hominum* yfirdrottning heims ok gotna. f) *regina hominum* yfirdrottning gotna. 5. *rex, princeps feminarum* konúngur vífa, höfðingi snóta. 6. *arx, templum, palatium etc.* a) *Dei* höfuðborg drottins, höfuðstaðr jöfra konúngs, kastali grams glyggs hauðrs, höfuðmusteri ens æðsta lækniss lasta, höll himna drottins, höll drottins miskunnar, rann konúngs aldar, herbergi guðs. 7. *vas, scrinium* a) *clementiae* ker miskunnar. b) *Dei* kostaker

konúngs byrstalls, skríñ himins stýriss, skríñ þengils sólar ok engla. 8. *flos*. a) *flos sanctus* heilagt blóm. b) *flos mysteriorum, reliquiarum* blómi leyndardóma, blómi heilagra dóma. 9. *arbor rami vitæ* eik lífs greinar. 10. *gemma feminarum* gimsteinn brúða, gimsteinn sprunda, gimsteinn vífa. 11. *lumen gentium* ljós þjóðar. 12. *radius caelorum* geisli lopta. 13. *stella maris* stjarna sjófar, stjarna flæðar. 14. *vivificatio, alimentum gentium* lifgan þjóða, næring lífs lýða. 15. *vivum decus* lifandi þryði. 16. *oblivio luctus* gleyming sorga. 17. *radix humilitatis* rót lítílætis. 18. *columba castitatis* dúfa hreinlífs. 18. *sanatio morborum* lækning sótta. 20. *nutrix gaudii* past gleði. 21. *exstirpatio vitiorum* eyðing lasta. 22. *vena clementiae* líknar æðr. 23. *via felicitatis* vegr giptu. *Epitheta* há, svinn, alskír, blessuð, skínandi, góð, blíð, glöð, hrein, loflig, fjölglygg, mæt, lystilig, sannheilög, sannhróðig, þrifhróðig, englum hærfi.

Maritus maðr, verr, frí, greppr; faðmbyggvir. *m. primus* frumverr. *m. unius uxoris* einkvænt. *marito felix* versæli.

Mas karl.

Masculè drengila.

Massa (concreta, rotunda)

staup. *cf fartum, poculum, vas.*

Mater móðir, eiða, (egða). *eâdem matre genitus* sammæðra. *diversâ matre genitus* sundr-mæðr. *maternum genus* móðerni.

Materfamilias húsfú, hústrú, húsfreyja, húskona. *cf hera, uxor.*

Materia efni. *m. poëseos* yrkisefni. *m. colloquii v. sermonis* málsefni. *cf causa.*

Materies timbr.

Matrimonium gjaford. *cf uxor.*

Matrona frú. *cf domina.*

Matula hlandtrog.

Maturare skunda. *cf proferare.*

Mature ár, árla, árliga. snemma, snimma. *perquam m.* meginsnimma. *m. dictum* ársagt. *cf mane.*

Maturescens citò bráðgerr, bráðþrekinn.

Maturus röskr, þroskr, alvaxinn, alþroskinn, bráðgerr. *cf adultus, vegetus.*

Matutinus árligr. *hora matutina* dagsbrún. *stella matutina* morginstjarna.

Mauri v. Saraceni.

Maxilla jótr, kjálki, kinnkjálki. *maxillis corrosus* jótraðr. *cf rheda, traha.*

Maximus mestr, merstr, flestr. *maxime* tygjast.

Meatus rás. *m. auris* hlust. *cf cursus.*

Medela gaman, líkn. *cf amor, clementia,*

Mederi lækna, lyfja. *cf* *sanare*.

Medicamen læknisdómr.

Medicina atgjörð, lækning, lyf. *cf herba*.

Medicus græðari, græðir, læknir. *cf sanator*.

Medietas miðhæfi.

Medimnus mælir.

Mediocritas miðhæfi, miðlungur, mundágr.

Meditari hugsa. *meditabundus* hugsi.

Medius miðr. *medium* miðleggr. *cf intervallum*.

Medulla mergr.

Meiere miga.

Mel hunágr.

Melior betri. *meliozem reddere* betra. *melius* betr, skár.

Mellifluus hunágrfljóttandi.

Membrum limr. *membra extremitatum* boglimir, útlimir. *membrum virile* reðr, sverð; *den.* helliskripr, sverð hlauna, sverð hræra, hreðja kvistr, lautu faxi, sverð nýrna, borrbergis fótar, jötunn dyra burðar húss; (sköfnúngr dýneyjar). *membro virili exiguo* sverðlítill.

Memor minnigr.

Memorabilis minniligr, miðsamligr.

Memorare geta, tina. *memoratus* ofgetinn. *cf capere, legere*.

Memoria minni, minning. *res memoriae perpetuae* cymuni. *bona memoria praeditus* láng-

minnigr. *cf exemplum, similitudo, comparatio, poculum, potus, vinum, ultio, vindicta*.

Mendacium lygi, lygð, skrök, tál, lausúgr, ljúgrð. *m. populare* þjóðlygi. *cf dolus, fraus, vaniloquentia*.

Mendicatio húsgágr.

Mendicus brautíngi, ölmusa. *cf circulator, eleemosyna, stips*.

Mens geð, hugi, hugr, hyggja, önd, óðr. *mente captus* ráðlauss. *cf anima, animus, ingenium, ratio*.

Mensa hjóð, borð, skutill; *den. a poculo* sjávar naðr ölkarrar. *m. triclinaris, den. a poculo* bekr blíðskálar. *cf domus, aula, triclinium*.

Mensis mánaðr.

Mensura mál. *cf sermo*.

Mentionem facere þátta.

Mentiri ljúga, bella lygi. *cf fallere, frustrari*.

Mercari kaupa.

Mercator (sævaldi). *plur.* auðimenn, (auði-verkmenn); *den. exoptatores navium* beiðendr hliða hauðmens.

Mercatura kaupskapr. *mercaturam facere* mánga.

Merces gildi, verkkaup. *qui mercedem dat* gildir. *mercedis expers* verðlauss.

Merere árna.

Meretrix hóra, púta. *cf scortum*.

Merga *den.* sleyngupref Sleipnis verðar.

Merges bundin, skruf.
strues mergetum þref.

Meridianus sunnrænn, suð-
rænn.

Meridies sunnr, suðr. *a*
regione meridiana sunnan,
suðan. *in regione meridiana*
sunnar, sunnarla, sunnr, suðr.
meridiem versus sunnr, suðr.
meridiem spectans sunnanverðr.
meridiana regiones sunnlönd.
cf australis.

Meritum tilgjörð, tilgerð,
verðleiki, verðleikr. *meriti*
expers verðlauss. *cf de-*
lictum.

Meritus makligr, verðr. *cf*
dignus.

Merum mjöðr.

Merus mærr. *cf purus.*

Messis örð. *cf arvum,*
seges.

Meta hæfi, endiskeið. *m.*
lapidea varði. *m. plumbea*
blývarða. *cf modus.*

Metallum mál, málmr. *m.*
rubrum rauðmálmr.

Metere meita. *cf secare.*

Meticulosus smeykinn, tvistr,
óttagjarn, raglystr. *cf ignavus,*
timidus, tristis.

Metiri meta, mæla. *cf*
aestimare.

Metuere ægja, eygja, kvíða,
óast, sjást, ugga, yggja, vita
ótta. *metuens* kvíðinn. *me-*
tuendus ægiligr. *cf terrere,*
formidare, timere; dubitare,
videre; terribilis.

Metus hræzla, hræðsla,
hvikan, skelkr, uggr, bifstaup.

sinè metu ugglauß. *cf timor,*
trepidatio.

Meus minn.

Mica muli, (moli). *m.*
arenae sandkorn. *cf granum.*

Micare glóa, skrimta. *micans*
skírr. *cf fulgere.*

Michael Mikáll, Mikjáll.

Miles v. vir. milites ferð,
safn, herferð, herdrótt, liðmenn,
liðsmenn. *profectio militum*
herferð. *cf commilito, col-*
lectio, copiae, socius.

Militari specie vígligr.

Militia herskapr, víking

Milium (herba) hirsí.

Mille þúsund.

Milliare míla, röst.

Milvus (avis) gleða.

Minae hót, heit, heitan,
hætíng, ógnar orð. *cf pro-*
missum.

Minari heitast, hætta. *cf*
vocare.

Mingere míga.

Minimè minnst, minst,
hvergi, vilgi, allítt. *cf per-*
quam.

Minister árr, orr, aorr, avrr,
jarl, skálkr. *cf famulus,*
princeps.

Ministerium ið, orka. *m.*
sacrum þjónusta. *cf factum,*
famulatus, opus, officium.

Minitari ægja, øgja. *cf*
metuere, terrere.

Minor miinni.

Minuere minka, grenna,
græna, vana, venja, þreyta.
minui dvína, ræna, sjatna,
vanast, þverra. *qui minuit*

þreytir, þverrir, -vönuðr. *cf demere, tenuare, adtenuare, terere, deterere, evacuare, evanescere, absumere, cessere, decrescere, imminui, cibus.*

Minus firr, síðr, minnr.

Minutus lítill, smár. *cf parvus.*

Mirabilis dásamligr, undr-samligr. *cf admirabilis.*

Mirabiliter dála. *cf graviter, malè.*

Miraculum dýrðir *pl.*, furða, jarteign, jartein, hjartteign, kraptaverk, meginverk, tákn. *vi miraculosá praeditus* krapt-sæll. *cf gloria, indicium, documentum, signum, portentum.*

Mirari firna, undrast. *cf vitium.*

Mirè undrum, furðu, fyrna, kynjum. *cf valdè.*

Mirificus dásamligr. *cf admirabilis.*

Mirus kynligr, undarligr, undrligr. *res mira* kyn, undr, undrsjón, vá. *non mirum* undrlaust, válitt. *cf noxa, portentum.*

Miscere blanda, brugga, sukka, sulla. *cf commiscere, confundere.*

Miser aumr, aumligr, fagnað-arlauss, klökkr, kránger, örrikr, ósæll, úsæll, vesall, vesæll, volaðr, válaðr; *subst.* aumíngi, harkadrenger, harkamaðr, veslínger, (vesalínger), þirfínger. *cf dirus, imbecillis, infelix, tristis.*

Miserabilis amorligr, armligr.

Miserescere miskunna.

Misereri sampínast.

Miseria armæða, böl, eynd, helnauð, kaun, sút, vesöld, víl. *in miseriam natus* raungetinn. *cf aerumna, dolor, experimentum.*

Misericordia miskunn. *sinè misericordiá* miskunlauss. *cf clementia.*

Misericors huggóðr, misk-unsamr. *cf clemens.*

Missa messa, missa. *cf cantus.*

Missile skapt, skotbroðdr, slög *pl.* *cf manubrium, iaculum.*

Missor fleygir, ræsir, sendir, hneytir, slaungvir, slöngvir, (sleyngvir), hraðslaungvir, ofruni, -varpaðr, -varpnir, -þeytir. *cf incitator.*

Mistura bland, milska.

Mitigare hægja, lina, sljófa. *mitigari* skipnast. *cf lenire, hebetare, facilis.*

Mitis þýðr, -vægr. *m. in dictis* mjúkorðr. *cf mansuetus.*

Mitra mítra.

Mittere senda, skjóta, slaungva, slöngva, slyngja, varpa, verpa, kasta, ræsa, hrjóða, rjóða, fleygja, gera. *qui mittit v. missor. quae mittit* slöngva. *non missum* ósent. (*quod mittitur* skeyti).

Mixtura v. mistura.

Mjölner (*malleus Thoris*) Mjólnir, mölnir, bani Hróngnis, trjónu tröll.

Mnemosynon minjar.

Mobilis brigðr, brigðlundadr.
cf *dubius*, *fallax*, *incertus*,
inconstans, *mutabilis*, *varius*.

Mobilitas brigð. cf *per-*
fidia, *violatio*, *inimicitia*, *in-*
constantia.

Moderari stilla. cf *tem-*
perare, *dirigere*, *regere*, *de-*
cipere, *consolari*.

Moderatè hæft, hófsamliga,
stilliliga. cf *rectè*, *decenter*.

Moderatio tempran.

Moderator stillir, hilmir. cf
dux.

Moderatrix sjötul. cf *sedare*.

Moderatus hógsettr, mjúk-
látr, stiltr, kennir hófs. cf
modestus, *tranquillus*.

Modestè stilliliga.

Modestia svinna, lítilæti. cf
prudentia, *honestas*, *pudor*,
verecundia.

Modestus stiltr, auðmjúkr,
kurteisigr, lítilátr. cf *mode-*
ratus, *humilis*, *pulcher*, *ve-*
nustus.

Modgunna, *amnis Gjallae*
custos Móðguðr, man Gjallar.

Modiolus rotæ naf, nöf.

Modius mællir, sáld.

Modo áðan, af stundu. cf
hora.

Modus hátttr, hæfi, hóf,
mál, máti, mundáng, regla,
slag, lund. *m. carminis* lag,
hátttr. cf *ratio*, *status*, *dis-*
positio, *fnis*, *lex*, *numerus*,
meta, *scopus*, *res*, *societas*,
coniunctio, *consortium*, *decre-*

tum, *praeceptum*, *ictus*, *animus*,
sermo.

Moerere hnípa, sýta. *moe-*
rens harmtvistr, harmvesæll.
cf *angi*, *lugere*.

Moeror harmr, tregi, móð-
tregi, þrá, stríð. *moerore*
fessus sorgmóðr. cf *cura*.

Moestus hnípinn, nípinn,
hryggr, hrugggr, þrúnginn,
móðugr, möðugr, þunggeðr,
sorgafullr, sorgfullr. cf *tristis*.

Mola kvern, þögnhorfin. *m.*
aquaria ákvern. *m. Frodii*
Grotti, sjötull dólg. *m. lae-*
tabilis feginslúðr. cf *capsus*.

Molere mala, draga kvern,
draga steina. *actus molendi*
meldr. *satis molitum* fullmalit.
cf *circumagere*, *versare*;
farina.

Molestia ami, án, bögggr,
böggvi, slög, spennínggr, stríð,
stúra, mæðíng, munarstríð,
kvalræði, óþurft, harmljótan,
(leidstafir [pl.]). cf *calamitas*,
damnum, *difficultas*, *labor*,
afflictio, *certamen*, *ictus*,
facinus. *molestiam adferre*
ángra, ama, stríða. *mole-*
stiam adferens ángrsamr,
meinvinnandi.

Molestus ballr, eikinn,
erfðr, kránkr, stríðr, mein-
samr, (meingjarn), óþekkr,
hvímleíðr, geðstránger. *mole-*
stum reddere þýngja. cf *im-*
portunus, *noxius*, *difficilis*,
incommodus, *invisus*, *infestus*,
laboriosus, *aeger*, *acer*.

Moliri hnykkja. cf *executere*.

Mollescere (blotna). *qui haud faciliè mollescit* óblotgjarn.

Mollire mýkja, slétta, sljófa. *cf lenire, hebetare.*

Mollis argr, blautr, blauðr, dáðlauss, deigr, kvalráðr, linr, linnr, mjúkr, mjúkligr, mun-klökk, ragr, veykr, þýðr. *non m.* ómjúkr. *m. in dictis* mjúkorðr. *cf humidus, infirmus, timidus, effeminatus, lenis, comis.*

Mollities argskapr.

Molucrum möndull, möndultrè, skapttrè.

Momentum sinn, púnktr, brum, svipstund. *res magni momenti* megintíðindi *pl. magni momenti* meginligr. *cf motus, punctum, iter, vicis, novus.*

Monachus múnkr, búi klaustrs.

Monarchia einvald. *cf imperium.*

Monasterium klaustr.

Monere minna, vara, bjóða vörnuð. *cf commonefacere, recordari, meminisse.*

Monialis nunna.

Monile men, sigli. *cf torques.*

Monimentum minjar *pl.*

Monodon (*ceti sp.*) náhvalr.

Monomachus einheri, sigr-þjóð *coll.*

Mons hjarg, berg, fjall, fjálbr, fjálfr, setberg; *den.* álegg, fentönn, flóðrif, halland; bein sævar, men sævar, grund

gilja, gagnstígr gýgjar, vorru hjalt, höll gallopnis, hólmr hauks, skafi jarðar, listi steins. *montes* grjótbjörg, fjallgarðr *sing.*; *den.* bök hreins reinar. *mons altus* háfjall; *plur.* himinbjörg, himinfjöll. *m. sonorus* rymfjall. *m. glacialis* jökull. *m. ingens* meginfjall, reginfjall. *montes tenebrosi* niðarfjöll. *montes aprici* sól-björg. *mons nive tabescente* þáfjall. (*montis ruina* geirvör). *montibus adsuetus* fjallvandr. *a montibus oriundus* fjallrænn. *per montis declivia* forbergis. *cf montana, lapis, praerupta, jugum.*

Monstrare kenna, marka, sýna, vísa. *cf signare, ostendere, exhibere, praebere, cognoscere, convertere.*

Monstratio forsögn, -vísan. *m. viae* leiðarvísan, leiðsögn, vegstýri. *cf institutio.*

Monstrosus ferligr, ámátligr. *cf immanis.*

Monstrum bákn, flagd, forynja, skrípi, úlfr, ókynjan, höfuðskrípi. *m. noxium* meinvætti, óvætt. *m. phocinum* selskrípi. *cf lopus.*

Montana barð, borð, heiðr; *den.* nafjörð, úlfði, rein hreins, hallvöllr, jörð fjarðeplis, stöð glamma, mór endils, heimr sals dreyra, tröð glamma ferðar. *cf saltus.*

Monticola bergbúi, fjallbúi, grjóttöld *coll.* *cf gigas.*

Monticulus fell.

Monumentum minjar *pl. monumenta mortuorum* bautarsteinar. *monumentum laudis* lofköstr. *cf cumulus.*

Mora bið, (beið), bit, dvöl, frest, sein, seinkun. *morae pertaesus* hímleiða. *cf mansio, tarditas.*

Morari dvala, dvelja. *cf tardare.*

Morator tefill.

Moratus *benè* siðnæmr, hottnæfr. *m. malè* siðlauss. *m. pessimè* siðvestr.

Morbus sótt, tregi. *m. acutus* bitsótt. *m. letalis* fjörsótt, helnaud, helverkr. *morbo mortuus* sótt dauðr. *sinè morbo* sútlaust.

Mordere bíta, gnaga, tanna. *qui mordet* -biti, -bíttr, hundbíttr. *cf rodere, depascere.*

Mori deyja, þeya, þeyja, andast, látast, svelta, falla, sæfast, sofa; taka dauða, taka dauða á sik, týna æfi, týna aldri, ljúka aldri, leggja aldr, verða dauðr, verða allr, fara í ljós annat, gánga til heljar, gánga fram, líða hédan, verða nár, verða at nám, láta önd, týna önd, selja fjör, selja líf við dauða, hverfa af lífi, leggja líf í náreið, falla á helpalla, hafa dóm norna, újóta dóms norna, sinna með úlfs lífru. *moriturus* feigr, hraðfeigr, fjörneppr. *morituri speciem praebens* feigligr. *cf interire, perire, cadere, esurire, ire,*

vertere, ponere, sumere, dormire.

Morigerus hlýðinn. *cf auscultare.*

Mors bani, dauði, dauðr, dráp, endi, endir, feigð, hel, mjötuðr, aldrán, aldrlag, aldrlok, aldrslit, aldrspell, aldrstríð, aldrtjón, aldrtregi, fjöllami, fjörbann, fjörgrand, fjörgavll, fjörlag, fjörlát, fjörlöstr, fjörlöt, fjörlausn, fjörnám, fjörrán, fjörspell, fjörtál, fjörtjón, fjörvan, forspell, lífgalli, lífsgrand, lífspell, lífspjöll *pl.*, líftjón, morðför; rán lífs, grand lífs, afstígr lífs, rýrð aldrs, örþveiti aldrs; *den.* epli Heljar, nípt Nara, dómr uorna. *morti properae obnoxius* feigr, alfeigr, skammærr. *mortis adpetens* helfúss. (*morti addictus* heljarmaðr) *morte dignus* skapdauði. *cf fatum, caedes, exitium, pernicies.*

Mortalis feigr.

Mortuus dauðr, andaðr, genginn, líðinn, soltinn, -dáinn helgenginn, framgenginn, feigr, oflátinn, aldrlaus, andaryani, andvanr, örendr, örvendr, eyrendr, fjörlaus, fjörnuminn, fjörvanr, lífsvanr, ólífðr, andar sparr *morbo m.* sótt dauðr, verkbitinn; kördauða. *in stramine m.* strá dauða. *domi m.* bekkdauðr. *non m.* ódáinn.

Mos kynni, lát, plag, siðr, siðferð, hættir *pl.*, vandí, venja, *m. malus* ósiðr, óvenja. *moribus elegans* háttaprúðr,

háttprúðr, háttnáfr. *morum custos* síðgætir. *morum reformator* síðreynir. *bonos mores promovens* síðskjótr. *cf modus, consuetudo, character.*

Motacilla (avis) ertla.

Motus lif, bragð, burðr, ferð, gánger, hreifing, hreyfing, hreifingr, læti, sinn, reiðing, sveimun, svipr, svipun, svipon, veifan; ridusótt. *cf versatio, iter, impetus, jactatio, agmen, sonus, strepitus, fremitus; febris.*

Movere bregða, brigða, bræða, dýja, færa, hreifa, reifa, hræfa, hræyfa, hræra, hrora, hrista, hrysta, reida, svipa, svipta. vekja, víkja, aka, þoka. *m. animum* reita. *m. se* fara. *m. se lentè* eigra, skreidast. *m. se imbecilli gressu* kránga. *moveri* bifast, hvarfa, kvika. *qui movet* aki, hrærir, rærir, hristir, hrystir, reifir, þægir. *cf accelerare, flectere, vibrare, quassare, quatere, concutere, ferre, versare, excitare, incitare, tollere, recitare, laetare, delectare, cibare, praeda.*

Mox brátt, hvatz, ört, senn, seðr, brálliga, af mæli, af stundu. *cf celeriter, statim, brevi, simul, hora.*

Mucro oddr, hoddr, blóðrefill, blóðvaka.

Mucus digull.

Mugire grenja. *cf fremere, strepere.*

Mulcere verbis gala, gæla. *cf canere.*

Mulgere mjólka, mólka.

Mulier v. femina.

Mulieritas kvenska.

Mulierositas kvennsemi, vífni.

Mulsum mjöðr, möðr, hunágs öldur, hunágs bára. *m. poeticum v. poësis. mulsi cupidus* mjöðgjarn. *cf cerevisia.*

Multa gjald. *m. pro caede* nefgjöld *pl. cf poena.*

Multiceps fjölhöfðaðr.

Multiloquium slafr. *cf garulitas.*

Multiloquus málugr. *cf loquax.*

Multiplex margfaldr.

Multiscius fjölkænn, margspakr, margvittr, margs vitandi.

Multitudo bálkr, fjöld, fjöldi, flaumr, flokk, glaumr, gnótt, herr, hópr, kólga, mengi, múgi, sút, þraung, þröng, fjölmenni, fólkdrótt, herfjöld, mannfjöld, seggfjöld, somnuðr. *magna m.* meginfjöldi, ótal. *m. avium* gjör. *cf caterva, copia, coetus, populus, turba, sonus, nubes, unda.*

Multus margr, yfrinn, yrinn, ærinn, orinn, þykksettr, ófár, úfár. *cf copiosus, paucus.*

Mulus múll.

Mundus (adi.) hreinn, hreinláttr. *cf integer, purus.*

Mundus heimr, heimi, heimsbygð, veröld, ljóðheimar *pl.*, dvalarheimr, alsetr vera. *m. terribilis* ægisheimr. *m.*

- splendidus* glaðsheimr. *m.*
mortuorum násheimr. *m.*
lucidus Múspell, Múspellz
 heimr. *mundi extremitas* heims-
 endi. *mundum complectens*
 heimspennir. *cf domicilium,*
regio, terra, tractus, habita-
culum, atmosphaera, aër, vita,
Islandia.
- Munificentia* gjafi, gjöfli,
 raun, heiðsæi, fëmildi, aura
 veizla. *sella munificentiae* gjaf-
 stóll. *cf largitas, liberalitas,*
excellentia.
- Munificus* gjafall, gjöfull,
 mildr, fëmildir, gjafmildr, gjöf-
 rífr, heiðmildr, heiðsærr, mild-
 geðr, rausnsamr, seimörr,
 stórlátr, úsínkall, grimmr
 haugum, grimmr gulli, grimmr
 audi, grimmr vellum, grimmr
 móins akra. *cf largus, liberalis.*
- Munimentum* vígi, virki.
m. ligneum borðvegr. *m.*
lapideum byrgi. *m. virgeum*
 skyldivöndr. *cf arx.*
- Munire v. circumdare. m.*
clipeis skilda. *qui clipeis*
munit skildir, skyldir. *mu-*
nitus barðaðr. *m. stimulis*
 bryddr.
- Munus* fórn, gjöf, lán, múta,
 stètr, -nautr. *m. praestan-*
tissimum einkagjöf. *m. am-*
plum stórgjöf. *m. pueris datum*
in primae dentitionis moni-
mentum tannfè. *muneris par-*
ticeps gjafrótuðr. *cf donum,*
largitio, commissum, sacri-
ficium.
- Murmur* maglun. *cf querela.*
Murmurare gnauda. *qui*
murmurat suðr. *cf stridere,*
manare.
- Murmuratio* maglun, sangvan.
cf fremitus.
- Murus* garðr, múr, (armr).
cf agger.
- Mus den.* viðbjörn veggja.
Musca fluga, mý *coll.*
Muscus mosi.
Musculus vöðvi. *m. vivus*
 kykvi. *cf caro.*
- Mustum hordei decoctum*
 virtr.
- Mutabilis* brigðr, hvarbrigðr.
cf instabilis, mobilis.
- Mutare* bregða, breyta,
 skipta, víxla. *mutari in a-d*
 verða at e-u. *cf commutare,*
permutare, dividere, partiri,
fieri, distribuere, ire, gerere.
- Mutatio* skipt, snúðr, sveipr.
cf commutatio, conversio,
lucrum, emolumentum, gravi-
ditas, venter.
- Mutilare* hamla, lima, meiða,
 limleysta. *cf laedere, trun-*
care.
- Mutus* dumbur, síþögull;
 stúmi *subst. cf lacere.*
- Mutuum* lán.
- Myrica (arbor)* pors, pass.
- Mystax* grön, kampr, kanpr.
mystace promisso gransíðr. *cf*
labium.
- Mysterium* leyndardómur.

N.

Naevus galli, lýti. *cf*
labes, vitium.

Nam þviat.

Nancisci bíða, geta, hljóta, merkja (sér), ná, öðlast, sæta, þiggja. *cf adipisci, consequi, capere, potiri, sortiri, cogi, tenere, signare, posse, accipere, obtinere, licere.*

Nanus álfr, dvergr; *den.* bergsaxar *pl.*, fyrðar fjarðleggjar *pl.* hilmir hólmleggjar, leiptr jarðar, niðr durnis, burr billings, salvörðuðr niðja durnis. *Nanorum nomina* ái, álfr 1. 2), alþjófr, án, anarr 26), andvari 3), andþvari, aurekr, aurvánger, aurvángi, aurvargr, austri, bafurr, bavörr, berlingr, bifurr, bivorr, bíldr 4), billingr, bláinn 5), blindviðr, bömburr, bömbörr, brúni 4), buri, burinn, búinn, bumburr, dagfinnr, dáinn 6), dellingr 27), dólgr 7), dólgrasir, dólgrþvari, dori, ðuri, ðurinn, ðurnir 5), ðraupur 8), ðúfr, ðulinn, ðurgr, ðvalinn 6), eggmóinn, æi, eikinskjaldi, eitri, fáinn, falr, farli, fárr, filli, finnr, fiðr, fjalar 5. 10), fjölsviðr, fornbogi, forve, frárr, frægr, frosti, fullánger, fundinn, furi, galarr 5), gandálfr, ginnarr 4. 11. 12), glói, glóinn, gullmæfill, göllmevill, grerr, grímr 1. 4. 13, 14), gustr 15), hagstari, hanarr, hannarr, hannerr,

hár 4. 16), hárr 4), haugspori, hænþúi, hepti, heptiflil, heri 17), hildingr 28). hlávánger, hleðjólf, hljóðólf, högstari, hornþori, hörr, hugstari, íngi, íri, ívaldi, jaki, jari, kili, litr 1. 5. 18. 19), ljómi 20. 21), lofarr, lóinn, lóni, miðviðr, mjöklitauðr, mjöðvitnir, móinn 13. 16), motsognir, möðsognir, miðvitnir, muninn 22), mögþrasir), nabbi, náinn 13), nali, nár, nefi, nefr, níþingr, niðhögger 13. 21), niði 5), niðjúnger, niðottr, norðri, nori, nýfenger, nýi, nýr, nýráðr, óinn, ölni, onarr 26), önn, ori 2. 13), reginn 1), ráðsviðr, rekk, sindri, síarr, sjárr, skafid, skaver, skirvir, suðri, sviarr, sviorr, tiggvi 28), tigr, tirgr, tjúgr, toki, vali, vari 22), varr, vegdrasill, veggr, veigr, vestri, vigr 16. 23), villi 22), vindálfr, virfir, virvir, vitr, vivir, viðr 4. 24), viðurr 4), ýugvi, þekkr, þjóðreyrir, þjóðrærir, þorinn, þráinn, þrárr, þrasir 5), þróinn, þrórr 4. 25), þulinu. 1. *bos.* 2. *genius.* 3. *piscis.* 4. *Odin.* 5. *gigas.* 6. *cervus.* 7. *hostis.* 8. *annulus.* 9. *venenum.* 10. *gallus.* 11. *aquila.* 12. *accipiter.* 13. *serpens.* 14. *caper.* 15. *ventus.* 16. *equus.* 17. *ardea.* 18. *color.* 19. *salmo.* 20. *splendor.* 21. *gladius.* 22. *corvus.* 23. *hasta.* 24. *arbor.*

25. *Thor*. 26. *pater Telluris*.

27. *pater diei*. 28. *rex*.

Epith. hagr, viss, dagskjarr.

Naris nös.

Narrare inna, segja. *cf*
dicere, loqui.

Narratio saga, sögn, historia. *n. scripta* bók. *cf*
historia, relatio, expositio, indicium, sermo, mandatum, agmen.

Nasci alast, koma und gnappstól sóla. *natus* alinn, borinn. *natus honesto loco* áttgóðr, ættgóðr, áttumgóðr, ættumgóðr, áttgöfugr, ættgöfugr, áttstórr, burðugr, kynfrægr, kynfriðr, ósmáborinn, velborinn. *servá natus* þýborinn. *diverso genere natus* sundrborinn. *natú maior* ellri. *natú minor* æri, eri, ori, øri. *natú maximus* ellztr. *non natus* óborinn. *cf*
gignere.

Nasus nef; *den.* dígulhús, höfuðgnýpa, miðstallr brúna. *naso longo* neflángr. *naso pallido* neffölr.

Natales eðli. *natalibus beatus* sælborinn.

Natare fljóta, svima, svimma, kosta sunds. *fortiter natans*, ramsyndr.

Natatio sund.

Nates hlaun, rass, stjöll. *latis natibus* stjölbreiðr. *cf*
abdomen, inguen.

Natio fólk.

Natura aðal, æði, vattr, vettr, vætrtr. *n. rerum* náttúra. *n.*

humana manndómr. *cf*
animus, proprietas, numen.

Navale hróf, naust. *cf*
casa.

Navicula báttr, ferja.

Navigare sigla; brjóta hrönn, brjóta víði, brjóta unnheim *etc.*, rista hvalfrón, ríða kjöl, knía kjölslóðir, kljúfa lyndar völl Egils öndrum, skera leið, ríða ránheim, renna sjá kili, renna straum kili, rista straum kili, rista haf, rista hvalfrón, rista sjá, rista rastir stýri, rista þángs láð, sunða mörum, rista foldar hring börðum, skeina þángs þjalma, skera salt húfi, skera bylgjur stýri, skera sund súðum, skera leið reggi, skera eysund, skjóta eygarð barði, sporna ver, sníða lunda völl, troða túnvöll reyðar, aka hlunnvögnum, aka beiti. *prosperè navigans* farsæll. *cum dolore et molestiá pernavigatus* ángrbeittr.

Navigatio sæför. *n. prospera* farsauð.

Navigator *den.* kjölrennir, lúngbeitandi, raðálfr, reggbúss, viggjálfr; *pl.* beitinárúngar, svarðmerlíngar; árr fleývángs, brjótr hranna, móði unnfloðs, örriði myrkmarkar, sannrennir sunds, sannrennir sunds; hernirðir fleystéttar *pl.*; sækir sjófar leika, þreyngvir humra brautar. *cf* *nautae, vir* VI.

Navis skip, askr 1. 2. 9. 21), bakki, barð, barði, beit beiti, bekk 20), borð 15), eik 1.

eikja, far 18. 19), flaut, flaustr, fley, freki 10. 11), fura 1), galeið, gnoð, hemlir, helmir, hömlúngr, hreinn 3), hríngur 2. 4. 9. 22), karfi 5). kati, keipull, kepull, ketla, kotla, kjatla, kōtla, kjoll, kjöll, kjölr 13), knörr, knarri, knúi, kona, (kæna), kuggr, leifnir 4), lið, lúng, (lúðr), nökkvi, nekkvi, nökkvir, nór, ör 14), regg, reið 8), röst 16. 17), röð 24), skálpr 23), skeið, skalda, skjöldr 12), skokkr 14), skukkr, skúta, snekkja, stafn, súð, ugla 6), vigg 7), viggr, viðr 1), þekkr, þekr; (*draco*) dreki, fáfnir, oflinnr, naðr, ræsinaðr, rausnar naðr, elliði; drómundur; eikikjöll, eikikrákr, farkostr, farskostr, fartíðr, fleyskip, hafskip, sæskip. *Denominaciones. A. uná voce compositá.* I. *animal.* 1. *in genere* a) *maris* brimdyr, gjálfrdyr, lagdyr, lögdýr, unudýr. b) *phalangae* hlunddyr. c) *rostri* gindýr. d) *scalmi* hádyr. 2. *iumentum* a) *maris* hafvigg, hafviggr, sundvigg, unnvigg, *pl.* hafrökn, sundrökn. b) *phalangae* hlunnvigg. c) *veli* seglvigg. d) *prorae* stafnvigg, hlýrvigg, *pl.* barðrökn, barðrögn. e) *tabulae* borðvigg, súðvigg, *pl.* borðrökn, borðrögn. 3. *equus* a) *maris* gjálfrmarr, vágmar, haffaxi, sundfaxi, hrannblakkr, marblakkr, unnbakkr, lögfákr, verfákr, hafsleipnir, lögsóti; *coll.* hafstóð, gjálfrstóð. b)

venti byrhestr, elmarr; *coll.* byrstóð, burstóð. c) *phalangae* hlunnfákr, hlunngoti, hlunnjór. d) *veli* seglmarr. e) *scalmi* háisleipnir. f) *tabulae* borðhestr, borðmarr, borðhólkvir, súðmarr, þilblakkr. g) *prorae* barðjór. h) *antennae* ráfákr. i) *funium* strengmarr, stagstjórnmar. k) *remi* hlymgoti. l) blikblakkr. 4) *bos* a) *prorae* stafnkvígr. b) *phalangae* hlunnvísundur. c) *tabulae* súðfreyr. 5. *fera* a) *in genere* α) *maris* sundvargr. β) *venti* byrvargr. b) *canis* α) *veli* seglhundur. β) *funium* rifhyndr. γ) *plutei* veggundur. c) *lupus phalangae* hlunnvitnir. 6. *cervus* a) *maris* hafhreinn, sundreinn. b) *venti* byrhreinn, byrreinn. c) *apicis mali* húnhreinn. d) *veli* skautreinn. e) *prorae* stálhreinn. f) *funium* strengreinn, rifhind. g) *plutei* varðelgr. h) *tiliae* lindihjörtr. 7. *sus, porcus maris* unnsvín, brimsvín, brimgöltr. 8. *ursus* a) *veli* skautbjörn. b) *phalangae* hlynbjörn. 9. *accipiter* a) *maris* hrannvalr. b) *prorae* stafnvalr. c) *tabulae* borðvalr. d) *trabium* þramvalr. 10. *corvus* a) *venti* byrhrafn. b) *prorae* stálhrafn. 11. *larus pelagi* fjarðmývill. 12. *procellaria* vágfylvíngur. 13. *serpens pelagi* fjarðlinni. II. *lignum* 1. *in genere* a) *maris* sætrè, sjámeiðr. b) *tabulae* borðviðr. 2. *xylosolea* a)

maris hafskíð, sæskíð, lögskíð, logskíð, unnskið, brimskíð, varrskíð. b) *venti* byrskíð. 3. *tabula* a) *maris* flæðubrík. b) *veli* (vel *puppis*) skautborð (skutborð). 4. *radix maris* vâgrót. 5. *clava sentinae* (vel *undae*) austkylfa (auðkylfa). 6. *scamnum maris* hafbekkr. 7. *strues lignea* viðbálkr. III. *rheda*, *currus* a) *maris* hafreið, lögreið. b) *phalangae* hlunnvagn. c) *prorae* stafnreið. IV. árákló, askvitull, barðkaldr, fjarðrefill, flotbrúsi, hêlugbarði, hrínghorni, hylbauti, marvaði, móðfróí, móðróí, móðþróí, naglfar, naglfari, rángbarmr, sessrúmnir, sessrýmí. B. *duobus verbis*. I. *animal* 1. *in genere* a) *maris* dýr græðis, dýr sunds, dýr unna, bládýr báru, hádýr hranna, láðdýr Leifa. b) *fluvii* dýr strandar, æsidýr fljóts. c) *venti* dýr veðrs. d) *mali* dýr vandar, glæsidýr lauks. e) *apicis mali* hógdýr húna. f) *phalangae* dýr hlunns. g) *trabium* ramdýr þrama. h) *piratae* dýr Atals, dýr Leifa, dýr þvinnils. 2. *iumentum* a) *maris* rökn rasta *pl.*, eykr unnar, eykr öldu, vigg unnar, vigg öldu, vigg sunds, vigg vasta, vigg våga, vigg eybaugs, riðvigg gnapsalar, foldvigg Revils. b) *venti* vigg byrjar. c) *carinae* rökn kjalar *pl.* d) *tabularum* vigg súða, eykr aurborðs. e) *prorae* vigg brands. f) *trabis*

marginalis vigg barmr. g) *interscalmii* vigg hömlu. h) *plutei* vigg vígs. i) *navalis* vigg uppsátrr. k) *piratae* vigg Vinnils, vigg Þunnils, eykr Ekkils, eykr Endils. 3. *equus* a) *maris* hestr hafs, hestr ægis, hestr græðis, hestr hafnar, hestr unnar, hestr rasta, hestr svanfjalla, hestr hvaljarðar, fákr báru, fákr víka, jór ægis, jór ísheims, jór reggstreindar, blakkr vågs, blakkr voga, blakkr brims, blakkr borðvallar, marr ægis, marr sunda, marr fullar, marr vera, marr álvángs, dynmarr leiðar, dokkmarr víka, drasill hranna, drasill sunda, fagrdrasill launstíga, fagrdrasill lögstíga, sóti sævar, sóti svanbekks, faxi sæfar, lúngr varar, sker sunda, skær blámærar, skær borðmærar, skær jálmærar, gyllir unnar, málfteti varra, sleipnir sjágnípu, skævaðr geima, slóðgoti sæðings, fyl öldu, kaplar brims *pl.* b) *fluvii* vakr mörnar. c) *venti* hestr veðrs, blakkr byrjar, drösull byrjar, sóti byrjar, skær veðrs. d) *mali* hestr lauks, blakkr vandar, fákr vandar, drasill vandar. e) *apicis mali* hestr húns. f) *phalangae* hestr hlunns, hleypiblakkr hlunns. g) *destinae* blakkr skorðu, marr skorðu, drasill skorðu, sker skorðu. h) *transtri* marr þóptu. i) *funium* jór strengjar, hestr hefils, blakkr

samknúta. k) *prorae, tabulae* marr barða, sóti barðs, sker barða, goti borðs, goti sólborðs, laupmarr borða, goti hrefnis, goti hlýrs, fagrgoti hlýrs, sker branda, skevaðr branda, dyn-blakkr stáls, fákr húfs. l) *scalmorum* hnigfákr háfa. m) *tentoriorum* drasill tjalda, háisleipnir tjalda. n) *remorum* blakkr ára, hermarr ára. o) *aplustrium* marr tings. p) *navalium* blakkr nausta. q) *litoris* blakkr bakka. r) *piratae* hestr Ekkils, hestr Gestils, hestr Refils, jór Glamma, marr Ata, marr Mæfils, marr Reifnis, fákr Haka, hnigfákr Haka, kunnfákr Rakna, blakkr Haka, blakkr Heita, blakkr Ekkils, útiblakkr Ekkils, ýtiblakkr Ekkils, glaðr Geitis, glaðr Gylva, vakr Ræfils, manr Glamma, sóti Glamma, sóti Gamla; *collect.* stóð Gjúka, stóð Róða, stóð Rökkva. 4. *bos* a) *maris* hliðr hauðmens, háskrauti bryns, vísundr móstalls. b) *phalangae* hliðr hlunns. c) *transtri* freyr þóptu. d) *funis* stjór vīðjar. 5. *fera* (*leo, lupus, canis, felis*) a) *maris* vargr hafs, fress varar, flakkr háru, ljón lagar, ljón háru. b) *fluvii* vargr niðar. c) *tabularum* garmr borða. d) *funis* vitnir snæris. 6. *cervus* (*alces, tarandus*) a) *maris* elgr hranna, elgr unnar, elgr græðis, elgr vágss, elgr fens, elgr fjarðar, hreinn auðar,

hreinn unnar, hreinn hlýrváangs, hreinn húnferils. b) *venti* elgr æðiveðrs. c) *prorae, tabularum* hjörtr stínga, elgr stafna, elgr branda, elgr egghúfs, hreinn hófs. d) *tecti* (*puppis*) hjörtr vengis. e) *funium* hjörtr strínga. f) *circulorum* hjörtr rakka. g) *phalangae* hreinn hlunns. h) *remorum* elgr ára. i) *piratae* elgr Hundings, hreinn Gylfa, hreinn Sveiða, reinn Róða. 7. *porcus piratae* göltr Ála. 8. *ursus* a) *maris* björn flóðs, björn rasta, húnng lagar, húnng Limafjarðar, vetrliði rasta. b) *funium* björn festa, hlæbarðr hánga. c) *destinae* bersi skorðu. 9. *elephantus undae* fill öldu. 10. *aries maris* hrútr húms. 11. *lutra* a) *maris* otr hafs, otr útlegs. b) *amnīs* otr vānar. c) *malī* otr siglu. 12. *asinus maris* asni ægis. 13. *accipiter* a) *maris* valr geima, valr víðis, valr víka, valr svalheims, kennivalr sandhimins, haukr máferils. b) *amnīs* valr vimrar, valr strandar. c) *venti* valr byrjar, eigliir æðiveðrs. d) *prorae* valr stínga. e) *lateris* (*navīs*) skrautvalr skokks. f) *statuminum* (*navīs*) valr krapta. 14. *corvus* a) *maris* hrafn sefar, hrafn hranna, hrafn varar, hrafn áls. b) *scalmorum* rafn háfa. c) *stationis* (*navālīs*) hrafn stöðvar. d) *piratae* hrafn Atals, hrafn Heita. 15. *cygnus piratae* svann

Gautreks, álfst Gestils. 16. *larus* a) *amnís* már mörnar. b) *piratae* már Mæfils, már Mörnís. 17. *serpens maris* naðr sjávar. II. *lignum*. 1. *in genere* a) *maris* viðr voru, viðr hafgjálfrs, viðr hágjálfrs, meiðr unnar, hlunr sæfar, hlynr flæðar, hlynr rasta. b) *venti* þrafni byrjar. c) *inter-scalmii* hömlu þrumla. 2. *tilia maris* lind lagar. 3. *xylosolea* a) *maris* skíð sævar, skíð lagar, skíð flóðs, skíð fyllar, skíð svanvángs, andri varar, eyndr húms, öndr anness, andri anness, andr eybaugs, andr svanvángs, færiöndr frónbands. b) *venti* skíð veðrs, skíð hriðar. c) *malí* öndr vandar. d) *prorae* skíð stafna, bláskíð barða. e) *phalangae* skíð hlunna, hleypi-skíð hlunns. f) *destinarum* skíð skorða. g) *piratae* skíð Geittis, skíð Byrvils, skíð Gylfa, skíð Randvers, skíð Ata, skíð Meita, skíð Rökkva, remmiskíð Randvers, ítrskíð Endils, andri Endils, andr Egils, andri Egils, andr Ata, öndr Ata, andr Eyness. 4. *tabula* a) *maris* brík flæðar, borð hrannar, grind gjálfrs. b) *piratae* mjúkhurð Meita. 5. *ratis maris* floti otrheims. 6. *scamnum undae* stallr báru. 7. *qualus prorae* lár stafna. III *lectus gubernaculi* bingr stjórnar. IV. *currus, rheda* a) *maris* vagn víka, veltireyð víðiss. b)

carinae vagn kjalar. c) *phalangae* vagn hlunns, reið hlunna, hafreið hlunns. d) *piratae* reið Ræs. V. *res Ulli utilis* þörf öndrjálks. VI. barði borðs. C. *tribus verbis* 1. *animal*. 1. *iumentum maris* vigg svana heðjar, vigg Meita vallar, vigg Sveiða vángs, harðvigg umbandz landa. 2. *equus* a) *maris* hestr humra leiðar, hestr máfa rastar, jór landa bands, blakkr svana strindar, blakkr vengis dreyra, blakkr borðs brautar, glaumr Gylfa rastar, glaðr Gylva grundar, riðmarr Róða rastar. b) *veli* blakkr byrjar skikkju. 3. *cervus maris* hreinn Rökkva reinar, reiðar hjörtr hólmlinda. 4. *lupus maris* vitnir valfalls jötna, vitnir valfalls úrjötna. 5. *corvus* a) *maris* hrafn flets stafns, ramn þjóðtraðar Glamma. b) *venti* hrafn regna hræra. II. *lignum*. 1. *arbor* a) *maris* viðr sendu myrkdanar. b) *venti* meiðr markar grands. 2. *xylosolea maris* skíð skerja foldar, skíð Hernar hríngs. D. *quatuor verbis* 1. *equus maris* fákr fannar Ata mars. 2. *cervus maris* hreinn gló-jardar Gylfa skíðs. *navis bellica in sp.* herskip, láng-skip; *den. xylosolea pugnae* herskíð hriða. *n. ingens* stórskip. *n. insignis* lofskeið, *n. oneraria* byrðingr. *n. ridicula* hlægiskip (*cf* hlátrelliði, *pectus*). *navi adfixus* liðfastr.

Epitheta navis blakkr, blár, bleikr, dýrr, fljótr, geystur, glæstr, glaðr, haltr, heldr, hæltr, hvelðr, hveltr, neglðr, ríkr, snefugr, bráðr, gyltr, steindr, sterkr, stökkr, svalr, dökkr, svartr, tjaldaðr, vegligr, þritugr, allþakkligr, bármfagr, fagr, blásvartr, myrkblár, borðmikill, borðróinn, breiðhúfaðr, brynjaðr, farsæll, farligr, fagrbúinn, fagrstrykkvinn, flóðbundinn, gjálfrtamiðr, gullmunnnaðr, hábrynjaðr, hábyrðaðr, hamvatr, harðbrynjaðr, heppinn, herbygðr, herkunnr, hlunntamiðr, hlyntamr, hlýrbítr, hlýrbjartr, hlýrbyrðr, húllánger, ítrfermðr, kolsvartr, lánghöfðaðr, ram-syndr, síbyrðr, sjáluðr, skarfagr, skautfagr, skautvanr, skrautbúinn, skjaldbúinn, skúrörðigr, stafnblóðigr, súdlánger, sverðlánger, tranfeldr, úrdrifinn, úngr, vágpeystur, vágþrýstr, vandlánger, veðrlostinn, veðrtamr, fagrdrifinn steini, sveita stokkinn, hrími sollinn, róngum studdr, unnar tamr. *Partes et adparatus navis* 1. *funes* strengur, strínger, svörðr, við, snæri, stag, kló, tog, lína, rifl, hefill, drengir, sviptíngur, sviptínger, samknútar, skautreip, mjótýgill, aktaumar, kalreip, kjalreip, hógglína, dragreip, höfuðbendur, stæðínger, stöðíngar, stæðíngar. *latus* bógr, húfr, síða, borð; *l. ab utraque parte prorae* sax; *l. a vento aversum* hlæborð, hlæbarð. (skokkr).

costa raung, röng; *cuneus costarum* keili. *prora* brandr, stál, stol, barð, stafn, framstafn, stefni, stemni, stínger, háls, hálstemni, taung tíngla. *pars prorae* a) *anterior* brjóst, hlýr; b) *exterior* kinnúnger. *pertica prorae* brandr, stíngi, stínger, sverð, hlemmisverð stáls. *puppis* skutr, stafn, lyptíngur, bínger stjórnar; *tectum puppis* vengi; *tentorium puppis* stafntjald. *carina* kjölr, barð; *v. c.*; *carinae extremitas* hæll, kjalarhæll; *summa pars carinae* kylfa. *clavus* farnagli, stagnagli; *clavorum compactio* saumfór. *tabularum compactio* súð. *tabulatum* skór. *ansae* eyru. *rostrum* skoltr, skolþr. *index venti* veðrviti. *ornatus* tíngli; ennítíngli, ennispænir. *strues mercium* búlki, búnki. *praefectura*, *tribus navalis* skipreiða. *ora navis* barmr, þrómr. *partes varii generis* kerlíngur, belti, bygði, byrði, flaug, flaugarskegg, biti, húnn, húnþora, húnskript, húnspænir, kjölsýgja, kjölsýja, klofar, klovar, knè, lángrnefjor, legg-stólpar, lekstólpar, lokstólpar, lækstólpar (sikulgjörð, svikulgjörð) 1. *arbor*. 2. *equus*. 3. *cervus*. 4. *serpens*. 5. *piscis*. 6. *bubo*. 7. *jumentum*. 8. *rheda*. 9. *gladius*. 10. *lupus*. 11. *ignis*. 12. *clipeus*. 13. *carina*. 14. *cista*. 15. *tabula*. 16. *terra*. 17. *mare*. 18. *iter*. 19. *vectura*.

20. *scamnum*. 21. *vas*. 22. *circulus*. 23. *vagina*. 24. *ora*. (vide *antenna*, *asser*, *destina*, *gubernaculum*, *inter-scalmium*, *malus*, *phalanga*, *pluteus*, *rostrum*, *scalmus*, *sentina*, *strophus*, *tabula*, *tabulatum*, *tigillum*, *remus*, *velum*, *transtrum*.)

Nautae skipmenn, skipsókn coll.

Nauticum utensile sæfáng.

Ne vetr.

Nebula myrkr, þoka. cf *caligo*, *tenebrae*.

Nebulo fantr, vomr, vðmr, væmr. cf *homuncio*, *ignavus*, *imbellis*.

Necare glata, hlada, kvelja. *necatus vulnere* bensæfðr. *necatus gladio* hjörklofínn. cf *perdere*, *cruciare*, *cumulare*.

Necessario skuldliga, skyldliga.

Necessarius mögr, niðr, sefi, spjalli, spjallandi, nauðmaðr, skyldr (*adi.*) cf *cognatus*.

Necesse esse mega. cf *posse*.

Necessitas nauðsyn, nöðsyn, nauzun, nauð, nauðr, ofnauð, þurft. *summa n.* meginþörf. *sinè necessitate* þarflaust. cf *adfectio*, *vexatio*, *vis*, *dolor*, *contumelia*, *calamitas*, *malum*, *vincula*.

Necessitudo hleti, hlæti, hleyti, hljóti, (*sif.*) *vir arctá necessitudine iunctus alicui*

nauðleytamadr. cf *adfnitas*, *cognatio*.

Nectere binda, bregða, kneyta, knýta, ríða. cf *ligare*.

Nefarius niðíngligr, niðuglegr.

Nefas lýti, ósköp. cf *crimen*, *scelus*, *vitium*, *fatum*.

Negare neita, níta, synja. *n. aliquid in aliquo* frýja. *qui negat* neittari. cf *impedire*, *infitiari*, *prohibere*.

Negatio syn. cf *denegatio*. *causa*.

Negligens gálauss.

Negotium án, erendi, örendi, örindi, ið, iðn, önn, sök, sýsla, sýst, farðir pl. *negotii curatio* forráð. *negotia libenter obsistens* glaðsistandi. *negotium celeriter perficiens* snarreki. *qui negotium habet cum aliquo* kævir. *negotium absolvere* sýsla. *n. facessere* ama. cf *factum*, *cura*, *causa*, *pensum*, *opus*, *labor*, *praefectura*, *respiratio*.

Nemo mangi, manngi. cf *nullus*.

Nemus lundr. cf *lucus*.

Nepos arfi, frændi. *n. ex fratre* bróðursonr. *n. ex sorore* nefi. cf *cognatus*, *filius*.

Neptis systurdóttir.

Nequam dritmenni, hlúki, niðíngur, skauð, skuð, trúðr, þrjótr. cf *homuncio*, *vappa*.

Nequaquam hvergi, þeygi. cf *non*.

Neque æva, eva, ne. *neque*
— *neque* hvarki-nè. *cf* *nun-*
quam, non.

Nequitia klæki. *cf* *flagitium.*

Nervus sin, strengr, taug.
nervis contextus sinbundinn.
nervus arcus álm draug, álm-
drög, álm drög, álmsími,
álm lög, hörr, strengr, ý draug,
ý drög, (þömb). *cf* *funis,*
vinculum.

Neuter hvárgi, hvorgi, hvergi,
hvorigr.

Nex hel, banorð, banaorð.
auctor necis helkannandi,
ráðbani. *cf* *caedes, mors.*

(*Nexus* [subst.] sif).

Nidus hreiðr, reiðr.

Niger svartr, svartleitr,
svartklæddr, sámr, blár, blá-
svartr, blakkr, hrafnblár,
hrafn svartr, kolsvartr, brúnn,
brýnn, myrkblár, jarpr, dökkr,
dekk, deykk. *niger totus*
alsvartr. *niger homo* blámaðr.
nigro amictu bláfjallaðr, blak-
fjallr. *cf* *ater, obscurus,*
fulvus, fuscus, anceps, turpis,
malus.

Nigratus sortaðr.

Nigrescere sortna, verða
svartr; *de coelo* rökkva. *qui*
nigrescere facit rökkvir.

Nihil ekki, eyfit, eyvita,
eyvið, ívið, vetki, vetr, vætr,
vætt, vættr, vætki.

Nihilominus at hváru.

Nimbus hrynregn, loptdrífa.
n. vehemens hlemmidrífa. *n.*
grandineus kornel. *cf* *pluvia.*

Nimietas afa, ofa. *cf*
abundantia, copia.

Nimis of, til.

Nimius ærinn, ofmikill.
nimum höllzti, til. *cf* *copi-*
osus, admodum, valdè.

Ningere snjóa.

Niordus Asa Njörðr, faðir
Freyju, vagna guð, Vanr, Vana
guð, Vana niðr.

Nisi nema, utan.

Nitens fránn, svartskygðr.
cf *fulgidus.*

Nitidus hreinn.

Niveus drifhvítr, snæhvítr,
snjóhvítr. *cf* *candidus.*

Nivosus snívinn.

Nix snær, snjár, snjór,
fjúk; *den.* ángr orma, stríð
orma. *n. recens* dript, dripta,
drift, mjöll, moll. *n. cumulata*
fönn. *nive obruere, operire*
fenna, hegla. *cf* *hiems,*
grando.

Nobilis tigginn, alltigginn,
ítrborinn. *cf* *natus, illustris.*

Nobilitas (tign). *par nobili-*
tate generis jamborinn.

Nocenter meinliga.

Nocere granda, skæða,
skedja. *nocendi cupidus* fár-
gjarn, fárhugaðr, meinn, mein-
úðigr, heiptarfullr, meingjarn,
meinhugaðr, meinsleitandi. *no-*
cendi studium meinsemi. *qui*
magna vi nocet megingrönduðr.
cf *violare, infestus, noxius,*
dirumpere, difficultas.

Noctu oberrans náttföruill,
allnáttföruill, kveldrunninn.

Nodus knútr, liðr. *nodi funium navalium* samknútar. *cf articulus.*

Nolo vilka. *volens* nauðigr, nauðugligr, fulltrauðr. *cf inuitus.*

Nomen heiti, nafn. *celebritas nominis* ágæti. *cf fama.*

Nominare heita, nefna. *nominari* heita. *cf vocare.*

Non æ, ei, eigi, ekki, æva, eva, ey, ne, ní, vetr, þegi, þeigi, þeygi. *cf nunquam.*

Nonaginta viri nægð. *cf copia.*

Nonnihil nökkvat. *cf aliquis.*

Northumbri Norðhumbrar, Norðhumrar, Norðimbrar, Norðymbrar.

Northumbria Norðanhymbraland, Norðimbraland, Norðhumraland, Norðhumrulant.

Norvegia Noregr, Norvegr; *den.* fjörðjörð, áttleifð Haralds, markar hlóðyn, lönd víðra sunda, mörk heidins dóms, (land limsals, mörk íslands). *Norvegi* Danir, Dana þjóð, Norðmenn, Norðmedr, austmenn, öld Ýngva, norræn öld, norræn þjóð, (landsfólk limsals). *Norvegiae rex* gætir Noregs, gætir norðsætra, allvaldr norrænnar aldar, kærir Norðmanna, valdr norrænnar aldar, allvaldr aldar Ýngva, allvaldr austmanna, niðr Norðmanna, njörðr víðra sunda landa, (stjóri markar íslands), álfr markar hlóðynjar, drottinn

Dæla, hilmir Dæla, drottinn Dofra, fylkir Firða, drottinn Grænlands, drottinn Haða, valdr Hörða, landvörðr Hörða, hildíngr Hörða, vinr Hörða, drottinn Jaðarbyggja, láðvarðaðr Lista, þengill Lista, þengill Mæra, stillir Mæra, gramr Mæra, ræsir Mæra, hilmir Rauma, ræsir Rauma, þengill Rauma, konúngur Rauma, gramr Sogns, ræsir Sygna, gramr Sygna, drottinn Sygna, drottinn Vorsa, viðþingaðr Hrínga; hlóðr Dana, grandráðr Dana, fellir Jóta, þröngvir Svía, hnekkir Svía rekka, stekkvir Skota, stríðir Breta, stríðir Engla, þrýstir otvins Engla. *Norvegicus* norrænn. *N. vir* annspillir Agða.

Nos vér, vær; *dual.* vit, við, vitt.

Nosse kenna, kunna, skilja, vita, þekkja. *qui novit* -viti. *cf cognoscere, scire, callere, tribuere, disiungere, imputare, posse, peritus.*

Noster várr, vorr, orr; *dual.* okkarr.

Nota deili, flekkur, mark, skil. *n. militaris* herkumbl. *cf signum, indicium, argumentum, distinctio, labes, macula.*

Notabilem reddere merkja. *cf signare.*

Notatio aktan. *cf animadversio, observatio.*

Notitia skyn, vísdómr. *cf intellectus, scientia.*

Notus kunnr, kudr; *valdè* n. fjölkynnur, markunnur, víðkunnur, víðkudr. *omnibus* n. alkunnur, alræmdr, almennins? herkunnur, herjonkunnur, heyrumkunnur, hvarkunnur, þjóðkunnur. *diis* n. reginkunnur. *mediocriter notus* meðalkunnur. *notum facere* kynna, kunna, lýsa. *notum* dullaust. *cf palam, significare, collustrare.*

Nonus níundi.

Novem níu. n. *viri* nautar *pl.*

Noverca stjopmóðir, stjúp-móðir.

Novilunium ný.

Novus nýr, nýligr. *novum* *subst.* nýjúng, -tíðindi *pl.* *nova magni momenti* megin-tíðindi *pl.* *cf momentum.*

Nox nátt, nótt, gríma, dægr, nis, njól, njóla. *vocatur* ósorg, óljós; *den.* svefngaman, draumnjórur, draumnjórur, draumvör, myrkfara; æfi hrafnis, sótt fugla, líkn lúngtorgs. *unam noctem natus* einnætt.

Noxa ángr, (bæ), böf, ekki, sótt, fár, flærð, fox, galli, (gandr, garmr), geigr, sök, harmr, sorg, hatr, heipt, morð, (sekja), grand, grandí, granni, ofgrand, kör, læ, mein, mín, mín, meinstafir *pl.*, skaði, skóð, tál, tröll, vargr, vð, váði, vo, vóði, vel, væl, tugga, sakarvíti. *qui noxam adfert* fárþjóðr, granduðr, grönduðr, vðbeyða. *cf malum, pernicies, damnum, impedimentum, de-*

trimentum, dolor, incommodum, vitium, fallacia, dolus, caedes, clades, causa, fraus, ira, odium, lupus.

Noxius grimmr, gröndugr, kaldr, meinn, meinigr, skæðr, skeðr, óparfr, úparfr, vályndr, fárgjarn, -meingjarn, heiptarfúss, hergrimmr, óvíslegr, sítakinn. *valdè* n. megin-meinsamr, meginmeingjarn. *noxius vitae* lífkaldr. n. *hominibus* mannskæðr, mannþúngr. n. *ensibus* málmgrimmr. *cf malus, perniciosus, inutilis.*

Nubere gánga (e-m) á beð, gánga með (veri).

Nubes ský. *vocatur* úrvan, skúrván, vindflot, hulizhjálmr, (veðrmegin). n. *procellae* kólga, hreggský. *Epith.* harðmóðigr, hríðfeldr.

Nubilaria (*plur.*) hjálmur *pl.* *in nubilariis arefactus* hjálmþornaðr.

Nudus berr, nekkviðr, neykkviðr, neykþr, nöðr.

Nugacitas mælgí. *cf loquacitas.*

Nugae geipun. *cf garritus.*

Nugari gauta, glaupsa, gleipa. *cf garrere, fabulari, jactare, crepare, sermocinari.*

Nullus aungr, öngr, ungr, ongr, eingi, eingr, engl, enginn, mangi, manngi. *cf nemo.*

Num hvert.

Numen hapt, vattr, vettr,

vætr, ve. *numina* bönd, ráð, regin, rekin, ginnregin, girregin. *n. efficiens* skapmóði. *n. patrium* landáss. *cf deus, natura, potestas, catena.*

Numenius (avis) spói.

Numerare lesa; reikna, telja. *cf colligere, computare, recensere, lequi.*

Numerosus fjölmennr, fjölmeðr.

Numerus hátr, tal. *n. exiguus copiarum* allfátt. *cf modus.*

Nummus penníng, skillíng.

Nunc nú, ný.

Nunquam aldregi, aldrei, aldri, aldri, æfa, æva, eva, ifa, vetki, vætki. *cf non, neque, nusquam.*

Nuntius árr, boð, orð, spjall, annspill, andspill. *n. laetus* happsaga. *n. belli* hersaga,

vígspjöll *pl. ingentes nuntii bellici* stórhersögur. *cf verbum.*

Nuper áðan, nýliga, nýla, fyrir skömmu, af stundu. *cf brevis, hora.*

Nuptialis iter (comitatus) brúðför. *cf sponsa.*

Nuptum dare gefa, gipta.

Nurus snor, snör.

Nusquam æva, eva, hvergi.

Nutare drúpa, gnapa, hallast. *cf cudere, inclinare, propendere, hiare.*

Nutatio lot.

Nutrire fóstura, ala. *cf alere, gignere.*

Nutritor fósturi, fæðir, fósturgæðandi, sanneldíng.

Nutrix fóstura.

Nux hnot.

Nympha 1. dí, mara. 2. Björt, Blíð, Blíðr, Fríð, Fríðr, Hlíf, Hlífþursa. 3. *v. sponsa.*

O.

Ob af, at, fur, við, at móti. *cf antè, contra, cum.*

Obdormiscere sofna, svofna.

Obductus (part.) -vifaðr, -viviðr, -vívaðr. *splendidè obductus* (coloribus) hreingróinn.

Obedire hlýða. *obediens* hlýðinn, stýrilátr. *citò obediens* bráðgegn. *cf auscultare.*

Oberrationes nocturnae náttfarir.

Obex gelgja.

Obgannire gella, geyja. *cf latrare, sonare.*

Obiicere se skeytast, skjótast.

Obire reka. *cf pellere.*

Oblatio offr.

Oblectamentum skemtan.

Oblectare gamna, skemta. *cf delectare.*

Oblectatorius gamansamligr.

Oblidere kneifa, kreista,

kremja. *cf* *premere*, *contundere*.

Obligari skyldast. *obligatus* skyldr, skyldugr. *cf* *debere*, *debitus*, *officium*, *cognatus*.

Obliquare skjálga. *cf* *vi-brare*.

Obliquitas gegr. *cf* *fraus*.

Obliquus rángr, vrangr, skakkr, skeifr. *cf* *flexus*, *distortus*, *curvus*, *claudus*, *pravus*, *iniustus*.

Obliterari eldast. *cf* *ob-solescere*.

Oblivio gleyming, óminni.

Oblivisci glata, gleyma. *cf* *perdere*, *laetari*.

Oblocutor gagnmálugr (*adi.*).

Obiuctatio (*difficilis*) arg-spenníngur.

Obmutescere þagna

Obniti bægjast, bægja (við e-m). *obnitens* bægin.

Obnoxius a) *necessitati* ánauðr b) *morti* alleigr.

Obruerere bera (e-n e-u). *obrutus ensibus* brandvorpinn.

Obscoenè dicta klám.

Obscurare dökkva. *obscurari* myrkva, sortna. *cf* *contaminare*.

Obscurus dimmr, dymmr, dökkr, myrkr. *cf* *niger*, *opacus*, *tenebrosus*, *incertus*.

Obsequi hverfa eptir. *obsequiosus* hlýðinn. *cf* *auscultare*, *vertere*.

Observare gá, gæta, geta, hyggja, marka, sæma, skoða, gefa mark at. *observatu facile* auðgætt. *cf* *curare*, *intueri*,

custodire, *servare*, *deliberare*, *imaginari*, *signare*, *decorare*.

Observatio aktan, hald. *cf* *notatio*.

Obses gisl, gils.

Obsidere bíleggja.

Obsidatus gislingur.

Obsolescere eldast. *cf* *senescere*, *obliterari*.

Obsonium sufl.

Obstaculum hnekkíng, (frábægt).

Obstantia viðnám, viðrnám.

Obstinatè þverliga.

Obstinatus þrágjarn. *verba obstinata* þrámæli. *cf* *pertinax*.

Obstrepere glama. *cf* *garrire*.

Obstruere stemma. *cf* *praecludere*.

Obstupefieri kopa. *cf* *torpere*.

Obtinere árna, bera, eignast, fá, geta, sæta, þiggja. *obtentu facilis* auðfengr. *cf* *adipisci*, *potiri*, *accipere*, *nancisci*, *adtinere*, *capere*, *tribuere*, *spectare*, *insidiari*.

Obtorpescere dofna. *cf* *torpere*.

Obtrectare víta.

Obtrectatio áleitni, öflugmæli. *cf* *calumnia*.

Obtrectator öfundmaðr, rógsmaðr, vítandi. *cf* *calumniator*.

Obtundere deyfa. o. *malleo* hnjóða. *obtusus* slæfr, slær. *cf* *hebetare*, *hebes*.

Obvertere (*navem*) beita. *obversus* öndverðr.

Obviam fur, gögn, at móti.
cf antè, adversus, vicissim.

Obumbrare skyggja.

Obvolvère sveipa. *cf circumdare.*

Occa herfi, hervi.

Occasio særi, færiván. *cf facultas*

Occasus solis setr sólar.

Occidens vestr. *ex, in occidente* vestan, vestr. *ad occidentem* vestr. *occidentem versus* vestr.

Occidentalis vestrænn; vestri. *terrae occidentales* vestr lönd, jarðir úrþvegnar vestr garða. *procella occidentalis* vestr garðr. *palatia occidentalia* vestr salir. *mare occidentale* vestr ver.

Occidere (neutr.) drjúpa, drjúpa (*de sole*). *cf cadere, vergere, perire.*

Occidere (act.) myrða, slá. *ferro occisus* egg dauðr, egg móðr. *qui flebilis occidit* harm dauði. *cf ferire, interficere.*

Occiput hnakki.

Occisor v. interfector.

Occludere lykja. *cf claudere.*

Occlulare dylja. *cf celare.*

Occultatio dul, hulda, laun. *cf dissimulatio, adrogantia, fastus, superbia, audacia, latebra.*

Occultus krappr. *cf angustus.*

Occupare standa (e n); hileggja. *cf stare.*

Occupatio án. *cf labor, negotium.*

Occupator sækir, sækialfr. *cf petitor.*

Occurrere gegna, mæta, mæta. *qui occurrit* mætir, mætir. *cf resistere.*

Occursus mót, gagnför, andkunda (?). *cf conventus.*

Oceanus úthaf, útlegir; den. lángröst, belti sjáfar, nöðr. hólufjöturs. *o. glacialis* Gandvík.

Ochrea hosa, brynhosa.

Octavus átti, áttundi.

Octo átta.

Octodecim (átján); ærnir.

Octoginta öld.

Oculus auga, sjón, sjáldr, lit *pl. den. 1. uná voce compositá* a) *sol* brásól. b) *luna* brámáni, brátúngl, ennimáni, ennitúngl. c) *radius* brágeisli. d) *fulmen* ennileiptr. e) *lapis* brásteinn, brúnsteinn. f) brámerki, sjónbraut, sjónhess, sjónepli; örmjót *pl. 2. duobus verbis* a) *sol* sól ennis, sól brá, sól brúna, röðull brúna, sól hvarma. b) *luna* túngl brá, túngl ennis, túngl brúna, túngl hvarma, túnglskin brá. c) *sidus* himintúngl heila. d) *stella* stjarna hvarma skógar, stjarna brá, stjarna brúna, stjarna ennis, stjarna hvarma. e) *radius* geisli brá, geisli brúna, geisli hvarma, ægi-geisli ennis. f) *lumen* ljós brá, ljós brúna, ljós hvarma, ljós kinna g) *vitrum* gler brá, gler brúna, gler hvarma, gler ennis. h) *pictura* skript brá, skript brúna, skript ennis,

skript hvarma. i) *clipeus* skjöldr brá, skjöldr brúna, skjöldr ennis, skjöldr hvarma. k) *gemma* steinn brá, steinn brúna, steinn ennis, steinn hvarma. l) *lacunar (convexum)* lopt brá, lopt brúna, lopt ennis, lopt hvarma. m) *terra* barnr hvarma, tún hvarma. n) *mons* berg sjónar. o) *electrum* róf brúna. p) hessir skalla, öndvegi brá, ker svefna, hvítvöllr hvarma. *Epith.* atall, alfeigr, ámunnr, bölgroinn, fránn, haukfránn, ormfhánn, örnfránn, sámlétr, hvass, svartr, svartbrúnn, skjálfañdi. *ictus oculi* augabragð. *acies oculi* geisli hvarma túngls. *oculis pulchris* augfagr, svinneygr. *oculis acribus* fráneygr, fráñleitr. *oculis perlucidis* glæghvarma. *oculis turgidis* klápeygðr. *oculorum deliciae* augnagaman. *oculos conicere* bregða augum. *oculos intentos in aliquá re defigere* stara.

Odin Óðinn, Auðunn, Áss, Ari, Bifi, Bragi, (Brandr), Brúni, Brúnn, Fengr, Fjölñnir, (Forni), Galdñnir, Gángari, Geiguðr, Bildr, Blindi, Gautr, Gauti, Ginnir, Ginnarr, Ginnir, Gizurr, Goldr, Gollñnir, Gollorr, Gollúngr, Göñdler, (Grímarr), Kjalarr, Grímñnir, Grímrr, Gunnarr, Háfi, Hárr, Háñgi, Hávi, Herjan, Herrau, Hñikarr, Hñikuðr, Hjarrandi, Hrami, Hrammi, Hrani, Hríjótr, Hríjóðr, Hroptr,

Hveðrúngr, Jálfaðr, Jálföðr, Jolföðr, Jolföðr, Jolfiðr, Jolfuðr, Jálkrr, Jolñnir, Jormunnr, Jörundr, Löñdúngr, Loðinn, Loðúngr, Nikarr, Nikuz, Njótr, Ofñnir, Ölgrr, Ómi, Örn, Óski, Rögnir, Rögnir, Röknir, Rögnuðr, Röngñnir, Sannr, Saðr, Siglir, Sigðir, Skilfíngrr, Skilvíngrr, Sólñnir, Svölñnir, Svolñnir, Svelñnir, Svafñnir, Svegðir, Sviðir, Sveigðir, Svipall, Sviðarr, Sviðorr, Sviðurr, Sviðuðr, Tveggi, Uggr, Yggr, Unnr, Uðr, Vafaðr, Vaföðr, Vafuðr, Vavaðr, Vöfuðr, Vakr, Vifíngrr, Víngñnir, Viðor, Viðrir, Viðurr, Yjúngr, Ýrúngr, Ymr, Þekkr, Þrasarr, Þriði, Þriggi, Þropr, Þrórr, Þrótr, Þrundr, Þundr, Þyñdr, (Þrúðr). Aldafaðir, Aldafeðr, Aldaföðr, Aldagautr, Alföðr, Allfeðr, Allföðr, Arnhöfði, Atriðr, Báleygr, Biblindi, Biflindi, Biklindi, Bileygr, Bölverkr, baugreginn, Dresvarpr, Ennibrattr, Esfreyr, Eyluðr, Fimbultýr, Fjölsviðr, Fornolfr, Fornolfuir, Fornölvir, Fornölver, Fráriðr, dólgband, farmagnuðr, farmaguð, farmatýr, fjallgautr, fjallgeiguðr, Gagnráðr, Gángleri, Gángráðr, Gapprosñnir, Geirfloðñnir, Geirölnir, Geirtýr, Gestumblindi, Glapsviðr, Guýprótr, Gunnblindi, Hagyrkr, Hángagoð, Hángatýr, Harbarði, Harbarðr, Harðbarðr, Helblindi, Hengikæpr, Hengikjöpr, Herblindi, Herföðr, Herjaföðor, Hergautr,

Herjansföðr, Herteitr, Hertýr, hjaldrgoð, hjálmbæri, hlæföðr, hlefreyrr, hlefroðr, hleifruðr, hrafnáss, hrafnblótr, hrafnfreistaðr, hrafnstýrandi, Hrosshársgrani, Hvatmóðr, Jafnhár, Lángbarðr, Sanngetall, Sigföðr, Siggautr, Sigmundur, Sigþær, Sigþrórr, Síðgrani, Síðhöttir, Síðskeggr, Skollvaldr, Tvíblindi, Valfaðir, Valföðr, Valgautr, Valkeri, Valrögnir, Valtýr, Valþögnir, Veratýr, Viðrinnir, Viðrmímir. Heilagt ve, alda ve, hildar ve, guð jarðar, drottinn foldar, niðr Ása, guð hrafnna, Baldr hrafnna, dvalnir hánga, drottinn hánga, heimþíngaðr hánga, valdr gálga, farmr gálga, einsköpuðr herfánga, einsköpuðr hjaldrs, geira drottinn, hjaldrgegnir hildar, yggjúngur Ása, goðs jadarr, guð hapta, beiðir hapta, frumverr Friggjar, faðmbyggvir Friggjar, ángantýr Friggjar, ángan Friggjar, allvaldr alda, gauta týr, gauta spjalli, böðvar týr, borr Bors, niðr Borz, bróðir Vilis, faðir Meila, vinr Míms, vinr Loðurs, vinr Loptis, vinr stalla, vði vitnis, bagi úlfs, arfi Bura, faðir galdrs, grimnir vagna, vagna runni, verr vagna, þurs þróttar, harri Hliðskjálfar, gramr Hliðskjálfar, feðr Baldrs, hroptir ragna. hinn almáttki áss, áss valfallins nás, farmr arma Gunnlaðar, hilmir finns hrosta; vinr skatna sævar beins.

Odius leiðr, hvimleiðr, fádýrr. *cf invisus*.

Odise hata, hatta, fjá, fjóna. *cf aversari*.

Odium hatr, heipt, fjón, dylgja, öfund, úfar *pl.*, fárhugi, fárhugr, mótblástr, munflagð. *o. in deum* guðfjón. *o. exercere* yllast. *cf invidia, offensio, ira, noxa, simultas, hostilitas*.

Odor lykt. *o. fragrans* ángi, ilmr, hilmr. *cf fragrantia*.

Odus Óðr, ángan Freyju.

Offa biti, tugga. *o. rubra* rauðbiti *o. parva* bitlíngur.

Offendere hitta; fyriverða, verða fyrir. *pede* *o.* drepa fæti. *cf incidere, congregi, convenire, fieri, invenire, caedere*.

Offensio stygð, þykkur, óþökk, mótblástr. *sinè offensione* stugglaust. *cf odium, indignatio, gratia*.

Offerre bjóða, færa, ýta, offra, tjá, tjóa, tója. *qui offert* bjóðr, boði, ýtir. *cf ferre, dare, praebere, deferre, consecrare*.

Officina smiðja.

Officium dugnaðr, gagn, reiða, skylda. *o. sacrum* þjónan, þjónusta. *o. alicui iniungere* skylda. *cf adparatus, usus, fortuna, cultus, debere*.

Olea olívatrè, (olívoviðr).

Oleum oleum, olíum.

Olim áðr, endr, enn, förðum, fyrrum, snemma, snimma, or, í árdaga. *o. creatus, factus, excitatus* árskaþaðr. *o. ab-latus* árborinn. *o. dictum* ársagt. *cf manè, adversus, etiam.*

Olla hverna, panna, ök eldgerðar.

Omen heill, orðheill. *cf auspicium.*

Omninò allt, alls, allz, geir, ger, gjörva, gjörfa, görva, gerva, görliga, görfa, gjörfa, gerla, beint, öllúngis, með öllu, með fullu, at fullu, til lykta, allt í gegnum. *cf plenè, finis.*

Omnipotens allvirkr, almátt-egr, almáttugr, dáðmáttugr, dáðrakk, dáðreyndr, dáðsterkr, ráðmeginn.

Omnis allr, gerfallr, gervallr, gjörfallr, gjörvallr. *omnis generis* allskonar. *omni populo* allsheri. *omnium hominum* almanna. *cf totus, universus.*

Omniscius alvís, alvit, alsvinnr, alsviðr.

Onerare ferma, farma, hlada, hleða, hlæða. *qui onerat* hlæðir, hloðir, hlæðirudr. *cf cumulare.*

Onus byrðr, burðr, dróg, drög, draug, farmr, ferma, hláss. *o. grave* þúngfarmr. *o. splendidum* fagrbyrðr. *o. navis* búlki, búunki, lest.

Onustus valdè ítrfermdr.

Opacus myrkr. *cf obscurus.*

Opera önn. *operam dare*

kosta, nenna, stunda. *operam navans* hendilángr. *cf cura, impendere.*

Operare verka, vinna, yrkja. *cf facere.*

Operarius verkmaðr, boði skíða.

Operosè sýsliga.

Opes auðr, eyrir, góts, mundr, hoddar *pl.*, men *pl.*, fjárafl, fullsæla. *o. a patre datae* faðerni. *opem ferre* beina, bjarga, byrgja, duga, hjálpa, tæja, tjá, tója, tjóa, fulltíngja, fulltýja. *cf fortuna, pecunia, bona, divitiae, facultates, dos, torques, uncia; dare, auxiliari, sufficere.*

Opilio fèhirðir, geymr sauda, stýrir hjarðar, beit-nárúngar *pl.*

Opinari byggja, vetta, vætta. *cf expectare, imaginari.*

Opinio est varir.

Opitulari holla. *cf studere.*

Opitulator gagnsmaðr.

Oportere duga, hæfa, standa, verða, þurfa. *cf adtingere, fieri, stare.*

Opperiri bíða. *cf manere.*

Oppetere bíða.

Oppidum bæ, býr, borg, tún, þorp. *cf collis, fundus, praedium, territorium, tres.*

Opportunitas auðit, dagráð. *cf fatum.*

Oppressor hneygir, hneykir, kúgi, lægir, mæðir, mýgir, stillir, þreytir, þrýstir, ofkúgi. *cf defatigator, deletor, hostis.*

Opprimere bella, bera (e-n

e-u), hepta, hlaða, mýgja, niðra, standa (e-n), viðá (vinna), þrýsta. *cf* *cohibere*, *cumulare*, *delere*, *exstirpare*, *stare*.

Opprobrium klæki. *cf* *flagitium*.

Oppugnare. *oppugnatu difficilis* sökrammr.

Oppugnatio sókn, sök, atsókn. *o. terrae* hjarlsókn. *cf* *adgressio*, *causa*.

Oppugnator sækir, sækialfr, sökiálfr. *cf* *petitor*.

(*Ops*). *ope destitutus* varfleygr. *cf* *volucer*.

Optare heiða, æskja, æsta, girna, kjósa, vilnast. *cf* *cupere*, *eligere*, *flagitare*, *petere*, *poscere*, *rogare*.

Optimates gæðingar, dýrlíngar. *cf* *amicus*, *divus*.

Optimus beztr, baztr, albaztr, góligastr, gólastr, líkastr. *cf* *bonus*, *praestans*, *similis*.

Optio kjör. *cf* *votum*.

Opulentus auðigr. *valde* *o.* kappsauðigr.

Opus ið, iðjan, orka. sýsla, verk, verki, vinna, þarf, þörf, -virki, forverk. *o. fabrile* smíði. *o. artificiosum* hagvirki. *o. diurnum* dagsverk. *o. rusticum* verknaðr. *o. dimidium* hálfyrki. *opera militaria* hververk. *opus esse* þurfa. *o. habere* verða. *cui o. est* þarfi, þurfi. *cessator in opere* verkþjófr. *cf* *labor*, *factum*, *ministerium*, *negotium*, *utilitas*, *feri*.

Ora 1. barmr, borð, brún, jaðarr, rönd, rönn, röð, síða, þrómr. 2. barð, sandr, strönd, útröst. *o. insulae* eybarmr. *ora pulchrá* barmfagr. *cf* *crepido*, *margo*, *litus*, *series*.

Oraculum (divinum) gaðmæli.

Orare bæna, krefja, kveðja. *non oratum* óbedit. *cf* *optare*, *poscere*, *postulare*, *rogare*, *salutare*.

Oratio sögn, þula, prósa. *o. diserta* snillitala. *o. in comitiis* þingskil *pl.* *cf* *narratio*, *sermo*.

Orator þulr. *o. summus* fimbulþulr.

Orbare nema. *orbatus* næmr, snauðr. *cf* *capere*.

Orbis baugr, hríngr, kríngr, men, -kringla. *o. terrarum* miðgarðr, jarðriki, hjól jarðar. *cf* *torques*, *contortus*.

Orbitas auðn.

Orbus snauðr. *cf* *expers*, *spoliare*.

Orca -tunna. *o. sublimis* hátunna. *cf* *dolium*.

Orcades insulae Einderis-eyjar.

Orcus hel, helja, niðhel, hölrann, stöttir dauða. *ianua orci* helgrind. *itio in orcum* helför. *cf* *inferi*.

Ordinare haga, segja, semja, skipa. *quae ordinat* sjötul. *cf* *accomodare*, *sedare*, *dicere*, *componere*, *collocare*.

Ordinatio skikkun. *cf* *ratio*.

Ordiri hefja. *cf* *tollere*.

Oreas v. gigas (femina).

Organum organ.

Oriens (*plaga*) austr. *ab oriente* austan. *orientem versus* austr.

Orientalis austrænn. *in orientali regione* fyrir austan. *orientalia itinera* austrfarar. *regio orientalis* austrvegr. austrlönd *pl.*

Oriri koma upp, verða uppi. *ortus* kunnr, kunnigr. *cf venire, fieri; prognatus.*

Ornamentum reiði, sómi; *spec.* brjóstkríngla, dvergar *pl. cf adparatus, decus, honor.*

Ornare húa, prýða, fríða, heiðra, göfga, sæma, skreyta, skrýða, dýrðka, dýrka, vela, væla. *splendide ornatus* fagr-búinn, fagrvarinn, skrautbúinn, skrautgjör, fríðr. *satis ornatus* fullgæddr. *qui ornat* frömuðr, prýðir, skipuðr, skreytir, skrýðir, -skrautuðr. *cf decorare, distribuere, donare, laudare, celebrare, habitare.*

Ornatè skrautliga, skrautla.

Ornatus gervi, prýði, reiði, skart, skraut, skrúð, gerðar *pl.*, görvar *pl.* götvar *pl.* o. *frontis* ennitíngl. *cf adparatus, vestitus, fortitudo.*

Ortus uppruni.

Oryza grjón.

Os (*oris*) munnr, muðr, hváptr, kjaptr, keptr, keyptr, múll, skoltr; orðhof (bragarstóll). *vocatur* a) *domus* hús túngu, hús tanna, hús varra, hús orða, hús góma, b)

terra land túngu, land tanna, land orða, land góma, land varra. c) *navis* skip góma, skip orða, skip túngu, skip tanna, skip varra, skip fróðleiks. d) smíðja galdra, hraun góma, bigyrðill jótrs, hvarf tanna, port snæðings, tópt tanngarðs, vök orða, þorp þrætu. o. *ferreum* járnmunnr. *os et labia* mál-gögn, máltól. *os hians* gin. *oris diductio* gapripur, gaprifur *pl. ore pulchro* munnfagr.

Os (*ossis*) bein, knúta, köggull, leggr; *den.* himinn mergs. o. *equinum* hrossknúta. *cf brachium.*

Oscillare vafa. *cf pendere.*

Ossiculum globosum hvelvala.

Osculari kyssa, minnast við.

Osculum koss.

Osor hati, hatti, hatuðr, hötuðr.

Ostendere sýna, glósa, inna, kenna, marka, merkja, tægja, teja, tjá, tjóa, tója (tega), vátta, yppa, láta í ljós. o. *se* láta. *qui ostendit* lýsir, sýnir. *cf signare, significare, probare, collustrare, explicare, loqui, cognoscere, testari, tollere, ponere, dare.*

Ostium dyr *pl.*, gátt, hlið, óss, minni, mynni, miði. o. *lapidis* steindur *pl. cf ianua, porta, domus, spatium, aqua.*

Otiosè annlaust.

Otiosus starflauss. *otiosum esse* dasa, dúsa. *cf tranquillus, deses, labor.*

Otium kyrð, náð, tóm, kyrreta. *o. expellens* hliðrækjandi. *otii detrimenta* læspjöll.

Ovans hróðigr. *cf inclutus, illustris.*

Ovis sauðr. *o. femina* ær. *Ovum* egg; *den.* korbæðr bekkþiðurs. *ova parere* verpa (eggjum). *ova excludere* klekja.

P.

Pacare friða. *pacatus* sáttir, eirarsamr. *terra pacata* friðland.

Pacificatio sætt, friðr. *cf pax.*

Pacificator sætir, sættir.

Pacificus eirsamr, friðsamr, friðgegn, friðdrjúgr, sáttargjarn, sátnáðandi; friðbeiðir *subst. cf clemens.*

Pacta femina heitkona. *cf sponsa.*

Pactum -máli, trygð, mál, festar *pl.*, varar *pl.*, sáttmál.

Paganismus heiðni, heiðinn dómr.

Paganus heiðinn, allheiðinn, siðforn, ókristinn, úkristiun; heiðingi, heiðengi *subst.*; *coll.* herr hörða

Pagus bær, býr, bygð, hérað, setr. *cf terra, territorium, aedes.*

Palam upp, uppi, dullaust. *p. facere* yppa *cf apertus, notus, supernè.*

Palatium salr, höll, hof, bær. *p. lucidum* salbjartr. *cf aedes, domus, lacunar, laquear.*

Palatum gómr. *p. tingens*

gómlituðr, gómrjúðr. *cf lingua, manus, dens.*

Palea ögn.

Palla serkr, skikkja. *cf tunica.*

Pallescere blikna, fölna.

Pallidus bleikr, fölr, allfölr, nauðfölr, niðfölr, gránserkr. *cf canus, flavus.*

Pallium feldr, möttull, serkr, kápa, kappa, höfn, yfirhöfn. *p. nigrum* bláfeldr. *cf amiculum, toga, tunica.*

Palma (manis) fit. *cf planta.*

Palma (arbor) pálmr, pálmí, pálmr, pálmviðr.

Palpatio klapp.

Palpebra brá, hvarmr, harmr. *palpebris candidis* glæghvarma, glæghvarma, (glögghvarma). *palpebris rubris* hvarmrauðr. *cf cilium.*

Palus (-udis) fen, mýrr.

Palus (-i) stokkr, stik *pl. p. fissus* skeptifletta. *palis munire* stika. *cf trabs.*

Pandura fiðla, gígja.

Panis brauð. *panem coquere* baka. *panem tractans* brauðsveigir.

Pannus feldr, flík, vád, (reiðiský rifs). *p. linteus* hördukr. *p. velando capiti* ífíngur, klútr, skeptíngur. *p. hirsutus* loðdukr. *cf tela, toga, vestis.*

Panus (telae) vinda.

Papa (páfi), kristnistýrir.

Par hæfr, jafn; *subst.* maki, jafnoki. *p. pugnando* andvígr. *cf aequalis, convenire.*

Paracletus v. spir. sanctus.

Paradisus paradís.

Paralyticus limafallssjúkr.

Parare búa, semja; orka, skapa, skepja. *paratus* barr, geyrr, liðugur, samr. *subitò p.* bráðfengur. *cf componere, comparare, formare, pollere, promtus, lubens, facere.*

Parca dís, norn. *Parcarum trium nomina* Urðr, Verðandi, Skuld. *Epith.* aumlig, grimm.

Parcè dáliga. *cf malè.*

Parcere eira, ora, hlífa, spara, vægja, þyrma. *p. nescius* ofvegr, ofvægr, ósvífr, úsvífr, óþyrmir *subst. sibi parcens* hlífinn; spöruðr, -þyrmir. *sibi non parcens* hlíftrauðr. *cf cedere, prodesse, ferox, immodestus.*

Parcus gleyggr, glöggr, sínkall, spar, sparr, svinnr, tregur, sínkjarn; *subst.* gjöflati, gleggvíngur, glöggvíngur, hvinn, mælingur, smælingur, vesalíngur. *non p.* óhneppur. *cf tenax, restrictus, expertus, diligens.*

Parentes fedgin.

Parere (peperisse) ala, bera *cf alere, ferre.*

Parere (paruisse) hlýða. *cf auscultare.*

Paries bjórr, gaff, salgarðr, veggur. *p. quernus* eikiveggur.

Pars deild, hlutr, lutr, leiti, partr. *in partes* sundr. *cf divisio, sors, res.*

Participem esse deila. *cf dividere.*

Particula þáttur, -stykki. *cf frustum, funiculus.*

Particulatim sægjum. *cf frustum.*

Partiri deila, skipta. *cf dividere, mutare.*

Partitio deild. *cf divisio.*

Partus burðr, eldi, kind, (fæðing). *cf foetus, alimentum.*

Parum ekl, lítt, allítt, raunlítt. *haud p.* ólítt. *cf exiguus, malè.*

Parus (avis) mæisingur.

Parvus grannur, lítill, smár. *non p.* órýr, ólítill, úlítill. *cf tener, exiguus, minutus.*

Pascere beita, bræða. *qui pascit* bræðir. *cf cibare, accelerare.*

Pascuum hagi. *pascuis vestitus* hagfaldinn. *cf callis, saltus*

Passer (avis) spörr, svörr? titlíngur, steindelfur. *cf saxicola.*

Passer (piscis) flóki.

Passim á dreif. *cf sparsio.*

Passus fet.

Pastores heitnárungar.

Pastus past.

Patefacere grafa upp. *cf fodere.*

Pateferi hválfa. *cf supinare.*

Pater faðir, feðr, föðr, föðor, höfnuðniði. *persona patris* föðurpersóna. *mors patris* föðurfall. *caedes patris* föðurmorð.

Patera skál. *p. cerevisiaria* ölskál.

Paternum genus föðurætt.

Pati hera, bíða, þola. *patiens malorum* bölhærðr. *cf ferre.*

Patibulum gálgi; *den.* húngferill, náreiðr, vargrè, hestr Sigars, sleipnir hörva; grandmeiðr Sigars fjanda, hestr Signýjar vers. *Epith.* svalr, vindkaldr. *cf crux, furca.*

Patientia þolinmæði.

Patina bjóð, diskur. *cf catinus.*

Patrare drýgja, efla, leika, vinna. *cf facere, augere, ludere.*

Patria óðal, áttland, ættland, ættgrund, ættleifð, áttleifð, fóstrjörð, fóstrland, föðurjörð, föðurtún. *cf haereditas, patrimonium.*

Patriarcha höfuðfaðir.

Patrimonium arfr, eðli, faðerni, óðal, áttleifð, ættleifð, feðrmunir *pl.*, föðurarfr, föðurleif, föðurleifð. *cf patria, fundus, natalis, possessio, conditio, ingenium, ratio.*

Patrinus guðfaðir.

Patrocinium árnar, eiðr,

hald, vernaðr. *cf intercessio, tutela.*

Patronus formælandi.

Patulus rúmr. *cf apertus.*

Paucus fár, rýr. *non p.* ófár, úfár. *pauciores reddere* rýra. *cf rarus, exiguus, multus.*

Pavicula dafi.

Pavidus felmtr, skjarr, geiskafullr. *pavidè* fælt. *cf timidus.*

Pavimentum flór, gólf. *cf solum.*

Pavo pái, páfugl.

Pauper snauðr, fátækr, fáskrúðigr, 'óauðigr. *cf inops, expers.*

Paupertas öreign. *cf egestas.*

Pax friðr, grið, sátt, sætt, náð, eir, (sif). *p. deorum* haptsoni. *p. data* friðgjöf. *pacem concedere* náða. *pacis cupidus* sáttgjarn. *pacis studium* friðbrögð *pl.* *pacis pretium* friðkaup. *pacis nuntius* friðkennandi. *pacis studiosus* friðvandr. *qui pacem conciliat* friði. *pace irrigatus* friðskýrðr. *pacem servans* griðfastr. *pacem concedens* griðmildr. *pacem conciliare* sætta. *spes pacis* friðván. *pacem violare* ganga á frið. *pacis violatio* friðbann, friðlæ, friðrof, friðslit, lespjöll *pl.* *pacis violator* friðraskaðr, friðrofi, friðskerðir, friðspillir, friðstökkvir, griðbít. *sinè pace* sáttalauss. *cf amicitia, amor, concordia, hospitium,*

incolumitas, pacificatio, quies, reconciliatio. satisfactio, securitas.

Paxillus blindíngur, gelgja, hárr, kerí, sneis. *cf ramus.*

Peccare misgera, fyríverða, verða fyrir.

Peccator syndugur (*adi.*).

Peccatum glæpr, synd, misverki, grand munar; *plur.* agerðir, afgjörðir. *peccatis scatens* syndauðigr. *cf culpa, delictum, scelus, vitium.*

Pecten den. garðr raðar, geírr háðyrnis, geírr skarar teins.

Pectere greiða, kemba. *cf explicare.*

Pectorale smokkr.

Pectus brínga, brjóst, brýsti.

Denominaciones A. unâ voce compositâ. 1. *vitae* a) *mons* aldrklif. b) *via* fjörbraut. c) *domus* fjörrann. 2. *animi* a) *arx* hugborg, óðborg. b) *mons* geðfjall, móðfjall. c) *terra* eljunstrind, eljunströnd, geðrein, geðvángur, hugströnd, hugtún, munströnd, sefrein. d) *navis* geðknörr. e) *paries* geðveggr. f) *sinus* geðfjörðr. 3. *cordis* a) *mundus* gollorheimr. b) *aula* gollorhöll. 4. *risus* a) *mundus* hneggveröld. b) *navis* hlátrelliði. 5. *stratum pulmonum* lúngtorg. B. *duobus verbis* 1. *vitae* a) *domicilium* legrann lífs. b) *turris* gnapturn aldrs. c) *navis* skip aldrs. 2. *animi* a) *domus, arx* hús anda, rann hugar,

rann óðar, skáli hyggju, borg vilja. b) *terra etc.* land hugar, land eljunar, láð lyndis, tún hyggju, strönd hyggju, grunn munar, sinnu reitr, stígr sefa. c) *agger* garðr anda. d) *navis* skip anda, skip hugar, knörr hyggju. e) *silva* skógr hugar. f) *tentorium* tjald móðsefa. g) *locus* staðr hyggju. h) hyggju past. 3. *memoria* a) *terra* land minnis. b) *agger* garðr minnis. c) *navis* knörr minnis. 4. *sapientiae* a) *fons* brunnr spektar, brunnr fræða. b) *terra* vizku hverfi, reitr vizku. 5. *arx consiliorum* borg bragða. 6. *navis orationis* nökkvi bænar. 7. *fundus sermonis* tún mælsku. 8. *tegmen voluntatis* verjur vilja *pl.* 9. *cordis* a) *arx* borg hjarta. b) *domus* hús hjarta, salr hjarta, býr hjarta. c) *agger* garðr hjarta. d) *navis* skip hjarta. 10. *hepatis* a) *domus* hús lifrar. b) *agger* garðr lifrar. c) *navis* skip lifrar. 11. *domus diaphragmatis* salr þindar. C. *tribus verbis appellatur puppis navigii memoriae* skutr minnis knarrar. *imum pectoris* haf hugtúns. *pectus amore plenum* ker frygðar. *elato pectore* hábjóstr. *Epith. pectoris* glæstr.

Pecunia auðr, eyrir, fè, hoddar *pl.*, fèsnúðr; *den.* sjóðflaumr, farmr sjóðs, (kindar flóða). *cf opes, possessio, uncia.*

Pecus fè, fènaðr, smali, bú, hufè, grasbitr; *den.* tröll fòðrs.
pecudes abactae in litore maclandae strandhögg. *cf*
pecunia, victima, brutus.

Pedere físa, frata.

Pedissequus ofrunni. *cf*
cursor.

Peior verri. *peius* verr.
peiores fieri versna.

Pelecanus pellicanus. *p.*
carbo skarfr.

Pellere reka, hrekja, hrækja, hrinda, rinda, knýja, flæma, steykkva. *pellis nescius* órákinn.
quod citò pellitur fljótrent.
qui pellit þægir, -reki. *cf*
agere, fugare, obire, persequi, premere, trahere, trudere, ulcisci, vindicare.

Pellex elja.

Pellicere gilja, lokka, teygja.
cf adlicere, decipere, delectare, ducere.

Pellis bjálbi, fjall, húð, skinn, skrá, skrydda, há, hárramr.
p. caprina geitbelgr. *p. ursina* berfjall. *pelle nigrá* blakfjallr, bláfjallaðr, hamdökkr.
pellem detrahere flá. *cf cutis, rheno.*

Pelvis munnlaug, møndlaug.

Pendere 1. *act.* gilda, gjalda, greiða, inna, reiða, vega, láta uppi. 2. *intrans.* hánga, váfa.
qui pendet hángi, hángri; sjálflopta. *cf tollere, ponere, solvere, loqui, explicare, haesitare.*

Penes und, undir. *cf sub.*

Penetrabilis smugall. *cf volatilis.*

Penetrare smjúga. *pene-trans* bitr. *cf irrepere.*

Penis sin.

Penitus geir, görva, gjörva, geira, gerfa, gerva, öllungis, til lykta. *cf perfectè, plenè, finis.*

Penna fjöðr. *p. cygnea* svanfjöðr. *pennis instructus* fjaðraðr. *pennis albis* hvít-fjaðraðr.

Pensare vega *cf pendere.*

Pensio greizla. *cf solutio.*

Pensum sýsla, dagsverk. *cf negotium.*

Peplus falda, motr, sveigr, sveipr, ísúngr, höfuðúkr. *cf calyptra, caput.*

Per at, fur, of, um, umb, gegnim, gegnum, gögnum, gjognum, yfir, utar. *cf ab, antè, de, amplius, propter, trans, circa, super, supra, prae, ultra.*

Pera kýll, skreppa. *cf uter.*

Peracutus sárbeittr, slíðr-beittr.

Peragere sýsla. *peractus* framgengr. *cf negotium.*

Perbenè kappsvel, stórvel, þjóðvel. *cf eximiè.*

Perbonus kappgóðr, þjóðgóðr.

Percellere skelfa. *cf concutere.*

Perceptio nám. *cf ars, adprehensio, disciplina.*

Percipere geta, njóta. *cf adhibere, capere.*

Percontari fregna, frétta, spyrja. *qui de multis rebus*

percontatur margfréttinn. *cf* *audire, quaerere.*

Percurrere ríða, skríða, hverfa um. *cf equitare, ferri, vertere.*

Percussor bani, myrðir, götvaðr, handbani, mannsbani, ráðbani, aldrmínkandi. *cf interfector.*

Percutere berja, höggva, keyra, lemja, ljósta, skella, slá, styðja, (myrða). *ictu funesto percussus* hræbarinn. *cf agere, caedere, contundere, ferire, tundere.*

Perdere eyða, fara, glata, láta, missa, sóa, tapa, týna, vela, væla. *qui perdit* glótuðr, tapaðr, töpuðr, týnir, -spillir, vèlir, vælir, þrotsmaðr; *qui primus perdit* frumseyrir. *cf amittere, vastare, necare, interimere, oblivisci, desiderare, ponere, serere, deletor, consumtor.*

Perdix lýnghæns. *pl.*

Perduelles svikfólk.

Perduellio drottinssvik *pl.*

Peregère erlendis.

Peregrinans latè víðförull.

Peregrinatio för.

Peregrinator fólkliðandi.

Perelegans alsnotr.

Perfekte geira, gerfa, at fullu, allt í gegnum. *cf omninò.*

Perferre gjalda, vinna. *cf facere, solvere.*

Perficere árna, kvitta, vinna, taka efnd. *qui perficit* frömuðr. *perfectus* gerr, görr, gorr, algerr, algjör, sanngerr, sann-

geyrr, framkominn. *cf absolvere, facere, sumere.*

Perfidia brigð, brigða, hölbrigða, drottinssvik, ódygð, svikdómr. *cf mobilitas, perduellio, proditio.*

Perfidus fadyggr, ótryggr, skollviss. *cf infidus, subdulus.*

Perflare blása. *perflatus vento* byrkaldr, hriðblásinn, veðrblásinn.

Perforare raufa, raufga. *qui perfodit* hnotuðr. *cf dirumpere.*

Perfrigidus eitrkaldr, eitrsvalr, æsikaldr, herkaldr. *cf gelidus.*

Perfugium hverfi.

Perfusus drifinn, runninn, -smeltr. *p. sanguine* blóðdrifinn. *cf conspergere.*

Pericardium gollorr. *cf cor.*

Periculose skalla, (skaðla).

Periculosus hættr, hættiligr, hættiligr, leiðr, ljótr, grimmr, manngrimmr, óparfr, úparfr, glæpafullr, svartleitr. *cf horrendus, dubius, invisus, crudelis, sceleratus.*

Perculum höl, fár, glæpr, háski, hætting, ótti, raun, vði, vödi, và, vo, víti (svarf), manna-raun, auðvan. *p. avertere* hlífa. *p. timens* meinskiljandi. *periculo exponere* hætta, hitta. *qui periculo se exponit* hætinn. *non sinè magno periculo* ómissiliga. *cf experimentum, noxa, calamitas, crimen, scelus, virtus.*

Perinvitus altrauðr.

Perire drjúpa, drjúpa, verða allr. *cf* *occidere, interire, cadere, mori.*

Peristroma ársalr. *cf* *stragulum, tapes.*

Peritus fær, fimr, fimligr, fróðr, kenn, kunnigr, nærr, snotr, listugr, leikinn, klókr, reginkunnigr, sannfróðr. *p. pugnae* böðfróðr, böðvitr, fólkvitr, gunnhagr, ógnfróðr, styrfmr, vígfmr, víghagr, vígtamr, svinnr brandels, sannfróðr Svölnis dóms. *peritum esse* kunna. *peritè* raunfróðliga. *cf* *sapiens, prudens, callidus, velox, ars, nosse, scire.*

Perizoma fyrirskyrta.

Periurium meinsvaran, ve-særitúnga.

Periurus eiðrofa, eiðrofi, meinsvara, meinsvari.

Perlabi hverfa um. *cf* *vertere.*

Pernagnus allgildir, fullmikill.

Permeatus rarò sjaldfarinn.

Permittere leyfa.

Permultus drjúgmargr, fjölmargr, hermargr, hundmargr, raunmargr, týmargr, geysitíðr, vatnærin. *cf* *frequens, complures.*

Permutare býta, skipta, víxla. *cf* *dare, mutare.*

Permutatio skipti.

Pernicies fár, forat, forað, forráð, hel, kör, mein, morð, tjón, urðr, úheil, lífgalli, (spellir, hervi). *cf* *caedes, clades, impedimentum, malum, mors, noxa, pestis, vitium, Hela.*

Perniciosus kaldr, skæðr, bitrligr. *cf* *infestus, malus, noxius.*

Perniger alsvartr.

Pernoctare náttu. *cf* *vesperascere.*

Perpetuò ey, ár, einart, jafnan, ílífliga, um (of) aldr, um aldr daga, (sí). *cf* *semper, continenter.*

Perpetuus einarðr, endlángur. *cf* *continuus, sincerus.*

Perprudens allvís, alsnotr.

Perquam afar, furðu, stórum, stundar, vilgi, ofraðar. *cf* *magnoperè, admodum, hora, minimè.*

Perrumpere rjúða* *cf* *spargere.*

Persapiens alsnotr.

Persecutio ónádír *pl.*, stríðhrið. *cf* *inquietatio, vexatio.*

Persequi elta, reka. *cf* *fugare, pellere.*

Persidere sitja. *cf* *cedere.*

Persolvere gjalda, inna. *cf* *solvere, loqui.*

Persona gríma, persóna, höfuð. *cf* *galea, larva, rostrum, homo, nox, gigas fem.*

Perspicax glyggr, skygn, hrafnskygn. *cf* *diligens, fulgidus.*

Perspicuè skýrlega. *cf* *clarè.*

Perspicuitas sýn, skýrleikr. *cf* *conspectus, claritas.*

Perspicuus berr, skýrr, sýnn, ljóss, alljóss. *perspicuum facere* skíra. *non perspicuus* ósýnn. *cf* *conspicuus, clarus.*

Perterrere skelkja. *cf* *terrere*.

Perterriferi fælast. *cf* *consternari*.

Perterritus felmtr, hræddr, hreddr, gagnhræddr.

Pertica staung, stöng, hasla, rá, simul. *p. ingens* megináss. *p. vexilli* vestaung, merki-staung. *p. prorae* brandr, hlemmisverð stáls. *p. veli* beitiáss. *cf* *contus, antenna*.

Pertinacia þrá; þrályndi, þverúð. *cf* *contumacia*.

Pertinaciter þrágjarnliga.

Pertinax andærr, andærligr, anderligr, kappsamr, kappsnúinn. þrár, þrágjarn, þrályndr, (þráinn); þrjótr *subst.* *cf* *acer, contumax, rapax, certare*.

Perturbare raska, (ryskja). *cf* *turbare*.

Perturbatio rugl. *cf* *tumultus*.

Pervenire taka. *cf* *sumere*.

Perversitas illífi.

Perversus eligr, elegr, öfugr, ódyggr. *cf* *malus, aversus*.

Pervertere bregða.

Pervetustus hundforn.

Pervicacia þrágirni.

Pervicax atall.

Pervium gángvegr.

Perutilis þjóðnýtr.

Pes fótr, ilki, ösli. *denominativè appellatur* 1. *lignum, antenna, malus* a) *plantae* (*pedis*) trè ilja. b) *metatarsi* viðr jarka, trè rista, meiðr rista, rá jarka, sigla jarka. c) *digiti* (*pedis*) trè táar, rá táar, sigla

táar. d) *genu* sigla knès. e) *femoris* sigla lærs. f) trè leista. 2. *columna* a) *plantae* (*pedis*) stoð ilja. b) *metatarsi* stoð ristar. c) *itineris* stoð brautar, stoð gaungu. d) *passus* stoð fets. e) stoð leista. 3. *spiculum* a) *itineris* rennifleinn brautar, rennifleinn gaungu. b) *passuum* rennifleinn feta. 4. *domicilium medullae* salr mergjar. 5. hleypikjoll hæls. (borr bergis fótar). *digitus pedis* tá; *den.* ilkvistr. *tibia pedis* leggr, fótleggr. *calx pedis* hæll. *metatarsi pars exterior* jarki. *talus pedis* ökli. *planta pedis* il, ilvegr; gaupnir ilja *pl. pedes et brachia* útlimir. *pes durus* harðfótr. *pes poëticus* bragarfótr. *pedis impressio* áspyrna. *dolor pedum* fótverkr. *pedibus fulvis* fótgulr, ilbleikr. *pedibus nudis* berbeinn. *pedis plantam rubefaciens* ilrjóðr. *alto pede* háfæta. *cf* *crus*.

Pessimus verstr.

Pessum sidere sökkva.

Pestis mein, læ, forat, forað, úlfr. *cf* *perniciës, noxa, impedimentum, dolus, monstrum, lopus*.

Petasus höttir.

Petere heiða, biðja, æsta, krefja, kveðja, sækja, sökja, *iuramento petitum* eiðsött. *qui facîle peti potest* auðsött. *cf* *optare, postulare, arcessere, salutare, visere, visitare, ire, proficisci, pergere*.

Petitio bæn, bón. *p. querula* brek.

Petitor sækir, sækiálfr, søkiálfr, sækinjörðr, sækiþrótt. *cf oppugnator.*

Petiturians beiðr, breksamr.

Petra klettr. *cf rupes.*

Petulans bellinn, -tyrrinn; *subst.* atti, flangi, glanni. *cf procax.*

Petulantia kerski.

Phaeniceus jarpr. *cf fulvus.*

Phalanga hlunnr, lunnr, hlumr, hlynr. *ph. abiegna* fyrirhlunnr. *phalangae rube-factio* hlunnroð. *phalangae adsuetus* hlunntamiðr, hlyntamr. *cf scutula.*

Phallus volsi.

Phaselus snekkja.

Phiala skál. *ph. aurea* gullskál.

Philyra bast.

Phoca selr, orkn, urta, brimill. *monstrum phocinum* selskrípi. *laciniae phocae* selreitur. *capite phocino* orknhöfði.

Phy fý.

Piaculum glæpr, glæpska, són. *cf expiatio, scelus.*

Picea tyr.

Pictavicus peitneskr.

Pictura skript.

Picus (avis) spætr.

Pietas sen. *cf sensus.*

Piger latr, slækinn, stírfinn. *cf segnis, deses, tardus, durus.*

Pignus veð, veðmáli. *pignore certare* veðja.

Pigrēscere letjast, snytjast. *cf segnescere, tardare.*

Pila höllr.

Pileus hattr, höttr, húfa. *p. dissimulatorius* huldarhöttr.

Pilus hár, lokkr. *den.* eik reikar. *pilis brevibus* snöggr. *cf capillus, coma.*

Pincerna byrlari.

Pingere fá, penta, (steina) *pictus* fáinn, steindr. *cf colorare, splendidus.*

Pinguedo feiti, hold.

Pinnarum muralium interstitia vígskörð.

Pinus gran, tollr, þollr, þella, þöll, þelli *coll. pini custos* granvörðr.

Pirata víkingr, sækonúgr, (sævaldi), úthlaupsmenn *pl.*, ætt Gjúka *coll. Piratarum nomina* Áli, Ásmundr, Ati, Atli, Auðmundr, Beimi, Beimuni, Beiti, Beti, Buðli, Byrvill, Eckill, Ella, Elli, Endill, Eynefr, Fjörnir, Fróði, Gamli, Gaupi, Gaurekr, Gautrekr, Gauti, Gavær, Gauer, Geirr, Geitir, Gestill, Gilfi, Gylfi, Gylvi, Gjúki, Glammi, Góir, Gøir, Gor, Gorr, Godmundr, Guðmundr, Gramr, Hagbarðr, Hagbarði, Haki, Hálftr, Holfr, Hárekr, Heflir, Heiti, Heiði, Hèðinn, Heiðinn, Heklingr, Hæklingr, Hemarr, Homarr, Homir, Hæmarr, Hæmir, Hemlir, Hémíngtr, Hjálmar, Hjörólfr, Hnefi, Högni, Hraudnir, Hraudúngtr, Hundíngtr, Húnn, Hurfi, Hyrfi, Hyrvi, Hvítíngtr, Íngi,

(Jálkr), Jórekr, Jösmundr, Kilmundr, Leifl, Leyfl, Leifnir, Lýngvi, Meiti, Mepill, Mæfill, Mævill, Mévill, Mævi, Movi, Metti, Móirr, Mörnir, Mýsíngr, Næfill, Nepill, Nori, Óli, Ösmundr, Rakni, Randórr, Randverr, Rannverr, Refill, Revill, Ræfill, Reifnir, Remmir, Rer, Rær, Rökkvi, Röknir, Róði, Skefill, Skæfill, Skekill, Skelfir, Sölsi, Sölvi, Sörvi, Sveiði, Syrfl, Syrvi, Teiti, Vali, Vandill, Vífill, Vingi, Vinnill, Virfill, Ýngvi, Þunnill, Þvinnill.

Pirus (arbor) pera.

Piscatura fang, fiski.

Pisciculus seiðr.

Piscis fiskr. *den.* hángi agngálga, ormr leygjar, akrmurur jökla *pl.*; fjörðhjörð, hjörð báru *coll.* (vágfylvíngur). *piscium species* áll, oll, andvari, birtíngur, brosma, bust, byst, fengrani, fjörsúngur, flóki, fuðrýskill, fyðruskill, fyldíngur, fyllvíngur, fylvíngur, gedda, geirsíl, gjolnir, gjölnir, glaumr, glömmugr, glömmungur, glaummungur, ginnúngur, goðlaks, guðlags, grámagi, grunnúngur, háfr, hamarr, amarr, hámer, hár, háskerðíngur, horngæla, hornsíl, hrognkelsi, hveðnir, hvítíngur, hængur, karfi, karbi, keila, lánga, lax, laks, lags, litr, lúra, lýr, lýra, lýs, lýsa, marknútr, (marþvara), mjófskr, öggur, ogr, ölung, avlung, aulung, olung, olunn, örriði, reyðr, sandhverfa, seiðr,

síkr, síld, síltíngur, skjálgr, skata, skeljúngur, skelfiskr, skælfiskr, skillfíngur, skorðúngur, skreiðúngur, steinbítur, stæinbæitr, steinbettr, störr, styrja, sverðfiskr, ufsi, vartari, ýsa, þorskr, þoskr, þyrsklíngur, þyrsklíngur, þrómmúngur, þrómmunngur, þrómmvngur, þrómmúngur, þravmmúngur. *p. stridens* hrynfiskr. *piscis epitheton* andalauss.

Pius dyggur, dygðugur, bölstyggr, dáðhress, dáðmíldr, hreinlátr, meinlauss; dýrðihittir *subst.* *cf bonus, fidus, integer, probus.*

Pice oblinere bræða.

Placamentum sön, -sævi. *cf expiatio.*

Placenta hleifr, leifr. *pl. farrea* rúghleifr. *cf libum.*

Placere hugna, hugnast, högna, líka. (*mihi*) *placet* (mér) gezt (at e-u).

Placidè frílliga (fríðlīga), léttlīga, allfríllīga. *cf leviter.*

Placidus hægr, högr, högr, linr, linnr, spakr, svífr, verr, verr, værr, bilgjarn, mjúklyndr, mjöklyndr, úskelfandi. *cf clemens, commodus, facilis, humanus, lenis, mansuetus, sapiens, tranquillus.*

Plaga 1. högg, und. *pl. sonans* skellr. 2. *pl. caeli* átt, vegr, veðr, himinskaut, himinvangi. *pl. cauri* útnorðr. *pl. aquilonis* landnorðr. *cf ictus, sanguis, vulnus; auster,*

aquilo, australis, caurus, meridies.

Plangere blaka.

Planities fit, grund, slætta.
cf campus.

Planta (pedis) fit, il; gaupn-ir ilja *pl. dorsum plantae* rist. *locus plantae* ilflet.

Plantare rótffesta.

Planus flatr, slætt. *planum facere* slætta. *cf aequus, lenire.*

Platanus hlýnr, hlunr, hlunnr, lynr. *silva platanina* hlunnviðr.

Plaudere skella lófum.

Plaustrum vagn, reið, karti.
cf currus, rheda.

Plausus handa klapp.

Plenè geir, gjörva, geira, gerfa, görva, görliga, görla, gjörla, gerla, fullgerva, at fullu, allt í gegnum. *cf omnino, penitus.*

Plenitudo fylling.

Plenus fullr, fylldr, þrúnginn.
non pl. ófullr.

Pleuronectes (piscis) flóki, lúra, lýra.

Plorare hjúfra. *cf flere.*

Pluere regna, rigna.

Pluma dúnn, fiðr, fiðri.
plumis nigris bláfjadradr, fjadrdekk. *cf culcita, pulvinar.*

Plumatus fiðradr, fiðrvarinn.
caput pl. hausfjadr.

Plumbum blý.

Plures fleiri.

Plurimus flestr.

Plus fleira.

Pluteus veggr, vígi, varða, verða, (varta), borðpil, sólborð.
pluteis lucidis instructus bjartveggjaðr.

Pluvia regn, hregn, skúr, úr, ýring, ýringr, dros, dökk, döct, dökk; *den.* tröll snæs, tröll ísa. *pl. gravis* kleppdögg. *pl. effusa* hrynregn. *pl. splendida* fagrregn. *qui pluviam offert* regnbjóðr. *cf imber, nimbus, ros, gutta.*

Pocillator ráðmaðr.

Poculum ker, staup, kalkr, full, fyll, minni, hvítíngar *pl.*; bjórker, vínker, hrímalkkr; gjallarhorn. *den.* 1. *receptaculum cerevisiae, vini* bjórrann, vínfar, vínferill, víngnoð, mjóðkarmr, ölkarmr, ölbæki, ölstafn, vistfar; virki víns, valr veiga, karmr ölbækis rastar. 2. *bovis etc.* a) *arbor* viðr eyrna óds dýrs; bjúgvíðir hausa *pl.* b) *hasta* atgeirr ýra. *p. aureum* gullker. *p. memoriale* minni. *p. Bragio sacrum* bragarfull. *p. geniale* blíðskál. *cf cornu, cyathus, calyx, scyphus, vas, massa, memoria.*

Podex rass.

Poema v. carmen, poesis.

Poena gjald, heipt, pínsl, písl, víti. *p. immanis* ofgjöld *pl.* *p. spontanea* meinlæti *pl.* *p. capitalis* höfuðviti, fèransdómr. *p. ecclesiastica gravis* stórmæli. *poenarum regio* kvölheimr. *cf multa,*

crimen, tributum, ira, cruciatus, afflictio, infernus.

Poenitentia iðran, iðrun, iðrar *pl. cf. exta.*

Poenitere iðrast.

Poesis bragr, hróðr, lof, óðr, mærd, mærd; bragsmið, hróðrgjörð, bragarstétt, bragar-tún, bragþátr. *vocatur vinum poeseos* vín mærdar; hróðrar bland. *Denominatur* I. *sanguis Kvæseris* blóð Kvásis, dreyri Kvásis. II. *nanorum* 1. *navis* skip dverga, skip Viðurs, far dverga, farkostr dverga, fley bergsaxa, munvigg Dáins, þrjámr Vestra, stafna lár jarðar leiptra. 2. *potus, (liquor, vinum, cerevisia)* drekka dverga, drykk Regin, drykk Aureks, drykk Dvalins, full Dvalins, fylli dverga, lögr dverga, lá dverga, bergs grunnlá dverga, vín Fundins, veig Dvalins, veig Fals, lið dverga, lið Dvalins, mjöðr dverga, mjöðr Suðra, hrosti Finns. 3. *mare* sjár dverga. 4. *pluvia* dvergregn. III. *unda lebelis Odrerir* alda Ódreris. IV. *multa (pro caede) Gillingi* gjöld Gillings. V. *gigantum* 1. *navis* skip jötna, fley bergsaxa. 2. *potus etc.* sylgr Surts ættar, full burar Billings, fyll Fjöltnis fjalla, gildi aldar grjótreinar, jastrín greppa sýrar fentanna, dreggjjar brim fyrða fjarðleggjar, mjöðr Suttunga, mjöðr jötna, bára bergmæra, bára bergýra. lögr

Hnitbjarga. VI. *Odinis* 1. *furtum, praeda* þýfi Viðris, fengr Óðins, fengr Viðurs, fengr Yggjar, fleytifengr Fjöltnis, fundr Óðins, fundr Þundar. 2. *onus* farmr Óðins. 3. *donum* gjöf Óðins, gjöf Grímnis. 4. *cerevisiae, vini confectio* ölverk Ásar, vingerð vitnis vada, verk Rögnis. 5. *effata* orð arnar kjapta. 6. *navis* skip Óðins, kuggr Hárs. 7. *potus (liquor, vinum, cerevisia)* ægir Óðins, alda Óðins, gjálfr Gauts, grunnstraumar Grímnis, straumar Míms vinar, marr munstrandar Viðris, veelfjörðr Harbarða, vína vinheims Lopts vinar, lá geðfjarðar hjaldrgegnis hildar, hverlögr Óðins, hverlögr farms gálga, þagnar minni vinar stalla, horna fors farms Gunnlaðar arma, gildi Gauta, veig Fjöltnis, full Svöltnis, full Yggs, full Viðris, full hrafnásar, hrosta brim Allföðr, vín Viðris, lið Yggs, lið Hárs, lið vinar Løðors, bjórr Hárs, bjórr Yggjar, öl Yggs, mjöðr Óðins, mjöðr Yggjar, mjöðr Bors burar. 8. *poculi liquor* austr vINGNOÐAR Hertýs, hrannir saltunna Hárs, (kleppdögg Hárs löggvar). VII. *Asarum* 1. *res furtiva (tacitum inventum)* þagna fundr Þriggja niðja. 2. *cerevisiac confectio* ölverk Ása. 3. *potus, liquor* jöltna sumbl, mjöðr Ása, öl Ása, fjörðr díá, fjörðr vea, gildi mildinga hapta beiðis. 4. *multa* nauðgjöld Ása (*aurum*

XII). VIII. *liquor etc. vasis*

1. *Son* lögr Sónar, bjórr Sónar, fyllr Sónar. *semen verbale* orða sáð Sónar. b) *Bodn* lögr Boðnar, bára Boðnar, fyllr Boðnar. (IX. marðar lá, haptsoni). *poëseos studiosus* hróðrargjarn. *praemium poëseos* skáldfé. *poëseos epitheton* seinfyrndr. *cf carmen*.

Poëta skáld, skjaldi, greppr, þulr. *denominatur poëseos vel carminis* 1. *numen* rögnir mærdar, móði bragar, skapmóði óðs, harbarðr vea fjarðar. 2. *auctor etc.* lofskreytir, bragarstýrir, geirir bragar, smiðr óðar, smiðr stefja, hagsmiðr óðar, skreytir vísu, skapsmiðr Viðurs, skipsmiðr Viðurs, bjórstofnandi Sónar, haggennandi hróðrar, stillir stefja, stjóri drápu, spillir fræða, tínr bragar, kennir bragsmiðar, fægir Fjólnis veigar, breytir día fjarðar. 3. *dator* hróðrdeilir, óðflýtir, ræsir bragar, gildir óðar, greiðir bragar, veitir lofgerðar, liðgjafi Yggs, ölberi Yggs, ölbeinir Ása, veitir víns Fundins, vettir veigar Fjólnis. *poëta primarius* höfuðskáld. *poëta malus* skekkir bragsmiðar. *sella poëtica* bragarstóll. *instrumenta poëtica* bragartól. *Poëtae epitheta* skýrr, vænn, örnfljótr, hróðrargjarn, skilmildir, vegðarlauss.

Poeticus stefligr.

Polenta malt.

Polire fága, fegja, fægja,

skafa, sverfa, (snyrta). *qui facile poliri potest* auðskæfr, auðskæfðr. *politus ferro* mál-fáinn. *pulchrè politus* fagrskygðr. *mirè politus* kynbirtr. *qui polit* fægir, fegrir, snyrtir. *cf colere, radere, limare, excusare.*

Pollere orka. *pollens potestate* ráðmeginn. *cf posse, valere, provocare.*

Polliceri bjóða, heita, segja. *cf vocare, dicere, deferre.*

Pomarium apaldrsgarðr.

Pompa sómi, manndýrd. *cf gloria, virtus, honor.*

Pomum epli.

Ponderare reiða, vega. *qui ponderat* vettir. *cf tollere.*

Pondus vægi, vett, þýngd. *p. aërium* loptvægi. *pari pondere* jafnhöfugr. *cf libra, gravis.*

Ponere láta, leggja, setja. *citò positus* bráðsettr. *cf addere, admove, amittere, cedere, collocare, concubare, constituere, decernere, decidere, demere, deponere, detrahere, dicere, emittere, eximere, facere, gerere, immittere, imponere, inferre, iniicere, loqui, mori, ostendere, pendere, perdere, reddere, significare, solvere, statuere, subiicere, superimponere, tollere, transfodere.*

Pons brú, bryggja. *p. lapideus* steinabrá. *cf agger, stratum.*

Pontifex goði; diar *pl.*
cf sacerdos.

Populari ræna. *cf rapere.*

Popularis dróttlátr. *cf*
aulicus.

Populatio hernaðr, úthlaup.
cf excursio.

Populus drótt, her, herr,
ljóðan, ljóðr, lýðr, þjóð, land-
fólk, landsfólk, landherr. *p.*
universus almenníng, alþjóð,
alþýða. *omni populo* allsheri.
cf multitudo, coetus, incola,
cives, exercitus, homo, bellum,
centum.

Populus (arbor) ösp.

Porca gylta, gulta, gyltr,
sýr; *den.* systir runa. *p.*
subans ræða. *p. lecti* rúm-
gylta.

Porcellus gríss, gríslíng.

Porcus bögr, göltr, ráði,
runi; Sæhrimnir, Særimnir. *p.*
maialis þröndr, þröndr, þrönndr.
cf verres.

Porrigere rétta, beina (at
e-m). *qui porrigit* kertir,
réttir. *cf evolvere.*

Porro enn, fram, fremr,
meir, meirr, þá. *cf adhuc,*
etiam, potius, prorsum.

Porta hlið, port. *p. ferrea*
járnhlið. *p. oppidi, urbis*
borghlið, túnhlið. *cf ostium.*

Portare bera, ferja, flytja,
halda, valda, vega. *cf tenere,*
retinere, gestare.

Portatilis (manu) handbærr.

Portator berdraugr.

Portendere benda, tákna,
íta. *cf significare.*

Portentosa res konstr.

Portentum bákn, býsn,
firnar *pl.*, furða, kynstr, rök
pl., undr, fyrirburðr, undrsjón.
cf prodigium, miraculum,
explicatio.

Portio deild, hlutr, lutr,
skamtr, (litr). *cf divisio.*

Portorium landaurar *pl.*

Portus höfn, lægi, vör.
signum portus hafnarmark. *cf*
flexus.

Poscere beiða, æsta, krefja,
kveðja. *poscens* beiðir. *cf*
optare, postulare, salutare.

Positio lag, leg, lög. *cf*
dispositio, modus, silus, so-
cietas, status.

Posse afla, fá, geta, kunna,
mega, megja, orka, (knega). *cf*
pollere, capere, nosse, licere,
cogi, necesse.

Possessio eiga, eign, erfi,
eðli, fè. *p. communis* sam-
eignaðr. *cf facultas, fortuna,*
pecunia, pecus, haereditas,
patrimonium.

Possessor drottinn, eigandi,
einvaldi, geymir, hljótr, hljót-
andi, njótr, nýtir, nyti, hittir,
stýrir, stýrandi, valdi, valdr,
þiggjandi, gætinjörðr. *cf cu-*
stos, dominus.

Possidere eiga, erfa, ráða,
una, búa of (um). *cf habere,*
frui, habitare, ulcisci, haere-
ditas, exequiae.

Post at, eptir, ept.

Postea eptí, síðan.

Posteri átt, ætt, megir, niðjar.
cf genus.

Posterior efri, hindri, síðarri.
in posteriore parte aptarla.
cf superior, ultimus.

Posteritas ætt. *cf genus.*

Postis gætti. *postes ianuae*
 brandar.

Postquam sízt, síz, sítz,
 síðan, síðans.

Postremus hinnztr, hinnstr,
 hínztr. *postremò* á lesti, at
 lesti, til lykta. *cf supremus,*
ultimus, finis.

Postulare beiða, biðja, heimta,
 krefja, kveða, kveðja, orka
 (á e-n). *qui postulat* beiðir.
quod postulatur kvöð. *postu-*
latum ákall. *cf flagitare,*
loqui, orare, petere, poscere,
provocare, recipere, salutare.

Postulatio ákall. *cf cla-*
mare, ius.

Potare drekka. *satis pota-*
tum fulldrukkít. *nimis potatum*
 ofdrukkít. *cf bibere.*

Potator simblir.

Potens ballr, máttigr, máttugr,
 megn, mektugr, baldinn,
 næfr, öfligr, öflugr, ríkr,
 voldugr, ráðgjarn, ríklýndr,
 rausgjarn, aflgóðr, aflamikill,
 meginrammr; *subst.* fullaffi,
 ríkmenni. *p. in pugná* gunn-
 ríkr. *cf fortis, robustus,*
validus, imperiosus, contumax.

Potenter af ríki. *cf violenter,*
strenuè.

Potentia afl, affi, mátt,
 megin, megn, mekt, ríki. *cf*
vis, robur.

Potentilla (*herba*) mura,
 akrmura.

Potestas affi, makt, magt,
 mátt, megin, megn, mekt,
 ráð, ríki, völd *pl.*, náttúra;
 (fátt, fát); *p. singularis* einvald.
p. nimia ofríki. *qui potesta-*
tem habet faciundi bærr. *cf*
vis, imperium, consilium,
copia, vigor, honor, gloria,
numen.

Potio drykkja, drykk,
 mjöðr. *cf potus, compotatio.*

Potius gjarnarr, heldr, meir,
 meirr. *cf magis, porro.*

Potiri eignast, fá, fanga,
 geta, hljóta, ná, ráða. *cf adi-*
pisci, adsequi, capere, con-
stituere, habere, nancisci,
obtinere, prodere, tribuere.

Potus (*subst.*) drekka, drekkja,
 drukkja, drykkja, drykk, gildi,
 minni, mjöðr, öldr, sylgr, vín.
p. ruber rauðsylgr. *qui potum*
dat brynnir. *cf vinum, cere-*
visia, haustus, compotatio,
convivium, memoria.

Prae at, fyrir, firir, fyri,
 fur, fer, fir, for, um, umb,
 við, yfir. *cf antè, per, cum.*

Praealtus kappshár.

Praebere geta, ljá, selja,
 sýna, tæra, tjá, tjóa, tója, veita,
 ýta. *p. se láta.* *qui praebet*
 býtir, eiðr, röttir, sýnir, veitir,
 ýtir. *cf dare, capere, commo-*
dare, extendere, offerre, mon-
strare, ponere, tribuere, porri-
gere.

Praecedere gánga fyrir.

Praecellere. *qui praecellit*
 yfirbátr.

Praecepta bráðr, snævis. *cf* *instabilis, temerarius.*

Praecepta fræði, kenningar, reglur. *cf* *institutio, scientia, litera, modus, carmen.*

Praeceptor kennari.

Praecinctorium sveipa.

Praecipere (seggjia, segja). *cf* *dicere. qui praecipit* seggjandi.

Praecipitare hrapa.

Praecipitatio flaumr. *cf* *impetus, multitudo.*

Praecipitium flug, gnípa. *cf* *volatus, praerupta, rupes, fuga.*

Praecipue einka, einkar, einkum. *cf* *imprimis.*

Praecinctorium fyrirskyrta.

Praecisio afskurðr. *cf* *abscissio.*

Praeclarus bjartr, gildr, göfugr, framligr, alfríðr, allmærr, (almærr, sannfrægr). *p. virtute* dáðsímur. *cf* *excellens, eximius, illustris.*

Pracludere lykja, stemma. *cf* *claudere, obstruere.*

Praeco -rennari.

Praecordia hrót hjarta.

Praecursor fyrirrennari.

Praeda bráð, fáng, fengi, fengr, steik, tafn, herfáng; *den.* teiti munins. *praedam dare* bræða. *praedae dator* bræðir. *praedâ ditatus* bráð-audr. *in praedâ agendâ fortunatus* fangsæll, fengsæll. *cf* *esca, cibus, captivitas, assum, caro.*

Praedari herja, reyfa. *cf* *rapere.*

Praedatio úthlaup. *cf* *ex-cursio.*

Praedicare kveða, lýsa. *cf* *collustrare, loqui.*

Praedictio spásaga.

Praedium bú, ból, býr, bæ, garðr, jörð, bygð, tún, bólstaðr. *incola praedii* jarðbyggvir. *cf* *agger, fundus, rus, terra, regnum, domicilium, oppidum.*

Praedives afarauðigr, kapps-auðgr, sannauðigr, stórauðigr, vellauðigr.

Praedo illvirki; *coll.* óþjóð, rándrótt.

Praedurus óðharðr.

Praesse ráða, stýra, valda. *cf* *habere, regere, tenere.*

Praefectura fylki, sýsla. *p. navalis* skipreiða. *cf* *negotium, caterva.*

Praefectus goði, jarl, greifi, réttari, formaðr, formann, forstjóri, fyrirmaðr, landmaðr, moldrekr, ráðmaðr, stjórnarmaðr, yfirbjóðandi; jöfurr óskkváunar, gætir lands, spjalli jöfurs, hörðar jarla dóms *pl.*, sessi aldar þundar. *dignitas praefecti* jarldómur, jarladómur. *cf* *dynasta, princeps, iudex, pontifex, sacerdos, magister.*

Praegelidus eitkaldur, eitrsvalur, elkaldur, fjölkaldur. *cf* *gelidus, frigidus.*

Praegrandis fullstórr.

Praelium v. pugna, strages.

Praemium gjald, laun, iðgjöld *pl. p. poëticum* skáldfé. *cf* *compensatio, remuneratio, retributio, tributum.*

Praenuntius spár. *pr. belli* vígspárr. *pr. sanguinis* blóðvita.

Praepotens algilðr, alstyrkr, ámáttigr, ámáttligr, dáðöflugr, dáðstyrkr, dýrnenninn, margrikr, óðrikr, rammaukinn; *subst.* ofjall, ofkúgi.

Praesagus spár, framvíss. *valdè p.* margspár. *cf provindus, sagax, praescius.*

Praescius vitugr. *valde p.* margspár.

Praerupta montis gnípa; *den.* höll gallopnis, gagnstigr gýgjar.

Praeses fyrirmaðr.

Praesidiarii (milites) þinga-menn.

Praesidium hlíf, skjól, vera, vernaðr, helfingr, helmingr, hlífiskjöldr, hlífiskjöldr, mein-garðr. *praesidio esse* hlifa-*cf tutela, copiae, agger, velamen, latebra.*

Praestans dygg, dýrr, framr, friðr, góðr, hárr, hæfr, ítr, mærr, mætr, prúðr, snjallr, stoltr, verðr, valinn, tiginn, ágætr, allframr, dýrligr, gleðligr, góligr, innligr, ítarligr, kostigr, kostsamr, ókostalauss, óniþraðr, sæmiligr. *praestantior* æðri. *praestantissimus* albaztr, al-dýrr, alframr, æztr, øztr, höfuðfremstr. *cf bonus, eximius, excellens, pulcher, magnus, inculpatus, purus, convenire.*

Praestantia frami, hefð, kostr, kostuðr, snild, snilli,

tign, afbragð. *p. roboris* afrendi. *cf conditio, excellentia.*

Praestare efna, gjalda, halda, vinna, beina. *qui praestat* innir. *cf facere, efficere, solvere, tenere.*

Praestatio efnd, greizla. *cf effectio, solutio.*

Praestituere certam diem eindaga. *praestitutus* einn. *cf unus.*

Praesto til reiðu. *p. habere* eiga á baugi.

Praestolari biða.

Praeter fyrir. *cf antè.*

Praeterire liða, sneiða (há e-u). *cf ferri.*

Praetervehi sníða (*intrans.*).

Praevalidus alstyrkr, ámátt-igr, ámáttligr. *praevalidum* ámátt.

Praevidere vita fyrir, sjá fram.

Prandium dögurðr, verðr (málúngr).

Pransus mettr.

Pratum eng, garðr. *p. stercoratum* taða, túnvöllr. *p. lepidum* iltún.

Pravitas gegr. *cf fraus.*

Pravus elegr, eligr, æligr, rángr, vrangr, skeifr; fyrinillr. (firinillr). *cf malus, vilis, iniustus, obliquus.*

Prehendere fá, grípa, henda, hremma, þrifa. *duriter prehensurus* harðgreipaðr. *quaeprehendit* -þriful, -þrimul. *cf comprehendere, arripere, iacere, iaculari, conicere, contingere, accidere.*

Prehensio spenna.

Premere kneysfa, knýfa, knýja, knfa, hnýja, pressa, pynda, þjarma, þraungva; þröngva, þreyngja, þrýngva, þrýsta, þvinga, há, (hafsa), nauða; liggja at. *qui premit* kneysfir, kneytir, þraungvir, þreyngvir, þrýstir, þreyngvi-meidr. *quae premit* -kneif. *cf adfigere, cogere, ferire, impellere, iacere, laedere, oblidere, pellere, propellere, pulsare, stridere, strepere, torquere, tundere, vexare, urgere.*

Pressè nauðliga. *cf arctè.*

Pressio troð.

Pretiosus dýrr, mætr, dýr-ligr, fémikill. *valdè p.* marg-dýrr. *res pretiosae* auðr, hnoss, noss; *plur.* meidrmar, mæti, vegmæti, þing, (basmir), *den.* mær Gefnar, mær Sýrar, hróðrbarn Hornar. *cf eximius, cimelium, Hnossa.*

Pretium verð, virð, virði. *p. iniquum* afarkaup. *pretio dignus* verðr. *eiusdem pretii* samlagi. *nullius pretii* úmætr, verð-lauss.

Pridem. iam p. aldr.

Primogenitus frumgetinn.

Primordia rök. *cf explicatio.*

Primus fyrstr, öndurðr, öndverðr. *primo loco positus* öndurðr, öndverðr. *primum* fremst. *cf adversus.*

Princeps fylkir, harri, jarl, jaðarr, jöfurr, stillir, ljóði,

skatnar *pl.*; höfðingi, gæðingr; aldormaðr, öldurmaðr, allvaldr, alvaldr, fólkvaldi, fólkvaldr, fólkvörðr. haukstaldi, (haukstalli), heidarmaðr, hoddbrjótr, hoddglötuðr, hoddlestir, hoddmildíngi, hoddskati, hodd sveigir, höfuðmaðr, höfuðsmaðr, oddviti, yfirbátr, yfirbjóðandi; fólk-nárúngar *pl.*; bjóðr hrammþvita, konr haukstalla, konr sælinga, konr bragna, oddr aldar, höfuð áttar, stillir leiðar, synir þjóðans *pl.*, gæðingar inn-dróttar *pl.*; öðlingr álnar orms, geymir silkis síma brúna grundar. *cf vir. rex, praefectus, miles, imperator, minister, aulicus.*

Principalis upphafligr.

Principium ár, upphaf.

Prior fyrri, furri.

Priscus forn, gamall. *cf senex.*

Pristis (piscis) sverðfiskr.

Privare firra, nema, ræna, vela, væla. *privari* þremlast. *privatus* þrotinn; sannráðinn (frá e-u). *cf capere, rapere, remove, spoliare.*

Privatio auðn.

Privignus stjúpr, stjúpsonr, stúpsunr.

Prius áðr, fyrr, fyrri, furr.

Pro at, for, fur, fyr, fyrir, firir, fer, fir, með, við. *cf antè, cum.*

Proavus ái.

Probare prófa, reyna, sanna, vátta, þekkja; gæða, sæma. *probari* högna, hugna. *pro-*

batus afrendr. *cf* *comprobare*, *tentare*, *testari*, *accipere*, *laudare*, *decorare*.

Probitas dygð, siðr, siðvendi, siðavendni. *cf* *fides*.

Probrum hróp, nið, spott, vamm, *probris onerare* rægja, rögja. *cf* *contumelia*, *cavillatio*, *vitium*.

Probus dyggr, frámr, dygðugr, alldyggr, bölstyggr, dáðhress, dáðmildr, dáðvandr, fjöldyggr, grandvarr, hlutvandr, hreinlátr, hugdyggr, iðvandr, læstygg, lætrauðr, lofkvaddr, mátagóðr, meinlauss, ráðvandaðr, ráðvand, siðfróðr, siðnenniinn, siðvand, skilmildr, skilríkr, skilviss; ángrhrjóðandi; stöðvir stríða. *cf* *pius*, *bonus*, *iustus*, *sincerus*, *sedulus*, *integer*, *fidelis*.

Proca ósvífr, úsvífr; *subst.* fláangi, glanni. *cf* *petulans*, *protervus*, *impudens*, *asper*.

Procedere gánga, skæva, þoka, dragast, hverfa fram. *p.* *lentè* eigna, vappa, þramma, þrauka, skreiðast. *cf* *ire*, *trahere*, *subducere*.

Procella bilr, bylr, el, jel, garðr, grap, hregg, hret, hrót, rót, skúr, rið (hrið), (frost); kofurdrífa; ela meitill, tröll hjarda. *p.* *strepens* glymhrið, glymríð. *p.* *percellens* skelfihrið. *p.* *occidentalis* vestrarðr. *procellam efficiens* hriðgervandi. *procellam incitans* hriðremmir. *procellá adfectus* jelsnórðr. *procellis gaudens* elreifr.

procellae peritus hriðfímr. *Epith.* svalr. *cf* *agger*, *ventus*.

Procellaria (*avis*) fýling, fýlingr, fylvingr.

Procellosus elsnúinn, hriðfímr.

Procerus hræsinn, röttinn. (*p.* *staturá* hæðinn). *cf* *altus*, *celsus*, *rectus*.

Processio gánga, prócessía.

Procreare ala, bera, fæða, fæða, geta. *cf* *alere*, *educare*, *portare*, *capere*.

Procul fjarri, fjærri, ferri, í fjarska. *valde p.* meginfjarri, stórfjarri. *nimis p.* offjarri.

Procumbere in genua krjúpa.

Procurare geta. *cf* *capere*.

Procursus hlaup.

Procus biðill, beiðr; beiðiálfr bandrindar.

Prodere hvelfa, ráða. *re verá proditus* sannráðinn. *cf* *circumvenire*, *constituere*, *habere*, *subvertere*.

Prodesse eira, gegna, tjá, tjóa, tója. *cf* *dare*, *expedire*, *parcere*.

Prodigere spenna. *cf* *am-plecti*, *consumere*, *profundere*, *trahere*.

Prodigosus bölvíss. *facta prodigiosa* firnverk, firniverk.

Prodigium lýsn, undr, undrsjón. *cf* *portentum*.

Prodigus veitull.

Proditio svikdóm. *cf* *perfidia*.

Proditor -sviki; *coll.* svik-fólk

Producere lengja. *cf longus.*

Profanus heiðinn.

Profectio för, sinni. *p. ad pugnam* hjaldrganga. *profectiones laboriosae* vásfarir. *cf iter.*

Profectò öllungis, ótála, þó. *cf certè, tamen, fraus.*

Profectus frami, þroski, þrif *pl.* *cf fortuna, incrementum.*

Proferre bera, færa, fremja, greiða, knýja, ræsa, skjóta. *palam pr.* láta uppi. *cf aperire, explicare, incitare, mittere, premere.*

Proficisci arka, árna, draga, fara, ferðast, halda, nenna, rata, sækja, sinna, stunda. *cf dirigere, ire, petere, tenere, trahere.*

Profigare hróðrskota. *cf vexare.*

Profundere sóa, spenna. *p. fortunas* ama aurum. *cf prodigere, serere.*

Profunditas djúpleikr.

Profundus djúpr, ógrunnr. *cf altus.*

Profusio svörfon.

Progenies átt, ætt, barnr, kind, kynd, kyn, áttúngr, afspríngr, átstafr, höfuðbarnr, höfuðbaðmr, kynstafr, kynviðr. *cf genus, proles, proventus, stirps.*

Progignere ala, fæða. *prognatus* alinn, -kunnigr, -kunnr; *ubst.* nefi, áttstafr, ættstafr,

áttniðr, ættniðr. *cf alere, gignere, cognatus, ortus.*

Progredi feta, gánga fram, hverfa fram. *cf vertere.*

Progressio uppgánger. *cf adscensus.*

Progressus frami, þrif *pl.* *cf fortuna.*

Prohibere banna, hegna, kviðja, kveðja, meina, synja, varna, varða, verja, fyrirbanna, standa fyrir (e-u). *qui prohibet* -bannaðr, -bönnuðr. *cf arcere, avertere, circumdare, defendere, impedire, interdicere, negare, punire, stare.*

Proiicere svipta. *qui proiicit* hrönduðr, rusill, framkeyrir, framstiklir. *cf spargere.*

Proles aðal, barn, burðr, jóð, kind, kyn, mögr, niðr, átbogi, áttbogi, ættar band. *p. unica* einberni. *p. inclyta* hróðrbarn. *p. desiderata* þrábarn. *p. ducum* hersborit. *p. colonorum* höldbörít. *cf filia, filius, genus, infans, progenies.*

Proloqui telja.

Promere greiða, reiða. *qui promit* greiðir, reiðir. *cf explicare, tollere.*

Prominentia gnípa, gnýpa, snös. *cf rupes.*

Promissum heit, mál. *pr. servans* haldorðr, heitfastr. *promissorum violator* heitrofi, orðrofi. *cf minae, pactum, sermo.*

Promissus siðr.

Promittere heita, væna. *cf* *imputare, vocare.*

Promontorium nes, andnes, annes, útskagi, útnes.

Promotio frami. *cf* *honor.*

Promotor frömuðr, -framaðr, -framiðr. *p. assiduus* margframaðr.

Promovere fremja. *cf* *celebrare, facere, gerere.*

Promptuarium skemma.

Promptus barr, bráðr, forr, frakkr, frárr, geyrr, geystur, hvatr, örr, framlundaðr, framlyndr, framráðr, geðskjótr, geðsnarr, hvatfærr, hvatlyndr, hvatráðr, ótrauðr, skeleggjaðr, snarlígr. *pr. ad pugnam* rógörr, sigrbráðr, sóknbráðr, sóknörr, sóknhvatr, vígörr. *in promptu esse* liggja. *cf* *acer, alacer, animosus, celer, citus, factus, impiger, intrepidus, pronus, strenuus, velox.*

Promulgare lýsa, segja upp. *cf* *collustrare, dicere.*

Promus bryti.

Pronuba brúðkona

Pronunciare kveða, sýngja. *cf* *canere, loqui.*

Pronunciatio framburðr.

Pronus lútr. *pronus in-cumbere* greyfast. *prono animo* (*ad iram*) bráðskapaðr. *cf* *incurvus, promptus.*

Prope á, at, nær, nærri, nærri, nerúngi, við, allnær. *cf* *cum.*

Propediam af mæli. *cf* *mox.*

Propellere etja, hrinda,

skjóta, ukkva, ykkva, ýkva, þeysa. *qui propellit* kneyftr, -þeysir. *cf* *agere, concitare, conicere, iactare, premere, rapere, trudere.*

Propendere drúpa. *cf* *cadere, nutare.*

Propensio (*animi*) biftr, háng. *cf* *cupiditas.*

Properare bræða, flýta, hraða, hvata, hvatta, skunda, skynda, snúða, styðja. *qui properat* hvati, hvótuðr, -skundaðr. *cf* *accelerare, conficere, festinare, incitare, maturare.*

Properè hvatz, óliga, fljótliga, af bragði. *cf* *cito.*

Propheta própheti. *cf* *vates.*

Propinare skenkja, skeinkja, drekka á e-n. *cf* *bibere, infundere.*

Propinquus niðr, náongr; náinn, náborinn. *cf* *cognatus.*

Propior nærri.

Propitiatio són. *cf* *expitatio.*

Propitius hollr, mildr, virkr, líknarfúss, líknframr. *cf* *bonus, clemens, liberalis.*

Proprietas aðal, náttúra. *cf* *natura, potestas, vis.*

Proprius eiginn.

Propter af, at, fur, um, umb, við. *cf* *antè, cum, per.*

Propterea at, því.

Propullulare bresta. *cf* *frangere, rumpere.*

Propulsator malorum meinhrjóðandi.

Propylaeum forgarðr.

Prora barð, brandr, stafn,

stefni, stemni, stál, stol, stíngtr, framstafn; taung tíngla.

Prorsum, fram, framm. *p. agere* ykva, *qui p. tendit* framsi. *cf porrò, propellere*.

Prorsus alls, allz, beint.

Prosapia ætt, ættslóð. *ramus prosapiae* kynkvísl. *cf genus, progenies, proles*.

Proscribere útleggja. *proscriptus* útlægðr; vargr *subst. filius proscripti hominis* vargdropi.

Prosperè greitt, at auðnu. *cf expedire*.

Prosperitas auðna, sigr, dugnaðr, farnaðr, fögnuðr. *p. vitae* aldrgipta. *cf auxilium, felicitas, fortuna*.

Prospicere sjá fram. *cf videre*.

Prosternere fella. *p. se* láta fallast. *prostratus inter caesos* valfallinn. *cf caedere, cadere*.

Prostibulum púta.

Prostrator fellir, hlöðr.

Protectio hlíf. *cf tutela*.

Protector skýlir. *cf tutor*.

Protegere standa fyrir e-m. *cf stare*.

Protendere ýta. *cf deducere, extendere, praebere*.

Protenus fram.

Protervus baldinn, framr, ósvífr, úsvífr. *cf contumax, immodestus, procaz*.

Protractu facilis hógdrægr.

Prout sem.

Proventus afspríngtr. *cf reditus, progenies*.

Providentia lángsæi.

Providere vita fyrri, sjá fram, sjá fyrir, sjá við. *cf videre*.

Providus varr, fjölvarr, framsýnn, framvís. *cf cautus*.

Provincia fólk, fylki. *p. tributaria* skattland. *provinciam defendens* fólkverjandi.

Provocare kveða, kveðja, kveða fram, orka á e-n, skora á e-n. *cf loqui, salutare, pollere, postulare, valere*.

Proximus næstr.

Prudens fróðr, horskr, kænn, klókr, hygginn, spakr, svinnr, víss, vitr, fróðugr, horskligr, spakligr, skynugr, försjáll, greinagóðr, margfréttinn, ráðgegn, ráðsnotr, ráðspakr, ráðsviðr, hugsvinnr, svinnhugall, svinnhugaðr, svinngeðr, ráðvís, hyggju hjartr, hyggju svinnr; *perquam pr.* drjúgspakr, fjölsviðr, margskýrr, margspakr, margsvinnr, margvittr, kappsvinnr. *cf gnarus, multiscius, peritus, sapiens, consilium, intelligere, scire*.

Prudenter hyggiliga.

Prudentia geð, speki, spekt, svinna, vit, vitska, hyggindi, hyggjandi, hagspeki, hugarspeki, mannavit, meginhyggja. *cf animus, ingenium, intellectus, sapientia, sollertia*.

Pruina hëla, hrím, hrími. *pruiná tegi* hëla. *pruiná tectus* hëldr, hëlugr; hëlugbarði. *cf cinis, favilla, fuligo, ros, frigidus*.

Pruinosus hëlugr.

Pruna glóð. *prunis in-*
clusus glóðfjalgr. *cf ignis.*

Prunus plóma.

Psalmus psálmr, sálmr.

Psitta (avis) igða.

Pubes den. skopt læra,
(dýney).

Publicus locus allvángr.

Pudere skammast.

Pudibundus neiss. *cf con-*
tumelia.

Pudor lítilæti. *cf modestia.*

Puella brúðr, getta, man.
copia puellarum mankynni.

Puer sveinn, piltur, húnn.

Pueritia bernska, barnæska.

Puffinus (avis) skrofa.

Pugna böð, brak, deild,
dólg, dylgja, drífa, drima, dynr,
el, erríng, etja, fundr, galdr,
gjöll, göll, gnýr, göndul, gunn,
gunnr, guðr, há, hildir, hjald,
hjaldr, hjallr, hlökk, hneiti,
hrist, hrið, íma, ímön, ímun,
ið, jara, mist, mót, ógn,
orrosta, orrusta, rimma, rumma,
róg, róma, rósta, senna, sig,
sigr, sik, skæra, skōra, skara,
snæra, snerra, snerta, sókn,
sök, sóta, stefna, styrr, styrja,
storð, sveimr, svipul, tara, víg,
vígi, vík, yma, þíng, þrima,
þruma, þryma. *Denominationes.*
A. *und voce compositá.* 1.
conventus a) *deorum (divinus)*
reginþíng. b) *bellonae* gunn-
þíng. c) *pugnae* rógstefna,
rógþíng. d) *campi praelii*
valstefna. e) *militum* herstefna.
f) *armorum* α) *in genere*
våpnadómr, våpnþíng. β) *lo-*

ricarum brynmót, brynþíng.
γ) *gladiatorum* brandmót, egg-
mót, hjörmót, hringmót, egg-
þíng, hjörþíng, hjörðíng, málm-
þíng, sverðþíng, hjörstefna,
hjörfundr, hjördómr. δ) *ha-*
starum fleinþíng, geirþíng,
geirmót. ε) *sagittarum* örmót,
oddstefna. ζ) *arcus* álmþíng.
2. *ludus* a) *pugnae* hildileikr,
rógleikr. b) *victoriae* sigrleikr.
c) *militum* herleikr. d) *ar-*
morum α) *in genere* járnleikr,
ísarnleikr. β) *gladiatorum* brand-
leikr, eggleikr, hjörleikr, hör-
leikr, sverðleikr. γ) *hastarum*
geirleikr. δ) *sagittarum* örleikr.
3. *tempestas, procella etc.* a)
Odinis sannel, þropregn,
þundregn. b) *bellonae* gunnel,
gunnhrið. c) *pugnae* hjaldrel.
d) *caedis* morðfrost, vígstormr.
e) *militum* hergarðr, (heiðgráð).
f) *armorum* α) *in genere*
våpnhrið, stálgustr, stálregn.
β) *loricarum* brynhrið. γ)
gladiatorum brandel, hjörel,
naðel, sverðel, egghrið, eldhrið,
hjörhrið, málmhrið, sverðhrið,
eggveðr, hjörveðr, eggþeyr,
hjörþeyr, fólkskúr, málm-skúr,
hjörskúr, málmregn, sverðregn,
hjördrífa, hjörgrap, hjörgráð.
δ) *hastarum* fleinveðr, geirveðr,
fleinþeyr, geirþeyr, geirhrið,
geirrið, fleindögg, fleindrífa,
fleinglygg, fleinhregg. ε) *sa-*
gittarum naddveðr, örveðr,
naddhrið, oddhrið, oddregn,
naddskúr. ζ) *arcus* jálfveðr,
jálmvæðr, þrumskúr. η) *clipei*

barðel, hlífel, skjaldel, rann-regn. 2) *galeae* hjálmdrífa, hjálmgrap, hjálmríð, hjálmskúr. 3) *vulnerum* benhríð. 4. *vox* (*strepitus, sonitus, cantus, tonitru etc.*) a) *caedis* vígþryma. b) *armorum* α) *in genere* vápnglymr, vápnríma, vápnríhljóð, vápnríð, stálgald, stálgöll, járnródd. β) *gladiatorum* eggþryma, eggþryma, hjörþryma, málmþryma, hjördynr, málm-dynr, sverðdynr, hjörsálmr, sverðjálmr, hjörgald, hjörgöll, hjörródd. γ) *hastarum* flein-brak, fleinbrag, fleingald, geirródd, geirjálmr, gerrjálmr. δ) *sagittarum* oddbrak, oddbrag, oddgald. ε) *clipei* randóp, skjaldbrak, skjaldvers. ζ) *galeae* hjálmródd, hjálmþryma, hjálmþryma. 5. *vibratio, volatus gladiatorum vel telorum* eggteg, sverðteg, hjörflaug, oddbragð. 6. *grassatio, tumultus armorum* α) *in genere* járnsvéimr. β) *telorum* oddflaumr. 7. *ad-flictio galeae* hjálmraun. 8. *rubefactio gladii* eggroð, fólkroð. 9. *noxa telorum* naddfár. 10. *noxa bellonae* gunnspell. 11. *mora pacis* friðsein. 12. *rixa gladiatorum vel telorum* hjörróg, málmróg, oddróg, hjörsenna, oddsenna. 13. *rubefactio campi* vángroð. 14. böðgjörð, geirahöð, geirróta, geirþriful, gerrþriful, herfáng, hergáng, hergengi, hervíg, herþögn, hölmstefna, fólkjara, randverk, óðræði, rómöld,

skálmöld, valfall, valfreyja, valmær, valþögn, randgríð, randgríðr, ranngríð, randgríð, örlygi, örleygi, eyrlugi. B. *duobus verbis*. 1. *conventus* α) *Odinis* þing Bólverks, þing Fjölnis, þing Vafadar, þing Þróttar, sókn Þríðja, dómr Svölnis. b) *bellonae* þing göndlar, þing málmgnáar, manþing Hæðins, gnyþing geirróta, dómr göndlar, mót hlakkar, mót mistar. c) *bellatorum* fundr dólga, snyrtimót sökkva, rammþing Glamma. d) *armorum* α) *in genere* mót vápna, dómr vápna. β) *gladiatorum* þing fetilstínga, þing hrings, þing hjörva, þing sverða, mót mækis, mót málm, mót máлма, mót sverða, fundr brímis, dómur brímis *pl.*, dómr fólkvandar. γ) *hastarum* þing darra, þing geira, geigrþing geirs, mót geira, dómr darra. δ) *securium* þing brynflagaða. ε) *telorum* þing odda, fundr odda. ζ) *saxorum* fundr flettugrjóts. η) *clipeorum* þing borða, meginþing byrðings. 2) *galearum* mót hjálma. 2. *ludus* a) *Freyi* leikr Freys. b) *militum* leikr safna. c) *armorum* α) *in genere* leikr járna. β) *gladiatorum* leikr laufa, leikr hjarar, leikr eggja. γ) *telorum* leikr odda. δ) *clipei* leikr hjörstígs. 3. *tempestas, procella etc.* a) *Odinis* veðr Óðins, veðr Hárs, veðr Viðris, veðr Viðurs, veðr

Víflings, el Yggjar, el Þróttar, el Svölnis, jel Svölnis, el Jálfaðs, el Gríms, harðel Hramma, hregg Þundar, hregg Unns, gnýhregg Yggs, regn Gauts, regn Hárs, regn Ragnaðar, drífa Hárs, bálkr Viðris, byrr Þróttar, hrót Fjölnis, grap Þundar, garðr Svölnis (*clipeus* II B 1 i). b) *Ulli* el Ullar. c) *bellonae* veðr valkyrju, veðr göndlar, veðr sköglar, el hlakkar, el hildar, el göndlar, el hristar, hregg hildar, hregg hristar, hríð hristar, hríð hrundar, regn hildar, regn mistar, drífa hlakkar, hlemmidrífa hildar, stormr hlakkar, gustr mistar, frost mistar, glygg göndlar, skúr göndlar, þeyr göndlar, garðr göndlar (*clipeus* II B 3 h), glymvindr göndlar. d) *pugnae* garðr styrjar. e) *bellatorum* veðr herkonunga, veðr skjöldunga, veðr Vala, veðr Hamdis, veðr Hjaðnínga, veðr Högna, veðr Vífls, skúrir skjöldungs (*pl.*), skúr Högna, el Ála, el Ekkils, el Högna, el Harbarðs, harðel Haddings, drífa Atals, drífa Sigars, drífa Hèðins, hríð Fróða, hríð Hamdis, grjótríð Grams, byrr Hèðins, þeyr Hèðins, garðr Vala, fjúk kylfings, (glygg Darraðar). f) *armorum* α) *in genere* veðr vǫpna, hregg vǫpna, hregg stála, skúr stála, skúrir vǫpna (*pl.*), regn stála, glygg vǫpna, grap vǫpna, hríð

stáls, el stála. β) *loricae* el brynju, el gerða. γ) *gladiatorum* veðr valfasta, veðr járn saxa, veðr laufa, veðr tognings, veðrblik valköstu, el eggja, el fetilþelar, el skjaldlinns, el hrings, el reknínga, el gunnbliks, hríð branda, hríð hrotta, hregg mála, hregg hjörva, hregg benvargs, regg hjarar, vindr benloga, vindr brímis, hreggvindr hrotta, brakvindr branda, stormr branda, stormr þremja, gustr sverða, regn branda, bálregn hjaldrs, skúr eggja, skúr málma, dynskúr málma, glygg blóðíss, byrr branda, þeyr hjörva. δ) *hastarum* veðr geira, el atgeira, skúr fleina, glymskúr geira, drífa fleina, dripta darra, garðr geira, hregg geira, hríð geira, geira gjósta, hagl peitu, glygg geira, gráðr gúngnis, gustr geirs, regn geira. ε) *sagittarum* el álmrosar, el nadda, þeyr örva, hríð brodda, örva drífa, frost odda, skúr odda, regn odda. ζ) *arcus* el dalar, veðr boða, drífa boga. η) *clipei* veðr barðrögnröðuls, veðr ímunborðs, veðr hlífa, veðr víggarðs, hregg hlýrgarðs, hregg hlífa, hregg randa, hregg heiðíss, hríð sigmána, hríð skjaldar, hríð morðskýja, glymhríð borða, regn randar, regn randagarðs, regn rógskýja, regn oddskýss, el rítar, þeyr hlífar, þeyr randa, vindr skjalda, byrr rítar, drífa randa, gjóðr sigmána,

garðr geirrásar (*clipeus* II B 6 c β). 3) *galeae* hrið hjálms, hregg hjálmá, skúrir hjálma. g) *sanguinis* bylr blóds. h) *vulnerum* el unda. 4. *vox* (*strepitus, sonitus, cantus, tonitru*) a) *Odinis* galdr Gauts, ljóð Brúns, gnýr Þundar, gnýr Grímnis, hjaldr Yggs, seiðr Fjölnis, þrymr Þróttar, þrymr Þriðja. b) *bellonae* dynr hlakkar, dynr gunnar, dynr sköglar, jálmr ilmar, galdr gunnar, glann gunnar, gnýr gunnar, glymr göndlar, hárödd hildar. c) *bellatorum* hjaldr skjöldungja, dynr dólga, saga dólga, brak hers. d) *pugnae* spá málmhriðar. e) *armorum* α) *in genere* æskibaldr stála, galdr vâpna, glamm vâpna, glymr járna, vopna messa, þrima stála, þruma stála, þruma járna, þrymr stála. β) *loricae* hreimr bláserkjar. γ) *gladiatorum* dynr málma, dynr sverða, gnýr bendags, gnýr hjörva, gnýr málma, gnýr sverða, gnýr hjálmángrs, galdr hjörva, galdr málma, saungr hrotta, saungr sverða, hljómr hríngs, hljómr lögðis, hlóm hjörva, rödd hjörva, hárödd hríngs, þruma branda, þrymr vígelds, þrymr þremja, þrymr skjaldreys, þrymr hríngs, glaumr sverða, brak sverða, gnauð hjörva, hjaldr hrínga, kveðja málma, rumr randelds, sálmr hjörva, seiðr sverða, sannyrði sverða. δ) *hastarum*

duna geira, duna fleina, duna vigra, dynr fleina, dynr spjóta, gnýr darra, gnýr geirs, gnýr peitu, þrima hræsiks, þrima geira, þrymr fleina, glymr geira, göll geira, hljómr darra, hjaldr hresílma, jálmr geira, kveðja geira, saungr vigra, seiðr vigra. ε) *sagittarum* gnýr odda, gnýr nadda, brak odda, þrymr odda, messa odda, hljómr ísárna, vâpnglymr Finna. ζ) *arcus* þrymr álma. η) *securis* rymr eyxa. θ) *clipei* duna randa, dynr skjalda, gnýr randa, gnýr skjalda, gnýr grafnings, seiðr grafnis, seiðr gramnis, rumr randa, rymr vígskýs, rymr rítar, þruma skjalda, þryma randa, rödd randa, galdr skjaldar, glamm randa, glymr skjalda. ι) *galeae* dynr hjálma, gnýr fjörnís. f) *sanguinis* vers dreyra. g) *tonitru sonorum* galdra þruma. 5. *tumultus* a) *Odinis* yss Ofnis. b) *bellonae* flaumr göndlar c) *militum* flaumr herja. d) *armorum* α) *gladiatorum* flaumr sverða, svarmr sverðs, samtog sverða. β) *clipeorum* svörf randa. 6. *volatus hastarum* flugr vigra. 7. *adflictio, labor* a) *gladii* vill benviðis. b) *clipei* raun rítar. 8. *noxa* a) *Freyi* ángr Ýngva, mein Ýngvifreys. b) *bellonae* grand geirþrúðar. c) *bellatoris* vo Högna, grand geirviðar. d) *gladiatorum* fox saxa. 9. *riza*

a) *Odinis* rimma Hångatýrs, rimma Kjalars, róma Hárs, senna Sanns. b) *bellatorum* rimma skjöldunga, senna dólga, senna flokka. c) *armorum* α) *in genere* rimma vâpna, senna vâpna, styrr stála. β) *gladiorum* styrr hræskóðs, styrr valnaðrs, senna eggja, senna málma, senna sverða, senna slíðrloga. γ) *hastarum* senna geira, rósta geira. δ) *sagittarum* senna örva, róg nadda. ε) *clipeorum* styrr randa. 10. *impetus* a) *Odinis* at Yggjar, svipr Njóts. b) *bellonae* stígr göndlar, snerra lakkar, hyrsenna hildar. c) *bellatorum* fáng dólga. d) *armorum* α) *in genere* snerra vâpna. β) *gladiorum* gandreid skjalda, snerra málma, svipr undlinns, svipr sverða, svipun sverða. γ) *hastarum* kast fleina. δ) *telorum* at odda, snerta odda. *securis* för hjallrgjálpar. ε) *clipei* áhlaup rítar. 11. *colisio armorum* α) *in genere* gagnfór vâpna. β) *gladiorum* hnit hjörva, hnit hjaltlands, gnat eggja, gnaustan málma. γ) *hastarum* hnit fleina, sköll fleina. 12. *sementis Odinis* hveiti hjaldrgoðs, fagrbygg Yggjar. 13. *ira Odinis* gremi Óðins. 14. *artes Odinis* brögð Gauts. 15. *vis telorum* ríki stála. 16. *dapes* a) *lupi* jól skólkynis. b) *corvi* jól hugins. 17. *pugna maritima spec.* gunnr Ránar, sannel sums. 18.

appellatur bellona snót sverða, sága rifjúnga, gefn hjaðrskýja, mæð Högna, man Hèðins, kván Hèðins. 19. (*incert.*) vefr darraðar, lodda lögðis. C. *tribus verbis* 1. *conventus* a) *Odinis* mót heimþingaðar hánga. b) *bellonarum* mót jöru snóta, mót Hèðins snótar, þingmót Hèðins snótar. c) *campi praelii* mót dreyra gatna. d) *armorum* α) *gladiorum* þing skjaldar linna, geigurþing gunnar logs, þing hyrjar hjórlautar. β) *clipeorum* þing Þundar skýja. 2. *ludus gladiorum* leikr Yms ljóma, leikir hildar sigðs *pl.* niðleikr ara steikar. 3. *tempestas, procella etc.* a) *bellonae* þeyr Hèðins meyjar, byrr odda vífs, veðr gefnar valgrindar. b) *armorum* α) *loricae* el Ála serkjar, hríð Hamðis klæða. β) *gladiorum* veðr bliks valköstu, veðr vandar Viðris, veðr vandils Viðris, veðr víggarðs ama, el Yggjar bála, el grafninga þelar, el gims hlífar, el ógnar ljóma, hregg hyrjar geirnets, hregg hjálma skóðs, hregg mækis eggja, hregg sköglar furs, hregg hildar kerta, hríð Viðris mána, drífa mistar nífs, drífa þremja linns, rammglygg rómu linns, skúrir Þróttar furs *pl.* γ) *securis* skúrir gýgjar skógs *pl.* δ) *clipei* veðr sköglar skýs, veðr víggjar veggs, el skips Ullar, el skýs lindar, hríð sköglar dyra, hríð

hildar garða, skelfhríð sköglar borðs, hregg borðs nadda, hregg hildar veggs, drifar hregg fólkveggs, glygg þvergarða gunnranns, glygg göndlar veggjar, regn garðs randa, skúr skers gýgjar. ε) *galeae* hylíð Hèðins reikar. c) *campi praelii* hregg grundar hrundar.

4. *vox* (*strepitus*, *sonitus*, *cantus*, *tonitru*) a) *Odinis* gnýr Løðurs vinar. b) *bellonae* jálmr odda leiknar. c) *pugnae* gnýr göndlar skúra, gnýr gönnula stígs. d) *armorum* α) *loricae* gnýr göndlar serks. β) *gladiatorum* hljómr hrotta ferðar, glaumr skers hjalta, gnýr Fjólnis fura, þrymr sárjökuls geima. γ) *clipeorum* galdr Sigars tjalda, herðigaldr dýrfitjar datryrar, glaumr göndlar borða, glaumr göndlar skíðs, dynr dýrbliks Leyfa, gnýr hleypikjols randa, seiðr læbrautar lögðis, hlymr hurða Hagbarða, rödd hámana nadds, rymr valslaungu bríkar. δ) *securis* hlymr slagðs hlífa. e) *sanguinis* þrima minnis bestara. 5. *riza armorum* a) *loricarum* styrr Regins váða. b) *gladiatorum* rimma ógnar gims, styrr hyrjar hjálma, (heinvandil hermdar spjóll). 6. *collisio armorum* a) *loricae* hnit Ara fitjar. b) *gladii* hnit hjalts lands. c) *clipei* gnaust göndlar borða. 7. *noxa* a) *clipei* sorg böðvar byrgis, morð Jálsk skýja. b)

galeae fár gunnar grímu (*gladius* C VII). 8. *impetus clipeorum* snerra mána geirvífa. 9. *vibratio gladii* víg fetla stígs. 10. bekkdómr Hèðins rekka, brekkdómr Hèðins rekka, (beystisullr blárri brodda). 11. *pugna maritima spec.* a) *navium* α) *congressus* fundr húnhreina lagar. β) *procella* el Ála galtar, hríð elgs hranna, viggþeyr Hèðins meyjjar. γ) *riza* rimma riðvíggs gnapsalar. b) *strepitus maris* galdr Geitis rastar, gnýrr kjalar slóða. D. *quatuor verbis.* 1. *conventus* a) *campi praelii* þing vángs hjaldrs þrúðar. b) *bellatorum* þing sörva hyrjar hjórlautar. 2. *ludus militum* fóikleikr furs Hèðins reikar. 3. *procella* a) *gladiatorum* grap ginnvita leygs götn. b) *sagittarum* bilr leygjar Egils álnar. c) *clipei* el bryggju Yggjar slíðra. d) *securis* drífa gífrs hlémána naustablakks. 4. *sonitus securis* glaumr naumu göndlar borða. 5. *vibratio gladii* svípr seiðs fleina skúrar. 6. *pugna maritima spec.* valagarðr vala Virvils strandar, dynr hlakkar hrafnstafnsflets. *pugna matutina* morginskjarra. *pugnae finis* vígbrot. *pugná clarus* morðgöfugr, morðkendr, vígbjartr, sóknbjartr. *pugnis adsuetus* morðvandr. *avidus pugnae v. avidus.* *pugnando defessus* vighljóðr. *qui pugnare potest* -vígr. *Epitheta*

pugnae dökkr, drjúgr, gnógr, grimmr, hár, háligr, æstr, stinnr, gjallr, þúngr, harðr, ólmr, ramr, rammr, skarpr, stirðr, stórr, strángr, stríðr, sýnn, mætr, ólítill, gnýfenginn, hjálmskæðr, hjörstærðr, lof-kendr, málmgrimmr, mann-grimmr, markunnr, öndótt, vegðarlauss.

Pugnare berjast, snærast, vega. 1. *facere, ciere pugnam* gera styr, vekja styr, vinna styr, gera sverðleik, gera geirþey, heyja geirþey, heyja fleinglygg, gæða geirfrið, bella styr, benda víg, ofra erríng, heyja hjaldr, vekja hildi, bjóða hildi, semja hildi, fremja hildi, fremja hjaldr, knýja rómu, knýja hildi, vekja odd-hríð, vinna oddhríð, heyja örlygi, gera róg, gera róstu, eiga sókn, vinna sókn, heyja valmey; æsa fleina dunu, semja dunur vigra, knýja dunur randa, efna æskibaldr stála, æsa hregg hjálms, heyja leik Freys, gæða glym skjalda, heyja gný gunnar, heyja þrimu stála, heyja hregg geira, heyja gný geirs, þröngva saman hjaldri, reisa randa glamm, semja seið sverða, semja leik safna, heyja örva sennu, gera skúrir hjálma, herða skúrir hjálma, skapa sverðum sókn, vinna hríð hjálms, vinna gný gunnar; heyja þíng hyrjar hjörlautar. 2. *pacem rumpere* granda frið, slíta frið, eyða

frið, þverra frið. 3. *rem Odini gratam quaerere* leita Yggs teiti. 4. *arma cruentare, sanguinem effundere* rjóða flein, rjóða málma, rjóða egg, rjóða slög; rjóða egg snyrtis, rjóða ræfrvita Reifnis, vinna rauðan röggeisla; rjóða rönd; vinna rauða skjöldu, rjóða borð branda; rjóða serk; vinna dreyruga gunnar serki; heyja benrógn; blanda saman hjör-legi, vinna rauðar skarar. 5. *arma laedere, armis uti* meiða hjör, brjóta egg; reyna stál; reyna rönd. 6. *collidere clipeos* ljósta saman röndum, leggja saman randir. 7. *tela spargere* reka dólgeisu. 8. *clangorem armorum efficere* láta slög sýngja, láta gífr sóknar sýngja. 9. *feras cibare* seðja úlf, seðja hrafna, gilda vargi gráð. 10. *de pugna maritimá: mare rufucere* rjóða borðvöll. *cf strages.*

Pugnax v. bellicosus.

Pulchus hnefi.

Pulcher fagr, friðr, mærr, þrúðr, venn, vænn, göfugr, listugr, farligr, fagrligr, kurteis-ligr, sjáligr, skapligr, vegligr, alfriðr, þekkiligr, -þakkiligr, allþakkiligr, fagrleitr, fagrskap-aðr, fagrvoxinn, lostfagr, sann-þrúðr, skrautvoxinn. *aeque p.* jamnfagr. *valde p.* margfriðr, stórvænn, raunsjáligr. *cf artificiosus, blandus, bonus, castus, clarus, conspicuus,*

coruscus, excellens, eximius, fulgidus, illustris, iucundus, lucidus, modestus, ornatus, praeclarus, praestans, purus, sincerus, speciosus, spectabilis, venustus.

Pulchrè fagrla, ítarlīga.

Pullulare gróa. *cf* *crescere.*

Pullus úngi. *p. gallinaceus* kjúklíngur. *p. anseris* gagl. *pullos excludere* klekja.

Pulmo den. ljúðpundai.

Pulpa kvett, segi, sigi, segr, sægr. *cf* *frustum.*

Pulsare drepa, knýja, slá. *cf* *caedere, ferire, premere, verberare.*

Pulsatio hlömmun, (sláttur).

Pulvinus beðja, beðr, bólstr, dúnn, dýna, sorfall, stalli, stallr. *cf* *culcita, pluma.*

Pulvis dust, mold, reykr. *cf* *fumus.*

Pumex vikr.

Punctio gnát, gnot. *cf* *collisio.*

Punctum hess, púnktr. *cf* *momentum.*

Pungere stánga, stínga. *instrumentum quo pungitur* stíngi, stíngur. *cf* *mittere, transfigere, transfodere.*

Punire hegna, hirta, pína, reísa. *cf* *arcere, castigare, cruciari, defendere, prohibere, reprimere.*

Pupilla sjáldr.

Puppis lyptíng, stafn; den. bíngur stjórnar.

Purgare fegra, hreinsa, leyðra, lyðra, skíra. *ligone p.* moka. *cf* *abluerere, excusare, spumare.*

Purgatio hreinsan.

Puriter hreinlīga, skírlīga. *cf* *castè.*

Purpura guðvefr.

Purpureus myrkblár.

Purus hreinn, mærr, mörr, skærr, skírr, flekklauss, hreinförðugur, saurfirðr. *perquam purus* afarhreinn, alhreinn. *cf* *castus, candidus, celebr, excellens, illustris, inclutus, insons, limpidus, merus, micans, praeclarus, pulcher, serenus, splendidus.*

Pusio kögorsveinn, (kurfaldi, kutfaldi).

Putare hyggja. *cf* *imaginari.*

Puteus brunnr, brúðr, bronnr. *cf* *fons.*

Putrescere fúna, morna. *p. pati* leyja.

Putridus fúinn, fúll.

Pyra bál, borg. *cf* *aræ, flamma.*

Pyxis eski. *cf* *fraxinus.*

Q.

Quadratus ferskeyttr.

Quadrifidus ferkleyfr.

Quadruplex ferfaldr.

Quaerere fregna, frétta, leita, spyrja. *qui quaerit* umnýsandi. *cf adferre, adquirere, audire, cognoscere, interrogare, percontari, resciscere, sciscitari, tentare.*

Quaestor gjaldkeri.

Qualus lár.

Quam en, hve, nema.

Quamdiu meðan. *cf dum.*

Quamvis þótt.

Quando at, en, nær, nægi, sem, þars.

Quandoquidem alls.

Quantum hvat.

Quartus fjórði. *pars quarta* fjórðungur.

Quassare dýja, hnika, skaka. *cf movere, quatere, vexare, tundere.*

Quassator skakr, skokr.

Quatere bregða, brigða, dýja, hrista, hrysta, skaka. *quati* bifast. *cf agitare, commovere, conculere, movere, quassare.*

Quatuor fjórir.

Quatuordecem viri ferð.

Quercus eik; eiki *coll.* *q. annosa* eikirota.

Querela brek, maglun, kvein, kveinstafir *pl. querelae avium* klök *pl. cf murmur.*

Queri kveina. *de avibus* klaka.

Qui at, er, en, es, hinn, hverr, hvur, sá, sá er, sá es, sás, sem. *cf ille.*

Quid hvat.

Quicumque hvárr, hverr er. *quodcumque* hvat, hvatki, hvatvetna, hotvetna.

Quidam einn. *cf unus.*

Quies eir, friðr, hvíld, kyrð, náð, le, (hlè), ró, kyrrseta. *quieti se dare* drifa til draumþinga. (*quietem dare* kyrra). *cf cessatio, otium, pax, requies, tranquillitas.*

Quiescere hvíla, hvílast, sitja. *cf cubare, recreare, sedere.*

Quiete með náðum.

Quietus kyrr, makr, svífr, náðugr, bilgjarn, eirarsamr. *quietum reddere* kyrra. *cf facilis, pacatus, tranquillus, sedare.*

Quilibet hvárr.

Quin nema.

Quindecim fimtán. *q. viri* fundr.

Quinquaginta fimtigu, fimmtigu. *q. viri* fylki.

Quinque fimmm. *q. viri* flokkur.

Quintus fimti.

Quodque hvat.

Quis hverr, hve, hver, hvurr, hor.

Quisque hverr, horr, hvárr, hvör, hvorr, hvurr, byrr, sérhverr. *quidque* hvat.

Quisquam maðr. *quidquid* hvatki, hvatvætna. *cf homo, quicunque.*

Quò hvars, hvaðan, hve, hvert, hvort. *q. magis* heldr, hvímeira.

Quocunque hvars, hvargi sem.

Quod at, en, er, nema.

Quomodo hvat, hve, hversu, hví.

Quomodocunque hvegi, hvergi.

Quoque einnin.

Quotidiè hvern dag, hverjan dag.

Quum alls, at, sem, þars.

R.

Rabies æði. *cf furor.*

Rabiosus óðr, óðlátr, galinn. *cf furere, canere.*

Radere skafa. *qui radit* -skafi, -skefr. *qui radi potest* -skæfr, skæfðr. *cf dolare, fabricare, levigare, polire, secare, vellere.*

Radiare geisla.

Radius geisli. *r. caelestis* himingeisli. *r. terribilis* ægi-geisli. *cf luna.*

Radix rót, hrót. *radices humi deponere* ræta. *sinè radice* rótlauss.

Raia skata.

Ramulus vandill, -vindill, -vendill. *r. ruber* rjóðvendill.

Ramus ángi, grein, kvistr, kustr, kvísl, limr, sneis, teinn, tjálga, tálga, þinull, þinurr. *rami arborum* limar, hlímar; *spec.* asklímar, eiklímir. *ramus flexibilis* sveigr. *r. mobilis* hrökkviskafi. *r. com- modus* hógbrotníngur. *r. cor- neus* hornkvistr, hornkustr. *r. prosapiae* kynkvísl. *ramos*

deputare kvista. *ramis no- civus* kvistskæðr. *cf paxillus, vimen, distinctio, discrimen, ratio, res.*

Rana (dea maris) Rán, Oran, Gýmís vólva.

Rana (animal) fröskr.

Rapacitas ránsemi.

Rapax greipr. *homines rapaces* hlennimenn. *cf rap- idus, tenax, contumax, pertinax.*

Rapere grípa, hlanna, hrífa, ræna, reyfa, rupla, snara, taka, þeysa. *qui rapit* -grípr. *cf sumere, privare, praedari, diripere, iactare, ruere, spo- liare, fricare.*

Rapiditas (amnis) straumur.

Rapidus greipr, stránger, allstránger, óðastránger, snar- vinda. *cf rapax, severus.*

Rapina rán, hroð, ránsemi, ránfengur; fèrán, fjárnám. *cf iactura.*

Raptare hnykkja, snara. *cf excutere.*

Raptim æst, øst, æest, snarliga, snarla. *cf* *citò*, *celeriter*, *confestim*.

Raptor þjófr, hlenni, úlfr, ylgr, tjúgari.

Rarò sjaldan, sjaldstundum, sjallstundum.

Rarus þunnr, fár, fásýnn, fátíðr, sjallgætr. *cf* *paucus*, *tenuis*.

Ratio bragr, bragð, breytni, eðli, geð, grein, lag, lund, máti, óðr, regla, reikningr, sinna, skikkun, skyn, skynsemd, slag, vit. *ratione praeditus* skynsamr. *cf* *ordinatio*, *institutio*, *dispositio*, *modus*, *computatio*, *animus*, *mens*, *intellectus*, *patrimonium*, *ramus*, *ictus*.

Ratis floti.

Raucus háss.

Reapse reyndar.

Reatus sekt.

Recedere hörfa, hrökkva, hliða, liða, aka á hæl, hnekkja frá. *de aestu maris recedente* fjara (*imperson*). *cf* *cedere*, *fugere*.

Recensere reikna, reka, rifja, telja, tína, þátta. *cf* *numerare*, *evolvere*, *recitare*.

Recensitus uppbörinn.

Receptio andfang.

Recessus maris fjara

Recipere heimta. *cf* *arcessere*, *citare*, *postulare*, *recuperare*, *repetere*.

Reciprocare erja. *cf* *arare*.

Recitare inna, reifa, rifja, telja, þylja. *carmen r.* reysta.

cf recensere, *loqui*, *movere*, *strepere*.

Recitator tínr, þulr.

Reclinatio corporis *inter remigandum* bakfall.

Reclinis hallr. *cf* *inclinare*.

Reclusio upplok. *cf* *apertura*.

Reclusus hniginn.

Reconciliare sætta. *reconciliari* sættast. *reconciliatus* sáttr.

Reconciliatio sáttr, sætt, sáttardómr. *cf* *concordia*, *pax*.

Recondere hirða. *cf* *custodire*.

Recordari minnast, muna. *cf* *referre*, *monere*.

Recreare hvíla. *cf* *quiescere*.

Rectè hæft, réttliga. *cf* *benè*, *moderatè*.

Rector hilmir, stillir, stýrir, stjóri, stýrandi, stjórnari, stjórnarmaðr. *cf* *dux*, *regere*.

Rectus rétttr, beinn, réttlinn, sannr, réttferðugr. *rectum facere* rétta. *non rectus* órétttr. *cf* *procerus*, *celsus*, *iustus*, *verus*; *porrigere*, *explicare*, *corrigerere*, *emendare*, *compellere*.

Recumbere hallast. *cf* *inclinare*.

Recuperare heimta. *cf* *recipere*.

Recusare buga, hafna, (bila) *cf* *abiicere*.

Reddere vinna, setja, gjalda. *cf* *facere*, *ponere*, *solvere*.

Redemptio lausn. *cf liberatio.*

Redemptor lausnari.

Redimere caput falda.

Redire árna aprtr.

Reditus koma, aprthvarf. afspríngur, renta. *r. domum* heimför, heimkváma. *cf visitatio, proventus.*

Referre inna, muna. *refert* (*imp.*) varðar. *qui semper aliquid referre habet* sögvíss. *cf recordari.*

Refrigerare kæla, svala.

Refrigerium kul, kol.

Refugium hæli, hvarf, hverfi. *sinè refugio* hvarflauss. *cf locus, latebra.*

Refulgere glitra.

Regelare þána. *valdè regelatus* þámikill.

Regenitus aprtrborinn, endrborinn.

Regere ráða, stilla, stýra. *qui regit* stýrir, stýrimeidr. *cf moderare, gubernare, dirigere, ducere, praeesse, habere, rector.*

Regimen stjórn. *cf imperium, gubernaculum.*

Regina drottning, dí. *r. princeps* megindrottning, yfir-drottning. *cf hera, domina.*

Regio bygd, heimr, hodd, hödd, hvarf, land, setr, ve, vegr, veðr. *r. turbulenta* ysheimr. *r. tenebrosa* myrkheimr. *r. exterior* úthauðr. *r. ext. maritima* útver. *in eá regione* þarlands. *cf terra, mundus, locus, plaga, domicilium.*

Regius konúngligr. *regia dignitas v. imperium* konúngdómr. *studium regium* konúngiðn.

Regnare ríkja. *qui regnat* ríkir. *cf imperare.*

Regnum ríki, vald, veldi, jörð, láð, þjóðland. *r. amplum* stórveldi. *r. caeleste* himniríki. *cf imperium, dominatio, praedium.*

Regula regla, stíka; skorður *pl. cf finis, modus.*

Regulus (*in ludo latr.*) húni. *cf tabula, latrunculus.*

Regulus maritimus *vide pirata.*

Reiicere hafna, láta fir lið, drepa (hendi við e-u). *qui reiicit* hneitir, hnekkir. *cf abiicere, aversari, caedere.*

Religare festa. *adsidue religans* áfestandi. *cf firmare.*

Religio trú, trúa, síðr, dýrkun. *r. christiana* kristni. *violatio religionis christianae* kristnibrot. *observatio rel. chr.* kristnihald. *quod contra religionem est* ótrú. *qui religionem imperat* síðbjóðr. *cf cultus, fides.*

Religiosè trúliga.

Religiosus saungvinn. *cf cantus.*

Relinquere leifa, hverfa frá. *r. locum* rýma. *cf vertere.*

Reliquiae 1. *in gen.* -leif. 2. *r. sanctorum* heilagur dómr, helgir dómur *pl.*

Reliquum esse gánga af.

Remedium lyf. r. *contra senectutem* ellilyf.

Remigare æra, róa. *cf reclinatio.*

Remigatio róðr.

Remiges skipsókn *coll.*

Remigium róðr.

Remittere vikna. *remitti* afgánga. *remissus* slakr. *cf decedere, laxus.*

Remorari dvelja. *cf tardare.*

Removere firra, forða, skirra. *remotus* fjarr, fjarðr. *locus remotus* fjarSKI. *cf abhorrere, amovere, aversari, avertere, detestari, detrectare, privare, spoliare, vitare, alienatus, distantia.*

Remunerare lúka, launa, verðlauna. *remunerans* endrgefandi. *cf solvere.*

Remuneratio gildi, iðgjöld *pl. cf praemium, tributum.*

Remus ár, ræði, røði; *den.* lúngarmr, sundvarpaðr, öldu sveipr. *remi* a) *palmula* blað árar. b) *strophus* hamla. c) *manubrium* hlumr, hlummr, hlymr, hlynr. *motus remorum* áraburðr.

Ren nýra.

Renidere glissa, glotta. *cf irridere, subridere.*

Renitere glita.

Reniti bregða. *renitens* bægin.

Renumerans viðrgefandi.

Renunciare hyggja af (e-u). *cf imaginari.*

Rependus keikr.

Reparare bæta.

Reparatio bót.

Repellere hnekkja, knekkja, hniggja, hnyggja. *cf cohibere, reicere.*

Rependere inna, launa, ljúka, lúka. *cf solvere, remunerare, claudere, loqui.*

Repentè snemma, snimma. *cf manè.*

Repentinus hraðfeldr.

Repere skriða. *cf serpere.*

Reperire finna, verða. *cf invenire, fieri.*

Repetere heimta, tína; klífa. *cf arcessere, auferre, citare, commemorare, comparare, crepare, postulare, recipere, recuprere, reportare.*

Reponere fela. *cf condere.*

Reportare heimta. *cf repetere.*

Repositorium geimr, látr.

Repracsentare boda, yppa. *cf adnuntiare, celebrare, tollere.*

Reprehendere víta, vítká. *cf calumniari, culpate.*

Reprehensio skript, vítan, ávitur *pl. cf disciplina.*

Repressor hirtir, hneitir, þreytir.

Reprimere hepta, hirta, hneykja, sefja. *cf castigare, cohibere, punire, sopire.*

Repudiare hafna, láta fir lið. *cf abiicere, aversari.*

Repulsor hnekkir, hneygir, hneykir.

Requies hvíld, ró. *cf quies.*

Res hlutr, lutr, (litr), lytr,

dómr, far, grein, hátt, mál, munr, ráð, sök, urðr, yrðr, þing *pl.*, offar. *r. familiaris* bú. *r. humanae* aldarfar. *r. magnae* megindómar, megin-tíðindi. *re verá* raunar, reyndar, ofreyndar. *cf causa, consilium, discrimen, eventus, gressus, iudicium, modus, ramus, reliquiae, sermo, sors; fatum.*

Resarcire bæta.

Resarcitio bót.

Resciscere fregna, spyrja. *cf audire, quaerere.*

Residere sætna, sjatna. *cf decedere; sedare.*

Resistere бага, bægja, bella, gegna, kviðja, mótstanda, brjóta bág (við e-n), reisa rönd (við e-u), geta viðrnám. *cf occurrere, impedire.*

Resonare glymja, hlymja, þjóta, kveða við. *cf sonare, strepere, loqui.*

Respicere gá, sjá til, líta um öxl. *cf videre.*

Respiratio örendi, örvendi. *cf spiritus, vita, negotium.*

Resplendere glita. *cf fulgere, refulgere.*

Respondere svara, kveða við. *cf loqui.*

Responsum svar, andsvar, annsvar.

Restitui batna. *restitutus* (*omnino*) albætt.

Restitutio batnan, batnaðr. *r. vitae* viðrlíf.

Restrictus glöggr, gleyggr. *cf parcus.*

Retardare letja. *cf tardare.*

(*Retardatio* tregi).

Rete net.

Retinere halda. *retinens* haldsamr. *cf continere, detinere, portare, tenere; tenax.*

Retrahere letja. *raptim r.* flenna. *qui faciliè retrahitur a proposito* auðlatr. *cf tardare.*

Retribuere launa.

Restitutio laun *pl.* *cf praemium.*

Retrò aprtr. *cf iterum.*

Reverti hverfa aprtr. *cf vertere.*

Revincire vefja.

Reviviscere lifna.

Revocare letja. *cf tardare.*

Reus sekr.

Rex kóngur, konúgr; drottinn, fylkir, gramr, gylfi, gylvi, harri, hilmir, íngi, ungi, yngi, ýngvi, jöfurr, jöfri, ræsir, skati, skyli, stillir, tiggí, tyggi, vísi, vísir, þengill, þjóðan; bragníngur, gæðíngur, hildíngur, mæringur, mæringkr, mildíngur, öðlíngur, skilfíngur, ylfíngur, ýnglíngur, buðlúngur, böðlúngur, lofðúngur, niðlúngur, skeyldúngur, skjöldúngur; afreki, afraki, aldráðr, aldvaldr, arfstillir, áttstýrandi, áttvin, áttvinr, auðgjafi, flughverrir, fólkbaldr, fólkhvötuðr, fólkvörðr, goðkonúngur, haukstaldi, heidfrömudr, herkonúngur, herrekkr, herruðr, herskerðir, herstillir, hersvaldandi, hervorðoddr, hirdstjóri, hjaldregnir, höldvinr, jarðhlutr, jarðlutr, jarðráðandi,

kóngmaðr, konúngmaðr, konúng-
 menni, landálfr, landbeiðaðr,
 landráðandi, landreki, land-
 rögnir, landssækir, landvörðr,
 láðvarðaðr, láðvörðr, ljóðframaðr,
 mannaþengill, örþingaðr, rán-
 hegnir, sigrstýrir, þjóðkonúgr.
 þjóðskati, þjóðskjöldúgr, þjóðáss.
in denominationibus appellatur
A. duobus verbis 1. *regum*
progenies etc. áttstafr ýngva,
 burr bragnings, burr ýnglings,
 konr hildinga, konr siklínga,
 konr ýngva, konr bragna,
 konr haukstalla, konr sælinga,
 niðr fylkis, niðr skilfinga,
 ættstuddill skylja, sonr þjóðans.
 2. *regni potens etc.* vörðr
 foldar, vörðr fylðar, freyr
 foldar, vörðr grundar, hljótr
 grundar, drottinn markar,
 sækir lands, valdr foldar,
 vörðr fœðrjarðar. 3. *sceptrum*
tenens reiðivaldr ríkisvandar.
 4. *amicus virorum* vinr drengja,
 spjalli gauta, spjalli gumna,
 spjalli gotna, vinr gæðinga,
 vinr gotna, hollvinr herjar,
 hollvinr lofða, vinr alda, rúni
 rekka, sessi seggja, vinr
 skatna, þópti skjöldunga. 5.
princeps populorum, militum
etc. höfuð aldar, allvaldr aldar,
 deilir herja, deilir dróttar,
 drottinn drengja, gætir fira,
 gætir gumna, gotna þjóðann,
 stjóri hirðar, stjóri gumna,
 stjóri dróttar, stjóri drengja,
 stillir lýða, stýrir aldar, hilmir
 herjar, hilmir lofða, gramr
 lofða, stýrir lofða, vísir leiðangrs,

sendir flotna, gramr verðungar,
 vísi verðungar, vörðr verðungar,
 vörðr landfólks, vörðr virða,
 þunðr aldar, gæðingr inndiottar;
 oddviti jöfra, ríkir jöfra, höfuð
 skylja, valdr hersa. 6. *explorator*
hominum etc. reynir mann-
 kyns, treystir fólka. 7. *delec-*
tator virorum etc. gildir flotna,
 glöðuðr hersa, reiflr hersa,
 reifnir hölda, snytrir þjóðar,
 veitir vingjafa. 8. *pacificator*
hominum etc. sættir gumna,
 sættir manna. 9. *custos rerum*
pretiosarum gætir vegmæta.
 10. *custos solii* gætir hásæta.
 11. *praefectus etc. navis*
 gætinjörðr hlunnviggs, elgþjóðr
 stafna, stjóri reidar, skreytir
 skautreina. 12. *comitorum*
peritus kennir þings, þraungvir
 þings. 13. *tutor fani etc.*
 vörðr vestalls, hilmir vebrautar.
 14. *falconum incitator* beitir
 hauka, skyndaðr hauks. 15.
oppressor a) nobilium (regum,
dynastarum etc.) bagi jöfra,
 hneykir harra, hneitir döglínga,
 meitir jöfra, slaungvir harra,
 tapaðr bragnínga; hegnir
 jarla, hneykir hertoga, hristir
 hertoga, meidir jarla, mæðir
 hersa, mýgir hersa. b) *hostium*
in genere steypir dólga. c)
malorum hominum dólgr
 hlenna, hneigir hlenna, hneygir
 hlenna, hneykir hlenna, sofir
 hlenna, sæfir hlenna, þreytir
 hlenna, þrýstir hlenna, eyðir
 óþjóðar, ótti rándróttar, eyðir
 svikfólks, veltir þjófs, myndir

varga, eyðir varga; hneykir hólmbúa; helkannandi hlenna. **B. tribus verbis appellatur** 1. *progenies regum* áttkonr lofða kyns. 2. *praefectorum princeps* gramr óskkvánar jöfra. 3. *princeps virorum (exercitus)* oddviti bragna sagna. 4. *explorator dynastarum* reynir hersa máttar. 5. *cultor templi* mætir nökkva vebrautar. 6. *navium rector* stefnir stöðvar hrafna. 7. *custos soliorum* gætir vegs sætra. *rex summus* yfirhildíngur, yfirskjöldúngur, yfirstillir, yfirpengill. *rex mari potens* stjóri íslands víðráttu markar. *r. aeneus* eirjöfurr. *regibus ortus* konúngborinn. *Regis epitheta* afrendr, aldyggur, aldyr, alfríðr, ársæll, auðr, barr, bjartur, blíðr, dyggur, dýrr, dýr-nenninn, eljanhress, eljunfímr, ægr, fjölnenninn, fjölgegn, fjölgóðr, fróðr, gegn, gedharðr, gedsnjallr, gláðsístandi, gunnhagr, hárr, hauksnjallr, heiðbjartur, heiðmærr, heiðmíldr, heiðr, hjálmgófugur, hjálmsamr, hjálmmtamíðr, hjálmmtamr, hoddgrimmr, höfuðfremstr, hraustgeðr, hringmíldr, hringrífr, hróðigr, hugdýrr, hugfullr, hugreifr, hugstinnur, hugstránger, hýrr, ítr, ítrborinn, keppinn, kynprýddr, kynríkr, kynsæll, kynstórr, landfrækn, láðgófgaðr, láðgófgugr, leyfðr, liðdrjúgr, liðgegn, ljóshamr, margdýrr, margfríðr, margsnjall, merkr, mærr, mildgeðr, míldr, mjúkr,

nenninn, öflugur, ógnarmíldr, ógnmíldr, ógnblíðr, ógnðjarfr, ógnfríðr, ógnfúss, ógnharðr, ógnhvatr, ógnprúðr, ógnrakkr, ógnreifr, ógnsterkr, ógnstórr, ógnsveipinn, ógnsteitr, ógnþorinn, ólatr, óneisinn, óneiss, orðhagr, óslækin, ráðgegn, ráðvandaðr, ráðvandr, reiðmæltr, reiðorðr, réttðæmr, reyndr, ríkilátr, ríklundaðr, ríklýndr, ríkr, rómsæll, sanndyggur, sannhróðigr, skjaldfímr, snarlýndr, snarr, snjallr, snjallmæltr, sóknarhvatr, sóknarstránger, sóknbráðr, sóknðjarfr, sóknfúss, sóknharðr, sóknhvatr, sóknórr, sóknsterkr, sóknstránger, sóknstriðr, sóknþorinn, sóknþýðr, stórhöggr, styrkr, teitr, tírsamr, tírbráðr, tíðr, ústírfinn, veglýndr, vegmíldr, vígrísinn, voldugur, þingðjarfr, þrekrammr, þreksterkr, þýðr, hyrjar ljóss. *cf princeps, dux, imperator, vir (ut Homer. ἄναξ, βασιλεύς, κοίρανος).*

Rheda reið, reyð, kjálki. *rh. commoda* hógreið. *rh. iactabunda* veltireyð. *rh. Thoris* baugur hyrjar, húfr. vafreyða hreggs. *cf currus, plastrum, feretrum, fulmen, maxilla.*

Rheno skrydda, skinnfeldr, skinnkyrtill. *cf pellis.*

Rhenus Rín.

Rictus gin, kjaptr, kjoptr. *rictu foedo* ginljótr. *cf rostrum.*

Ridere hlæja, hlægja, skopa,

brosa. *r. nudatis dentibus*
grína, grýna.

Ridiculè kýmiliga. *cf* *comi-
cè, ioculariter.*

Ridiculus hlægligr.

Rigidus stinnr, stíðr, full-
strágr. *cf* *durus.*

Rima flasa.

Rimari grafa, kannu. *qui
rimatur* umuýsandi. *cf* *fodere,
explorare, speculari.*

Ripa bakki, beðr, borð,
síða, (stopir).

Risus hlátr, spè. *risum
movere* hlæja, hlægja. *cf*
irrisio, ridere, voluptas.

Ritè dýrliga. *cf* *solemniter.*

Rivus bekk, brunnr, brunnr,
brúðr, lækr, lèkr, dreyri dals.
cf *fons, fluvius.*

Rixa rimma, rymma, rumma,
saga, senna, hermdar spjöll
pl., (joll). *cf* *altercatio, con-
tentio, sermo.*

Rixari deila, kífa, kílja. *cf*
certare, dividere.

Robur afl, eljan, eljun,
krapti, kraptr, magn, mátt,
megin, staðr, þrótti, þrótt,
-remi. *roboris praestantia*
afrendi. *robore eximio* gunn-
öfligr, gunnstyrkr, kraptæll.
cf *auxilium, columen, con-
stantia, dos, duramentum,
fortitudo, efficientia, locus,
miraculum, potentia, vis.*

Robustus rammr, ramr,
hrammr, hramr, máttigr,
máttugr, öfligr, öflugr, starkr,
sterkr, styrkr, þrúðigr, þrekligr,
ramligr, rammlegr, sterkligr,

fullöflugr, fullsterkr, harðefldr,
kraphár, kröptorligr, kröptug-
ligr, þróttammr, allstyrkr. *r.
in pugnâ* böðrammr, böðvar-
styrkr. *cf* *firmus, fortis,
potens, validus, vehemens.*

Rodere gnaga. *cf* *mordere.*

Rogare beiða, bæna, biðja,
æsta, fregna. *qui adsidue
rogat* geyrbænn, gjörbænn.
non rogatum óbedit. *cf* *optare,
audire.*

Rogatio beiðni, bæn, bón.

Rogus bál, borg. *r. quernus*
eikiköstr. *cf* *strues.*

Roma Róm, Róma, Rúm,
Rúms höll. *iter Romam*
Rómför.

Romani Rúmverjar.

Romanum imperium Róma-
veldi.

Rorare ýra. *rorans* aurigr,
úrigr, dögglitr, dreypiligr. *cf*
humidus.

Roratio ýring, ýringr.

Rorulentus döggótt, hèligr.

Ros dög, döct, dökk,
umdögg, hèla. *r. matutinus*
morgindögg. *r. nocturnus*
náttögg. *cf* *imber, pluvia,
pruina.*

Rosa rós, rósa. *Epith.*
rauðr, roðinn, upprisandi.

Roscidus hèligr.

Rostratus -munnaðr, -mynntr,
rannaðr.

Rostrum keptr, kjaptr,
keyptr, kjoptr, trýni, múll, nef,
trjóna, gjolnar, gjölnar *pl.*,
grön, rani. *r. navis* gríma,
hauss, höfuð, höfuðstafn,

brandar *pl.*, (orms föx). *curvo rostro* bjúgnesjaðr. *aureo rostro* gullmunnaðr. *duro rostro* harðmúla, harðmúlaðr, harðmynntr. *rostro foedo* ljótrannaðr. *cf frenum, rictus.*

Rota hjól, hvel. *cf globus.*

Rotator sveipr. *cf conversio, mutatio, versator.*

Rotula naf.

Rotundus bendr, hveltr, valr. *rotundum facere* kríngja. *cf convexus, circumdare.*

Rubefacere rjóða, hrjóða, ryðja, merkja, lita. *qui rubefacit* rjóðr, röðr, hroðr. *qui saepe rubefacit* margrjóðandi. *rubefieri* roðna. *cf colorare, cruentare, signare, vastare.*

Rubefactio -roð.

Rubens sanguine blótroðinn, blóðroðinn, blóðrekinn.

Ruber rauðr, roðinn, litrauðr, valröðr; rauðbúinn; rjóðlistugr. *rubro-fuscus* rauðbrúnn. *mare rubrum* rauða haf.

Rubicundus rjóðr.

Rubidus rauðljóss.

Rubigo ryð; *den.* tröll járna, tröll saxa.

Rubor roði. *r. solis* sólroð. *r. oris* munnroði. *r. bellicus* vígroði.

Ructari repta.

Ructus hropi.

Rudens strengr. *cf funis.*

Rudere hrjóta.

Rudicula -þvara.

Rudis lokr. *cf ineptus.*

Ruere bruna, eisa, gana, geysa, hrapa, rapa, hrynja,

lúta, ösla, rasa, rata, róta, ryðja, snara, strjúka, vaða, þeysast, þyrja, þysja. *qui ruit* -reyti. *cf cadere, caespitare, corruiere, decidere, ferri, grassari, inclinere, ire, iactare, rapere, tergere, volare.*

Ruga hrufa.

Rugatus, rugosus brokkinn, skorpinn. *cf asper.*

Ruina hrún, hryn. *r. sternens* fellihryn. *cf clangor.*

Rumor frægð, kvittr, andspill, annspill. *cf colloquium, fama, gloria, honor, sermo.*

Rumpere bregða, brigða, rífa, rjúfa, rofna, slíta. *rumpi* bresta, klofna, rifna, springa, gánga sundr, gánga í tvö. *qui rumpit* -rofi. *quae rumpit* -rofa. *cf diffindere, dirumpere, dissilire, dissolvere, frangere, ire, solvere, violare; imbecillus, infirmus.*

Runcina hefill, lokarr.

(*Runcinare* haflla).

Rupes berg, bergi, bjarg, borg, gnípa, hamarr, kleif, klettr; setberg; hrjúpgnípa, hnúpgnípa; skúti, snös; veggberg. (hreingálkn). *r. alba* hvítagnípa. *cf mons.*

Rupina gljúfr *pl.*

Ruptio ofrof.

Rus jörð, tún. *cf praedium.*

Russia Garðar *pl.*

Russicus gerzkr, girzkr.

Rusticus hoddi, búí, drengr, halr, karl, smiðr, þegn, búkarr,

búmaðr, hundinskeggi, búþegn, kotmaðr, landkarl, lebrigðir, læbrigðr, orfþægir, búandmenn *pl.*; gætir grefs, grjúpáns granni, grefja tiggir, stríðir orba, valdr reidar; *coll.* karlfólk. *rustica* feima, ristill, snót, snör, sprakki, sprund,

svanni, svarri, víf, dóttir þegns; geitakyrtila. *cf colonus, incola, iuvenis, servus.*

Rutilare rjóða.

Rutilus roðinn; fagrrauðr, glóðrauðr, tandrauðr.

Rutrum gref, -grefill.

S.

Saccus belgr, hit, kýll, sekkr, sjóðr. *cf crumena, follis, uter.*

Sacer heilagr. *Bellonae s.* gunnheilagr. *res sacra* blæti.

Sacerdos 1. goði. 2. klerkr, prestur, kennimaðr, kennifaðir; *den.* siðreynir, söngheyrandi, gætir bjöllu, eflir víngarðs; reginnagli bóka máls; baldr smíðju bænar beðs. *munus, dignitas sacerdotis* klerkdómr. *femina s.* gyðja, vedis, vidis, sjötul stalls. *cf praefectus, clericus.*

Sacrificare blóta. *Helae sacrificatus* helblótinn.

Sacrificium blót, fórn. *cf munus.*

Saeculum öld. *s. pugnarum* skæruöld. *s. ventorum* vindöld. *s. luporum* vargöld. *s. ensium* skálmöld. *s. securium* skeggöld. *cf tempus.*

Saepè drjúgt, opt, optr, optliga, optsinnis, optsinum, optsinn, ósjaldan, þrátt, í þrá. *cf crebrò, copiosus.*

Saevire æða, geisa, grimmast, ólmast, ylfast. *saeviens* óðr. *cf furere, grassari, ferri, concitare, exasperare.*

Saeviter greypiliga, sárliga. *cf acerbè, crudeliter.*

Saevitia grimd. *cf crudelitas.*

Saevus bitr, æfr, gneypr, greypr, gramr, grár, grimmr, ljótr, ólmr, slíðr, strángr, úfr, öndótt, grimmúðugr, grimm-lundaðr, hvargrimmligr, harðhugaðr, harðmóðigr. *s. vultu* illúðigr. *cf atrox, canus, crudelis, deformis, durus, ferox, furiosus, horrendus, infestus, iratus, severus, terribilis, trux, vehemens.*

Saga (dea) Sága. *Sagae palatium* Sökkvabekkr.

Saga vala, völvu, galdra tól, vitta vætr. *cf venefica.*

Sagacitas lángsæi.

Sagax vitugr, hundvíss, fróðhugaðr, fróðgeðjaðr. *valdè s.* margspár. *cf praesagus, praescius.*

Sagena nót.

Saginare feita, gæða. *qui saginat* feitir. *saginat* alinn. *cf. cibare.*

Sagitta ör, oddr, broddr, aka, akka, bílda, bösl, drifa, fenja, fenna, fífa, flaug, flug, fleinn, gögn, hremsa, píla, skeyti, þura, þrés, þros, þravs, þraus, þreys. *Denominativè vocatur* 1. *volucris* α) *nervi* (*arcús*) gagl strengjar. β) *loricæ* bryngagl. γ) *vulnerum* sárgagl, bý unda. δ) fluglöd, flugsvinn, gagnflaug, gögnflög, dynfara, skaptsnör, skaptsnavr, skaptsnaur, skaptsnór. 2. *nix arcús* coll. dript boga. 3. *grando* coll. a) *absol.* hagl. b) *arcús* hagl boga, hagl tvíviðar, hagl skógs. c) *nervi* hagl strengjar. d) *loricæ* hagl brynju. e) *clipei* hagl hlífa. f) *vulnerum* hagl benja. g) *pugnæ* hagl orrustu. 4. *glacies arcús* álmsvell. 5. *pluvia, torrens* coll. a) *arcús* álm-dros, dalregn, árstraumur dalar, árstraumar dals. b) *nervi* regn strengjar. 6. *ignis* a) *brachii Egilis* leygr Egils álnar. b) *arcús* álmleygr. c) *pugnæ* dólgeisa. 7. *arbor, lignum etc.* a) *arcús* álmreyr, dalryr. b) *nervi* strenghamla. c) *crenæ* pálmr strenglögur. d) *cadaveris* hræteinn. 8. *piscis* a) *manuum Egilis* hlaupsíldr Egils gaupna. b) *vulnerum* benstórr. 9. *virgines (stridulae) praelii* spámeyjar þings

vängs hjaldrs þrúðar. 10. *arma Egilis* vöpn Egils. 11. *arma Finnorum* vöpn Finna. 12. *tributum Finnorum* gjöld Finna. 13. *opus Jolvii* Júlffsmíði, Jólssmíði, Jaulssmíði, Jólffsmíði. 14. *opus, possessio Guseris* Gúsis smíði, Gúsis nautar. 15. yglöd (?), strengvala (?), hvítmýlíngur, fenstigi benja. 16. *iaculatio, nimbus sagittarum* ferð brodda, flaug brodda, örva drifa, hryngrap Egils vöpna. *crena sagittæ* strenglög (strengflaug).

Sagittarius bogmaðr, bog-sveigir, álmsveigir, skeytir, skyti; ýdrótt coll. *cf. iaculator.*

Sal salt.

Salebra hrufa. *s. glaciei* íshrufa.

Salebrosus hrjónn.

Salina saltgröf.

1. *Salire* salta.

2. *Salire* spránga, springa, spretta, stökkva, stekkvá, steykkva. *de arteriis* kvíka. *s. facere* stíkla. *cf. exsilire, dissilire, dissolvi, currere, emicare, movere, rumpere, dirumpere, spargere, transsilire.*

Saliva hráki.

Salix víðir, selja, píll.

Salmo lax, lags, laks, hængur, lítr, reyðr, síkr; göðlaks, guðlags, guðlax. *s. trutta* sílúngur. *s. femina* hrygna.

Salsus saltr.

Saltare. scitè saltens höppfagr.

Saltus barð, borð, bekk, heidr, holt. *den.* úlfíði, stöð glamma, nafjörð, heimr sals dreyra, tröð glamma ferðar. *nom. propr.* Gnítaheidr. *s. pascui* afrètr. *cf callis, montana.*

Salubris heilnæmr.

Salve heill.

Salus sæla, sigr, þrif, förnudr, fjörgrið *pl.*; kveðja. *s. iucunda* vilbjörg. *cf felicitas, fortuna, salutatio, victoria.*

Salutare heilsa, kveðja. *cf compellare, dicere, hortari, invitare, loqui, orare, petere, poscere, postulare, provocare.*

Salutaris nýtr, heilnæmr, liðligr, sigrtrúr. *consilia salutaria suppeditans* heilráðr. *cf auxiliaris, utilis.*

Salutatio kveðja. *cf salus.*

Salutifer gæfr, giptuframr, þrifhróðigr, þrifskjótr; *subst.* þrifgæðir, þrifvaldr. *vi salutiferá praeditus* líknarstyrkr.

Salvus heill, sæll, órofnadr. *cf felix.*

Sanare græða, lækna. *qui facile sanari potest* hóggræddr. *cf augere, mederi.*

Sanatio græðing, grandleysi.

Sanator bætir, græðir, græðari. *cf medicus.*

Sanctè heilaglega.

Sanctitas heilagleikr, helgi. *cf festum.*

Sanctus hreinn, heilagr, helagr, háligr, allheilagr,

grandlauss, meinsvanr; grandífirðr; ginheilagr, ginnheilagr. *cf magnus, purus, innocens.*

Sanè allt, satt, vel, vilgi, at sönnu. *cf verè.*

Sanguineus blóðigr, blóðögr, blóðugr. *cf cruentus.*

Sanguis blóð, dreyri, dreiri, dræri, róðra, lá, sveiti, und, dög, blót, hlaut. *Denominativè vocatur A. uná voce compositá* 1. *liquor in genere* a) *vitae* fjörlögr. b) *vulneris* undlögr, sárlögr, sárlá. c) *cadaveris* hrælögr, hrævín. d) *armorum* α) *gladii* hjörlögr, hörveig. β) *telorum* oddlá. e) *pugnae* dólglíð. f) *campi praelii* valdreyri, valbjórr. 2. *mare* a) *vulneris* bensær, benvíðir, benflæðr, bengjálfr, sárgýmir, sárgymnir, sárflóð, undgjálfr, undbára. b) *cadaveris* hræsær, ræsær, hræser, ræflóð, hræsund, hræpollr, valbreki. c) *armorum* α) *in genere* vâpnröst. β) *telorum* oddbreki. d) *pugnae* sóknbára. 3. *rivus, amnis* a) *vulneris* benlækr. b) *cadaveris* hrælækr. c) *caedis* víggjöll. 4. *spuma armorum* vâpnlöðr. 5. *adspergo pugnae* hjaldrdrif. 6. *pluvia* a) *vulnerum* benrógn. b) *gladii* hjörregn. 7. *ros* a) *cadaveris* hræðögg, hreggdögg. b) *armorum* α) *in genere* vâpndögg. β) *gladii* hjördögg. 8. *lacrimae vulnerum* bengrátr. 9. *gutta vulneris* sárdropi. 10. *vinum* a) *lupi* úlfvín. b) *corvi* hrafnvín, hramnvín. B.

duobus verbis 1. *liquor in genere* a) *vulneris* dreyri sárs, lögr sára, lögr benja, rauðsýlgr bens. b) *armorum* α) *in genere* járna dreyri. β) *hastae* lögr geirs. γ) *securis* læ gríðar. c) *iuguli* vín svíra. 2. *mare* a) *vulnerum* flóð unda, gjálfr unda, sægr unda, sund unda, fen bens, kólga benja, geimi sárs, sogn sára, rönn sára, sund sárs, meginbára unda, meginbára sára, bára höfuðsára. b) *cadaveris* sund hræva, glær hræs, hrynserr hræva, bára valkastar. c) *armorum* α) *gladii* straumur mækis, sverrifjörðr sverða. β) *hastarum* sær fleina, flóð fleina. 3. *rivus, amnis* a) *vulnerum* rín unda. b) *cadaverum* ár hræs, lækr hræfa, rín valkasta. c) *armorum* α) *hastae* fors hrælinns. β) rín valbastar. d) *ferae* bekk vargs. 4. *fons* a) *cadaveris* dynbrönnr hræs. b) *lupi* brunnr fenris, brunnr ylgjar. 5. *ros* a) *vulnerum* dögk benja, dögk sára. b) *cadaverum* dögk hræfa. c) *armorum* α) *in genere* dögk vápna, döct vápna. β) *gladii* dögk dólgrbrands. 6. *pluvia* a) *vulnerum* regn benja. b) *gladii* úr hræmána. 7. *sudor* a) *vulnerum* sveiti sára. b) *armorum* α) *in genere* sveiti vápna. β) *gladii* sveiti sofis. 8. *lacrimae* a) *vulnerum* tár benja. b) *gladii* tár laufa. 9. *potus (vinum, cerevisia)* a)

lupi öldr vitnis, öldr gera, vín vitnis. b) *corvi* drekka hugins, vín hrafnna, minni benstara, gildi gunnstara. c) *accipitris* vín vals. (10. lodda lögðis, fleymarr fjöra). C. *tribus verbis* 1. *fluvius etc.* a) *gladii* forsar blestu niðs. b) *corvi* dyn dreyra más. 2. *fons gladii* brunnr þremja lunns. 3. *ros corvi* dögk rjúpkera Tveggja. 4. *spuma gladiatorum* löðr Óðins elda. 5. *sudor gladii* sveiti sára þorns. 6. *cerevisia corvorum* öl ógnar gagla. D. *quatuor verbis* 1. *cerevisia corvorum* bjórr hróka Haddingja vals. 2. (*rubra*) *recisamenta gladii* (rauð) svörf þelar els reknínga. *non denominativè appellatur* 1. blóðfall, blóðröst, dreyrstafir, valblóð. 2. bekk sveita, blóðugt brim, rauðr dreyri, dögk sveita. *Epitheta sanguinis* rauðr, hjartr, blakkr, varmr, brúnn; glóðheitr, afarstórr, steinrunninn. *sanguis multus* meginblóð. *s. cordialis* hjartblóð. *s. piacularis* sónardreyri. *sanguine perfusus* blóðdrifinn, undgenginn. *sanguine conspersus (notus)* blóðmerktr. (*sanguine tingere* blóta. *qui sanguine tingit* -blótr). *sanguine tinctus* blóðrekinn, blóðroðinn, valdreyrugr. *sanguine infectus* blóðsmeltr. *sanguinis praenuntius* blóðvita. *sanguinem fundere* blæða. *potus sanguinis* blóðsýlgr.

(*Sanies* eitr. *cf cruor, venenum*).

Sanitas heilsa. *s. corporis* heilindi, heilyndi. *sanitati restitutus* albættir.

Sanus heill. *cf incolumis, integer, saluus*.

Sapiens fróðr, greindr, horskr, hoskr, kænn, snotr, spákr, svinnr, viss, vitr, skyngr, spakligr, svinnhugaðr, sannviss, horskligr, fjölvitr, greinagóðr, hyggju bjartr, mannvits fróðr; *subst.* spekingr, spekimaðr. *aequè s.* jafnspákr *valdè s.* kappsvinnr, kynfróðr, djúpráðr. *s. in dictis* orðvitr. *mediocriter s.* meðalsnotr. *cf acer, animosus, callidus, certus, doctus, egregius, elegans, eruditus, eximius, fortis, intelligens, lepidus, mansuetus, peritus, placidus, prudens, strenuus, vegetus*.

Sapientia æði, hyggja, speki, spekt, vit, gæðspeki, hugarspeki. *sapientiâ clarus* vitprúðr. *cf animus, ingenium, prudentia*.

Saraceni Serkir, Affrikar. *terra Saracenorum* Serkland. *cf Mauri, Afri*.

Sarcina byrðr, (ögr). *cf onus*.

Sarcophagus kista, steinþró.

Sarmentum hris. *cf frutex, silva*.

Satelles árr, þjónn, hallar- maðr, heiðmaðr, heiðþegi, hirðmaðr, húskarl; *plur.*

dróttmegir, friðmenn. *s. barbatus* skálpgrani. (*cogn.*) *qui satellites congregat* hirðsamnaðr. *cf aulicus, famulus*.

Satellitium drótt, hirð, verðung.

Satiare fylla, seðja. *omninò satiari* fullsedjast. *qui satiat* gæðir, mötuðr, magnaðr, húngreyðandi, húngrdeyfir, húngrþverrir. *cf augere, saturare*.

Satietas fyllr, (fullan), húngrbann. *s. nimia* ofyllr.

Satis gnóga, nóg, til. *s. habere* hlita. *s. esse* nægja, sæma. *quantum s. est* hlit. *cf valdè, magnus, sufficiens, decorare*.

Satisfacere bæta. *qui satisfacit* bætir.

Satisfactio bót, sætt. *s. pro homicidio* mannbót. *cf pax*.

Satur fullr, saðr. *s. cerevisiâ* ölsaðr. *cf integer*.

Saturare bjarga, gæða, seðja. *qui saturat* gæðir, magnaðr, magnandi, gráðtapaðr. *cf cibare, satiare*.

Saturitas gjör. *cf cibus, multitudo*.

Sauciare benja, meida, særa. *qui sauciat* særir, sörir. *sauciatus gladio* hjörundaðr. *cf laedere, vulnerare*.

Saucius sárr. *cf acerbus, tristis*.

Saxetum urð.

Saxicola (avis) steindelfr.

Saxones Saxar.

Saxonia v. Germania.

Saxosus grýtr.

Saxum hjarg, steinn, men; coll. grjót. den. dvergrann, flóðkorn, stedi Feðju, leggr morar, skáli Regins, salbjartr sökkmimis, salr durnis niðja. coll. jötna vegar. s. *arduum* brattsteinn. *saxa divina* regingrjót. *saxa maritima* grjót marstéttar Mæfils, grjót mástéttar Mæfils. *saxa praeliaria* valgrjót. *saxorum procella* grjótrið, grjótvarp. cf *lapis, mons, litus, torques, color.*

Scabellum stallr fóta. cf *pulvinus, scamnum.*

Scaber hrjúfr.

Scabies vos.

Scala stigi. *scalarum iuga* kinnar.

Scalms hárr, hárr, keipr, háreið, þrómr róðrs.

Scalpere hrifa, rispa. cf *rapere.*

Scalprum bildr, meitill, meitir. *scalpro sectus* bildskorinn.

Scamnum bekkur, brík, flet, hnakkur, pallur, stalli, stallur, þópta, sessmeiður. sc. *altum* hástallur. sc. *Helae* helpallur. *scamni decus* bekkskrautuðr. *scamna convivis implens* bríkskipaðr. cf *asser, domus, ephippium, gradus, pulvinus, sedile, subsellium.*

Scandere klífa, stíga. cf *gradi.*

Scandulae salnæfrar.

Scania Skáney.

Scapha bátur.

Scapus (palmae) leggr. cf *crus, tibia.*

Scaturire æla. cf *ebullire.*

Sceleratus armur, váligur, voligur, glæpafullur, lofnugginn. cf *flagitiosus, improbus, inhonoratus, periculosus, scelestus.*

Scelestus armur, gröndugur, lastbundinn, lofnugginn; *subst.* niðingur, hvinn, mannhundur. *valde* sc. margillur; *subst.* ofrniðingur. cf *malus, illaudatus, vitiosus, noxius, scelestus.*

Scelus glæpr, glæpska, grand, lýti, skemd, synd, vamm. cf *contumelia, delictum, peccatum, periculum, piaculum, probum, vitium.*

Sceptra vöndur, ríkisvöndur. cf *virga.*

Schola skóli. cf *coetus.*

Scientia dugur, fræði, fræði, rúnar, rúnir, vísdómur. sc. *vetus* fornir stafir. cf *character, colloquium, intelligentia, litera, notitia, vis.*

Scindere rísta. cf *secare.*

Scintilla neisti, gneisti. *sindr.* cf *ignis, scoria.*

Scintillatio andsía; renna lögveitar. cf *strictura, locus.*

Sciulus fréttinn.

Scipio bagall. cf *baculus.*

Scire kunna, skilja, vita. *sciens* vitur, klókr, viss. *certo sciens* sannfróður, sannvitur, sárvitur. *sciendi avidus* margfréttinn. cf *nosse, videre,*

explorare, disiungere, percontari, prudens, peritus, certus.

Sciscitari fregna, frétta, spyrja. *cf. audire, quaerere.*

Scitè hagliga. *cf. aptè.*

Sciurus íkorni. *nom. pr.* Ratatoskr, Rataðöskr.

Scolopax (avis) hrossagaukr, mýrisnípa.

Scopulus fles, sker, útsker. *series scopulorum* skergarðr. *cf. lapis.*

Scopus hæfi. *cf. modus.*

Scoria sindr. *cf. scintilla.*

Scortatio saurlífi.

Scortum púta. *cf. meretrix, prostibulum.*

Scoti Skotar, Útskotar.

Scotia Skotland, Skota veldi.

Scoticus skotzkr.

Scribere rita.

Scrinium skríni; *den.* sæng borðvegs. *scr. aureum* gullskríni. *scr. reliquiarum sanctorum den.* lág beina.

Scriptor skrifari.

Scriptum letr.

Scriptura bók, letr, ritning. *cf. epistola, historia, litera.*

Scrofa sýr.

Scrotum kýll. *cf. uter.*

Scrutari frétta, grafa. *cf. audire, fodere.*

Scurra gókr, gárúngr.

Scutica svipa, refsipátr. *cf. flagellum.*

Scutula hlunnr, lunnr. *cf. phalanga.*

Scutum v. clipeus.

Scyphus kalkr. *cf. poculum.*

Se sik.

Secale rúfr, rúgr. *cf. far.*

Secare bita, meita, rista, skafa, skera, skerða, skora, sneiða, sniða, stefna. *qui secat* meitir, sneiðir, skerðir, -skornir, (skerr). *non sectus* óskorinn. *cf. adterere, demetere, dirigere, dissecare, fabricare, incidere, metere, praeterire, radere, sulcare, vulnerare.*

Sectari (temerè) apast (at e-u).

Sector mjótuðr, sneiðir, (sker). *cf. secare.*

Secundare beina.

Secundum at, með. *cf. cum.*

Secundus 1. annarr. 2. brúnn, brýnn. *cf. faustus.*

Securis ex, eyx, öx; harða, búlda, fála †, genja, gnefja †, gneþja †, gýgr, hyrna, skeggja, skjafa, skjava, skjarva, skrúma, snaga, sparni, sparna, þenja, þveita, þvita, -sparða († *syn. feminae gigantis*). *Denominations.* A. *uná voce compositá* 1. *oreas* a) *pugnae* sókngifr, (hjallrgjálþ). b) *armorum* α) *loricae* brynflað, brunflað. β) *galeae* hjálmgríðr, hjálmskass. 2. *fera vulneris* undvargr. 3. *arghyrna*, jarðhyrna, svartleggja, járnsparða, jarðsparða, víglöð †, víglöð †, vígtenna †, reginspavn; reginspunn, reginsporu, reginspörn, (ygloð). († *synon. fem. gig.*). B. *duobus verbis* 1.

oreas a) *pugnae* gifr sóknar, mörn hlakkar, gjálp snæru, rimmu gýgr. b) *armorum* α) *loricae* hvedra brynju. β) *galeae* fála fjörnir, gríðr fjörnir, norn fjörnir. γ) *clipei* flagð hlifar, gifr gunntjalds, hála hlýrsólar, rygr randa. c) *silvae* gýgr skógs. 2. *noxa arborum* bæ skógs, ekki bruma, kör sveigar. 3. *cognominis feminae giganti* nafna gjálpár. (4. hvedna harðmeldrs). C. *tribus verbis* 1. *oreas clipei* gifr hlémána naustablakks, nauma Göndlar borða. 2. *noxa galeae* sút (sótt) Herjans hattar. *latus securis* hlýr. *Epith. securis* vándr, ýgr, fastligr, fagsrleginn.

Securitas friðr, gríð *pl. cf pax.*

Sed en, heldr. *cf magis.*

Sedare kyrra, lina, þverra, (sjötla) *sedari* sètna, sjatna; (*de vento*) lygna. *qui sedat* lægir, sjötull, þverrir. *cf cessare, decedere, decrescere, lenire, minuere, ordinare, residere, quietus, tranquillus.*

Sedecim sextán, seta. *cf sessio.*

Sedere sitja, þruma. *cf considerare, quiescere, manere, haerere, possidere.*

Sedes bekkur, sess, set, sæti, setr, sætr, sett, sjót, sjót, stalli, stallr, stóll. *s. universalis* alsetr. *s. primaria* öndugi, öndvegi. *s. celsa* háseti. *in comitiis* þingsæti. *s. ful-*

gida glóstallr. *s. maritima* hafsætr. *s. extima* útve. *sedes beatae* sigtóptir. *sedis defensor* setrverjandi. *cf aedes, coetus, domicilium, pulvinus, sella.*

Sedile bekkur, flet, hnakkr. *cf domus, scamnum, sedes.*

Seditiosi homines grytlingar.

Sedulò harla. *cf valdè.*

Sedululus iðinn, iðvandr, (anarr). *cf adsiduus, bonus, gnavus, probus, strenuus.*

Seges akr, sáð, sæði; áll, bendill, dumba, gnjóði, heslar, örð, hirsí, korki, omstr, skrúf. *cf arbor, arvum, ager, herba, semen, messis.*

Segmentum geiri, -klippa. *s. eximium* valröf, valrauf.

Segnescere snytjast, latast. *cf pigrescere.*

Signis latr, seinn, stírfinn. *subst. drötrr. cf ineptus, piger, tardus.*

Sella stóll. *s. excelsa* gnápstóll. *s. poetica* bragarstóll. *s. equitantium* söduull. *cf sedes, solium, cathedra.*

Semen barr, fræ, frækorn, korn, sáð, sæði. *cf fruges, frumentum, furfur, granum, seges.*

Semestre missari, misseri.

Semicinctium fyrirskyrta.

Semicirculus lykkja. *cf spira.*

Semilibra (argenti) mörk.

Semita braut, bryggja, ferill, gata, laut, slóð, stígr, fenna; slóðgata. *s. angusta* einstigi.

s. occulta leynigata. *cf*
stratum, via, callis, iter.

Semiustulatus hálfsviðinn.

Semiustus hálfbrunninn.

Semper á, e, æ, ææ, æi, ei,
ey, ea, aldr, jafnan, sí-,
einart, alltið, ávallt, um aldr,
of aldr, um aldrdaga, um
æfídaga. *cf* *perpetuo.*

Senectus elli, hæra; *den.*
fángvina Þórs. *senectute curvus*
ellibjúgr. *remedium contra*
senectutem ellilyf. *cf* *canities.*

Senescere. eldast, ella. *cf*
obsolescere.

Senex aldraðr, aldrænn,
gamall; *subst.* gamalmenni.
senior ellri. *natú maximus*
ellztr. *cf* *vetustus, priscus.*

Sensus sen, skyn. *cf*
intellectus, devotio, pietas.

Sententia gjörð, klausa, orð,
þula. *cf* *factio, verbum,*
versus.

Sentina (navis) austr, kjölr,
sog. *canalis sentinae ege-*
rendae dæla, dōla, dēla.

Sentire finna, skynja, vita,
kenna, fagna, forstá. *cf*
animadvertere, cognoscere,
experiri, gaudere, intelligere,
invenire, significare, videre.

Sentis klúngr, þorn, þyrnir,
-þisl. *cf* *carduus, dumetum,*
lignum, spina, vepri.

Separare skilja. *cf* *disiun-*
gere.

Sepelire fela, götva; hylja
auri. *sepultus* ilagiðr. *cf* *con-*
dere, tumulare.

Sepes garðr, gerði, hagi,

grind, bálkr, bolkr, bölkr;
borðvegr. *s. virgea* skyldi-
vöndr. *cf* *agger.*

Sepire girða, gerða, geyrða.
cf *cingere, circumdare.*

Septem sjö. *s. viri* sögn.
(*septem decem* seytján). *septem*
decem viri sókn. *cf* *ad-*
gressio.

Septemplex sjöskiptr.

Septemtrio (norðr). *in sep-*
temtrione norðr. *septemtri-*
onem versus norðr, á norðr-
vega. *a septemtrione* norðan.

Septemtrionalis terra norðr-
sætr. *s. via* norðrvegr.

Septimus sjöndi, sjundi.

Septuagenarius sjötögr.

Septuaginta sjötigu, sjötýgir.
s. viri svarfaðr, sörvar.

Septum grind; salgarðr. *s.*
lapideum byrgi. *s. ovile* kví.
cf *foris.*

Sepulcrum gröf, gröptr, leiði;
legstaðr, draughús. *cf* *aedes,*
bustum, sepultura, tumulus.

Sepultura gröptr.

Sequax fylginn. *s. fluendo*
straumfylginn.

Sequi fylgja, hverfa eptir.
cf *vertere.*

Sera lás, njarðláss. *cf*
catena, compes, vinculum.

Serenitas heið. *serenitatis*
divinae guðbliðr. *serenitati*
adsuetus heiðvanr.

Serenus bliðr, heiðr, hreinn,
skírr, heiðbjatr, heiðskírr,
skýlauss, sólheiðr; allhreinn,
hyrjar ljóss. *serenum fieri*
heiða. *cf* *clarus, purus.*

Serere sá, sóa. *non satus* ósáinn. *cf consumere, perdere, interficere.*

Sericum pell. *cf bombyx, byssus.*

Series rōð, -róf. *cf ora.*

Serio allráðs (?).

Sermo bifa, bifí, biva, dælska, galdr, glaumur, gyss, hjal, hjald, hól, mál, mælska, orð, prósa, ræða, senna, skalp, skjal, skraf, skval, sögn, spekja, spjall, tal, tala, þjarka, þrap, þrefi, þræta; -spilli, -mæti; andspilli, annspilli, iðbifa, ljóðæska, málsgerð; þagnar rof. *s. propitius* líknstafir *pl. s. immodicus* afgelja, þrap, þrapt. *sermones prisca* forspjöll. *sermones grati* vilmál. *sermones iucundi, iocosi* gamanrúnar, gamanmál. *sermones splendidi* glysmál. *sermo hilaris* teitimál. *sermones convivales* öldrmál, ölmál. *sermones in lecto geniali* heðmál. *sermonis materia* málsefni. *sermonem exordians* málreitandi. *qui sermone adsentatur* vilmælandi. *cf cantus, colloquium, dictum, effatum, eloquentia, eloquium, facundia, iurgium, loquela, mensura, modus, narratio, oratio, pactum, promissum, pugna, res, rixa, sonitus, verbum; tempus.*

Sermocinari dæma, gauta, hjala, ræða, senna. *cf loqui, confabulari, nugari, iudicare.*

Sermocinator ræðinn (*adi.*).

Serò síð, síðr, síðarla, síðalla, síðla.

Serpens áll 8), bráinn 5), dreki, eitrúngr, fáfnir 7), fánn, feginn, fegríngur 4), fránn 10), fronn, fræningur, furr 6), fyrr 6), gandr 12), gargan, góinn 7), grafningur 11), grettir, grímr 2. 1. 13. 14), hríngur 17. 7), japr, japra, linní, linnr 6), liðr, oflinnr, lýðir, lýþær, móinn 2. 5), náinn 2), naðr 9), nõðr, niðr, ofnir 1), olirr, ori 2. 3), ormr 12), ornir, orri 18), rabía, ráðr, reimir, rennir, seimir, særfr, snákr, snókr, sneldíngur, snelduðr, snillingur, stefningur, strykr, svafnir 1. 19), trani 15), varinn, vinduðr, vinningur, viðnir 12. 16); yrmlíngur; (gramnir, atli).

Denominationes. A. uná voce compositá 1. *piscis a) terrae* (*vallis, montis, campi*) dalfiskur, dalreyður, fjallreyður, hólmeiður, urðhængr, engilúra. b) *ericeti* lýngfiskur, lýnggáll, lungoll; lauksíkr. c) *veneni* eitrfiskur. 2. *lupus fossae* grafvitnir. 3. *lorum a) terrae* foldsili, hjarlþvengur, urþvengur. b) *fossae* graffvengur. d) *veneni* eitrvengur. e) *arundinis* reyrvengur, rínsefþvengur. 4. *spartum terrae* hólmeyrir, hólmyr. 5) *circulus campi* vallbaugur. 6. *incola a) lapidis* steinbúi. b) *saltus* heiðbúi. c) *tumuli* haugbúi, haugvarðr. d) *auri* (o: *custos*) gullbúi. 7. höggormr, niðhöggur, dalginna,

grábakr, grafvölluðr, grálinnr, höggvarðr, holdvarinn, hollvarinn, holtskriði, lángrarðr, viðskefr. B. *duobus verbis* 1. *piscis* a) *terrae (montis, saltus etc.)* fiskr foldar, fiskr grundar, fiskr láðs, fiskr rauns, fiskr gljúfrs, fiskr grjóts, fiskr heiða, lax grundar, lax fróns, lax heiðar, lax urðar, þoskr heiðar, hængr grundar, lýr brautar, engjar lýra, ölun fráns, örriði strandar, seiðr grundar, seiðr dælar, stírdörriði storðar, (kenniseiðr moldar, jarðar reistr). b) *silvae* fiskr víðar, seiðr hríss. c) *ericeti* fiskr lýngs, hrokinseiðr lýngs, fjarðölun lýngva, leynisíkr lýngs. 2. *cetus* a) *terrae* hvalr grundar, hvalr heiðar, leiptr jarðar. b) *ericeti* barði lýngs. 3. *cancer terrae* humarr foldar. 4. *ursus antri* bestíngur gljúfrstrætis. 5. *frater serpentis* blóði linns. 6. *circulus* a) *terrae* baugr vallar, men storðar, men grundar, lykkja storðar. b) *silvae* hringur myrkvíðar. c) *ericeti* hringur lýngva, men lýngva. d) *lustris* biflykkja híðs. 7. *lorum* a) *terrae* belti foldar, þvengur leiðar, þvengur leiðar, seil grundar, seil rás, fagrsili rás, þinull fjalla. b) *ericeti* þvengur lýngva, fránpvengur lýngva. 8. *vinculum silvae* fjöturr laufvíðar, fjöturr lundar. 9. fösull gljúfra, myrkdreki markar. C. *tribus verbis* 1. *piscis* a) *terrae (montis)*

reyðr Svölnis beðju, glaumur gilja grundar, áll fjörgynjar stedja. b) *veneni* hrökkviáll Volsúnga drekkur. 2. *lorum terrae* þvengur Þundar beðju. 3. *praeda colli gruis* bráð trönu háls. 4. þröngvir þángs tångar. *Epitheta serpentis* dimmur, dökkur, fránn, gránn, dreyrfáðr, drjúgligr, frángleitr, hringlaginn, hrokkinn, eitrfár, eitrfullur, eitrhvass, eitrsþjandi. *culcita serpentis v. aurum* II. cf *draco*. 1. *Odin*. 2. *nanus*. 3. *genius*. 4. *gallus*. 5. *equus*. 6. *ignis*. 7. *gladius*. 8. *anguilla*. 9. *aquila* (?). 10. *nitens*. 11. *clipeus*. 12. *lupus*. 13. *caper*. 14. *bos*. 15. *grus*. 16. *accipiter*. 17. *circulus*. 18. *tetrao*. 19. *sopitor*.

Serpens circumterraneus miðgarðsormur, jormungandr. *den. vocatur* 1. *finis, extremitas* a) *maris* endir álgrundar. b) *terrae* endiskeið (allra) landa. 2. *vinculum* a) *maris* lögseimur, girði gnýjarðar. b) *terrae* haudrgyrðingur, umband (allra) landa, umgjörð (allra) landa. 3. *circulus* a) *maris* hringur harða brautar, baugur brattrar brautar. b) *terrae* men storðar. 4. *lupus (fera) terrae* gandr storðar. 5. *piscis terrae* seiðr jarðar. 6. *serpens oceani* nöðr hólmsfjöturs. (*pernicius Thoris* nár valfallins Ásar. *frater lupi (Fenreris)* hnitbróðir úlfs. *proles gigantidum*

kunnleggr kveldrunninna kvenna.). *Epith.* niðs ókvíðinn, úri þafðr.

Serpere skrída. *qui serpit* -skriði.

Serva v. *ancilla*.

Servare bjarga, forða, geta, gæta, geyma, halda, hirða, varða, þyrma. *qui servat* -leynir. *qui servare solet* geyminn. *raro servatus* sjaldfestr. *cf tenere, custodire, abscondere, parcere, observare, amovere.*

Servator frjálsari.

Servili conditione ánauðigr.

Servire þjóna.

Servitus ánauð. *in servitutum redigere* þjá. *cf vexare.*

Serum acidum sýra.

Serus seinn. *cf tardus.*

Servus þræll, þjónn, þjón, þjónari; þirr, digraldi, dröttr, drumbr, fjónsir, fjösnir, fúlnir, hefsir, hösvir, hreimr, kefsir, kepsir, kleggi, klúr, líní, lutr, lydda, leggjaldi, önnúngr, vèlir, vælir; vílmögr, saurreiðir, stafklápr; ánauðigr maðr, kennir kappsvinnu, gætir grefs, tiggí grefja. *s. malus* illþræll. *Epith.* aumligr, herfiligr. *cf rusticus.*

Sessio seta. *cf sedecim.*

Seta fax. *s. porci* bust, burst. *setis aureis* gullinbursti. *cf iuba, iubatus.*

Severè strángleiga. *valdè s.* meginstrángleiga.

Severitas nimia ofrausn.

s. in exercendo imperio landráð *pl. cf magnificentia.*

Severus stránger, ósvífr, úsvífr, fullstránger, kappsnúinn. *cf acer, asper, difficilis, rapidus, saevus, vehemens.*

Sex sex. *s. viri* sveit. *cf coetus.*

Sexaginta sextigir. *s. viri* safnaðr, samnaðr, somnuðr, samnróf. *cf exercitus.*

Seztus sætti, sjötti.

Shetlandi Hjaltar, Hjaltlendingar, Hetlendingar.

Shetlandia Hjaltland, Hjaltgrund.

Si at, ef, er, of.

Sibi sér.

Sibilare blístra.

Sibillatio blístran, fræs.

Sic svà, sà, so, su, svo, svona, þanneg, þannig. *cf adeò, ita, perquam, tum, valdè.*

Sica (sax). *s. ferrea* járn sax.

Sicarius morðvargr. *cf homicida.*

Siccatio þerrir.

Siccescere þorna.

Siccitas þerrir.

Siccus þurr, brudþurr.

Sicubi hvars.

Sicut sem.

Sidere síga. *cf labi, trepidare.*

Sidus himinröðull, himin-túngl. *sidera* röðlar, tíðmörk himins. *cf astrum.*

Signare marka, merkja. *cf notare, tingere, significare,*

*monstrare, ostendere, rube-
facere, determinare, definire,
constituere, adsignare, desig-
nare, adtribuere, observare,
animadvertere, comparare,
adipisci, nancisci; insignis,
notabilis.*

Signifer merkismaðr.

Significare benda, birta,
boda, kynna, kinna, láta, lýsa,
marka, meina, segja (til),
skýra, tákna, tægja, vita, ávísa.
*cf signare, indicare, osten-
dere, demonstrare, portendere,
collustrare, adnuntiare, po-
nere, dicere, docere, videre,
animadvertere, notum facere.*

Signum bákn, bendíng,
deili, mark, merki, tákni; *plur.*
ve, vje, vo. *s. principale*
höfuðmerki. *s. portus* hafnar-
mark. *s. mortiferum* helmerki,
holmerki. *s. sanctae crucis v.*
*crux. cf nota, documentum,
finis, vexillum.*

Silentium hljóð, hlið, þögn.
a silentio remotus þögn-
horfiun. *cf audientia, sonus.*

Silere þagna. *cf tacere.*

Silex tinna.

Silva skógr, víðr, ívíðr,
hrís, lundr, mörk, ölr, ölstr,
storð; *den.* fagrlími, hliðþáng,
þáng hliðar, (limsalr). *s.*
opaca myrkmörk, myrkvíðr.
s. abiegna fyriskógr. *s.*
frondea laufvíðr. *s. aviaria*
gaglvíðr. *s. arborum frugi-
ferarum* aldinskógr. *s. ferrea*
járnvíðr. *s. orientalis* aust-
mörk. *Epith.* myrkr, hrár,

þjókr, grænn. *cf alnus,
arbor, frutex, lucus, sar-
mentum, virgultum.*

Similis líkr, glíkr, slíkr,
iðglíkr, áþekkr, áþokkaðr.
similem esse líkja. *simile*
mihi mínligt. *cf optimus,
utilis, verosimilis.*

Similitudo iðglíki, minni,
-líkan. *cf forma, memoria.*

Simplex beinn, einfaldr. *cf*
ingenuus, stultus.

Simplicitas einörð, einarð,
einurð, einorð, einfalleíkr. *cf*
fides, sincerus.

Simul senn, saman, ásamt,
osamt, til samans. *cf mox,
unà, unàcum.*

Simulacrum róða. *s. hu-
manum* mannlíkan. *s. ligneum*
α) *dei* trègoð. β) *hominis*
trèmaðr. *cf effigies.*

Simultas dylgja, óþokki.
simultates úfar *pl. cf hosti-
litas, odium.*

Sincerè meinalaust. *cf*
castè.

Sinceritas sannr, saðr. *cf*
aequitas.

Sincerus hreinn, fagr,
einarðr, hreinláttr, læstygg,
lætrauðr, ráðvandtr, ráðvandaðr.
sincero animo skollaust *adv.*
*cf pulcher, purus, probus,
integer, liberalis, intrepidus,
continuus, simplicitas, dolus.*

Sinciput enni, krúna. *cf*
frons.

Sinè án.

Singularis einkendr. *cf*
notus.

Singultire hixta, klökkva, klekkva, kleykkva. *cf gemere, lamentari.*

Singultus ekki. *cf dolor.*

Sinistrá fortuná andæris. *cf adversum.*

Sinuare benda, beygja. *cf flectere.*

Sinuosus hrokkinn.

Sinus 1. barmr, baðmr, faðmr, kjalta, skaut, bugr, svig. 2. fjörðr, vágur, vogr, vík, vör. *nom. propr.* Ángr, Grenmarr, Harðángur, Harðsær, Heyjángur, Hroði, Jali, Limaþjörðr, Ófóti, Sogn, Stafángur, Tregi, Vefsnir. *cf flexus.*

Siquidem alls.

Sistere hepta, kyrra, sefja, stöðva. *qui sistit* stöðvir. *cf cohibere, reprimere, sopire, quietus.*

Sistrum hjalla.

Sitire þyrsta. *sitiens* þurstr, þyrstr.

Sitis þjosti, (posti, þorsti). *sinè siti* þostlauss.

Situla butta, bytta. *cf haustum.*

Situs leg. *cf positio.*

Siva (dea) Sif, móðir Ullar, móðir Þrúðar, kona Þórs; it hárfagra goð.

Sivè eða: *v. aut.*

Skadea (dea) Skaði, öndrdís, öndrguð.

Soboles barn, kind, höfuðbarmr, höfuðbaðmr. *sobolis cupidus* barngjarn. *cf progenies, proles.*

Sobrina systrunga.

Societas lag, sinni. *cf comitatus, coniunctio, iter, modus, positio.*

Socius félagi, granni, kompán, maki, máli, rúni, sinni, sinnr, -nautr, málunautr, aldapópti. *s. gratus* vilsinnr. *socii* limir, liðar, liðmenn, liðsmenn. *socia* leika, mála, rúna, sinna. *cf amicus, aequalis, comes, coniux, consors, familiaris, membrum, sodalis.*

Socrus svera, sværa.

Sodalis félagi, granni, kompán, geðreynir, málunautr, sessnautr, sessunautr. *cf amicus, animus, consessor, contubernalis, socius.*

Sol sól, röðull, sunna, suða, sýn, sýni, hrjóðr, leiptr, leypr, mylen; álfröðull, ifröðull, dagstjarna. *Denominationes* 1. fagrahvel, alskír, eygló, eyglóa, hrjóðrleika, líknskin, ljósfari. 2. *appellatur filia Mundilförii* dóttir Mundilföra, dóttir Mundilfæra. 3. *soror lunae* systir mána. 4. *uxor Gleni* kona Glens, beðja Glens. 5. *socia Dvalinis* Dvalins leika. 6. *sponsa caeli* brúðr himins. 7. *regina caeli* drottning dagstalls. 8. *oculus caeli* sjáldr himna. 9. *dea lucida* skínanda goð, skirleitt goð. 10. *ignis (lumen) caeli (mundi)* eldr himins, eldr himna, eldr lopts, eldr hlýrnis, eisa himins, hyrr hreggsalar, bál byrræfrs,

fagrgim hreggranns, flýtileygr
hríðtjalds, ljós veðrvigar, birti
himins, týri heims, hyrr heiðar
tjalda, vafrogi heims skála.

11. *clipeus* a) *caeli* himin-
targa, rít ela ranns, rít fróns
musteris. b) *caloris* hlýskjöldr.

12. *placenta caeli* hleifr him-
ins. (13. gná Glitnis). *Epith.*
bjartr, heiðr, ramligr, lofligr,
guðblíðr, fagrskapaðr, skýlauss,
sískínandi, suðrhallr, uppi-
verandi, uppverandi, upprenn-
andi. *Solis maritus* Glenr.
equi solis árvakr, alsviðr, al-
svinnr, glaðr, skinfaxi. *rubor*
solis sólroð. *splendor solis*
sólskin; *den.* tröll snæs, tröll
ísa. *sole coloratus* sólbrunninn,
sólviðja. *sole irradiatus,*
crispatus sólgáraðr.

Solari fróa, gala, gæla,
hugga. *cf canere, consolari.*

Solatium huggan, líkn.
s. augens munstörandi. *cf*
clementia.

Solator huggari, lestir
sútar.

Solea 1. (*ferrea equorum*)
skaff, skeifa. 2. (*calcei*) leistr.
3. (*piscis*) flóki. *cf cur-*
vamen.

Solemnis meginligr. *cf*
gravis.

Solitarius einmana, einstöðr;
subst. auðbúi.

Solitudo auðn, gengileysi.
cf comitatus.

Solitus tíðr, vanr. *cf ad-*
suetus, creber.

Solium stóll, háseti, vegsætr,

vegs sætr, sess jöfra. *cf*
sella, sedes.

Sollers fimr, hagr, hagligr,
kringinn. *cf aptus, dexter.*

Sollerter vandliga, vandla.
cf accuratè.

Sollertia mannvit. *cf pru-*
dentia.

Sollicitudo ant, önn, grand,
sút, vil. *cf aerumna, cura,*
damnum, labor.

Sollicitus andvarr, tvistr,
(hríðlundr). *cf tristis.*

Solum botn, braut, brú, gólf,
lóð, svörðr, moldvegr; jarðar-
men. *s. pedis* il, iltún. *s.*
calcei leistr. *solo excisus*
svarðristinn. *solo adhaerens*
jarðfastr, jarðgróinn. *cf aedes,*
terra, pavimentum.

Solus einn, tómr, einmana,
einsaman. *cf solitarius,*
unus.

Solutio greizla, lausn. *cf*
liberatio, pensio, praestatio.

Solutus kvittr, lauss. *cf*
expeditus, liber.

Solvere gilda, gjalda, greiða,
leysa, lúka, reiða, láta uppi;
rjúfa. *solvi* losna. *qui haud*
facile solvitur óblotgjarn.
cf absolvere, aperire, augere,
claudere, dare, discedere,
dissolvere, exhibere, explicare,
exsolvere, facere, pendere,
perferre, persolvere, ponere,
praestare, reddere, remunerari,
rependere, rumpere, tollere,
tradere.

Somniare dreyma.

Somnium draumr, svefn; *pl.*

draumþing, svefnfarir. *somnia infesta* grand svefna. *Epith.* ballr, hölvíss. *cf somnus.*

Somnolentia nimia ofsvefni.

Somnolentus svefnugr.

Somnus svefn, blundr; *pl.* svefnfarir, blundstafr, blunnstafr. *somno opprimi* sofna. *somnum carpere* blunda. *somni diversitas* missvefni. *adparere in somnis* dreyma, gánga í drauma, gánga í svefna, bera í svefna. *in somnis ambulantes* dráms (draums) ívaðendr. *Epith.* *somni* sætr, höfugr.

Sonare blása, bresta, gella, gjalla, gjalda, sýngja, ymja, þjóta, þruma. *cf canere, clangere, crocitare, frangere, gingrere, obgannire, resonare, stridere, volare.*

Sonipes gnýfeti, (hófgullinn). *cf equus.*

Sonitus baldr, dynr, gjálbr, gjálfr, glam, gnýr, göll, hjaldr, hjald, hjallr, hlam, hljómr, hljámr, hlöm, hlömm, hlymr, hraung, hreimr, hryr, jálfr, jálmr, ljómr, ljód, prími, rödd, róma, skalp, spá, svipun, svipon, vers, þruma, þryma, þrymr, þutr, þytr. *sonitum edere* hlúnka. *sonitum efficiens, augens* hjaldrgegnir, hjaldrmagnaðr, hjaldrmögnoðr, hljómstærandi. *sonitum offe-rens* hljómbóði. *cf clangor, crepitus, fragor, fremitus, ictus, liquor, loquela, mare,*

silentium, sonus, strepitus, vox.

Sonorus gallr, gjallr, gjaldr, hvass, hvellr, gjallinn, gjálfrundinn; hryns öðull; málhvettr, velmáll. *cf acutus, argutus, clangens, tinnulus.*

Sonus galdr, gánger, gjálfr, gjálbr, gjöll, glaumr, glymr, hljóð, ljód, ljódæska, ljómr, ómun, læti, svipr, skval, skalp, ymr, þjarka. *soni acuti* gjallharðr. *cf cantus, strepitus, vox, motus, turba, multitudo, hilaritas.*

Sopire sæfa, svæfa, sæva, sefja, svefja; (litla, lilla). *qui sopit* sæfir, sofir; -svafnir. *cf sistere, maclare.*

Sorbus (*arbor*) reynir, reynirunnr; *den.* björg Þórs, hjálp (tveggja) handa vers Sifjar.

Sordes saurr. *a sordibus remotus* saurfirðr. *cf lutum.*

Sordidus sölr, saurugr, sörugr, hrímugr. *sordidissimus* vergastr. *vir s.* hvinn, vesalíng. *cf foedus, fuliginosus, impurus.*

Soror systir, nipt, lifra, dí, jódí, jóðdí. *sororis* a) *filius* systursonr. b) *filia* systurdóttir. *sorores et fratres* sysken, systkyn.

Sors hlutr, lutr, kost, gipt, eðli, öðli, dæmi, dagr, kaup, skotnaðr, (litr). *s. melior* batnaðr. *cf conditio, res, fortuna, tempus, exemplum, patrimonium.*

Sortiri hljóta. *cf nancisci.*

Spargere dreifa, hreyta, hrjóða, rjóða, stikla, varpa. *spargi* drífa, hrjóta, rjóta, ljósta (*intr.*). *qui spargit* hnykkir, hneytir, hreytir, hristir, spennir, stiklir, stökkvir, stökkvi, hrötuðr; hnykkimeidr, hnykkilundur, steykkvilundur, stökkvilundur, stökkvimóði; -drifi, -drífr, -skýflir, -sleyngvir, -varpaðr, vörpuðr; *fem.* -driful. *cf mittere, conspergere, dispergere, jacere, excutere, prodigere, cedere, ferri, volare, perrumpere, dirumpere, absumere, vacuefacere, salire.*

Sparsim á dreif.

Sparsio dreif.

Spartum besti.

Sparus skotbroddr.

Spatiosus breiðr, svellr, breiðfeldr. *aequè sp.* jafnrúmr. *cf amplus, latus.*

Spatium reitr, rúm, skeið, stund. *sp. quietis* hlið. *sp. terrae* jarðarmegin. *cf area, locus, curriculum, ostium, hora.*

Species hamr, hams, líki, litr, mynd, svipr, sýni, -líkan. *specie militari* vígligr. *cf facies, forma, vultus.*

Speciosus fagr, þekkiligr, þakkligr, hamfagr. *perquam sp.* raunsjáligr. *cf pulcher.*

Spectabilis sjáligr, þekkiligr, allþakkligr. *cf pulcher.*

Spectaculum sýn, augabragð. *cf conspectus, oculus.*

Spectare horfa, sæta, skoða, vita, sjá til. *qui spectat* -viti. *cf videre, tueri, intueri, vergere, obtinere.*

Spectator horfir.

Spectatus reyndr, rendr, afrendr. *cf expertus.*

Spectrum draugr. *cf lemur, manes, truncus.*

Speculari nýsa, skoða. *qui speculatur* (skúmr), umnýsandi, -nýstir. *cf explorare, intueri.*

Speculatio njósn. *cf exploratio.*

Speculum skuggsjá.

Specus hellir. *cf antrum.*

Spelunca hreysi. *cf antrum.*

Sperabilis -venn.

Sperare vana, vænta, vetta, vætta, ynnast, sitja á bráka Gleipnis tuggu. *qui sperari potest* vænligr. *cf exspectare.*

Spes von, vãn, væni, on; *per homon.* hráki Gleipnis tuggu. *sp. opum* auðvan. *sp. auxilii* afvãn, liðvãn. *sp. est* varir. *qui spem fallit* vâljúgr. *bonae spei* vãnligr. *cf fides, exspectatio.*

Spica ax.

Spiculum fjöðr, gnaddr, kólfr, þorn, spjör *pl.*; hæva-teinn, hræteinn, heptisax. *cf iaculum, telum.*

Spina dálkr, þorn. *sp. dorsi* kjölr hlátrelliða. *cf sentis.*

Spira háunki, liðr, lykkja, sili. *cf circulus, semicirculus, ligula, articulus.*

Spirare anda, blása. *cf flare.*

Spirituale donum andargipt. *sp. gaudium* andargleði.

Spiritus andi, blástr, ör-
vendi; *den.* loptvægi ljóðpund-
ara. *sinè spiritù* andalauss.
spiritus sanctus andi, heilagr
andi, huggari, grædari aldar,
hirtir böls, hreinskapaðr himna,
ræsir regnbýss, eggjandi
þrifa, valdr mildi, fegrir vagns
hallar, hirtir sjúks hugar,
frömuðr ranns hátunnu regns;
ángerþverrir. *Epith. spirit. s.*
gegn, vakr, afnægr. *cf re-
spiratio, vita, negotium;*
deus II.

Spithama spönn.

Splendere blikja, glóa, ljóma,
lýsa, skarta, skína. *splendens*
(*ut ignis*) brennfagr. *mirè spl.*
kynbirtr. *perpetuò spl.* sískín-
andi. *serò spl.* síðskínandi.
cf fulgere, collustrare.

Splendidè fagrla, hála,
ítarliga, skrautliga, skrautla.
cf valdè.

Splendidus bjartr, dýrr, fagr,
fránn, glaðr, hreinn, ítr,
ríkr, skærr, skírr, fáinn, glæstr,
glestr, glæstr, skygðr, göfugr,
alskírr, fagrglóa, óðökk,
saurfirðr, sjónfagr, hjartligr,
fagrligr, glæsilligr, gledilligr,
glysligr, skrautligr, vegligr,
virðugligr. *spl. instar solis*
sólbjartr. *vir spl.* þrýðimaðr.
splendidum facere glæsa. *cf*
clarus, eximius, honestus,

laetus, pictus, pulcher,
purus.

Splendor blik, ljómi, rausn,
röf, skín, skína, grænleikr,
oflæti. *spl. caeli* himinljómi.
spl. solis sólskín. *spl. ar-
morum* vígroði. *splendori*
deditus skrautgjarn. *splen-
dorem evomens* glóspýir. *cf*
fulgor, excellentia, electrum,
viriditas, fastuosus.

Spoliare firra, fletta, hlanna,
nema, ræna, reyfa, vela, væla.
spoliatus næmðr, snauðr,
þrotinn. *spoliari* þremlast. *cf*
capere, carere, praedari,
privare, rapere, remove.

Sponda brík. *cf tabula.*

Spondere festa, heita, segja.
cf firmare, dicere, vocare.

Sponsa brúðr, þúsa, heit-
kona, einkabruðr. *sp. deorum*
goðbrúðr. *deductio sponsae*
brúðförr. *cf coniugium, coniux,*
femina, puella, uxor.

Sponsalis pecunia brúðfè.

Sponsio áburgð, festar *pl.,*
-máli. *cf cautio, pactum,*
stipendium.

Spuere spýta. *cf vomere.*

Spuma löðr. *sp. maris*
haflöðr.

Spumare leyðra, lyðra. *cf*
abluerè, purgare.

Spurcus sólr. *cf sordidus.*

Sputum hráki.

Squalus háfr, hár, hámer,
háskerðingr, (barði). *sq. zy-
gaena* amarr, hamarr.

Stabilis stöðugr. *cf con-
stans, firmus.*

Stabulum stallr, stöðull. *cf pulvinus.*

Stagnum lón, pollr, tjörn. *cf aqua, lacus.*

Stannum tin. *stanni ductio* tindráttir.

Stare stá, standa, þrúma. *satis diu statum* fullstaðit. *cf decere, defendere, deprehendere, durare, ferre, impedire, manere, occupare, oportere, opprimere, prohibere, protegere, sustinere, tolerare, tueri, valere.*

Statim senn, seðr, snemma, snimma, strax, þegar, hvatz, greilliga. *cf citò, extemplò, manè, mox.*

Statio stètt, stöð, -sátr, staða. *cf status, ordo, locus.*

Statua róða. *cf effigies.*

Statuere ætla, etla, leggja. *qui animo statutum habet* einráðinn. *cf cogitare, ponere.*

Statumen stuðill. *cf columnen.*

Statura (vöxtr). *staturá pulchrá* skrautvaxinn. *staturá brevi* lágskaþr. *staturá deformi* ljótvaxinn.

Status hagr, far, lag, ráð, -staða. *st. rerum humanarum* aldarfar. *cf conditio, consilium, modus, statio.*

Stella stjarna. *st. matutina* morginstjarna. *st. zodiaci (erratica)* merkistjarna. *st. viae (polaris)* leiðarstjarna.

Stercorare (agrú) gæða, teðja. *cf cibare.*

Stercorator saurreiðir.

Stercus drítr, saurr. *cf lutum.*

Sterna (avis) þerna.

Sternere breiða, hlaða, hleða, hlæða, steypa, strá. *qui sternit* steypir. *cf cumulare, extendere, fundere, onerare.*

Sternuere hnjósa.

(*Stertere* hrjóta).

Stillare drjúpa, drjúpa, leka. *stillans* drjúpr. *cf cadere.*

Stilus kerí.

Stimulare hvetja. *cf acuere.*

Stimulus oddr. *cf calcar.*

Stipendium máli. *cf pactum, sponsio.*

Stips ölmusa. *cf mendicus.*

Stipula hálmr.

Stipulatio festar pl. *cf pactum.*

Stirps barmr, kind, kynd, átbogi, átibogi, ættbarmr, ættbaðmr. *cf familia, gens, genus.*

Stilata bússa, búza.

Stola slæður pl. *cf syrma.*

Stolidus heimskr; subst. afglapi. *cf fatuus, stultus.*

Stomachus magi. *cf venter.*

Strages herfall, mannfall, valfall, mannspjöll, manndauðr, kvistíng. *den. appellatur dapes* 1. *luporum* ár úlfa, eldi örgildis, jól skölkynis. 2. *aquilae* ár ara ferðar. 3. *corvi* jól hugins. *stragem edere* 1. = *pugnam facere* auka styr, auka hjaldr,

auka skjaldar hjaldr, auka Yggjar leik, gera styr, gera sverðleik, gera geirþey, gera snertu, reisa glamm randa; sýna valköst, fella val; bera sigð Gauts á örð svans sveita.

2. *cibare, delectare etc.* a) *lupum* anka verð úlfs, bregða föstu gífrs hesta, láta gyldis kyn una gáti, veita sylg geitis blakki, gilda vargi gráð, rjóða góma gyldis, rjóða blóði grön faxa járnsoxu, rjóða vitnis varrar, rjóða fót úlfs, þverra sult ylgjar, fá vörgum tafn, láta kviðjat úlfgráð, auka úlfi verð, skífa vargi undorn, fá vargi val, gefa vargi val, vinna vargi vín, bjarga fjörvi varga, rjóða tönn vargs, rjóða tönn ylgjar, rjóða granar á fenri. b) *corvum* bregða föstu munins, bregða húngri hrafns, bregða sút hrafns, bræða blóðvali, bræða svan hjaldrs, gera hugins drekku, gleðja huginn, gjöra hrafni til góðs, grenna hens svan, hugga hrafn, fá aukinn munnroða hauk hlakkar, gefa nággöglum nest, höggva Yggs gjóðum ræ, reifa má snyrtigerðar sverðmanns, vinna reifðan sárs svan, rjóða bengjóði nef, fá hrafni tafn, gefa hrafni tafn, bola tafn und kló hrafni, vekja teiti hugins, fá sárorra verðar, vinna fegin Yggs gögl, vinna hrafn fylðan, fá bráð gjóðum sigfjóða. c) *aquilam* rjóða ara túngu, banna ara föstu, bregða föstu ara,

gláða örn, grenna örn, rjóða fót arnar, rjóða haus arnar, reifa örn, rjóða klær arnar, seðja örn á úlfs verði, fá fót-gulum fugli verðar. 3. *sanguinem effundere* rjóða borð branda, rjóða fold blóði, rjóða völl blóði, rjóða heiði blóði, rjóða nes, rjóða skers fold.

Stragulum blæja, blægja, ript, rift; lèrept *pl.*, línklaði *pl.*; ársalr. *str. gallicum* valarípt. *cf linteum, tapes.*

Stramentum strá.

Strangulare kyrkja.

Stratum stræti, brú, bryggja, látr, látr; brústeinar *pl. cf callis, pons, semita, via.*

Strenuè fast, prúðt, prútt, hvatliga, nýtla, góliga, góla, rakkliga, fullgóliga, ríkuliga, ríkula, sýsliga, fulldregila, árliga, fullsnart, af ríki. *cf firmiter, fortiter, valdè.*

Strenuitas hvöt, kerski, vinna, nenníng, afrek, framræði, harðræði, herðibrögð *pl. cf alacritas, facinus, fortitudo.*

Strenuus ballr, dugall, ern, enn, errinn, gegn, gildir, harðr, horskr, hress, hvass, hvatr, keppinn, kaskr, kerskr, kirskr, (nár), næfr, nöfr, nærr, nenninn, neytr, nýtr, örr, röskr, skotskr, snarpr, snarr; alldyggr, allkeppinn, alnenninn, bilstyggr, biltrauðr, bragðviss, duganligr, fjölerrinn, fjölnenninn, fullharðr, fullkerskr, harðfenginn,

harðfengr, harðgjör, harðráðr. hugstinnr, hugumstránger, hvatfærr, hvatlyndr, iðvandr, kappsamr, kappsvinnr, liðfastr, liðgegn, liðhraustr, margnenninn, ódæsinn, ofnæfr, ofvegr, ólatr, örfengr, óslækinn, úslækinn, rakklátr, rekkilátr, röskligr, sighvatr, snarfengr, snarfenginn, snarligr, snerilátr, úhlifinn, ústirfinn, úvægr, þarflyndr; (anarr, baldr). *subst.* harðmenni, harðfari. *str. in pugná* böðfrækn. *str. in regno defendendo* landfrækn. *cf acer, acutus, alacer, celer, durus, fortis, gnarus, illustris, impiger, promptus, pronus, sedulus, sublimis, utilis, vegetus, velox, validus; animus, indoles, ingenium.*

Strepere bylja, dynja, glamra, glumra, glymja, gnauða, gnía, gnýja, grenja, hlymja, jáлма, nauða, svarra, þruma, þylja. *qui strepit* -skvali. *cf clangere, crepare, erumpere, fremere, grassari, mugire, resonare, stridere, ululare.*

Streperus gnýfenginn. *cf tumultuosus.*

Strepitus baldr, duna, (dunn), dynr, gánger, glamm, glaumr, glymr, gnauð, gnið, hark, hávaði, hlam, hlymr, hraung, jálfr, jálmr, ös, róma, rumr, rymr, saungr, seiðr, skvaldr, svarf, ymr, þjarka, þruma, þryma, þyss; geysihark, óhljóð. *str. inter volandum* flugródd. *strepitum amans*

dynfúss. *strepitum augens* glymstærir, gnýmiklandi, gnýstærandi, gnýstærir, gnýstýrir, gnýsvellandi, rumgæðir, rymgæðir, rymskyndir. *cf cantus, clamor, fragor, fremitus, garritus, motus, sonitus, sonus, tumultus.*

Strictura sía, syja. *cf scintillatio.*

Stridere bauka, blása, dynja, gella, glymja, gnauða, gnía, gnýja, knýja, hlymja, hrikta, hvína, jáлма, nauða, reyra, rjóta, hrynja, rynja, ymja, þjóta, (trýta). *stridens* suðr, súgandi, gjálfrundinn. *cf crepare, fremere, manare, sonare, strepere.*

Stridor hlymr, svipr, ymr, þrymr, þutr, þytr, -súgr. *str. aquilinus* arnsugr. *cf sonus.*

Stridulus gallr. *cf sonorus.*

Stringere stefna, strengja. *str. gladium* bregða sverði. *celeriter strictus* snardreginn. *cf constringere, dirigere, trahere.*

Strix noctivaga kvellriða, kveldriða.

Stropha vísa.

Strophus (remi) hamla.

Struere hlaða, hleða, hlæða. *cf cumulare.*

Strues hleði, (hlaði), köstr, lön, bálkr. *str. mercium* búlki, búnski *str. iligneæ* eikiköstr. *str. lignorum* viðbálkr. *cf cumulus.*

Studere holla, kosta, stunda.

cf facere, favere, opitulari, impendere.

Studiosè framliga, framla, iðvandliga.

Studiosus vandr, allkeppinn. *cf diligens.*

Studium háng, ið, iðja, iðn, nenníng, önn, rækt, virkt, verknaðr, vili, vinnur *pl. st. regium* konúngiðn. *st. nocendi* meinsemi. *cf ars, cupiditas, cupido, cura, factum, strenuitas.*

Stultè heimsliga. *cf temerè, imprudenter.*

Stultitia fólaska, heimaska, ósnilli. *cf imprudentia, ineptia, temeritas, vecordia.*

Stultus heimskr, dælskr, ósnotr, einfaldr; *subst.* api, fólí, gassi, gaurr, glónn, glópr, gókr, øli, snápr, dárbekill, gapþrosnir, ginnúngr, gunnúngr. *st. et fugitivus* hrayggviglópr *subst.* *stultum reddere* apa. *cf fatuus, insipiens, simplex, stolidus.*

Stuprare hóra.

Stuprator hórr.

Sturnus (avis) stari.

Suadere fýsa. *s. atrociter* kaldfýsa.

Suasor eggjandi. *cf acuere, auctor, hortari.*

Suaviari kyssa.

Suaviloquus lúngusætr, mærd-ar blíðr.

Suavis sætr, svas, lystiligr. *cf dulcis, iucundus.*

Suavium koss

Sub með, und, undir. *cf apud, cum, penes.*

Subactio þóf. *cf colluctatio.*

Subaquilus sámleitr.

Subditus undirmaðr *subst.*

Subdolos falskr, flár, grár, kaldr, líðskr, fláhugaðr, fláhugull, kaldráðr, kaldrifjaðr, lægjarn, skollvíss, lymsku fullr, lymsku fljótr. *cf astutus, canus, dolosus, fraudulentus, infestus, perfidus, vaser.*

Subducere se dragast. *cf trahere, contendere, proccedere.*

Subfrigidus svaligr.

Subfuscus v. *subaquilus.*

Subiacere liggja undir.

(*Subigere pannum, lanam* þæfa). *subactus* þæðr, þæðr.

Subiicere leggja und. *subiectus per totam longitudinem* endilágr.

Subire koma und. *cf venire.*

Subitò brálla, bráðla.

Subitus hraðfeldr.

Sublevare greiða. *cf explicare.*

Sublimis gnæfr, hnár, nár, hár, háleitr, reisuligr; *plur.* stoppir. *sublime* *subst.* lopt. *sublimem ferri* gnæfa. *cf altus, celsus, erectus, excellens, excelsus, strenuus.*

Sublimitas hæð. *cf altitudo, amplitudo.*

Submergere drekkja, seykkva, sökkva. *submergi* sökkva; *den.* troða ránbeð. *cf demergere.*

Submittere hneigja, hneiga. *submitti (de vultu)* drúpa.

submissus lágr. *cf cadere, inclinare, humilis.*

Subridere brosa, glissa, glotta. *cf ridere, renidere.*

Subscus oki.

Subsellium pallr. *subsellia Helae* helpallar. *cf gradus, scamnum.*

Substructio undirkúla.

Subtegmen (telae) varp, veftr. *s. inserere* verpa. *cf iacere.*

Subtilis finn, hvass, þunnr. *cf acutus, rarus, tenuis.*

Subtus undan.

Subvertere hvelfa. *cf aperire, invertere. prodere.*

Succedere gánga, hagna, þrifast, koma und. *cf augere, ire, venire.*

Succendere glæða. *cf accendere.*

Successus gengi, gengr, hagnaðr, happ, þroski, þrifnuðr, uppgánger, uppreist. *cf adscensio, comitatus, commodum, fortuna, gloria, honor.*

Succidia runsíða.

Succinatorium fyrirskyrta.

Succinum róf. *cf electrum.*

Succumbere furhníga.

Sudor sveiti. *s. pretiosus* dýrsveiti. *sudore perfusus* sveittr.

Sueci Svíar, Svía kind, Svía kallar, safnaðr Svía, sænsk þjóð, synskar þjóðir, þjóð Ýngva, öld Ýngva.

Suecia Svíþjóð, austrvegr, geiri Svígðis. *Sueciae rex* austrkonúnger, Svía drottinn, afspringr Freys, áttúnger Freys,

niðr Fjölnis, dólgr Jóta, siklínger Svígðis geira, allvaldr aldar Ýngva.

Suecicus sænskr, svænskr, synskr, sønskr.

Suere sauma, (sýja). *sutus* søðr, sæðr, seðr. *cf consuere.*

Suetus tamr.

Sufficere duga, nægja, sæma, vinnast. *sufficiens* drjúgr, gnógr, nógr, nægr. *sibi sufficiens* einhlítr, sèr nægjandiz. *non sufficiens* óhlítuligr. *cf debere, decere, decorare, facere, opem ferre, oportet, valere, abundans, auxilium, frugi, utilis.*

Suffulcire styðja. *cf fulcire.*

Sugere drekka, sjúga. *qui suget* -sognir. *cf bibere.*

Sui sín.

Sula (avis) súla.

Sulcare sníða. *cf secare, praetervehi.*

Sumere fá, geta, taka. *cf accipere, adtingere, capere, capessere, colloqui, demere, incipere, mori, perficere, pervenire, rapere, tangere, tollere.*

Summus æztr, øztr, æðstr, fremstr, hæstr, yfrinn.

Supellex gagn, húsbúnaðr. *cf usus.*

Super of, uf, um, umb, yfir. *cf per.*

Superare bella, bera (e-n e-u), koma yfir. *cf venire, vincere, ferre.*

Superbia dul, dulsi, mikillæti, metnaðr, metnaðr, ofmetnaðr. *cf fastus, occultatio.*

Superbire dreysa. *superbiens* dreyssandi, dulgreypri.

Superbus dramblátr, dramferðugr, stærilátr, tygiligr, vegstórr, dreyssandi, dulrækin, ríkilátr; ofláti *subst. cf adrogans, elatus, magnificus.*

Superciliosus fúlligr. *cf austerus.*

Supercilium brún; *den.* hvarmtaug; *plur.* brýnn; *den.* hnúpgnípur harms, hrjúpgnípur harms, gerðihamrar grundar ársíma. *superciliis candidis* brúnhvítr. *superciliis nigris* svartbrúnn.

Superesse gánga af.

Superficie non villosa snöggr.

Superimponere leggja yfir. *cf ponere.*

Superior efri, æfri, öfri, æðri, øðri, eyðri. *in loco superiore* ofar. *cf posterior, praestans, ultimus, sursum.*

Supernè ofan, ofarla, upp, uppi. *qui s. est ofanverðr. cf deorsum, desuper, palam, sursum.*

Supervenire koma of.

Supinari hválfa. *cf aperire, invertere, patefacere.*

Suppeditare fá. *cf capere.*

Supplex auðmjúkr.

Suppressio niðrfall.

Supra of, uf, um, umb, yfir, upp, uppi. *qui s. est ofanverðr. cf per, supernè.*

Supremus hæstr, hinnztr. *cf postremus.*

(*Sura* kálfi).

Surculus tjálga, tálga.

Surdus daufr.

Surgere risá, upprísa, verða uppi. *cf fieri.*

Sursum ofar, op, upp, up. *cf superior, supernè.*

Sus svín.

Suscitare ignem blása.

Suspendere hengja, reiða. *cf tollere.*

Suspitari gruna. *suspectus* ýgr, grunsamligr. *cf dubitare.*

Suspicio grunr. *cf timor.*

Suspirare verpa öndu.

Sustentaculum mar. *cf fulcrum.*

Sustentare ala, fremja, styðja. *s. vitam* hjargast. *cf fulcire.*

Sustentatio vitae björg, atvinna.

Sustinere halda upp, halda undir, verða við, upphalda, standast. *qui sustinet* upphefill. *cf ferre, fieri, stare, tenere, tolerare.*

Sutor skósmiðr; *den.* snákr brákar, geirröðr húða hrökkviskalls. *cf calcearius.*

Sutura saumur, seymr,

sæing, sæng, saumför, nisting.

cf clavus, compactio, lectus.

Suus sinn.

Syrma einhagi, slæður *pl.*

s. sericum silklæða. *cf bombyx, stola.*

Syrtes grunnsæfi. *cf brevia.*

T.

Tabernaculum tjald, tjald-búð, tjaldrann. *cf tentorium.*

Tabes morn.

Tabescere hrörna, morna.

Tabula borð, brík, fjöl, gátt, hlýr, hurð, spjald, spjall, tafla, þilja; borðviðr (*coll.*). *t. navis* barð, borð, byrði, hlýða, hrefni, skör, sygja, syja, vinda; aurborð. *t. magna* meginhurð. *t. abiegna* fyrborð. *t. latruncularia* húnborð. *t. picta* skript. *t. bellica picta* herskript. *cf abacus, foris, ostium, talus, commissura.*

Tabulatum bálkr, bjórr, borð, lopt, veggr, þil, þili, þiljur *pl.*; borðvegr. *cf aër, caelum, contignatio, sub-lime.*

Tabulatus barðaðr, -byrðaðr.

Tacere sofa, þagna, þegja. *qui diu tacet* lángþögull. *semper tacens* síþögull. *cf dormire, silere.*

Taciturnus hljóðr, þagall, þögull, þagmælskr, fámál-ugr, fátalaðr, ómálugr.

Tacitus hljóðr, þögull, drjúghljóðr. *t. in pugnâ* víghljóðr. *cf tristis.*

Taedium leiðstafr *pl.*

Taenia dregill, drög, drög, draug, garðr, band, seil, strengr, tasla, -tygill. *cf fascia, funis, onus, zona.*

Talio gildi. *cf tributum.*

Talis slíkr, þvilíkr.

Talismata heillir.

Talus ökli. *t. lusorius* húnn. *jactus tali* ás, daus.

Tamen þá, þó. *cf certè, profectò, tum, utique.*

Tamesis Tems, Temps, Tempsá.

Tandem með fullu, of síðir.

Tangere drepa (e-u), snerta, taka, taka á, koma við. *cf admoveere, caedere, sumere, venire.*

Tantus slíkr, svá nógr.

Tapes borði, refill, tjald, ársalr. *tapeti insuere* byrða. *cf stragulum, velum.*

Tarandus v. cervus.

Tardare dvala, dvelja, letja, seina. *cf dehortari, differre, dissuadere, morari, pigrescere, remorari, retardare, retrahere, revocare.*

Tardē óört. *cf languidus, promptus.*

Tarditas sein. *cf impedi- mentum, mora.*

Tardus latr, seinn, stamr. *cf balbus, lentus, piger, segnis, serus.*

Tartarus helvíti, logheimr, heimr háa elds.

Taurus v. bos.

Tectum bust, höll, ráf, ræfr, þak, þekja; *den.* himinn loga. *tecti assula* tróð. *tecti instar carinatus* ræfrhverfr. *cf aedes, aula, fastigium.*

Tegere fela, hlýja, hylja, þekja. *t. se (armis)* hlífa (sér), hlífast, skæðast. *tectus* bardaðr, -dúkaðr. *cf celare, condere, fovere.*

Tegimentum hjálmr, hjúpa, hjúpr, hulda, hyla, hylja, kylja, vera, verja. *tegimento ornatus* hjálmprýðdr. *cf galea, tegmen, vestis.*

Tegmen kilja, vaf, varp, stúka, vefnistíng. *t. capitis* ífíng. *cf fascia, tegimentum.*

Tela vefr; (*den.* reiðiský rífs). *panus telae* vinda. *cf pannus.*

Tellus v. terra. tellus lucida lýsibrekka, lýsigrund. *vis telluris* jardaarmegin.

Telum 1. bíldr, broddr, fleinn, málmr, naddr, oddr, skapt, skóð, spjót, spörr, stál, vöpn, vopn, þörn; *plur.* slög, ísarn, mel, spjör, járn, jörn. darraðr? 2. benkneif, bein- kneif, beystibroddr, hræteinn,

skeribíldr, undfleinn, valbroddr, vígskóð. *Denominationes* 1. *noxa galeae* hjálmángr, hjálm- grand. 2. *gigantis* a) *pugnae* gífr sóknar. b) *mucronis* oddflagð. 3. *volucris* a) *sanguinis* laungögl laufa társ *pl.* b) *vulneris* sárgagl. 4. *canis armorum* hundar herklæða, hundar hlífa *pl.* 5. *far, frumentum coll.* a) *Odinis* valbygg Yggjar. b) *bellatoris* valrúgr Ellu. 6) *saxa bellatoris coll.* grjót Grams. 7. *nix pugnae coll.* mjöll járna þrumu. *t. ferrugineum* ryð- skálm. *telorum volatus* brodda- gángr, dólgeisa, dynskot, fleindrífa, fleinhregg, fleinveðr, fleinþeyrr, fleindögg, geirrás, hreggský, málmflaug, málmskúr, meilskúr, meilregn, melregn, skotskúr, stálregn; flaug brodda, flaug fleins, hríð hjaldrs, hveiti hræteina, hrími hræljóma, skúr skjöldunga, hagl sóknar; hagl strengjar gagls. *telo insignis* naddgöfugr, naðgöfugr. *telis expositus* vöpnber. *cf arma, hasta, sagitta, spiculum, iaculatio.*

Temerarius meginðjarfr, snæ- vía, vanfarinn.

Temerè heimsliga, þarflaust, fyrir ósynju. *t. faciens* óþurf- andi. *cf impudenter.*

Temeritas heimaska. *t. verborum* rausan, rösan. *cf stultitia.*

Temo skökull.

Temperantia hóf. *cf modus.*

Temperare stilla, temprá, haga. *cf adcommo-
dare, moderare.*

Temperatè hófsamliga.

Temperatio tempran.

Tempestatas veðr, bákr, gæ, geiguðr, grindill, hregg, regg, hret, hrið, rið, róta, stormr; veðrmegin, ganrekr, ganrækr, hretviðri; *den.* húsbjóttr; læ klúngrs, skaði lindis. *t. nivosa* drif, drifa. *t. frigida* kólga. *t. fulminea* hregg vafr-evða. *t. saeva* drifahregg, drifaveðr, æðiveðr, felliveðr, meginveðr, sterkviðri, voviðri, vindbýsn. *deus tempestatis* hreggnjóðr. *gens tempestatis* hreggöld. *fremitus tempestatis* hreggsullr. *effector tempestatis* hriðeflandi. *tempestatem offerens* hreggmíldr, hreggboði, hriðboði, hreggbjóðr. *tempestate defatigatus* væstr, hreggmóðr. *tempestate turgidus* veðrsollinn. *Epitheta tempestatis* úfr, vályndr. *cf ad-
spergo, impetus, mare, nubes,
turbo, ventus.*

Templum musteri, kirkja; *den.* ve banda *pl.*, flaustr tíða *pl.*, nökkvi vebrautar, láð bæna (?). *t. principale* höfuð-musteri, höfuðkirkja. *cf eccle-
sia.*

Tempus tími, tíð, aldr, öld, stund, hrið, æfi, dagr, frest. *tempus certum* mál, mæl, mel. *temporis momentum* brun. *temporis signa* tíðmörk. *cf
aetas, conditio, dies, for-*

*tuna, hora, lux, mora, sae-
culum, vita, sors, homines,
sermo.*

Tenacitas hneyki, hnöggvi, hoddofi; *den.* hlið galdrs heiðar jófra.

Tenaculum töng, taung.

Tenax glöggr, gleyggr, greipr, sinkall, sinkgjarn, hald-samr; *subst.* bliknarmaðr, (blikursmaðr),gjöflati, gleggvingr, glöggvingr, hnöggvingr, mæl-íng, smælíng. *den.* leynstafr löðhyrs. *non t.* laushendr. *cf parcus, retinens, rapax.*

Tendere egna, spenna. *t. aliquò* sýsa. *stricte tensus* harðkljáðr. *cf amplecti, inesc-
are, intendere.*

Tenebrae myrkr, rök *pl.*, rökr, niðmyrkr. *tenebris favens* niðgóðr. *cf caligo, inferi,
nebula, orcus.*

Tenebrio hýmaldi. *cf tor-
pere.*

Tenebrosus mörkr, myrkr. *cf obscurus.*

Tener grannr, klèn, mjór. *cf adtritrus, exiguus, gracilis,
parvus, tenuis.*

Tenere fá, hafa, halda, valda. *teneri* hljóta, skyldast. *qui tenet* valdi, valdr. *qui leviter tenet* laushendr. *cf agnoscere, auctor, capere, celebrare, coërcere, cogi, cohibere, continere, custodire, debere, defendere, detinere, dirigere, durare, efficere, effugere, elabi, evadere, exhibere, ferre, gestare,*

habere, ire, nancisci, obtinere, portare, praeesse, praestare, proficisci, retinere, servare, sustinere, tueri.

Tenesmus abbindi, abbendi.

Tentamen próf. *t. amicitiae* vinraun. *cf documentum, experimentum.*

Tentare freista, fresta, kanna, leita, prófa, reyna, treysta, atfreista. *qui tentat* freistaðr, reynir. *cf experiri, explorare, fidere, quaerere, probare.*

Tentatio freistni, frestni, raun. *t. animi* hugraun. *t. amici* vinraun. *t. nimia* ofraun.

Tentator vèlir, vælir.

Tentorium tjald. *t. pulchrum* fagrtjald. *t. caeruleum* blátjald. *t. prorae* stafntjald. *tentoriis navem velare* tjalda. *cf tabernaculum, velare.*

Tenuare grenna. *cf minuere.*

Tenuis mjór, þunnr, þuðr, grannfengr, þunnvaxinn. *tenuissimus (ut concha)* skelþunnr. *non t. ómjór. cf amplius, subtilis, tener.*

Tepefacere verma.

Tepidus hlær, varmr, úkaldr. *cf calidus.*

Ter þrisvar.

Terebra Odinis Rati.

Terere grenna, má. *cf adterere, minuere.*

Tergere strjúka, strykkva, þerra. *cf colorare, ferri, fugere, ruere, verrere.*

Tergiversatio sleita. *cf altercatio.*

Tergum bak, hrygg; *den.* kjölr hlátrelliða. *cf dorsum.*

Terminus takmark. *t. idem* jafnlengd.

Ternus þrennr, þrinnr, þrenr, þrenninn.

Terra, Tellus jörð, jarð, aurr, bann, barmr, barðmr, baðmr, bjöð, braut, brot, brekka, brú, bygð, dæl, eskja, síf, fjörgyn, fjörn, fjorn, fold, frón, frán, fyld, fyll, geiri, gleif, gróandi, grund, gýma, háls, hauðr, heimr, hjall, hjarl, hlíð, hlóðyn, hólmr, holt, hró, hróf, hváll, hvammr, hvillft, kalna, kjöllun, kleif, land, laut, láð, listi, lóð, mærr, merski, mold, mörk, mór, mórr, morr, mör, rá, rein, ríki, rími, rofa, rufa, rönd, röst, salr, síf, skaun, slétta, storð, strind, strönd, tröð, túnga, väng, vegar *pl.*, vengi, völlr, þruma; foldvegr, heimstaða, heimstöð, ígrön, jarðríki, jörmungrund, ljóðheimar *pl.*, miðgarðr, samland; heimr alda, rann aldar.

Denominationes. 1. *mare a) alcis* elgver. b) *cervi tarandi* hreinvastir *pl.*, hreinver. c) *capreoli* vör rádyris. d) *lynxis* ver gaupu. e) *curruum* græðir vagna. 2. *area, via maclidis* hreinbraut, rein hreins. 3. *palus equi* mýrr mars. 4. *caro telluris* hold móður mellu dólg. 5. *navis telluris* skip jarðar. 6. *solum,*

fundus caeli botn veðra hallar, botn vindkers, botn elkers, viðbotn varðkers glyggs, gólf veðra hallar. 7. *caro Ymeris* hold Ýmis. 8. *filia* a) *Anaris* mey Anars. b) *Onaris* dóttir Onars, fljóð Onars. c) *noctis* dóttir Náttar. 9. *soror* a) *Audi* systir Auðs. b) *Dagi* systir Dags. 10. *uxor, amica Odinis* brúðr Báleygs, beðja Þundar, brúðr Óðins, brúðr Yggjar, man Yggjar, beðja Svölnis, ekkja Svölnis, vara Svölnis, mála geirtýs, biðkvæn Þriðja, biðkvæn hánga dvalnis, drós Þrós, beðja Borz niðjar, rúna Míms vinar, mála úlfs бага. Óskkvæn, Óskvíf. 11. *mater Thoris* móðir Þórs, eida orms vaða, móðir jötna dólgs, móðir mellu dólgs. 12. *pellex* a) *Rindae* elja Rindar. b) *Gunnladae* elja Gunnlaðar. c) *Friggae* elja Friggjar. 12. *Sivae socrus* sværa Sifjar. *t. habitata* þjóð. *t. splendida* dýrfit, glókjörð. *t. strepera* gnýjörð. *t. congelata* hjarn. *t. nivis* snegrund, snægrund, snjóland. *terrae oppugnatio* hjarlsókn. *terram gubernans* foldgnár. *terrae defensor* foldværingi. *terram complectens* frónspennir. *terram ornans* láðskreytir. *terrae columen* láðstafr. *terrae custos* láðvörðr, láðvarðaðr. *terram minuens* láðpverrandi. *terrae infixus* frónlæstr, frónlestr. *terrae epitheta* brattr, breiðr, grýttr,

hárr, víðr, þurr, breiðfeldr, barrhaddaðr, alfrjáfaðr, hagfaldinn, studdr steini. *cf aedificium, campus, clivus, domus, habitaculum, pagus, praedium, regio, tellus, territorium.*

Terrenus jarðligr, jarðneskr.

Terrere ægja, eigja, øgja, hræða, skelfa, skelkja. *cf comminari, concutere, metuere, minitari, irridere.*

Terrestris v. terrenus.

Terribilis ægr, egr, øgr, (eikr), geigurr, leiðr, ýgr, yggr, öndótr, ægiligr, ógorligr, ógrligr, geigurligr, harðligr, uggligr, yggligr, ygligr, hugstæðr, ógnfallinn, ógnstórr, ógnsvæpinn, (mennskelkr). *cf formidabilis, invisus, metuendus, saevus, trux.*

Terricula grýla.

Territor ægir, eygir, øgir, ygir, hræðir, skelfir, skelnir.

Territorium bær, býr, bygð, hérað, land, ríki, setr, sveit. *territoria ampla* stórbygðir. *territoria possidens* lendr. *in eodem territorio* samtýnis. *cf aedes, imperium, pagus.*

Terror geigr, ógn, ótti, (beiguðr); grýlur *pl. terroris expers* ógnlauss. *cf damnum, formido.*

Tersus hreinn. *cf purus.*

Tertius þriði.

Testari skýra, vátta, bera vitni. *cf demonstrare, ostendere.*

Testimonium kviðr, raun, vætti, vitni. *cf* *decretum, experimentum.*

Testis horfir, vitni. *cf* *spectator.*

Testudo (clipeorum) skjaldborg, randgarðr, ranggarðr, þvergarðr gunnranns, garðr þundar grindar jaðra; *den.* salr Svegðis, toptir Hropts *pl.*, höll Óðins, höll valmeyja, höll herkonunga. *cf* *agger.*

Tetrao (avis) jarpi, orri, þiðurr, rjúpa, rjúpkeri, lýng-hæns.

Tetricus fúlligr. *cf* *austerus.*

Texere vefa. *densè textus* fastofinn. *textum* vefnisting.

Textile vað. *t. acupictum* bók, borði. *cf* *vestis.* (*Textura* hnítung).

Thalamus brúðhvíla.

Thallus navis askþollr.

Thermae hverr. *cf* *lebes.*

Thesaurus skattr; *plur.* háfur, men. *cf* *divitiæ, torques.*

Thor Þórr, Ása Þórr, Víngþórr, Víngþerr, Þrór, Sönnúngr, Hlórríði, Hlóriði, Lórríði, Eindriði, Einriði, Björn, Atli, Áli, áss, veorr, væor, veodr, veiðr, harðveorr, Rymr, (Rymir, Rymnir, barjóð, einheri, Víngnir). *Denominations.* 1. *princeps, athleta Asarum* Ása bragr, Ása hetja. 2. *deorum dominus* þrúðvaldr goða. 3. *Asa fortis* þrúðugr áss. 4. *caeli rex* himinsjóli.

5. *dominus, numen* a) *fulminum* funhristir, hneitir fjálfrs bliku. b) *tonitruum* dynnjörðr. c) *rhedae (fulmineae)* týr reiðar, valdi kjola, hófreginn hógreiðar, húfstjóri vafrevpa hreggs. 6. *numen baltei (roboris)* gjarðvenjudr, njótr njarðgjarðar, stýrandi megingjarða. 7. *numen Mjölneris (mallei)* stýrandi Mjölnis. 8. *rex Bilskirneris (palatii)* gramr Bilskirnis, stýrandi Bilskirnis. 9. *dominus* a) *caprorum* drottinn hafra, njótr hafra, b) *Thjalfi* drottinn Þjálfa. c) *Röskvae* drottinn Röskvu. 10. *numen pugnae* gautr herþrumu, rögnir sóknar, tognir sóknar. 11. *amicus virorum* vinr verliða. 12. *filius Odinis* son Óðins, burr Óðins, sonr aldafoðrs, arfi Viðris, barn Yggs. 13. *filius telluris* sonr jarðar, burr jarðar, sveinn grundar, burr fjörgynjar, mögr hlóðynjar, niðr borðz, runnr hauðrs, (byr markar). 14. *maritus Sivae* verr Sifjar, rúni Sifjar. 15. *amicus* a) *Freyiae* lángrvinr Þrúngvar. b) *Syniae* arinbrauti Synjar. 16. *pater* a) *Magnii* faðir Magna. b) *Modii* faðir Móða. c) *Thrudae* faðir Þrúðar, þrámóðnir Þrúðar. 17. *frater* a) *Balderi* barmi Baldrs. b) *Meilii* bróðir Meila. 18. *vitricus, amicus Ulli* mágr Ulls, stjúpfaðir Ullar, gulli Ullar. 19. *alumnus* a) *Vingneris* fóstri

Víngnis. b) *Lorae* fóstri Hlóru. 20. *delectator Odinis* ángrþjófr Óðins. 21. *servator Lokii* bölkvétir Loka. 22. *patrium numen* landáss. 23. *fronto* ennílangr. 24. *gigas vadi Vimraeani* jötunn Vimrar vaðs, víðgymnir Vimrar vaðs. 25. *serpentis (circumterranei) occisor* váði orms. 26. *gigantum timor, oppressor etc.* ótti jötna, bani jötna, bani tröllkvenna, ráðbani þurs, dólgr jötna, dólgr tröllkvenna, mellu dólgr, tálvinnr fálu, mögfellandi mellu, brjótr bergdana, fángvinnr hafla, fellir fjallgauts, fellir fornjóts, vegandi Geirróðar, vegandi Hróngnis, haussprengir Hróngnis, bani stálgoðs, vegandi Þrívalda, steypir stophnísu, grand gífrs, arinbrauti víðsynjar, eygir öflugbarða, hlöðr res kvánar, aldrmínkandi steins Ellu, stökkvinnr urðar þrjóts, reynir fyrða fróns, reynir fólka fróns, brauti salvaniðs arinsynjar, fjörspillir bölverðungar Belja, þverrir Þorns barna, þverrir þurs barna, sundrkljúfr Þrívalda níu höfða, vegþverrir nönnu vorru hjalts, þraungvinnr kveldrunninna kvenna, kunnleggr kveldrunninna kvenna, hroðis andskoti. *Thoris regnum* Þrúðheimr, Þrúðvángar *pl. Thoris palatium* Bilskirnir. *malleus Thoris* Mjólnir; *den.* tröll trjónu. *hirci Thoris* Tanngnjóstr, Tanngrinnir. *Thor*

et sui firar, stríðkviðjendr vams glamma stöðvar. *Thoris epitheta* gegn, mörr, rammr, ramr, öflugr, fullöflugr, þróttöflugr, grimmbugaðr, harðhugaðr, bræði vændr.

Thus reykelsi.

Tibia pípa, trumba. *t. pedis* leggr. *cf brachium.*

Tibialia skóklæði.

Tigillum þrafni, hamla, hemla, keri, skopt, spjót, þvara, -kaffi, -þref, (drafn, drafní). *t. distendens* sparrí. *cf arundo, asserculus, bacillus, interscalmium, manubrium.*

Tilia lind, lindi, linni.

Timere hræðast, kviða, óast, sjást, ugga. *cf metuere, videre.*

Timiditas bleyði, frýja. *cf ignavia.*

Timidus hræddr, hreddr, argr, blauðr, deigr, klökkr, skjarr, tvistr, varr, hræðinn, kvíðinn, smeykinn, hyggjandi, óttandi, meinskiljandi, úskelfandi, hugarglöggr, hugblauðr, huglauss, meginræddr, óttagjarn, örhjartaðr, raglystr, bleyðivöndr, æðru fullr; *subst.* skræfa, skreja, skreyja. *cf cautus, flexibilis, ignavus, meticulous, mollis, pavidus, periculum.*

Timor æðra, geigr, grunnr, hræzla, hrözla, hræðsla, hvikan, ótti, uggr. *timore percussus* stalldræpr. *sinè timore* örugggr, ugglauss, óttalauss; *adv.* ótt-

laust. *cf* *damnum*, *formido*, *metus*, *periculum*, *suspicio*, *trepidatio*.

Tingere heyja, lauga, merkja. (*t. sanguine* blóta). *qui tingit* merkir. *qui sanguine tingit* -blótr. *valdè tingens* marglituðr. *cf* *facere*, *signare*.

Tinnire hrynja

Tinnitus glam. *cf* *sonitus*.

Tinnulus gjallr, gjallinn; hryns öðull *cf* *sonorus*.

Tintinnabulum bjalla.

Titio brandr.

Toga feldr, kápa, serkr, stakkr. *cf* *amiculum*, *pallium*, *pannus*, *tunica*.

Tolerare gjalda, standast, þola. *cf* *ferre*, *solvere*, *stare*, *sustinere*.

Tollere hefja, keisa, lypta, ofra, reisa, reida, vega, yppa, leggja upp, taka upp. *qui tollit* reidir, vettir, rogandi, lyptimeiðr, upphefill, yppiþollr, vetinjörðr, vættinjörðr, vættidraugr. *quae tollit* reið. *cf* *adpendere*, *agere*, *celebrare*, *dependere*, *edere*, *efferre*, *erigere*, *expromere*, *ferre*, *incipere*, *librare*, *movere*, *ordiri*, *ostendere*, *pendere*, *ponderare*, *ponere*, *promere*, *repraesentare*, *solvere*, *sumere*, *suspendere*, *vibrare*.

Tonitru þrima, þruma, þryma, reið, -reyð. *t. bellicum* herþruma.

Toreuma skurðr. *cf* *incisio*.

Tormentum kvöl, stagl. *cf* *cruciatu*.

Torpere dofna, kopa, nöla. *qui torpens haeret* hýmaldi. *cf* *frigere*, *languescere*, *obstupefieri*, *obtorpescere*.

Torquere benda, rengja, snúa, vinda, þjarma. *qui torquet* bendir. *cf* *contorquere*, *corrumpere*, *curvare*, *depravare*, *flectere*, *premere*, *vertere*, *viliare*.

Torques men, hálsmen, hálsbaugr; *den.* landrif, leggr fjarðar. *t. aurea* gullmen. *torque ornatus* helsissæmr. *cf* *cimelium*, *circulus*, *color*, *lapis*, *monile*, *mons*, *opes*, *orbis*, *saxum*, *thesaurus*.

Torrere steikja. *cf* *assare*, *urere*.

Torridus brennheitr.

Torris brandr.

Tortuosus bjúgr, hrokkinn.

Totanus (avis) stelkr.

Totus allr.

Trabs áss, raptr, stokkr, trafr, þollr, -stólpi. *tr. fremebunda* hrinbálkr. *cf* *columna*, *palus*, *caterva*, *gigas*.

Tractare leika, vela, væla. höndla, vátka, volka. *tr. crudeliter* greypa. *qui tractat* rækir, stýrir. *cf* *curare*, *ludere*.

Tractatio viðfarar *pl.*

Tractus 1. drátt, tog. 2. (*habitatus*) þjóð. *tr. litoralis* strandleið.

Tradere fá, fela, gjalda, inna, selja (fram, út), beina (at e-m). *quae tradit* selja. *frustra traditus* misfenginn.

in manus non traditus ómyndr, ymyndr. *cf capere, condere, dare, loqui, solvere.*

Traha kjálki, kjöll, kjöll, sleði. *tr. stercoraria* myksleði. *cf rheda, maxilla.*

Trahere draga, rinda, spenja, spenna, teygja, toga. *tr. se tardè* dratta. *trahi* bregða. *qui trahi potest* -drægr. *celeriter tractus* snardreginn. *cf abstrahere, adesse, adscendere, agitare, amplecti, avertere, circumagere, colligere, contendere, currere, ducere, emergere, evanescere, flectere, imminere, inducere, intendere, ire, pellere, procedere, prodigere, proficisci, stringere, subducere, tendere, transire, versare, vibrare.*

Traicere ferja. *cf portare, vehere.*

Trames gagnstigr, gagnvegr.

Tranquillè allfrilliga, með náðum.

Tranquillitas kyrrleikr. *tr. maris* lægi, logn. *tr. aëris* ofhlý, vindslot, vinzlot. *cf malacia, quies.*

Tranquillus kyrr, stiltr, svífr, verr, værr, náðugr, eirarsamr; *de mari* lognfara; *de aëre* vindlaus. *tranquillum esse* dúsa. *tranquillum fieri* (*de vento*) lygna. *cf amoenus, compositus, moderatus, otiosus, placidus, quietus, cessare, sedare.*

Trans gen, gegn, gegnim,

gegnum, í gögnum. *cf per, adversus.*

Transactio (*perfecta*) fullmæli *pl.*

Transactus umgenginn.

Transfigere stínga. *transfixus* hvatinn. *cf pungere.*

Transfodere raufa, raufga, stínga, (gyrja), leggja gegnum. *cf dirumpere, ponere, pungere.*

Transire líða, koma yfir; dragast. *qui transiri potest* gengr. *cf ferri, venire.*

Transitu facilis gengiligr. *tr. difficilis* torgengr.

Transsilire stikla. *cf salire, spargere.*

Transtrum sess, þópta, sessþilja. *cf scamnum.*

Transversus þverr.

Tredecim viri (prettán), þyss.

Tremefacere skelfa. *qui tremefacit* skelfir, skelmir. *cf concutere.*

Tremere skjálfa. *qui tr. facit* -skjálfr.

Tremulus skelfr.

Trepidare fálma, fælast, síga. *tr. metu* bifast. *cf consternere, labi, perterreferi.*

Trepidatio hvíkan, bifstaup. *cf metus, timor.*

Trepidus fælinn.

Tres þrír, þrennir. *tr. homines* þorp. *cf oppidum.*

Tribuere eigna, kunna, ljá, selja. *cf adscribere, adtribuere, commodare, dare, nosse, potiri, praebere.*

Tribunal dæmistóll, rökstólar *pl. cf iudex.*

Tribus navalis skipreiða.

Tributarius skattgildr. *provincia tributaria* skattland.

Tributum gildi, gjald, skattr, afráð, afroð. *qui tr. exigit* gildir. *qui tr. pendet* skattfærir. *cf compotatio, damnum, divitiae, merces, poena, praemium, remuneratio, talio, thesaurus, vectigal.*

Tricenarius, tricennis þrítugr.

Triceps þríhöfðaðr.

Trichechus rosmarus rost-úngr.

Triclínium salr, -stufa, bjórsalr, mjöðrann; *den.* sjávar naðr ölnkarrar. *cf aedes, cubiculum, mensa.*

Triginta þrjátígi. *tr. annorum* þrítugr.

Trimus þrèvetr.

Tringa (avis) var. sp. fjölmóði, Óðins hani, lóþræll, sendlíngur.

Trinitas (sens. eccl.) þrenning. *epith.* samskínandi.

Trinus, triplex þrennr, þrenr, þrinnr, þrenninn, þrískipaðr.

Tristis apr, dapr, hryggr, hruggr, klekkur, klökkur, rykr, sárr, sygr, tvistr, hnípinn, nípinn, þrúnginn, herþrúnginn, úfeginn, möðugur, móðugur, dauflígr, amorlígr, ókátr, óteitr, sorgafullr, sorgfullr, fáglyjaðr, glýstamr, linhjartaðr, drjúg-hljóðr. *tristi modo* daprlíga. *tristis valde* ógntvistr. *non tristis* óhryggr, ótvistr. *cf*

contritus, cupidus, gemebundus, moestus, saucius, sollicitus, tacitus, timidus.

Tristitia hrygð, hrelling, óvili, úteitan, vangleði; *den.* hlátrbann, hlátrar bann. *tristitiá adficere* hrella, hryggja, hryggva. *cf doler, incommodum.*

Triticum hveiti.

Triumphans hróðigr. *cf illustris, inclutus.*

Trochlea volt.

Trucidare myrða.

Trudere hrekja, hrækja, hrinda, skjóta, skota, styðja. *qui trudit* þægir. *cf abiicere, conuicere, impellere, pellere, percutere, propellere, tundere.*

Truncare kvista, lima. *cf mutilare.*

Truncus bolr, draugr, stofn. *cf caudex, spectrum.*

Trutina -pundari.

Trutta (piscis) birtíngur, örriði.

Trux öndóttur.

Tu þú.

Tuba spánn. *cf assula.*

Tuber höllr, þúfa. *t. capitatis* kúla. *t. funestum* banaþúfa. *t. fundamenti* undirkúla. *tuberibus pulcher* höllfagr.

Tuberculum hrufa.

Tuberosus ökkvinn.

Tubus lúðr. *cf capsus.*

Tudes (ferraria) sleggja.

Tueri geyma, halda, varða, verja, standa (fyrir e-u); horfa. *cf agnoscere, circum-*

dare, custodire, spectare, stare, tenere.

Tum svá, þá. *cf sic.*

Tumefacere svella. *qui tumefacit* svellir. *cf turgere.*

Tumescere svella, þróast. *cf turgere, crescere.*

Tumidus svellr, bólginn, þrútinn. *cf turgidus.*

Tumor þömb. *cf venter.*

Tumulare götva. *tumulatus* ilagiðr. *cf sepelire.*

Tumultuari svarra. *cf grassari.*

Tumultuatio braukun. *cf grassatio.*

Tumultuosus bráðr, gnýfenginn, hlymrækr, rómusamr. *cf streperus, turbulentus.*

Tumultus agi, glann, rósta, rugl, styrr, sullr, sveimr, hark, hreimr, svarmr, svarf, ós, þjarka, þrömmun, þröng, þrösun, órói, úrói; styrjöld; *plur.* þausnir, þraungvar. *sinè tumultu* svarflauss. *cf impetus, turba, strepitus.*

Tumulus dys, haugr, hrær, hreyr, reyrr, kumbl, kuml, hörgr, leiði, liði, kumbl dys, heimisskógar *pl.*; draughús, hús moldbúa. *incola tumuli* haugbúi, moldbúi. *tectum tumuli* haugþak. *cf aedes, sepulcrum.*

Tunc v. tum.

Tundere hnika, klappa, knýja, styðja. *cf cudere, percutere, premere, quassare, trudere.*

Tunica dólpr, fáng, kyrtill¹,

möttull, serkr, skyrtá. *t. pellicea* hédinn. *t. annulata* hringkoff. *t. muliebris* gjarða. *t. lancea* ullstakkr. *t. eximia* ítrserkr. *cf indusium, palla, pallium, toga.*

Turba flaumr, glaumr, ós, rugl, styrr, svarmr, þraung, þröng, órói, úrói. *turbæ* agi, sveimr, þrömmun, styrjöld, friðbann, friðlæ, friðrof, friðslit. *cf grassatio, laetitia, sonus, strepitus, tumultus.*

Turbare raska. *cf perturbare, violare.*

Turbidus úfr.

Turbineus snarvinda.

Turbo svipr, roka, hviða, felligarðr, felliveðr. *cf motus.*

Turbulentus óstíltr, ústíltr, rómusamr. *cf ferox, immodestus, infestus, tumultuosus.*

Turdus (avis) þröstr.

Turgere svella, þróast. *dolore turgens* hölgróinn. *cf crescere, gliscere, tumescere.*

Turgidus svellr, sveldr, sollinn, þrúnginn, þrútinn. *t. tempestale* veðrsollinn. *turgidum reddere* svella. *qui turgidum reddit* svellir. *cf tumescere, tumidus.*

Turma flokk. *cf caterva.*

Turpis fúll, ljótr, herfíllgr, svartleitr, forljótr, meginljótr. *t. aspectú* hamljótr. *turpem facere* ljáta. *cf abominandus, deformis, inhonestus, niger, dedecorare.*

Turpiter dátt, sómlaust, úframliga. *cf inhonestè, malè.*

Turris -turn. *t. excelsa* gnapturn, háturn.

Turtur (avis) túrtúr.

Tutela eiðr, hald, hlíf, verja, vera, vernd, vernaðr, hamíngja, hlífskjöldr, hlífskjöldr. *qui tutelam praebet* skjólsamr. *cf auxilium, defensio, genius, iusiurandum, patrimonium, praesidium, protectio, velamentum.*

Tutor skýlir. *sinè tutore* verndarlauss. *cf protector.*

Tutus trygggr. *tutum* einsætt. *tutum esse* hlýða. *tutum praestare* tryggja. *cf fidus, integer, licitus.*

Tuus þinn, þín.

Tyr Týr. *denominativè* 1. *filius Odinis* son Óðins. 2. *nutritor lupi (Fenreris)* föstri úlfs. 3. *Asa unimanus* einhendi Áss. 4. *numen pugnae* víga guð. *Epith.* einhendr.

Tyrannus kúgi, fólkmýgir, fólkstríðir, lögbrigðir, stríðir lofða.

U.

Uberrius frugum alfrjáfaðr.

Ubi er, hvar, hvars, hvor, þar, þars.

Ubicunqve hvars, hvargi er.

Ubique allt, hvar, hvargi, hvarvetna, hvervetna, horvetna, (hvarliga).

Udus vatr, aurigr, avrigr, úrigr. *cf madidus, humidus.*

Ulcisci hefna, erfa, reka. *ulciscendi cupidus* hefnisamr. *cf pellere, possidere, vindicare.*

Uligo veita.

Ullus neinn.

Ullus (Asa) Ullr, Ulli; den.

1. *deus venationis* veiðiáss. 2. *filius Sivae* son Sifjar. 3. *privignus Thoris* stjúpr Þórs.

4. *deus* a) *clipei* skjaldaráss. b) *arcus* áss boga. c) *sagittarum* áss örva. d) *xylosolearum* öndráss, öndrjálkr.

Ulmus álmr.

Ulna alin, öln, öln. *cf brachium, cubitus.*

Ulterius fram.

Ultimus efstr, hinnztr. *ultimò* á lesti, at lesti, til lykta. *cf extremus, finis, posterior, postremus, superior.*

Ultio hefnd, hefning, minning, lelaun *pl. ultionis cupidus* hefnisamr, heiptgjarn. *ultionis memor* heiptminnugr. *ultionem persequens* heipttrækin. *ultio immanis* ofrhefnd. *cf memoria, vindicta.*

Ultor hefnir, hefnandi; úlfr.
cf filius, lupus.

Ululare emja, æpa, gala, grenja, grína, ýla, þjóta. *cf canere, eiulare, fremere, ridere.*

Ulua rínsef. *cf iuncus.*

Unà ásamt, osamt. *cf simul.*

Unacum með, við, ásamt, osamt. *cf cum, simul.*

Uncia eyrir. *cf opes.*

Unctio smurning. *cf ungerere.*

Uncus krókr. *cf ancora, angulus, circulus, extremitas, funis, hamus.*

Unda alda, jalda, bára, bylgja, breki, dúfa, hefríng, hrönn, kólga, lá, unnr, uðr, auðr; bládúfa, glymrán, glymröst, hafbára, hranngarðr.

Denominationes. A. *unà voce composità.* 1. *filia maris* (*Ægeris*) marnipt. 2. *mons a maris* sjágnípa, marfjöll *pl.* b) *cygni* svanfjöll *pl.* 3. *curriculum cygni* svanflaug. 4. *rheda aestus* brimreið. 4. blóðug-hadda. 6. himinglæfa. B. *duobus verbis.* 1. *filia a Ægeris (maris)* man Ægis; glymbrúðr hafs, *pl.* dætr Ægis, dætr hlès, brúðir eylúðrs. b) *Ranae* dætr Ránar *pl.* 2. *sponsae Elderis* brúðir Eldis. 3. *soror undae* systir kólgu. 4. *terra, mons a) piratae* hlíð Meita. b) *navis* hlíð skipa, borg beita. c) *balaenae* rymfjall reyðar. d) *cygnorum*

fjöll svana *pl.* e) *squalorum* fjöll amra, fjöll hamra *pl.* f) *canerorum* fjöll humra. 5. *fremens globus (convexitas) balaenae* rumböllr reyðar. 6. *cumuli maris* hólar vöru. 7. *niveus cumulus a) maris* skafnar hlès. b) *piratae* fannir Heiða *pl.* c) *navis* fönn hrannvalar, fönn fjarðlinna. 8. *campi navium* þremir skipa. 9. brúðr hranna; *plur.* dúfur drafnar, snóttir svanvengis. C. *tribus verbis.* 1. *montes navium* fjöll fyllar skíða. 2. *cubile navis* ból skipa hliðar. 3. *niveus cumulus navis* fönn Ata mars. 4. *rupes maris* hamrar Haka strandar. 5. *via marina* tröð Sölsa bekkjar. *unda ingens* meginbára. *unda in navem irruens* áfall. *undis fatiscens* lábrostinn. *Epitheta undae* blár, brattr, hár, harðr, fölr, frekr, holr, stránger, svalr, þúnger, dökk, ísugr, súgandi, fallandi, brimsólgin, hveggvalr, eldfaldinn, elreifr, háfaldadr, háfaldr, háleitr, hreggblásinn, hræggvalr, hrímfaxadr, hríðfeldr, hvítfaldadr, sólgáraðr, straumfylgin, sviðkaldr, sylghár, úrsvalr, úrþveginn, æstr hreggi. *Sonus:* dynja, þjóta, þylja. *cf mare.*

Undè hvaðan, þars.

Undecimus ellefti, ellepti, ellifti.

Undeviginti viri neyti.

Undique hvaðan, hvaðanæfa, á bæði borð.

Ungere græða, smyrja. *cf augere, unctio.*

Unguentum praestantissimum einismurníng.

Unguis kló, nagl; *den.* ilstafn, ilþorn, dýnkrókr, árr ýfs. *u. anterior* framkló.

Ungula kleif, hófr, háfr, greip.

Unigenitus eingetinn.

Unimanus einhendr.

Unio áss, hess.

Unitas einíng.

Unitus samheldr.

Universalis alþýðr.

Universus gerfallr, gervallr, gjörfallr, gjörvallr. *cf cunctus, omnis.*

Unoculus einseygr.

Unus einn, maðr. *cf aliquis, certus, homo, idem, praestitutus, quidam, solus.*

Urere hita, brenna, steikja, sviða, sviðra. *uri* brenna. *cf adurere, assare, comburere, torrere.*

Urgere þraungva, þröngva, þreyngja, þrýngva, þreyta, knýja, leggja at, sverfa at. *qui urget* þraungvir, þreyngvir, þröngvir, þreyngvimeidr, -spennir. *cf cogere, fatigare, iacere, limare, premere, trahere, vexare.*

Uria (avis) haftyrdill, langve.

Urina hland.

Urna spann. *cf vas.*

Ursa bera. *signum caeli* vagn.

Ursus björn, balti, bassi, hersi, blómir, blómr, bólmr, frekr, fress, glumr, mösmi, mosni, ríti, rítr, úfr, úlfr 1), vilnir, þrés, þrekr; bestíngr, ífjúngr 4), ysjúngr, ísólftr, blájaxl, breiðvegi, bræiðvægi, breiðuigi, elgviðnir, elviðnir, fetviðnir, híðbyggvir, hlæbarðr 1. 2), hlèbarðr, hræbarðr, ígultanni, jálfodr 6), jálfuðr, jolfuðr, jórekr 3), jugtanni, jugtannr, örekr, vetrliði 5), vedrliði, vígtanni, vilskarpr, otr Ullar; (eikþirnir). *u. glacialis* hvítabjörn. *u. silvestris* viðbjörn. *catulus ursi* húnn. *pellis ursina* berfjall. *ursinâ saevitiâ* berharðr. *Epith.* hlakfjallr, brunninrazi. (1. *lupus.* 2. *gigas.* 3. *pirata.* 4. *accipiter.* 5. *clipeus.* 6. *Odin*).

Urus ýri. *v. bos.*

Usitatus rarò sjaldreyndr.

Ustulare sveiða, sviða. *ustulari* sviðna. *cf urere.*

Usura leiga, nytja.

Usurpatus rarò sjaldreyndr.

Usus gagn, hald, nyt, nytja, þurft. *cf beneficium, commodum, fructus, instrumentum, officium, suppellex, victoria.*

Ut at, er, sem.

Utensile nauticum sæfång.

Uter subst. kyllir. *u. aquâ repletus* glotkullir. *cf culeus, mantica, pera, saccus, scrotum.*

Uter hvàrr, hvaðarr.

Uterque hvárr, hvártveggi, hvortveggi, hvaðartveggi; báðir *dual.*

Uti hlíta, neyta, njóta, nýta, ráða, verja. *qui utitur* neytir. *qui adsiduè utitur* þrjótr. *cf adhibere, frui, habere, satis.*

Utilis dyggr, góðr, hentr, hollr, neytr, nýtr, þarfr, þerfligr, allþarfr, nýtligr, nytsamligr, liðligr. *aequè u.* jafnþarfr. *perquam u.* margþarfr, þjóðnýtr. *u. civibus vel militibus* herþarfr. *utilem esse* duga. *cf almus, bonus, benignus, commodus, fortis, salularis, similis, strenuus.*

Utilitas gagn, þörf, hald,

hagr, hagnaðr. *cf commodum, opus.*

Utique þó.

Utrique tveimmegin.

Utrum-an hvárt-eðr.

Uva ber, aldinber. *cf bacca.*

Uxor beðja, brúðr, kván, kven, kvæn, kvon, man, mærr, rúna, sæta, víf, beðvina, brúðfáng, eiginbrúðr, hústrú; *den.* gná línbeðjar, rán dýnu, nanna beðjar. *u. viri, ferro perempti* hæll. *uxorem ducere* kvænast. *plenè uxoratus* fullkvæni. *cf coniux, filia, materfamilias, matrimonium, puella, sponsa.*

V.

Vacca kýr, frenja, kolla, skirja. *Epith.* gullhyrnd.

Vacillare bila, gjögra, hrolla. *vacillans* haltr.

Vacillatio reiðing. *cf iac-tatio.*

Vacuefacere eyða, hrfjóða, hroda, rjóða, ryðja, rýma. *cf abiicere, deserere, iacere, mittere, spargere, vastare.*

Vacuus auðr, tómrr.

Vadare, vadere vaða, ösla.

Vadum vað; stikleid. *vada* grunn. *cf brevia, fundus, imum.*

Vae vei.

Vafer flár, grár, kaldráðr, lægjarn, lómgeðr, lómhugaðr, orðslægr, lymsku drjúgr. *valdè v.* margbrugðinn. *cf astutus, canus, dolosus, subdolos.*

Vafritia lymska, gráleikr. *cf dolus, fraus, malitia.*

Vagari hvarfla, sveima. *cf circulare, deambulare, errare, ferri, volitare.*

Vagina skálpr, skíði, spónn, umgerð, umgjörð, slíðrbraut; *den.* fetilhams, híð slíðrbyðu *sine vaginâ* skíðlauss. *vaginâ eductus* slíðrdreginn, slíðrtog-

inn. *vaginá tectus* slíðrdúkaðr. *cf cingulum*.

Vagus villr, hvarfúss, hverflyndr, víðföruill; *subst.* skjáðr, skreja, skreyja. *cf fugax, ignavus, inconstans, timidus, errare.*

Valdè afar, æfar, avrar, ærit, fast, fíkjum, hála, harða, hærðla, harla, heldr, helzti, heylsti, höllzti, hvast, kynjum, mjök, nóg, ofraðar, ríkt, stundar; til, undrum. *cf acriter, acutus, hora, magis, magnopere, mirus, perquam, satis, sedulò, vehementer.*

Valere afla, duga, orka, ráða, standast; *v. benè vel malè* vegna. *valens* baldinn, afsgóðr. *cf comparare, effecere, facere, habere, parare, pollere, stare, sufficere.*

Valetudo bona heilindi. *valetudinis restitutio* viðrlíf.

Valhalla Valhöll; *den. palatium etc. Odinis* salir Óðins *pl.*, salr Svafnis, salr Hárs, salr Svölnis, hús Fjölnis, höll Herjans, höll Viðris, þekja Gauts, gátt Gauts, dyr Háss, sigtóptir Hropts *pl.*, vinheimr Lopts vinar, (berg Sigty's).

Validè ramliga. *cf fortiter.*

Validus ballr, ern, harðr, megn, máttigr, ramr, sterkr, þrúðugr, fastligr, ramligr, rammlegr, sterkligr, krapthár, kraptauðigr, meginrammr; *v. in pugná* gunnörðigr, gunnsterkr, styrbráðr, styrremmdr.

cf durus, efficax, firmus, fortis, potens, robustus.

Valius (Asa) Vali, Áli; *den.* 1. *filius a) Odinis* son Óðins. b) *Rindae* son Rindar. 2. *frater Balderi* bróðir Baldrs. 3. *ultor Balderi* hefniáss Baldrs. 4. *inimicus Hödi* dólgr Haðar. 5. *privignus Friggæ* stjúpr Friggjar.

Vallis dalr. *valles depressæ* sökkdalir. *valles venenosæ* eitrdalar.

Vaniloquentia skrök, skrökmál *pl. a vaniloquentiæ alienus* skröklaus. *cf mendacium.*

Vaniloquus skrökmálasamr; skrökberandi *subst.*

Vanitas fíflskapr, staðlausa. *cf ineptia.*

Vapor íma, -svæla. *v. fumi* reyksvæla. *vaporem emittere* rjúka. *cf fumus.*

Vappa dasi, gaurr, skauð, skuð, stotr. *cf deses, huncuncio, nequam, stultus.*

Variare breyta. *qui variat* breytir. *cf gerere, mutare, via.*

Varius brigðr, stopall, ýmiss, margháttaðr, marglyndr. *cf inaequalis, diversus, mobilis, inconstans.*

Vas (vasis) byða, ker, plagg, sár, sægr, ságr, spann, staup, trog; *den.* kleppr löggvar. *v. ligneum* askr. *v. longum* slíðrbyða. *v. sputorium* hryðja. *v. mulsi poetici* Boðn, Són. *commisura fundi et laterum*

in vase lögg. *cf dolium, poculum, urna.*

Vasculum bolli, eski. *cf fraxinus.*

Vastare bregða, eyða, herja, hrjóða, rjóða, ryðja. *vastatus* auðr. *qui vastat* eyðir, hrjóðr, rjóðr, hroðr, óðr, úlfr; (-rúngnir). *cf delere, exstirpare, perdere, vacuefacere.*

Vastatio hroð, morð. *cf caedes, noxa.*

Vastus ballaðr, ómjór, slíðr. *cf amplus, vehemens.*

Vates spámaðr, (própheti); *fem.* spákona.

Vaticinatio spádómr, spáleikr.

Vaticinium spá, spásaga. *cf divinatio, sonitus.*

Vecordia heimiska. *cf stultitia.*

Vecors örvíta. *cf vesanus.*

Vectigal afráð, afroð, landaurar *pl.* *cf tributum.*

Vectis vindáss.

Vector farþegi; vigg. *cf iumentum.*

Vectura far, farníng, (ögr). *vecturae negatio* farsynjun. *cf gressus.*

Vegetus horskr, röskr, lífligr, lífhvatr, snerilátr. *cf maturus, strenuus, vitalis, vivax.*

Vehemens barr, bráðr, breiðr, hvatr, hvass, æfr, fikr, frekr, geustr, gíldr, grimmr, megn, rammr, ramr, slíðr, stránger, svarr, þétr, afkár, afkárigr, erriligr, fastligr, geysiligr,

gríðugligr, heiptugligr, ramligr, slíðrfengligr; fullsterkr, afkárlyndr, móðgjarn, slíðrhugaðr, máttugr. *cf acer, asper, atrox, avidus, crudelis, ferox, gravis, illustris, immitis, immodicus, insolens, saevus, tumultuosus, validus, vastus.*

Vehementer drjúgum, fíkjum, fasta, ríkt, svart, oz, æsiliga, æsila, æsla, geysla, geysta, fíkula, grimmliga, harðliga, harðla, harla, óðliga, slíðrliga, þverliga, ákafa, eirlaust, ólítt, raunfast, raunmjök, drjúghvast, af ríki. *cf citò, firmiter, fortiter, furiosè, immaniter, magnoperè, perquam, strenuè, valdè.*

Vehementia ærsl *pl.*, gráðr, gríð, hrið; þjóstr, þjóstr, ofstæki, sinngríð. *v. pugnae* styrvindr. *cf impetus, insolentia.*

Vehere ferja, flytja, vega. *vehi curru* aka. *qui vehit* reiðir, aki. *quae vehit* reið. *vehens equo* blakkriði, blakkriðandi. *cf ferre, traicere, tollere.*

Vehiculum ök, vigg. *v. rotatum* hvelvagn. *cf vector, iumentum.*

Vel eða. *cf aut.*

Velamen, velamentum hulda, rípt, rípti, skjól, vað. *v. capitis* skypill, sveigr, vimpill. *cf linteam, vestis, latebra, praesidium, tegmen.*

Velare fela, falda. *velata*

vetustá calyptrá aldinfalda.
cf condere.

Velle vilja. *volens* ónaudigr.

Vellere reita, skafa. *cf*
lacerare, radere.

Vellicare reita.

Velocitas fimmi, fimni, finni.
cf agilitas, dexteritas.

Velox fimr, frá, skotskr, snarr, stökk, fimligr, snarligr, hraðferr, léttferr, bragðviss, bragðmildr, alskjótr; snarlundaðr, snarlyndr. *v. in pugná* böðsnarr, gunnsnarr, vígsnarr, böðvarfjótr, böðvar hvatr, sigrbráðr. *cf acer, agilis, alacer, animus, celer, dexter, indoles, ingenium, promptus, pronus, strenuus.*

Velum dúkr, hörr, refill, segl, skaut, tjald, vað, vefr; vefnistíngar *pl.*; *den.* ráskegg, rípt vinda, skikkja byrjar, ítrserkr jastar, spjöll hefils *pl.* *pes veli* skaut. *velum sublatum antennis circumligare* hefla. *Epith.* byrkaldr, vindblásinn, breiðr, þrútinn. *velum faciei* lín. *cf aulacum, linum, mappa, tapes.*

Veluti sem.

Vena æðr. *v. poetica* diktr.

Venalis falr. *non v.* ófalr.

Venari veiða, beiða, beita.

Venatio fáng.

Venator veiðiviti.

Vendere selja. *cf dare.*

Vendi Vindr. *V. orientales*
Austrvindr.

Vendicus vindverskr.

Venefica vætr, vættr, vettr,

völva, fordæða; galdra tól, víf gjörninga. *cf saga.*

Veneficium tyfr *pl.*, vett, vit, vitt *pl.*, gjörningar, gerningar *pl.*; fjölkyngi. *cf fascinatio, magia.*

Veneficus fjölkunnr, fjölkunnigr; *subst.* skratti. *cf incantator.*

Venenatus eitrblandinn, eitrfár, eitrfullr, eitrhvass, eitrligr, læblandinn.

Venenum eitr, læ-, *den.* drekka Völsúnga.

Venerari lúta (e-u), -tigna. *cf colere, inclinare.*

Venia leyfi, orlof, vðrkunn, vorkunn, vorkynn; *plur.* vinnur vðrkunnar. *cf ignoscentia, licentia.*

Venilia flæðr, fløðr.

Venire koma, kváma. *cf accedere, adgredi, advenire, accidere, emergere, evenire, illabi, incidere, ingruere, oriri, subire, succedere, superare, supervenire, tangere, transire.*

Venter kvíðr, magi, snúðr, þömb. *cf alvus, mutatio, stomachus, tumor.*

Ventosus vindsamr, vindugr, snarvinda.

Ventus vindr, byrr, el, farandi, gæ, gol, gæla, gæla, geiguðr, geysta, gjósta, gjóðr, glugg, glygg, gnegguðr, gnegjuðr, gonsurr, gönsuðr, grandill, grindill, gráði, gustr, hlömmuðr, hlumuðr, hregg, regg, hret hríð, ríð, hviðuðr, kári, leiði,

ópir, øpir, vavoðr, vönsuðr, vönsundr, vösundr, þeyr, þjótr. *Denominaciones* 1. *filius Fornioti* sonr Fornjóts, burr Fornjóts, sefi Fornjóts. 2. *frater Ægeris* bróðir Ægis †. 3. *frater ignis* bróðir elds, bróðir Vidða †. 4. *noxa terrae* galli stordar, gandr stordar, grand grundar. 5. *noxa arborum* álmsorg †, limgarmr, bani eiðar, brjótr viðar, hundr viðar, morð viðar, skaði viðar, vargr viðar, grand viðar, garmr fyrir †, ángr fyrir †, gandr selju, grand markar, læ klúngrs, skaði lindis, jötunn vandar. 6. *noxa veli* seglhundur, hundr segls, bani segls, brjótr segls, vargr segls, skaði segls, böl dúks. 7. *noxa funium* bani seglreiða, brjótr seglreiða, hundr seglreiða, skaði seglreiða, vargr seglreiða. 8. *lacerator maris* roði vágs. 9. *motor imbrium* hrærir hregna 10. *imbricator* elreki, ælreki; ganrekr, ganrækr. 11. *cum strepitú ruens* dynfari, gnýfari, óhljóðr, óljóðr. *ventus stridens* brakvindr, glaumvindr, glymvindr. *v. movens* hrærivindr. *v. sereno aëre spirans* heiðvindr. *v. secundus* byrr, leiði, byrvindr, heitbyrr, sigrbyrr; óskabyrr. *v. procellosus* hreggvindr, jelvindr. *furor venti* vindbýsn *pl. vento agitalus* hreggblásinn, hreggi blásinn, hreggi keyrðr, veðrblásinn,

veðrlostinn, vindblásinn. *vento tumescens* veðrsollinn. *vento obnitens* skúrörðigr. *ventis expositus* hreggskár. *vento arefactus* vindþurr, vinþurr. *venti expers* hreggvana. *venti custos* hreggvörðr. *index venti (in apice malì)* veðrviti. *Epitheta venti* greypr, hvatr, skarpr, vâtr, þrúttinn, beinn, andærr, fastligr, eirarvanr, elsnúinn, gjálfrundinn, steinóðr, svalbúinn. *de sonitu venti* þrymr; þjóta, þyrja. *cf aura, flatus, imber, procella, tempestas, † = ignis.*

Venustas (per homoion.) hilmir hólmleggjar. *cf color.*

Venustus friðr, þrúðr, góligr, hagligr, sjáligr, kurteisligr, kostfagr. *perquam v.* raunsjáligr, sannþrúðr. *cf aptus, bonus, excellens, modestus, pulcher.*

Vepris klúngr, þyrnir, -þisl. *cf lignum, sentis.*

Ver vár (vor).

Verax merkr.

Verberare berja, beysta, drepa; keyra, ljósta, slá. *cf agere, caedere, ferire, pulsare.*

Verberatio hlömmun.

Verbositas málskjálp, mál-skap. *cf garrulitas.*

Verbum orð, mál, skjal, spjall. *copia verborum* orðgnótt; orða malt. *de defectu verborum* orðfátt. *verba proferre* bregða orðum. *verba inter se commutare* bregðast orðum *nullis verbis adhibitis*

orðalaust. *cf colloquium, dictum, effatum, fama, iudicium, nuntius, sententia, sermo.*

Verè satt, sannliga, tálauust, at sönnu. *cf certò.*

Verecundia lítilæti. *cf modestia.*

Vergere vita; *de sole* drjúpa, drjópa, drúpa. *cf cadere, explorare, imminere, occidere, spectare.*

Verisimilis líkr, líkligr, glíkligr. *cf similis, utilis.*

Veritas vissa, sannr, saðr, sannleíkr. *veritati convenienter* sannfróðliga. *cf aequitas, certum, ius.*

Vermiculus yrmlíngr.

Vermis maðkr, ormr.

Vernare ora, (vora).

Verò en.

Verrere strjúka, strykkva. *cf tergere.*

Verres bögr, garpr, rar, ras, roðr, runi, dritroði, svintanni, svíntarr, suinntar. *v. Freyi* Gullinbursti. *v. Freyjae* Hildisvíni. *cf aper, porcus.*

Versare hreifa. *versari* hvarfa, váfa, þruma, þrymja. *versare molam* draga steina, draga dólg sjetul. *versatus* leikinn. *cf haerere, haesitare, movere.*

Versatio burðr, hvörf *pl. cf locus, motus.*

Versator sveipr.

Versificatio den. ölverk Ásar.

Versus vers, klausa, mærdar

þátr. *versus facere* dikta. *versus intercalaris* stef. *versus intercalares interponere* stæla. *classis versuum intercalarium* stefjabálkr, stefjamel, stefjapartr. *cf carmen, clausula, disciplina, literae, poesis, sententia.*

Versutia sveipvísi, svipvísi.

Versutus líðskr. *perquam* v. stórbrogðótr. *cf astutus.*

Vertebra vala.

Vertere hverfa, hverba, snúa, snúna, venda, vísa. *cf abscedere, accedere, accommodare, adire, admiscere, cedere, circumdare, circumire, commiscere, conferre, contorquere, convertere, desciscere, deserere, desinere, digredi, discedere, evanescere, evenire, ferri, flectere, ire, mori, obsequi, percurrere, perlabi, procedere, progredi, relinquere, reverti, sequi, torquere, volvere.*

Vertex hjassi; den. mænir hjarna.

Veru teinn. *cf ramus.*

Verum heldr. *cf magis.*

Verus sannr, saðr, skilmíldr. *non v. ósaðr. cf aequus, iustus, rectus; falsus.*

Verveæ fleygir.

Vesanus ærr, örvíta, örvíti. *cf demens, vecors.*

Vesci njóta. *cf adhibere, frui.*

Vespera aptan, kveld; síðaptan. *qui vesperá circumit* kveldförull, kveldrúnninn, síðförull.

Vesperascere kvelda, nátta,
cf pernoctare.

Vespertilio leðrblaka.

Vester 1. *dual.* ykkarr. 2.
plur. yðarr.

Vestiarium den. slæðu karmr.

Vestibulum önd, önn, for-
garðr.

Vestigium spor, spjör, ferill,
fótspor. *v. lividum* bláferill.
v. vim medicam habens
liknarspor. *cf via.*

(*Vestire* klæða). *vestitus*
væðr.

Vestis dript, fat, færma,
helfni, hjúpa, hjúpr, höfn,
kilja, kylja, klæði, ript, ripti,
rokkr, skallat, skarlat, väd,
voð, veipa, guðvefr, hjálmklæði,
námdúkr, síðerni, (brimserkr).
v. muliebris kvennväd. *v.*
hirsuta loðdúkr. *vestes co-*
loratae litklæði. *nigris vesti-*
bus indutus svartklæddr. *cf*
linteum, pannus, tegimentum,
textile.

Vestitus subst. görvar, götvar
pl. cf ornatus.

Vetus forn, aldinn, öldinn.

Vetustas fyrnska. *vetustate*
obliterari fyrnast. *cf magia.*

Vetustascens serò seinfyrndr.

Vetustus forn, aldinn, gamall,
forngerr. *cf annosus, perve-*
tustus, senex, vetus.

Vexare drepa (e-u), há,
hnika, kneypa, nauða, pína,
pynda, þjá, sverfa (at),
hróðrskota, hróðskota. *cf*
caedere, cruciare, limare,

premere, profligare, strepere
urgere, servitus.

Vexatio nauð, pína, sorg;
stríðhríð. *cf cruciatus, dolor,*
necessitas, persecutio.

Vexillum merki, gunnfáni;
plur. ve, vje, vo. vefr Darr-
aðar. *Epith.* gullinn, gyldr,
ljóss, dýrligr, gullmarkaðr,
gullsettr, veðrblásinn.

Via vegr, vigr, braut, brot,
bryggja, ferill, gata, laut, leið,
slóð, stígr, gángvegr. *v. splen-*
dida glóstræti. *v. alta*
hábraut. *v. sonora* hrynbraut,
hrynleið, hrynslóð, rumleið,
rymleið. *v. propinqua* náleið.
v. tenebrosa niðfvegr. *v.*
deserta örtröð. *v. leti* helvegr.
v. fallax glapstigr, læbraut.
v. perniciosa gálvegr. *v.*
periculosa vílstigr. *v. intus*
ducens innleið. *v. difficilis*
meinfært. *v. litoralis* strand-
leið. *v. publica* farvegr,
hervegr, þjóðtröð, vagnslóðgata.
v. brevissima gagnvegr, gagn-
stigr. *v. salutis* liknarbraut.
v. deorum goðvegr. *v. telluris*
pulveratae moldvegr. *v. strata*
stétt, stræti. *v. trita* tröð,
truð. *viae monstratio* leið-
arvísan, leiðsögn. *viam facere*
breyta. *cf conventus, expe-*
ditio, gressus, iter, semita,
stratum, vestigium.

Viaticum verðr, virðr, nest,
nesti, farnest, leiðarnesti,
vegnest. *cf alimentum, esca,*
coena.

Viator gángari, farandi.
cf ire.

Vibrare brígða, bregða, ofra, reisa, reiða, skjálga, vega, veifa, vinda. *vibrari* váfa. *celeriter vibratus* snardreginn. *cf efferre, flectere, obliquare, haesitare, tollere, trahere.*

Vibratio svipr, veifan, víg. *v. mutua* samtog. *cf motus.*

Vibrator bendir, brígðir, hrærir, vimarr; -brígði, (bendingr).

Vicennalis tvítugr.

Vicinus granni.

Vicis sinn, sinni. *cf momentum.*

Vicissim gegn, gögn, at móti.

Victima blót, smali, tafn. *cf hostia, pecus.*

Victor sigrir, sigrmagnaðr, valdari sigrs; sigrhafendr *pl.*

Victoria gagn, sigr, vinníngr. *v. dolo parta* launsigr. *victoriae signum* sigrmerki. *victoriae felicitas* gagnsæli. *victoriae adsuetus* gagnsvanr. *victoriae cupidus* sigrfikinn, sigrgjarn, sigrminnigr, sigrenninn. *victoriae dator* sigrhöfundr. *victoriá laetus* sigrglaðr. *victoriá clarus* gagnprúðr. *victoriá comparatus* sigrunninn. *de victoriá desperans* sigrhugginn. *victoriae tela* sigrvefr. *Epith.* hárr. *cf lucrum, salus, usus.*

Victoriosus gagnsæll, sigr-

hvatr, sigrmætr, sannhróðigr sigrbrands.

Victus ár, björg, fáng, verðr, virðr, væri. *cf viaticum.*

Vidar (*Asa*) Viðarr. *Denominaciones* 1. *filius Odinis* son Óðins, mögr Sigföðr. 2. *hostis lupi Fenneris* dólgr Fenrisúlfs. 3. *possessor calcei ferrei* eigandi járnskóss. 4. *tacitus deus* þögli áss. 5. *incola fundi patrii* byggvi-áss föður tópta.

Videre vita, sjá, sjó, líta, kenna. *videri* þikja, þikkja, þykkja. *cf adparet, adspicere, animadvertere, audire, cavere, circumspicere, cognoscere, existimare, metuere, nosse, praevidere, prospicere, providere, respicere, sentire, spectare, timere.*

Vidua ekkja, hæll.

Vigere dafna, þróast. *cf adolescere, augere, crescere, florere.*

Vigil árvakr.

Vigilare vaka. (*vigilans* vakr).

Viginti tjogo, (tuttugu). *v. homines* drótt. *v. annorum* tvítugr.

Vigor magt, makt. *v. vitalis* fjör. *cf potestas.*

Vilis eligr, elegr, æligr. *cf pravus.*

Villa bær, býr, ból, garðr. *cf agger, domus.*

Villus ull. *cf lana.*

Vimen tág, taug, þinurr.

vimine tectus taugreptr. *cf* *ramus*.

Vincere. *victus* halloka. *vinci nescius* harðmúla. *cf* *rostrum*.

Vincire binda. *vinctus subst.* haptr *masc.*, hapta *fem.* *cf* *ligare*.

Vinculum band, -benda, bann, bast, besti, festr, fetill, fjötr, fjöturr, fjöt, hapt, hlekk, lás, sími, taug, við, fastha'ðr, haptbönd *pl.*, umband, nauð. *v. aureum* gullband. *v. streperum* glymfjöturr. *v. colli* hels, helsi, helsgerð. *v. bellicum* vígband. *v. lupi Fenrer* hræða. *cf* *catena, compes, fascia, funis, habena, laqueus, lorum, nervus, pactum, sera*.

Vindicare hefna, kenna, reka. *cf* *cognoscere, pellere, ulcisci*.

Vindicta hefnd, heipt, minning. *vindictae cupidus* heiptargjarn, heiptgjarn, heiptfíkin. *vindictam persequens* heiptarnýtr. *in vindictam severus* heiptarstránger. *in vindictam celer* heiptbráðr, heiptsnarr. *in vindictam facilis* heiptmíldr *cf* *memoria, ultio*.

Vinum vín, minni; *den.* austr víngnodar, galli strúgs, hreintjarnir horna *pl.* *vini confectio* víngerð. *vino plenus* vínhöfugr. *cf* *liquor, memoria, poculum, potus*.

Violare antigna, flá, granda,

kosta, lesta, meíða, raska, rofna, saka, spilla. *qui violat* sakaðr, særir, sörir, spillir, vargr, lestir, -skemmir, -raskaðr. *qui magná vi violat* megingrönduðr. *violatus* sjúkr, grandaukinn, ángrelestr. *cf* *accusare, corrumpere, dirumpere, impendere, laedere, nocere, rumpere, turbare, vulnerare, defectus, pax, pellis*.

Violatio brigð, ofrof. *cf* *ruptio*.

Violenter harða, af ríki.

Violentia ríki, (svarf). *cf* *potestas*.

Violentus bitr, frekr. *cf* *acerbus, vehemens*.

Vipera naðra.

Vir maðr; álmr, beiðir, bragr, dreng, garpr, greppr, gumi, haukr, höldr, hreytir, karl, konr, lundr, mögr, rekk, runnr, seggr, skati, sveinn, ýtir, þegn, þollr, þundr. *plur. tant.* beimar, bragnar, brjónar, fírar, fírdar, fjorvar, fjörvar, framir, gotar, gotnar, gumnar, hörðar, kníar, serlar, skatnar, sörvar, syrvar; seta *coll.*; billíng, gæðíng, mæring, mildíng, minning, öðlíng, sælíng, sjá líng, snillíng, spekíng, birtíngar *pl.*; fitjúng, skörúng. afreksmaðr, drengmaðr, gæimaðr, gætimaðr, giptumaðr, ítrmaðr, kallmaðr, snyrtimaðr, spekimaðr, stertimaðr, ve; smaðr; afarmenni, göfugmenni, göðmenni, ítr-

menni, skrautmenni; geðvarðr, geðvörðr, gjöfláti, herðimeidr, mannbaldr, sælkeri, snyrtidrengur.

Denominationes. 1. *auri (argenti, cimelii, divitiarum)* A. *uná voce compositá* 1. *numen* auðbaldr, auðtýr, seimgautr, baugnjörðr, hringþróttur, (esfreyr). 2. *arbor* auðlundr, auðölr, auðrunnr, auðviðr, seimlundr, seimþollr, hringviðr, hringþollr, menlundr. 3. *columen* auðstafr, seimstafr. 4. *petitor* hoddbeidandi. 5. *culmulator* auðfinnandi, auðkvedjandi, auðkýfingr, hoddfinnandi, málmæsækir, seimþiggjandi, vellstærir, baugfergir, hringheyjandi, menfergir. 6. *rector, possessor* auðkonr, auðmildíngur, auðskati, auðstjóri, gullkennir, gullskati, hoddgeymir, hoddmildíngur, hoddskati, baugnjótr, baugskati, hring-skati, hringsnyrtir, hringstýrir, menvörðr. 7. *consumtor, laesor* auðlestir, auðrýrir, fæsærandi, fèstriðir, gullskerðir, gullstriðir, hoddglötuðr, hoddlestir, höddlestir, hoddstriðandi, hoddvönuðr, seimskerðir, seimþreytir, seimþverrir, málmrýrir, vellmeiðir, vellrýrir, vellvönuðr, bauglestandi, bauglestir, baugskerðandi, baugskerðir, hringlestir, hringskemmir, hringstriðandi, hringstriðir, hringtælir, hringþverrir, menbrennir; menglötuðr, menmyrðir, menrýrandi, menrýrir, menskerðir, menstriðir, menþverrir. 8.

fractor auðbrjótr, auðbroti, gullbrjótr, gullbroti, hoddbrjótr, vellbrjóti, vellbrjótr, vellbroti, seimbrjótr, haugbroti, hringbrjótr, hringbroti, menbrjótandi, menbrjótr, menbroti. 9. *sparsor, dator* auðbjóðr, auðgefandi, auðgildandi, auðgildir, auðgjafi, auðmiðlandi, auðhnykkjandi, auðsendir, auðskiptir, auðskýfandi, auðslöngvir, auðstefnir, auðsvarpandi, auðvarpaðr, auðveitir, gullmiðlandi, gullsendir, gullskýflir, gullsviptir, gullvörpuðr, hoddlógangandi, hoddsendir, hoddspennir, hoddstiklandi, hodd-sveigir, hoddsviptir, hoddveitir, seimgildir, seimhrjóðandi, vellbjóðr, baughnykkjandi, baugsendir, baugskyndir, baugstökkvir, hringbjóðr, hringdrifi, hringdrífr, hringhræytandi, hringmiðlandi, hringvarpaðr, menstiklir. B. *duobus verbis* 1. *numen* baldr auðs, baldr baugs, baldr hrings, börr auðs, byrr síma, móði verglóðar, móði merkiskins, njörðr auðar, hynjörðr hóps, týr bauga, ullr ormláðs, þórr ormlands, funrögni fens, döggefreyr draupnis, árr auðs. 2. *arbor* viðr seima, viðr hnossa, viðr unnfors, sómviðir seima *pl.*, eldviðr öidu, lautviðr linnz, armviðr fannar, þollr gulls, þollr seims, þollr seima, þollr auðar, hlunnr auðar, meiðr hrings, meiðr mens, hyrmeiðr haugstéttar, lundr

auðar, lundr linnvengis, lundr leggfjóturs, runnr liðfasta, runnr fjarðloga, runnr ránsíma, runnr unnsólar, runnr menja, furrunnr fylla, blikruðr ægis, börr auðs, börr seims, börvar baugs *pl.*, þorn auðar, álmr hrings, stofn stëtthrings. 3. *columen* völr seima, stafr stëtthrings, leynstafir löðhys *pl.* 4. *politor* skreytir hyrfors, snyrtir bauga, logfágandi lægis, fægirjóðr bauga. 5. *petitor* beiðir auðar, beiðir hodda, beiðir heiðgráðs, beiðir ormstalls, eldbeiðir ár, elsbeiðir ár, logbeiðir lýteigs, beiðiþróar armlinns, æskiprórr unnröðla, þrámcíðr auðar. 6. *cumulator* tínir bauga, tínandi auðs, hlæðir hodda, hlæðiruðr ofuss, hlæðiruðr álfuss, hirðiáss hafleygjar, hirðir hrínga, stæríaskr ránsíks, sækitifar hrings *pl.*, umnýsandi árkyndils, verkendr seims *pl.*; (gnýfeti geitis). 7. *rector*, *possessor* njótr auðar, njótr hodda, vörðr málma, stigverjandi frons, gætir gullhrings, geymir gullhrínga, hyrgeymir haukborðs, hafgeymir hys, greppr glóðeims, gramr ormbekks, óðaldraugr baugs, hirðidraugr seims, stjóri hrings, stýrir mundjökuls, höldr níl-sanda. 8. *aestimator* kennir auðar, kennir kafsunnu, sólkannaðr sunda, metandi bógsvells, virðar hrings *pl.* 9. *terror* ótti gulls, ótti orm-

vengis, skelfir auðar. 10. *osor*, *inimicus* hati ormláðs, hati ormsetrs, hötuðr ormbóls, hötuðr ormtorgs, hötuðr varbáls, sökkvir sundeims, lundýgr linnbeds. 11. *consumtor*, *laesor* auðr auðs, auðr hrínga, eyðir armglóðar, eyðir armlinns, eyðir unnglóða, eyðir vells, látreyðandi linns, rýrir málma, rýrir brimlogs, rýrir rínfura, rýrir seima, blikrýrandi báru, blikrýrir hjórs, æskirýrir auðs, sólrýrandi svanfoldar, skerðir seims, skerðir hodda, skerðir málma, blikskerðir sverða, eldskerðir álsferðar, ellskerðandi brims, friðskerðir hrínga, furskerðandi fjarðar, furskerðir hjörva, hyskerðandi arms, fergir málma, stríðir málma, stríðir hodda, stríðir hrínga, blikstríðandi báru, hysstríðir lægis, lestir vella, lestir menja, furlestir fleygarðs, fyrrestir valklifa, hyllestir báru, meiðir mundar, meiðir bauga, eldmeiðir ángrs, þverrir málma, þverrir hodda, þverrir brimröðuls, látrþverrandi eingilúru, særir auðs, særir seims, særir setlinna, sneiðir seima, snøþir seima, týnir tjorrínar, blik-týnir sunds, sveigir snákhauðs, hysveigir hafs, brigðir hrannelds, furbrigðir hlès, fættir menja, galli grjótölnis, glötuðr hrannbáls, eldgrennir unnar, lægir linnsetrs, lýtir liðbands, mýgir auðs, návaldr snákranns,

hrannrjótr hyrjar, spillir bauga, logstýfir vánar, sviptir auðar, töpuðr naðrbíngs, úgræðir armgrjóts, vegandi hadds, hyrtælendr fjarða *pl.* 12. *fractor* brjótr auðs, brjótr gulls, brjótandi gulls, brjótr hodda, brjótr hnossa, brjótr bauga, brjótandi bauga, eldbroti lagar, eldbroti unnar, hyrbrjótr geima, hyrbrjótr hranna, láðbrjótr linns, logbrjótandi lóns, örbrjótr auðar. 13. *sparsor, dator* deilir gulls, deilir bauga, ýtir auðar, ýtir armlinns, ýtir sæfuna, greiðir vells, greiðir gjálfrdags, greiðir gjálfrbrands, stökkvi hodda, stökkvir hodda, stökkvir strandloga, stökkvir menja, eldstökkkr hafs, fleinstökkvandi fura, slaungvir seima, slaungvir hríngs, hraðslaungvir hrínga, hyrslöngvir hvalranna, sendir seima, fursendir haukstorða, hyrsendir húna, hyrsendir vags, hreytir hodda, hreytir hrínga, hreytir handfurs, sundrhreytir silfra, veitir ósneista, eldveitir öldu, bjóðr stórgjafa, bjóðr hrammpvita, bodi ormstalls, býtir gulls, skiptir auðar, skiptir seima, hristir hodda, hristir hrínga, stiklir seima, stiklir mens, framstiklir auðar, fleygjendr alinleygjjar *pl.*, fleyginjóðr fjarðelds, gjöfláti seims, gjöfláti hnossa, láðgefendr linns *pl.*, logreifir handa, lögreifendr lýs *pl.*, hneytir seima, neitir

vella, hnykkilundur handbáls, reiðir auðs, rennir bauga, hraði hríngs, ræsir baughvers, réttir seims, hnigbaldr baugs, hrönduðr armbranda, logskundaðr lindar, uppírunnr unnelds, armgóðr orms, veitir pella, (deilir dögla, gnýskuti geitis). *C. tribus verbis.* 1. *numen* áss lófa elda, áss orms landa, áss óss vita, baldr hranna brennu, baldr víðis funa, freyr iðja dóms, freyr linna foldar, freyr mundar fura, gautar skers góins *pl.*, gautar landa grafþveings *pl.*, njörðr ítrleygs svanbíngs, njörðr snáka stígs, sigfreyr sauðnis vara, týr báru leygjjar, týr fasta farlands, týr handleggjar branda, ullr ölna grjóts, yggr góins vallar, finnr setbergs linna. 2. *arbor* askr lagar mána, börvar glæðis glóða *pl.*, elrir óss glóða, hlynr mundar grjóts, hlynr hyrjar handa, hlynr handar svella, hoggr vita hugtorgs, landr gjálfrs elds, meiðr flæðar báls, meiðr ells hranna, meiðr fýris móðu, meiðr otrs dýnu, dúnmeiðr dælar seiðs, sólmeiðr skipa leiðar, meiðr spannar jökuls, runnr elds drafnar, runnr sunnu mars, runnr eisu Ránar, eldruðr ölna foldar, viðr elfar bála, þollr lagar mána, þollr víðiss glóða, fyrþollr seiðs Fjölnis, (meiðr seiðs gramnis III A 3 b). 3. *politor* fægir elds ósa, eldir

vers elda. 4. *petitor* beiðir hjartglóða flóðs, beiðir bylgju logs, beiðir orðs fjallgestils, beiðir brennu sjós, — beiðandi móins leiðar. 5. *cumulator* sækir síks glóða, skapaðr ramblíks gnaphjarls, sverrir sólar sægs, forðar elds reifa *pl.* 6. *rector*, *possessor* hyrbíðendr humra bíngs *pl.*, fagnandi jötuns sagna, gætir eims gjallar, gætir ilegu naðra, gætir vallar hringa, fyrrleynir foldar fjötra, lognárúngar Leifa brautar *pl.*, njótar glóstrætis naðrs *pl.*, öðlíngr orms álnar, rækjandi fróns linns, stýrir fýris hafnar, valdandi láðs lýbrautar, verr glóðar síks, verr sunnu sunda, vörðr leygs lægis. 7. *aestimator* virðandi líðar skerja. 8. *osor*, *inimicus* dólgr draupnis niðja, hati ægis báls, hati elds ýsetrs, hati vengis vallbaugs, leyghati hauka fróns, sökkvir rínar sólar, sökkvir sólar straums. 9. *consumtor*, *laesor* eyðir hyrjar dúfu, eyðir ermvángs branda, eyðir ítrbóla dalreyðar, eyðir ölungrundar eitrs, eyðir orma leiðar, eyðir orma setra, eyðir svafnis bryggju, eyðir unnar glóða, eyðendr fjarðar dags *pl.* eyðirunnr ima hljóðs, sviptandi svafnis látrs, sviptilundur logs rínar, rýrandi sunnu kafs, rýrandi fýris kafs, tínglrýrandi túngla örveðrs, þverrir hyrjar

haukstrandar, látrþverrandi engjar lýra, láðþverrandi engjar lýru, myrðir móins jarðar, morðvenjandi Fenju meldrar, friðrofi lagar ells, friðrofi ljóselds lagar, hrjóðr móins stordar, lestir fleyvángs fura, særir sunda báls, blikmeiðandi láðs bauga, hneigir unnar blíks, þrjótr mörnar vita, eldskerðir seiðs hrynleiðar, sveigandi látrs linns, töpuðr bíngs naðrs, galli ölna grjóts. 10. *fractor* brjótr báru blíks, brjótr sægs sindrs, hyrbjótr hauka strætis, örðbrjótr jarðar höslu. 11. *sparsor*, *dator* ýtir sofnis fltjar, ýtir elds lóðar, ýtir orms reitar, ýtir orms vallar, ýtir elds rínar, ýtendr urðhængs jarðar *pl.*, stökkvir garðvita grundar, stökkvir hyrjar flóðs, eldstökk skeiðs skautborðs, slaungvir sólar sandheims, slöngvir snáka vángs, slaungvir vagnar dags, slöngvir slúngins gulls, sendir eims bylgju, sendir sævar báls, sendir víka elds, gláðsendir handa hrauns, hreytir handar grjóts, hreytir hringa hyrfæðar, hreytendr góins stöttar *pl.*, veitir vimrar elda, veitandi góins leita, bodi vengis grafþvengs, bodi vers elda, eldbodi Ata stöttar, æskibjóðr furs valstafns, fleygiarr frænings fura, fleygiþollr branda niðar, hendir öldu loga, hendir fjarðar loga, býtir ofnis láðar, flýtir flæðar elds, hristir

handar fasta, innendr áls dagræfrs *pl.*, lyptimeidr láðs linns, lyptimóði farms leggjar, örvífill eyvita drafnar, njótr hyrjar handar, vettir dags báru. **D. *quatuor verbis.*** 1. ***numen*** baldr leiptra stafna jarðar, börr ljósheims sjarðölna lýngs, gautr hrönvengis mens grundar, gautr leiðar foldar humra, gautr láðs fróns laxa, njörðr garða grundar seilar, árr elds hauka klifs, ærir elds háklifs hauka *pl.* 2. ***arbor*** runnr dýrloga bekkjar hlunns, vegrunnr elds vegs varðelgs, viðr leiptra ægis grundar, þollr látrs linns blóða. 3. ***columen*** ógnar stafr tanna Hallinskíða. 4. ***rector, possessor*** gætir sætis gljúfra fösla, hirðinjótr hauka ness drífu, græðandi geisla girðis gnýjarðar. 5. ***aestimator*** virðandi ildis þrumu girðis. 6. ***consumtor, laesor*** eyðir máls hella mildíngs, hliðrækjandi galdrs heiðar jöfra, lýtandi branda ifla folds, týnir fasta vala strætis, týnir tandra vala strætis, þverrir elds hrynslóðar vögnu, stríðandi látrs hrokkinseids lýngs. 7. ***sparsor, dator*** deilir hlátrs hellis gauta, boði elds úthauðrs knarar, ýtir eldbands þrumu sanda, stikl- andi lautar bestíngja gljúfr- strætis, stökkvir elda öl- na skciðs, rafkastandi svalteigar viðblinda galtar, veitandi eisu umgirðis jarðar, hristir mjallar hadds hallar, þægir undinna

landa linns. **E. *quinque verbis.*** 1. ***minister*** árr hrynb- eðs áls fjörgynjar stødja. 2. ***consumtor*** eyðir lýsibliks lands skevaðar branda, eyðandi bards reyðar Svölnis beðju.

II. *pugnae A. uná voce compositá* 1. ***numen*** vígáss, vígálfr, rógálfr, morðálfr, brakrögur, dólgrögnir, fólkgrögnir, gunnfreyr, gunnviðor, gunnviðurr, herbalá, hergautr, hernjörðr, hjaldviðurr, hjaldrtýr, hildibörr, signjörðr, vígnjörðr; *plur.* sigtifar, sigtívar. 2. ***arbor*** dólgvíðr, hjaldvíðr, sigvíðr, sigrviðr, styrviðr, sverðdynviðr, fólkrunnr, morð- runnr, mótrunnr, sigrunnr, vígrunnr, ímunlundr, styrlundr, víglundr, þrimlundr, þrymlundr, þrymlyndr, fólkmeiðr, hildimeiðr, sigreynir, sigrreynir, rógapaldr, gnýþollr, sigrþollr, sóknheggr, víghlynr. 3. ***auctor, incitator*** böðgæðir, böðkennir, böðsækir, böðsterkir, böðstyrkir, böðsvell- andi, dólgstærandi, dólgstýr- andi, dólgstíriðir, fólkherðir, fólkhvötuðr, fólkveimaðr, fólk- þeysandi, gnývörðr, gunnhættir, gunnhvati, gunnörir, gunn- æringr, gunnorúngar *pl.*, gunn- stærandi, gunnstærir, gunnveitir, gunnþeysandi, hildinjótr, hjaldr- magnaðr, hjaldrmögnuðr, hjaldr- remmir, hjaldrvitjaðr, morð- eggjandi, morðflýtir, morð- kennir, morðremmandi, morð- storir, ógnbandaðr, ógnbeiðir, ógnflýtir, ógnherðir, ógnstærir, ógnsvellir, ógnvaldr, rógherð-

andi, róghnykkjandi, rógmikl-
aðr, rógsækir, rógsvellir, sig-
deilir, sigrgæðir, sigrmagnaðr,
sókndeilandir, sókndeilir, sókn-
efnandi, sókngæðir, sóknherðir,
sóknstærir, sókreytir, sókspennir,
styrbendir, sveimþreytir, víg-
framaðr, vígfrömuðr, vígmíðl-
úngr, vígniðjongr, vígrækjandi,
vísgæðandi, vígsvaldandi. B.
duobus verbis. 1. *numen* áss
hildar, áss járnradar, álfr
sóknar, álfr valmeyjar, baldr
þínga, baldr brynþíngs, börr
hjörþíngs, freyr víga, gautr
rimmu, gautr geirþíngs, móði
málmrógs, hjörmóði hríðar,
njörðr göndlar, njörðr hjaldrs,
njörðr hjörregns, njörðr hlakkar,
njörðr naddregns, njörðr
sóknar, njörðr víga, braknjörðr
odda, svipnjörðr sverða, svip-
njörðúngar sverða *pl.*, þrym-
njörðr fleina, sannjörðúngar
sennu *pl.*, reginn skjaldvers,
reginn sverðleiks, garðrögnir
geirrásar (III B 2 a), þrymrögnir
vígelds, þrymregin þremja *pl.*,
týr höðvar, týr hristar, uggr
sóknar, ullr egghríðar, ullr
eggveðrs, ullr oddsennu,
hríðullr hrotta, yggr rimmu,
yggr sóknar, gnýpróttir dróttar,
árr oddbragðs, hjaldviðurr
haffaxa. 2. *arbor* álmr eggþíngs,
þíngálmr fetilstúnga, apaldr
brynþíngs, askr rimmu, elbörvar
stáls *pl.*, draugr örlygis,
eldraugr atgeira, þrymdraugr
hríngs, heggr gunnþíngs,
heggr hjörradar, hlynr hristar,

hlynr málmðyns, þínghlynr
Þróttar, lundr gunnar, lundr
ógnar, meiðr geirþíngs, meiðr
hríngmóts, meiðr málmhríðar,
meiðr málmþíngs, meiðr rimmu,
runnr gunnar, runnr hlakkar,
runnr mistar, fólkrunnr ránar,
sviprunnr undlinns, mótrunnr
spjóta, hjaldruðr hjálma,
hjaldruðr skjalda, rumrunnr
randels, stofn hlakkar, viðr
hjálmdrifu, viðr mistar, viðr
oddflaums, viðr örmóts, viðir
sökkva *pl.*, dynviðr málma,
dynviðr ofs, elviðr Högna,
gnýviðr hjálms, hljómvíðr
darra, hreggvíðr hjörva, þíngvíðr
þramskýs, þrymviðr þremja,
þollr jöru, þollr sverðels,
elþollr Jálfaðs, elþollr jálmveðrs.
3. *columen* stafr fleindöggvar,
stafr geirleiks, stafr hjálm-
radar, stafr oddregns, stafr
valfreyju, stafr þropregns, gný-
stafr hjörva, ostaftr hjörveðrs,
veðrstafr Viðris, veðrbaglar
Hamdis *pl.* 4. *auctor, incita-
tor* bæðir brynhríðar, beiðir
bardels, beiðir brynþíngs,
bjóðr brynþíngs, boði brynþíngs,
boði eggþíngs, boði fleinþíngs,
boði hjörgráðs, boði naddveðrs,
boði nadelis, boði oddrógs,
boði stálregns, byrbeiðir brands,
dynbeiðr hlakkar, elbjóðr
hrotta, elboði göndlar, elboði
Harbarðs, gnýbjóðr geira, hald-
boði hildar, hljómbóði darra,
hreggbjóðr randa, hreggbóði
hjörva, regnbjóðr oddskýs,
sannelboði sums, veðrbjóðandi

geira, veðrboði göndlar, veðrboði víggarðs, deilir styrjar, hriðeflandi hjörva, móteflandi spjóta, veðreggjandi víggarðs, fægir jöru, frömuðr hjaldrels, frömuðr hjörels, gæðandi vígs, gæðir geirþíngs, gæðir geirríðar, gildir valþógnar, hriðgervandi hjörva, rumgæðir randa, veðrgæðir ímunborðs, herðir gunnar, herðir hjálmþrimu, herðir hjörþeys, hættir hergarða, hötúðr gunnar, hötúðr sverðels, hvati hjörleiks, hvatjendr oddregns *pl.*, hvotaðr hildar, hvötuðr eggleiks, hvötuðr málmþíngs, hvessir hildar, hvessir ógnar, elherðandi Ála, elherðandi Gríms, elherðandi Ullar, glaumherðandi sverða, elherðir gerða, elherðir randa, elhvetjandi hildar, elhvötuðr göndlar, kennir málmþíngs, kennir styrjar, morðkannaðr manna, glannkennandi gunnar, mótkennandi mistar, svipkennir njóts, þrymkennir skjaldreyrs, magnandi morðs, hjaldrmagnaðr skjaldar, mætir oddbrags, mætir víga, gnýmiklandi geira, hreggmíðjúngr heidíss, leikmíðjúngr Þriðja, hringmíðlandi hljóms, njótr naddhríðar, nærir naddskúrar, þíngnorúngar brynflagða *pl.*, rækir þrymu, liðrækjandi hjálmraunar, hriðremmir hjörs; remmitýr rógleiks, snarreki gunnar, skyndir styrjar, snerpir hlakkar, stærir hjaldrs, stærir styrs, stýrir hildar, stýrir

hjaldrs, stýrir hjörþíngs, stýrir rómu, svellir ímu, elskyndir unda, hraðskyndir gunnar, rymskyndir randa, elstærir Yggs, glymstærir geirs, gnýstærir geira, gnýstærandi Grímnis, gnýstýrir geirs, leikstærir laufa, veðrsmíðr Viðurs, elsveigir skjaldlinns, elsvellandi Yggjar, gnýsvellandi hjálmángrs, valdi styrjar, valdr rómu, valdr víga, valdr vígstorma, völundr rómu, vörðr fleinþíngs, hljómvättandi hrælinns, meinvinnandi Ýngvifreys, mótvaldr mækis, þreytir böðvar, æsirunnr eggþeys, æskimeiðr hjörþíngs, æskiruðr örveðrs, þreyngvimeiðr gunnar. C. *tribus verbis.* 1. *numen* áss meginþínga byrðíngs, áss Fróða hriðar, æsir odda gnýs *pl.*, baldr Bölverks þínga, þíngbaldr skjaldar linna, freyr galdrs Gauts, freyr byrjar Heðins, elfreyr Ullar kjöla, galdrfreyr Sigars tjalda, glyggfreyr göndlar veggjar, jálmfreyr odda leiknar, gautr stála skúrar, gautr gnýþíngs geirróta, gautr saxa fox, gautr rimmu hángatýs, gautr herja flaums, hlórríði geira garðs, móði málma galdrs, njörðr hjálma hriðar, njörðr glymhriðar borða, dynnjörðr húna Lima-fjarðar, hlymnjörðr hurða Hagbarða, hreggnjörðr hildar veggs, ullr randa þrymu, þundr randa þeys, gnýþróttir göndlar þíngs. 2. *arbor* álmr dyn-

skúrar málma, askr Hárs drífu, hælíðorvar hljóms skjóma *pl.*, draugr els atgeira, eldraugr Ála galtar, gervidraugr els Ekkils, lundr styrjar hræskóðs, meiðr Kjalars rimmu, meiðr málma snerru, runnr garða göndlar, elrunnr eisu álmrosar, mótrunnr Hèðins snótar, mótröðr heimþíngaðar hánga, sviprunnr sverðs sennu, viðr bálregns hjaldrs, viðr Högna meyjar, viðr els rítar, viðr harðels Hramma, gnýviðr göndlar skýs, þollr háraddar hrings, þollr seiðs Fjöltnis. 3. *columen* bagall flugraddar fleins, hnigstafr hjörva dóms, veðrstafr vandar Viðris, veðrstafr vandils Viðris. 4. *auctor, incitator* margaukandi mækis mót, beiðandi brodda hríðar, bellendr laufa veðrs *pl.*, boði skjaldar els, hríðboði hranna elgs, hreggboði nadda borðs, veðreggjandi víggjar veggs, veðreggjandi víggarðs ama, þíngeggjandi Þundar skýja, flýtir flokka sennu, elfestir Ála serkjar, gæðir þrimu hræsíks, gæðir odda regns, rymgæðir valslaungu bríkar, gíldir Yggs hjaldrs, hlymgíldir handar nafs, herðibaldr veðrbliks valköstu, herðandi þrymu sverða, herðandi els Ullar, leikherðandi Yms ljóma, herðir harðela Haddíngs, herðir odda skúrar, horfir lögðis hljóms, hvatendr glyggs blóðíss *pl.*, veðrheyjandi gefnar valgrindar,

innir nadda rógs, kennir odda frosts, svipknýjandi hildar garðs, hlymmildíngur handar vafs, leikmiðjúngr logs Þriðja *pl.*, nærir rifjúnga ságu, elnárjúngr gimms hlifar *pl.*, njótr vinds benloga, hlymnarfi flagðs hlifar, gágnýstir geira veðrs, reynir darra driptu, rækjandi reggs hjarar, rökkvir regns fals, böðsækir flæðar bríka, skyndir branda storms, stjóri geira dunu, glymstærir geira glyggs, gnýstærandi kjalar slóða, hagstærir hjálma þíngs, hljómstærandi hrotta ferðar, þrymsvellir sárjökuls geíma, sækítívar Svólnis garðs (III B 3 c), valdr hreims bláserkjar, valdr vinnz skjaldar, varðandi regns geira, virðandi vöpn-glyms Finna, gnývirðir gönnla stígs, vekjandi vöpnna sennu, vinnendr Viðris bálka *pl.*, þröngvir þíngs Vafaðar, (báglundr flugraddar fleins). D. *quatuor verbis*. 1. *numen* þróttur glyggs þvergærða gunnranns (III B 4 a), freyr jálmrs odda leiknar. 2. *arbor* runnr rammglyggs rómu linns. 3. *auctor, incitator* greiðandi gnýs göndlar serks, miðjúngr galdrs Geitis rastar, magnandi mótröðuls vagna grímnis, herðimeiðr hríðar Viðris mána, svipskordandi seiðs fleina skúrar. E. *quinque verbis*. 1. *arbor* börr leygs götu ginnvita gráps. 2. *auctor* miðjúngr skjaldar galdrs Geitis rastar,

dynbeiðir stafns flet hlakkar hrafns.

III. *denominatur ab armis*

A. a *gladio vel hastâ* 1. *unâ voce compositâ* a) *numen* sverðálfr, sverðfreyr, málmgautr, sverðgautr, brandnjörðr, hjörnjörðr, fleinbörr, fleinmóði, naddfreyr, geirnjörðr, geirmímír, stálægir, stálygir. b) *arbor* eggviðr, eldviðr, sverðviðr, stálviðr, sárklúngarviðr, hjörlundr, ísarnmeiðr, hjörmeiðr, hjörrunnr, málmrunnr, sverðrunnr, eskiaskr, fleinlundr, fleinþollr, geirviðr, oddrunnr, spjótrunnr. c) *columen* fólksstafr. d) *politor* fleinhvessandi, geirhvessandi, stálhvötuðr. e) *tinctor* eggrijóðandi, málmrijóðr, sverðrijóðr, eggliðuðr, broðrrijóðr, fleinrijóðr, oddrijóðr. f) *vibrator*, *missor* branddrífr, hjördrífr, fólksbeitir, naðristir, broddspennir, fleinsýnandi, fleinvarpaðr, fleinstýrir, naddveitir, oddherðir, oddneytir, oddstiklandi. g) *laesor* egghroðr, fleinryrir, oddstríðir, vannbaugskaði. 2. *duobus verbis*. a) *numen* goð sverða, áss ísarns, áss fetilstínga, áss meginhrínga, baldr atgeirs, baldr bensíks, baldr fetilstínga, baldr hjarar, hrybaldr skjalda, börr gunnelda, freyr fólkskiðs, freyr stála, gautr gunnbliks, gautr gunnelds, höðr heimlands, njörðr nadda, njörðr nættíngs, málmóðinn hjalta, reginn slíðráls, ullr benloga, ullr ímunlauks,

ullr skerðings, ullr undleygjar, ullr undlinns, vavaðr gúngnis, ve vægja, týr tjörva, þundr hjarar, þundr þorna, þornþyndr þrymu. b) *arbor* börr fleina, börr gunnelda, börr hjörva, draugr brímis, draugr hjarar, draugr hjörs, bendraugr hyrs, bendraugr hjörs, fjorr hjarar, hlynr peitu, lundr hjarar, lundr hjörs, lundr laufa, lundr málma, lundr stála, meiðr hrotta, meiðr morðbáls, meiðr morðheggs, meiðr morðteins, meiðr stála, elmeiðr fetilþélar, runnr elda, runnr gunnelds, runnr leggbíta, runnr málma, runnr randlinns, hyrrunnr gunnar, lögrunnr sárs, sviprunnr undlinns, viðr brynskiðs, viðr fólkhömlu, viðr hækings, viðr kalldyrs, viðr nadda, viðr sárelds, furviðr fleygarðs, tyrr fleina, þollr heinflets, þollr atgeirs, þollr fleina, askþollr Ullar, þorn þorna, siglur naglfara *pl.* c) *columen* stafr hjörva, stafr unnlínns, stafr vígnaðrs. d) *possessor*, *petitor* æskimeiðr hjaldrskiðs, æskinjörðr undlinns, beiðir benhlunns, beiðir hneitis, geymiarr geirs, geymirunnr gunnelds, gætigautr geira, hirðir hjörva, hljótendr sverðs *pl.*, liðrækjandi hjálmraunar, njótr geira, njótr stála, rækilundr randfárs, sækir geira, sækir leygs, sækir sárvita, sækir sárþislar, sækinnjörðr sverða, sækítifar hríngs *pl.*, valdr fleins, valdr stála,

valfinnandi linna. e) *politor* gnýandi stála, hvessimeidr morðlinns, snyrtir hjörva. f) *laudator*, *aestimator* hælir hvítmála, virðar geirs *pl.*, þekkjandi þunn-meginásar. g) *vibrator*, *missor* beitir dólglinns, beitir sverðs, bendingar hjörs *pl.*, boði yndleygs, hyrboði hríðar, bilgranduðr branda, brigðir laufa, brigðir sárteina, deilir sverða, dynsveigir darra, fleygir hrotta, flugstærir fleins, framkeyrir brodda, gæðir rítorms, hyrgildandi járnsviems, hyrgildir hramnvíns, herðandi sverða, herðir hjörva, herðir skólkvíngs, herðimeidr hring-skóðs, herðipundr höggorma, hnykkir hræklúngs, hristir blóðorma, ræsir rógeisu, reynir lögðis, þrifreynir hlakkar, sendir vandbaugs, valsendir vandar, skyndir dólgljóss, skyndir stála, spakfrömuðr valteins, stýrir stála, stýrendr stála *pl.*, stökkvir stála, steykkvilundr stála, summiðj-úngar sigbjarka *pl.*, sveigir sárlinns, sviptir branda, traustir fleina, veitir vægja, vimarr geira, ýtir hjörfa, ýtir undalogs, ýtir undfleins, ýtir undlinna, þeytir spjóta. h) *tinctor* lituðr stála, marglituðr eggja, rjóðandi darra, rjóðandi randorma, rjóðandi unnlínns, hyrrjóðandi hildar, margrjóðandi fetilstíga, rjóðr branda, rjóðr hjörs, gunnrjóðr íss, munnrjóðr málms, svellrjóðr sóknhattar.

i) *laesor* eldbroti Yggjar, eyðir hjaldrbliks, fárþjóðr morðels, gildar hjálmelda *pl.*, hatuðr skjaldreyrs, hyrlestir hríðar, meidr morðsólur, meidr sverða, myrðir morðfárs, örbrjótr odds, óþyrmir hjörs, skerðendr fólkrýrar *pl.*, ellskerðandi eggleiks, hyrskerðir Hropts, hyrtælandi heidis, þrjótr róglinns. 3. *tribus verbis* a) *numen* baldr skjaldar þorns, hroptr linds hjaldrskýja, hlunnjóðr hurðar Hagbarða, meitinjóðr sleitu móts, móði remmiskóðs borða, ullr eitþvengs vígs, hyrþróttir odda þings, þrymr odda logs, þundr þremja vandar, þundr þrymu þorns. b) *arbor* álmr funa hjálma, heggr mækis eggja, hæggir hræbertínga sævar, meidr skóða skjaldar, meidr mistar glóða, runnr gnýlinns göndlar, runnr rómu linns, viðr mistar linns, viðr unda teins, brandviðr böðvar nausts, furviðr Fjöltnis þings, þollr þremja svells, þollr sára sigðar, þollr andvöku randa, (meidr gramnis seiðs I C 2). c) *possessor*, *petitor* beiðandi þrimu seiða, örbeiðandi seiðs böðvar, geymir Fjöltnis elda, geymirunnr grálinns undgjálfrs, hirðimeidr hrælinns sunða, njótr geira Gestils, njótr hyrjar hrafnvíns, njótr úlfvíns elda, rækir randa linns, rækilundr lauks randar, rækimeidr randa linns, rækinjóðr rjóðvendils randa, valdi vandar vígfoldar,

vörðr hildar leiptra. d) *vibrator*, *missor* hyrbrigðir gunnar ræfrs, frömuðr hreyrs Högna, fleygendr þrimu leygjar *pl.*, fleygiendr fjörnir mána *pl.*, hjörgæðir hríðar hlunns, herðandi heinar hurðar, herðibaldr valköstu blikis, herðimeidr hrælinns sunða, furherðir fleina sævar, hlæðir hildar skóðs, hnykkimeidr hnigreyrs hjörflóðs, hrærir lögðis branda, hreytir hjörteins hríðar, hristir skins hlakkar, hrystir íss sikulgjarðar, kneyfir hyrjar Þundar, hríðmundaðr Þundar hyrjar, reidir rauðvita randvallar, reidir riðloga randvallar, reynir ryðljónar randa, rogandi randar linna, sendir sóknar seiða, sískelfir undar blikis, slöngvir mistar elda, stillir fleinbraks fura, stökkvimóði styrjar glóða, sveigir sára linns, hysrveigir skjaldar hríðar, eldveitandi Þróttar skýja, ýtandi ángrs álms, ýtar lax unda *pl.*, þröngvir þunniss gunnar, þröngvir göndlar elda, þraungvir þremja linns. e) *tinctor* rjóðandi hneitis eggja, rjóðandi randa blikis, rjóðandi reys rítar, blikröðr Þróttar ela, svellandi þremja svells. f) *laesor* brjótr myrkleygs mistar, eyðir skíða Bölverks, rýrir röðuls randa, sólrýrir sára ranna, furþverrandi fleina brautar, (dagryfr hauss dyra, skerðir fetils drafnar). 4. *quatuor verbis* a) *numen* móði

harðglóðar borðs blikis, sannjörð-úngar fárs gunnar grímu *pl.* b) *arbor* runnr víðis gauta hafnar. c) *vibrator*, *missor* bendir skíðs varrar valþögnis, hneigendr glóða hrafna vins *pl.*, sannmiðjúngar fárs gunnar grímu *pl.*, sendir skíða hlakkar els, sviptendr leygs jöru skriptar *pl.* d) *tinctor* rjóðr stírdörriða storða hjaldrdrifs. 5. *quinque verbis.* a) *numen* njörðr valbrands raddar nadds hámana. b) gimsleyngvir hlémána gifrs drifu naustablakks. B. *a clipeo* 1. *uná voce compositá* a) *numen* randálfr, randullr. b) *arbor* hlífurunnr, randviðr, skjaldviðr, skjaldhlynr, skjaldlynr, skýrviðr. c) *vibrator* baughnykkjandi. d) *tinctor* skjaldblotr. e) *laesor* rítmeidr. 2. *duobus verbis.* a) *numen* regin hrænez *pl.*, baldr skjaldar, freyr skjaldar, freyr randa, freyr sverðfoldar, njörðr bauglands, skýþundr egghríðar, remniþundr randhvels, ullr geirvaðils, garðrögnir geirrásar (II B 1), garðröknir geirrásar, álfr lindar, árr geirbrúar. b) *arbor* börr skjaldar, hlynr hræborðs, hlynr skjalda, lundr gunnborðs, ruðr rítar, ruðr randa, viðr randa, viðr randláðs, viðr sigrborðs, þollr skjaldar. c) *columen* stafr gunnveggs, láðstafr lindar. d) *possessor*, *petitor* beiðir baugskjalda, gegnigautr geirfitjar, gætinjörðr

geirbríkar, haldendr skjalda *pl.*, hirðandi hjörfángs, hirðidraugr hjaldrskýss, hirðir hergarða, valdr hlífar, valdr skjaldar, vörðr vopneyrar. e) *vibrator, missor etc.* boði skjaldar, boði geirþorps, salbrigðandi Svegðis, saldeilandi sólar, fleygir borða, hnigbaldr skjalda, felmiðlendr Þróttar *pl.*, reynandi randa, randskjálfr remmitungls, friðskerðir randa, sveigir gunnborðs, veitir randa, vættidraugr hjörþilju, vættinjörðr viðheims, skyldr skautjálfaðar. f) *tinctor* merkir morðhjólis, rjóðr randa. g) *laesor* eyðir haugvalla, eyðir örsætis, grennir gunnmána, meidir morðsólar, myrðifreyr törgu, rýrir randa, rýrir randgarðs, stýfir randa, briktpuðr Jálks, týnir randa.

3. *tribus verbis.* a) *numen* freyr Þundar skýs, skerbaldr sköglar elda, hermóðr sigðis láttis, hlunnarfi hlífar flagðs, valþögnir handar nafs, valrögnir handar vafs, ullr Høðins veggjar, ullr setrs geirvaðils, árr hildar borðs, (týr teinlautar týra). b) *arbor* börr hjörva stöðvar, draugr flatvallar hauga, herdraugr heslis láðs, hlynr hræborðs rítar, meidr ógnar skers, meidr borðs hlakkar, runnr göndlar garða, runnr Hamðis bríkar, runnr ímu ranns, runnr ýmu ranns, þollr rimmu tungls. c) *possessor, petitor* beidir borgar benlinns, sækittifar Svölnis garðs (II C

4), geymir geira stígs, gætir geira stígs, gætir hrínga vallar, haldendr hlakkar tjalda *pl.*, hilmir hildar borðs, rækir rauðbríkar móts, valdi veðrbjargs skjöldunga, valdr alföðrs tjalda. d) *vibrator, missor, dator* gefendr vegs leyfa *pl.*, hefjendr hlakkar tjalda *pl.*, herðandi Høðins gáttar, herðilofðar hildar borðs *pl.*, herðilofðar hengiborðs hildar *pl.*, hrístimeidr hjörva borgar, sviptandi jöru skriptar, velendr víga skýs *pl.* e) *tinctor* rjóðr víga borðs. f) *laesor* hauglestir Fróða gerðis, gnýskerðandi göndlar röðla, megingrönduðr krapta geirbrúar, úlfr valbríkar Yggs, vinnendr Viðris háлка *pl.*, þverrir eids lögðis.

4. *quatuor verbis* a) *numen* þróttir gunnranns glyggs þvergarða (II D 1). b) *arbor* askr þilju Hringnis fóta. c) *possessor etc.* gætir garðs Glamma sóta, sannvitandi sunnu Gauts þekju. d) *vibrator, dator* reynir rauðmána Høðins bóga, skýbjóðr skellfhríðar sköglar borðs. e) *laesor* rýrir setrs randa reyrrar, rýrir seyma sigðis láttis, skerðir grundar mistar lauka, stríðir tungla hrundar hríðar.

5. *quinque verbis: rector clipei* stýfir stalls stekkvífýra hlífar þeys. C. *a loricá.* 1. *uná voce compositá* a) *numen* brynjálfr. b) *arbor* brynþorn.

2. *duobus verbis.* a) *numen*

viðurr brynju. b) *arbor* meiðr brynju, meiðr kjaldúks, birki böðserkjar (*coll., cf gladius* B IX 2). c) *possessor, petitor, laudator* beiðir brynju, beiðandi brynju, lofuðr brynju, njótr brynju, veðrhíðir valserkjar. d) *cruentator* lituðr hringserks, serkrjóðr Hárs. e) *laesor* eyðir spánga, rokkstefnandi Reifnis.

3. *tribus verbis*. a) *numen* meginnjórðr hjálfa Grams. b) *arbor* draugr váða Hèðins, runnr serks hildar, birki böðvar serkjar (*coll., cf C 2 b*). c) *possessor etc.* boði ullstakks fleinveðrs, háðr hrynivirgils brynju, verkendr meginserkjar bauga *pl.* d) *quassator* herðir sköglar serks, sveigir hildar klæða. e) *cruentator* börkrjóðr bænar nökkva. f) *laesor* skerðir sköglar serks, úlfr Yggs hjálfa.

4. *quatuor verbis: cruentatores* merkjendr serkjar manþinga Hèðins. 5. *quinque verbis: minister* árr serkjar þrimu minnis benstara. D. *a galedá*. 1. *uná voce compositá*

a) *numen* hjálmtyr, hjálmþrótt. b) *arbor* hjálmþollr, hjálmþorn. c) *columen* hjálmstafr, hilmstafr. d) *laesor* hjálmlestir, hjálmlestandi. 2. *duobus verbis*. a) *numen* álfr fjörnir, freyr fjörnir, þrótt grímu. b) *arbor* þollr hjálms, þorn hjálma, þorn valgaltar, faldruðr Hamdis. c) *gestor* geymir grímu, valdr hjálms. d) *quassator* fleygir hjálms,

hristir hjálms. 3. *tribus verbis*. a) *numen* þundr ísúngs gunnar. b) *possessor, petitor* beiðityr Bils hattar, geymir galdrs grímu. E. *a securi*. 1. *duobus verbis* a) *numen* reginn brynflagðs, árr oddflagðs. b) *columen* bæstafr skógs. c) *politor* hvessir hjálmskassa. d) *fractor* brjótr brynflagða.

2. *tribus verbis*. a) *numen* víðrir gjálpár snæru. b) *vibrator etc.* bendir rygjar randa, hristandi hlífar flagða, boði gifrs guñntjalds. F. 1. *ab arcú*. a) *uná voce compositá* α) *numen* dalgautr. β) *arbor* álmþollr. γ) *quassator, tensor* álmsveigir, bogsvaigir, dalsveigir, ýskelfir. δ) *cruentator* álmrjóðandi. ε) *laesor* álmtyñandi. b) *duobus verbis* α) *numen* týr tvíviðar, árr álms. β) *arbor* askr álms. γ) *quassator* slaungvir boga, bifækir álms. δ) *laesor* eyðir álma. c) *tribus verbis: numen* áss kykva nauðar. 2. *numen nervi* ullr álmsíma, ægir álmdrógar, ægir álmtógar, ægir ýdraugar, ægir ýdrógar. 3. *a sagittá*. a) *uná voce compositá* α) *numen* örvasaðr, örvavaðr. β) *arbor* álmreyrlundr. γ) *petitor* örbeiðir. δ) *missor* örbjóðr, örstöngvir, örstiklandi. ε) *cruentator* örrjóðr. b) *duobus verbis* α) *minister* Áli örva, ærir oddbragðs *pl.* β) *arbor* runnr dalregns. γ) *missor* boði álmsvellis, dal-

steypir árstrauma, herðimeidr sárgagls, fleygjendr álmleygjær *pl.*
 c) *tribus verbis: arbor nimbi sagittarum* askr els dalar. G. *appellatur* 1. *arbor armorum* hlynr vâpna. 2. *armipotens* hlífunnr. 3. *telum offerens* ísbjóðr. 4. *cruentator armorum* vâpnrjóðr. 5. *vibrator fundae* sveigir slaungu. 6. *cingulo militari se cingens* herðir böðgerðar, herðandi fetils gerðar.

IV. 1. *vulnerum* a) *numen* týr heylisára. b) *auctor* örbrjótr odds bláferla. 2. *sanguinis* a) *petitor* valkjósandi vîns. b) *sparsor* löghreytandi geirs, stefnir unda rînar.

V. *denominatur a ferâ.* 1. *cibator, cruentator lupi* a) úlfbrynnandi, úlfgøðandi, úlfgrennir, úlfnestir, úlfseðjandi, úlfteitir, vargfæðandi, vargfæðir, vargnistir, vargteitir. b) ángtælir ylgjar, ángrtøpuðr úlfs, áttgrennir unnar, brynnir úlfa, fâknistandi flagðs, fæðir úlfs, fridar vargs *pl.*, fyllir úlfa, fyllir varga, glaðfæðandi gríðar, gómlituðr varga, granrjóðr gífrskæs, grâðtapaðr vargs, grâðtapaðr úlfs, greddir úlfa, grennir úlfa, nistandi úlfs, nistir varga, tannlituðr úlfs, verðgjafi vargs, vinr varga, þegn ylgs. c) alandi imdar faxa, bræðendr fâlu hests *pl.*, bræðir benja tíkr, eyðir heidíngja sútar, eyðir úlfa

gráðar, fæðir fâlu blakks, fetrjóðr fenris jóða, kynframaðr reggs kvânar, lestir fenris sútar, þverrir úlfa sultar. d) lituðr hramma viggs varðrúnar, rjóðr tungu úlfa ferðar. 2. *cibator, cruentator corvi vel aquilae.* a) hrafnfæðir, hrafnægælir, hrafnegæðir, hrafnreddir, hrafngrennir, árhrafngefandi, árramngefandi, arngreddir, arngrennir, arnspregir, arnspregjandi. b) bræðir bengagls, bræðir blóðhelsíngja, brynnir morðhauks, brynnir morðvals, byrgir hrafn, fetrjóðr hugins, feitir fólkstara, feitir hrægeitunga, fæðir fólkstara, fæðir gunnstara, gammteitandi gunnar, gæðir gunnskára, giljaðr hrafnvîns, giljaðr hramnvîns, gómrjóðr hræfugla, greddir hrægamm, grennir ara, grennir gunnmâss, hauknistir hildar, huggandi sârgamm, hugnandi árflognis, húngrdeyfir hrafn, ilrjóðr ara, ilrjóðr arnar, magnandi dólgskára, magnaðr dólgskára, magnaðr hugins, máreifir Leifa, merkir blóðsvara, môtuðr sârlóms, munnlituðr hrafn, munnrjóðr hugins, nistir ara, nistir hræskúfs, niðbræðir hugins, reifir gunngjóðs, svanbræðir dólglinns, svangælir Yggs, svangæðir Jâlsaðar, svörgæðir Endils, verðgjafi hrafn. c) bræðir blâgjóða bengjâlfers, bræðir svans dólglíðs, eyðendr arnar húngrs *pl.*, fæðir barma dólgsvölu, fíðrirjóðr Yggjar

más, fóstrgæðandi gunnar svans, gælir vals holunda, grennir skúfs göndlar, húngr-eyðandi hánga gagls, húngr-þverrir hríðar gagls, lífgjafi geitúnga Ellu, mágreunnir sára sogns, mágreunnir þings Þróttar, munnlituðr vals gunnar, sann-eldíngur sárgeitúnga sveita, svangljáðr sverrifjarðar sverða, svangreddir dýnbáru sára, svörgælir randa sörva, teitir tarmútaris benja, valnistandi seiðs vigrar, verðljóðr hugins ferðar. d) bræðir hauks hræfa lækjar, fæðir blágamms benja kólgu, fæðir fenskúfs benja vala, greddir hrægammis ara sævar, huggandi gauks munins tuggu, húngrdeyfir dynsæðinga dýrbliks Leyfa.

VI. *appellatur* 1. *Odinis* a) *arbor* víðr Báleygs, runnr Yggjar, eiki Óðins *coll.* b) *laudator* hælir hjaldrgoðs. 2. *numen campi praelii* baldr varga setrs, börr dólga vängs, gautr hjaldrs. reitar. 3. *locum praelii deligens* veljandi valjarðar. 4. *cruentator campi praelii* vallrjóðandi, svellir sóknvallar. 5. *tentoria detendens* sviptir tjalda. 6. *brachium rube-faciens* armruðr. 7. *numen aciei* freyr fólkstafns. 8. *numen caesi* áss valfallins nás. 9. *poscens cumulos cadaverum* örbeidir lana sigrsvans. 10. *prostrator, fugator (hostium)* fellitýr, fólkhneitir,

sóknrýrir, fellir dólga, lestir lofða, fellinjörðr flóttá, beinir falls bragna, þreyngvimeidr gunnar lunða. 11. *proles bel-latoris* konr Heita, niðjar Endils *pl.*, val Haddingja *coll.*

VII. *denominatur a navi.* 1. *una voce composita* a) *numen* radálfr, viggjálfr. b) *columen* reggbúss. c) *incitator* lúng-beitandi, kjölrennir. 2. *duobus verbis* a) *numen* móði hafstöðs, viggbaldr Þunnils, ullr sundviggs, elgþróttur unnar, skenjörðungar skorðu *pl.*, árr unnviggs. b) *arbor* jóðrangr ægis, meiðr unnviggs, skokmeidr borðs, valmeidr víðis, runnr hlunndýrs, runnr hlunnfáks, runnr unudýrs, runnr unnviggs, viggrunnr vága, viggpollr Vinnils, víðr byrskíðs, víðr stafureidar, fenvíðr elgs. c) *onerator* hlæðir hafskíðs, fákhláðandi húfs. d) *occupator* sækiþróttur sundfafa, viggfinnandi sunds. e) *gubernator, rector, possessor* boði sundvargs, hreinbyggvir hrófs, gætinjörðr hlunnviggs, haldvíðr haffafa, hirðipollr hafviggs, hljótendr hafskíða *pl.*, jókennandi öldu, leiðendr hafreidar *pl.*, njótr vágrotar, ráðandi liðs, rækir ráfaka, elgreynir Hundings, skipendr marblakks *pl.*, skipuðr unnviggs, stýrir lagdýrs, stýrir stálhreins, stýrir strengmara, stýrimeidr stafnstóðs, eyktemjandi öldu, valdr viðbálkar,

blakkvaldr byrjar, lögvarðandi ljóns. f) *exornator* jóskreytandi ísheims, jóskreytandi reggstreindar, vagnskreytir víka. g) *incitator* reiðendr ráfaka *pl.*, rennendr ráfaka *pl.*, blakkrennandi brims, blakkrennir vags, elgrennir unnar, hestrennir hlunna, skíðrennandi unnar, viggrennandi vasta, hneygir hafviggjar, hleypimeidr hlunnviggja, sendir lögskíðs, sendir sundreins, sendir þilblakks, keyrir kjola, jókeyrir Glamma, lögskundaðr lindar, ýtir unnbakks, ýtir unnskíða, örþeysir flausta. h) *equus* blakkriðandi bakka, blikriðandi blakka, blakkriði vags, eykriðr Endils, viggriðandi vígs. i) *dator* hlutvendr viggs *pl.* k) *cruentator* blakkrjóðandi bakka. l) *laesor* hrannlestir borða, lýtir lögreiðar, (kjölrýrir kjola).

3. *tribus verbis* a) *numen* freyr fullar mars, njörðr báru ljóns, týr ára elgs, ullr þóptu mara, þundr græðis hests, árr hriðar skæs, árr hlæbarðs hánka, árr skorðu mars. b) *arbor* jódraugr landa bands, heggr auðar hreins, lundr niðar varga, lundr viggs lautar, kennimeidr blakks borðvallar, viggmeidr Sveiða vangs, runnr ægis dýrs, runnr dokkmara víka, viðr báru stalls, reiðviðr jörmungrundar Vandils, þollr skevaðar geima, þollr súða viggs, blakkþollr byrjar skikkju. c) *onerator*

hlæðir hafreiðar hlunnz, hlæðendr hleypiskíða hlunnz *pl.* d) *pelitor*, *occupator* beiðendr hauðmens hliða *pl.*, sækiálfr Atals dýra, þiggjandi viggs byrjar. e) *gubernator*, *rector*, *possessor* boði viggjar uppsátrs, byggvingr lúlka skíðs, loptbyggir unnar eykja, kennir kunnfáks Rakna, kennimeidr blakka borðvallar, stillir vandar drasils, stýrir æsidýrs fljóts, hrafnstýrandi hregna hræra, valdr háisleipnis tjalda, valdr viggja eybaugs, varðr kjalar vagna, vörðr hranna hrafnna, áfestandi ægis hesta. f) *exornator* skreytir skorðu blakks, blakkskreytandi borðs brautar, skildir skeiðar brands, skjöldúngr skeiðar brands, hlýrskildir blakks Heita. g) *incitator* æsiþróttir unnar hreina, beinandi sæfar hrafnis, beitir harðs sóta, beitir skíða Byrvils, örbeitir unnar viggs, útbeitir Ata skíðs, viggbeitir Meita vallar, hleypiblunnr rastar hesta, rennir voga blakks, rennir útlegs otta, rennandi græðis elgs, skíðrennandi skerja foldar, stefnir stóðvar hrafnna, stökkvir dynblakka stáls, yppiþollr ára blakks, ýtir brims kapla, þreytir drasils hranna. h) *equus* riðandi foldviggs Refils, riðandi gjálfrs grindar, glaðriðandi Gylva grundar. i) *laesor* eyðendr vals geima *pl.*, hnekkir hleypiblakka

hlunns, hrjóðr báru fáks, meiðir borðs gota, meiðir drasils tjalda, niðrandi gjálfrs grindar. 4. *quatuor verbis* a) *numen* balðr skíða hrings Hernar, ullr andrs Ekkils vallar. b) *possessor* njótr viggs beðjar svana. c) *incitator* fákrennandi fannar Ata mars. d) *cruentator* merkir meiðar grands markar.

VIII. *appellatur* 1. *petitor colloquii virorum* beiðandi þjóðar máls. 2. *arbor sedis comitalis* meiðr þingsætis. 3. *frater virorum* harmi hólða. 4. *arbor vestium* runnr klæða. 5. *optator pacis* beiðir friðar. 6. *servator prudentiae* geymir hyggju. 7. *servator fortunae* geymir happs, geymir giptu. 8. *causas decernens* sökmiðlandi. 9. *oppressor malorum* brjótr meina, brigðir bölva. 10. *inimicus parcorum hominum* sökunautr hvinna sona. 11. *feminam rectè ambiens* skapfrömuðr hrundar. 12. *malae appellationes* glanni, afglapi, bliknarmadr, auðspör- uðr, gjöflati; *den.* þjóðr lif- staups, hlynr hyrbirkis.

cf homo, bellator, navigator, rex. Epitheta: acer, animosus, bellicosus, fortis, largus, liberalis, munificus, strenuus etc. Malas appellationes vide homuncio, ignavus, iners, nequam, parcus, servus, vappa etc.

Virago hreystisprund.

Virescere gróa, grönast. *cf crescerc.*

Virga hrísla, lími, vandr, vöndr, völr. *v. sacra, domitoria* gambanteinn, tamsvöndr. *v. cruentans* litvöndr, litvandr. *virgae exitiales* helstafir. *cf arbor, baculus, sceptrum.*

Virginitas meydómr.

Virgo man, mæR, mar, mer, mey, meija, píka, júng- frú, mjófingerðr. *v. sacra* nunna.

Virgultum runnr, kjörr, hrís, hrísrunnr, hrísúngr. *cf fruticetum, silva.*

Viria sörvi, svörvi.

Viridis grænn, grönn, grunn, grönn, iðjagrönn. *lotus v. algrænn. v. quercus instar eikigrænn. viridem reddere* grænka.

Viriditas grænleikr. *cf splendor.*

Virosus (virorum cupidus) vergjarn.

Virtus afrek, dáð, dugr, dygð, frami, gæzka, kjarkr, kostr, máttR, manndáð, mann- dýrð, mannsemi, menska, nenníng, risna, síðavendni, síðvendi. *virtutis specimen* mannaun. *custos virtutis* dáðgeymir. *virtute laetus* dáðgladdr, dáðhress. *sectator virtutis* dáðhittir. *virtute clarus* dáðkunnr, dáðsnjallr. *virtutis studiosus* dáðlistandi, síðlátr, síðminnugr, síðnenninn, síðvandr. *virtute potens* dáð-

máttugr, dáðöflugr, dáðsterkr, dáðstyrkr. *virtutem exhibens* dáðmildr. *virtutis memor* dáðminnigr. *virtute promptus* dáðdrakkr. *virtute spectatus* dáðreyndr. *virtute ornatus* dáðskreyttr. *virtutis auctor* dáðvaldandi. *virtutem postulans* dáðvandr. *virtutibus ornatus* kostungóðr, markostegr. *virtutis expers* dáðlauss. *cf bonitas, conditio, facinus, fides, fortitudo, gloria, humanitas, studium, vis.*

Virus v. venenum.

Vis afl, dugr, eljan, eljun, köl, kvöl, kraptr, krappti, magn, megin, megn, mátttr, mætti, náttúra, nauð, ofbeldi, óskjóti, ríki, sök, (fátt, fát, svarf). *v. divina* ásríki. *virium experientia* aflraun. *summa contentio virium* almátttr. *viribus abundans* aflnægr. *viribus desertus* meginþrotinn. *vim facere (alicui)* bella, saka. *cf ars, auctoritas, causa, constantia, cruciatus, damnum, incommodum, necessitas, potentia, potestas, proprietas, robur, scientia, virtus.*

Viscum (herba) mistilteinn.

Visere, visitare vitja, sækja, heimsækja. *qui visitat* heimsækir, heimpíngaðr, heimpínguðr, -vaniðr, -viti, vitjaðr. *cf petere.*

Visitatio kvoma. *v. amicorum* vinreið. *cf adventus.*

Visus sjón. *v. perspicax* skygnleikr. *visu carens* ósýnn. *cf conspectus, intuitus, oculus, incertus, perspicax.*

Vita aldr, æfi, fjör, líf, munr, önd, heimr, höfuð, æfidagar *pl.*, örvendi, avrvendi. *v. humana* mannsæfi. *v. aeterna* lífs höfn, lífs höll. *v. beata* sæla. *v. exoptata* óskalíf. *v. impura, voluptuosa* munaðlífi, saurlífi. *vitae spatium* aldrteigr. *vitae usurá prohibitus* aldrstamr. *vitae locus* æfistaðr. *vitae restitutio* viðrlíf. *vitae ornamentum* aldrbót. *vitae decretum, institutum* aldrlag. *vitae redemptio* fjörlausn. *vitae prosperitas* aldrgipta. *vitae lignum* lífstrè. *vitae integer* lífsnjallr. *vitae noxius* lífkaldr. *vitam exornans* aldrþrýðir. *vitá donatus* fjörleystr. *vitam caducam habens* fjörvaltr. *vitam concipere* kvikna. *rector vitae* lífstýrir. *qui vitam dat* lífgjafari, lífgjafi. *vitae ministrans* lífþjónandi. *cui spes est vitae* lífvænn. *expers vitae* lífsvanr, aldrlauss. (*vitae luctatio* aldrstríð). *cf anima, animus, desiderium, mundus, respiratio, spiritus, tempus.*

Vitalis lífnigr, þrálífr. *vitalia* fjör. *cf vegetus.*

Vitare firrast, forðast, sjá við. *cf amovere, remove, videre.*

Vitiare blygða, glepja, rengja,

vita. *cf* *corrumpere*, *culpare*, *decipere*, *laedere*, *torquere*.

Vitiositas illífi.

Vitiosus gröndugr, ódyggr, rángr, lastaudigr, lastbundinn. *cf* *iniustus*, *scelestus*.

Vitium flekkur, galli, grand, löstr, lýti, ókynni, óvenja, vamm, spell, annmarki; *plur.* spjöll, úheillir. *vitium adferre* lýta. *qui vitium adfert* lestir, lýtir. *vitio dare* firna. *vitia fugiens* lastvarr. *sinè vitio* skelaust, vammblaust. *cf* *crimen*, *damnum*, *delictum*, *facinus*, *flagitium*, *labes*, *malum*, *naevus*, *noxa*, *nefas*, *peccatum*, *scelus*, *corrumpere*, *dedecorare*, *laedere*, *mirari*.

Vitricus mágr, stjúpfaðir. *cf* *adfinis*.

Vitrum gler.

Vitta hlað, höfuðband, ennitingl, fallsól, sími brúna grundar, dragseil heyrnar spanna. *v. aurea* gullhlað, gullað, höfuðgrund. *v. argentea* silfrband. *vittá ornata* hlaðbjört. *vittá ornatus* hlaðbúinn. *cf* *diadema*.

Vitulus kálfr, kursi, kvígr.

Vituperare kallsa, lasta. *cf* *adloqui*.

Vituperatio last.

Vituperium víti. *cf* *crimen*.

Vivax lífshvatr, þrálífr. *cf* *vegetus*.

Vivere lifa, slíta aldri. *vivendi ratio* aldrlag. *cf* *esse*, *dirumpere*.

Vivificare keykja, lífga. *cf* *accendere*.

Vivificatio lífgan.

Vivificator lífgari, lífgjafari. lífgjaði.

Vivus kvíkr, kykr, hvíkr, lífandi, ódáinn. *v. conditus* kvíksattr, kykkvasattr.

Vix traudla, traulla, trautt, varliga, varla, vart. *cf* *aegrè*.

Vocare heita, kalla. *vocari* heita. *cf* *abigere*, *accire*, *appellere*, *advocare*, *aestimare*, *arcessere*, *censere*, *clamare*, *compellare*, *despondere*, *expellere*, *habere*, *inclamare*, *invocare*, *minari*, *nominare*, *polliceri*, *promittere*, *spondere*.

Vola 1. *manús* lófi. 2. *pedis* lá, gaupnir ilja *pl. v. pedis vim medicam habens* líknarspor.

Volare fljúga, fljúgja, flúga, drífa, skæva, snara, þjóta, þyrja. *ad volandum incitatus* flugbeiddr. *celeriter volans* hvassfleygr. *cf* *cedere*, *ferri*, *fugere*, *ire*, *rapere*, *ruere*, *sonare*, *spargere*.

Volatilis smugall, -fleygr. *volatile* fluga. *cf* *penetrabilis*.

Volatus flaug, flaugun, flog, flug, flugr, flyg, renna; *den.* róðr vindára. *cf* *ala*, *cursus*, *fuga*.

Volitare hvarfla, skæva. *latè volitans* víðflögull. *cf* *vagari*, *volare*.

Volubilis snúðigr, valtr,

veltilligr, hvarbrigðr. *volubilem esse* riða. *cf celer, instabilis, volvere.*

Volucer -fleygr. *parum v.* varfleygr. *cf ops.*

Voluntas fýsi, losti, vili, viljan. *cf iucunditas, voluptas.*

Voluptarius sællífr. *vita voluptaria* munaðlífi, sællífi.

Voluptas ángan, frygð, gaman, leikr, losti, munr, munaðr, munuð, munuð, unað, unat, vil, vili, yndi, sællífi, kvæn Óðins. *voluptatem adferre* hlægja. *voluptatem augens* munstorandi. *voluptate orbis* munarlauss, munaðarlauss, viljalauss. *cf amoenitas, amor, cupido, deliciae, desiderium, Freyja, libido, ludus, gaudium, voluntas.*

Voluptuosus munafullr.

Volvere velta. *volvi* riða, velta, hverfa um. *qui volvit* veltir. *cf vertere, volubilis.*

Vomere spýja. *cf evomere, spuere.*

Vomitor -spýfir.

Voracitas græðgi. *cf aviditas.*

Vorax gráðugr, átfrekr. *cf avidus, edax.*

Vortex iða, straumur, hafröst, varrsími; *per homonymiam* kvæn Braga. *rapiditas vorticis* fján Braga kvænar.

Vorticosus sylghár.

Vos er, èr, þèr; *dual.* ið, iþ, þit, þið.

Votum ósk, kjör, heitstrenging.

Vox rödd, gnýr, göll, hljómr, ljóð, ómun, skval, raust-, læti *pl. v. alta* hárrödd. *v. letalis* dáinsrödd. *v. splendida* glórrödd. *voce* horrendá raustljótr. *altá voce* hástöfum. *vocem tollere* reysta. *vox avium* klak. *cf clamor, gestus, loquela, sonus, sonitus.*

Vulnerare benja, særa, skora, -sárka, antigna. *leviter v.* skeina. *qui vulnerat* særir, -sörir, seyrir. *vulneratus* eggскеindr, undaðr, hjörundaðr, vöpnundaðr, vigsárr. *cf sauciare, saucius, secare.*

Vulnus ben, sár, und. *den. semita, vestigium gladii* gata leygs, gata eggjar birkis, spor sárelða. *v. grave* aðalmeiñ, meginsár, meginund. *v. leve* skeina. *v. iuguli* hálsund. *v. capitis* höfuðsár. *v. in cava corporis penetrans* holund. *vulnere necatus* bensæfðr. *Vulneris epitheta* dreyrugr, stinnr, stórr, svarr, varmr, rauðr, bílðskorinn.

Vulpes brunnmigi, dáinn, dýr, fóa, grenbúi, grýla, laufafettir, melrakki, öldúngur, refr, skaufali, skaufi, skolli, skollr, skroggr, slapparðr.

Vultuosus svipviss.

Vultur gammr, gripr. *v. niger* blágammr.

Vultus bragð, svipr. *vultum demittere* drúpa. *vultu de-*

misso grunnleitr, niðrlútr, ófrýnn. *vultu vario* nísleitr.
 sviphugginn. *vultu erecto* *cf adspectus, motus.*
 háleitr. *vultu saevo* illúðigr, *Vulva den.* hús burðar.
 svipgárr, svipkárr. *vultu tristi*

X.

Xylosolea andr, andri, *x. mobilis* færiondr. *x.*
 öndr, eyndr, undr, yndr, *cursus* hleypiskíð. *x. eximia*
 skíð. *x. magna* meginskíð. ítrskíð. *x. valida* remmiskíð.

Y.

Ymer gigas Ýmir, heiðdraupnir.

Z.

Zelotypia afbrýði. draug, girði, umgirði. *cf*
Zodiaci signa merki. *cingulum, fascia, onus,*
Zona beltí, drög, drög, *taenia.*
